

**DE ZALIGMAKER DIEP VERNEDERD EN HEERLIJK
VERHOOGD**

DOOR

DS. G.H. KERSTEN

24 PREKEN UIT HET NIEUWE TESTAMENT

PREKEN VOOR LIJDENSWEKEN, PASEN, HEMELVAART, PINKSTEREN

'Zijt getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens'

De preken werden o.a. uitgegeven in Saambinders, ca 1930-1940

En gepubliceerd in:

**DE SCHAT DES WOORDS
HET HANDSCHRIFT UITGEWIST
DE GELOVIGE VERWACHTING**

B.V. UITGEVERIJ DE BANIER, UTRECHT

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
Vernieuwde versie 2024**

INHOUD

1. De Doop van Christus door Johannes. Preek ná Kerstfeest over Mattheüs 3:13-15.

"Toen kwam Jezus van Galiléa naar de Jordaan, tot Johannes, om van hem gedoopt te worden. Maar Johannes weigerde Hem zeer, zeggende: Mij is nodig van U gedoopt te worden, en komt Gij tot mij? Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Laat nu af; want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij van Hem af."

2. Het teken van de Zoon des Mensen. Lijdenspreek over Mattheüs 12:38-50.

"Want gelijk Jonas drie dagen en drie nachten was in de buik van de walvis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde."

3. Christus vertoont Zijn lijden. Lijdenspreek over Mattheüs 16:13-28.

"Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden."

4. De lofzang in de Paaszaal. Lijdenspreek over Mattheüs 26:30.

"En als zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg."

5. De grote angst van Christus in de hof van Gethsémané. Lijdenspreek over Mattheüs 26:37-38.

"En met Zich nemende Petrus en de twee zonen van Zebedes, begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe; blijft hier en waakt met Mij."

6. De belijdenis van Judas tot vervulling van de profetie. Lijdenspreek over Mattheüs 27:3-10.

"Toen heeft Judas, die Hem verraden had, ziende, dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren penningen de overpriesters en de ouderlingen wedergebracht, zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed" enz.

7. De opstanding des Heeren. Paaspreek over Mattheüs 28:1-2.

"En laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen de eerste dag der week, kwam Maria Magdalena en de andere Maria, om het graf te bezien. En zie, daar geschiedde een grote aardbeving; want een engel des Heeren, neerdalende uit de hemel, kwam toe" enz.

8. Een verrassende openbaring van Christus aan de vrouwen. Paaspreek over Mattheüs 28:9-10.

"En terwijl zij henengingen om Zijn discipelen te boodschappen, zie, Jezus is haar ontmoet, zeggende: Weest gegroet. En zij tot Hem komende, grepen Zijne voeten en aanbaden Hem. Toen zeide Jezus tot haar: Vreest niet, gaat henen, boodschapt Mijn broederen, dat zij henen gaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien."

9. Vrede op aarde. Kerstpreek over Lukas 2:13-14.

"En van stonde aan was er met de engel een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen!"

10. De blijdschap der discipelen als vrucht van de Hemelvaart van Christus. Preek over Lukas 24:52-53.

"En zij aanbaden Hem, en keerden weder naar Jeruzalem met grote blijdschap. En zij waren allen tijd in de tempel, lovende en dankende God. Amen."

11. De enige Levensbron. Voorbereidingspredikatie voor het Heilig Avondmaal over Johannes 4:10.

"Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de Gave Gods kentet, en Wie Hij is, Die tot u spreekt: Geef Mij te drinken, zo zou gij van Hem begeerd hebben en Hij zou u levend water gegeven hebben!"

12. De openbaring des Heeren aan de vreesachtige discipelen. Paaspredikatie over Johannes 20:19-21.

"Als het dan avond was, op dezelfde eerst dag der week en als de deuren gesloten waren, waar de discipelen vergaderd waren om de vreze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden en zeide tot hen: "Vrede zij ulieden" Enz.

13. Pinksteren. Pinksterpreek over Handelingen 2:1.

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld was, waren zij allen eendrachtelijk bijeen."

14. De uitstorting van de Heilige Geest. Pinksterpreek over Handelingen 2:1-4.

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen. En er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten." Enz.

15. Het grote voorrecht der geestelijke zuchters. Pinksterpreek over Romeinen 8:23.

"En niet alleen dit, maar ook wijze", die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve, zeg ik, zuchten in onszelve, verwachtede de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams."

16. Pinksterpreek over Romeinen 8:33-34.

"Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is; Die ook ter rechterhand Gods is; Die ook voor ons bidt."

17. De geheiligde wetenschap der begenadigden in Christus. Adventspreek over 2 Korinthe 8:9

"Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zou rijk worden."

18. Christus' komst in de wereld tot zaligheid van zondaren. Kerstpreek over 1 Timotheüs 1:15.

"Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben."

19. De barmhartige Hogepriester. Hebreeën 2:16-17.

"Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan. Waarom Hij in alles de broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen."

20. De offerande van de Hogepriester des Nieuwen Testaments. Lijdenspreek over Hebreeën 5:7-9.

"Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze, Hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden; En geheiligd zijnde, is Hij allen die Hem gehoorzaam zijn, een Oorzaak der eeuwige zaligheid geworden."

21. De offerande van de Hogepriester des Nieuwen Testaments. Lijdenspreek over Hebreeën 7:24-25. (HET WARE PRIESTERSCHAP.)

"Maar Deze, omdat Hij in der eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap; Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden."

22. Het triomferend Lam. Paaspreek over Openbaring 6:1-2.

"En ik zag, toen het Lam één van de zegelen geopend had, en ik hoorde één uit de vier dieren zeggen, als een stem van een donderslag: Kom en zie En ik zag, en ziet, een wit paard, en Die daarop zat, had een boog; en Hem is een kroon gegeven, en Hij ging uit overwinnende, en opdat Hij overwonnen."

23. De engel met het eeuwig Evangelie aankondigend de komst van Christus ten oordeel. Biddagpreek ná de 2^e wereldoorlog over Openbaring 14:6-7.

"En ik zag een andere engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig Evangelie, om te verkondigen degenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie, en geslacht, en taal, en volk, zeggende met een grote stem: Vreest God, en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen, en aanbidt Hem, Die de hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteinen der wateren gemaakt heeft."

24. De zegevierende kracht van Koning Jezus. Preek voor Hemelvaartsdag over Openbaring 19: 16.

"En Hij heeft op Zijn kleed en op Zijn dij deze Naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren."

1. De Doop van Christus door Johannes

Preek ná Kerstfeest over Mattheüs 3:13-15

Psalm 21:5

Lezen: Mattheüs 3

Lofzang van Zach. 2,3

Psalm 45:1

Psalm 106:1

Toen de Heilige Geest in Jesaja 40:3 de voorloper des Heeren had voorzien als de stem des roependen in de woestijn, voegde Hij eraan toe: "En de heerlijkheid des Heeren zal geopenbaard worden en alle vlees tegelijk zal zien, dat het de mond des Heeren gesproken heeft."

Die stem des roependen in de woestijn was Johannes de Doper. Hij riep: "Bereidt de weg des Heeren; maakt recht in de wildernis een baan voor onze God." Het was één wildernis bij Israël. Er was geen plaats bij dat volk om Slons eeuwige Koning te ontvangen. Het volk was verzonken in de wet, vervreemd van het geestelijk leven. Het verwachtte een Messias, doch niet de beloofde Verlosser. Het oog was alleen gericht op herstel van een uiterlijk koninkrijk, en op de verheffing van het Jodendom als in de dagen van koning David. Hoe zou dat volk zich buigen onder de scepter van Jezus de Nazarener. In plaats van in een paleis, met vorstelijke eer omgeven, is Hij geboren in een beeststal en, in doeken gewonden, neergelegd in de kribbe. Hij heeft onze menselijke natuur aangenomen, armer dan enig ander. Al bij Zijn inkomen in de wereld openbaart Hij het, dat Zijn Koninkrijk niet van deze wereld is. Wel blinkt Zijn heerlijkheid, maar die is niet aards, doch hemels en verborgen voor het oog van het volk, dat ogen heeft en niet ziet; oren en niet hoort.

De herders in Bethlehems velden hebben niet alleen de boodschap van de engelen vernomen, toen hemelse glans hen omscheen, maar ook de zang van de menigte van hemelse heirlegers vernomen. En daarin is hun geopenbaard de hemelse heerlijkheid van de gekomen Immanuël. Maar Israëls groten en Schriftgeleerden en het volk, dat door deze leiders verleid wordt, kunnen in Jezus de Nazarener niet erkennen het beloofde zaad Davids, dat eeuwig op Zijn troon zitten zal. Het weerstaat Hem, het verwerpt Hem, het roept: "Weg met Deze!" Zullen zij de knie voor Hem buigen, dan moeten hun harten worden voorbereid. En daartoe komt de stem des roependen in de woestijn: "Bereidt de weg des Heeren; maakt recht in de wildernis een baan voor onze God!"

En zo min nu Israël de beloofde Messias wilde noch kon ontvangen, zo min is er plaats in het hart van enig zondaar voor Hem. Wij zijn van nature rijk en verrijkt en menen geen ding gebrek te hebben. Er moet plaats in onze harten bereid worden. In de wildernis onzer zielen moet een baan worden gemaakt. En dat geschiedt als wij worden neergeworpen in het stof voor God; als door onwederstandelijk overtuiging wij onszelf leren kennen als vloek- en doemwaardig voor de Rechter van hemel en aarde. Nooit kan Christus ons dierbaar worden, dan in de gans verloren staat, waarin wij allen van nature gewis zijn, doch waarvoor wij ook allen blind zijn.

Maar als ons alle hoop ontvalt, wordt Christus noodzakelijk en wordt Hij door het geloof erkend en ontvangen. Zijn heerlijkheid wordt gezien. Die heerlijkheid, die Hij

openbaarde in de wolk- en vuurkolom; die aanschouwd werd op de Sinaï; die rustte in het heilige der heiligen. Die heerlijkheid zal gezien worden, zo sprak de profeet, bij de dienst van Johannes de Doper. En dit is geschied. Die heerlijkheid des Heeren is geopenbaard in de doop van Christus. Johannes zag de Geest Gods op Hem neerdalen gelijk een duif en op Hem komen. En ziet, een stem uit de hemelen, zeggende: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb." Ja, in die doop zelf openbaarde Christus Zich als de ware Zaligmaker, Die alle gerechtigheid vervulde.

Ik wens bij die doop uw aandacht ditmaal te bepalen. Onze tekst leest gij in Mattheüs 3:13-15:

"Toen kwam Jezus van Galiléa naar de Jordaan, tot Johannes, om van hem gedoopt te worden. Maar Johannes weigerde Hem zeer, zeggende: Mij is nodig van U gedoopt te worden, en komt Gij tot mij? Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Laat nu af; want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij van Hem af."

Dit woord spreekt ons van de doop van Christus door Johannes en verhaalt ons:

- 1. Wanneer die doop bediend werd.***
- 2. Door wie die doop bediend werd.***
- 3. Waartoe die doop bediend werd.***

1. Wanneer die doop bediend werd.

Wanneer werd die doop bediend? In vers 13 wordt het ons beschreven: "Toen kwam Jezus van Galiléa naar de Jordaan." Toen, als het volk gedoopt werd (Lukas 3:12). De boetbazuin van Johannes schalde over Israëls stammen. Niet alleen het heidendom moest de doop ontvangen, maar Jakobs zaad behoefde de doop der bekering. Als uit de slaap schrikte het volk op toen de prediking van Johannes hun in de oren klonk: "Meent niet bij uzelf te zeggen: Wij hebben Abraham tot een vader; want ik zeg u, dat God zelfs uit deze stenen Abraham kinderen kan verwekken. En ook is alrede de bijl aan de wortel der bomen gelegd; alle boom dan, die geen goede vrucht voortbrengt, wordt uitgehouwen en in het vuur geworpen."

Toen was het, toen Johannes predikte de noodzakelijkheid der waarachtige bekering door de doop van de Heilige Geest. Toen kwam Jezus van Galiléa tot hem, toen hij sprak van Hem, "Wiens wan in Zijn hand is, en Hij. zal Zijn dorsvloer doorzuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, en zal het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden." Ontzettend, die prediking van Johannes. Velen werden verslagen. De scharen vroegen hem, zeggende: "Wat zullen wij dan doen?"

Och, of wij recht verbroken werden van hart op die prediking, die ook tot ons allen komt. Eens zal ook de dorsvloer dezer kerk doorzuiverd worden en alle kaf met onuitblusselijk vuur verbrand. Wie onzer zullen er dan overblijven? Trekt van deze vergadering af allen, die de wereld minnen; trekt ervan af allen, die niet meer dan een lippenbelijdenis van Jezus kennen, allen, die van de kloppingen der consciëntie hun grond maken voor de eeuwigheid; ja allen, die niet geboren zijn uit water en Geest; en wie zullen gerekend worden onder het koren, dat in de eeuwige schuren zal worden ingebracht? Toen kwam Jezus uit Galiléa. Hij is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Geen hoop bleef meer over, was Hij niet gekomen. Geheel het geslacht Adams lag onder vloek en toorn. Hij kwam en Hij komt steeds om te behouden de verlorenen, die Hem van de

Vader gegeven zijn. Het was Zijn ure. Zijn leven was voor het oog van Israël verborgen gebleven. Toen Hij twaalf jaren oud geworden was, openbaarde Hij Zich al in de tempel, zijnde in de dingen Zijns Vaders, doch Zijn bediening aanvaardde Hij eerst op de bestemde tijd, toen Hij tot Johannes kwam om van hem gedoopt te worden.

Het was Zijn ure. Ja Hij komt, volk van God, maar op Zijn eigen tijd. Hij heeft het beloofd, dat Hij Zich aan u zal openbaren, zo Hij het niet doet aan de wereld; doch het is in de tijd van Zijn welbehagen. Zo menigmaal overlegt het hongerende en dorstende volk, waarom toch de Heere toeft Zijn werk te doen. Zo dikwijls zou het Hem willen grijpen en tot zich trekken, en Hij blijft verborgen, want Hij komt als Zijn ure daar en de tijd rijp geworden is. O, kwame Hij tot ons, opdat wij Zijn heerlijkheid mogen zien, de heerlijkheid van de Eengeborene van de Vader, van Wie de Vader Zelf heeft uitgeroepen, toen Hij in de diepste vernedering was: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb." Dat is Zijn heerlijkheid, die door het geloof met aanbidding zal aanschouwd worden door allen, die Hem mogen leren kennen.

Toen kwam Jezus van Galiléa. Want in Galiléa woonde Hij sinds Jozef en Maria met het Kindeke waren wedergekeerd uit Egypte. Toen toch Jozef hoorde, dat Archelaüs (de wreedaard) in Judéa koning was in de plaats van zijn vader Herodes, vreesde hij daarhenen te gaan, maar door Goddelijke openbaring vermaand in de droom, was hij vertrokken in de steden van Galiléa. En daar gekomen zijnde, nam hij zijn woonplaats in de stad, genaamd Nazareth; opdat vervuld zou worden wat door de profeten gezegd is, dat Hij Nazarener zal geheten worden.

Gods openbaring drong; de profetie noodzaakte, dat Christus in Nazareth werd opgevoed. Jesaja, Jeremia en Zacharia hadden van Hem gesproken als van een Scheut en Spruit. En nu zit in de woorden Nazareth en Nazarener de betekenis van een spruit. Die benaming van Christus wijst erop, dat Hij zijn zou, gelijk de profeten van Hem gesproken hebben, een Wortel uit een dorre aarde, een tedere Spruit, zonder gedaante of heerlijkheid.

Geheel Galiléa was veracht, en in het bijzonder Nazareth, waarvan één der discipelen eens vroeg: "Kan uit Nazareth iets goeds komen?" In Galiléa klopte het hart van Israël niet. Dat Noordelijke deel van Kanaän was maar al te zeer van heidense denkbeelden doordrongen. Het volk daar wandelde in duisternis; het woonde in het land van de schaduwen des doods. Galiléa was veracht. In de Joodse raad werd Nicodémus toegebeten: "Zijt gij ook uit Galiléa? Onderzoek en zie, dat uit Galiléa geen profet opgestaan is."

Uit dat land kwam de Heere Jezus tot Johannes aan de Jordaan. "Hij is veracht, en wij hebben Hem niet geacht" Hij, de verachte, de versmade, de Nazarener, Die tot opschrift boven Zijn kruis eens dragen zal: "Jezus de Nazarener, de Koning der Joden." En dat om Zijn volks wil. Zij waren de verachten. Galileeërs. Hij kwam in hun plaats. Hun verachting was op Hem, opdat Hij hen tot eeuwige heerlijkheid leiden zou. Het was om de zonden van Zijn volk, dat Hij de verachte werd; voor de geworpenen op het vlakke des velds, die wentelen in hun bloed. Eeuwige verachting zijn zij waardig. Helwaardige schepselen zijn zij. En Christus draagt hun smaad en neemt die weg. O gezegende Immanuël. Zijn vernedering maakt Hem schoner dan de mensenkinderen. Van Hem roept de Bruidskerk uit: "Zulk. Eén is mijn Liefste; zulk Eén is mijn Vriend, o dochters van Jeruzalem!"

Nu vraagt de tekst aandacht voor hem:

2. Door wie de Heere Jezus gedoopt werd.

Het was door Johannes. Deze Johannes was de wegbereider des Heeren, van wie de profeten gesproken hebben. Jesaja zag op hem, toen hij profeteerde: "Een stem des roependen in de woestijn: Bereidt de weg des Heeren; maakt recht in de wildernis een baan voor onze God." Toen de afgezondenen uit de priesters en Levieten aan Johannes vroegen: "Wie zijt gij?" antwoordde deze: "Ik ben de stem des roependen in de woestijn." Het is dus buiten twijfel, dat Jesaja van Johannes geprofeteerd heeft. En ook Maleachi kondigde de gezant Johannes aan als "de engel, die voor Mijn aangezicht de weg bereiden zal." Deze Johannes is dus voorwerp der profetie geweest. De profeten hebben tot op Johannes gesproken, zegt de Heere Jezus Zelf. Niet met hem, maar tot op hem. Dit al doet ons zien, dat Johannes een zeer bijzondere plaats inneemt.

Hoe wonderlijk was ook zijn geboorte.

Die geboorte is door de engel Gabriël aangekondigd toen Zacharias diende in het heiligdom des Heeren. Een majesteitelijke heerlijkheid omringt alzo de komst van deze wegbereider des Heeren. Nadrukkelijk beroept de aartsengel zich op zijn hoge plaats onder de engelen, zeggende: "Ik ben Gabriël, die voor God sta." Hij, één van de allerhoogste engelen, één van de zeven engelen, die voor God staan, hij is gezonden naar de aarde om de geboorte te voorzeggen van Johannes de Doper.

Deze geboorte geschiedde tegen de loop der natuur in. Zacharias kon, gebonden in de strikken van het ongeloof, het woord van de engel niet aannemen. Hij was verre van de nederigheid van Maria, aan wie dezelfde engel de boodschap van de geboorte van de Messias uit een maagd heeft gebracht. Maria vroeg in gelovige verwondering: "Hoe zal dat wezen?" en zij omhelsde het woord des Heeren, tot haar gebracht. Maar Zacharias verwierp door ongeloof de aankondiging van de voorts toch gewone geboorte van de voorloper van Christus.

O dat gruwelijk ongeloof! Zo dikwijls neemt het Gods volk gevangen. Is het geloof de officier van al de genaden, waarmee God Zijn volk begiftigt, dan is het ongeloof de officier van al de ondeugden, die in het hart wonen. Van nature zijn wij geheel in de macht van ongeloof. Wij zijn in een staat van ongeloof. In het diepst van ons hart verwerpen wij God en Zijn Woord. Adam heeft God tot een leugenaar gesteld en satans woord geloofd, en wij zijn kinderen van Adam, dragend zijn beeld. Hoe godsdienstig wij ook mogen zijn, wat God zegt, is leugen; wat de duivel zegt, geloven wij. O, hoe zal eenmaal Gods Woord tegen ons getuigen en een reuk des doods ten dode zijn.

Nu is het bij Gods volk anders. De Heere rukte hen uit die diepe ellendestaat en plantte het oprecht, waar zaligmakend geloof in het hart in. Maar het overblijvend ongeloof heeft dikwijls nog grote kracht en in zijn strikken verward, kan dat volk maar niet geloven. Zo menigeen zucht: "Kon ik maar eens geloven." In het ongeloof verward, trekt de ziel alles in twijfel, wat de Heere deed; zij trekt de liefde Gods in twijfel en het woord, dat de Heere tot haar gesproken heeft. Ja, het ongeloof tast God aan en Christus' Borgtochtelijke bediening en het werk van de Heilige Geest, zoals duidelijk in Thomas te zien is. Het valt op de staat van Gods volk aan en als het vanwege de bevestiging van die staat daarop geen kracht heeft, dan bekampt het 's Heeren kinderen dikwijls in allerlei wegen van druk en tegenheden en zegt: "Gij hebt geen heil bij God."

Stom is Zacharias tot het kindeke geboren is. Maar dan ook wordt tot grote verwondering van allen, die het hoorden, de tong van Zacharias losgemaakt om de Naam des Heren te loven en de grootheid van deze Johannes te vermelden, en in het gehele gebergte van Judéa werd veel gesproken over deze dingen.

Welnu, die aankondiging der profeten en door de engel, en het wonder, geschied aan de stomme vader, die de Heere prijst zodra het kindeke geboren is, dat alles tekent ons de grootheid van des Heeren wegbereider. De Heere Jezus zegt van Johannes, dat hij groter is dan allen, die van vrouwen geboren zijn. Groter dus dan David en Salomo; groter dan Jesaja en al de profeten, ja dan allen, die van vrouwen geboren zijn. En waarin is dan Johannes groter? Niet zozeer in zijn persoon. Hij is een gevallen mens als alle anderen. Wat hij heeft, heeft hij uit genade alleen, gelijk al Gods volk uit genade zalig wordt. Maar de grootheid van Johannes ligt in zijn bediening als wegbereider des Heeren. Leest maar in Mattheüs 11. Christus vraagt: "Wat zijt gij uitgegaan in de woestijn te aanschouwen? Een riet, dat van de wind ginds en weder bewogen wordt?" Was Johannes een riet? O nee, het is er verre van. Al zond hij twee van zijn discipelen met de vraag: "Zijt Gij Degene, Die komen zou, of verwachten wij een ander?" desniettegenstaande bleef zijn getuigenis van Christus vast en onbewogen. Ook droeg Johannes geen zachte klederen. Die zachte klederen dragen, zijn in der koningen huizen. Johannes droeg een kemelsharen mantel en hij at sprinkhanen en wilde honing, en hij was in de woestijn tot de dag van Zijn vertoning aan Israël. Al wat groot was voor het ceremonieel Israël, verliet Johannes. Hij was priesterzoon en dus zelf priester naar de ordening van Aäron; hij had recht op priesterkleed en priesterspijs en priesterwoning.

Maar Johannes gaf het alles prijs om straks de geboren en aan hem geopenbaarde Christus als met de vinger aan te wijzen, zeggende: "Zie het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt." En juist daarin is hij groter dan al de profeten en dan allen, die van vrouwen zijn geboren, dat hij niet van Christus' komst honderden jaren tevoren getuigenis geeft, doch Hem als het gekomen Lam aanwijst en bekend maakt. Johannes trekt dan ook van de bediening der wet en Israëls ceremoniën af. Hijzelf gaf niet alleen zijn Aäronietische priesterrechten eraan, maar hij predikte ook in de woestijn van Judéa. "Toen is tot hem uitgegaan Jeruzalem en geheel Judéa en het gehele land rondom de Jordaan." In plaats van naar Jeruzalem toe te trekken, waarheen weleer de stammen vrolijk opgingen, roept Johannes van Jeruzalem af. Want de schaduwen staan vervuld te worden door de Priester, Die ook Zelf het offer is. De weg voor Hem moet bereid. En zal Christus ooit in het hart van de verloren zondaar ontvangen worden, dan is het nodig, dat deze van de wet wordt afgebracht, namelijk van al zijn eigen gerechtigheden. "Ik ben", zegt Johannes, "de vriend des Bruidegoms"; en als die vriend heeft hij de kerk naar Christus te leiden en is zijn blijdschap vervuld geworden als de Hemelbruidegom Zijn kerk aanvaardt.

Deze Johannes is dus groter dan allen, die van vrouwen geboren zijn, omdat zijn bediening de Persoon des Middelaars in Diens volheid openbaart bij het aftrekken van de wet. En zo ligt in het optreden van Johannes een prediking voor ons allen. Wij zoeken van nature ons leven uit een gebroken werkverbond. Gelijk de Joden Christus verwierpen, zo verwerpen wij Hem. En wat is ons allen nu nodig, zal ooit onze ziel enige dierbaarheid in Christus zien en Hem door het geloof zoeken? Daarvoor is in de eerste plaats nodig van de wet te worden afgetrokken en een schuldenaar voor God te worden, Die een volmaakte gehoorzaamheid vordert, welke wij niet kunnen geven. Voorwaar, wie nooit met al zijn eigen werken een doemwaardig zondaar werd voor God, kan de toekomstige toorn niet ontvlieden. En zo het van zijn zonden overtuigde volk meer door ontdekkende genade van de wet werd afgetrokken, Christus zou hun onmisbaar zijn en hun oog zou meer verlicht worden om het Lam Gods te zien.

Hier is één der oorzaken van de grote donkerheid, die op Gods volk ligt. De kinderen zijn tot aan de geboorte gekomen en er is geen kracht om te baren. In de praktijk schijnt het wel of velen zonder Jezus denken zalig te worden. Wij moesten wel uitroepen met de bruidskerk: "Ontwaak Noordenwind!" Dat de scherpe, snijdende Noordenwind de hof van ons hart doorwaaiet en al die schadelijke dampen wegvage. Wij zouden het Lam Gods zien als de plaatsbekledende Wetvolbrenger; wij zouden hongeren en dorsten naar Hem en in Hem alleen onze zaligheid zoeken en vinden.

Ziedaar de betekenis van Johannes de Doper. Ja, de Doper. Want Johannes doopte. Hij doopte niet de heidenen, die van God en Zijn Woord vreemde en verachte menigten; nee, Johannes doopte Israël. Heidenen doopte men met de proselietendoop, om hen in Israël in te lijven. Maar Johannes doet zo geheel anders. Hij doopt Israël. Bekering is voor dit volk nodig. Johannes doopt met deoop der bekering. Noch het woord, noch de besnijdenis kon Israël zonder waarachtige bekering behouden. En zo is het nog. Velen roepen: "Wij hebben het Woord, en dat is genoeg." Maar wat zal dat Woord Gods ons anders zijn dan een reuk des doods ten dode, zo wij niet bekeerd worden met de waarachtige bekering? O, let hier toch op. Nee, wij hebben bij Gods Woord niets bij te maken. Maar er moet een werk Gods in onze harten worden verheerlijkt. Het Koninkrijk der hemelen komt niet met uiterlijk' gelaat, gelijk het oppervlakkig christendom van onze dagen in het uiterlijke hangen blijft en zich bittere vijand betoont van de bekering, door Johannes de Doper gepredikt.

Doch als die doop van Johannes dan de doop der bekering is, weigert hij dan niet ten rechte om Christus te dopen? Onze tekst zegt, dat Jezus van Galiléa naar de Jordaan kwam tot Johannes, om van hem gedoopt te worden. Maar Johannes weigerde Hem zeer, zeggende: "Mij is nodig van U gedoopt te worden, en komt Gij tot mij?" Is het dan zo niet? nee, het is niet zo. Die weigering van Johannes vloeit daaruit voort, dat hij niet verstaat waarom Christus gedoopt moet worden. Ja, in die weigering, in die sterke weigering ligt wat van de ergernis onzer natuur aan de Zich tot de dood vernederende Christus.

Die ergernis heerst in de onbekeerde, maar is ook nog in de harten van Gods volk. Denkt slechts aan Petrus, die het uit de mond zijns Heeren horen moet: "Ga weg achter Mij, satanas, gij zijt Mij een aanstoot; want gij verzint niet de dingen, die Godes zijn, maar die der mensen zijn." Ook in de sterke weigering van Johannes om Jezus te dopen is iets van diezelfde ergernis, die uit de blindheid en hoogmoed van ons hart voortvloeit. En toch erkent Johannes de grootheid van Christus boven zichzelf g zeer, dat hij zegt: "Mij is nodig van U gedoopt te worden."

Het moge Gods volk tot lering zijn. Het geloof doet Christus kennen, Die de Weg is en de Waarheid en het Leven. U, die gelooft, is Hij dierbaar. Maar in het diepst der ziel liggen die hoogheden, die vijandige ergernissen aan Christus, Die Zich op het aller-diepst vernedert. Welk een krachtdadige overwinning van de Heilige Geest is toch in ons nodig om met een volkomen hart het Lam Gods te ontvangen, dat de zonden der wereld wegneemt. Drie jaren wandelden de discipelen met Christus en zij hadden Hem lief, omdat Hij hen eerst heeft liefgehad. Wie Hem ook verliet, zij konden niet heengaan. Maar toen Hij overgeleverd werd om gekruisigd te worden, toen hebben zij allen zich aan Hem geërgerd. En het is zo met al Gods volk. De Heere leert hen meer en meer kennen, dat zij als vijanden met God verzoend en als doemwaardigen behouden worden. Dan wordt Christus hun alles; hun Zaligmaker en Behouder, hun Gerechtigheid. Die gerechtigheid is in de doop van Christus vervuld, gelijk wij nu nog wensen te vernemen:

3. *Waartoe deze doop bediend werd.*

De Heere zegt het Zelf in vers 15: "Maar Jezus, antwoordende, zeide tot hem: Laat nu af; want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen."

"Ons betaamt alle gerechtigheid te vervullen", zegt de Heere; ook Johannes dus. Hij moet als drager van het ambt doen wat de gerechtigheid is. Daartoe is hij, als de Doper, geroepen. Zonder zijn dienst zal de gerechtigheid niet vervuld worden. En de Heere Jezus Zelf vervult alle eisen der gerechtigheid. In Zijn doop wordt dat uitgedrukt en bevestigd. Hij zal ondergaan in het water en weder daaruit opklimmen. De onderdompeling in het water nu bij de doop verzegelt het sterven, en het opkomen uit het water de opstanding uit de dood. In de doop van Christus heeft dit bijzondere en enige betekenis. Zijn dood en opstanding vervulden de gerechtigheid voor al Zijn uitverkorenen. Dezen waren de eeuwige dood onderworpen in Adam. De onkreukbare rechtvaardigheid Gods eiste wraak over hun zonden. Vervulling der gerechtigheid was niet mogelijk dan alleen door de dood van de Zoon Gods. Alle schepselen in hemel en op aarde samen waren niet in staat een eeuwige voldoening te geven. Geen bloot schepsel kon de last des toorns Gods tegen de zonde dragen en anderen daarvan verlossen.

Alleen Gods eigen en natuurlijke Zoon, met de Vader en de Heilige Geest waarachtig en eeuwig God, vermocht de voldoening aan Gods recht te geven. Sprekende wordt Christus dan ook in Psalm 40 ingevoerd: "Gij hebt geen lust gehad aan slachtoffer en spisofer; Gij hebt Mij de oren doorboord; brandoffer en zondoffer hebt Gij niet geëist." Niemand zal zijn broeder immermeer kunnen verlossen; hij zal Gode zijn rantsoen niet kunnen geven, want de verlossing hunner ziel is te kostelijk en zal in eeuwigheid ophouden, dat hij ook voortaan geduriglijk zou leven en de verderving niet zien. Onze gerechtigheden zijn als een wegwerpslijk kleed. Voor God kan geen gerechtigheid bestaan, dan alleen die van de Zoon Gods. De eeuwige God alleen vermag in een kortstondig, tijdelijk leven en verkeren in de dood de eeuwige gerechtigheid te vervullen. En dat lijden en sterven onderwierp Zich de Zoon van eeuwigheid in de sluiting des verbonds. Hij is het Lam, geslacht van de grondlegging der wereld. En geboren uit Maria, komt Hij bij de openlijke aanvaarding van Zijn bediening op aarde tot Johannes, opdat Hij in de doop Zijn Borgtochtelijke bediening verzegelde tot vervulling van alle gerechtigheid.

In de doop van Christus ligt dus geheel Zijn plaatsbekledend lijden en sterven; Zijn gaan in de dood en Zijn overwinning van de dood; Zijn enig geldende offerande, die Hij de Vader in het gebed opdroeg (Lukas 3:21). Op die doop zijn dan ook de hemelen geopend en heeft de Vader geantwoord, en is de Heilige Geest neergedaald in de gedaante van een duif en zat op Hem. Wij hebben de hemelen gesloten door de zonde, voor eeuwig toegesloten Maar Christus heeft die gesloten hemelen geopend. Hij verwierf die opening door Zijn lijden en sterven en opende die door Zijn ingang in heerlijkheid, toen Hij Zijn uitverkoren kerk met Hem gezet heeft in de hemel. En dat ganse werk van Christus nu ligt in Zijn doop. Hij staat hier als de Volbrenger van het werk, waartoe de Vader Hem heeft waardig geacht. En in die diepe vernedering zelfs, als Hij Zich de toorn onderwerpt, is Hij het voorwerp van de Vader welbehagen.

De sociniaan moge smaden, dat Christus in het dragen van de toorn voorwerp van Gods toorn was, hier kan hij anders leren. Nimmer was Christus voorwerp van de toorn Gods. De Vader Zelf riep van de hemel: "Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb." Want de Drie-enige God heeft Zijn hoogste en allerheiligste

vermaking in Hem, Die door volkomen voldoening lijdend en stervend alle gerechtigheid vervulde. Daartoe was de Heilige Geest op Hem.

Zo is de doop van Christus een prediking van de enige en volkomen Zaligmaker. Buiten Hem is er geen behoudenis van verloren Adamskinderen. Niets kan Gods gerechtigheid voldoen buiten Hem. Maar in Hem is dan ook een volkomen gerechtigheid, ja een eeuwige, onuitputtelijke. Al kwam geheel de wereld tot Hem met al de erf- en dadelijke zonden van het geslacht Adams, deze gerechtigheid ware niet te ledigen. O, wie kan de heerlijkheid van Christus naar waarde roemen? Van nature is ons oog ervoor gesloten. Ook al roemen wij Hem met de lippen, wij verloochenen Hem in onze harten metterdaad. Maar Gods volk leert toch een weinig van Christus kennen door het geloof, dat God in hun harten inplant. En dat geloof verenigt met Christus, terwijl het verloochent alles buiten Hem; ja het geloof verloochent zichzelf, wijl het ook niet de allerminste grond in het geloof zelf laat. Zo wordt in de gedoopte Jezus de vervulling aller gerechtigheid gevonden, tot onze verzoening met de Vader.

O wonder van genade; om niet zijn de uitverkorenen gerechtvaardigd, uit Zijn verlossing, die in Christus Jezus is. Om niet aan onze zijde, en door Christus, Die alle gerechtigheid vervulde. Hier komt Gods volk in wateren der zwemming van de eeuwige liefde Gods. Zij hebben de eeuwige dood verdiend en krijgen het eeuwige leven. Ja in Christus zijn zij voorwerp van het welbehagen van de Vader. Daarvan worden zij verzegeld door de Heilige Geest. Zij worden niet alleen van de straf ontheven, maar in de gemeenschap Gods hersteld.

Toen Onésimus, de weggelopen slaaf van Filémon, tot bekering gekomen was, schreef Paulus voor hem aan Filémon twee zaken. Paulus stelde zich borg voor de schuld. Hij betaalde die. Maar toen ook vorderde hij, dat Filémon de weggelopen slaaf weder in zijn huis zou opnemen. Daartoe was Filémon niet gehouden; ook niet al werd de schuld tot de laatste penning betaald. En tot herstel in Zijn gemeenschap van Adams zonen en dochteren was God niet verplicht. Maar het was van de Vader eeuwig welbehagen. En dat welbehagen is in Christus en uit Hem in Zijn volk, dat door het geloof in Hem de volle zaligheid verkrijgt en de inwoning van de Geest in hun harten. O, dat toch hun harten vol van Christus zijn en van de erkenning van Hem, als hun enige en waarachtige Zaligmaker. Hij is alles en in allen. Hij is de Schoonste der mensenkinderen, van Wie wij nu zingen uit Psalm 45:1:

*Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen,
Zal 't schoonste lied van ene Koning zingen;
Terwijl de Geest mijn gladde tonge drijft,
Is z' als de pen van één, die vaardig schrijft.
Beminlijk Vorst, Uw schoonheid, hoog te loven,
Gaat al het schoon der mensen ver te boven;
Gena is op Uw lippen uitgestort;
Dies G' eeuwig van God gezegend wordt.*

Toepassing.

Zo werd ons ook nu weer Christus voorgesteld in al Zijn volheid. Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven. In Hem alleen is verzoening en verlossing van verloren zondaren. Maar is die behoudenis nu ook voor ons? Hebben wij deel aan Christus verkregen? Wij rijen van nature zonder Christus in de wereld. Wij willen Hem ook niet.

Zelfs in Johannes bemerkten wij de tegenstand tegen de doop van Christus. En als nu in Gods volk nog zo veel overblijfselen zijn van de vijandschap tegen Christus, hoe diep ellendig is dan toch de staat van elk mens, die leeft gelijk hij geboren is; vol van vijandschap. Wij moeten als vijand met God verzoend. Dat Gods Woord toch zijn kracht in u bekomme, om u te ontdekken en voor God te doen buigen. Wie weet hoe spoedig de ure komt, dat Gij voor Gods rechterstoel zult worden opgeroepen en het u vreselijk zal zijn te vallen in de handen van de levende God.

Wij dragen het zegel van de doop aan onze voorhoofden. In de doop verzegelden God de Vader en de Zoon en de Heilige Geest de eeuwige gelukzaligheid van uitverkoren, doch gevallen zondaren, gelijk wij zijn. Het uitwendig waterbad kan ons niet zalig maken, maar alleen het bloed van Christus, dat in de doop betekend en verzegeld wordt. Rust er dan niet op, dat gij gedoopt zijt, want vele gedoopten gaan verloren. Hun zal de doop zijn een zegel hunner verdoemenis. Maar moge de doop van Christus u tot eeuwige winst worden, als gij met de Heilige Geest en met vuur gedoopt wordt. Er moet toch een werk Gods in ons gewrocht worden om de zaligheid te verkrijgen. Velen mogen dat werk overbodig schatten, maar Gods Woord leert ons, dat wij van dood levend moeten worden. Dat is Gods werk, dat Hij in Zijn volk werkt.

Dat volk leert zichzelf als doemwaardig kennen, en hun ziel wordt onder het recht Gods geperst om de enige Borg en Zaligmaker te zoeken. O komt nu, gij verlorenen in uzelf, en ziet Christus gedoopt; ziet Hem in lijden en sterven en heerlijkheid. Zou gij het leven weken buiten Hem? Is dan ergens vrede voor uw ziel te vinden? Moet gij niet dag bij dag ervaren, dat alles te kort is en te smal om u voor God te dekken? Wat houdt gij dan uw ziel nog langer op? De eeuwige Immanuël is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Is Hij niet de Schoonste der mensenkinderen? Nam Hij niet uw hart in toen Hij Zich aan u openbaarde? Maar waarom staat u dan toch zo van verre? De schuld moeten wij bij onszelf zoeken.

In ons staat zo veel Hem tegen. Hij breke die vijandschap tegen het zalig worden uit genade alleen. Hoe onmogelijker de behoudenis aan onze zijde wordt, hoe dierbaarder Christus wordt. Hij zal Zijn werk niet verlaten en Zijn Woord niet breken. Hij zette uw ziel in de ruimte en doe u alles in Hem vinden, wat tot uw vrede dient. Daartoe moeten wij verloren gaan, omkomen. Maar de Heere Jezus gaf Zich in de dood en Hij redt Zijn volk uit de eeuwige dood.

En wilde Hij die grote genade u schenken, dat gij verzekerd werd door de Heilige Geest van uw verzoening met God in Christus; Hij vervrijmoedige u ook in de toegang tot de Vader en doe u in kinderlijke vreze wandelen de tijd uwer inwoning, als lichten te midden van een krom en verdraaid geslacht. Zij er veel een gelovige gebruikmaking van Christus, Die alle gerechtigheid vervuld heeft en leeft aan de rechterhand Zijns Vaders, om altijd voor Zijn volk te bidden. Amen.

2. Het teken van de Zoon des Mensen

Lijdenspreek over Mattheüs 12:40

Psalm 116:2,3

Lezen: Mattheüs 12:38-50

Psalm 69:1,6

Psalm 118:4

Psalm 130:4

Het leven van Christus op aarde was één lijdensweg, van Zijn geboorte tot Zijn dood. In de lijdensweken bepalen wij onze aandacht bijzonder bij dat gedeelte van Zijn lijden, dat in het laatst van Zijn leven op aarde over Hem gekomen is, toen vervuld werd het woord van de profeet: "Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen de Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de Heere der heirscharen." Zacharia spreekt in het 13e hoofdstuk van zijn profetie, waaruit deze woorden genomen zijn, van valse profeten, die door hun eigen bloedverwanten worden uitgeworpen en geslagen. "Wat zijn deze wonden in uw handen. Zo zal hij zeggen: Het zijn de wonden, waarmee ik geslagen ben in het huis mijner liefhebbers." En dan valt zijn oog op Christus, Die als zulk een valse profeet gehouden wordt en uitgeworpen wordt, Die tot het Zijne gekomen is, en van de Zijnen hebben Hem niet aangenomen.

Maar in dat alles is de oefening van Gods recht, werd het zwaard van Gods gerechtigheid over Hem getrokken, opdat Hij de voldoening geven zou voor de schuld van de uitverkorenen; opdat Hij, staande in de plaats van de Zijnen, hun een eeuwige verlossing zou brengen en hen kopen met de dure prijs van Zijn dierbaar bloed; hen zou verlossen uit het oordeel des doods en uit het geweld des satans. Hij werd aan de dood overgegeven, maar kon van de dood niet gehouden worden. Van dat lijden en sterven heeft de Heere meermalen tot Zijn discipelen gesproken, zo ook toen Hij hen daarop wees, dat aan het boos en overspelig geslacht geen ander teken zou gegeven worden dan het teken van Jona, de profeet, en Hij, dat op Zichzelf toepassende, zeide: "Het is het teken van de Zoon des mensen.

Daarbij wenste ik uw aandacht nader te bepalen, gelijk dit woord geschreven staat in Mattheüs 12:40:

"Want gelijk Jonas drie dagen en drie nachten was in de buik van de walvis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde."

Zie, in dat woord wordt ons gesproken van *het teken van de Zoon des mensen*, dat:

1. In Jona was afgebeeld.

2. In Christus is vervuld.

1. In Jona was afgebeeld.

Wat ons van Jona de profeet in zijn boek beschreven staat, bevat tal van leringen, die ons tot diepe verootmoedigingen strekken moeten voor Gods aangezicht. Allereerst kunt gij dit in Jona's leven zien, dat de onderwerping aan de soevereine wil van God geen vrucht is van onze akker. De Heere heeft Jona geroepen om naar Ninevé te gaan en haar het naderend oordeel aan te kondigen. En Jona wil niet. Hij kiest een schip en gaat de andere

kant uit. Hoe verklaart gij nu die onwil van Jona, daar hij toch een profeet des Heeren is? Jona heeft tweërlei roeping gehad. Eén om aan het rijk der tien stammen het aan te zeggen, dat, zoals ons blijkt uit 2 Koningen 14, het weer groot zou worden en dat de oude tijden zouden worden hersteld, zoals geschied is onder de regering van Jerobeam II, onder wiens regering Jona leefde, die zelf tot het rijk der tien stammen behoorde. Maar de tweede taak, die hem was opgelegd, kwam schijnbaar met die voorzegging van de grote uitbreiding van het rijk van Israël in strijd. Er dreigden namelijk gevaren voor dat volk, voor het rijk van Samaria, en die gevaren kwamen van Assyrië. En ziet, nu wordt Jona heengezonden naar Ninevé, om te gaan prediken dat vanwege de opklimming van haar ongerechtigheid aan de rand van het verderf gekomen is. Hij, weggenomen uit Israël, zal aan die heidenen, van wie zoveel kwaad te getuigen is, de prediking gaan brengen, die de mogelijkheid van behoudenis nog opent. Vandaar zijn onwil. Had hij maar gezien, dat Ninevé naar het verderf werd gevoerd, zoals de Heere Sodom en Gomorra van de aarde had weggedaan, dan was hij gewillig geweest; maar dat de Heere voor zulk een volk een weg van behoudenis opent, nee, die boodschap wil hij niet overbrengen. Vandaar zijn weggaan. En daarin is hij voorspoedig.

U kunt hierbij wel eens opmerken, dat, al hebben wij voorspoed in onze weg, het altijd nog geen teken is van de gunst Gods. Dit is dan toch de kern van de zaak, dat Jona zich de soevereine wil Gods niet onderwerpt; dat alles in hem daar tegen opkomt, om God God te laten, ook in Zijn oefening van goedertierenheid en barmhartigheid aan de heidenen, en in het slaan van een volk, dat zich, ondanks vele roepstemmen, verhardt.

Dit zegt ons wat ons bestaan van nature is. Het is onze diepe val in ons verbondshoofd Adam. Wij kunnen God niet God laten. Onze natuur buigt nooit onder de hoge God in het stof. Welke aandoeningen wij ook in onze harten hebben, en welke bewegingen er ook in onze consciëntie zijn, zonder hartveranderende genade buigt een mens nooit wezenlijk onder God. Maar dat niet alleen. Zelfs het volk van God, Jona hebt gij hier tot bewijs, heeft de heerschappijvoerende genade Gods gedurig weer van node om hen het met God eens te doen zijn. Denkt eens aan Asaf, die in Psalm 73 betuigt, wat in zijn hart was omgegaan. Wat dan? Gods weg was niet goed. Het moest niet zo, dat de goddelozen vrede hebben en geen banden tot hun dood toe. Het moest net andersom: Slagen moesten het hoofd der goddelozen treffen. Denkt ook aan Job, die met de Heere en Zijn gerechtigheid gaat twisten, en ziet het leven van het volk. De Heere wil Zijn kerk vaak door diepe wegen oefenen, opdat zij zich onvoorwaardelijk in Zijn hand zullen overgeven, als leem in de hand van de pottenbakker.

Ziedaar wat ons het eerst tegenkomt de onwil tegen en de onverenigdheid met de wil des Heeren, het niet kunnen buigen voor de hoge God. En in de tweede plaats (ik doe slechts een enkele greep) wordt ons geleerd wat ons van node is om in waarheid tot God te roepen. Jona vaart weg, doch de Heere verwekt een grote storm, zei geweldig, dat de vaten, die aan boord zijn, in de zee moeten geworpen worden om niet te verzinken. En de schepelingen gaan ieder tot zijn god roepen om behoudenis. Maar Jona, de man Gods, slaapt! Alles is in beroering, en Jona slaapt aan de zijde van het schip. Maar dan wordt het lot geworpen, wie toch de schuldige is, en het treft Jona en hij wordt over boord geworpen in de kokende zee. Maar ziet, God beschikt een grote vis, die Jona inslikt. En hij is drie dagen en drie nachten in de buik van de vis.

Wat betekent nu al die schriftkritiek, dat dat een onmogelijkheid is? Als Gods Woord het ons zegt, is het zo! Doch de zaak, waar het om gaat, is deze Jona wordt over boord geworpen, zijn leven wordt als afgesneden; er komt een ogenblik in zijn leven, dat God

hem afsnijdt, opdat hij de behoudenis zal vinden in de grootheid van Zijn ontferming en de rijkdom van Zijn goedertierenheid. Daar, in het ingewand van de vis, heeft Jona uit de grote nood tot God geroepen. Daar, in het ingewand van de vis, heeft hij geloofd met een geloofskracht, die door niets te schudden was: "Ik zal de tempel Uwer heiligheid weder aanschouwen."

Wat, mijn hoorders, het geloof in het hart van een afgesnedene? Ja! Waar het met het volk van God om gaat, waar het met ons heen moet om het met God eens te worden en dat zaligmakende geloof te oefenen, dat ons naar God doet vluchten, dat is een weg van afsnijding van eigen leven. "Die zijn leven verliezen zal, zal hetzelfde vinden." De weg, die God met Zijn kinderen houdt, is een weg, die uitloopt op het verliezen van eigen leven. Vanaf het eerste ogenblik, dat God ons grijpt, is er iets van het verliezen van ons leven. Wij moeten krachteloos worden, zal onze sterkte zijn in de Heere.

"De Heere nu sprak tot de vis en hij spuwde Jona op het droge." En bij vernieuwing krijgt hij het bevel naar Ninevé te gaan en te gaan prediken. "Toen maakte zich Jona op en ging naar het woord des Heeren. En hij predikte en zeide: Nog veertig dagen, dan zal Ninevé worden omgekeerd."

En het gevolg? De koning en zijn groten kleden zich in zak en as. Het bevel gaat van hem uit: "Laat mens noch beest, rund noch schaaap, iets smaken." Zij zullen zich van spijs en drank onthouden. Misschien mocht God Zich wenden en berouw hebben. En God ontfermt Zich. Dit is een algemene bekering geweest, geen rechte bekering tot de waarachtige God. U zou zeggen: Een nationale bekering en verootmoediging voor het aangezicht Gods. Hadden wij er maar meer oog voor, om, ook in deze tijden, gezamenlijk tot God weder te keren en ons niet te verzwageren met degenen, die de afgoden dienen, want de Heere is een jaloers God op Zijn eer en geeft die aan geen ander.

Het oordeel Gods werd ingehouden, maar de toorn van Jona ontstak. Hij wist het van tevoren: "Ik wist, dat Gij een genadig God zijt, lankmoedig en groot van goedertierenheid, en berouw hebbende over het kwaad." Toen deed de Heere een wonderboom opschieten boven Jona, die in één nacht weder verdorde. En nog kon Jona niet voor de Heere bukken, totdat de Heere hem beschaamd zette, zeggende: "Gij verschoont de wonderboom, aan welke gij niet hebt gearbeid, die in één nacht werd en in één nacht verging. En zou Ik de grote stad Ninevé niet verschonen?" En daarmee is het uit. Jona is aan het eind gebracht.

Laat ik nog één keer naar Job mogen verwijzen. In zijn diepe ellende heeft Job zichzelf gerechtvaardigd voor het aangezicht des Heeren. En Elihu heeft het terecht gezegd, dat niemand voor God kan bestaan, tenzij er een Rechtvaardige is, Eén uit duizend. En dan komt de Heere tot Job en het einde is, dat Job zichzelf verfoeit, zeggende: "Met het gehoor der oren heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog, daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as." Het einde is: God Gód te laten, God te aanbidden in Zijn doen, de hand op de mond te leggen en zich te vernederen voor het aangezicht des Heeren Heeren, zoals die dichter het zeide:

*Zalig, zalig, niets te wezen
In ons eigen oog voor God.*

De wegen des Heeren met Zijn volk leiden tot hun diepe vernedering, opdat zij onvoorwaardelijk zich aan Hem zouden onderwerpen, en in de diepte in aanbidding van

Gods goedertierenheid het uitroepen: "Heilig zijn, o God! Uw wegen." O, dat kost het volk van God wat!

2. *Dit teken nu, dat in Jona is afgebeeld, is vervuld in Christus.* Dat is onze tweede hoofdgedachte.

Wij lezen: "Want gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de vis, alzo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten wezen in het hart der aarde."

De lijn wordt niet getrokken tussen de prediking van Jona en die van Christus, maar dit is de vergelijking: Jona was drie dagen en drie nachten in de buik van de vis, en zo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten zijn in de schoot der aarde.

Er waren mensen, die hun vijandschap steeds meer openbaarden, naar mate de Heere in Zijn leer en in Zijn wonderen Zijn Godheid openbaarde. Zo ver zijn de farizeeën gekomen, dat zij de zonde tegen de Heilige Geest hebben begaan, zeggende: "Deze werpt de duivelen uit door de overste der duivelen, door Beëlzebul." Tegen beter weten in, zonder enig nadenken of berouw te hebben over hun handelingen, lasteren zij de Heilige Geest, als zijnde de duivel. En nu, zoals in vers 38 vermeld staat, zijn zij gekomen en hebben gezegd: "Toon nu eens een afdoend teken, dat wij mogen zien, dat Gij de ware Messias zijt." De Heere heeft tekenen en wonderen voor hun ogen gedaan. Hij heeft een bezetene genezen, een man met een dorre hand gebeterd op de sabbat. Maar dat was hun juist weer tot ergernis. Maar al die wonderen, die Hij deed voor hun ogen als de almachtige God, betekenden voor hen niets. Hij moest eens een teken uit de hemel doen.

Maar de grond van dit alles is, dat zij de Messias niet erkennen wilden, zo Hij Zich hier aan hen openbaarde. Zij wilden een Messias, die hen verlossen zou van de Romeinen, maar niet Eén, Die zondaren zalig maakt; een Messias, die triomferen zou en de troon van David tot bijzondere grootheid zou brengen, maar niet Eén, Die Zich vernedert tot in de dood des kruises. Het is zo onbegrijpelijk voor hen: "Gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de vis." Het gaat dus op de dood aan, alsof de Heere zeggen wil: "Ik moet door Mijn dood zondaren kopen uit de staat van het eeuwig verderf." Daarom roepen zij het straks: "Weg met Deze."

Want dat kunnen wij van nature nooit begrijpen. Dit Evangelie van de kruisdood is de Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid. Mijn hoorders, het heeft geen vat op onze harten, maar alles wat in ons is komt er tegen op om uit genade door Christus gezaligd te worden. Wij zitten hier zo onder het Woord en ik vertel aan niemand iets nieuws, als ik u zeg, dat wij, verloren in Adam, zalig kunnen worden en zalig moeten worden door Christus. Wij zijn van jongsaf in die leer opgevoed. En wij beamen het en zeggen: Zo is het. Maar wat laat het nu na? Welke uitwerking heeft het bij ons om de tijd der genade uit te kopen? En waarom niet? Omdat wij niet willen zalig worden als een verloren zondaar, door Christus alleen. Wat de Heere Jezus hier gaat zeggen is onbegrijpelijk, en toch zo noodzakelijk. Want er is geen andere weg ter behoudenis, dan alleen daardoor, dat Hij de Zoon Gods is en Zich in onze menselijke natuur tot in de dood vernederd en voldoening gegeven heeft aan de eis van Gods recht, waarvan God het allerminste niet kon afdoen. Nietwaar, dat is het, wat de Heere ons in Zijn Woord zegt: "Is God dan niet barmhartig? Ja, maar Hij is ook rechtvaardig. En daarom eist Zijn gerechtigheid, dat de zonde met de hoogste, dat is met de eeuwige straf, naar ziel en lichaam gestraft worde."

En van die eeuwige straf kan alleen de Zoon Gods bevrijden door Zichzelf te geven in die diepe vernedering, dat Hij genageld wordt aan het vloekhout en dat Hij drie dagen en drie nachten zijn zal in de schoot der aarde, opdat Hij de dood zal verslinden tot eeuwige

overwinning van Zijn volk. "God is nu met Zijn volk tevreden." Een andere weg ter behoudenis is er niet. Mijn hoorders, de mens, die met zijn schuld en zonde met God te doen krijgt, leert het ongenoegzame van alles, wat daar buiten is.

O, dat uitgaan van hun ziel om er Eén te zoeken, Die voor hen intreedt en hun schuld betaalt en hen als verlorenen met God verzoent. In Hem nu is de rijkdom der genade en de volheid van het zalig worden. En als wij nu het lijden van Christus overdenken en de Heere verklaart het ons, waartoe Hij ons alleen bearbeiten kan, om door het geloof te zien, dat het Lam geslacht is van vóór de grondlegging der wereld, en daar nu op Golgotha geslacht wordt, en dat Hij daar in de plaats gekomen is, in de plaats van Adams zonen en dochteren, om het oordeel, om de toorn Gods te dragen; o, als dat volk het door het geloof mag horen; "Die wonden zijn Mij geslagen in het huis van Mijn liefhebbers", dan moeten zij het uitroepen: "Mijn Liefste is blank en rood, en Hij draagt de banier boven tienduizend."

Dan zakken zij in verwondering weg. Dan is daar de liefde van Christus in hun hart en Hij dekt de schuld, en Hij brengt verzoening van hun ongerechtigheid. Want ziet, Hij is niet alleen in de dood ingegaan, en Hij nam niet alleen het eeuwig oordeel Gods weg, maar Hij bracht het leven voor de Zijnen aan.

Jona is drie dagen en drie nachten geweest in de buik van de vis, maar hij is er niet in omgekomen en hij is niet gestorven. Christus gaat de dood in. Zijn ziel geeft Hij in de handen Zijns Vaders, en Zijn lichaam is gelegd in het graf, maar Hij heeft geen verderving in het graf gezien. Christus heeft de heerschappij van de dood teniet gedaan en is overwinnend in eeuwige triomf uitgegaan.

Zo brengt Hij dat zijn van Jona in de vis op Zichzelf over. Hij is de levende Borg van de Zijnen. "Ik leef en gij zult leven." De schuld van Zijn volk is voldaan, de laatste kwadrantpenning betaald, en wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt, wie is het, die verdoemt? Hij heeft het leven in onsterfelijkheid aan het licht gebracht. Hij is het, Die Zijn volk in de gemeenschap met de Vader herstelt en Die hun recht geeft op het eeuwige leven, en Die hen overwinnaars maakt, hoe diep de wegen ook door het leven gaan, al was het tot in de dood toe. De Heere Jezus spreekt van Zijn dood, maar ook van Zijn overwinning.

Zingen wij eerst Psalm 118:4:

*De Heer' is aan de spits getreden
Dergenen, die mij hulpe bién;
Ik zal, gered uit zwarigheden,
Mijn lust aan Mijn haat'ren zien.
't Is beter, als w' om redding wensen
Te vluchten tot des Heeren macht,
Dan dat men ooit vertrouw' op mensen,
Of zelfs van prinsen hulp verwacht'!*

Toepassing.

Maar mijn hoorders, als gij nu met die aankondiging van Christus van Zijn lijden en sterven, van Zijn gaan in de dood, tot uzelf inkeert en vraagt, welke vrucht gij van dat lijden en sterven in uw hart hebt ontvangen, wat zal dan uw antwoord zijn? Hij is verrezen uit het graf, opdat Hij de verworven zaligheid ook toepassen zou; en nu zijn het

dromerijen en bedriegerijen om te zeggen: "Gij zijt in het verbond en gij moet dat op uzelf toepassen."

Nog een weinig, en wij geven de roomsen de hand! Vraagt eens of dat de weg is, die onze vaders ons geleerd hebben. Men moet wel met blindheid geslagen zijn, als wij niet merken in welke verkeerde wegen wij gaan. Als gij dit er uit haalt, dat wij van dood levend gemaakt moeten worden; als wij daar niet beginnen, dat die Middelaar, Die Zich in de dood vernederd heeft, tam overwinnen moet in onze harten, waar van nature geen plaats is voor Hem, gaat maar uw eigen leven na, vraagt wat de uitgangen van uw hart zijn, zegt waar de bekommernis van uw ziel over gaat. En als een mens dan eerlijk met zichzelf handelt, moet hij zeggen: "Ja, die uitgangen zijn er niet; en: ik als verlossing voor mijn ziel moeten krijgen. Maar zegt mij, of iru ooit met God te doen gekregen hebt. Het komt hier op de oprechtheid, niet op de grootheid van dat werk Gods in onze harten aan.

Jona zeide: "Ik wil niet van God spreken." En vraagt dit eens aan dat volk. Zij zijn wel duizendmaal in opstand tegen God geweest. Dat zegt ons, dat onze natuur niet onder God kan komen. Gelukkig is dat volk, dat in dit leven met God te doen krijgt en dat als verlorenen moet behouden worden. En toen werd dat werk van genade aan hun hart ontdekt. Vraagt of de Heere daartoe Zijn Woord zegenen wil, om ons te grijpen uit de klauw van satan; dat Hij ons stil mocht zetten op onze levensweg, opdat wij mogen zeggen: "O God, wees mij, zondaar, genadig."

Dat werkt Hij in het hart van Zijn volk. Het is maar niet zo, dat zij dit of dat eens gedacht hebben, nee, zij hebben onderhandelingen met het Goddelijke Wezen. Dat eist voldoening voor hun schuld. Zij hebben hun schuldbrief thuisgekregen. Daarom kunnen zij zo bekommerd zijn over het lot van degenen, die zeggen: "Ik heb wat gehad en wat doorleefd en een psalmvers gehad, en nu ben ik toch ook een bekeerde man of vrouw." Ik ben vaak zo bekommerd over hen. Het ware volk komt onder God te liggen in hun schuld. Hebben zij dan geen bemoedigingen? O ja, daar zijn die openingen van Zijn Woord, dat zij soms zien mogen, dat het nog het heden der genade is en de welaangename tijd, en nog een mogelijkheid om zalig te worden. Maar hebt u daar rust bij? Die bekommerden, die van verre stonden, kunnen die daarbij leven?

Wat heb ik nu te doen? Dit zeggen: "Ik moet u wijzen op Christus, op Hem, Die drie dagen en drie nachten geweest is in de schoot der aarde. Die het recht van God voldaan heeft, Die de schuld Zijns volks heeft betaald, zodat Hij nodigt wat verloren is. Komt, verlorenen van hart en ziet de behoudenis in Hem, Die zegt: "Ziet, hier ben Ik. Dit geslacht zal geen teken gegeven worden, dan het teken van Jona de profeet. Want zij verharden zich. Straks zullen zij Mij zien in Mijn eeuwige triomf, als Ik hen onder Mijn voeten verpletteren zal." Maar dat arme volk, dat verloren ligt in zichzelf, nodigt Hij; die zielen, die zich aftobben met de vraag: "Hoe zal God ooit aan Zijn eer komen?" Hier is rust voor uw ziel.

O, dat wij Hem door het geloof mochten aanschouwen. Want er is in Hem een volheid van genade om Zijn volk in een verzoende betrekking met de Vader te stellen. Daarom is Hij de dood ingegaan. En daarom wordt Jezus zo dierbaar voor hem, die afziet van zijn werken en zijn doen. Is dat niet de leiding van de Heilige Geest met Zijn volk, zoals Jona, die overboord moest en wiens leven afgesneden werd? Is dat niet het werk, dat God in de levendmaking doet? Het gaat op het verlies van hun leven aan en dat maakt hen dikwijls zo bekommerd, zodat zij vragen: "Wat zal er nog van terecht komen?"

O, wat ziet dat volk soms uit om Christus te kennen, Die heerschappij voert over de dood, Die verzoening aanbrengt en verlossing tevens, opdat Zijn volk behouden worde en een eeuwig leven zal ingaan. Zo moge Hij Zich aan onze ziel openbaren en onze ziel met Hem verenigen, om één plant te worden in de gelijkmaking met Hem. Daar gaat het om, dat plaatsbekledende: "Ik stond daar schuldig voor God, en Christus is voor mij de dood ingegaan en Hij bracht het leven aan en rukte mij uit de dood; Hij overwinnaar en ik overwinnaar in Hem!"

O, dat Borgtochtelijke, dat plaatsbékledende van Christus, dat alles alleen in Hem is. De Heere vervulle ons met vernederingen in onze harten voor Hem, Die toch Zijn kerk beloofd heeft: "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten"; en Die zeide: "Het is maar een verdrukking van tien dagen"; opdat wij straks eeuwig de overwinning met Hem zullen ingaan, om Hem te verwachten, Die dood geweest is, en Die leeft; En Hij leeft tot in alle eeuwigheid. Amen.

3. Christus vertoont Zijn lijden

Lijdenspreek over Mattheüs 16:13-28

Psalm 25:2

Lezen: Mattheüs 16:13-28

Psalm 22:6,12

Psalm 36:3

Psalm 89:7

Het heeft de Heere behaagd Zijn grote liefde te betuigen aan Zijn volk, zeggende: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid." Deze liefde is de liefde van de Vader en van de Zoon en des Heiligen Geestes. Zij vindt haar diepe oorzaak in het welbehagen van de Vader. Van eeuwigheid heeft Hij Zijn uitverkorenen liefgehad, alleen om Zijns Zelfs wil, opdat Hij Zijn barmhartigheid in hen verheerlijken zou, door de diepte van Adams val heen. Daarom is deze liefde eeuwig, onveranderlijk, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Het bedrukte volk klaagde: "De Heere is mij verschenen van verre tijden", alsof de getrouwe Jehovah hun Zijn liefde had onttrokken, doch Hij betuigde, dat Hij hen met een eeuwige liefde beminde en hen dus nooit verlaten zou. Zelfs al zou een moeder haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermde over de vrucht haars buiks, nochtans zal de Heere Zijn volk nimmer vergeten. Zijn liefde is bestendig, dewijl zij niet gegrond is in iets van de mens, maar in Zijn eigen onveranderlijk Wezen. Ja, deze liefde is zei groot, dat God Zijn eniggeboren Zoon ten schuldoffer gegeven heeft, opdat in Hem de geschonden deugden weder zouden verheerlijkt worden en daardoor de liefde in de verloren zondaar zou kunnen worden uitgestort en haar doel zou worden verkregen, namelijk het herstel in Gods eeuwige gunst en gemeenschap. Daartoe zijn zij getrokken met goedertierenheid.

Die trekking is gegrond op de liefde van de Zoon, Die Zichzelf gegeven heeft tot in de dood, ja tot in de dood des kruises. O oneindige liefde! Nauwelijks zal bestaan een vriend voor een vriend te sterven, maar Christus bevestigt Zijn liefde tot Zijn volk, dat Hij voor hen gestorven is toen zij nog vijanden waren. Het was Hem niet te veel, Zich voor hen op te offeren in het dragen van Gods oneindige toorn, die tegen de zondaren was ontstoken. Die volle toorn, welke in de hel door de verdoemden al geleden worden tot in aller eeuwen eeuwigheid, is uitgestort op de geliefde Zoon van de Vader. En Hij wist wat het inhield, die toorn te dragen. Desniettenstaande trok Hij niet terug, toen Zijn ure gekomen was. Hij heeft van de Zijnen liefgehad tot het einde. Hij heeft het kruis verdragen en de schande veracht, opdat Hij Zijn liefde, waarmee Hij de gegebenen Zijns Vaders eeuwig bemint, ten volle zou bewijzen. Die liefde deed Hem niet rusten vóór Hij alles had volbracht, wat de Vader Hem had opgelegd. Als een Lam werd Hij ter slachting geleid, maar ook als de Leeuw uit Juda's stam ging Hij de dood tegemoet, om satans kop te vertreden en de machtige Zijn vang te ontnemen. Want Hij was niet onzeker van de overwinning des doods, toen Hij Zich tot het onbeschrijfelijk lijden overgaf. Door Hem is Zijn volk duur gekocht, niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, maar door Zijn dierbaar bloed. Och, of wij een weinig van deze liefde smaken mochten nu wij onze aandacht in het bijzonder bepalen bij het lijden en sterven des Heeren. Vernemen wij ditmaal hoe Christus Zijn lijden vertoont, uit hetgeen ons beschreven staat in Mattheüs 16:21:

"Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden."

In deze woorden vertoont de Heere Jezus Zijn lijden:

- 1. Aan de discipelen.***
- 2. In zijn noodzakelijkheid.***
- 3. In zijn omvang.***

1. Aan de discipelen.

Het zijn de discipelen, aan wie Jezus Zijn lijden begint te vertonen. Hij zondert hen af van de schare; aan hen heeft Hij iets bijzonders te zeggen. Hij wil hun bekend maken hetgeen Hem wacht, opdat Hij Zijn volk een oorzaak der eeuwige zaligheid zijn zal. Aan de discipelen valt het grote voorrecht van deze openbaring ten deel. De Heere wil Zich openbaren aan Zijn volk, zo Hij het niet doet aan de wereld. De oversten der wereld hebben de wijsheid Gods niet gekend; want indien zij ze gekend hadden, zo zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben. Maar wat voor de wijzen en verstandigen verborgen is, dat heeft God Zijn kinderkens geopenbaard. Och, hadden dezen slechts meer oog om te zien, en oor om te horen. Voorwaar, de droefheid zou van hun ziel wijken, die hen nu maar te zeer vervult. De Heere moet voor Zijn onderwijs ons vatbaar maken, anders heeft de vertoning van Zijn grote liefde, in de aller-diepste vernedering betoond, in ons geen kracht; ja, dan staan wij die tegen, gelijk ons nader blijken zal.

Het was de discipelen van node, dat de Heere hun Zijn lijden en sterven, zowel als Zijn verheerlijking vertoonde. Zij waren bestemd om Zijn getuigen te zijn, om eens een volkomen Zaligmaker te verkondigen, Die is dood geweest en Die leeft in alle eeuwigheid. Petrus zou zich eens noemen: "Een medeouderling en getuige des lijdens van Christus." En om hem en de andere jongeren daartoe te bereiden, spreekt de Heere van het aanstaand lijden. Hij weet wat van de Zijnen behoeven en begint hen reeds met Zijn Borgtochtelijke gangen bekend te maken. Ziet dan de grote zorg, die Christus over Zijn discipelen heeft, opdat wij te meer er naar begerig gemaakt mogen zijn, om van de Heere geleerd te worden, gelijk Hij Zijn kinderkens beloofd heeft.

De Heere Jezus begon Zijn lijden aan Zijn discipelen te vertonen, opdat Hij hen voorbereiden zou voor de weg, die zij te gaan hadden. Hoewel Hij de pers alleen zou treden en niemand van de volkeren met Hem zijn zou, toch zouden de schapen verstrooid worden als de Herder zou geslagen worden. De overgave van hun Heere en Meester in de hand der vijanden, en Zijn vernedering in de dood, zou zo ontzettend voor hen zijn. Ongeloof en satans list zouden zich op hun zielen werpen. Zij zouden gezift worden als de tarwe. De weg, die zij te gaan hadden, achter de Heere aan, zou hun geloof doen bezwijken, ware het niet, dat de Heere voor hen gebeden had, dat hun geloof niet zou ophouden. Het zou alles zo anders worden voor hen. Drie jaren lang hadden zij met de Heere gewandeld en nu zou Hij van hen gescheiden worden door de dood. Nooit hadden zij zich zulk een weg kunnen voorstellen. De Heere kende hen. Hij wist wat Hem, maar ook wat hun wachtte. Daarom begon Hij hun Zijn lijden en sterven te vertonen, maar ook Zijn opstanding. Het moest hen niet overvallen als Hij straks werd overgeleverd, noch ook moesten zij de hoop opgeven, als Hij in de dood vernederd werd, want Hij zou weder opstaan.

Zie dan de liefdezorg des Heeren voor Zijn schapen. Zie hoe de wegen, waarin God Zijn volk leidt, door de dood tot het leven voeren. Zo menig een van Gods kinderen geraakt in diepe droefheid en wordt door veel twijfelingen overvallen, als de Heere de gevoelige blijken van Zijn tegenwoordigheid van hen intrekt, waarin zij korter of langer tijd hebben mogen delen. O, dan schijnt het hun wel of alles verloren is; er blijft geen hoop meer over; de grond valt onder hun voeten weg, omdat zij meer op de gevoelige genade dan op Christus bouwden, ook al zagen zij in Hem de enige en volkomen Zaligmaker.

Maar de bevindingen van Zijn liefde waren hun meer dan Zijn voldoening en verlossing. De Heere wil hen er op voorbereiden, dat het anders worden moet, opdat, wanneer Hij straks het eerste wegneemt om het tweede daar te stellen, toch hun ziel niet bezwijken zal. Want Hij zal hen niet verlaten. In de grootste donkerheid zal Hij hun licht zijn; in de felste vertwijfelingen zal Zijn voorbede gelden, dat hun geloof niet ophoude.

In de vertoning van Zijn vernedering en verhoging wil Hij Zich doen kennen als hun enig heil. Het herstel in Gods gemeenschap kan niet worden verkregen, dan alleen door de dood en de opstanding van Christus. Daarvan spreekt de Heere nu. Hij is het Lam, Dat geslacht is van de grondlegging der wereld. Aan Hem heeft de Vader de verlossing van zondaren toebetrouwd, op grond daarvan, dat Hij met Zijn hart is Borg geworden. Maar nu moet het alles worden volbracht. Echter zal het verbond niet wankelen. De zaligheid staat niet op losse schroeven.

De Heere zegt het Zijn jongeren. Hij zal ten derden dage weder opgewekt worden; de dood zal Hem niet kunnen houden; de Heilige Gods zal geen verderving zien. Zo openbaart de Heere Zich thans als de Verwerver van het eeuwige leven voor de Zijnen. Och, hadden Zijn discipelen slechts ogen gehad om te zien! Maar zij verstonden niet, wat de Heere hun thans vertoonde. Wij zijn zo blind voor Christus, ook al deelden wij in Zijn liefde, want in Zijn liefde trekt Hij Zijn volk. De wandelingen met Christus doen hen uitroepen: "Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, ik zou hem ten enenmale verachten." Maar hoe blind blijven onze zielen toch voor Hem, Die door Zijn dood de schuld Zijns volks betaalde en door Zijn opstanding de vrijspraak van de Vader hun verwierf en het eeuwige leven hun aanbracht. Daartoe zullen wij moeten sterven. De weg ten leven is nauw. Alles, wat wij buiten Christus nog tot ons vertrouwen stellen, zullen wij moeten verliezen, opdat het zij: Jezus alleen. Maar daarvan waren de jongeren nog ver verwijderd. De liefde kan sterk zijn, terwijl het geloof slechts zeer weinig geoefend wordt. Wilt u een duidelijk bewijs?

Ziet op Petrus. Dezelfde, die zo vrij- en blijmoedig getuigde: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods", diezelfde Petrus, die door de Heere Jezus werd zalig gesproken, omdat vlees en bloed hem dit niet geopenbaard hadden, doch Zijn Vader, Die in de hemelen is, diezelfde verzette zich met kracht tegen de overgave des Heeren in de hand van de overpriesters en ouderlingen en schriftgeleerden. In hoogheid des harten nam hij de Heere Jezus alleen, om Hem te bestraffen.

O, mijn vrienden, welk een gedrag! Welk een verhevenheid. Welk een vijandschap! Ware het mogelijk geweest, Petrus had geheel het borgwerk van Christus met één slag vernietigd. De Heere noemde hem een satanas en zeide: "Ga achter Mij." Zó bitter is ons hart, vol vijandschap tegen het zalig worden uit genade, door Jezus alleen. Zo bitter is de ziel van Gods volk nog bij al de ervaringen van de liefde en vertroosting. Zolang ons niet alles ontvalt, wat buiten Christus is. Daarom is het zo noodzakelijk, dat wij op de gestalten niet bouwen; van de zoetste ervaringen onze grond niet maken; zo noodzakelijk, dat de Heere Zijn lijden en sterven begon te vertonen. Wij moeten van onszelf worden

afgebracht en verlost; sterven om te leven. Ach, hoe zeer wordt dit gemist in onze geesteloze tijden; gemist niet alleen bij een oppervlakkig christendom, dat vreemdeling van alle leven is maar ook zelfs bij degenen, die de Heere trok met goedertierenheid. Het is veelal een rusten op ontvangen weldaden en een bouwen van elkaar en zelfs in de prediking des Woords op tranen en gevoelige aandoeningen; die worden voor de zaligheid gehouden. De zielen weiden in de hoogte en willen zitten aan de rechter- en aan de linkerhand des Heeren, maar de volkomenheid van het lijden en sterven des Heeren blijft verborgen en de vrijmaking in Zijn opstanding wordt niet gekend. Hierin ligt een grote schade voor het leven van Gods volk en Christus verkrijgt niet de eer, die Hem toekomt. Ware het ons toch meer om Jezus te doen; om Hem te kennen in de kracht van Zijn dood en wederopstanding. In Hem alleen is het leven en de volle verlossing uit de staat onzer ellende. Zijn lijden en sterven was noodzakelijk, zowel als Zijn opstanding. Van die noodzakelijkheid spreken wij nu in de tweede plaats.

2. *Christus vertoont in onze tekstwoorden Zijn lijden in zijn noodzakelijkheid.*

De Heere Jezus begon Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden. Hij moest lijden en sterven en weder opstaan. Gods rechtvaardigheid eiste volkomen voldoening en die voldoening kon alleen gegeven door de dood van de Zoon Gods. Uit loutere soevereiniteit heeft de Vader degenen verkoren, die zullen zalig worden, maar de soevereiniteit Gods bepaalt niets, dat in strijd zou zijn met de volmaaktheid van Zijn Wezen. Daarom vorderde de soevereine bepaling, dat God Zich verheerlijken zou zowel in gerechtigheid ten oordeel van de verworpenen, als in barmhartigheid tot zaligheid der uitverkorenen, en dat door de diepte van Adams val heen; doch ook die verheerlijking van het recht Gods tot zaligheid van de Zijnen, welke alleen gebracht kon worden door de Zoon. Daarom moest Christus lijden en sterven. In de nooit begonnen eeuwigheid is van Hem die voldoening geëist. En Hij heeft Zich daartoe verbonden, als Hij in de eeuwige verbondssluiting op Zich nam aan al de eisen van het verbond te voldoen. Zijn uitverkorenen vermochten niet één enkele van de voorwaarden des verbonds op te brengen. Maar van hun representerend Hoofd werd geëist wat zij niet konden. Hij trad voor hen in. Christus moest lijden en sterven uit kracht van de sluiting des verbonds. Hij is met Zijn hart Borg geworden bij de Vader om de schuld van Zijn uitverkorenen te voldoen. Hij heeft Zich van eeuwigheid verplicht Zich aan de wraakoefening van het geschonden recht te onderwerpen, opdat Sion door recht verlost zou worden En toen in de tijd de ongerechtigheid op Hem is aangelopen en dezelve geëist werd, is Hij verdrukt. Naar de bepaalde raad en voorkennis Gods is Hij overgegeven en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood. In het lijden, dat de Heere Jezus Zijn discipelen in onze tekst aankondigt, was een Goddelijk moeten. De Vader eiste het; de Zoon verbond Zich er toe.

O geliefden, Gods kerk ligt reeds van de grondlegging der wereld in dat moeten, dat Christus drong, krachtens Zijn eeuwige liefde, waarmee Hij Gods deugden beminde en Zijn uitverkorenen liefhad, zodat geen prijs te zwaar was om voor hen te brengen. In zichzelf aangemerkt zijn Gods kinderen niet anders dan helwaardige zondaren, der verdoemenis onderworpen; maar van de Vader zijn zij geschat tegen een prijs, die in waardij hemel en aarde met alle schepselen oneindig overtreft, namelijk tegen de prijs, die uitgedrukt is in de schenking van Zijn eniggeboren Zoon. *Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.* En deze onuitsprekelijke

prijs is de Zoon niet te veel geweest om op te brengen. Al waren alle zandkorrels der zee en der aarde tongen om te zingen, zij zouden niet vermogen de lof van het offer naar waarde te beschrijven, dat gebracht is in het lijden en sterven van Christus, naar het Goddelijk moeten. In aller eeuwen eeuwigheid zullen de hemelen vervuld worden met het gejuich der uitverkorenen, om hun God en Zaligmaker te prijzen met volmaakte aanbidding. En reeds in dit leven zinkt Gods volk in verwondering weg aan de voeten van het Lam, dat hen Gode gekocht heeft met Zijn bloed, en in het welbehagen van de Vader, dat hun deze losprijs beschikte tot vrijmaking van de vloek der wet en van satan en van zonde. O, mocht Gods volk door het geloof daar meer verkeren.

Van lijden en sterven heeft voorts de profetie gesproken, en die profetie moest vervuld. Niet één van de woorden, die de Heere gesproken heeft, kon op de aarde vallen; zij alle moesten vervuld, want de profetie was de openbaring van de eeuwige raad Gods, waarvan de Heere Zelf zeide: "Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen." Welnu, God Zelf heeft van de vernedering en overwinning van Christus eerstmaals gesproken, Hem aan de gevallen mens openbarend als het Zaad der vrouw, dat satans kop zou vermorzelen, en sindsdien heeft niet één der profeten er van gezwegen. In Psalmen en profetische boeken staat beschreven wat de Heere Jezus Zijn discipelen begon te vertonen, dat Hij moest lijden en sterven. Van Hem is getuigd als van het Lam, dat ter slachting geleid is en stom was voor het aangezicht van Zijn scheerders. Op Hem had David het oog toen de koninklijke zanger profetisch klaagde: "Mijn God! Mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten, verre zijnde van Mijn verlossing, van de woorden Mijns brullen?" Hij klaagde in het woord van de psalmist: "Zij hebben de gal tot Mijn spijs gegeven; en in Mijn dorst hebben zij Mij edik te drinken gegeven."

Reeds veel van de profetie was vervuld. De maagd, van wie Jesaja gesproken heeft, was zwanger geworden en had een Zoon gebaard. In smaad en hoon had Christus Zijn weg reeds bewandeld. Maar nog wachtte de profetie van Zijn bitter lijden en sterven haar vervulling. Ook die profetie moest vervuld. Bij herhaling worden wij in de Evangeliën er op gewezen, dat de Schrift in het lijden en sterven des Heeren is vervuld. Zo schrijft Johannes: "Hierna, Jezus wetende, dat nu alles volbracht was, opdat de Schrift vervuld zou worden, zeide: Mij dorst." En wederom meldt Johannes, als wel de beenderen der moordenaren, doch niet die van Christus gebroken werden, en Zijn zijde met een speer doorstoken werd, zodat er bloed en water uit kwam: "Deze dingen zijn geschied opdat de Schrift vervuld worde: Geen been van Hem zal verbroken worden." Geen woord van hetgeen door de profeten gesproken is, is onvervuld gebleven. Christus moest veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, omdat de Schrift had betuigd, dat het alzo zou geschieden. Want toch die Schrift kondigde slechts aan wat in de eeuwige, onveranderlijke raad Gods was bepaald dat geschieden zou. Daarom moest het lijden op Christus komen, dat voorzien was, en Is het ook alzo gekomen.

Maar welk een rijke vertroosting ligt dan in de volkomen vervulling van het woord der belofte. Al de beloften hebben haar vervulling in Christus verkregen. Zij zijn ja en amen in Hem. God de Vader heeft de beloften ter zaligheid aan Zijn uitverkorenen in Christus gegeven. Aan Hem zijn de beloften vermaakt en door Hem aan Zijn volk. Eer zullen de hemel en de aarde vergaan, dan dat één van Gods beloften feilen zal. Dikwijls wordt het volk van God, dat op de belofte, die de Heilige Geest in hun ziel grifte, heeft leren hopen, fel bestreden, wijl de vervulling van hetgeen God beloofd heeft steeds door het onmogelijke aan 's mensen zijde loopt.

Toch zal niet één van de beloften falen. Zij zijn vervuld in Hem, Die Zelf betuigde, dat Hij lijden en sterven moest, omdat de Vader dit Hem had opgelegd en er van gesproken was in de rol van de profetie. Steeds weer is Gods schuldig en doemwaardig volk gewezen op het Lam, door Welks bloed verzoening werd gebracht. Op die grote belofte heeft de kerk haar hoop gevestigd en zij is niet beschaamd geworden. Christus begon Zijn discipelen de vervulling te vertonen, eer Hij alles volbracht had wat Hem de Vader had opgelegd. En Hij wil al Zijn volk door Zijn Woord inleiden in hetgeen van Hem getuigd is, opdat de veroordeling der consciëntie tot zwijgen worde gebracht en de wet van haar vloek worde ontwapend en haar kracht op de ziel van Gods volk verlieze.

Jeruzalem, dat de profeten doodde, heeft de maat vol gemeten, Hem veroordelend tot de dood des kruises en uitwerpend buiten haar muren, Die tot het Zijne gekomen is, maar van de Zijnen niet is aangenomen. En in dat volmeten van de maat heeft zich het oude bondsvolk de vloek der verwerping onderworpen, welke vloek vanwege zijn verharding er op rust tot op de huidige dag. Maar ook door die vreselijke verwerping van de beloofde Messias heeft Hij Zijn werk volbracht, dat noodzakelijk was tot zaligheid van de Zijnen.

Christus moest lijden en sterven. Hij Zelf wijst op de noodzakelijkheid daarvan. Hij wil Zijn volk er van overreden, opdat het geen rust vinde voor het hol van hun voet, dan alleen in Hem. O, dat toch Gods volk meer doordrongen werde van de noodzakelijkheid om in Christus gevonden te worden. Indien onze tranen en gebeden en gestalten ons in een verzoende betrekking met God konden brengen, ware de dood van Christus niet noodzakelijk geweest.

O, ziet dan toch van al de bewegingen des gemoeds als grondslag af en zoekt Christus te gewinnen. De nood dringe. Het worde meer en meer:

*Geef mij Jezus, of ik sterf;
Buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf.*

Hoe meer Gods volk doordrongen worden mag van de noodzakelijkheid van het lijden en sterven van Christus, hoe meer het gelovig met heilige ernst Hem tot zijn eeuwig deel zal zoeken. En die Hem zoekt, die zal Hem vinden en in Hem de vrijmaking van de vloek en van de zonde. Want die zijn in Christus, nademaal Hij niet alleen sterven moest, maar ook opstaan uit de dood. Ook daarvan sprak Hij, beginnende Zijn discipelen niet alleen Zijn lijden te vertonen, doch ook, dat Hij "ten derden dage moest opgewekt worden."

Even noodzakelijk als het sterven van Christus was de voldoening aan Gods recht, even noodzakelijk was Zijn opstanding tot vrijmaking van Zijn uitverkorenen uit de staat der ellende.

In de opwekking van Hem, Die om de zonden Zijns volks tot de dood toe is vernederd, ligt toch de vrijspraak van de Vader; de rechtvaardigmaking van Christus en in Hem van al Zijn volk. Gods kerk kan niet gerechtvaardigd, dan bij het vonnis van de Rechter; en dat vonnis is gegeven in de opwekking van Christus. Nimmer kan een advocaat of borg ons vrijmaken; de rechter velte het vonnis. Hier hapert het bij velen van Gods volk, die wel een oog op Christus, op Zijn dierbaar lijden en sterven hebben leren slaan, maar de vrijspraak in hun ziel missen. Christus moest worden opgewekt, opdat de vrijspraak gegeven werd. Zijn kerk is in Hem van schuld en straf ontheven en met God verzoend. Daartoe was de opwekking noodzakelijk.

Ook lag in de opstanding de overwinning op satan en zonde en wereld en op wat vijanden meer het eeuwig heil van Sion zoeken te verhinderen. Niet alleen een gestorven, maar een opgewekte en levende Jezus is Gods kerk noodzakelijk, opdat zij door geloof in Hem meer dan overwinnaar zijn en het leven hebben in Hem, Die sprak: "Ik leef en gij zult leven." Want toch niet in ons, niet in onze bevinding, niet in de verzekering van onze staat, maar in Christus is het leven. Hoe zeer Gods volk ook gedurende vele tijden met verwondering vervuld is over de genade, in hen verheerlijkt, er komen tijden, dat alles hun toeroept: "Bij mij is het niet", opdat Christus gekend worde, Die moest opstaan uit de dood, opdat Hij het leven Zijns volks zij. Hij is de fontein der hoven, de put der levende wateren, die van Libanon vloeien. Hij moest lijden en sterven en ten derden dage opgewekt worden.

3. Zijn diepe vernedering en bitter lijden vertoont de Heere Jezus, *als Hij van de noodzakelijkheid er van gesproken heeft in zijn omvang.*

Hij toch begon Zijn discipelen te vertonen, "dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden." Hoe nauwkeurig beschrijft de Heere in deze woorden hetgeen geschieden zal. Dit was Hem niet verborgen. In de sluiting van het verbond der verlossing had Hij Zich van eeuwigheid tot dit lijden verbonden; en om de voorwaarden van het verbond te vervullen was Hij in de wereld gekomen. Hij wist, dat Zijn ure gekomen was en wat Hem wachtte. En niettegenstaande Hij ten volle Zich bewust was, wat Hem in ziel en lichaam beide overkomen zou, trad Hij niet terug. Hij heeft Zijn volk liefgehad tot het einde toe. Zelfs verlangde Hij naar het brengen van het offer, waardoor Gods gerechtigheid volkomen zou worden voldaan en de uitverkorenen met God werden verzoend. Wie kan de liefde van Christus ooit bevatten? Nauwelijks zal bestaan een vriend voor een vriend te sterven, maar Hij bevestigt Zijn liefde jegens Zijn volk, als Hij voor hen gestorven is toen zij nog vijanden waren. O eeuwige liefde van Christus! Wie er iets van ervaren mag, moet wel uitroepen: "Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen, ja de rivieren zouden ze niet verdrinken; al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten."

Het zijn de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, die dit lijden Christus zullen aandoen. Zij haten de Nazarener; hun eigengerechtigheid zal Hem uit nijd overleveren aan de Romeinse stadhouder, om Hem tot de kruisdood te veroordelen. Want zij zoeken met schijn van recht hun goddeloosheid te dekken. Ziet de vijandschap, waarmee alle harten vervuld zijn van nature tegen Hem, Die ook voor ons gesproken heeft: "Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben."

Onder hen, die de belijdenis der Schriften bekennen, is niets gemener dan de erkenning, dat de zaligheid alleen in Christus' zoendood is verworven. En toch beletten onze vijandschap en hoogmoed en eigengerechtigheid ons om tot Hem te komen en uit genade gezaligd te worden, tenzij wij door Gods Geest aan de staat onzer ellende warden ontdekt en als gans verloren zondaren onszelf leren kennen. De bittere haat, die in ons aller harten van nature wortelt, openbaarden de overpriesters en ouderlingen en schriftgeleerden in het lijden, dat zij over Christus brachten. En dat lijden was zwaar.

De Heere zeide, dat Hij veel moest lijden van hen. Judas, één van des Heeren discipelen, die drie jaren lang met Hem gewandeld heeft, pleegde het gruwelijk verraad, om zijn Heere en Meester in de handen van het Sanhedrin over te leveren voor de verachtelijke slavenprijs van dertig zilverlingen. Voor zulk een satanswerk deinsden de oversten des

volks niet terug om hun doel te bereiken, niet beseffend dat op deze wijze de profetie vervuld werd: "Zelfs de man mijns vredes, op welke ik vertrouwde, die mijn brood at, heeft de verzenen tegen mij grotelijks verheven." Als was Hij de gevaarlijkste boosdoener, lieten de oudsten Hem door een bende krijgsknechten in de nacht vangen en voerden zij Hem, de Koning der koningen, op Wiens Woord alleen alle krijgsknechten achterwaarts ter aarde vielen, weg naar Annas, die zich in de banden van de Onschuldige vermaken moest; en van Annas naar Kajafas, die in geveinsde verontwaardiging het doodvonnis velde.

Ja, veel moest de Heere Jezus lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden. Door hen werd Hij naar Pilatus geleid; van Pilatus naar Herodes en van deze naar de Romeinse rechter terug, tot Hij werd overgeleverd om gekruisigd te worden. Daarom ging het; eer konden de leidslieden van Israël niet rusten. In al Zijn ambten is Hij beschimpt als een vals profeet verworpen; als een godslasteraar en oproermaker veroordeeld, bespogen, gegeseld, genageld aan het vloekhout, een vloek geworden voor Zijn volk, dat Hij van de vloek der wet verlossen moest. Daartoe heeft de Heere Zich dit lijden onderworpen. Gewillig heeft Hij Zich in de handen van Zijn vijanden overgegeven. Zij waren in hun helse woede slechts de instrumenten om Gods raad te volbrengen, hun tot een eeuwig oordeel, maar de kerk Gods tot volkomen zaligheid. In al de handelingen der ouderlingen, overpriesters en schriftgeleerden rustte Gods eeuwige toorn op de Borg des verbonds.

Van Hem werd geëist, wat Hij niet geroofd had. Aan het recht Gods heeft Hij Zich geofferd en de schuld Zijns volks weggenomen. Hij heeft volbracht alles, wat van Hem geëist werd. Ja onder al hetgeen Hij leed door de hand van het Sanhedrin, droeg Hij meer dan iemand in Zijn lijden bemerken kon; Hij droeg het hellelijden en kocht Zijn volk alzo met een dure prijs, die door hemel en aarde samen niet was op te brengen. Zijn lijden en sterven was Borgtochtelijk voor Zijn doodschuldig volk. In hun plaats is Hij getreden; in hun ellende is Hij ingedaald; Hij is verdrukt om hun ongerechtigheid.

In die Borgtochtelijke, plaatsbekledende vernedering behaagt het de Heere Zijn in zichzelf verloren volk in te leiden. Zij leren zich schuldig kennen aan Gods recht tot het oordeel des doods en zien daar Christus in dat oordeel. Hij in hun plaats. De wonden Hem geslagen in het huis van Zijn liefhebbers. Hun schuld op Hem overgedragen en Zijn betaling hun toegeëigend. In de gruweldaden van de oudsten en overpriesters en schriftgeleerden riep hun schuld om het lijden en sterven van Christus. Hij moest veel lijden en gedood worden, om hun overtredingen. Eenmaal zal in aller eeuwen eeuwigheid de uitverkoren kerk volmaakt zingen: "Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed." Doch die lofzang leert Gods volk op aarde reeds bij aanvang aanheffen, zwemmend in de liefde van Christus, Die Zichzelf voor hen gegeven heeft.

In dat lijden en sterven des Heeren ligt de grond der verzoening van doemwaardige zondaren met God, op welke grond het eeuwige pardon van de hemel is afgekondigd in de opstanding des Heeren. Zo vertoont de Heere Jezus Zijn jongeren Zichzelf als de enige en volkomen Zaligmaker; in Hem is voldoening voor de zonde; in Hem rechtvaardigmaking van goddelozen; in Hem het leven, dat in de Zijnen zal worden uitgestort. O, hoe weinig hebben de discipelen hiervan verstaan, toen de Heere er van tot hen sprak. Ja zó blind waren zij voor de noodzakelijkheid van het sterven des Heeren, dat zij dit met al hun macht zouden verhinderd hebben, indien het hun mogelijk ware geweest. Petrus zeide: "Dat zal U geenszins geschieden." En Hij nam de Heere alleen om Hem te bestraffen. Welk een hoogmoed! Welk een blindheid! Welk een satanswerk kan

er nog zijn in Gods kinderen. De Heere Zelf zeide tot Petrus: "Ga achter Mij, satanas! gij zijt Mij een aanstoot."

Zo toch het Borgtochtelijk lijden en sterven des Heeren verhinderd geworden ware, was geheel Gods raad tot zaligheid der uitverkorenen teniet gedaan en had satan getriomfeerd. Bij al de genietingen in de zoete omgang met Christus blijft de rechte kennis der plaatsbékleding des Heeren maar al te zeer verborgen.

Merkt toch eens op, hoe noodzakelijk het is, dat wij van alle gronden worden afgebracht waarop wij ons bij de gestaltelijke genade verlaten, opdat wij op Jezus' borgwerk alleen rusten zullen door het geloof. Hoe ledig en arm wij moeten worden met al de ontvangen genade, om uit Christus te leven. Verloren moet het worden; afgesneden, geheel en al, gelijk bij de discipelen, toen de Heere in de dood ging. Ja, toen verging hun hoop; toen zonken zij in de dood, opdat zij een levende Jezus tot hun verlossing ontvangen zouden. De weg, waarin God Zijn volk leidt, voert door de dood tot het leven. Maar Hij leidt hen Zelf en zal hen niet doen omkomen. In ons minder worden wordt Christus steeds meer; in het verlies ligt de winst, opdat er zij die ware vereniging door het geloof met Hem, Die in Zijn Woord betuigt, dat Zijn gemeente de vervulling is Desgenen, die alles in allen vervult.

Zo zal Gods volk bekennen de dood in zichzelf te dragen, doch het leven in Hem te hebben, van Wie de kerk zingt in Psalm 36:3:

*Bij U, Heer! is de levensbron;
Uw licht doet, klaarder dan de zon,
Ons 't heuglijk licht aanschouwen.
Wees die U kennen mild en goed,
En toon d'oprechten van gemoed
Uw recht, waar z'op vertrouwen.
Dat mij nooit trotse voet vertrapp',
Noch boze hand in ballingschap
Ellendig om doe zwerven!
Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulploos sterven.*

Toepassing.

Zo heeft dan de Heere Jezus Zijn lijden vertoond aan Zijn discipelen. Het lijden en sterven was noodzakelijk, doch ook de geestelijke kennis er van is onmisbaar tot zaligheid; daarom vertoonde de Heere het Zijn jongeren. Is dit ook u vertoond? Kent u van dat lijden meer dan alleen voorzover u er van hebt gelezen en horen spreken? Is Christus in u verheerlijkt?

Mijn geliefden, wij moeten een bevindelijke kennis van Christus hebben in onze harten. Menigeen spot met de bevinding van Gods volk; duizenden halen hooghartig de schouders er voor op. Maar zo wij van die bevinding vreemdeling zijn, kennen wij Christus niet, noch in Zijn lijden, noch in Zijn verheerlijking. En in die kennis ligt het eeuwige leven. O, dat toch uw hart overreed werd van de noodzakelijkheid om met God verzoend te worden. Zonder Christus wil zeggen zonder hoop voor de eeuwigheid. Uw bedriegelijke gronden zullen eens worden weggestoten en gij zult naakt staan voor God. Gods Woord zegt het u, dat het vreselijk zijn zal, te vallen in de handen van de levende

God. Ziet toch op hetgeen Christus geleden heeft en bindt Zijn Woord op uw harten: "Indien dit aan het groene hout geschiedt, wat zal aan het dorre geschieden?" Dat Woord moge door de bediening des Heiligen Geestes u treffen, opdat gij leerde vluchten tot Hem, in Wiens bloed vergeving is voor de voornaamste der zondaren. Want die verkondiging hebben wij, dat in Zijn lijden en sterven Gods recht is voldaan en dat door volkomen voldoening verzoening is teweeggebracht voor Adams zonen en dochteren. O, welk een vertroosting ligt toch hierin voor allen, die zichzelf als gans schuldig hebben leren kennen voor God, en die met al hun bidden en zoeken en hopen steeds meer zich als verloren leren kennen. O, bemerk toch, dat de grond van zaligheid niet ligt in de zoete gestalten onzer ziel, maar in Christus' eeuwige offerande. Zoekt die enige Borg, Die voor Zijn volk in de dood is ingegaan, om hen van de dood te verlossen. Zalig worden is toch zo ruim in Hem! Dat geeft de Heere Zijn volk te verstaan als het met zijn eigen werken ten einde komt. O, hoe dierbaar wordt hun Christus dan. Met de discipelen hebt gij wel uitgeroepen: "Tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." En als nu de Heere u van uw gevoelige genade meer en meer afbrengt; als er nu tijden komen, dat alles op de dood aanloopt; uw bidden, uw lezen versteent; uw genieten opdroogt en de harpen aan de wilgen hangen; weet dan dat de Heere Zijn discipelen begon te vertonen, dat Hij sterven moest en voor Zijn jongeren de weg door de dood tot het leven ging. Welk een donkerheid ligt er nog in de harten over het plaatsbekledend werk van Christus. Begeert toch van de Heere, dat Hij u Zijn lijden en sterven vertone. O volk van God, wat zou gij een goede ruil doen, zo gij alles verkopen mocht om de Parel van grote waarde deelachtig te worden. Geen zondaar kan gerechtvaardigd worden dan alleen op grond van de voldoening, in de dood van Christus gegeven. Op die rond doe de Heere ons door het geloof zinken, met verlies van ons eigen leven. Hij zij uw leven in een gedurige gemeenschapsoefening met Hem, Die is dood geweest en Hij leeft in alle eeuwigheid. Amen.

4. De lofzang in de Paaszaal

Lijdenspreek over Mattheüs 26:30

Psalm 116:1

Lezen: Mattheüs 26:7-30

Psalm 69:1,2

Psalm 42:5

Psalm 68:10

Voor de laatste maal heeft de Heere het Pascha met Zijn discipelen gehouden. Hij, het Lam Gods, van Wie het paaslam een afschaduwing was, staat gereed om Zich voor Zijn uitverkorenen ten offer te geven. Zijn ure is gekomen; de ure, van de Vader bepaald en door Hem Zelf in soevereine liefde tot Gods deugden en tot van de Zijnen aanvaard; de ure, waarin het zwaard van Gods gerechtigheid ontwaken en Hem slaan zal, Die in de plaats van de uitverkorenen als een schuldige Zich stelt om hun zonden. Met heilig verlangen heeft Hij naar deze ure uitgezien. Hij heeft zeer begeerd dit Pascha te houden. De lust tot de verheerlijking van Gods volmaaktheden, door de zonde gekrenkt, drong Hem. Het was Zijn spijze de wil Zijns Vaders te doen en Zijn uitverkorenen de verzoening te verwerven, waartoe Hij Zich van eeuwigheid verbonden had. De soevereine wil, het eeuwig welbehagen van de Vader is Zichzelf te verheerlijken, beide in rechtvaardigheid en in barmhartigheid. Daartoe verkoor en verwierp Hij van eeuwigheid, uit enkel soevereiniteit, en besloot Hij de schepping en val des mensen.

En nu die val door moedwillige ongehoorzaamheid vrijwillig door de mens zelf is volbracht, nu in de tijd het gehele geslacht van Adam door de zonde des eersten mensen in verderfenis en ondergang zijnde, (gelijk onze Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt), *nu heeft God Zichzelf bewezen zo Hij is, te weten: barmhartig en rechtvaardig.*

Tot de volvoering van dat welbehagen van de Vader heeft Christus lust. "Zie, Ik heb lust om I3w wil te doen." Daarnaar begeerde Hij. Zijn ziel ging uit om het laatste Pascha te eten. Want dat welbehagen kon alleen volvoerd worden doordat Hij als het ware Pascha werd geslacht. Hij is de Tweede Adam. Zijn de volmaaktheden Gods in de eerste Adam geschonden, in de Tweede Adam zal God aan Zijn eer komen. Daarheen strekt zich Christus' verlangen uit. Hij gaat de dood des kruises tegemoet, maar niet als een martelaar, die zich niet verweren, noch ontvluchten kan. Hij heeft macht Zijn leven af te leggen en hetzelfde wederom aan te nemen. Als Sions eeuwige Koning treedt Hij de dood in, om teniet te doen degene, die het geweld des doods heeft, dat is de duivel. Hij is de Leeuw uit de stam van Juda. Voor wenende vrouwen is achter Zijn kruis geen plaats. Medelijden met de Borg en Middelaar des verbonds betaamt niet.

O, dat allen, die uit deze grond gevoelig aangedaan zijn over het lijden des Heeren, over zichzelf leerden wenen. Op hen rust Gods eeuwige toorn. Zij hebben redenen om te wenen, maar niet over het diepe lijden van Christus. Dat zij wenen over zichzelf; dat zij bekend gemaakt worden aan hun ellendestaat, en de enige Borg en Zaligmaker door het geloof leren zoeken, eer de dag des doods voor hen komt en zij eeuwig zullen rouwklagen.

Christus is nimmer Voorwerp van ons medelijden. Hij is Voorwerp van de Vader welbehagen en dat blijft Hij ook als Hij de volle toorn Gods tegen de zonde draagt. Want voorwerp van Gods toorn wordt Gods eigen en geliefde Zoon nimmer. Ook als Hij in de

aller-diepste vernedering draagt de helse smarten, blijft Hij een welgevallen in de ogen Zijns Vaders. Want in Hem is God verheerlijkt. In Zijn lijden en dood is Gods recht voldaan. Door Zijn hand zal het welbehagen des Heeren gelukkiglijk voortgaan. En dewijl de Heere Jezus met volkomen zieleblidschap Zich vermaakte in de verheerlijking Gods, in de overwinning van satan, in de zaligheid van de Zijnen, zong Hij de lofzang in het gezicht van de dood. Daarbij wens ik uw aandacht nader te bepalen, namelijk Mattheüs 26:30:

"En als zij de lofzang gezongen hadden, gingen zij uit naar de Olijfberg."

In dit woord wordt ons gesproken van:

De lofzang in de Paaszaal. Welke Christus zong:

- 1. Onder de oefening van Gods rechtvaardigheid.***
- 2. Gebogen onder de last der zonden.***
- 3. In de diepste druk.***

1. Onder de oefening van Gods rechtvaardigheid.

De Joden waren gewoon op het Paasfeest, ter verheerlijking Gods over hun verlossing uit Egypte, de lofzang te zingen, die bestond uit de Psalmen 115 tot 118. De Heere Jezus nu heeft ook die lofzang Israëls gezongen met Zijn discipelen. Hij zong, Die Zich stelde onder de oefening van het onkreukbaar recht des Heeren. Dat recht eiste van Hem volkomen voldoening. Onder dat recht had Hij Zich als een schuldenaar geplaatst van Zijn geboorte af. Onder de eis van dat recht had Hij Zich gebogen in Zijn dagen. Maar het eisend recht ging zich in de nacht ten volle oefenen, toen de Heere het Pascha gegeten en de lofzang gezongen had.

Toen ging de grote Hogepriester, Die het volkomen offer bracht, met Zijn discipelen uit naar de Olijfberg. In Gethsémané reeds perste dat recht Hem zó, dat Zijn zweet werd gelijk grote druppelen bloeds, die op de aarde afliepen. In deze zelfde nacht heeft de getrouwe Borg, Die van de Zijnen liefgehad heeft tot het einde toe, Zich vrijwillig gegeven in de hand van Zijn vijanden, die in eigen kracht niets tegen Hem vermochten. In deze zelfde nacht viel de veroordeling tot de dood door het Joodse Sanhedrin.

Dit alles was de Heere niet verborgen. Hij wist wat Hem wachtte. Zijn ure was gekomen. Al beraadslaagde de vijand: "Niet op het feest, opdat er geen oproer kome onder het volk", Zijn eeuwige raad had bepaald wél op het feest, opdat het Paaslam op het Paasfeest vervulling gawe aan de schuldenaren, die op Hem wezen. En niettegenstaande Hij weet, welk lijden Hem wacht en hoezeer Hij zal geperst worden in de persbak van de toorn Gods, die op Hem komt, desniettegenstaande zingt Hij de lofzang met Zijn discipelen.

Hij zal Jeruzalem verlaten. Die stad zal vanwege haar verharding het rechtvaardig oordeel treffen. Op haar zal komen "al het rechtvaardige bloed, dat vergoten is op de aarde, van het bloed des rechtvaardigen Abels af, tot het bloed van Zacharia, de zoon van Barachia, welke gij gedood hebt tussen de tempel en het altaar. Voorwaar zeg Ik u (zo heeft de Heere Jezus gesproken in Mattheüs 23), al deze dingen zullen komen over dit geslacht." Geen vermaningen hebben mogen baten.

Al de roepstemmen leidden slechts tot verharding. "Jeruzalem, Jeruzalem, - zo klaagde de Heere over deze stad - Gij, die de profeten doodt, en stenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen haar kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen, en gijlieden hebt niet gewild. Zie, uw huis

worde u woest gelaten." Dat oordeel staat voltrokken te worden. De Heere zal uitgaan in deze nacht. Zijn offer zal Jeruzalem ten oordeel zijn. Hij is het zich verhardend volk ten val gezet. Zelfs Zijn tranen vermochten niet het harde hart des volks te breken. Want de Heere heeft geweend toen Hij nabij de stad kwam ten tijde van Zijn Koninklijke intocht op het veulen ener ezelin. Toen heeft Hij nog de tijd der bekering gegeven en die bekering aangedrongen, zeggende: "Och, of gij ook bekendet, ook nog in deze dag, hetgeen tot uw vrede dient! Maar nu is het verborgen voor uw ogen."

Vanaf die tijd wordt de stad door Christus verlaten en rijpt haar oordeel. "De dagen naderen, dat haar vijanden een omgraving rondom haar zullen opwerpen, en zullen haar omsingelen en haar van alle zijden benauwen, en zullen haar tot de grond neerwerpen en haar kinderen in haar, en zij zullen in haar de ene steen op de andere niet laten, daarom, dat zij de tijd harer bezoeking niet bekend heeft" Lukas 19.

De oefening van Gods rechtvaardigheid zal over Christus gaan tot verlossing der uitverkorenen, maar ook tot hun eeuwig verderf over allen, die Zijn stem ongehoorzaam zijn. God zal in hun vreselijk lot eeuwig verheerlijkt worden.

O onbekeerden van hart, dat het u aangrijpen mocht. Het zal ons aller deel zijn, zo wij niet tot waarachtige bekering komen en met God worden verzoend in dit leven. Heeft God Zijn eigen Zoon niet gespaard, hoe zal Hij ons sparen? Onze ziel moet gered van de dood en met de gerechtigheid van Christus bekleed, of wij zullen in het gericht Gods niet kunnen bestaan. Het Woord des Heeren, Zijn tranen en vermaningen, mochten aan ons hart geheiligd worden. Die tranen worden nog geschreid over de onbekeerlijkheid en verharding des harten. Ook Paulus getuigt, dat hij wenende zegt, dat wij vijanden van het kruis van Christus zijn. En al Gods getrouwe knechten schreien de tranen van Christus over u. Eens zullen zij hun kracht doen. Het Evangelie zal zijn een kracht des doods ten dode, zo het u niet wordt een kracht des levens ten leven. Indien in ons enige ernst worden mocht, wij zouden de wereld verzaken en haar vermaken vlieden, om de Heere te zoeken terwijl Hij te vinden is, eer Hij ons zal verlaten. Ook dan zal God verheerlijkt worden. Een lieflijke reuk zal de roepstem des Heeren Gode zijn, ook in hen, die verloren gaan.

Christus zingt als Hij de raad van Zijn Vader gaat volbrengen. Reeds zegde Hij Zijn Vader dank voor de verkiezing en verwerping beide, toen Hij sprak, dat deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen zijn en de kinderkens geopenbaard. "Ja Vader, alzo is geweest het welbehagen voor U." Ons eeuwig wel en wee en dat van de onzen hebben wij te verliezen in de verheerlijking Gods, naar Zijn eeuwige soevereiniteit. Maar dat is ons van nature vreemd. Daartegen komt geheel ons bestaan in verzet. Wij kunnen God niet God laten. Daartoe heeft de Heere Jezus Zichzelf gegeven, opdat Hij Zijn uitverkorenen kopen zou van onder het eeuwig oordeel des doods en met God verzoenen. Gods deugden zullen in hun behoudenis eeuwig en volmaakt verheerlijkt worden. En zó groot nu was de liefde tot het recht Zijns Vaders, en tot de oefening van dat recht, dat zelfs in de ure, waarin de gezegende Immanuël Zich tot de offerande des doods gereed maakt, Hij de lofzang zingt.

Zijn vermaking, Zijn volkomen verlustiging is in God. En Hij leert Zijn volk van Gods recht zingen. Onder dat recht leren zij zich zien, door de overtuiging van de Heilige Geest, als schuldig tot de dood. Zij kirren als een duif en piepen als een zwaluw: Wees Gij mijn Borg, ik word onderdrukt. Van alle gronden buiten Christus wordt hun ziel afgestoten. God doet een afgesneden zaak op aarde. Dat recht eist volkomen volvoering van het uitgesproken vonnis des doods. Buiten Hem, Die Zichzelf in de dood gegeven

heeft, kan het niet anders dan verdoemen. Daarom kan Gods volk niet rusten in zijn gebeden en verkwikkende zielsgestalten; daarom kan de vluchteling naar de vrijstad niet stil zitten; de bloedwreker dreigt de dood.

Niet de advocaat Christus, hoe dierbaar Hij ons door het geloof wezen moge, geeft de vrijspraak van het oordeel, maar God de Vader als Rechter. En die vrijspraak van de Vader rust op de zoendood van Christus, Die de lofzang zingt eer Hij uitgaat naar Gethsémané. Hij verwerft die grote verlossing door recht, Die Zijn volk zal doen zingen door het geloof, waardoor wij Christus en Zijn weldaden deelachtig worden. Jezus zingt. Hij zingt Borgtochtelijk voor de Zijnen. Hij zingt van de oefening van het recht Gods. Hij verwerft Zijn volk de lofzang van de gerechtigheden des Heeren, die hun zaligheid zijn. Van goedertierenheid en recht zal dat volk zingen

Onder de oefening van de rechtvaardigheid Gods alzo heeft de Heere Jezus de lofzang gezongen. Gods recht eist voldoening voor de zonden; Zijn heiligheid brandt tegen de zonden als een verterend vuur. Die zonden zijn Christus toegerekend voor Zijn uitverkorenen.

2. En ziet, nu zingt de Heere de lofzang, gebogen onder de last der zonden.

Ook de uitverkorenen ten eeuwigen leven zijn gevallen in hun verbondshoofd Adam. In hem waren zij begrepen. Hij was het hoofd van het ganse menselijke geslacht en hij representeerde dat gehele geslacht in het verbond der werken. Allen, die uit Adam voortkomen, zijn dan ook bondsbrekers in hem. De zonde, door Adam in betrekking tot zijn nakomelingen als verbondshoofd bedreven, die ene zonde van het eten van de boom der kennis des goeds en des kwaads, stelt hen allen schuldig en verderft hen allen, die rein uit de hand huns Makers zijn voortgekomen. Door één zonde van één mens zijn allen tot zondaars gesteld geworden.

Paulus betuigt ons dat zeer nadrukkelijk in Romeinen 5:12-19. Tot zes malen toe leert de apostel in deze verzen, dat door één mens de zonde in de wereld gekomen is, en velen (dat zijn allen, die in Adam begrepen zijn, dus alle mensen) zijn gestorven. En nader nog wijst Paulus de oorzaak der ellende aan in één zonde. Want de schuld is uit één misdaad tot verdoemenis, vers 16 en vers 18. Het is helder en klaar, dat Paulus in deze woorden handelt van de erfzonde, die alle mensen uit Adam, hun verbondshoofd, toegerekend wordt. Niet door Adam en Eva is de schuld over alle mensen, maar door Adam alleen, want in hem, als verbondshoofd, waren allen begrepen. En door de ene misdaad van die ene mens is de schuld gekomen over alle mensen tot verdoemenis.

Onder die nakomelingen Adams waren ook de uitverkorenen. Zij zijn kinderen des toorns van nature, gelijk de anderen; ook zij zijn onderworpen het eeuwig vonnis Gods; ook zij zijn gans verdorven en dragen de dood vruchten, En nu zijn al hun zonden, hun erf- en dadelijke zonden, Christus toegerekend. Al de zonden van al de uitverkorenen, die op aarde geweest zijn, nog leven en komen zullen, tot het einde der wereld toe, zijn op Hem gelegd. Wat Hij niet geroofd had, moest Hij betalen. Daartoe had Hij Zich uit eeuwige liefde verbonden voor Zijn Vader vóór de grondlegging der wereld. Hij, van Wie Adam een voorbeeld was (Romeinen 5:14), heeft Zich als het Hoofd van het verbond der genade, representerend al Zijn uitverkorenen, verbonden de gerechtigheid Gods te voldoen. Tot dien einde heeft Hij onze menselijke natuur uit Maria aangenomen.

En ziet, nu is Zijn ure gekomen. Verraden door één van Zijn discipelen, zal Hij Zich geven in de hand der met stokken en zwaarden gewapende krijgsknechten, om in de smadelijke, smartelijke en vervloekte kruisdood Zijn leven af te leggen. Hij is gereed de

volle last der zonde te dragen en die alle voor de Zijnen weg te nemen. Met Zijn elf discipelen zal Hij uitgaan naar de Olijfberg. Aan de voet van de Olijfberg ligt de hof Gethsémané. In die hof begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Wel is geheel Zijn leven, Zijn geboorte inbegrepen, Borgtochtelijk geweest, maar nu is de ure aangebroken, dat het zwaard ontwaakt en de Herder geslagen wordt. "Hij begon droevig en zeer beangst te worden." Zijn ziel wordt geheel bedroefd tot de dood toe. Gods recht perst Hem; satan bestrijdt Hem met de kracht der wanhoop; de zonden van Zijn uitverkorenen drukken op Hem. Hij is geheel omringd van droefheid.

Hij is de laatste Adam. In Hem zullen niet alle mensen, maar wel degenen, die in Hem begrepen zijn en wier schuld Hij draagt, de gerechtigheid en het leven verkrijgen. Het is Zijn hoogste vermaking Gods recht te voldoen, de zonden der gegebenen Zijns Vaders weg te nemen en van de Zijnen eeuwig te verlossen. *Hij was spelende in de wereld Zijns aardrijks en Zijn vermakingen zijn met de mensenkinderen* (Spreuken 8:31). Daarvan geeft Hij ook bewijs als Hij de lofzang zingt, eer Hij uitgaat naar de Olijfberg. Hoewel Hem niets verborgen is van de weg, die Hij te bewandelen heeft, van het zielelijden, dat Hem deze nacht overkomen zal, noch van het kruis, dat Hem wacht, zingt Hij de lofzang. De zonden zijn Hem bitter. Hij kent het godonterend karakter der zonde. Lot heeft door genade zijn rechtvaardige ziel in Sodom gekweld, dag op dag, door het zien en horen van hun ongerechte werken; en Lot was een mens, ook gevallen in Adam. Hoeveel te meer moet de zonde dan een onuitsprekelijke smart veroorzaakt hebben in Hem, Die geen zonde heeft gehad of gedaan.

En zie, op Hem zijn de zonden gelegd. Zij hebben Zijn ziel geheel bedroefd tot de dood toe. En toch, Hij zingt met Zijn discipelen de lofzang, eer Hij uitgaat naar de Olijfberg. Hij gaat de dood niet tegemoet als een martelaar, maar als de van de Vader verordineerde Borg en Middelaar, Wie de einden der aarde gegeven zijn tot Zijn bezitting. Hij heeft macht Zijn leven af te leggen en hetzelfde weder aan te nemen. Zijn strijd is bang, doch niet onzeker. Hij is de Held, bij Wie hulp besteld is. Gods deugden worden in Hem volkomen verheerlijkt; satans kop zal Hij vertreden, als deze Hem de verzenen vermorzelt; en de zonden zullen worden weggedragen, zodat Hij Zijn gemeente de Vader voorstellen zal als een reine maagd, zonder vlek of rimpel; vrij van schuld en vrij van zonde. Door die lofzang te zingen, heeft Christus Zijn volk de lofzang der verlossing verworven. Gods volk zal zingen. Ja, dat volk zal eeuwig zingen.

Wenen zal het. Door de zaligmakende overtuiging des Heiligen Geestes leert dat volk de zonde bewenen. Hij leert zich schuldig kennen aan het recht des Heeren tot het oordeel van de dood. O, hoe bang wordt het Gods volk vanwege de zonde. In die overtuiging moet het wel uitroepen: "Mijn ingewand! mijn ingewand! ik heb barenswee!"

Het licht des Geestes valt op geheel het leven, dat achter ligt. Gelijk de Samaritaanse vrouw zeide: "Hij heeft mij alles gezegd, wat ik gedaan heb", hoewel Christus slechts één zonde haar onder het oog bracht, zo ook moet het overtuigde volk uitroepen. Voor de alwetendheid des Heeren is niets verborgen. In het licht van die alwetendheid wordt geheel hun leven gesteld. En dat leven was niet anders dan kwaad; schuld is met schuld vermeerderd, terwijl God niet anders deed dan enkel goed. Het oordeel van de eeuwige dood erkennen zij rechtvaardig te zijn. Daarenboven werpt hun hart niet dan slijk en modder op.

Menigmaal denken zij, dat zij nog enige hoop zouden hebben op behoud, indien hun hart niet zo zwart was en vol van zonden. Zij zouden de zonde met wortel en tak wel willen uitroeien en volmaakt voor God leven, al was er hemel noch hel. Maar in plaats daarvan

is de zonde levendig geworden. Zij zijn een ruisende kuil en modderig slijk. Hun tranen zijn hun spijsdag en nacht. Voor ieder mens zien zij nog mogelijkheid om zalig te worden, maar voor hen zelf ontvalt de hoop. Ieder zouden zij willen toeroepen: "Haast u om uws levens wil!", doch voor zichzelf zien zij geen uitkomst. Droefheid heeft hun hart vervuld. Voor Gods aangezicht storten zij hun klachten uit. En hun verkwikking is in droefenis.

De zonde baart bittere smart. O, die last der zonde is zo zwaar. Gods recht is niet te voldoen met tranen en gebeden. Hun hoop op de Middelaar is geen betaling aan Gods eis. De openstaande schuld vervult hen met grote droefheid en vrees. En dan die bittere zonden, die de kop opsteken. Zelfs het bevestigde volk van God moet wel in het zwart gaan vanwege de zonde. Davids klachten, Petrus' tranen, het Mara van Nadmi, deze alle staan geschreven als even zo vele bewijzen voor de diepe smart, die de zonde verwekt bij Gods kinderen in dit leven.

Maar in die droefheid laat Christus Zijn kerk niet. Hij heeft de lofzang gezongen onder de last der zonde en Hij verwierf een lofzang voor Zijn bedroefde volk. Door Hem zingen zij in hun leed. Hij bedekt hun schuld en werpt de gruwelijke zonden neer in hun harten. O, dan scheppen die verdrukten en door onweder voortgedrevenen hoop. Dan gaat het Woord open en krijgt de nodiging van het Evangelie kracht in hun harten - die lieflijke nodiging. Zij zullen zingen van de ruimte, die in God is voor een verloren zondaar. Al waren hun zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.

Ja, zingen zal Gods volk in de gelovige aanschouwing van Christus, Die Zichzelf aan hen openbaart, zo Hij het niet doet aan de wereld. Is alle hoop afgesneden om zalig te worden aan 's mensen zijde, nu is er hoop. "Want indien door de misdaad van ene velen gestorven zijn, zo is veel meer de genade Gods, en de gave door de genade, die daar is van één mens Jezus Christus, overvloedig geweest over velen." De zangtijd genaakt. De liefde Christi dringt hen. De schuld is bedekt. De zonde heeft geen doorbrekende kracht. Zullen de bruiloftskinderen treuren, zo lang de Bruidegom bij hen is? Wonderen van genade worden deze zielen ontsloten. Christus wordt hun boven alles lief. Zij kunnen niet denken, dat er zoveel tijden van droefheid en gemis nog volgen zullen. Zij zingen in de dagen hunner jeugd.

En zouden zij niet veel meer zingen nog, als het de Heere behaagt Zijn genade en verlossing te verzegelen in hun harten? Als Hij het handschrift der zonde ook voor hen uitwist? Hoort hoe het volk van God dan zingt: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt. Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?" Die lofzang van behoud in Christus en verzoening met God en verlossing van de zonde zal het rechtvaardig volk zingen. Ja zij zullen zingen van de wegen des Heeren, want de heerlijkheid des Heeren is groot. De Heere Jezus heeft de lofzang gezongen onder de oefening van de rechtvaardigheid Gods en onder de last der zonden, opdat Zijn uitverkorenen van goedertierenheid en recht zullen zingen. Maar ook heeft de Heere gezongen, en daarop ga ik nu in de derde plaats wijze, in de diepste druk.

3. Maar ook heeft de Heere gezongen, en daarop ga ik nu in de derde plaats wijze, in de diepste druk.

In ziel en lichaam beide zal de gezegende Borg en Middelaar de last des toorns Gods dragen. Zijn heilige en reine ziel werd geheel bedroefd tot de dood toe, en in Zijn lichaam heeft Hij de zonden Zijns volks gedragen op het hout. In Zijn lijden is oneindig meer dan één mens ooit kan bevatten. In dat lijden is de neerdaling ter hel. Wanneer in de Apostolische Belijdenis de ganse vernedering van Christus beleden wordt, heet het daar, dat Hij is ontvangen van de Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria; heeft geleden onder Pontius Pilatus; is gekruisigd, gestorven en begraven; neergedaald ter hel. Die neerdaling ter hel was niet de eerste trap van Zijn verhoging, gelijk Rome wil. Zij is ook niet geschied na Zijn dood, maar vóór Zijn sterven. Rome's dwaalleer wil, dat de Heere Jezus na Zijn sterven zou zijn neergedaald ter hel, om uit de voorburg der hel de gelovigen te verlossen, die gestorven waren voordat Hij in de dood ging. Dit gruwelijk dwaalbegrip strijdt geheel en al tegen de Schrift. Er is geen voorburg der hel, en dus waren ook daar geen gelovigen, die op grond van Christus eeuwige borgstelling in het verbond der genade de eeuwige heerlijkheid zijn ingegaan; daarenboven echter zeide de Heere Jezus Zelf tot de bekeerde moordenaar: "Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn." Heden, en niet als Hij eerst zou ter hel neerdalen. En Hij beval Zijn ziel de Vader. Zijn lichaam werd gelegd in het graf.

Nee, Christus is na Zijn sterven niet ter hel neergedaald. Ook niet om Zijn triomf aan satan te betonen, gelijk de Luthersen willen. De neerdaling ter hel van Christus is geschied vóór Zijn sterven, in Zijn ontzettend lijden. In de Twaalf Artikelen des Geloofs wordt dan ook de belijdenis van die neerdaling ter hel gevoegd als het laatste van de artikelen, die over de staat der vernedering handelen, want die neerdaling behoorde tot de vernedering van Christus en vormde niet de eerste trap der verhoging. Dit is de betekenis van de neer-daling ter hel, dat de Heere vóór Zijn sterven de helse angsten en pijnen geleden heeft. In Zijn vernedering was oneindig zwaarder lijden dan voor het oog des mensen zichtbaar was. Daarin was het dragen van de volle angsten en smarten der hel.

Wat Gods uitverkorenen in aller eeuwen eeuwigheid hadden moeten lijden in de hel, dat heeft Christus geleden eer Hij stierf. Hij moest de straf doordragen om Zijn volk er van te verlossen. O, die door het geloof in dat lijden van Christus inzien mag, krijgt er iets van te verstaan. Maar dan ook gaat de opofferende liefde van Christus zo ver alle bevassing te boven, dat Gods volk, dat zichzelf als de hel waardig heeft leren kennen, in de liefde zich verliest en in verwondering van Hem, Die om hunnentwil ter hel neerdaalde, moet uitroepen: "Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend."

Dat volle hellelijden was Christus Zich bewust. Hij sprak er van éér het in volle diepte over Hem kwam, gelijk vóór Hem de profeten er van getuigd hadden. En ziet nu, in het gezicht van de diepste verdrukking heeft de Heere de lofzang gezongen. Hij kon zingen, want Zijn overwinning was ook gewis. "Jezus, wetende, dat de Vader Hem alle dingen in de handen gegeven had", Johannes 13:3a. En Hij zingt met Zijn discipelen de lofzang, opdat er voor de Zijnen een lofzang blijve in de grote verdrukking, waardoor Zijn kerk geleid worden zal. Want Gods volk zal door vele verdrukkingen ingaan in heerlijkheid.

Johannes zag de schare, *die niemand tellen kan, uit alle natiën en geslachten en volken en talen, staande voor de troon en voor het Lam, bekleed zijnde met lange, witte klederen, en palmtakken waren in hun handen.* Van hen betuigde één van de ouderlingen: "Dezen zijn het, die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams." Van die verdrukking heeft de Heere Jezus ook tot Zijn discipelen gesproken, zeggend in Johannes 16: "Zij

zullen u uit de synagogen werpen; ja de ure komt, dat een iegelijk, die u zal doden, zal menen Gode een dienst te doen."

De bangste verdrukkingen blijven Gods volk niet bespaard in dit leven. En hoewel de leidingen des Heeren onderscheiden zijn, toch wil de Heere door vele tegenheden en verdrukkingen Zijn volk oefenen in de weg des levens. Gods Woord is vol van voorbeelden dienaangaande. Met Jakob handelde God tegen vlees en bloed, opdat hij leerde berusten in het soeverein welbehagen des Heeren. Rachel verloor hij door de dood in de geboorte van Benjamin en met bitter verwijt op haar lippen. Maar ook Rachels zonen nam de Heere voor Jakob weg; eerst Jozef, toen Benjamin. En zó smartelijk was Jakobs weg, die de Heere hem leidde, dat hij tot zijn zonen zeide: "Gij berooft mij van kinderen! Jozef is er niet, en Simeon is er niet; nu zult gij Benjamin wegnemen! Al deze dingen zijn tegen mij!"

O, hoe menigmaal heeft Jakobs geestelijk zaad die woorden in bange druk en bittere tegenheden herhaald: "Al deze dingen zijn tegen mij!" David zeide in zijn haasten: "Alle mensen zijn leugenaars." Hij sprak dit woord in zijn haasten, toen zijn ziel zeer bedrukt was vanwege de benauwing van Zijn vijanden. Was dan ook Samuël een leugenaar, toen hij David zalfde? Zal God Zijn Woord niet gestand doen, dat Hij door Zijn knecht gesproken heeft? Maar het is of Davids ziel aan dat Woord geen houvast heeft vanwege het geweld van Zijn haters. O, Gods wegen zijn voor ons dikwijls zo donker, en de vervulling van Gods beloften wordt menigwerf in ons oog, onder de békampingen van satan, wereld en ongeloof, geheel onmogelijk.

Maar de Heere blijft de Getrouwe, ook in de grootste verdrukking. Ik moge nog wijzen op Elia, de grote profeet, die ten tijde van Israëls diep verval voor Gods Naam en eer ijverde en een heirleger van Baaldienaars niet vreesde. De vervolging van Izebel viel hem echter zó zwaar, dat hij wenste te sterven. In moedeloosheid zat hij neer en zeide: "Het is genoeg; neem nu, Heere! mijn ziel, want ik ben niet beter dan mijn vaderen." En menigmaal heeft in diepe druk Gods lieve volk boven het leven begeerd te sterven.

Volgt de weg van al Gods kinderen, en ziet hun strijd en verdrukking dikwijls tot bezwijkens toe gestegen. Zij gaan door de grote verdrukking, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams. Maar zij komen er eens uit! En zonder vertroosting zijn zij in die verdrukking niet.

De Heere Jezus heeft een lofzang verworven voor de Zijnen, in het gezicht van de dood. Er blijft een lofzang voor Gods verdrukte volk over. Dat volk zal zelfs in de druk zingen, gelijk Paulus en Silas in de binnenste kerker te Filippi, in ketenen geboeid en met hun voeten in de stok, Gode in de nacht lofliederen zongen. Zo hun ziel slechts door het geloof zien mag op de lijdende en verdrukte Borg, Die in alles is verzocht geweest, uitgenomen de zonde.

O, mijn vrienden, dan is de druk geen druk meer. De benauwing der zonde, de aanvechting des satans, de vijandschap der wereld, en alle ellenden, waardoor Gods volk in dit jammerdal heentrekken moet, benauwen dan niet meer. In hun armoede is Christus arm geworden; Hem hongerde en dorstte; Hij weende aan het graf van Lazarus; Hij is de medelijdende Hogepriester, Die Zijn volk in alles te hulp komen zal. Door Zijn vertroosting zal Zijn uitverkoren volk de lofzang der verlossing zingen.

O, heil Gods volk, dat heeft leren treuren en klagen voor God, over zichzelf en over hun ellenden. Hoe meer zelfkennis de Heere van de Zijnen schenkt, hoe smartelijker hun de zonde wordt en hoe heter hun tranen. Maar het krijtend volk zal niet altijd treuren. Zij zullen zingen van de wegen des Heeren, want de heerlijkheid des Heeren is groot. Zij

zullen hun hoofden opheffen uit hun druk, en de verheffingen Gods zullen in hun keel zijn. Dat heeft Christus voor hen verworven toen Hij zong met Zijn discipelen als Hij uitging naar Gethsémané. Die lofzang zal Zijn volk Gode doen lofzingen en hun harten sterken. Daardoor komen de tijden, dat de Heere de druk verlicht en hart en mond vervult met Zijn vreugd. Dat doet dat volk zingen, hetgeen wij nu ook doen, Psalm 42:5:

*Maar de Heer zal uitkomst geven,
Hij, die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied;
'k Zal Zijn lof zelfs in de nacht,
Zingen, daar ik Hem verwacht,
En mijn hart, wat mij moog' treffen
Tot de God mijns levens heffen.*

Toepassing.

Kent gij, mijn vrienden, van het Borgtochtelijk lijden van Christus iets voor uzelf? Zo menigmaal werden wij uit Gods Woord bij het lijden en sterven van Christus bepaald; maar is dat lijden ook in ons verheerlijkt door de krachtdadige en onwederstandelijke bediening des Heiligen Geestes? Christus heeft Zichzelf uit eeuwige liefde opgeofferd voor Zijn uitverkorenen, en die uitverkorenen verkeren in eenzelfde staat als alle mensen; ook zij zijn van nature kinderen des toorns. In het Evangelie hebben wij aan Adams zonen en dochteren dan ook de enige en volkomen Zaligmaker voor te stellen en aan te bieden. Gods knechten hebben de heilige roeping doemwaardigen te nodigen tot de zaligheid. Maar bij wie vindt nu deze roepstem gehoor?

Ach zeg, bij wie? Raakt zij uw hart? Gij stemt de waarheid toe, gij houdt u er van overtuigd, dat wij allen krachtens onze bondsbreuk in Adam de verdoemenis zijn onderworpen, en dat alleen in Hem, Die in de dood des kruises aan Gods recht voldeed, ontkoming is van het oordeel, dat op ons rust. Wat verhindert u tot Christus te komen? Wat ons allen verhindert, is onze vijandschap tegen Hem, onze hoogmoed en onze blindheid. Niemand komt van zichzelf om uit genade zalig te worden. En daarvan ligt de oorzaak bij ons. "Gij wilt tot Mij niet komen - sprak de Heere Jezus Zelf - opdat Gij het leven hebt in Mijn Naam."

O mijn medereiziger naar de allesbeslissende eeuwigheid, de Heere geve u ogen om te zien. Hij ontdekke u aan uw diepe ellende, opdat gij als een gans verlorene tot Christus komen mocht, eer uw genadetijd zal zijn voorbijgegaan en Hij zal zeggen: "Brenge ze hier en slaat ze voor Mijn voeten dood." Nog is het de welaangename tijd; nog is het de dag der zaligheid. Heden dan, zo gij Zijn stem hoort, verhardt u niet, maar laat u leiden. Jong of oud, vroom of goddeloos, wie wij ook zijn, de Heere geve ons te haasten om onzes levens wil. De weg van behoudenis is een nauwe weg. Om eigen schuld gaat de mens verloren, uit vrije genade alleen wordt hij behouden. Op het hellend vlak der zonde hollen wij voort van nature, en wij verharden tot het verderf. Maar genade alleen redt van de dood. Dat leert het volk van God. De Heere is hun te sterk geworden. Het stondeke des welbehagens kwam voor hen. God trok hen met koorden der liefde. Zij werden een ander leven deelachtig en kregen God en Zijn Woord en volk lief. Voor Gods recht mochten zij buigen, bekennend, dat zij de eeuwige dood verdiend hebben.

O, beproeft uw ziel daar aan. De kleinste van Gods kinderen is daarvan geen vreemdeling. Hun tranen werden hun spijs dag en nacht, maar ook de lofzang van Christus deed Zijn kracht in de verruiming van hun hart. O volk, dat de Heere plaats voor Zichzelf in uw hart bereide. Mogelijk zijn er onder ons zielen, die dikwijls in grote twijfel staan over hun staat, vrezend dat het werk niet recht is. Och, of het hun gegeven werd het oog op Christus te slaan. Ziet toch meer en meer van uzelf af. Het zij u om de Heere te doen. Wij hebben een Borg nodig om met God verzoend te worden O, dat de Heere ons trekke, dan zullen wij Hem nalopen. Hoe menigmaal deed Hij ons zingen, als de nood op het hoogst klom. Hoe verruimde Hij ons hart, als Hij ons de weg ontsloot om in Gods gemeenschap te worden hersteld en als Zijn beloften onze ziel sterkten.

O, de tent der vromen zal weergalmen van vreugd, als uw ziel zal verlost zijn van de banden der wet en uit de strikken des ongeloofs. Die lofzang doe de Heere u welhaast zingen, dewijl Hij voor u de lofzang verworven heeft, toen Hij Zich boog onder het oordeel, dat op u rustte, om het van u eeuwig weg te nemen. Tot in aller eeuwen eeuwigheid zal het duur gekochte volk zingen van de koping met Christus' bloed; zou dan hun mond in dit leven niet meer vervuld moeten zijn met de lofzang des Heeren?

Zingt, o volk, van het heil in Christus. Zingt van 's Heeren wegen. Menigmaal heeft Hij uw druk doen veranderen in geluk. Sterkt toch uw zielen in tegenheden. Zij uw oog meer op Hem geslagen, Die de lofzang zong toen Hij uitging naar de Olijfberg om de bange nacht te doorworstelen, waarin Zijn zweet werd als grote droppels bloed. Hij heeft het kruis voor u gedragen, volk. Hij zal u sterken. Hebt dan goede moed en heft uw ziel op, zingende de lofzang, die hier Gods kinderen bij beurte mogen zingen, en die zij eens volmaakt zullen zingen als wat ten dele is, zal zijn teniet gedaan. Christus heeft die lofzang verworven en Zijn werk zal niet falen. Hij zal eeuwige blijdschap op uw hoofd doen zijn en u doen zingen het lied des Lams, als u met de ganse schare der uitverkorenen de eeuwige en drieënige, de alleen volzalige God zult geven de eer en verheerlijking in alle eeuwigheid. Amen.

5. De grote angst van Christus in de hof van Gethsémané

Lijdenspreek over Mattheüs 26:37-38

Psalm 84:5

Lezen: Mattheüs 26:31-56

Psalm 22:7,8

Psalm 42:5

Psalm 21:2

Hoe bang moet het Jakob geweest zijn in de nacht, toen hij alleen was overgebleven bij de Jabbok en een Man met hem worstelde totdat de dageraad opging. Gods recht belette Jakob in te gaan in Kanaën. Hoewel de Heere Zelf uit louter welbehagen het beloofde land Jakob in plaats van Ezau had toegezegd, ja Jakob bevolen had op te trekken van Laban en hem tegen zijn schoonvader had behoed, toch lag er aan Jakobs zijde een onverzoende schuld. De twintig jaren, die zijn heengegaan sinds Jakob op bedriegelijke wijze de zegen des eerstgeborenen van zijn blinde vader Izaëk verkregen heeft, hebben noch Ezaus toon kunnen stillen, noch deze schuld vereffenen. Het is Ezau niet alleen, die het Jakob bang maakt, met de vierhonderd mannen, waarmee hij zijn broeder tegemoet komt. Méér dan Ezau is hier. Gods recht eist voldoening. Jakob kan Kanaën niet in, zonder dat hij met het recht Gods volkomen is verzoend en zonder dat hij afziet van eigen kracht, waarop hij steeds nog betrouwde. Aan Pniël worden al Jakobs rechten afgesneden en zijn eigen krachten verbroken, opdat hij in het verheerlijkte recht Gods zijn behoudenis vinden en in de kracht Gods overwinnaar zijn zal. Zo gaat Jakob in de nachtelijke worsteling onder, doch om als Israël behouden op te staan.

In deze worsteling wordt ons nu de weg des Heeren getekend, die Hij houdt met al van de Zijnen tot hun verlossing door het geloof. Hij trekt niet alleen Zijn uitverkorenen uit de tegenwoordige boze wereld, maar leidt hen ook op de weg des levens. En die leiding voert steeds meer naar Christus heen. Zij ontgrondt steeds meer van al hetgeen Gods volk nog tot zijn betrouwen heeft en doet met alles omkomen in de bange worsteling met het eisend recht des Heeren, opdat Christus in de Zijnen verheerlijkt worde en door het geloof ontvangen en omhelsd, tot rechtvaardigmaking en heiligmaking.

Hoe duidelijk blijkt deze weg Gods ook daarin, dat de Heere Jezus drie van Zijn discipelen met Zich meenam, dieper in de hof van Gethsémané. Hij maakt hen getuigen er van, dat Hij begon droevig en zeer beangst te worden, om hen van al hun dwaze en vleselijke gedachten af te brengen en het oog te openen voor het geestelijk en hemels Koninkrijk, dat Christus van Zijn Vader ontvangen had. Daartoe was Hij gekomen in vernedering; daartoe onderwierp Hij Zich het bange zielelijden in de hof, opdat Hij Zijn volk bevrijden zou van het eeuwig zielelijden, dat zij zich door de zonden zouden onderworpen hebben.

Het mocht de Heere behagen onze harten voor Zijn Borgtochtelijk lijden te openen, nu wij onze aandacht enkele ogenblikken bepalen bij Mattheüs 26:37-38:

"En met Zich nemende Petrus en de twee zonen van Zebedes, begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Toen zeide Hij tot hen: Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe; blijft hier en waakt met Mij."

Onze tekst spreekt van:

De grote angst van Christus in de hof van Gethsémané. Het tekstwoord vestigt onze aandacht in het bijzonder op:

- 1. De verkoren getuigen.**
- 2. De ontzettende betekenis.**
- 3. De hoogernstige beschrijving van deze angst.**

1. De verkoren getuigen.

De Heere Jezus nam drie van Zijn discipelen met Zich, toen Hij de hof van Gethsémané inging om het vreselijke zielelijden Zich te onderwerpen, dat Hij dragen moest om Zijn uitverkorenen te verlossen.

Eén van de twaalve was niet meer. Hij had gemene zaak gemaakt met de bittere vijanden, en zijn Heere en Meester verraden voor de slavenprijs van dertig zilverlingen. Nooit heeft Judas enige ware gemeenschap met Christus gehad, in welk een nauwe omgang hij ook met Hem drie jaren lang verkeerd heeft. Nooit was zijn ziel geopend voor de Zoon Gods. Nooit was hij gekomen tot ware boetvaardigheid over de zonde. Hij volgde slechts, zichzelf zoekend, en hij is een prooi van satan geworden.

Die Judas is wel een waarschuwing voor ieder mens, ook al worden wij er voor bewaard de rol van deze verrader te spelen. Het moest ons echter allen wel aangrijpen, dat in deze Judas blijkt, hoe ver het gaan kan met een mens, die geen ware geloofsvereniging met Christus kent. Daarop komt het voor iedereen aan. Zo wij Christus missen, zullen wij eeuwig alles missen en eens gescheiden worden van Hem en van Zijn volk.

Deze Judas volbracht voort de raad en de profetie aangaande Christus. In de eeuwige raad Gods was besloten, dat Christus door Judas verraden worden zou. Maar gelijk Adam, al lag zijn val niet buiten Gods besluit, moedwillig at van de vrucht des booms en door eigen schuld van God afviel; gelijk Ezau, de verworpene, zijn eerstgeboorterecht moedwillig en met verachting verkocht voor een schotel linzenmoes; gelijk elk mens zijn eigen verderf uitwerkt; zo ook is het verraad van Judas zijn eigen, moedwillige, gruwelijke handeling, waarvan hij zelf, toen de spranken der hel in zijn consciëntie brandden, getuigde: "Ik heb verraden onschuldig bloed." Hij is gegaan naar zijn eigen plaats. Elk mens zal zijn eigen oordeel dragen. O, dat wij de zonde vlieden en de verzoening met God in Christus mochten zoeken.

Elf discipelen zijn de Heere gevolgd uit de Paaszaal naar Gethsémané. En van die elf liet de Heere acht van Zijn jongeren aan de ingang van de hof. Slechts drie verloor Hij om Hem dieper in Gethsémané te volgen. Het waren Petrus en de beide zonen van Zebedeüs, Jacobus en Johannes. Ook dit drietal had de Heere voor Zichzelf niet van node; zij zouden de lijdende Borg niets kunnen toebrengen. Hij zal de strijd deze nacht alléén worstelen. Hij zal de beker van Gods toorn alléén drinken. Niemand zal in het Borgtochtelijk lijden en sterven van Christus enig deel hebben, zelfs het allergeringste niet. Hij is de enige en volkomen Zaligmaker van Zijn uitverkorenen. Die Hem door een oprecht geloof aannemen, moeten alles in Hem vinden, wat tot hun zaligheid van node is, met verloochening van al hun werken, tranen en gestalten.

Nochtans neemt de Heere Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met Zich de hof van Gethsémané in. Hii wil hen, meer dan de andere discipelen, getuigen maken van Zijn vreselijk zielelijden. Naar Zijn welbehagen leidt Hij Zijn volk in onderscheiden wegen. Al zal elk van Gods kinderen door het oprecht geloof zoveel ter zaligheid nodig is, leren

van de Borgtochtelijke bediening van Christus, nochtans schenkt de Heere de één dieper inleiding in deze grote verborgenheid dan de ander. Het zijn de in het bijzonder van de Heere geliefden onder de jongeren, die Hij met Zich in de hof neemt. Deze liefde onderscheidt. Zij kiest het drietal, dat ook was bij de verheerlijking van de levendmakende kracht van Christus in het dochtertje van Jairus; het drietal, dat ook met Hem was op de berg der verheerlijking. Datzelfde drietal maakt de Heere meer dan de andere jongeren oog- en oorgetuigen van Zijn bitter lijden en bange zieleworsteling.

Het is des Heeren gewone leiding met Zijn volk, om, naar mate Hij Zijn heerlijkheid toont, hun ook Zijn lijden deelachtig te maken en hen met verdrukkingen en benauwdheden te beladen. Paulus had zeer bijzondere openbaringen ontvangen; hij was opgetrokken geweest in de derde hemel; maar de Heere gaf hem een engel des satans, die hem met vuisten sloeg, opdat hij zich niet zou verheffen. Zo weet de Heere Zijn volk te bewaren voor en te verlossen van de verhovaardigingen op Zijn uitnemende genade. Dat dan toch dat volk niet al te zeer klage, als de Heere dieper wegen met hen houdt dan met anderen. Hij beproeft niet boven vermogen. Hij weet wat maaxsel wij zijn en gedenkt, dat wij stof zijn. Daarenboven heeft Hij Zijn wijze bedoelingen ook in de diepste wegen Zijns volks, hun ten goede.

Hoezeer moet het genoemde drietal jongeren ontroerd zijn, toen zij zagen, dat Christus begon droevig en zeer beangst te worden. Zij hadden zich steeds voorgesteld een overwinnende Koning op Sanhedrin en heidendom; zij hadden steeds een aards koninkrijk voor ogen en in zulk een koninkrijk een voorname plaats begeerd; ja, Petrus wilde de wapenen wel opnemen om zijn Meester te verdedigen, en betuigde, niet aan Hem te zullen geërgerd worden. In het hart van Gods kinderen kan, bij gemis aan dieper ontdekking, zulk een schrikkelijk wanbegrip heersen van Christus' geestelijke verlossing en van de zaligheid, door Hem verworven. Ja, een hoge zielsgestalte, als in Petrus, is vrucht van weinig zelfkennis en stelt ons aan de rand des afgronds. Maar hoe moeten al die sterkten beven, als de Heere een weinig slechts doet zien en horen wat nodig is om gezaligd te worden in Hem.

De aanschouwing van het droevig en zeer beangst worden van hun Heere en Meester moest deze drie jongeren dienen tot hun vernedering en beschaming. Indien iets nodig, ja onmisbaar is, dan is het de ontdekkende, armmakende bediening des Heiligen Geestes. Onder Gods volk wordt deze bediening in onze dagen maar al te zeer gemist. Vandaar dat hoogstaan van velen en dat verheffen op de genade, die ontvangen is, in plaats van in vernedering des harten uit Christus alleen te leven. De gevaren zijn zo groot en eens ontvangen genade kan ons niet bewaren voor, noch verlossen uit de klauw van satan en wereld en zonden. Opdat de vijand onze ziel niet grijpt, opdat wij ons aan Christus niet ergeren, noch Hem (gelijk Petrus deed) verloochenen, is ons zeer van node ons als ellendig en arm te kennen. De Heere verheerlijkt Zijn kracht in zwakheid.

De Heere nam Petrus en de zonen van Zebedeüs met Zich, opdat Hij hen ontgronden zou van hun eigen sterkten en dwaze be-vattingen. Hoe profijtelijk is dan ook Gods lieve volk de weg van dieper lijden met Christus. Deze jongeren neemt de Heere met Zich. Hij laat hen niet alleen. Hij zal Zijn volk en erfdeel niet begeven. Zijn nabijheid zal hen ondersteunen. De beproeving van uw geloof, volk van God, wordt vergeleken bij de beproeving van goud door vuur. Als nu de goudsmid het edel metaal in de smeltkroes werpt, geeft hij het aan de hitte van het vuur niet over. Zijn oog waakt met grote nauwkeurigheid, opdat het goud niet brande.

Welnu, zo is de Heere Zijn volk, als Hij het leidt in de beproeving van het vuur Zijns lijdens. Hij laat Zijn lievelingen niet alleen. Hij neemt Zijn jongeren met Zich in de hof van Gethsémané. Daarom zullen zij niet bezwijken. "Als zij door het dal der moerbeziënbomen doorgaan, stellen zij Hem tot een fontein; ook zal de regen hen gans rijkelijk overdekken." In de beproeving zal alleen maar bezwijken wat van onszelf is; maar Christus zal er te meer door verheerlijkt worden. Zo zal de diepere ingang in de hof Zijn vruchten dragen voor de jongeren, die er getuigen van gemaakt worden, dat de Heere droevig en zeer beangst begon te worden. Wel was het oog der jongeren thans nog gesloten voor het Borgtochtelfik lijden des Heeren in de hof, maar ná deze zouden zij het verstaan. Dan zouden zij zich beroemen in Hem. Die door dit lijden hun zaligheid verworven heeft. Hij toch heeft als de Tweede Adam in de hof Zich uit eeuwige liefde het zielelijden onderworpen, dat in de eerste Adam over al diens nakomelingen gebracht is. Slaan wij thans op Hem het oog, als wij overdenken de ontzettende betekenis van de grote angst van Christus in de hof van Gethsémané.

2. De ontzettende betekenis.

Hij begon droevig en zeer beangst te worden, zegt de tekst. Hij begon. Hoewel Hij in geheel Zijn leven op aarde, van Zijn geboorte uit Maria af tot Zijn kruisdood toe, de last des toorns Gods tegen de zonde gedragen heeft, is Zijn lijden in het laatst van Zijn leven zeer verzaard; en die verzwaaring begon in de hof, aan de voet van de Oliifberg. Gelijk de olijven in de oliepers werden uitgedrukt, zo is Christus geperst geworden, toen de gramschap Gods tegen de zonde, meer dan tevoren, op Zijn ziel kwam en satan en zonde Hem benauwden. Hij begon droevig en zeer beangst te worden, toen het zwaard ontwaakte tegen de metgezel des Heeren en de Herder sloeg. De ure was in Gods eeuwige raad bepaald en thans gekomen, dat de wraak der zonde voor de uitverkorenen in Christus zou gewroken worden. Met sterke roeping en tranen offert Hij gebeden en smekingen, en hoewel Hij de Zoon is, heeft Hij nochtans gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden. Toen begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Wie zal het ontzettend lijden van Christus nellen! Hij leed wat Zijn uitverkorenen krachtens hun val in Adam hadden moeten lijden in aller eeuwen eeuwigheid.

Zie de Borg in uw plaats, volk van God, droevig en zeer beangst. O, hoe groot is de liefde, waarmee Hij u liefhad en als vijanden met God verzoend heeft. De toorn Gods brandde op Hem, zonder enige inmenging van gunst of genade. Door de zonde hebben wij de toorn Gods verwekt over ons. Gods deugden krenkten wij door onze ongerechtigheden. Die toorn is heilig. God haat en straft de zonde krachtens de volmaaktheid van Zijn eeuwig Wezen. Hij kan niet anders. God zou Zichzelf moeten verloochen en ophouden God te zijn, indien Hij de zonde niet wreekte. Hij kon Zijn uitverkorenen niet verlossen buiten de uitgieting Zijns toorns ter voldoening van Zijn gerechtigheid. Christus buigt Zich dan ook onder de vreselijke gramschap Gods. Hoewel Hij ook in het dragen van de toorn Voorwerp van de Vader liefde en welbehagen is, nochtans moet en wil Hij de beker van de toorn Gods geheel drinken, opdat Hij Zijn volk er van verlosse. Want Hij kon die toorn dragen, waarvan Nahum uitriep: "Wie zal voor Zijn gramschap bestaan, en wie zal voor de hittigheid Zijns toorns bestaan? Zijn grimmigheid is uitgestort als vuur en de rotsstenen warden van Hem vermorzeld." "Wie kent (zo vraagt de psalmist) de sterkte Uws toorns en Uw verbolgenheid, naar-dat Gij te vrezen zijt?" De toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht kwam op Christus en Hij begon droevig en zeer beangst te worden.

Nee, Hij leed niet voor het ganse menselijke geslacht. Dan had Hij ook voor de verworpenen moeten lijden, zonder enig nut. O, gruwelleer der algemene verzoening! Zij acht het bloed van Christus onrein. Niet voor het ganse menselijke geslacht droeg de gezegende Borg de toorn, maar Hij moest wel de volle, ondeelbare toorn dragen, die tegen het ganse menselijke geslacht ontstoken was, opdat Hij Zijn uitverkorenen van die toorn eeuwiglijk verlossen zou. Onder die toorn begon Hij droevig en zeer beangst te worden. Zijn ziel werd geperst, bij een algeheel gemis van vreugde en van de vertroosting Zijns Vaders. In Zijn eeuwige liefde onderwierp Hij Zich dit lijden, dat het deel zal zijn van alle verdoemden in de hel. Hij had lust om het welbehagen Zijns Vaders te doen. Zijn vermaking was van eeuwigheid met de mensenkinderen, opdat Gods deugden volmaakt zouden uitblinken in de zaligheid van de Zijnen. De liefde dreef Hem, om Sion door recht te verlossen en alzo de zaligheid te verwerven. Hij keerde terug, toen de bange ure Zijns lijdens naderde, doch Hij heeft van de Zijnen liefgehad tot het einde toe.

Zie, o volk van God, uw Bloedbrudegom! Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend. Gods volk leert in de bevindelijke weg iets kennen van de toorn Gods tegen de zonde. O, hoe wordt hun ziel geperst, als de Heere hen overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. De dood staat hun dag en nacht voor ogen. Een eeuwig verderf is hun beschoren en er is geen uitkomst. Dat doet hen uitroepen: "Mijn ingewand, mijn ingewand! wanden mijns harten; ik heb barenswée." Hun vlees teert dikwijls weg in bange angsten voor Gods eeuwige toorn. En ziet nu Christus in hun plaats. Hij droeg niet, gelijk zij, enige afdrukken, maar de volle last van Gods toorn, toen Hij begon droevig en zeer beangst te worden.

O, dat het oog van de ellendige, doemwaardige zondaar op Hem geslagen zijn mocht. In Hem is een eeuwige verlossing. In Hem is de hitte van Gods gramschap geblust; de gerechtigheid en de vrede hebben elkaar gekust, toen de Middelaar tussen hun lippen werd doodgedrukt. Hij behoudt Zijn volk uit het vuur van Gods toorn en opent de eeuwige liefde Gods voor hen. Eén blik op Hem zal de banden onzer ziel breken en ons in de ruimte zetten. Het oprechte geloof verenigt met Christus en maakt Hem ons dierbaar als de enige en volkomen Zaligmaker, door Wie alle uitverkorenen met God verzoend zijn en in de gemeenschap met de Vader zijn hersteld. *O Fontein der hoven, Put der levende wateren, die van Libanon vloeien.*

Als de Heere begon droevig en zeer beangst te worden, droeg Hij niet alleen de toorn Gods, doch daarenboven kwam op Hem de zonde aan in al haar godonterend geweld. Van Lot staat geschreven, dat hij dag op dag zijn rechtvaardige ziel gekweld heeft door het zien en horen van de ongerechte werken der inwoners van Sodom en Gomorra; doch oneindig veel meer is de zonde een zielekwelling geweest, dag op dag, voor Hem, Die geen zonde gekend, noch gedaan heeft. En Hij is zonde gemaakt voor de Zijnen. Op Hem is de kracht der zonde losgebarsten. Zijn ziel heeft haar godonterend karakter met bange smart geheel gepeild. Hij klaagde: "De smaadheden dergenen, die U smaden, zijn op Mij gevallen."

Als Hij begon droevig en zeer beangst te worden, boog Hij in de vernedering en smaad der geworpenen op het vlakke des velds en der vertreden in hun bloed. En Hij vermag daardoor Zijn volk uit de drek der zonde te verlossen. Hij is de Fontein, geopend voor den huize Davids en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en onreinigheid. Hoe zwart van zonden het volk Gods ook is, het is liefelijk in Hem. Hoe bedroefd ook en verslagen, zij zullen Hem zich verheugen met een geestelijke en onuitsprekelijke blijdschap. Hoe meer zij door genade aan zichzelf worden bekend gemaakt en een walg

van zichzelf krijgen, hoe meer zij met Paulus zullen uitroepen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?", doch door het reinigend bloed van Christus zal hun ziel loven: "Ik dank God door Jezus Christus, onze Heere." Zij zijn in Christus van de Vader vermaking. Hij noemt hun naam: "Mijn lust is aan haar." Gewassen en gereinigd van de zonde, zijn zij in Hem volmaakt, Die zonde gemaakt is om hunnentwil. Zijn droefheid en grote angst is de bron van eeuwige blijdschap van de Zijnen.

Ja, Hij begon droevig en zeer beangst te worden, vanwege des satans benauwingen. Hij was geheel omringd van droefheid. Gods toorn boven, de zonden Zijns volks rondom, satan met alle helse machten beneden Hem. De angsten der hel hebben Hem getroffen. De helse bloedhond heeft zich op de Borg geworpen. Met de wanhoop der hel heeft hij de strijd aangeboden. De slang bijt naar Christus; de helse draak zoekt het Kind te doden. Hoe vreselijk is het worstelperk geweest van de hof van Gethsémané! Voorwaar, die strijd gaat alle beschrijving te boven. Maar Hij kwam als Overwinnaar uit, om satan zijn vaten te ontroven en het hem ontrukte volk te bewaren. Want al is de kop der slang vertreden, satan woedt op de onschuld van Gods kinderen. Onder Gods toelating beschikt hij over wind en hemelvuur, om Job te benauwen; slaat hij Paulus met vuisten; gaat hij om als een briesende leeuw of als een engel des lichts, om de uitverkorenen (indien het mogelijk ware) te verleiden. Maar dat is niet mogelijk. O, de aanvallen des satans op Gods volk zijn soms vreselijk en bang. De worstelingen met de helle machten zouden dat volk doen bezwijken.

Zij zullen de duivel weerstaan en hij zal van hen vlieden, omdat Christus de strijd voor hen gestreden heeft. Hoeveel geraas de duivel ook maakt en hoezeer Gods volk ook door zijn geweld ontroeren kan, hij is verslagen toen hij zich op het Hoofd der 'kerk Gods geworpen heeft en Diens ziel heeft geperst, zodat Hij droevig en zeer beangst begon te worden. "In al hun benauwdheid was Hij benauwd, en de Engel Zijns aangezihts heeft ze behouden; door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij ze verlost, en Hij nam ze op en droeg ze, als de dagen van ouds." In Zijn droefheid en angst heeft Christus de verlossing Zijns volks verworven uit alle geweld des duivels. Dat volk zal met vreugde worden omgord en het zal vervuld worden:

*Dan moogt g' in zegepraal uw voet,
Ja uwer honden tong in 't bloed
Van elke vijand steken.*

De droefheid van Christus is de bron van ware blijdschap voor de Zijnen. Hij verwierf hun blijdschap in God, vanwege de verzoening der schuld en de reiniging van de smet der zonde en de verlossing van de satan. Hij werd zeer beangst, opdat Zijn eeuwig beminde kerk het hoofd opheffe, opdat zij, van de vrees verlost, zich beroemen zal met de dichter: "De Heere is mijn sterkte en psalm, want Hij is mij tot heil geweest .... Ik zal niet sterven, maar leven, en ik zal de werken dee Heeren vertellen."

Door Zijn droefheid en grote angst heeft de Heere Jezus Zijn uitverkoren volk uit alle droefheid en vrees verlossing bereid. Reeds worden in dit leven fonteinen ontsloten, dat Gods lieve kinderen zelfs in de nacht van druk en donkerheid Gods lof zingen, ten spijt van satan en zonde. En de Heere bereidt hen toe voor de grote dag der zaligheid, als zij eeuwig en volmaakt verlost van schuld en zonde, van satan en wereld, van druk en ellende, hun God en Zaligmaker zullen prijzen, Hem, Die de tranen van hun ogen

afwissen zal en degenen, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams, met eeuwige blijdschap zal kronen.

3. *De hoogernstige beschrijving van deze angst.*

Tenslotte staan wij nog stil bij de hoogsternstige beschrijving van deze angst, gegeven in deze woorden van de tekst: "Toen zeide Hij tot hen: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe. Blijft hier en waakt met Mij."

In Zijn ziel heeft Christus de last des toorns Gods gedragen, zowel als Hij in het lichaam onze zonden gedragen heeft op het hout. Wij hebben beide in ziel en lichaam gezondigd, en Gods rechtvaardigheid vorderde voor de uitverkorenen het wreken der zonde, beide in ziel en lichaam, gelijk naar waarheid onze Dordtse vaders beleden:

"Zijn gerechtigheid (gelijk Hij Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft) vereist, dat onze zonden, tegen Zijn oneindige majesteit begaan, niet alleen met tijdelijke, maar ook met eeuwige straffen, beide naar ziel en lichaam, gestraft worden."

Onder die eis van Gods volmaakte gerechtigheid heeft de Heere Jezus Zich nu voor Zijn volk gesteld en alzo leed Hij niet alleen in het lichaam, maar ook in Zijn heilige ziel. De leugenleer van Rome, namelijk dat Christus niet in Zijn ziel zou geleden hebben, omdat zulk lijden Hem te min en te verachtelijk maken zou, is een totale verloochening van Zijn enige en volkomen offerande. De Schrift leert nadrukkelijk dat zielelijden van Christus. Niet alleen in de klacht, die Hij in onze tekst klaagt, maar ook, om slechts één plaats te noemen, Jesaja zegt in hoofdstuk 53, dat Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld heeft. Het is niet te min en te veracht geweest voor de Zoon Gods, dat Hij in de wereld gekomen is en de menselijke natuur heeft aangenomen; zo is het ook niet te gering en te slecht van Hem gesproken, dat men zegt, dat Hij in Zijn ziel geleden heeft. Terecht merkt Voetius op, dat dan, volgens het gevoelen van die van het pausdom, de ziel niet verlost is; want heeft Christus in Zijn ziel niet geleden, zo heeft Hij de straf, die onze ziel verdiend had, niet weggenomen, dewijl en naar dezelve delen moest geleden worden, naar dewelke de mens gezondigd had; en is onze ziel niet verlost door Christus. Wat raad dan voor ons om behouden en zalig te worden!

Zo is het. Rome verloochent de enige Zaligmaker, Jezus; hoewel het Hem met de mond roemt. Het zag er voor de kerk Gods wel donker uit, indien Rome het recht had; dan was het eeuwig verloren. Maar in het zielelijden des Heeren ligt de grond van de verlossing der zielen van Gods uitverkorenen en opent zich de eeuwige troostbron voor alle zielelijden van Gods kinderen. Ziet, Christus heeft het volle zielelijden geleden, dat alle mensen, ook de aan Hem gegevenen van de Vader, door de zonde zich onderworpen hadden. In al zijn grootheid en schrik'kelijkheid wordt dat zielelijden ons beschreven in de ontroerende klacht des Heeren: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe."

Geheel bedroefd; omringd van droefheid; van alle zijden ingesloten. Alle vertroosting is Hem onthouden. Hoewel de Goddelijke natuur, die niet verzwakt was, noch in heerlijkheid en vermogen verminderd, ook in dit lijden, ja in de dood zelfs, van de aangenomen menselijke natuur niet is gescheiden geweest, evenwel onttrok Zich die Goddelijke natuur in al Zijn kracht zoverre aan de menselijke, als bestaanbaar was met de ondersteuning tot het doordragen van dit lijden. Bezweken is Christus in de hof niet: De Goddelijke natuur heeft de menselijke daartoe ondersteund. Maar alle vertroosting is de ziel van Christus onthouden, gelijk die de verdoemden onthouden wordt in de hel. Het hellelijden was op Christus. Tot de dood toe was Hij bedroefd. Geen enkel schepsel had kunnen doordragen wat Hij doorstaan moest in de hof van Gethsémané. Zo ontzettend

was Zijn zielelijden. Als plaatsbekledende Borg stond Hij onder het oordeel dergenen, die Hij van het eeuwig zielelijden verlossen moest. Daartoe kwam dat zielelijden op Hem; het helle-lijden heeft Christus doordragen.

De verlatingen van Zijn Vader, waarover Hij straks klagen zal aan het hout; de intrekking van alle gunst- en genadebetoning; de uitgieting van Gods heilige gramschap; de tormenten van satan; de vreselijke macht der zonde; zo deze in haar godonterend karakter in de hel eeuwig woeden zal; alles, alles, wat het zielelijden der verdoemden tot in aller eeuwen eeuwigheid zal uitmaken, dat was in het zielelijden van de gezegende Borg des verbonds. Tot de dood toe is Zijn ziel bedroefd. O dierbare Borg! Hoe groot is Zijn liefde tot de verheerlijking van Gods deugden en tot Zijn uitverkoren doch doemwaardige zondaren, opdat Hij hen van het eeuwig lijden verlost. Zijn uitnemende liefde is beter dan wijn. Wie maar iets van deze liefde ervaren mag, moet wel uitroepen: "Ik ben krank van liefde." Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen.

Alleen omdat Hij God is, kon Hij dit lijden doorstaan. Al daalt Hij zó diep in het lijden in, dat een engel komt om Hem, door Wie alle dingen zijn gemaakt, in Zijn menselijke natuur te ondersteunen, Hij komt door het lijden heen. Hij, Die eens in de raad Gods met Zijn hart is borg geworden en aan Wie de Vader de grote verlossing van zondaren heeft toebetrouwd; Hij trad door het hellelijden heen zonder te bezwijken.

Hij leed alleen. Al sprak Hij tot Zijn jongeren: "Blijft hier en waakt met Mij", Hij verkreeg van hen niet enige hulp of ondersteuning in Zijn lijden. Dat vermochten de discipelen Hem niet te geven. Zij sliepen in plaats dat zij waakten. Christus moest de pers alleen treden. Zijn uitverkoren volk heeft niet één zucht in dit lijden meegezucht; niet één pleister op de wonden van Christus gelegd; niet één vertroosting Hem toegebracht. Dat verwachtte de Heere ook niet van de jongeren. Hij wist het, dat Hij de weg alleen gaan moest. Want het jaar van Zijn verlossing was gekomen, zegt Jesaja 63: "En Ik zag toe, en daar was niemand, die hielp; en Ik ontzette Mij, en daar was niemand, die ondersteunde; daarom heeft Mijn arm Mij heil beschikt, en Mijn grimmigheid, die heeft Mij ondersteund." Maar al ging Hij in het bewustzijn, dat Hij de toorn Gods alleen moest dragen zonder de allergeeringste steun van enig mensenkind, toch klaagde Hij tot Zijn jongeren en wekte Hij hen op tot het waken met Hem. De ure was gekomen, dat Hij Zich offerde; de ure, waarin het er voor Zijn kerk op aan kwam. Waken moesten de jongeren en .... zij sliepen. Had de Heere niet gewaakt over hen, voorwaar, zij waren een prooi des vijands geworden. Maar Hij waakte; Hij streed; Hij leed het zielelijden; Hij alleen, tot verlossing van al Zijn volk. Hij was de Tweede Adam.

In de hof van Eden heeft Adam zich met al Zijn nakomelingen de eeuwige dood onderworpen, naar ziel en lichaam. Christus heeft in de hof van Gethsémané in de ziel het volle lijden geleden, om Zijn volk volkomen te verlossen en hen eens te kronen met de kroon der eeuwige blijdschap. Want eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn. Reeds in dit leven verheerlijkt Hij Zich in verlossende genade in het zielelijden van Zijn volk. O, dat lijden is Gods volk niet vreemd. De toorn Gods, de smart der zonde, de benauwing van satan, de vijandschap der wereld, de zwaarte der verdrukking, de droefheid des doods, veroorzaken een lijden bij het volk van God, waarin de vertroosting van Christus overvloedig worden verheerlijkt. Hij redt zielen uit de banden des doods en uit de strikken der hel. Hij zet Zijn ter dood toe bedroefde volk in de ruimte en verzadigt hen met een blijdschap, die de wereld niet kent, en doet hen in de ruimte treden. Uit dit Borgtochtelijke zielelijden van hun eeuwige Immanuël ontvangen Gods kinderen meer blijdschap in hun hart dan ten tijde, dat der goddelozen koren en most vermenigvuldigd

wordt. Gods eeuwige liefde werd hun als wateren der swemming; en in hun lijden en smart, die zij niet koel en onverschillig naast zich neerleggen, maar die hen ten dode toe bedroeven, giet de Heelmeester uit Gilead de balsem, die hen doet zingen:

*Maar de Heer' zal uitkomst geven,
Hij, Die 's daags Zijn gunst gebiedt;
'k Zal in dit vertrouwen leven,
En dat melden in mijn lied.
'k Zal Zijn lof zelfs in de nacht
Zingen, daar ik Hem verwacht;
En mijn hart, wat mij woog' treffen,
Tot de God mijns levens heffen.*

Komt, zingen wij dit, het is Psalm 42:5.

Toepassing.

Christus leed alzo in de hof van Gethsémané het zielelijden, tot verlossing van Zijn volk, dat zich met alle mensenkinderen de eeuwige rampzaligheid had onderworpen. Voor verloren Adamskinderen is door Hem verlossing teweeg gebracht, ja de eeuwige blijdschap in de hemel verworven. Buiten Hem is niets anders dan een eeuwig zielsverderf; maar in Hem en in Hem alleen is de zaligheid voor Adams zonen en dochteren.

Geliefden, hebt gij door het geloof aan dit zielelijden deel verkregen? Ziedaar de grote vraag voor een ieder onzer. Wij allen zijn van nature de eeuwige dood onderworpen. Ons allen wacht krachtens ons inzijn in Adam het lijden in het vuur, dat niet zal worden uitgeblust. Buiten Christus is geen verlossing mogelijk. Noch onze goede werken, noch de bevoorrechting boven duizenden met ontelbare zegeningen van doop en algemene verlichting van Gods Woord, kan onze zielen redden van de dood. Wij moeten door wederbarende genade Christus worden ingelijfd en op Zijn leerschool onderwezen worden in het grote heilgeheim van het zalig worden door het bloed des verbonds. Stelt uzelf, mijn geliefden, toch voor de levensvraag, of het zielelijden van Christus in u is verheerlijkt.

Dat gaat niet buiten ons om; dat is meer dan een uiterlijke aanraking door het Evangelie; dat verwekt een innerlijk, bevindelijk leven, waarvoor menigeen hooghartig de schouders ophaalt en waarmee zelfs menige zogenaamde Gereformeerde de spot drijft. Indien wij echter van dat bevindelijk leven vreemdeling zijn, Gods toorn blijft op ons. Ik moet het u aanzeggen, allen, die leeft gelijk gij geboren zijt, dat een eeuwig lijden u wacht. Met rasse schreden gaan wij de dood tegemoet, en in ons sterven zal onze ziel ingaan in het eeuwige vuur, dat de duivel en zijn engelen bereid is. Uw gezelschap zal zijn met al de goddelozen en de duivelen. Gods toorn zal als een vuur branden. O, mocht het Woord Gods u grijpen; u ontdekken aan de staat uwer ellende; u doen ontwaken uit de slaap des doods, opdat gij als een gans verloren zondaar tot Hem vluchten mocht, Die het lijden der hel droeg en een eeuwige verlossing heeft teweeggebracht. Geef toch uw hart aan de wereld niet. Verzaakt de vreugde, die dit leven biedt. Och of gij bekendet, ook nog in deze uw dag, wat tot uw vrede dient.

Ik zeide het zoëven reeds, dat Gods volk een zielelijden kent, dat alleen door het lijden van Christus wordt weggenomen. Hij kocht Zijn ganse kerk, toen Hij in haar plaats leed.

Maar Hij past ook de verworven verlossing Zijn volk toe. Dat doet Hij, hen wederbarende en hun lerende, dat zij zalig worden alleen door Hem. Hij overtuigt hen door de Heilige Geest van zonde. O, hoe wordt hun ziel bedroefd. Mogelijk zijn er wel onder ons, die in dat zielelijden dagen en nachten doorbrengen. Gods rechtvaardig vonnis legt in banden des doods. Zij moeten het volkomen onderschrijven, dat God geen onrecht doet, al zou Hij hen eeuwig verdoemen. En hoewel soms hun ziel enige verlichting verkrijgt, evenwel drukt de last van Gods toorn hen steeds weder neer. Daarenboven is de zonde hun een smart geworden vanwege haar godonterend karakter, en zijn de bestrijdingen van satan en ongelofvele. Wie zal hun ziel troosten? Niemand onder de mensen.

Maar och, of gij, door onweder voortgedrevene en ongetrooste, verwaardigd werd Hem te kennen, Die in de hof het zielelijden Zich uit eeuwige liefde onderwierp, opdat Hij u met blijdschap verzadigen zal. Zet toch uw hart op Christus. Voor Zijn liefde is geen schuld te groot; niemand is te slecht om door Hem behouden te worden en uit het eeuwig verderf te worden gered. Als Hij Zich openbaart aan u, zal uw druk in blijdschap veranderen. Rust niet in uw gestalte; zulk een rust is de ware niet. Er blijft een rust over voor het volk van God, en die rust is in Christus en door Hem in God. Daarom kan het volk geen vrede hebben, dan alleen in de gemeenschap met de gezegende Immanuël.

Is het gemis van Hem niet een oorzaak van uw zielsverdriet, gij hongerenden en dorstenden naar Hem? Hij geve u op Zijn beloften die pleitingen des geloofs, die u aan Hem meer en meer verbinden. Hoe onmogelijk het ook wordt aan uw zijde om zalig te worden, Hij zal Zijn volk en erfdeel niet begeven. Hij doe u in de blijdschap der verzoening met God en de verlossing uit de zonde delen. Houdt toch moed. Hij is getrouw en liegt aan David niet. Gij zult huppelen van zielevreugd, daar gij uw wens verkrijgt. Laat Gods bevestigde volk, dat de verzegeling des Heiligen Geestes ontvangen mocht nadat het geloofd heeft, het toch uitroepen, welke verlossing en blijdschap de lijdende Borg verworven heeft voor de Zijnen. De zonde heeft uw Borg en Zaligmaker zulk een onbeschrijfelijke zielelijden veroorzaakt, om u te verlossen, laat zij dan uw droefheid zijn, opdat gij ze meer en meer moogt afsterven. Zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, en niet die op de aarde zijn. Ja, de Heere geve de vrucht van Zijn zielelijden meer te ervaren in het leed, dat ons in dit leven treft.

Heft, o volk van God, het hoofd op in uw smaad en smart. Christus leed in de hof om uwentwil, opdat Hij u uit het zielelijden verlosse. Hij is de medelijdende Hogepriester. Een blik op Hem zal ons in het grootste lijden zó zeer sterken en vertroosten, dat de smarten wegvallen en de hoop herrijst, dat de Heere alles ten goede zal doen medewerken. Daarenboven zal uw lijden niet altijd duren. Welhaast zal onze ziel de strijd gestreden hebben. En wij zullen eeuwig bij de Heere zijn. O gekochten met de dure prijs van Christus' lijden, verheugt u ten spijt van satan, wereld en zonde, in het heil, u toegezegd. Eeuwige blijdschap zal op uw hoofd zijn. Eenmaal zult gij met geheel de door Christus gekochte kerk, met die schare, die niemand tellen kan, uw God en Koning eeuwig prijzen, Hem, Die op de troon zit en het Lam, Dat u Gode gekocht heeft met Zijn bloed. De hoop op die volmaakte heerlijkheid sterke u en doe u in de strijd volharden. En als de overste Herder verschenen zal zijn, zo zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen. Amen.

6. De belijdenis van Judas tot vervulling van de profetie

Lijdenspreek over Mattheüs 27:3-10

Psalm 71:6

Lezen: Mattheüs 27:1-20

Psalm 69:7,8

Psalm 16:3

Psalm 139:14

Christus is te van Zijn tijd voor zondaren gestorven. Hij is gestorven, maar zo anders dan wij sterven. Hij is gestorven zo, dat Hij Zijn leven vrijwillig gegeven heeft. Het werd Hem niet ontnomen tegen Zijn wil, maar Hij heeft Zichzelf geofferd aan het hout, opdat Hij de verzoening Zijn Vader brengen zou voor de zonden van Zijn uitverkorenen. Dat sterven van Christus getuigt dan ook van Zijn grote liefde, temeer, omdat Hij voor zondaren gestorven is. Hij is voor ons gestorven, zegt de apostel, toen wij nog zondaars waren. En nauwelijks zal bestaan een vriend voor een vriend te sterven; maar God bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is als wij nog zondaars waren. Het is die liefde, waarmee Hij Zijn volk van vóór de grondlegging der wereld en onveranderlijk heeft liefgehad, zodat het Hem niet te veel werd, toen de last van Gods toorn op Hem neerkwam en Hij heeft Zijn volk liefgehad tot het einde toe. Christus is Borgtochtelijk gestorven, dat wil zeggen Hij stond in de plaats van Zijn schuldig volk, dat zich het oordeel des doods had onderworpen om der zonden wil. Hij stond in hun plaats en stierf niet voor Zichzelf, maar Hij droeg de ongerechtigheid. Hij droeg het oordeel Zijns Vaders tegen de zonde, opdat Hij hen van het eeuwig oordeel verlossen zou. Maar dan kwam het toch op een enkele zaak aan, hierop namelijk, dat Hij Zelf dat oordeel des doods niet onderworpen was; dat Hij Zelf geen zonde had, die Hem verplichtte voor Zichzelf verzoening aan te brengen.

Op de onschuld van Christus kwam het aan en van die onschuld heeft de Schrift overvloedig getuigenis gegeven. Reeds bij Zijn geboorte bracht de engel de boodschap: Dat Heilige, Dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden. Hij had geen erfzonde. Hij getuigde niet alleen: Wie uwer overtuigt Mij van zonde; maar Pilatus heeft wel tot vijf maal toe gezegd: *Ik vind geen schuld in deze mens.* En de vrouw van Pilatus heeft met Hem te doen gehad in de droom en getuigt, dat Hij was een Rechtvaardige. Herodes heeft Hem niet kunnen schuldig verklaren en hoe duidelijk spreekt ook de belijdenis van Judas van de onschuld van Christus. Bij deze belijdenis van Judas wens ik thans uw aandacht te bepalen.

Onze tekst vindt u in Matth. 27:3-10:

"Toen heeft Judas, die Hem verraden had, ziende, dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren penningen de overpriesters en de ouderlingen wedergebracht, zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed. Maar zij zeiden: Wat gaat ons dat aan? Gij moogt toezien. En als hij de zilveren penningen in de tempel geworpen had, vertrok hij, en heengaande verworgde zichzelf.

En de overpriesters, de zilveren penningen nemende, zeiden: Het is niet geoorloofd, dezelve in de offerkist te leggen, dewijl het een prijs des bloeds is. En tezamen raad

genomen hebbende, kochten zij daarmee de akker des pottenbakkers, tot een begrafenis voor de vreemdelingen. Daarom is die akker genaamd de akker des bloeds, tot op de huidige dag. Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken is door de profeet Jeremia, zeggende: En zij hebben de dertig zilveren penningen genomen, de waarde des gewaardeerden van de kinderen Isra; ls, dewelke zij gewaardeerd hebben; en hebben dezelve gegeven voor de akker des pottenbakkers; volgens hetgeen mij de Heere bevolen heeft."

Ziedaar de belijdenis van Judas tot vervulling van de profetie, waarin wij merken:

- 1. Een belijdenis, die van Jezus' onschuld getuigt.**
- 2. Een bekentenis, die uit wanhoop geboren is.**
- 3. Een gebeurtenis, die tot vervulling van de profetie leidde.**

- Een belijdenis, die van Jezus' onschuld getuigde, want zo roept Judas uit: *Ik heb verraden onschuldig bloed.*
- Een bekentenis, die uit wanhoop geboren is: *Want Judas is heengegaan en heeft zichzelf verhangen.*
- Een gebeurtenis, namelijk, dat *die dertig zilveren penningen in de tempel geworpen zijn, die tot vervulling van de profetie van Jeremia geleid heeft.*

1. Een belijdenis, die van Jezus' onschuld getuigt.

Een belijdenis van Jezus' onschuld. Judas heeft de belijdenis afgelegd, dat Jezus onschuldig is ter dood veroordeeld. Wanneer heeft hij dat gedaan? Toen Jezus, veroordeeld door het Sanhedrin, weggevoerd werd naar Pilatus. De slag is gevallen. Mogelijk heeft Judas gehoopt, dat het nooit zo ver komen zou; dat Hij, Die vele malen door de scharen doorging, als zij Hem wilden stenigen, of van de steilte der stad werpen, dat Hij Zichzelf of wel verlossen zou uit de handen van het Sanhedrin, of met Zijn machtwoord hen tot zwijgen brengen zou. Maar het is niet geschied. Het geld, waarmee hij zich vermaakt heeft, kan hem thans geen rust geven. Ja, de zonde veroordeelt hem, de zonde van zijn verraad. Zie, dat komt, Mijn hoorders, dat komt eenmaal, dat de zonde ons veroordelen zal en ons geen rust zal geven en dat wij de gevolgen van onze zondige daden niet meer kunnen wegdoen. De zonde, door ons bedreven, komt een keer terug en dan zal ons alle rust ontnomen worden.

Ook Judas krijgt berouw. Het staat in onze tekst: *Toen heeft Judas, die de Heere verraden heeft, ziende dat Hij veroordeeld was, berouw gehad, en heeft de dertig zilveren penningen de overpriesters en de ouderlingen wedergebracht, zeggende: Ik heb gezondigd, verradende het onschuldig bloed.* Maar het berouw, dat Judas had, is niet geweest dat rechte berouw, waardoor de verzoening van de zonde gewrocht wordt voor het aangezicht des Heeren. Want dat berouw van Judas is nooit gegaan over zijn zonde als ontering van de Goddelijke deugden; dat berouw sproot bij hem voort uit de vrees voor de straf.

Toen Petrus tot inkeer kwam over zijn verloochening van Christus, was dat nadat de Heere hem had aangezien en hem met Zijn hartdoorgrondend liefdeoog had vernederd en aan zijn daden hem ontdekt had. Maar dat heeft Judas nooit gehad. Uit die liefde tot Christus is zijn berouw niet voortgekomen. Zijn consciëntie sloeg en liet hem geen rust

en vandaar die spijt van zijn handelingen. In hem is dan ook niet die boetvaardigheid van degenen, die een waar berouw over hun zonden tonen voor God. Denkt slechts aan David in Psalm 51: *Hoor hoe een boeteling pleit*. Denk aan Job, die zich vernedert in stof en as voor het aangezicht des Heeren. Maar dat kent Judas niet. Dat innerlijk berouw in de vernedering des harten voor God over de zonde, heeft Judas niet. Er is geen toevluchtnemen bij de troon der genade om zijn Rechter om genade te bidden.

Zo leert Gods volk berouw hebben over de zonde. In smart liggen ze neer voor het aangezicht des Heeren en zij wenden zich naar Gods genadetroon, uitroepende: *Ontferm U mijner, ontferm U mijner!* Maar dat heeft Judas niet. Gelijk Kaïn zeide: *Mijn misdadaad is groter dan dat zij vergeven worde*, zo is het ook bij Judas. Er is geen smeken om vergeving, geen vernedering in het stof voor de Heere; er is verharding in zijn hart. De niet zaligmakende overtuiging der consciëntie, de algemene overtuiging des Heiligen Geestes, missen, wat in de zaligmakende ontdekking der zonde gekend wordt: de ware vernedering voor God, het verbroken worden van hart, dat komen tot schuldbesef, om bij de Heere vergeving voor onze zonden te zoeken. Judas' hart is niet gebroken. Ook in dit berouw is hij dezelfde; dezelfde Judas, die zich eenmaal aan Christus geërgerd heeft, zó diep, dat hij van stonde aan is heengegaan om Hem te verraden en over te leveren.

En dat was toen Maria Hem zalfde, toen zij de liefde aan Hem bewees, toen zij Hem erkende als de volkomen Zaligmaker. Dat heeft Judas zó diep geërgerd, dat hij van hetzelfde ogenblik heenging en beraadslaagde met de overpriesters om Hem over te leveren. Hij is nog dezelfde. Het berouw en de spijt over onze zonden, omdat wij de straf voor ogen zien, vloeien niet voort uit een vernieuwd hart. Datgene, wat de Heilige Geest werkt in de harten van degenen, die de Heere kennen, is het bij Judas niet; dat, waaruit de werkzaamheden van het volk van God voortvloeien. Zijn consciëntie alleen laat hem geen rust. Deze werkzaamheden zijn anders. De sprake van zijn geweten getuigt tegen hem en het is of dat geweten hem van ogenblik tot ogenblik toeroept: Een verrader! een verrader van Christus! zijn Heere en Meester!

Hij komt niet op die plaats, waar Gods lieve volk van stonde af aan het hart luchten kan voor het aangezicht des Heeren: *Ik stortte voor U uit mijn ganse hart*. Dat zijn de plaatsen, waar ze wel altijd zouden willen verkeren, om zich voor de Heere uit te storten met alles wat hen drukt. Maar van Judas geldt het woord van Kaïn: Hij zocht de plaats des berouws met tranen, doch vond die niet. Hij heeft de dertig zilveren penningen genomen en in de tempel neergeworpen. De slavenprijs, waarvoor hij zijn Heere verkocht heeft. Verkocht heeft in de hand van Zijn vijanden. Want een slaaf was in de wet van Mozes op dertig zilveren penningen geschat en voor een slavenprijs heeft Judas Christus overgeleverd in de handen van het Sanhedrin. Op zulk een prijs had Judas Christus staan! Een slavenprijs. Maar de Heere Jezus heeft Zichzelf voor die slavenprijs opgeofferd, opdat Hij slaven van de zonde vrijmaken zou en Zijn volk uit de banden van dood en hel eeuwig verlossen zou. Maar het tekent Judas! Het tekent de verrader. Gij hebt twee bekentenissen van discipelen; van discipelen, die gevallen zijn.

Petrus heeft zijn Heere en Meester verloochend. Judas heeft Hem verraden. Judas kon Christus niet verloochenen, want hij had nooit deel aan Hem gehad. Petrus wel. Hij had door het geloof getuigenis gegeven: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods*. Gij zijt mijn Heere en mijn Heiland, mijn leven en mijn zaligheid. En dat heeft Petrus verloochend, namelijk de gemeenschap aan Christus. *Ik ken die mens niet*, zo zeide hij, zelfs met vervloeking van zichzelf. Ik heb geen deel aan Hem. Hij heeft het deelgenootschap aan Christus verloochend. Maar Judas kon dat niet. Want hij heeft nooit

deel aan Christus gehad. Judas is zo anders dan Petrus; hij is de verrader. Daar vandaan die onderscheiden belijdenis; bij Petrus uit de diepte geboren; bij Judas uit de overtuiging van zijn consciëntie. Want dat geld brandde in zijn handen en hij wierp het neer in de tempel, want er was geen uitkomst meer voor hem. Kon hij zijn daden maar ongedaan maken; doch het is te laat. Al zijn hoop is verijdeld. Onrechtvaardig verkregen goed zal een keer tegen ons getuigen. Denkt eens aan zo velen, die onrechtvaardig zich verrijkt hebben in de oorlog. Maar hier is Judas bovendien een verrader van Christus. Hij neemt het geld, werpt het in de tempel en zegt: *Ik heb verraden onschuldig bloed*. Ja, onschuldig bloed van Hem, Die Judas geroepen heeft tot de schare van Zijn discipelen. Die wist wat in zijn hart was, hem gedragen heeft onder Zijn discipelen; zo zelfs, dat Hij het voor anderen bedekt heeft.

En Judas is uitgegaan en wat hij deed, deed hij haastelijk. Hij ging en verried Christus. Wij hebben in de oorlog verraders gehad, die tot de dood veroordeeld werden. Verraders van mensen. Is er lager denkbaar dan dat! En Judas verraadt niet een gewoon mens, maar de Christus, Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. De Heere Jezus verraden door Judas. Maar hij erkent Hem als onschuldig! Ik heb verraden onschuldig bloed.

Staat dat daar dan niet tot troost en bemoediging van het volk van God, dat Hij, Die daar tot de dood veroordeeld werd, een onschuldige is? Dat volk kent zich schuldig aan al Gods geboden; zij hebben die overtreden met gedachten, woorden en werken. Het register van hun schuld is opgeklommen tot de hemel toe. Zij doen de koorden der veroordeling om de hals en bidden hun Rechter om genade. Maar hier is een onschuldige, opdat Hij Zijn volk van hun schuld zou vrij maken. O, dat wij die Onschuldige door het geloof mochten zien in Zijn diepe vernedering. Dan zou er ruimte in onze harten komen om tot Hem te vluchten en de behoudenis van onze ziel bij Hem te zoeken en gedurig weer op Hem ons verlaten, op Hem, Die onschuldig is, opdat Hij Zijn volk onschuldig voor God zou stellen. Ziet hier de belijdenis van de onschuld van Jezus. Maar, en daarmee kom ik tot mijn tweede punt, deze belijdenis is geboren uit wanhoop.

2. Een bekentenis, die uit wanhoop geboren is.

Ik zal daar niet te veel van zeggen. Daar staat in onze tekst: *Maar zij zeiden: Wat gaat ons dat aan? Gij moogt toezien. En als Judas de zilveren penningen in de tempel geworpen had, vertrok hij, en heengaande, verworgde hij zichzelf.*

Wat gaat ons dat aan! zeiden die oudsten des volks, tot wie Judas de toevlucht genomen had. Ging het hun niet aan? Ging het hun niet aan, die eigenlijk de aanstichters van het hele kwaad waren? En die toch die slavenprijs van dertig zilveren penningen betaald hadden? Ging het hun niet aan, die de rechters waren en het vonnis over Jezus uitgesproken hadden, dat hier één van Zijn discipelen komt getuigen: *Onschuldig bloed heb ik verraden!* Zij hebben valse getuigen gezocht en er waren niet twee, die een eenparig getuigenis gaven. Maar hier komt er een getuigen uit de kring van de discipelen van Christus Zelf. En deze kent Zijn ingaan en Zijn uitgaan, en hij zegt: Ik heb verraden onschuldig bloed. Gaat het hun dan niet aan? Zijn zij dan niet de leidlieden van het volk? Zij, die hier voor zich hebben een door wroeging van zijn consciëntie tot wanhoop gedrevene? Is er dan geen woord meer bij de schriftgeleerden Hebben de oudsten des volks dan geen woord meer om Hem te weerhouden van zijn daad en hem te wijzen op de weg ten leven? Gaat het hun dan niet aan? Is dat het werk van leraars in Gods kerk om benauwde en veroordeelde zielen heen te zenden en zich hun lot niet aan te trekken?

Zie, daar hebt gij het, wanneer de vreeze Gods ontbreekt bij degenen, die leraren in de kerk zijn. Er zijn er nog, die geen raad weten met zulken, die in de veroordeling van hun consciëntie lopen; er zijn er nog, die verlegen zitten, als een mens door schuld en zonde komt met de belijdenis en de erkenning, dat er geen hoop meer voor hem overschiet. Dan zeggen zij: Wat gaat ons dat aan? Maar daarmee veroordelen die oudsten des volks zichzelf. En Judas' oordeel is door dat alles heen het oordeel, dat de Heere hem loslaat. Hij heeft geen toevlucht meer; alleen treedt hij zijn weg. De weg tot Gods genadetroon is hem afgesloten. De weg, die hij tot de overpriesters gaat, ontnemt hem alle hoop en troost. En ziet, daar gaat hij heen; gejaagd door de duivel en voortgezweept ontvlucht hij de mensen. Hij wil alleen zijn. Alleen, om tenslotte als speelbal in satans handen een einde te maken aan zijn leven.

Mijn geliefden, er is een volk op aarde, dat eenzame plaatsen kent; eenzaam met God gemeenzaam. Het zoekt verborgen plaatsen om met de Heere alleen te zijn en het hart tot Hem te verheffen. O zalige eenzaamheid! Hadden wij dat maar meer; waren er maar meer van die eenzame plaatsen voor Gods kinderen. Maar als de consciëntie wroegt, als alle hoop voor u verloren schijnt, zoekt dan de eenzame plaatsen niet. Gij hebt hier het voorbeeld er van. En niet de plaatsen, verlaten van alle mensen, want de satan gaat om als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden. Denkt maar aan Judas.

Tot de discipelen zich wenden, die hem kennen als de verrader? Hij voelt: dat is afgesneden. Aan de voeten van Jezus neervallen, Die hij smadelijk verraden en overgeleverd heeft? Voor Judas is daar geen toegang; die toevlucht heeft hij nooit gekend en die heeft hij ook nu niet. Hij gaat zijn eigen weg; en zo staat er: *hij verhing zich*. In Handelingen 1 wordt ons meegedeeld, dat hij is gevallen en opengebersten. Op die vreselijke wijze komt Judas om!

U moet daar eens op letten. Er zijn enkele voorbeelden gegeven van zelfmoordenaars. Saul, Achitofel en Judas. En van Saul, en van Achitofel, en van Judas weten wij, dat er geen hoop tot zaligheid was voor hen. Gedurig heeft men nog gronden gezocht om toch maar een hoopje te laten voor een zelfmoordenaar, maar als gij de Bijbel leest, dan snijdt die ons alle hoop in de voorbeelden af. En daartegenover heeft God van de Zijnen voor zelfmoord bewaard. Denkt maar aan de stokbewaarder, die gereed staat in zijn eigen zwaard te vallen; en de Heere redt zijn ziel van de dood en uit de greep van de satan. Dat God ons gedurig daarop wijzen moge, opdat wij nooit en nooit in de wanhoop verzinken zouden, zoals Judas. Het leven was hem te benauwd, hij kon niet meer. Dat komt er van als wij de weg der zonde betreden en als God ons dan loslaat. Een belijdenis legt hij af, maar niet in vernedering des harten, maar uit wanhoop geboren. Er is geen vernedering meer en er is geen verademing meer, en bijgevolg komt hij tot dat schrikkelijk einde. Toen hij die dertig zilveren penningen daar in de tempel neerwierp, is hij aanleiding geweest, dat de profetie vervuld is geworden.

3. Een gebeurtenis, die tot vervulling van de profetie leidde.

Dit is onze derde hoofdgedachte. Wij lezen in onze tekst: *En de overpriesters de zilveren penningen nemende, zeiden: Het is niet geoorloofd dezelve in de offerkist te leggen, dewijl het een prijs des bloeds is.*

Mozes heeft in Deuteronomium voorgeschreven, dat noch Heerenloon, noch hondenprijs in de tempel gebracht zou worden, en de overpriesters hebben deze penningen, die voor dat verraad zijn gegeven, daarmee gelijk gesteld en gezegd: deze moeten niet in de offerkist komen. Zij wilden ze voor dat einde niet bestemmen. Maar daarmee veroordelen

zij zichzelf. Want indien deze Jezus was gelijk de hogepriester van Hem gesproken had, sen godslasteraar, dan was het getuigen daarvan en het aanbrengen daarvan een goede daad, die niet te veroordelen was. Dan waren die penningen voor dat einde wel geschikt. Maar als zij ze afwijzen op grond van wat Mattheüs zegt, dat zij zeiden dat het een prijs des bloeds is, dan veroordelen zij zichzelf, met al het schijnheilig recht, dat zij zeggen daaraan te hebben. En zij houden tezamen raad, zij overleggen met elkaar en kopen dan de akker des pottenbakkers, tot een begrafenis voor de vreemdelingen, voor een begrafenis van jodengenoten, die in Jeruzalem stierven. Daarom heet het een akker des bloeds tot op de huidige dag.

Het is alsof Mattheüs zeggen wil: Volk van God, er is een blijvend getuigenis daarvan, dat Jezus onschuldig verklaard is, zelfs door de discipel, die Hem verraden heeft. Weet dan, dat Christus u door Zijn dierbaar bloed heeft gekocht.

Toen is vervuld geworden hetgeen gesproken is door de profeet Jeremia, zeggende: En zij hebben de dertig zilveren penningen genomen, de waarde des gewaardeerden van de kinderen Israëls, dewelke zij gewaardeerd hebben, en hebben dezelve gegeven voor de akker des pottenbakkers.

Nu is echter het moeilijke, dat Jeremia dat nooit gezegd heeft, en hoe kan dan Mattheüs zeggen: De profetie van Jeremia is vervuld geworden? Wanneer aangehaald wordt wat er staat in Zacharia, en wij mogen toch maar niet zeggen: dat is zeker een schrijffout. Want daar wordt wat mee gescharreld om te zeggen: daar staan schrijffouten in de Bijbel. Als nu aangehaald wordt wat in Zacharia geschreven staat, hoe kan Mattheüs dan zeggen: de profetie van Jeremia?

Wel, Mijn hoorders, Mattheüs bedoelt de profetie van Jeremia, zoals die nader uitgewerkt is geworden door Zacharia en door de verlichting van God de Heilige Geest heeft hij deze woorden gesproken; en God vergist Zich nooit! Hij heeft deze woorden van Jeremia zo geïnterpreteerd, dat gij de volle betekenis daarvan ziet. Wat schrijft Jeremia dan? Hij schrijft in het negentiende hoofdstuk, het tiende vers, over de verwoesting van Jeruzalem: De Heere zegt: gij zult de kruik verbreken voor de ogen der mannen en zeg dan: zo zal Jeruzalem in stukken gebroken worden; zo zal Ik deze plaats doen, spreekt de Heere, en de inwoners; en zij zullen hen in Tofeth begraven, omdat er geen andere paats zal zijn om te begraven.

En nu weet gij, dat Tofeth het land is van goddeloosheid, en daar zullen zij begraven worden, die daar vallen in de slag, welke geslagen worden zal als God die kruik in stukken breekt. Dan zal er een begrafenis zijn buiten de stad en daar zal Tofeth zijn, dat dal der verwoesting. En wat zit daar nu in? Dit, dat buiten Jeruzalem die akker des bloeds gekocht is voor het geld, dat de verrader van Christus heeft gebracht. Als gij het nog eens nalezen wilt, leest dan Zacharia 11, waar de profeet handelt van de valse profeten en de stok Samenbinders zal gaan verbreken. En dan zegt hij: Indien het goed is in uw ogen, brengt mijn loon. Hij, de Herder Israëls, Die zijn schapen geweid heeft, zal zijn loon vragen. Maar Hij is veracht en verworpen en Zijn loon bedraagt dertig zilverlingen. Daar hebben zij Hem op gewaardeerd. Maar de Heere zeide: *Werp ze henen voor de pottenbakker; een heerlijke prijs, die Ik waard geacht ben geweest van hen. En ik nam de dertig zilverlingen en wierp ze in het huis des Heeren voor de pottenbakker.*

Zie nu in deze profetie nader verklaard wat Jeremia reeds geprofeteerd had. De overpriesters en de ouderlingen konden die akker krijgen voor een bagatel, want het was een akker van een pottenbakker; het leem was er uit. Voelt u nu: Mattheüs vergist zich niet. Hij zegt: Jeremia heeft er reeds van gesproken en Zacharia's woord verklaart het

nader. Daar ligt in, dat Christus overgeleverd wordt en verraden, en dat de akker van de pottenbakker gekocht wordt en dat zal Tofeth zijn.

Maar zie nu, hoe Christus juist in Zijn vernedering als Borg en Middelaar de waardij heeft voor Zijn volk. De grote waardij, dat Hij is veracht geweest en wij hebben Hem niet geacht. En toch is Hij de schoonste van alle mensenkinderen. De maagden hebben Hem lief. Nietwaar, mijn hoorders, juist in die vernedering en in die verachting blinkt de eeuwige waardij voor Zijn kerk uit. Hij heeft haar gekocht, niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, maar met de prijs van Zijn dierbaar bloed. Zo komt Petrus in de schuld, zo kon Petrus zeggen, wat Judas nooit gezegd heeft: *Heere, Gij weet alle dingen; Gij weet, dat ik U lief heb*. Deze liefde tot Jezus heeft Judas nooit gekend, ook niet toen hij nog onder de discipelen Jezus volgde.

Toepassing.

Waar het alles op aan komt: De Heere beware ons om ons ooit te ergeren aan Hem of Zijn dienst of Zijn Woord. Denkt er goed aan, jongens en meisjes, vaders en moeders, dat gij nooit met verachting spreekt van het Woord en van de dienst van God. Ook niet in uw huis en niet met uw kinderen. Want het zou niet de eerste keer zijn, dat het zou gebeuren, dat wij een wijle met genoeg onder de waarheid meeleven en dat straks de aanstoot komt en diepe ergernis in uw hart hier of daar aan een woord of aan een handeling, hetzij van een leraar of van een ander mens in de kerk. En het zou niet de eerste keer zijn, dat degenen, die onder de waarheid leven, met het volk van God mee optrekken en daarna gegaan zijn naar de vijanden om met God en Zijn dienst de spot te drijven. Ik heb ze meegemaakt in mijn bediening, dat ze openlijk verraden geworden zijn van de zaak des Heeren Heeren. De Heere geve ons ootmoedigheid in het verkeren onder Zijn Woord. Zoekt geen nieuwe dingen. Laat het opkomend geslacht vooral bij de eenvoudigheid van de waarheid blijven.

Mijn onbekeerde toehoorder, buig u onder dat Woord en zeg: Heere, bekeer mij, laat Uw Woord dienstbaar zijn tot mijn bekering. Vraag het eer u naar de kerk komt en zeg: Heere, kom eens met dat Woord mee. Ik kan toch niet sterven, zoals ik geboren ben. Eén zaak kan ik u zeggen.

Men zegt ons dat wij u zeggen moeten: Gij moèt geloven! Wij brengen de waarheid u niet goed; wij doen het helemaal verkeerd; want wij zeggen tegen u, dat gij niet kunt geloven; ik maak het nog erger, dat u niet wilt geloven. En nu zegt men, dat wij u zeggen moeten: Gij moèt geloven.

Mijn medereizigers naar de eeuwigheid, ik hoop het nooit, nooit te zeggen. Ik ben geleerd door onze Gereformeerde vaders en het eeuwig Woord van God, dat wij geen recht hebben om Jezus ons toe te eigenen, geen recht hebben om te geloven, dat wij allen naar de hemel gaan. Geloof gij dat er een wonder van genade geschieden moet, laat ons dat dan maar op onszelf toepassen, ons toetsen en zeggen: Heb ik ooit waar berouw voor God gekend? Maar had gij dan nooit eens spijt, dat gij dit of dat gedaan had? O ja, wel duizend keer komt dat in ons leven voor en soms jaagt het u voort en laat het u geen rust en hebt gij wroegingen in uw consciëntie; maar als dat zo is, wacht u dan voor de eenzaamheid. Maar dat is niet het berouw ter zaligheid! Dat berouw zegt: Al was er geen hemel tot zaligheid en geen hel tot straf, ik ben God kwijt en ik wil met mijn bloed wel ondertekenen, dat ik de eeuwige dood verdiend heb. Beproeft u eens daaraan. Sommigen hebben geen rust en zeggen: Mijn schuld moet vergeven worden en mijn zonde verzoend.

En als gij daar nu niets van kent, dan staat gij met de rug naar Christus toe en al onze overtuigingen zijn geen grondslag om de reis naar de eeuwigheid aan te doen.

Maar dat hebt u van die drie-verbondsdrijvers! Doch bedenkt, dat het op een eeuwigheid aangaat en ziel verloren is voor eeuwig al verloren. Gaat eens door de rijen van Gods kinderen heen, vraagt ze hier, vraagt ze in Engeland, vraagt ze in Amerika, ik heb ze overal ontmoet, en zij zeggen allen hetzelfde. Laat dat arme volk eens praten, hoe zij het geleerd hebben. Hoe zij gekomen zijn met de koorden der veroordeling om de hals. Zij hebben gezegd: *O God, het mocht U eens behagen Uw Woord aan mijn hart te zegenen.* O, dat kennen, dat smeken in het verborgene en in het holle van de nacht; die eenzame plaatsen, die zij voor de hele wereld niet zouden willen prijsgeven. En voor dat volk staat Christus daar in de diepste vernedering, verraden en door Judas overgeleverd aan Pontine Pilatus; straks gekruisigd, een akker des bloeds gekocht, maar een bloed, dat betere dingen spreekt dan Abel.

Kom volk, met uw schuld, er is in Hem ontkoming; opdat verlorenen behouden worden en Hij Zichzelf verheerlijke. Hij is alleen uitgegaan in de hof en van Zijn discipelen verlaten, opdat Hij, de pers alleen tredende, Zijn volk verlossen zou met een eeuwige verlossing. Judas valt er buiten. Die heeft er niet bij behoord. Er is nooit, nooit één belofte ter zaligheid aan Judas gegeven. Integendeel. Het ware die mens beter, dat hij niet geboren ware geweest. Maar Christus heeft alleen geleden opdat Hij Zijn volk behouden zoude. Hij is overgeleverd voor een slavenprijs van dertig zilveren penningen, en dat volk is uit de slavernij der zonde en des doods verlost. Hij heeft ze vrij gemaakt, de schuld is weg, de overtreding verzoend en zij zijn ingebracht in de gemeenschap met God.

Laat die Christus ons meer dierbaar worden, laten wij bemoedigd worden uit Zijn lijdensgangen in alles, wat ons in dit leven wedervaart en dat ons hart zich sterke, hopende in dit leven op de zaligheid, die bereid is voor degenen, die de Heere vrezen, opdat Zijn Naam in Zijn volk worde verhoogd, en opdat wij het hoofd uit de gebreken mogen opheffen. Want Gods goedheid zal uw druk eens veranderen in geluk. Laat ons zien, dat een dienstknecht niet meer is dan zijn heer. De Heere zij met ons, over ons wakend bij dag en nacht, satans geweld kerende en Zichzelf verhogende als Degene, Die in de dood is ingegaan en het leven in onsterfelijkheid heeft aan het licht gebracht. Amen.

7. De opstanding des Heeren

Paaspreek over Mattheüs 28:1-4

Psalm 43:3

Lezen: Mattheüs 28

Psalm 118:11,12

Psalm 27:1

Psalm ?

Dit is de dag, die de Heere gemaakt heeft; laat ons op dezelve ons verheugen en verblijd zijn. Pasen is de dag der overwinning van Christus en in Hem van al degenen, die Hij gekocht heeft niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, maar met Zijn dierbaar bloed. In Zijn opstanding zijn deze van de Vader gerechtvaardigd met een eeuwigdurende vrijspraak en zij zijn overwinnaars geworden in Hem, Die satans kop vertreden heeft.

De verlossing door het bloed des Lams verworven, zou nimmer haar doel hebben bereikt, zo de gestorven Immanuël niet was opgestaan uit de dood. Hoe zou ooit het graf der zonde en des doods kunnen geopend zijn, indien niet Jezus als de Eersteling uit de doden verrezen was? De kerke Gods heeft een levende Zaligmaker van node, Die de verworven zaligheid ook toepast en de Levensbron van Zijn volk is; hen opwekt uit de dood en het gewrochte leven in hen onderhoudt en hen eens het eeuwig leven zal doen ingaan.

Van die levende Zaligmaker getuigt ons Paasfeest.

Israël bekwam in zijn eerste Pasen de uittocht uit Egypte. Het bloed van het paaslam was de grond van die vrijlating en zij volgde er op, diezelfde nacht. En wat het schaduwachtig Israël gegeven werd in zijn paasfeest, dat is in volkomen vervulling de kerke Gods bereid, toen Christus het ware Pascha Zich heeft geofferd en is opgestaan uit de dood. De Leeuw uit de stam van Juda is verrezen uit het graf. Hij kon van de dood niet gehouden worden. En met Hem werd Zijn uitverkoren kerk uit het graf opgewekt en door Zijn opstanding zal zij leven.

O, dat het voor ons een waar Paasfeest worden mocht! De opstanding van Christus worde in onze harten verheerlijkt. Dat doden horen de stem van de Zoon Gods en die ze gehoord hebben zullen leven; dat de banden en kluisters van Gods volk breken. De dag der verlossing is gekomen. Jezus leeft; Hij leeft in alle eeuwigheid. En Zijn volk zal leven door Hem. Komt, volgen wij thans weder de Evangelist Mattheüs in diens beschrijving van de opstanding des Heeren, zo deze vermeld wordt in Mattheüs 28:1-4:

"En laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen de eerste dag der week, kwam Maria Magdalena en de andere Maria, om het graf te bezien.

En zie, daar geschiedde een grote aardbeving; want een engel des Heeren, neerdalende uit de hemel, kwam toe, en wentelde de steen af van de deur, en zat op denzelve. En zijn gedaante was gelijk een bliksem, en zijn kleding wit gelijk sneeuw. En uit vrees van hem zijn de wachters zeer verschrikt geworden, en werden als doden."

Deze beschrijving van de opstanding des Heeren bepaalt ons:

1. Bij de tekenen, die deze opstanding vergezelden.

2. Bij de overwinning waarvan zij bewijs was.

3. Bij het verlangen waarmee zij vrezend werd tegemoet gezien.

1. In de eerste plaats dan staan wij enkele ogenblikken stil bij de tekenen, die deze opstanding vergezelden.

Van die tekenen spreekt onze tekst in vers 2 en 3 zeggende: "En zie! daar geschiedde een grote aardbeving; want een engel des Heeren, neerdalende uit de hemel, kwam toe en wentelde de steen af van de deur, en zat op dezelve. En zijn gedaante was gelijk een bliksem, en zijn kleding wit gelijk sneeuw."

Welk een majesteitelijke tekenen! Zij verkondigen één voor één, met meer dan de uitnemendste woordenkracht, de volkomen en volheerlijke overwinning van Sions grote Koning. Joden en heidenen hadden alle krachten ingespannen, om de Heere der heerlijkheid, Die zij gekruisigd hadden, in de dood te houden. Steen; en zegel; en wacht moesten daartoe dienen. En in hen riep de macht der hel, satan en al zijn trawanten: "Hij Die neerligt zal niet weder opstaan."

Maar wat vermogen al die vijanden tegen Hem, Die macht heeft Zijn leven af te leggen en hetzelfde aan te nemen? Wat vermogen zij tegen de eeuwige raad van de Vader, Die het alzo beschikt, dat de geschonden deugden Gods volkomen zouden worden verheerlijkt in Hem, Die satans kop vermorzelen zou, opdat de machtige de vang zou ontnomen worden? Daartegen vermogen de machten der hel niets. Zij kunnen Vorst Immanuël in de dood niet houden, maar zij zijn in Zijn dood volkomen overwonnen. Triomferend over al Zijn vijanden is de Leeuw uit Juda's stam verzezen uit het graf.

En dat Goddelijk werk, in de opstanding van Christus gewrocht, is zo groot dat hemel en aarde er bij betrokken zijn. In de val is het aardrijk vervloekt. In de opstanding van Christus beeft de aarde, gelijk zich de hemel met donkerheid bedekt heeft, toen de last van Gods eeuwige toorn op de plaats-bekledende Borg neerkwam en Hij van Zijn Vader verlaten werd. De aardbeving, waarvan in de tekst gesproken wordt, is de prediking er van, dat in de opstanding des Heeren de wortel ligt en de kern van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, die de uitverkorenen eens zullen beërven.

Eenmaal zullen de hemelen worden opgerold als een doek en zal de aarde in vuur en vlam worden gezet. Dan zal de eeuwige erfenis van Christus aan Zijn kerk worden meegedeeld. "Alles is uwe, zegt de apostel; hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen." Dit is de rijkdom van het op aarde dikwijls arme en verachte volk van God; hemel en aarde zijn hunne. De aardbeving, bij de opstanding van Christus betuigt het hun. En de dag komt, waarin het verzezen Hoofd van Zijn kerk, deze erfenis van de Zijnen in eeuwige bezitting zal doen nemen. Gods Woord wekt dan ook gedurig het met Christus' bloed gekochte volk op, om de hoop op de zaligheid te stellen, die hun bereid is en niet aan te merken, de dingen, die men ziet.

Voorwaar, indien Gods volk het hart meer op de Heere zetten mocht, zou het Zijn komst sterker verbeiden en de wereld niet alleen met haar genot maar ook met haar tegenspoed meer verachten. In de kracht van de verzezen Sions Koning en in de hoop hunner erfenis zullen dan ook Gods gunstgenoten in staat gesteld worden met lijdzaamheid de verdrukkingen te verdragen, waaraan zij in dit leven onderworpen zijn. En die verdrukkingen zijn vele. Zij zijn niet alleen in de algemene tegenheden, doch in het bijzonder ook in de bange vervolgingen, die geweest zijn en naar Gods Woord nog komen zullen. Maar door het geloof zijn deze overwonnen en zullen zij overwonnen worden. Leest slechts wat de apostel hiervan getuigt in Hebreeën 11, zeggende, dat Gods uitverkorenen door het geloof "bespottingen en geselen hebben beproefd en ook banden

en gevangenis; zijn gestenigd geworden; in stukken gezaagd; verzocht; door het zwaard ter dood gebracht; hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen; verlaten; verdrukt; kwalijk gehandeld zijnde."

Dat alles is Gods kerk overkomen. En wat staat haar nog te wachten, als allen, die het beeld van het beest niet zullen aanbidden, gedood zullen worden? Maar hoe vreselijk de macht der hel ook woeden zal, zij zal het onderspit delven. Van de gekochten met Christus' bloed staat geschreven: "Welker de wereld niet waardig was." Hun is een beter lot bereid. Deze wereld schudde op hare fundamenten, toen de Leeuw uit Juda's stam uit het graf verrees. Hij bereidde Zijn volk een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waarop gerechtigheid wonen zal. Deze zullen ter eeuwige bezitting zijn van hen, die in Christus meer dan overwinnaars zijn. Zij zullen met de vier dieren, de representanten der ganse schepping, spelende op hun citers een nieuw lied zingen, dat niemand leren kan, dan die van de aarde gekocht zijn, want hun Heere en Koning heeft overwonnen en zij zijn overwinnaars in Hem. O, hoe groot is het goed, dat God weggelegd heeft voor degenen die Hem vrezen!

Van de overwinning des Heeren in Zijn opstanding getuigde ook het tweede teken, bij de verrijzenis des Heeren. Een engel des Heeren daalde neer.

Dit teken stond met de aardbeving in het allernauwste verband. Want, zo schrijft Mattheüs, een engel des Heeren daalde neer. Met zijn komst schudde en beefde de aarde. Hij was een van de volheerlijke hemelbewoners, die in de staat, waarin zij geschapen zijn, staande zijn gebleven. Eén van de uitverkoren engelen; een engel des Heeren is het die voor het aangezicht des Heeren staat, dag en nacht, om Zijn wil te doen. Eén van die engelen, die begerig waren in te zien in het heilgeheim van het zaligen der uitverkorenen. Eén van de engelen, die gezongen hebben bij de komst van Immanuël in het vlees. Eén van de engelen, die de volkomen overwinning van Christus verbeidden.

Een engel des Heeren wordt uitgezonden, om de deur van het graf te openen voor Sions eeuwige, triomferende Koning. "Hij wentelde de steen af van de deur en zat op dezelve." Weg is het zegel; weg die steen waarover de vrouwen nog bezwaard gingen; weg de wachters. Die op de steen zittende engel is symbool van de overwinning des Heeren over satan en wereld en dood. Niet die engel overwint; nee, de Overwinnaar is Christus. Maar de engel is Zijn dienaar, die de triomf Zijns Heeren uitroept, zich vermakende in de heerlijkheid van Christus, die de verlossing van zondaren teweeg brengt. Hoeveel te meer zal dan het volk op deze afgewentelde steen zich door het geloof mogen neerzetten ziende dat graf en dood en hel zijn te niet gedaan. Ja, zij zijn te niet gedaan in de opstanding des Heeren, voor al Zijn volk.

Nog wordt ons van deze hemelbode meegedeeld, dat zijn gedaante was, gelijk een bliksem en zijn kleding wit, gelijk sneeuw. Gelijk de bliksem ontroerend snel door het luchtruim schiet; schitterend met verblindende kracht; met een verterend en vernielend vermogen; zo is de gedaante geweest van de engel, die neerkwam in de vroege morgen van de opstanding des Heeren. In Hem is de afstraling van de alle vijanden verterende majesteit van Christus: "Een vuur gaat voor Zijn aangezicht henen en het steekt Zijn wederpartijders rondom aan brand." Geen ongerechte zal voor Hem bestaan. En nevens Zijn verheven majesteit, blinkt de vlekkeloze heiligheid des Heeren in de verschijning van de engel, wiens kleding wit is, gelijk sneeuw, vlekkeloos rein en verblindend wit.

Geheel deze beschrijving doet ons zien de vreselijke majesteit, die is bij Hem, Die uit de doden wordt opgewekt. Zonde en dood doet Hij te niet voor de Zijnen. In blinkende heerlijkheid verrijst Hij uit het graf tot schrik der goddelozen; maar ook tot verlossing

van Zijn volk. Hij is het onbevleete Lam. Hij is eens zonde gemaakt voor de Zijnen. Beladen met al hun ongerechtigheden heeft Hij buiten de legerplaats geleden.

Maar nu is Hij verrezen in volmaakte heiligheid, opdat Hij Zijn gemeente de Vader voorstelde als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. De heiligheid der uitverkorenen is in Hem. Hoe zwart van zonden ook in zichzelf, zijn zij in Hem volmaakt. In Hem is de fontein, geopend voor de huize Davids en voor de inwoners van Jeruzalem. O, als Gods volk, in plaats van de kracht tot heiligmaking in zichzelf te zoeken, verwaardigd wordt door het geloof zijn heiligheid in Christus te omhelzen, en zijn lange klederen wit te wassen in het bloed des Lams, zal het met de bruid uitroepen: "Ik ben zwart, doch liefelijk." Hier breekt de kracht der zonde, waarvan wij zelf niet één enkele doden kunnen. In Christus is Zijn volk volmaakt en in Hem alleen is de ingang in de gemeenschap met de Vader. Christus is de opstanding en het leven Zijns volks. Hij heiligt hen en zal, gelijk Hij in de grote belofte van Zijn verbond hun heeft toegezegd, hun doen volharden tot het einde toe.

Ja die bliksemende engel heeft zijn betekenis voor Gods volk. Des Heeren openbaring is ook aan van de Zijnen vol majesteit des hemels. Hij doet Zijn volk Zijn heerlijkheid zien tegenover de zonde en het verderf, dat in hen woont. Dan wordt de zonde in haar Godonterend karakter gekend en gehaat. Hoe meer de heerlijkheid des Heeren op het hart weegt, hoe verder wij van de zonde zullen vlieden. Spreekt nimmer lichtvaardig over de ongerechtigheid. Ziet de engel voor u in zijn gedaante en kleding; ziet hem, die slechts uitdrukking is van de volmaakte heiligheid die Hem vervult, Die uit de dood is opgewekt, opdat wij door genade de zonde vlieden en zijn als een, die geduriglijk vreest. Wandelt in vreze de tijd uwer inwoning, gedenkende dat de Heere gesproken heeft: "Weest heilig, want Ik ben heilig."

2. ***De majesteitlijke tekenen, waarvan wij gesproken hebben, gaven bewijs van de overwinning des Heeren.*** Bij die overwinning staan wij nu enkele ogenblikken stil.

In de opstanding heeft de Leeuw uit Juda's stam overwonnen. Hij, Die als een lam ter slachting is geleid en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht van Zijn scheerders. Satan en zijn trouwe werelddienaren konden in de staat van Zijn vernedering met Sions eeuwige Koning handelen naar welgevallen. Een bende krijgsknechten nam Hem gevangen en sleurde Hem uit de Hof van Gethsémané naar de Hogepriester. Als een ter dood verwezene werd Hij, de eeuwige Zoon Gods, voor Pilatus' rechterstoel geplaatst; naar Herodes geleid; teruggebracht; gezeseld; in soldatenjas gehuld en met doornen gekroond; bespot als Koning; genageld aan het vloekhout en zelfs daar nog bespot en getart. Ja, dat alles was mogelijk in de staat van de vernedering, waarin Christus al de zonden van Zijn uitverkorenen boeten moest. In die staat was Hij, Die geen zonde gekend noch gedaan had, Schuldenaar om de zonden Zijns volks en is Hij gemaakt, om de verworpenen op het vlakke des velde van de walgelijkheid hunner ziel te reinigen. In die staat had satan vrij spel op Hem en woedde de hel met al hare machten tegen Hem; Joodse en heidense machthebbers verbonden zich om Hem te weerstaan en uit te roeien. Dat alles is geschied, dewijl de toorn Gods, waarin zich met alle mensen, ook de uitverkorenen hadden onderworpen, op Hem rustte. Hoewel Hij was en bleef en eeuwig is de geliefde Zoon van de Vader, droeg Hij de volle, ondeelbare toorn Gods tegen de zonde van het menselijk geslacht. Die toorn droeg Hij niet voor alle mensen; Christus is

niet voor alle mensen gestorven. Maar wel droeg Hij de toorn in al zijn volheid; zonder dat deze kon worden gedeeld en naar het getal der uitverkorenen afgemeten.

De toorn Gods is Zijn eeuwige volmaaktheid, waardoor Hij de zonde met een heilige afkeer haat en deze straft. Die volle toorn Gods heeft Christus gedragen. In de bange persing van die toorn werd Zijn zweet gelijk grote druppels bloed, die op de aarde afliepen en klaagde Hij aan het vloekhout: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" En in die staat vermochten alle vijanden Hem te vernederen naar hun hartelust, Hem te brengen tot de dood des kruises.

Maar toen waren alle haters Gods, alle machten van hel en wereld ook aan het einde. Gods toorn is gestild in de dood van de Zoon Gods; de wet is van hare vloek ontwapend door de volkomen voldoening, die Christus bracht in lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Geen beschuldiging blijft meer over tegen Hem, Die als plaats-bekledende Borg Zich tot een schuldenaar gemaakt had. Gods recht eist Zijn opwekking uit de dood, gelijk het vóór dezen Zijn vernedering in de dood des kruises heeft gevorderd. Christus kon van de dood niet gehouden worden. Nu Hij de geëiste straf heeft gedragen en de wet in alles volkomen heeft gehoorzaamd, komt Hem de belofte des levens toe, die op het doen der wet is gegeven. God de Vader wekt Hem uit de dood op, Die hoewel Hij de Zoon was, gehoorzaamheid geleerd heeft; Die een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht.

De opstanding wordt de Vader toegeschreven. Zij is de rechterlijke uitspraak; het vrijsprekend vonnis uit de hemel. Christus is in de opstanding gerechtvaardigd in de Geest. En in Zijne opstanding is Zijn ganse uitverkoren kerk gerechtvaardigd.

Er is een rechtvaardiging der uitverkorenen vóór het geloof. De rechtvaardigmaking dóór het geloof steunt daarin. God rechtvaardigt doemwaardige zondaren eer zij geloven. Het is wel nodig, vooral in onze dagen, hierop de nadruk te leggen, gelijk onze vaders dit tegen de Remonstranten hebben verdedigd. Het was de grote ergernis dezer laatsten, dat de Gereformeerden de rechtvaardigmaking van de zondaar voor God stelden, éér deze gelooft. In de vergadering die de Remonstranten te Rotterdam gehouden hebben tijdens de Dordtse Synode, 5 maart 1619, besloten zij tot de contra-Remonstranten en hun gemeenschap niet te kunnen wederkeren voor en aleer o.m. werd "gecondemneerd en gebeterd" de leer: "Dat de mens gerechtvaardigd wordt als hij nog goddeloos is en dat alzo de vergeving der zonden gaat vóór de bekering."

Ja, zo groot was de ergernis der Remonstranten, dat er niets valser is in hun oog dan de Bijbelse leer "dat de gelovigen met Christus' gerechtigheid bekleed en hen de vergeving der zonden geschonken is, eer zij geloven." En dit juist is de leer der Schriften, door de Hervormers beleden en ter grote Synode te Dordrecht bevestigd, dat de uitverkorenen gerechtvaardigd worden eer zij geloven, gelijk zij dadelijk gerechtvaardigd worden door het geloof, als zij uit de staat des toorns in de staat der verzoening worden overgezet. Wie de rechtvaardigmaking loochent vóór het geloof, moet de Remonstranten toevallen in hun Godonterende leer, dat niet Christus, maar ons geloven de grond van de rechtvaardigmaking is.

Daarom stonden de Dordtse vaders zo sterk op de rechtvaardigmaking vóór het geloof, gelijk zij ook tegen alle antinomianen verdedigd hebben de rechtvaardigmaking door het geloof.

Toen nu de Heere Jezus is gerechtvaardigd in de Geest, toen zijn alle uitverkorenen in Hem vrijgesproken van schuld en straf en hebben zij allen in Hem verkregen het recht ten eeuwigen leven. Dit is het hechte en onwankelbare fundament, waarvan de apostel

spreekt in Romeinen 8:1: "Zo is er dan geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest." Niet in ons geloof, niet in onze bevinding, maar in Christus ligt de onwankelbare grond van de rechtvaardigmaking des zondaars voor God. Hoe noodzakelijk is het dan, dat wij op die grond door het geloof bouwen en de vrijspraak door de Heilige Geest in onze harten ontvangen in de toepassing van Christus en Zijn gerechtigheid aan onze zielen. Het is de troost voor het bestreden en door de wet achtervolgde volk van God, dat er in de vierschaar des hemels geen beschuldiging tegen de uitverkorenen meer is overgebleven. *God is het, Die rechtvaardig maakt, Wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.*

In de opstanding is *de overwinning van Christus op de vloek der wet*. Deze is ontwapend en zij moest al de uitverkorenen in hun Hoofd en Middelaar vrijlaten. Op die grond wordt dan ook Gods volk van de vloek der wet ontslagen en in de staat van verzoening met God overgezet, als Christus aan de ellendige, gans verloren zondaar wordt toegepast. O, hoe gelukkig zijn zij, die deze weldaad door het geloof mogen aannemen en de dadelijke vrijspraak van al hun schuld en zonden met een recht ten eeuwigsten leven in de vierschaar hunner consciëntie mogen ontvangen als vrucht van de opstanding van Christus. Zij mogen met Paulus zeggen: "Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede met God door onze Heere Jezus Christus."

Daarenboven is die opstanding over *de overwinning van de zonde*. De Tweede Adam heeft de zonde van haar verdoemende en verdervende en heersende kracht beroofd. Dat is de grote overwinning in de opstanding van Christus. In Hem zijn de gegevenen van de Vader van schuld ontheven en van de zonde gereinigd. In Hem zijn zij de Vader voorgesteld als een reine maagd zonder vlek of rimpel. In Hem zijn de walgelijken en geworpenen op het vlakke des velds liefelijk in de ogen Gods. Hij noemt hen, o, wonder van genade: *Hefzibah, Mijn lust is aan haar*. Christus prijst dan ook Zijn bruidskerk, niet om iets bekoorlijks, dat deze zwarte van zichzelf heeft, maar om Zijn eigen werk. Hij noemt haar *Zijn schone; Zijn duive; Zijn volmaakte en zegt, dat aan haar geen gebrek is*. Zij is vol gebreken. Maar in haar Hoofd is zij gewassen en gereinigd; in Hem is zij volmaakt. Hoe zwart wij ook zijn van zonden en hoe gans krachteloos om de heerschappij der verderfenis te ontkomen, in de opstanding van Christus is de overwinning op de zonde. Zij is niet alleen van haar verdoemende, maar ook van haar heerschappij voerende kracht beroofd. En gelijk in Christus de overwinning is aller uitverkorenen, zo zullen zij in hun harten overwinnen op Gods tijd.

Die volkomen teniet doening der zonde was noodzakelijk, opdat de zondaar weder in Gods gemeenschap zou worden hersteld. De vlekkeloos Heilige kan geen gemeenschap hebben met de zonde. Daartoe heiligde Christus Zich dan ook voor de Zijnen, opdat Hij hen tot God brengen zou en zij weder in de gunst en gemeenschap van de Vader zouden hersteld worden.

Op de overwinning van Christus over de zonde rust de aanneming tot kinderen. Velen van Gods volk maken hun kinschap op uit de rechtvaardigmaking. Deze echter is een rechterlijke daad tot vrijspreking van schuld en straf; maar het kinschap wortelt in de aanneming van de Vader en deze kan alleen geschieden uit kracht van de volkomen verlustiging, die de Vader heeft in de volmaaktheid van Zijn volk in Christus. Een zuivere onderscheiding in deze weldaden zou velen van Gods lievelingen uit de branden redden, die nu hun ziel gevangen houden en hen waarlijk vrijmaken uit de dienstbaarheid

der wet, waarin zij thans maar al te veel verkeren. Zij zouden hijgen naar de grote weldaad, waarvan Christus bij Zijn opstanding gesproken heeft, zeggende: "Ik vaar op tot Mijn Vader en tot uw Vader", opdat zij uitroepen: "*Abba, Vader.*"

In de opstanding heeft de Heere Jezus in de morgen van de derde dag *satans kop vertreden*. De opstanding is de overwinning op satan. De gevangenis is gevangen genomen. O, Gods volk heeft met overwonnen vijanden te doen. Het zegeviert alrede in zijn Hoofd, Christus. Daarom zullen de strijdende Sionieten met hun Koning eeuwig zegevieren over de duivel, die hen in dit leven zo menigmaal benauwt; de vrede en de rust der ziele roofst; met vuisten slaat; stormen tegen hen ontketent; maar die welhaast onder uw voeten zal verpletterd worden.

De opstanding van Christus is *Zijn overwinning van de wereld*. Het zegel op het graf en de wachters, die er bij geplaatst werden, waren de zichtbare tekenen van de wereldmachten in haar woeden tegen de Heere en Zijn Gezalfde. Maar het zegel is verbroken en de wachters zijn verschrikt geworden en werden als doden. Ziet, daar zijn al de vijanden van Gods kerk veldvluchtig moeten wijken. De groten der aarde stellen zich hier menigmaal aan alsof de wereld hunner was en het volk van God er is om getyranniseerd te worden. Hun macht is echter gebroken. Ze zijn als doden geworden toen de Leeuw uit Juda's stam heeft overwonnen. En de oprechten zullen over hen heersen "in die morgenstond." Met een oog van medelijden moeten wij hen aanzien, die Gods volk onderdrukken. Hun oordeel is geveld; de overwinning is bevochten.

Eindelijk de opstanding van Christus is *de overwinning van de dood*. Deze is verslonden tot overwinning. Hij is voor Gods volk geen straf meer, maar een doorgang geworden tot het eeuwige leven. Hoeveel geweld satan ook maken moge als hij rammelt met de boeien des doods, om het vreesachtige volk des Heeren schrik aan te jagen, de dood is van zijn geweld beroofd. Menig bekommerde ziel die met vreeze des doods al haar leven bevangen was, heeft het ervaren, dat alle angsten voor de dood wegvielen toen het sterven werd. Daarvan heeft menige stervenssponde gewaagd. O, dat wij de Heere door het geloof mogen zien. Hij heeft de sleutelen der hel en des doods. Hij is de Opstanding en het Leven. Zijn opstanding is de overwinning, waarmee Hij als Hoofd der uitverkorenen heeft getriomfeerd en al van de Zijnen in Hem overwonnen hebben. Daarom is de dadelijke triomf zeker dergenen die met Christus sterven, opdat zij ook met Hem leven. O, heft uw hoofden op volk en zingt met David in Psalm 27:1:

*God is mijn licht, mijn heil; wien zou ik vrezen;
Hij is de Heer' Die hulp verschaft in nood.
Mijn levenskracht, 'k heb niet vervaard te wezen;
Hij is 't die mij beveiligt voor de dood.*

3. Deze triomferende Koning van Sion nu is, en daarop moge ik nu uw aandacht nog kort wijzen: ***met verlangen, zij het vrezend, tegemoet gezien.***

"En laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen de eerste dag der week, kwam Maria Magdalena, en de andere Maria, om het graf te bezien."

De vrouwen zijn bij het kruis gebleven en hebben van verre het lijden en sterven des Heeren aanschouwd. Ja ze zijn Jozef van Arimathea en Nicodemus gevolgd, als deze het lichaam van de gekruisigde Christus in het graf hebben gelegd. "En aldaar was Maria Magdalena en de andere Maria, zittende tegenover het graf." In droefheid en smart verzonken, gedachten zij Hem, Die Zich voor haar en voor al Zijn volk in de dood

begeven heeft. Hoe wonderlijk zal het deze vrouwen geweest zijn, toen zij de twee aanzienlijken in Israël, nog wel leden van de vijandige Joodse raad, die Jezus tot de dood verwezen had, zagen komen en het lichaam des Heeren met eerbied en tedere zorg grafwaarts brengen.

Voor de vrouwen toch was het nog onbekend, dat de Heere zelfs onder de leden van het Sanhedrin de Zijnen had. Deze waren lang verborgen geweest, maar konden dit toch niet blijven. In de veroordeling tot de dood hadden zij niet mede-gestemd en nu de Heere gestorven is, komen zij voor vriend en vijand openbaar, vrezende niet langer de haat en vijandschap der Joden. Hoe wonderlijk toch zijn de wegen des Heeren. Hij heeft van de Zijnen onder alle rangen en standen; zelfs aan de hoven der vijandigste vorsten en der goddelooste regeerders der wereld, en Hij maakt hen op Zijn tijd openbaar, brekend al de banden van ongelooft en mensenvrees

Toen de begrafenis geschied was, waarin de profetie werd vervuld: "Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest", toen zijn de vrouwen huiswaarts gegaan. Eer nog de sabbat inviel hebben zij de specerijen gereed gemaakt, waarmee zij hare liefde tot Christus dachten als met een laatste daad te bewijzen.

De sabbat hebben zij gerust, naar het gebod. Ook deze sabbat. O, wat moet er al in haar harten zijn omgegaan. Voor welke onmogelijkheden zagen zich de vrouwen, gelijk ook de discipelen, geplaatst. Zij hadden toch maar niet kunnen geloven, dat de vijand het ooit zover zou hebben gebracht, dat hij de Heere aan het vloekhout nagelde. Het oog was voor het Borgwerk van Christus maar al te zeer gesloten. De weg die door de dood tot het leven voert, konden die vrouwen niet bewandelen. En dat kan niet één van Gods volk. Allen zouden bezwijken, ware het niet, dat de Heere had gebeden, dat hun geloof niet zou ophouden. Zie in deze vrouwen de weg van al Gods volk getekend. Het loopt daarin aan op geheel ons verlies; op een omkomen. Maar achter de dood ligt het leven.

O, al de vreesachtigen in Sion moeten wel moed krijgen uit hetgeen de vrouwen geworden is. De Heere heeft haar niet vergeten. Hij is de Opstanding en het Leven van al Zijn uitverkorenen en zij zullen leven door Hem. Toch hadden de vrouwen over die opstanding van Christus evenmin licht als over de dood. Het naam-christendom kan zich met zijn beschouwing wel redden, maar Gods volk moet bij bevinding leren, wat tot de zaligheid dient. Heeft God dan niet alles geopenbaard in de Schrift, wat tot Zijn eer en de zaligheid van node is? Gewis, ja. Maar wij allen zijn verduisterd in het verstand en verstaan de Schriften niet, tenzij de Heere ze ons opent. Hij moet de Schriften openen, gelijk Hij het de Emmalisingers deed.

Ook deze vrouwen was de Schrift niet onbekend. Maar toen de Heere in de dood ging, was haar de Schrift een gesloten boek. Hoe donker het haar echter ook was, de liefde, die God in de harten uitgestort heeft, was niet dood. Deze kan niet sterven bij het volk van God. "Zie, in de vroege morgen, als het begon te lichten, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria om het graf te bezien." De liefde drong haar. Al doolden zij op verkeerde paden en al zochten zij de Levende bij de doden; zij wisten toch om Wie het haar te doen was en tot Wie hare liefde uitging.

En dat kan toch al Gods volk wel getuigen, al is het nog zo donker en al schijnt het voor hen gans verloren. Als ooit iets van de liefde van Christus in hun harten is uitgestort, gaat de ziel des volks naar Hem uit. Het is om Hem te doen. Om Zijn gemeenschap. Hem kunnen zij niet missen. Hij is het grootste Voorwerp van hun zielsverlangen. En die liefde trekt over alle bezwaren heen. Want bezwaard zijn de vrouwen. Zij bekommeren zich

over de steen, die voor het graf gewenteld is. "Wie zal ons de steen van de deur des grafes afwentelen 't' zo vragen zij elkaar. De veel groter bezwaren, dat die steen verzegeld is en dus niemand er aan raken mag; en dat een wacht bij het graf geplaatst is, die de vrouwen op een afstand houden zal; die onoverkomelijke bezwaren heeft de Heere voor de vrouwen verborgen gehouden. Ziet, zo weet de Heere te verbergen, wat de liefde zou verhinderen de weg te wandelen, die tot de Christus leidt. Hij beproeft nooit boven vermogen.

En anderzijds, al die bezwaren waren reeds weggenomen. Het zegel was al verbroken; de wachters waren weggevlucht; en de steen, waarover de vrouwen zich bezwaarden, was reeds afgewenteld. "Opziende, zagen zij, dat de steen afgewenteld was." En met die steen, zijn alle stenen van verhindering voor Gods volk weggenomen. Christus leeft. Geen grafsteen kon Zijn verrijzenis verhinderen. Gods recht is verheerlijkt; goedertierenheid en waarheid hebben elkaar ontmoet; de gerechtigheid en vrede hebben elkaar gekust. (Psalm 85). Met Christus is Zijn uitverkoren kerk verzezen uit het graf van zonde en vloek. God de Vader heeft het eeuwig pardon van de hemel uitgeroepen voor Adams zonen en dochteren in Christus. Zijn toorn is gestild en Zijn welbehagen zal gelukkiglijk voortgaan. De Vader omhelst Zijn kerk in Christus!

De stenen zijn voor het volk van God afgewenteld. Hoezeer hun bekommerde zielen onder de last van schuld en zonden ook gebukt gaan, hier is de betaling. Christus leeft. O, zoekt de Levende. Onze balsem heeft Hij niet nodig; maar wij behoeven de Zijne. Hij is de Heelmeester, Die balsem heeft uit Giliath. Hoe lang zal dat volk nog dolen naar een ledig graf? Hoe lang nog zal hun oog gesloten zijn voor de overwinning met welke Christus overwon? En voor de voldoening, die Hij voor al hun zonden bracht? Hoe lang nog zullen zij zich bezwaren over al die stenen van zonden, die in hen wonen en die zij niet wegwentelen kunnen? Hoe lang nog zal de vreze, of het werk dat in hen is gewrocht, wel waarheid is, als een steen op hun ziel liggen? Hoe lang nog zullen zij weerhouden worden van de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods, door de twijfel of Christus wel voor hen gestorven is en of zij wel waarlijk deel hebben aan Hem?

Komt, schuldigen en onreinen! Komt en ziet, dat de steen is afgewenteld. De Heere leeft. Hij moge Zich in u verheerlijken in de kracht van Zijn dood en opstanding. Wat kleine gedachten maakten de vrouwen van Christus, alsof Hij in de dood blijven zou en de steen Hem in de weg lag. Maar hoezeer ligt daar de schuld van al Gods kinderen, die tot de blijdschap des geloofs niet komen kunnen en onder de bezwaren veelal gebukt gaan. O, heft uw ogen op en zie, de steen is afgewenteld. Schudt u uit het stof. Het zal ééns Pasen worden; ook voor het met stenen bezwaarde volk van God. Want Hij, Die het goede werk in u begonnen is, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. God is geen mensenkind, dat Hij liegen zal of dat Zijn Woord Hem ooit berouwen zal. Hij zal Zijn Woord, tot u gesproken, gewis vervullen. De beloften zijn in Christus ja en amen.

En ook de stenen van druk en tegenheden zijn door Christus weggewenteld. Hij heeft Zijn volk de overwinning gegeven. O, als zware stenen vallen soms de tegenheden op hen. Tot bezwijkens toe kunnen zij drukken. Wie zal ze ons afwentelen, zo vroegen de vrouwen met haar zwakke krachten. Maar Eén was haar vóór. Hij had reeds de steen weggenomen. Hij droeg eens al de druk en hoon en smaad Zijns volks. Zij zullen in de hand van Saul niet omkomen.

*Want Gods goedheid zal uw druk
Eens verwiss'len in geluk,*

*Hoop op God; sla 't oog naar boven,
Want ik zal Zijn Naam nog loven.*

Toepassing.

Geliefden, wat betekent Pasen nu voor ons? Van tweeën één, óf wij zullen vlieden gelijk de wachters, óf wij zullen overwinnen in Christus. De zondaren te Sion zullen verschrikt worden.

Met grote vreze moet elk de opstanding van Christus gedenken, die nog leeft, gelijk hij is geboren. Ik moet u, vreemdelingen van God en Zijn zalige dienst, aanzeggen, dat de verrezen Slons Koning u onder Zijn voeten verpletteren zal, tenzij gij nog voor Hem de knie moogt leren buigen. O, vlied, vlied! mijn toehoorder, eer de dag uwer zaligheid ten einde zijn zal. Vlied van de wereld en hare begeerlijkheden. Misbruik de Paastijd niet tot een oorzaak voor het vlees. Bind Gods Woord op uw consciëntie. De Heere mocht het heiligen tot uw zaligheid door de kracht van Hem, Die uit de dood is opgestaan en Die doden roept ten eeuwigen leven. O, welk een rijk gezegend feest zou deze Paastijd u dan toch worden. Gij zou het leven in Christus verkrijgen, dat nimmer sterft. Want hoe fel bestreden zij ook worden, die Christus riep uit de dood tot het leven, zij zullen nimmer omkomen.

O, bezwaard en bekommerd volk van God, uw stenen zijn afgewenteld door de Leeuw uit Juda's stam. De Heere opene uw ogen er voor. Vraagt gij met de bezwaarde vrouwen wie de steen zal afwentelen, houdt moed! Indien de liefde tot Christus u dringen moge, zult gij ervaren, dat alle stenen zijn afgewenteld. Klaagt gij over uw schuld en zonden, de verrezen Immanuël heeft beide te niet gedaan. Och, of gij Hem door het geloof mocht leren kennen. Zoekt Hem, Die leeft in alle eeuwigheid; ja, zoekt Christus, volk van God! Al dwaalt u dan, gelijk de vrouwen, naar een ledig graf, de Heere zal Zijn kwijnend volk niet in het verdriet laten.

Ik wenste wel, dat het in uw hart Pasen worden mocht en uw ziel werd vrijgemaakt van de banden der wet. Zijn er onder ons, die, o eeuwig wonder, de vrijspraak hunner zonden in Christus hebben leren kennen, doch die vragen: "Wie zal ons de steen afwentelen?", opdat wij met vrijmoedigheid zeggen zullen: "Abba; *Vader*", de Heere geve u die klare kennis van de opstanding van Christus, waarin beide weldaden verworven zijn, opdat Zijn volk de aanneming tot kinderen en daarmee de ware vrijmaking verkrijge.

O, dat toch Gods volk Christus in al Zijn volheid door het geloof moge kennen, en arm en ledig in zichzelf, rijk zijn in God. De Heere heilige ons en dode de zonde in ons, door de kracht Zijns levens. Wil Hij daartoe diepe drukwegen gebruiken, Hij doe u meer op het profijt der verdrukking zien, dan op het kruis, dat wegvallen zal, zodra het zijn werking tot uw verootmoediging zal volbracht hebben. De Leeuw uit Juda's stam heeft overwonnen. Hij zal Zijn kerk door al het woeden van satan en van wereld en van zonden heenvoeren tot dat zij bij Hem zijn zal, om met Hem te triomferen in alle eeuwigheid. Amen.

8. Een verrassende openbaring van Christus aan de vrouwen

Paaspreek over Mattheüs 28:9-10

Psalm 89:1

Lezen: Mattheüs 28

Psalm 118:11,12

Psalm 66:8

Psalm 103:9

Het is naar het woord van Paulus aan Timotheüs de blijmare van het Paasevangelie, dat Christus de dood heeft teniet gedaan en het leven en de onsterfelijkheid aan het licht heeft gebracht. Dit is de betekenis van het grote feit van Zijn verrijzenis uit het graf toen Hem dat graf was afgesloten en verzegeld en bewaakt door de krijgsknechten. Niets kon Hem in de dood houden, nademaal dat Hij de Leeuw uit de stam van Juda is Die op Zijn kleed en Zijn dij geschreven heeft: *Heere der Heeren en Koning der Koningen*. Zijn overwinning heeft Hij bepaald als Hij in de dood is ingegaan en satans kop vertreden heeft, teniet doende die het geweld des doods had, namelijk de duivel.

En dat daartoe, opdat Zijn volk, Hem van de Vader gegeven, door Hem uit satans macht en doodsgeweld zou verlost worden en met Hem in onsterfelijkheid eeuwige heerlijkheid beërven zou. Van hoe grote betekenis is daarom de opstanding van Christus uit de doden. Als de apostel Paulus in een van zijn zendbrieven handelt over de opstanding der doden in de jongste dag, dan bewijst hij die opstanding daaruit dat Christus uit de doden opgewekt is. *Want indien er geen opstanding der doden was, zou ook Christus niet opgewekt zijn; en dan hangt de apostel aan die opstanding van Christus de zaligheid van de ganse kerk Gods, want indien Hij niet opgewekt was, zo was uw geloof tevergeefs, dan waren wij valse getuigen Gods, en dan waren zij verloren die in Christus ontslapen zijn*. Die grote betekenis van de opstanding van Christus wordt dus ook in de Schrift klaar geleerd, en die krijgt de volle waarde dáár, waar Christus Zich als de opstanding en het leven in het hart van Zijn volk verheerlijkt. Want wij vieren feest.

Maar zeg mij eens voor wie het Pasen is? Voor degenen die door het geloof Christus als de opstanding en het leven kennen en de kracht van Zijn opstanding in hun hart ervaren. Nietwaar, daar zijn de brede scharen die het feit van de opstanding van Christus loochenen. Het is u daarstraks voorgelezen uit Mattheüs 28, dat de krijgsknechten werden omgekocht dat zij zeggen moesten: de discipelen zijn des nachts gekomen en hebben het lichaam weggenomen. De betekenis van heel die tastbare leugen, die voor ieder te doorgronden is, de betekenis daarvan is toch alleen maar om de opstanding van Christus uit de doden te loochenen.

En zie, dat getuigenis van de loochening van Christus' opstanding is van eeuw tot eeuw doorgedaan. En wat betekenis heeft het Paasfeest voor de wereld? Lees maar: het betekent vernieuwing van het aardrijk, een nieuwe geboorte van de natuur. Maar zeg mij, is dát Pasen, een Paasfeest zonder opstanding van Christus uit de doden, van Hem, Die waarlijk gestorven is, en over Wiens dood een gerechtelijk onderzoek is gegaan, een Pasen zonder de levendmaking van Hem Die is dood geweest en Die leeft tot in alle eeuwigheid. En hoe kan het Paasfeest voor ons worden tenzij de kracht van Christus in onze harten verheerlijkt wordt, opdat wij opstaan zullen uit de geestelijke dood waarin

wij allen van nature liggen, en opdat de Heere ons toeroepe: Ontwaakt gij die slaapt en staat op uit de dood en Christus zal over u lichten.

Straks zullen wij toch voor Gods oordeel staan, en dan zonder borg voor uw schuld met de belijdenis die ver meegaat, tot de dood zelfs. Daarom, hebben wij dan geen reden om die vraag aan uw consciëntie te leggen? Er is zo menigeen, die buiten Christus zich grondt op zaken die niet houdbaar zijn voor de eeuwigheid en die gerust is op hetgeen hij meent ondervonden te hebben, maar de levende werkzaamheden mist om door Christus met God verzoend te worden. Is het dan geen eigenschap van het nieuwe leven om in de gemeenschap met Christus te wandelen, is er dan niet dat treuren in het hart van Gods volk om Hem, was het dan zo niet bij de discipelen en de vrouwen, toen Hij in het graf ingegaan was en hen ontnomen was, dat zij in verslagenheid terneerzaten, nu zij dachten dat alles ijdel geweest was, totdat Hij Zich aan hen openbaarde?

En Hij zál Zich openbaren aan Zijn volk met een verrassende verschijning aan degenen, die naar Hem vragen. Want Hij heeft nog nooit gezegd tot het huis Jacobs: *Zoek Mijn aangezicht tevergeefs.*

Zie, op één van die verrassende openbaringen van Christus, namelijk die aan de vrouwen die aan het graf verkeerden, wens ik uw aandacht een ogenblik te bepalen gelijk Mattheüs daarvan schrijft in het 28e hoofdstuk de verzen 9 en 10:

“En terwijl zij henengingen om Zijn discipelen te boodschappen, zie, Jezus is haar ontmoet, zeggende: Weest gegroet. En zij tot Hem komende, grepen Zijne voeten en aanbaden Hem. Toen zeide Jezus tot haar: Vreest niet, gaat henen, boodschapt Mijn broederen, dat zij henen gaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien.”

Ziedaar een verrassende openbaring van Christus aan de vrouwen, waarin wij nader gaan overwegen:

- 1. Wanneer die openbaring haar ten deel viel.***
- 2. Wat die openbaring inhield.***
- 3. Welke opdracht die openbaring aan de vrouwen gaf.***

1. Wanneer die openbaring haar ten deel viel.

Wanneer is die openbaring aan de vrouwen geschied? Die openbaring van Hem, Die verreezen is uit het graf, Die in de vroege morgen opstond uit de dood, Die stond in Zijn overwinnende kracht, satans kop vertreden en al Zijn vijanden verslagen hebbende? Die openbaring is geschied, staat er in onze tekst, als zij zijn uitgegaan van het graf met vreze en grote blijdschap en als zij heengingen om Zijn discipelen dit te boodschappen. Die vrouwen zijn heengegaan, omdat de engel des Heeren haar verschenen is, die engel, die haar zeide, dat Christus hier niet was maar dat Hij was opgestaan en haar voorging naar Galilea. Daar heeft die engel de boodschap gegeven aan die vrouwen: *Ga haastelijk heen en zeg Zijn discipelen dat Hij opgestaan is van de doden, en zie Hij gaat u voor naar Galilea; daar zult gij Hem zien, ziet ik heb het ulieden gezegd.* En naar het woord van de engel hebben zich deze vrouwen opgemaakt.

Vroeg in de morgenstond als het begon te lichten, zijn enkele vrouwen samengekomen: Maria Magdalena en de andere Maria en Salome en nog enkelen met haar. Zij hebben in der haast specerijen genomen om de liefde in hun hart Hem, Die gestorven was, te bewijzen. Die vrouwen hebben de Levende gezocht bij de doden; zij hebben Hem in het graf nog gezocht, en dat terwijl Hij nog getuigd had, dat Hij ten derde dage weder ver-

rijzen zou. Maar het was alles zo donker voor die vrouwen; zij konden niet verder dan het graf zien; en zij zijn uitgegaan naar het graf, want de liefde tot Christus drong ze om deze specerijen nog aan Hem te offeren, en die liefde trok hen door alle bezwaren heen, hoeveel die ook waren, als ze met elkaar overlegden: Wie zal die zware steen van de mond van het graf afwentelen? Zij zijn toen niet heengegaan en wederom teruggekeerd, maar zij zijn voortgetrokken tot het graf en daar ontmoetten zij de engel die haar de boodschap gaf, die ik zoëven voorlas. Maria Magdalena was met haast reeds heengegaan en had Johannes en Petrus met zich teruggebracht, die ook in het graf gezien hebben, en er staat bij in het evangelie van Johannes: en hij geloofde! Het begon voor hem op te klaren, ook al brak het volle licht nog niet door. Als Maria Magdalena dan alleen aan het graf is, is zij de eerste geweest aan wie de Heere Zichzelf geopenbaard heeft, en zij zonk in verwondering weg: *Rabboni*, en wilde Hem omvatten. Maar dat vorig leven heeft de Heere afgesneden, want een ander leven was haar voorbereid, niet meer een wandelen met Hem naar het vlees is er voor de kerk na Christus' opstanding, maar een leven door het geloof, een oefenschool voor de kerk van God om door het geloof te wandelen met hun Immanuël, Die triumfeert aan de rechterhand van de Vader.

En die vrouwen hebben de boodschap van de engel ontvangen, die haar vervuld heeft met vrees en blijdschap. Nietwaar, beide zaken worden in onze tekst genoemd. Zij bewaren het geheim in hun hart, zij spreken er met niemand over, en toch: vervuld met blijdschap. Zie, dat is het opmerkelijke dat in de opstanding van Christus ligt zolang Hij Zichzelf niet geopenbaard heeft. Dat is het opmerkelijke dat zij wel verheuging kennen, dat hun ziel verruimd wordt, dat er enig houvast komt aan hetgeen de Heere verricht heeft; en toch aan de andere kant, hun ziel 'kan nog maar niet vrij komen en blijft in gebondenheid en vreesachtigheid verkeren.

Dat is geen vreemde zaak voor Gods kinderen. In elke openbaring van het Woord, in elke ontsluiting van het evangelie, in elke bekendmaking die kracht krijgt door de bediening des Heiligen Geestes, van Hem, Die dood geweest is en Die leeft tot in alle eeuwigheid, ligt iets van geestelijke verheuging, die meer waard is dan al het goed van de wereld. En toch, de bekendmaking uit het evangelie en die verheuging, hoe waarachtig en hoe groot, brengen uit die vrees niet uit, en geven die volle blijdschap en die verheuging niet, die straks aan de vrouwen ten deel valt wanneer de Heere Jezus Zichzelf aan hen openbaart.

Nu moet u dit eens opmerken: God is soeverein in Zijn leidingen met Zijn volk. Eva heeft het eerst van de verboden paradijsvrucht gegeten, de vrouwen zijn de eerste aan wie Christus Zich openbaart als de Levensboom voor de Zijnen. De leidingen met Zijn volk zijn altijd soeverein. Maar er zit nog iets meer in: een beschaming voor de discipelen die de boodschap van de opstanding van Christus van deze vrouwen moeten ontvangen. Zij zitten daar met gesloten deuren om de vreeze der Joden. Wat zal hun nu overkomen, nu hun Heere en Meester het zo vergaan is? Zij zijn allen aan Christus geërgerd, Petrus in het bijzonder, die Hem verloochende.

Daar zijn zij nu samen en zitten in de benauwdheid van hun ongeloof. Er is zelfs geen uitgang in hun hart naar Christus toe, zij blijven in hun treurigheid en verslagenheid samen. Deze vrouwen ontbreekt ook het volle licht; deze vrouwen hebben ook geen houvast aan de opstanding van Christus.

Maar wat merkt u wel, wat u in de discipelen mist? Die drang der liefde die door al de bezwaren, door al de bedenkingen van het ongeloof, door al de donkerheden die de dood van Christus omgeven, doordringt en die hen naar het graf doet gaan, opdat zij hun liefde aan Christus betonen zullen. Laat dat onze aandacht niet ontgaan, dat de liefde doordringt

door alle bezwaren heen. De Heere trekt Zijn volk met liefdekoorden, met touwen der liefde, zegt Hij in Zijn Woord. Hij wekt in hun hart een wederliefde tot Christus. Maak nu de toepassing maar. Indien er iets van de liefde van Christus in het hart ware, wij zouden door al onze bezwaren doorkomen. De vrouwen drongen door, ook toen de bezwaren op de weg vermeerderd werden. Maak de toepassing maar: de liefde dringt door alle bezwaren heen, opdat wij met Christus gemeenschap hebben, gemeenschap zullen hebben in ons hart, gemeenschap met Hem zullen oefenen door het geloof. Dat is een werkzaamheid des geloofs, van dat geloof, dat door de liefde is werkende. Waar u u bij al dat vragen, of die veranderingen in ti wel zaligmakend zijn, aan toetsen moet, is dit: kan een mens maar altijd in diezelfde omstandigheden leven en in dezelfde toestand blijven verkeren; doet de liefde van Christus nooit eens uitbreken, opdat wij Hem zullen vinden Die onze ziel liefheeft. Ook al zouden wij op een verkeerde weg zoeken, de Levende bij de doden, evenwel dat Hij ons enig alles is. Zo was het bij de vrouwen. Zij zijn niet beschaamd geworden; zij hebben de boodschap van de engel ontvangen en zij zijn uitgegaan om deze aan de discipelen te brengen; en al is die gestalte van hun hart nog onder veel vrees en verdrukking, evenwel hebben zij aanvankelijk de tijding met grote blijdschap ontvangen, dat de Heere is opgestaan uit de doden. Over die opstanding zelf moet het volle licht nog opgaan; over dat wonder, dat Hij Die gestorven is aan het vloekhout en Die voor hun ogen begraven is, dat Hij verrezen is uit het graf, over dat wonder moet het volle licht nog opgaan, toch is er grote blijdschap in hun hart; want zo menigmaal het geloof levendig wordt, zo menigmaal geeft het een waarachtige blijdschap in de ziel van het volk van God. Gij moet die kerk niet altijd zien in druk en kommer en bestrijding, maar zij kan zich met verheuging omgorden, en zich verblijden in Hem Die haar eeuwige zaligheid is. Hij houdt hier Zichzelf dan ook niet verborgen, maar openbaart Zich. Zo komen wij tot onze tweede gedachte en vragen:

2. *Wat houdt die openbaring in?*

En als zij uitgingen om Zijn discipelen te boodschappen, zie Jezus is haar ontmoet, zeggende: weest gegroet; en zij tot Hem komende grepen Zijne voeten en aanbaden Hem. De Heere Zelf is haar ontmoet en heeft Zich aan hen geopenbaard als de opstanding en het leven. Niet alleen de boodschap hebben zij ontvangen van de engel, maar Hijzelf staat daar voor hun ogen en Hij spreekt ze toe: *Weest gegroet, verblijdt u*, wil het eigenlijk zeggen. Het is de gewone groet die de Oosterling brengt, maar in de mond van Christus krijgt die groet zulk een wezenlijke betekenis. Zie, daar staat Hij voor hen, Die de dood verslonden heeft tot eeuwige overwinning, Die de vloek van de ongerechtigheid heeft weggenomen en Die Zijn volk met God verzoend heeft en Die eeuwig triumfeert. Hij, Hij openbaart Zich voor de ogen en aan de harten van die vrouwen, en zij hebben door het geloof Hem omhelsd.

O, die Paastijd, dat Paasfeest! Zij hebben Jezus ontmoet, de Opstanding en het Leven. Daar kan zo menigeen van Gods volk naar hongeren en dorsten, dat zij deze Jezus ontmoeten zullen Die zegt: Ik ben het, weest gegroet; om hun Zijn blijdschap deelachtig te maken en om Zichzelf aan hen te openbaren. Zijn ze dan vreemdelingen van Hem? Hadden die vrouwen dan nooit iets van Hem ervaren? Gewis, u weet het uit de Schrift. Zij hebben Hem gekend in de dagen van Zijn omwandeling op aarde; zij waren innerlijk, geestelijk door het geloof zo nauw aan Hem verbonden, want zij hebben getuigd: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. Hij heeft de wonderen van Zijn genade aan hen verheerlijkt, zeven duivelen uit een van hen geworpen en de anderen getrokken met de

koorden van Zijn eeuwige liefde. Zij waren ganselijk geen vreemdelingen; maar bij alles wat zij in Hem gezien hebben, en alles wat zij in Hem doorleefden, dat éne, dat éne waar het hun om gaat dat is, wat hun nog ontbreekt, en wat een ledigheid in hun ziel achterlaat; het is dit: Hij is de Opstanding en het Leven, maar dat Hij zich nu ook zo aan hen mocht openbaren.

O, dat alles in Hem vinden: *Ik ben een verzoening voor al uw zonden*, en dat die weldaad die in Christus ligt omhelsd mocht worden door het geloof. Want gij leest van die vrouwen: zij grepen Zijne voeten en aanbaden Hem. Wat ligt daar nu in? Bij Maria wijst de Heere het af; doch hier heeft Hij het toegelaten. Maar in deze toelating ligt de geloofservaring van hun hart, dat Christus is de Opstanding en het Leven. In dat komen tot Hem, in dat grijpen van Zijne voeten en in dat aanbidden van Hem, daar ligt de geloofstoeëigening van Christus in. Eerst echter Zijn openbaring, en daarna de geloofstoeëigening. Hebt gij daar erg in?

Eerst komt Jezus en zegt: Weest gegroet, en Hij openbaart Zich eerst als de Opstanding en het Leven; eerst zegt Hij: *Ik ben het, Ik ben verrezen uit de doden, en hier sta Ik voor u; Ik ben verrezen en heb de triumf behaald; u hebt een volkomen en eeuwige Zaligmaker*. En daarop volgend de geloofsomhelzing van Hem. Menigeen zegt: ge moet geloven en Jezus aannemen; wij zijn immers allen zondaren en het staat in de Bijbel, dat Jezus voor zondaren gestorven is.

Maar niemand kan iets aannemen tenzij het hem van Boven gegeven wordt, en al is het zeker waar, dat Christus en al Zijn weldaden door God aan Zijn volk worden toegeëigend, evenwel de aanneming van het geloof krijgt waarde door de schenking door God; en daarom kunt gij tegen het arme volk wel zeggen: gij moet Jezus aannemen, want dit is er toch en dat is er; maar het volk kan bij conclusietrekking niet leven; het gaat hen om de openbaring van Christus in het hart, en daarom, ziet het aan de kerk van God, dát is het wat Pasen voor hen zou maken, dat Hij Zich openbaarde en dat daarop volgde dat toeëigenen van het geloof, dat aanbidden van Hem, zoals God alleen de aanbidding toekomt, dat erkennen dat Hij de Zone Gods is Die verrezen is uit de dood, en dat aanvaarden van Hem als de eeuwige Zaligmaker, als de verzoening bij de Vader, als Degene, Die hun alles is. Christus is alles en in allen, zegt de apostel. Dat is het wat Gods kerk vrijmaakt, wat hun ziel vrijmaakt uit alle banden, en wat hen boodschappers maakt van goede tijding om te verkondigen de deugden Desgenen Die hen geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

En vandaar dan ook ons derde punt:

3. Die openbaring gaf een opdracht aan de vrouwen.

Zij krijgen als boodschap, als last: Vreest niet, boodschapt Mijn broeders dat zij henengaan naar Galilea, en aldaar zullen zij Mij zien. Zij mogen dus die openbaring van Christus niet voor zichzelf houden. Zij zijn eerst zwijgende heengegaan, hier neemt de Heere de vrees en de kommer van hun hart weg en draagt Hij ze op dat zij de boodschap zullen brengen, aan wie? *Aan Mijn broeders*. Christus noemt Zijne discipelen Zijne broeders. Hij heeft ze vrienden genoemd en noemt ze Zijn broeders; Hij is hun oudste broeder, zij zijn één lichaam met Hem; één plant in de gelijkmaking van Zijn dood en een plant in de gelijkmaking van Zijn wederopstanding. Hij heeft Zijn kerk aanvaard uit de handen van Zijn Vader als Zijn eigendom. Hij heeft ze hier gekocht met de dure prijs van Zijn dierbaar bloed. Doordat Hij opgestaan is uit de doden aanvaardt Hij Zijn kerk. Zegt

Mijn broederen, gebonden nog in de strikken van het ongeloof, Ik zal ze er uit halen. Zie de liefde van Christus tot van de Zijnen. Hij heeft het eigendomsrecht op Zijn volk.

O, ziet wat Jezus hier zegt: *Mijn broederen!* Zij hebben Mij niet kunnen volgen toen Ik Mij voor hen in de dood gaf; maar ze zijn Mijn broederen. Laat het volk van God het toch eens horen, in welke strijd en kommer zij ook verkeren, dat de Heere Jezus zegt: *Mijn broederen. Gaat heen en zegt hun dat Ik Mij aan hen zal openbaren, want zij zullen Mij ook zien. Zegt dat zij heengaan naar Galilea.* U weet, dat lag in het Noorden van Kanaán. Galilea der heidenen werd het genoemd. Het verachte deel van het Joodse land waar het hart van het godsdienstig Israëel niet' lopte, maar waar de Heere het meest Zijn wonderen verheerlijkt had, waar de Heere Zijn wandelingen rijkelijk genomen en Zijn Woord ter verlossing gesproken had. Naar dat Galilea der heidenen zal Hij heengaan. Alles wat Hij daar gezegd en gedaan had, was als verloren voor de discipelen; wat zij met Hem daar doorleefd hadden, wie van hen dacht daar nog aan?

Maar nu zegt de Heere: daar zal Ik komen en daar zullen zij Mij zien en dan zullen al die tekenen en wonderen weer gaan spreken, al die plaatsen zullen weer levendig worden. Zo is het ook in het bevindelijke leven, nietwaar? Een mens moet al zijn bevinding, zijn gestalten en gronden verliezen. Dat alles zal eenmaal wegvallen als God een ontdekkende weg met Zijn volk ingaat.

Het kan soms zo zijn, of er nog nooit wat aan hen gebeurd is, maar als de Heere dan eens komt en Hij maakt Zijn kerk vrij en Hij wordt hun grondslag en de fontein van hun leven, dan zien zij alles uit Hem vloeien, opdat Hij in Zijn volk verheerlijkt wordt. Wij kunnen wel op een hoogte gaan zitten van onze rechtvaardigmaking, maar dat leert Gods Woord ons niet. Wat is het een eeuwig wonder de liefde Gods in Christus Jezus verheerlijkt aan verloren zondaren tot hun behoudenis, en wat worden zij dan boodschappers van goede tijding, verkondigers aan deze broeders van hetgeen hier geschiedt, dat de Heere leeft, dat Hij verrezen is uit het graf en dat Hij opgestaan is uit de doden; de vrouwen krijgen de opdracht om deze tijding te brengen aan de bedrukte jongeren. En laat ons de boodschap brengen aan het bedrukte volk van God, dat de Heere leeft en dat Hij is opgestaan uit de doden; dat Hij Zich openbaren zal aan Zijn ellendigen, opdat zij in Hem en uit Hem leven zullen; dat zij hun blijdschap in Hem zullen vinden.

Hij is de God huns heila door Hem Die hun Middelaar is, opdat zij het elkaar zullen toeroepen, wat wij nu zingen uit Psalm 66:8:

*Komt, luistert toe, gij Godgezinden,
Gij, die de Heer' van harte vreest.
Hoort, wat mij God deed ondervinden,
Wat Hij gedaan heeft aan mijn geest.
'k Sloeg heilbegerig 't oog naar boven,
Ik riep de Heer' ootmoedig aan;
Ik mocht met mond en hart Hem loven,
Hem, Die alleen mij bij kon staan.*

Toepassing.

Nu heb ik op één zaak de nadruk gelegd, namelijk op het heilsfeit, het feit dat eenmaal is geschied, op het feit dat Christus opgestaan is uit de doden. Gods Woord zegt het ons, tegen alles wat de wereld bedenkt, en tegen het Paasfeest, dat de wereld viert met een vernieuwing van het gelaat des aardrijks. Pasen betekent dat Jezus Christus uit de

doden is opgewekt. De grondslag van behoudenis van zondaren die gekocht zijn met Zijn dierbaar bloed, de enige grond waarop een zondaar uit de dood tot het leven wordt opgewekt, is de verrijzenis van Christus uit het graf. Indien Christus uit de doden niet was opgewekt, dan zou nooit één enig mens uit het graf der zonde zijn verrezen en er zou ook geen opstanding der doden ter zaligheid zijn. Nietwaar, mijn geliefden, daar ligt de grond, in Christus, niet in onze bevinding, niet in ons geloof, maar alleen in Christus.

Ten tweede, wat voorts zo duidelijk uit ons tekstwoord spreekt: die opgestane Jezus moet Zich in ons verheerlijken en Zich aan ons openbaren. Gebeurt dat dan nog? Openbaart de Heere Zich dan nóg? Ja! maar niet meer naar het vlees zoals aan die vrouwen. Van nu aan kennen wij niet meer naar het vlees Het laatst van allen is Hij van mij als van een ontijdig geborene gezien, zegt ons de apostel Paulus. Er zijn mensen die zeggen, dat zij met hun natuurlijke ogen Christus gezien hebben. Maar zij bedriegen zichzelf en anderen. Dat gaat tegen de Schrift in. Laat ons altijd erg voorzichtig zijn met gezichten en dromerijen. Maar de Heere openbaart Zich wel geestelijk en Hij wordt in geloof gezien en door het geloof gekend, gekend zo Hij gestorven is en zo Hij is de Opstanding en het Leven.

Dan openbaart Hij Zich aan Zijn volk, zo gij het ook bij die vrouwen vindt. Ik heb maar zo een enkele trek aangegeven. Die eenvoudige Smytegelt zegt vaak in zijn predikaties: *Leg uw hart er nu eens bij*. Welnu, dat voorrecht hebben wij wel, dat wij de zuivere belijdenis hebben en ik kan er blij om zijn, dat onze jongens en meisjes nog bij die oude waarheid willen blijven tegen alle leugenleer in, die in onze dagen uitgaat. Maar onze belijdenis is te kort. Als de weg naar de hemel van buiten te leren was, zouden de knappe mensen er het best aan toe zijn; maar zo is het niet. Het wordt een gefundeerd werk binnen in het hart. Vraag u nu eens af: hoe staat het er mee?

Ik heb het reeds eerder gezegd: hoevelen moeten er niet zeggen: ik heb geen deel aan de zaak? Want dat weten wij wel, dat een mens geen grond van zijn belijdenis kan maken. Laat de wereld dan maar spreken van een Zaligmaker en in Hem roemen en prijzen zonder Hem door het geloof te kennen. Maar dat weten wij nog wel. Maar toch moet ook gij zeggen: ik heb er geen deel aan. Laten dan al die roepstemmen nooit eens wat na? Zegt u dan nooit eens: als ik zo sterven moet zal ik mijn ogen in de hel opslaan?

Drijft u dat nooit eens uit, jongens en meisjes, mannen en vrouwen, ouderen van dagen, drijft het u nooit eens uit: als ik sterven moet en dan onbekeerd? En dan weet gij toch, dat gij voor eeuwig verloren gaat? Zullen wij dan niet eenmaal verantwoording van dat woord moeten afleggen? Ieder kan toch zalig worden wat zijn staat betreft, al is hij goddeloos of vroom. Ik zou dat woord wel aan uw hart willen leggen. Het mocht nog eens Pasen voor u worden. Dat er hier en daar eens een kwam, die uit de dood tot het leven gebracht werd en dat God de wonderen van Zijn genade verheerlijkte.

Maar dat neemt onze verantwoordelijkheid niet weg. Wat Christus doet is de mens van dood levend maken, want Hij is de Levensvorst. Hij verrees uit het graf, de steen werd weggenomen en het volk van God werd vrijgemaakt. Maar hier gaat Hij wederom in in het huis van de sterkgewapende. Daar komt er een uit de kroeg en de danszaal, ginds een die zit op de toppen van zijn eigengerechtigheid en Hij gaat in in dat huis en zegt: *Deze is Mijn!* Dat is een levendmakende werk van God. Als God nu dat leven in het hart werkt, - een onbewuste wedergeboorte is er niet, - als God dat wonder doet, dan geeft dat een openbaring naar buiten. Dat volk begint met zichzelf voor God aan te klagen. Zij zeggen:

Ik bracht mijn nachten door met klagen,

*ik liet niet af mijn hart en oog
op te heffen naar omhoog.*

Dat volk gaat naar de Heere zoeken, en het krijgt Christus nodig. Dat zijn geloofswerkzaamheden.

Ik vraag uw aandacht eens een ogenblik, want ik vrees dat velen menen enige verandering te hebben en zij zeggen: ik reken mij ook tot dat volk van God en ik ga ook aan het avondmaal. Ik ben niet in Gods plaats gesteld om te oordelen, maar mij zijn mensen toebetrouwd. Ik vraag u alleen of, als God een werk aan u verheerlijkt heeft, dat geen werkzaamheden bij u teweegbrengt? Toen Jezus Zich openbaarde, aanbaden de vrouwen Hem. Dat is de wederkerende daad van liefde tot God. Maar als unu jaar en dag dezelfde blijft en nooit doorbraak krijgt in uw hart, en er geen geloofsgemeenschap in uw hart aan Christus komt, dan zou ik haast met Gomarus zeggen: *Ik zou met zulk een gevoel voor Gods rechterstoel niet durven verschijnen.*

Is het dan niet genoeg, dat Christus opstond uit de dood? nee, wat Christus voorwerpelijk heeft aangebracht moet onderwerpelijk aan onze harten worden toegepast. Kan een mens zonder Jezus dan ook nog zalig worden? Hoe kunnen wij het dan nog buiten Hem stellen en avondmaalgangers worden, terwijl er nooit een slag in onze harten gevallen is? Zeg nu niet: dat is te hard, want ik wens scherp te zijn met het woord der waarheid. Dat is scherp en een tweesnijdend scherp zwaard.

Dat arme volk van God zegt: O, God, doorgrond me en ken mijn hart en zie of er een schadelijke weg bij mij is en leid mij op de eeuwige weg. Die hebben geen rust dag en nacht. Dacht gij, dat die discipelen en die vrouwen daar met elkaar gingen praten over wat er gebeurd was? O nee, en zo is het ook met dat volk. Zij ervaren soms de liefde en de goedertierenheid Gods; en o, die openingen van het Evangelie, die rijkdommen die in Christus zijn, en die goedgunstigheden Gods die hen bemoedigen en hun hoofd uit de gebreken doen opheffen, en dat de liefde doordringt door al de bezwaren heen zoals bij de vrouwen. Laat de strijd groot zijn, maar als er iets van de liefde van Christus was zouden wij al die dingen waarmee wij vervuld zijn, opruimen en wij zouden ook alle geschillen wegnemen, en dan zou er een doorbrekende kracht in ons hart komen.

Dat wij zo gemakkelijk blijven wie we zijn, wijst er op, dat het dor en dood in ons hart is. Mocht Christus een gestalte in onze harten verkrijgen. Buig uw knieën en zeg: *Heere, laat het voor mij ook eens Paasfeest worden, opdat mijn ziel zich in U verheuge en Gij mij zou ontmoeten op de weg om U aan mij te openbaren om mijn ziel in de ruimte te zetten.*

De Heere bevestigde dat werk van Zijn handen en Hij vertrooste Zijn lieve volk en geve een gedurige gebondenheid aan Zijn genadetroon, dat Hij, Die grote Levensvorst ons uit Zijn volheid doe toekomen genade voor genade en dat Hij verhoogd zou worden in het werk van Zijne handen, en dat deze en die uit mocht komen uit zijn strijd en kommer en bemoedigd de weg wandelen. Want de Heere zal het toch voor Zijn volk opnemen, inwendig in bestrijding en uitwendig in verdrukking en versmading in de wereld. Want welhaast zullen wij met Hem gaan in eeuwige heerlijkheid. Dat Zijn genade over Zijn volk mocht zijn en Zijn goedertierenheid over Zijn gunstgenoten en onze harten vervrolijkt en verwijd mochten worden om het pad van Zijne geboden te lopen, zingende de lof van Hem Die alle aanbidding en dankzegging van de Zijnen toekomt tot in alle eeuwigheid. Amen.

9. Vrede op aarde

Kerstpreek over Lukas 2:13-14

Psalm 145:1

Lezen: Lukas 2:1-20

Lofzang van Zach. 1,4

Psalm 103:7

Psalm 85:4

De profetie is vervuld. *Er is een Rijsje voortgekomen uit de afgehouden tronk van Isai, en een Scheut uit zijn wortelen heeft vrucht voortgebracht.* Dit volheerlijke feit mogen wij dezer dagen herdenken.

Afgehouden was laars stam. Eens was deze groot en machtig. Onder David en Salomo was hij een geweldige boom. "Maar Gij hebt hem verstoten en verworpen; Gij zijt verbolgen geworden tegen Uw gezalfde." Vreemden heersten in de plaats van laars geslacht. Een Edomiet zelfs zat op de troon van David. Nauwelijks was een nakomeling van David meer te vinden. Een afgehouden tronk, ziedaar het beeld van laars nageslacht. En toch, het wakend oog des Heeren was er over. Nog staat deze tronk met zijn wortelen in de aarde. Hoewel veracht, vergeten, verworpen, is het nageslacht door de Heere bewaard.

Een maagd is opgetogen naar Bethlehem. Zij wordt beschreven in de stad Davids, omdat zij uit het geslacht van David was. Uit haar heeft Gods eengeboren Zoon ons vlees en bloed aangenomen en is Hij onzer één geworden, behorend tot ons geslacht; in alles ons gelijk, uitgenomen de zonde. Hij kwam in de aller-diepste vernedering. Hij verborg Zijn nooit verminderde Goddelijke heerlijkheid achter het voorhangsel van Zijn menselijke natuur. Want Hij kwam om Zich neer te buigen in de diepe staat van de ellende van Zijn volk. Hij is arm geworden om hunnentwil, opdat Hij hen rijk maken zou.

En toch, hoe nederig, arm, veracht Zijn inkomen in de wereld was, toch was dat Rijsje, deze Scheut, God uit God. Hij was en bleef de Zoon Gods; God bovenal te prijzen in der eeuwigheid; Davids Zoon en toch Davids Heere; een Scheut, en tegelijk de Wortel van het geslacht Davids. Zijn inkomen in de wereld is dan ook met eeuwige heerlijkheid. Deze heerlijkheid is verborgen voor het oog der wereld, maar zij wordt geopenbaard aan van de Zijnen, die van Hem ook in Zijn diepste vernedering zullen uitroepen: "Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Hij is blank en rood. Hij draagt de banier boven tienduizend." Zo zagen Hem de herders uit Bethlehems velden, en het moge ons gegeven worden Hem zo door het geloof te aanschouwen, nu wij vernemen hoe Zijn heerlijkheid in de hemelen is uitgeroepen *door een menigte des hemelsen heirlegers in de engelenzang*, die ons vrede op aarde verkondigt en die beschreven is in Lukas 2:13-14:

En van stonde aan was er met de engel een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God en zeggende: Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen!

Van vrede op aarde gewaagt de engelenzang. Deze vrede wordt bezongen:

1. Door hemelse zangers.

2. In een hemels lied.

1. Door hemelse zangers.

Nadat een engel des Heeren de herders in Bethlehems velden het grote wonder der vleeswording van de Zoon Gods had verkondigd en hun een teken gegeven had, waarin ook de herders werden opgewekt heen te gaan om het Kindeke te zien, was er van stonde aan met de engel *een menigte des hemelsen heirlegers, prijzende God*. Met welk een verwondering moeten de herders zijn aangedaan, toen zij niet alleen de heugelijke tijding van de geboorte van de beloofde Messias vernamen, doch daarbij ook de hemelse heirscharen hun Gode verheerlijkend lied hoorden zingen.

O wonderlied! Een lofzang van hemelbewoners. Wie beschrijft wat in het hart van die herders is omgegaan? Dat laat zich niet beschrijven. Het moet gekend worden door mede-ervaring van het eeuwig heil, dat ligt in de openbaring van Christus en Zijn heerlijkheid in het hart van verloren zondaren. Dan wordt iets gekend, gesmaakt, genoten van de onuitsprekelijke liefde Gods, die ons van de aarde als losmaakt en een ware gemeenschap geeft met de hemelen. In die hemelse gezindheid is het te verstaan, dat de herders hun kudden konden verlaten om te gaan zien "het woord, dat er geschied is, hetwelk de Heere ons heeft verkondigd."

Ja, die tijden zijn Gods lieve volk niet vreemd, dat het met hemelse blijdschap wordt vervuld. In die tijden is een voorsmaak in het hart van de eeuwige heerlijkheid, genoten met het Lam op de berg Sion. Johannes hoorde "een stem van citerspelers, spelende op hun citers; en zij zongen als een nieuw gezang voor de troon en voor de vier dieren en de ouderlingen." Geen wereldling kent ook maar iets hiervan. Niemand kon dat gezang leren, dan degenen, die van de aarde gekocht waren. O, hoe onuitsprekelijk groot zal het voor de strijdende en verdrukte kerk eens zijn, met al de gezaligden en de heilige engelen God en het Lam eeuwig en volmaakt te prijzen. De engelen gingen de herders in de lofzang voor, vermeldend zowel het doel van Bethlehems wonder als de vrucht ervan. In dat wonder verheerlijkt God Zich in al Zijn deugden, die door de zonde geschonden waren, terwijl Hij vrede wrocht en Zijn welbehagen was in de mensen.

De hemelse zangers zijn, zo zegt onze tekst, *een menigte des hemelsen heirlegers*. Een grote, zeer grote menigte dus der heilige, onbevleete troongeesten Gods. Een menigte der engelen, die nooit gevallen zijn. Want het was bij de engelen anders dan bij de mensen. God schiep op aarde één mens, en in hem het ganse menselijke geslacht, dat de Heere hem tot een verbondshoofd stelde. Toen dan ook Adam viel, vielen alle mensen in hem. Maar met de engelen handelde God anders. Hij schiep hen in hun vol getal, allen tegelijk. De engelen stonden niet in één hoofd en kenden geen geslacht. Elke engel stond voor zichzelf en viel voor zichzelf. Een *deel* der engelen is dan ook slechts gevallen en duivelen in de hel geworden. Dat zijn de verworpen engelen.

Zo is geschied naar de aanbiddelijke soevereiniteit Gods en in de volvoering van Zijn besluit. Hij verloor echter de andere engelen, om hen in hen staat eeuwig te bevestigen. Ziet hier toch duidelijk, dat God predestineerde niet uit gevallen schepselen, maar dat de predestinatie in orde aan het besluit van schepping en val voorafgaat. O, zink in verwondering weg en roep hieruit: "Aanbiddelijk Opperwezen!" Van deze uitverkoren en in hen heerlijke staat staande gebleven engelen zegt ons de Heere Jezus, dat zij altijd zien het aangezicht van de Vader, Die in de hemelen is (Matth. 18:19). Zij prijzen God dag en nacht, instemmend met de Serafijnen, waarvan de één tot de ander riep en zei: "Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen." Hun hoogste vermaak en werk is God te ver-

heerlijken met hun lofgezangen. En met hen zullen de uitverkorenen uit de mensen eenmaal eeuwig instemmen en de hemelen vervullen met gejuich. O, hoe groot is het goed, dat God heeft weggelegd voor degenen, die Hem vrezen.

Van de hemelse zangers in Bethlehem wordt voorts in onze tekst gezegd, *dat zij waren een menigte des hemelsen heirlegers*. Als een leger zag ook Jakob hen, te Mahanaïm hem omringend en bewarend. En Gods Woord spreekt gedurig van deze geordende heirscharen. Gabriël en Michaël zijn vorsten van het hemels heir, en onder hen zijn Cherubijnen, die voor het recht Gods waken, gelijk een Cherub gesteld werd aan de ingang van de hof en Cherubs stonden boven het verzoendeksel der ark, waarin des Heeren wet verborgen lag.

Ook zijn er Serafijnen, die de heiligheid des Heeren dienen. Deze engelen voeren de strijd des Heeren tot bewaring en verlossing van Gods uitverkorenen, dewijl zij gediensstige geesten zijn, tot dienst uitgezonden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen. En hoe groot hun macht is, blijkt niet alleen daaruit, dat één engel in één nacht 185.000 man sloeg van het leger der Assyriërs, maar ook uit hun groot getal. Daniël zag hen als de duizendmaal duizenden, die de Heere dienden, en tienduizendmaal tienduizenden stonden voor Hem. Zo ook spreekt Johannes van de duizendmaal tienduizenden en duizendmaal duizenden. Machtige scharen van hemelse geesten dienen God voor Zijn troon. En deze allen zijn ten dienste der uitverkorenen, die zij dragen op al hun wegen. O, hoe veilig is het pad van Gods kerk. Zij zingt dan ook van die hemelse heirscharen:

*Gods wagens, boven 't luchtig zwerk,
Zijn tien- en tienmaal duizend sterk,
Verdubbeld in getalen;
Bij hen is Zijne majesteit
Een Sināi in heiligheid,
Omringd van bliksemstralen.*

Geen nood! de herders kunnen veilig gaan naar Bethlehems stal. Hemelse heirscharen waken over hen en over hun kudden. En al ziet ons oog die heirscharen niet, evenwel zijn zij er, het volk van God ten goede: "Want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen. Zij zullen u op de handen dragen, opdat gij uw voet aan geen steen stoot." Die véér hen zijn, zijn meer dan die tegen hen zijn. God gebiedt deze hemelse heirlegers op hun eenzame wegen; in hun donkere plaatsen. Al brult de macht der hel tegen Gods uitverkorenen, al zijn zij in gevaren van een vreselijke oorlog, al dreigen hongersnood en pestilentie, deze hemelse heirscharen waken over hen dag en nacht.

Hoewel deze engelen staan voor Gods troon, nochtans hebben zij in Gods eeuwige raad niet kunnen inzien. Het bleef hun dan ook een verborgenheid, hoe de vlekkeloze wet Gods zwijgen kon over een schuldig volk. Gods uitverkorenen hebben door het geloof deze verborgenheid eer gekend dan de heilige troongeesten. Op het verzoendeksel tuurden dezen, om die verborgenheid te mogen verstaan, terwijl de gelovigen van het oude verbond er al van zongen. Maar nu is ook de engelen het raadsel opgelost. De wet zien zij voldaan en verheerlijkt in Hem, Die in Bethlehem is geboren. In Hem zien zij de vervulling van de bloedige offeranden in Israël. In de kribbe ligt de Wetvolbrenger en Ontwapenaar. Met behoud van al Gods deugden kon de wet zwijgen en zal zij zwijgen.

Zo zien de engelen thans de hemelen geopend voor doemwaardige zondaren; zij zien Gods daagden verheerlijkt in de zaligheid van Adams zonen en dochteren. Hun God zullen zij prijzen, en Slons eeuwige Koning zullen zij eer geven. Zelf behoeven zij geen Zaligmaker, geen schuldverzoening, geen zondeverlossing. Zij hebben nimmer gezondigd.

Maar al is hun deze geboren Zaligmaker niet van node, zij zien God in Christus verheerlijkt. Het grote heilgeheim van eeuwige zaligheid is hun ontdekt; Gods welbehagen hun geopend, waarnaar door de diepte van Adams val heen de uitverkorenen der mensenkinderen zullen zalig worden. Dat geeft de engelen stof om God te prijzen en Zijn Naam lof te zeggen. Steeds weer vinden wij hen bij Christus. Hier bij de geboorte, straks in de verzoeking in de woestijn en in de hof van Gethsémané; in de opstanding komen zij neer en werpen de steen van het graf; in de hemelvaart geleiden zij de triomferende Koning; en eens zullen zij Hem omringen, als Hij komt om te oordelen de levenden en de doden. De engelen gaan de wegen van Gods kinderen ook na en uit Gods genade, in hen verheerlijkt, ontvangen zij gedurig weer overvloediger stof tot prijzing van de Naam des Heeren. Door de gemeente wordt aan de overheden en machten in de hemel de veelvuldige wijsheid Gods bekend gemaakt (Efeze 3).

En als nu de engelen God prijzen over de geboorte van Christus, hoeveel te meer moesten dan Gods kinderen worden opgewekt om de Heere te loven over het wonder, thans door ons herdacht. Dat wonder geldt hun verlossing uit dood en verderf; het raakt hun zaligheid. Daartoe is de Zoon Gods gekomen, opdat Hij Zijn volk zalig make van hun zonden. Niet één van Gods deugden is geschonden; neen! dat kan niet. Maar de zaligheid is teweeggebracht in de volkomen verheerlijking Gods. God komt aan Zijn eer in de zaligheid van de Zijnen. Gods volk zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheden.

O, dat het dan in dit leven bij aanvang zinge en hun harten op de Kersttijd mochten worden verruimd, om God te prijzen bovenal. De wereld legt maar al te zeer beslag op de heilige feestdagen; zij zingt en springt in de dienst der zonde. Zouden wij dan Gods volk niet opwekken om de Heere te loven, Wie de aanbidding en de dankzegging toekomt in alle eeuwigheid en Die Zich Zijn volk geformeerd heeft om Zijn lof te vertellen? Hij gaf overvloedig stof om Hem te prijzen. Hij schonk Zijn eengeboren Zoon om zalig te maken wat verloren is.

*Geeft dan eeuwig' eer
Onze God en Heer';
Klimt op Sion, toont
Eerbied, waar Hij woont,
Waar Zijn heiligheid
Hare glans verspreidt;
Heilig toch en 't eren
Is de Heer' der heren!*

Leggen wij thans het oor te luisteren aan:

2. Het hemelse lied, dat van de vrede op aarde zingt.

Och of onze oren geopend werden! Want deze zijn van nature gesloten voor de melodie des hemels. Zij staan open, wijd open voor het geting-tang van de wereld; voor alles wat het hart van God aftrekt en Hem de eer niet geeft, die Hem toekomt. Maar van de hemelse lofzang verstaan wij van nature ook maar niet één woord; ook niet al zongen wij

van kindse dagen die engelenzang na. Dat wij er toch wel op letten, dat er een uiterlijke toegenegenheid tot de Waarheid kan zijn, zonder dat onze ziel kennis heeft van de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen. Maar al te zeer wordt in het oppervlakkige rust en vrede gezocht. De dagen rondom Kerstfeest geven er overvloedig blijk van. Rome wiegt zijn kindje niet alleen. Maar de verderfelijke geest van een verwaterd christendom, in kerk en zondagsschool gebracht, juicht om een kerstboom en begint zelfs hier en daar de Kerstnacht op een steeds meer Roomse wijze te vieren. Alles wat op het gevoel der mensen inwerken kan, is aan zulk een stroming lief, maar de gronden der zaligheid zijn haar gans verwerpelijk. En wij allen zijn daarvan vijanden van nature, ook al belijden wij de zuivere leer naar Gods Woord.

De geboren Sionskoning, van Wie de engelen zongen, is gekomen tot een val en tot een opstanding van velen. O, onze harten moeten vernieuwd, onze oren doorboord om de zang te verstaan, die in de hemelen gezongen is. In die zang is God geprezen, de enige en Drie-enige God, Vader Zoon en Heilige Geest, Wie toekomt alle lof en aanbidding, eeuwig en altijd. De heerlijkheid Gods was in de allereerste plaats de stof van de engelenzang.

De menigte van hemelse heirlegers zong: *Ere zij God*. Zij bevestigen, dat uit Hem en door Hem en tot Hem alle dingen zijn. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. God heeft Zijn eigen eer willen verhogen in Zijn schepselen. Hij wrocht alle dingen om Zijns Zelfs wil, dat is tot Zijn heerlijkheid. In het bijzonder heeft Hij Zich willen verheerlijken in Zijn barmhartigheid in Zijn uitverkorenen. Hij verkoor hen tot de zaligheid, in Christus, Die de Vader heeft uitverkoren tot een Hoofd der gemeente. Van Hem spreekt de Vader in Jesaja's profetie: "Ziet, Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft."

En in Hem is de kerk Gods uitverkoren. Noch hun val, noch de ontzettende ellende, waarin zij zich door hun val hebben gestort, bewoog God tot de verkiezing van de Zijnen. Niet uit medelijden, maar uit eeuwige soevereiniteit heeft de Vader hen gesteld tot verkrijging der zaligheid, gelijk Hij anderen gesteld heeft tot toorn. Daarom is ook hun zaligheid eeuwig en onwrikbaar vast Het vaste fundament Gods staat, hebbende deze zegel: "De Heere kent degenen, die van de Zijnen zijn. Och of des Heeren lieve volk door het geloof meer op de vaste grond van het soeverein welbehagen van de Vader in Christus zinken mocht. Het zou meer van zichzelf afzien en God zou meer de eer worden toegebracht van het werk van Zijn handen. "Het is door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen."

En wat zocht de Heere in dit soeverein besluit der predestinatie? Hij zocht Zijn eigen eer. De verheerlijking van Zijn gerechtigheid en van Zijn barmhartigheid. Daartoe besloot Hij mensen te scheppen; daartoe besloot Hij allen in de val van Adam. Zijn gerechtigheid zal eeuwig uitblinken in de rechtvaardige straf der goddelozen; maar ook Zijn barmhartigheid zal eeuwig verheerlijkt worden in het behoud der uitverkorenen. Door de diepte van Adams val heen zullen dezen de zaligheid beërven. Niet hun behoudenis staat op de voorgrond, maar de verheerlijking van de barmhartigheid Gods in hen. En als het recht gesteld is in hun harten, mag ook dat volk Gods eer boven hun zaligheid verkiezen. In het bijzonder waar de Heere van de Zijnen verwaardigt in de vierschaar Gods te worden afgesneden van hun leven, waar zij hun eeuwige doodvonnis in volle helwaardigheid mogen omhelzen voor God, daar waar zij Gods recht lief krijgen en zich geheel onderwerpen, wordt ook Gods eer hun meer dan hun behoudenis. En daar ook wordt de eer Gods hun zaligheid en zingt hun ziel de zang der engelen: "Ere zij God."

Want het welbehagen van de Vader, dat soeverein welbehagen, heeft zijn uitgang tot de gevallen Adamskinderen verkregen in Christus.

Hij is niet alleen het Hoofd der gemeente in de verkiezing, maar ook de Tweede Adam, het representerend Hoofd der uitverkorenen in de sluiting van het verbond. Behaagde het de Vader Zich te verheerlijken in barmhartigheid door de diepe val van Adam heen, de gerechtigheid Gods eiste handhaving van de straf der zonde en vorderde volmaakte gehoorzaamheid. En o, bemerk nu die overeenstemming in de drie Personen in het eeuwig Goddelijk Wezen; de Zoon is met Zijn hart borg geworden. Hij had lust het welbehagen te volbrengen en de *wet was in het midden Zijns ingewands*. Hij verbond Zich uit soevereine liefde tot de volmaakte en onschendbare deugden Gods, om al de schuld te voldoen en aan de gerechtigheid haar loop te geven, opdat al de deugden Gods eeuwig verheerlijkt worden in het zaligen van zondaren.

De fundamenten der zaligheid liggen in de eeuwigheid. In de borgstelling heeft de Vader, handelend voor de drie Personen in het Wezen Gods, de uitverkoren kerk omhelsd, in Zijn besluiten gerechtvaardigd en gesteld tot heerlijkheid. In het onveranderlijke verbond, met de uitverkorenen in Christus gesloten, verkreeg God de eer, werd de gerechtigheid voldaan en de barmhartigheid ontsloten. Het was genoeg voor al de gekenden Gods om de zaligheid te beërven. Abraham, Izak en Jakob, Mozes, David en Elia en al de verkorenen, die gestorven zijn éér Christus in het vlees de dadelijke voldoening schonk, zijn in de volmaakte heerlijkheid ingegaan, beërvend de stad, die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Zij behoeften niet naar een vagevuur, of in een voorportaal des hemels te wachten tot Christus op Golgótha stierf, gelijk Rome verzonnen heeft.

O nee! Want de borgstelling van Christus bij Zijn Vader was hun grond. Zij zijn gekocht met het bloed des Lams vóór de grondlegging der wereld. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Gods deugden blinken uit en dit is de eeuwige vermaking van Vader, Zoon en Heilige Geest. Het zal ook de geloofsblijdschap van Gods kinderen zijn. God verheerlijkt in Christus Jezus van de stilte der nooit begonnen eeuwigheid.

Dat nu de bedrukten Sions, de gekrookte rieten en rokende vlaswieken hun hoofden opheffen. In hen is niets dan doem-schuld, in hen heerst van nature de dood. Dat zij zich in stof en as verfoeien voor God. De Heere opene hun ogen meer en meer ervoor, dat wij des doods waardig zijn en niets uit ons Hem kan behagen. Maar o, ziet die lust, die vermaking, die God in Christus heeft, opdat Zijn eer uitblikke in de zaligheid van doemwaardige, gans verdorven zondaren.

O die engelenzang! Voor de engelen zelf is de verborgenheid der zaligheid van Adams zonen en dochteren geopenbaard, nu de Zoon Gods neerligt in Bethlehems stal in ons vlees en bloed. Want in Hem is de voldoening van Gods recht; in Hem de volbrenging van de eis der wet, door lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. In Hem, Die als een Kindeke neerligt in de kribbe, is de verheerlijking van al Gods deugden. Geen tong kan het verhalen wat dit Kindeke wrocht. God komt aan Zijn eer, ten spijt van satan en al de duivelen; ten spijt van de wereld, die in het boze ligt; ten spijt van al wat uit Adam is. Nu, nu klonk het over de velden van Bethlehem uit de monden van de menigte des hemelsen heirlegers: "Ere zij God."

Die lofzang is de verkondiging van het doel, dat God Zich stelde, en van het einde, dat zal gezien worden in Zijn volk, en van de erkenning, die Gods kinderen hun Heere geven zullen: "Ere zij God in de hoogste hemelen."

Een menigte van hemelse heirlegers is van stonde aan met de engel, die de herders de geboorte van Christus geboodschapt heeft. Zij geven door hun talrijke tegenwoordigheid Sions eeuwige Koning eer en heerlijkheid. Hoe nederig en arm Zijn geboorte uit Maria ook wezen moge, hoezeer de wereld zich ook voor hem sluit, zodat geen plaats is in de herberg om Hem te ontvangen, de engelen prijzen Hem met een grote menigte en geven Hem hemelse heerlijkheid. Hun lofzang predikt echter ook de heerlijkheid van Christus in Diens diepe vernedering voor de herders en voor al het volk Gods. Hun ogen moeten voor Hem worden geopend, meer en meer. Zijn volheid moet hen verzadigen. Hij is voor hen gekomen, opdat God in hen verheerlijkt worde naar de rijkdom van Zijn genade. De herders zullen straks voor Hem neerbuigen en zij zullen wederkeren met grote blijdschap, verheerlijkende en prijzende God over alles wat zij gehoord en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was. Zo zal de Heere al op aarde verheerlijkt worden in en door van de Zijnen.

Zo mochten de zielen van Gods kinderen verruimd worden op deze Kersttijd. O, dat allen, die met de herders in heilig verlangen naar Hem uitzien, Die hun beloofd is van de Vader, met deze blijdschap mochten worden vervuld. In Christus is God verheerlijkt tot hun zaligheid en in de vereniging des geloofs met Hem zal hun ziel met blijdschap verzadigd worden.

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen.*

Niet alleen op aarde, maar in de hemelen wordt God eer gegeven. Ja, in de hemelen, is de oorsprong en de volkomenheid der verheerlijking Gods. In de hemelen is Gods troon; dar is de openbaring van Zijn heerlijkheid meer, oneindig meer, dan ergens anders; dar dienen de heilige engelen Hem dag en nacht voor Zijn troon; dar zal de in Bethlehem Geborene bekleed zijn met de heerlijkheid, die Hij had, eer de wereld was; dar zijn de verlost en voor de troon, degenen, die komen uit de grote verdrukking, die hun lange klederen hebben gewassen en wit gemaakt in het bloed des Lams; dar zal God eeuwig en volmaakt eer en aanbedding en dankzegging van al Zijn volk ontvangen.

On deze aarde is het kennen ten dele; is ook de aanbedding ten dele en de dankzegging van Gods volk. In dit leven blijft de aankleving der zonde; hier ook zijn de donkere verlaten van de Heers, waarin Gods volk zo weinig tot Gods eer is; ja hun harten zijn hier bezet met krenkingen van Gods eer, schendingen van Zijn Naam, getroffen door pijlen des satans, vervuld met murmureringen tegen Hem, Wiens handelingen enkel goedertierenheid zijn met Zijn gunstgenoten. En ziet, nu trekt de lofzang der engelen het volk hemelwaarts. Gedurig geschiedt dat in de Schrift. De Heere Jezus nam Zijn discipelen in de nacht, in welke Hij verraden werd, uit de verdrukking op en wees hen naar de hemelen, hun zeggende: "In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins Ik zou het u gezegd hebben." En hier in de velden van Bethlehem wordt der engelenzang gehoord: "Ere zij God in de hoogste hemelen."

Dat de wandel van Gods volk in de hemel zij, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten. Tel de voorspoed, noch de tegenspoed van de wereld zwaar. Zij zijn slechts voor een ogenblik. Zie over de strijd van vlees en bloed heen; deze zal straks eindigen. In de hemelen zal Gods eer van de gekochten met Christus' bloed volmaakt gezongen worden, waar geen zonde meer zijn zal, waar de tranen van de ogen van Gods volk zijn afgewist

en hun mond niet arm aan woorden meer wezen zal. De engelen hebben het de ganse kerk toegeroepen wat haar in Christus is bereid: "Ere zij God in de hoogste hemelen." Maar wat in de hemelen bereid is voor Gods uitverkorenen, dat wordt op aarde toegepast.

Van die toepassing getuigde dan ook de engelenzang. Zij zongen niet alleen: "Ere zij God in de hoogste hemelen", maar deden daarop volgen: "Vrede op aarde."

De zonde heeft de vrede van de aarde weggenomen. Zij stelde de mens in oorlog met God, zijn Schepper, en onderwierp Adam en al diens nakomelingen aan het oordeel van de drievoudige dood, en de aarde zelf aan de vloek des Heeren. Een oorlog is ontbrand, die eindigen zal in het eeuwig verderf; ja ook in de hel is één oorlog voeren tegen God, één vloeken van Hem, één woeden tegen Gods oordeel. De hel zou geen hel meer zijn, als er een buigen onder Gods rechtvaardig oordeel zijn zou en een neerleggen van de wapenen tegen Hem. Maar in aller eeuwen eeuwigheid zal daar de woedende strijd worden gestreden onder de branding van de toorn Gods. Vrede zal de mens met God nooit sluiten. Wij zijn vijanden Gods. Dat is de diepe ellendestaat, waarin wij allen van nature verkeren. Gedoopten zowel als ongedoopten, kerkelijken zowel als onkerkelijken, uiterlijk vromen als openbaar goddelozen, niemand uitgezonderd, allen zijn wij van nature in oorlog met God. Ook is alle oorlog op de wereld gevolg van de zonde en het oordeel Gods, dat blijven zal zo lang de wereld staat.

En ziet, nu wordt door de menigte van hemelse heirlegers in Bethlehems velden gezongen: "Vrede op aarde." Hoe is dat nu mogelijk? Wie kan aan zulk een lofzang nu nog denken, nu de aarde met wrevel is vervuld? Is het wonder, dat duizenden zich van deze lofzang afkeren? Oorlog, oorlog was er op de aarde; het bloed van duizenden stroomde weg; steden en dorpen liggen in puin; het ene volk na het andere werd in de felle strijd betrokken, of het dit wenste of niet. Hoe kunnen wij dan nog die engelenzang langer aanhoren, die van vrede op aarde gewaagt?

O arme mens, die zo spreekt. De vrede, hier bezongen, is niet een aardse vrede, maar een hemelse, die door het vreselijkst oorlogsgewoel niet wordt verstoord.

Die vrede is vrede met God. Deze vrede is teweeggebracht door de te Bethlehem geboren Sionskoning. Hij is de Vredevorst, van Wie Zacharia profeteerde: "Zie, uw Koning zal komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm en rijdende op een ezel, en op een veulen, een jong der ezellen." Met het oog op Zijn geboorte in de stal van Bethlehem hebben de engelen gezongen: "Vrede op aarde."

Die vrede is verworven doordat God Zelf de oorlog van de hemel af heeft uitgeroepen in Genesis 3:15: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen." Christus heeft de vrede verworven. Daartoe heeft Hij, de Zoon Gods, ons vlees en bloed uit Maria aangenomen. In Zijn Goddelijke natuur kon Hij niet lijden en sterven; en als mens alleen, al ware Hij een mens zonder zonde, zou Hij geen eeuwige gerechtigheid hebben kunnen aanbrengen. Gods Zoon moest in ziel en lichaam het oordeel Gods dragen en doordragen. Zo was Hij aangekondigd door de profeten en afgeschaduwde in de ceremoniën; en daartoe werd Hij het eigen vlees en bloed van Maria, ontvangen zijnde van de Heilige Geest. Deze Geborene in Bethlehem vermocht vrede te maken. Hij stilte Gods toorn door die te dragen; Hij ontwapende de wet van haar vloek, door deze te voldoen in lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. Hij heeft Zijn uitverkorenen met God verzoend.

"Hij, is onze vrede", zegt Paulus. Hij werkt de vrede in het hart van de Zijnen. De tijd komt voor het volk van God, dat Hij hen uit de staat der zonde en der vijandschap overzet in een staat van verzoening en vrede met God. In dat volk wordt niet maar een verandering gewerkt, doch een staatsverwisseling. Hoeveel veranderingen wij in ons leven ook doormaken, al werden wij van rooms protestant, het laat ons, buiten het werk van Christus in ons, in dezelfde staat, waarin wij geboren zijn; hoeveel gevoelige indrukken wij ook in onze consciëntie mogen hebben, wij kunnen er de hoop der zaligheid niet op bouwen, want buiten de staatsverwisseling, die ons uit de dood doet overgaan in het leven, blijven wij vijanden van God en Christus.

Hier ligt het grote onderscheid tussen Orpa en Ruth, dat aan de grenzen openbaar kwam; hier ligt het beslissend onderscheid tussen het nabijkomend en het zaligmakend werk des harten, tussen de algemene en de bijzondere genade. Ja, dit is het grote voorrecht van Gods volk, het is in een staat van verzoening en vrede met God gesteld; in een staat, waaruit het nimmer uitvallen kan, waarin het eeuwig en volmaakt met God verkeren zal.

Maar de staatsverwisseling is dikwijls voor het oog van Gods kinderen verborgen. Menigmaal vreest dat volk, dat het slechts een verandering doorleefde, die het doet zijn als een Orpa, als een Saul onder de profeten, als een Achab, die zich vernederde. De twijfelingen zijn dikwijls groot en zij laten de ziel geen rust. Toch zijn de genietingen van de vrede in hun ziel dikwijls zó groot, dat alle beschuldigers moeten wijken; maar buiten de dadelijke tegenwoordigheid des Heeren heeft het geloof geen kracht om de staat van vrede en verzoening vast te houden. In zulk een bekommerd leven verkeren sommige zielen slechts kort, anderen een geruime tijd. Evenwel is het de ervaring van al Gods volk, dat het de vrede niet vinden kan buiten Christus. Hij wil Zich aan hen openbaren en hun tonen, dat Hij de vrede verwierf en Gods toorn stilde.

O, hoe ruim wordt dan toch zalig worden. Zo onmogelijk als het bij de mens is om met God bevredigd te worden, zo ruim wordt het voor de ten einde raad gebrachte zielen in Christus. Hij wordt hun dierbaar. Het geloof richt Zich op Hem. Het wordt een hongeren en dorsten naar Hem. De Vader Zelf trekt hen tot Christus door de Heilige Geest. En toch, ook in het begeren van Christus ligt de vrede en de rust niet, maar in het bezit van Hem. Het wordt het ontdekte volk om Christus te doen. Ruth had veel genoten op Boaz' akker, maar zij bleef een vreemde tot Boaz haar loste. En zo draagt het volk een gemis van Christus tot Hij het lost.

Alles, alles buiten Hem is te kort om God te ontmoeten. Gods recht eist een volkomen voldoening, en die kunnen wij niet geven; ook niet met al onze bevindingen. In Gods vierschaar valt alles buiten Christus weg. Als vijanden worden de uitverkorenen met God verzoend; als hellewichten behouden.

De Geborene in Bethlehems stal wordt hun gegeven van de Vader. In Hem is God met Zijn volk tevreden. Hij is hun vrede en stelt hen in bewustheid hunner ziel, door de verzegeling van de Heilige Geest, in een staat van vrede met God Drie-enig. Hun staat is eeuwig vast, ook al genieten zij de vrede niet steeds in hun harten. Ja, er komen tijden van donkerheid, van verlating, van aanvechtingen des satans, waarin ook dat bevestigde volk ervaart, dat het alleen in Christus zijn vrede heeft en uit Hem leven moet. Maar onder dat alles blijft hun staat van verzoening vast in God.

Hoe nodig is het dus te onderscheiden tussen het werk des Heeren in Zijn uitverkorenen en de gelovige toe-eigening van wat God deed. De Heere heeft de vrede voor al van de Zijnen aangebracht. In Hem is vrede op aarde. En het werk, dat Hij begon, zal Hij voleindigen tot op de dag van Zijn komst. Niet één van de Zijnen zal omkomen. Hij zal

het gekrookte riet niet verbreken en de rokende vlaswiek niet uitblussen. Maar de troost heeft het volk alleen ervan, voor zover het zulk een weldaad met een gelovig hart mag aannemen. En voor zóver zal Gods volk roemen in Hem, van Wie gezongen is door de engelen: "Vrede op aarde."

Ja meer.

Hoort hoe de engelen getuigenis geven van de volkomen bediening van Hem, door Wiens hand het welbehagen des Heeren gelukkig zal voortgaan. Zij zingen: *"In de mensen een welbehagen."*

Gods welbehagen is van eeuwigheid. Het is de soevereine wil Gods om Zichzelf in de Zijnen te verheerlijken in barmhartigheid. Dat welbehagen zal door de hand van Christus gelukkig-lijk voortgaan. Ziet nu de geboren Immanuël. God heeft een welbehagen in Hem. Hij droeg de toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht, maar Zelf werd Hij nimmer voorwerp van die toorn. Van Hem betuigde de Vader: "Hij is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Mijn welbehagen is." Hij was voorwerp van het welbehagen Gods, en in Hem is het in al Zijn volk.

O onbevattelijk wonder van genade! In de staat der rechtheid was de mens voorwerp van het welbehagen Gods. Des Heeren lust was aan hem, die beelddrager Gods was. Maar door de zonde is het pronkjuweel der schepping voorwerp van Gods toorn geworden. Al wat de mens is, al wat hij doet en laat, is een afgrijzen voor God, een walg in Zijn heilige ogen. Uitgestoten uit de gemeenschap Gods, is de gevallen mens geworpen op het vlakke des velds, waar hij vertreden ligt in zijn bloed. Maar hoort nu wat de engelen getuigen: "In de mensen een welbehagen."

Christus is zonder zonde. Hij is ontvangen van de Heilige Geest. Geboren uit een zondige Maria, haar eigen vlees en bloed, is Hij nochtans buiten de toerekening van Adams bondsbreuk, zonder erfzonde, naar Zijn menselijke natuur volmaakt, al heeft Hij die menselijke natuur om van Zijn volk wil aangenomen met al haar zwakheden, Zodat Hem hongerde en dorstte, Hij vermoeid was en weende. Hij leed en stierf. Maar Hij was in dat alles het welbehagen Gods. De vermakeningen van de Vader waren in Hem. En door Hem in Zijn volk. Zij worden in Gods gunst en gemeenschap hersteld. In Adam scheurden zij zich uit het liefdeshart van de Vader; in Christus worden zij weer bemind met een eeuwige liefde.

O, onuitsprekelijk wonder van zaligheid. Niet alleen is Gods toorn gestild en het oordeel weggenomen, maar voor de kerk des Heeren geldt het: "Mijn lust is aan haar."

Ontdekkende genade leert Gods volk zichzelf kennen als gans verdorven. Hoe meer de Zon der gerechtigheid dat volk beschijnt, hoe meer het getuigen moet een walg van zichzelf te hebben. En ziet nu, deze gans verdorvenen door de zonde worden in Christus de voorwerpen van Gods welbehagen.

Uit het soevereine welbehagen Gods worden zij zalig, en dat welbehagen maakt hen een verlustiging in Gods ogen. Hier moet de kerk wel uitroepen: "Ik ben zwart, doch lieflijk." Christus Zelf verklaart het: "Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin; er is geen gebrek aan u." De Geest getuigt met hun geest, dat zij kinderen Gods zijn. Want zij hebben niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid wederom tot vrees, maar zij hebben ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke zij roepen: *"Abba, Vader!"*

Zingen wij daarvan uit Psalm 103:7:

*Geen vader sloeg met groter mededogen
Op teder kroost ooit zijn ontfermend' ogen,*

*Dan Israels Heer' op ieder, die Hem vreest.
Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten;
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof van jongsaf zijn geweest.*

Toepassing.

De engelenzang stelt alzo de grote betekenis van de geboren Sionskoning in het volle licht. Hij kwam in de aller-diepste vernedering, in doeken gewonden en liggende in de kribbe. Maar die diep Vernederde heeft eeuwige heerlijkheid. Hij is gekomen om het geschonden recht Gods volkomen te voldoen en om satans kop te vermorzelen, opdat gans verloren Adamskinderen in Gods gemeenschap worden hersteld. Vrede heeft Hij gebracht; vrede met God; de vrede, die alle verstand te boven gaat.

Kent gij die vrede? Al voor de tweede maal in een kwarteeuw stond de wereld in oorlogsbrand. Is het wonder, dat oor en hart gesloten worden voor de engelenzang? Dat duizenden de schouders ervoor ophalen? Arme wereldlingen! Arme kerkgangers, wier hart op de verheven lofzang der hemelbewoners niet breekt. Ik bid u, vergeet toch een ogenblik al het woeden der volkeren, het oorlogsgeweld, het oorlogswee. Erger oorlog voeren wij, gij en ik, van nature. Sinds de val in Adam staat de mens met God in oorlog. Als wij daarvan iets beseffen mochten, zouden wij de vrede zoeken, die door de Geborene in Bethlehems stal is aangebracht.

In een Brabants dorp ontmoette ik één onzer soldaten, die in de consciëntie getroffen was toen in de oorlogsdagen alarm geslagen werd. De schellen vielen van zijn ogen. Niet het naderend oorlogsgevaar verschrikte hem, maar hij zag zich geplaatst voor Gods rechterstoel. Erger dan de op onze erve te voeren strijd was het hem, dat hij met God in oorlog stond. Dat maakte zijn ziel rusteloos en deed hem naar de vrede met God vragen.

Mijn medereiziger naar de eeuwigheid, laat het u ten voorbeeld zijn. De Heere opene uw ogen, eer Hij op u zal aanvallen als een leeuw, die van jongen beroofd is. Nog is het de tijd uwer bekering. Nog staat Christus voor de stad uws harten, roepend: "Och, of gij ook bekende, ook nog in deze uw dag, hetgeen tot uw vrede dient." Dat het voor uw ogen niet verborgen blijve, maar op dit Kerstfeest uw hart voor Christus werd geopend, opdat gij vrede vinden moogt in Zijn bloed. Groter voorrecht is er niet. Die vrede maakt voor tijd en eeuwigheid gelukkig.

Komt verslagenen van hart, bedroefden van geest om uwer zonden wil; van de hemel is u toegeroepen: "Vrede op aarde, in de mensen een welbehagen!" Gods eer is verhoogd tot zaligheid van Adams zonen en dochteren; vrede is er voor vijanden. Al briede gij van haat, al verzette gij u zo lang gij kondt; tegen de liefde Gods, die u zocht, moest gij het opgeven. Toen hebt gij de wapenen moeten neerleggen aan Zijn voeten, omdat Hij u te sterk geworden is. O, dat toch uw ziel vrede vond. Voor twee dingen beware u de Heere: dat gij de genade, die Hij schonk, niet veracht, want dat zal over u grote donkerheid brengen; en anderzijds, dat gij geen vrede vindt in uw gestalten, want dat zal u verhinderen om Christus te gewinnen. Roof Christus de eer niet, die Hem als volkomen Zaligmaker toekomt. Uw ziel dorste naar Hem, in Wie Gods deugden zijn verheerlijkt om barmhartigheid te bewijzen aan verlorenen, en vrede te schenken aan opstandelingen. Dat is van de Vader welbehagen. Hij heeft Zijn kerk volmaakt in Christus gesteld; vrij van schuld en vrij van zonde. Zij is Zijn vermaking; Zijn lust is aan haar.

Daarom, rust niet in uw rechtvaardigmaking. Hoe groot de weldaad ook is, dat uw schuld verzoend is, de engelen zongen van het welbehagen, dat God in Zijn volk heeft. Uw ziel

worde in Christus vrij. Staat dan in de vrijheid, met welke Christus u heeft vrijgemaakt, en wordt niet weder met het juk der dienstbaarheid bevangen. Dat zal u in ootmoed en kinderlijke vreze doen wandelen voor het aangezicht des Heeren.

In al uw wegen, ook in uw druk en strijd en in al de beroeringen der volkeren vervulle de Heere uw harten met Zijn vrede. Zijn eer zij uw zaligheid. Schudt u uit het stof, maakt u op, zit neer, o Jeruzalem! maakt u los van de banden van uw hals, gij gevangen dochter Slons! De Heere wekke op om Zijn lof te zingen. De engelen gingen u voor. Ook voor u, bedroefden van geest zal de zangtijd genaken, om de God des vredes te prijzen, Die de satan haast onder uw voeten verpletteren zal. *De God des vredes Zelf heilige u geheel en al; en uw gehele oprechte geest en ziel en lichaam worde onberispelijk bewaard in de toekomst van onze Heere Jezus Christus. Amen.*

10. De blijdschap der discipelen als vrucht van de Hemelvaart van Christus

Preek over Lukas 24:52-53

Psalm 84:5

Lezen: Lukas 24:33-53

Psalm 63:2,3

Psalm 32:6

Psalm 73:14

Het geloof wordt dikwijls bestreden. De zichtbare kerk des Heeren is op de aarde gezet als een schaapskooi te midden der wolven. En zij is onderscheiden in belijdenis en wandel van het ongeloof en het bijgeloof. Menigeen vraagt: "Waarom toch dat onderscheid in openbaring en leven? En het is één van de listige aanslagen des duivels, ook op ons Nederlandse volk en op de kerk in het gemeen, om de grenzen weg te nemen, die de Heere voor belijdenis en wandel in Zijn Woord gelegd heeft. Denkt aan de feiten, die de laatste tijd openbaar worden, dat sommige predikanten het socialisme zijn toegevallen; en dat pastoors en predikanten verenigd en broederlijk optrekken. Zijn ze niet allen burgers van dezelfde stad en zullen zij dan niet samenwerken om het goede voor die stad en het volk te zoeken? Waarom toch die scheidslijn?

Omdat God ze getrokken heeft in Zijn Woord. Denkt maar aan dat ene feit, dat in de Openbaring van Johannes geschreven staat, dat degenen, die het teken van het beest niet hebben, van de oordelen Gods verschoond worden, maar uit de wereld worden uitgestoten; zij, die het teken, het teken van het beest, niet hebben. Zij zijn dus onderscheiden daardoor, dat zij dat teken missen, dat de goddelozen hebben; die dragen het teken van het beest. Er is dus voor de kerk een eigen plaats in de wereld aangegeven en die plaats roept op tot strijd» De Heere heeft voor die kerk een plaats aangegeven om alleen te wonen.

Maar veel meer nog; in het hart van Gods volk wordt die strijd gekampt. Het geloof wordt bestreden; want het volk van God heeft een strijd tegen een driehoofdige vijand; en in deze strijd staat het menigmaal zo, dat zij zeggen in hun hart: "Waar is God, die God, op Wie gij gebouwd hebt " Want daar is in die zware strijd bij het volk geen kracht, zodat het vrezen moet in de hand van Saul nog eenmaal te zullen omkomen.

Maar hun staat een sterke Held ter zijde; er is hulp besteld bij een Held, Die verlossen kan:

*Hij kan en wil en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van de dood,
Volkomen uitkomst geven.*

Hij is het, Die dood geweest is opdat Hij satans kop vertreden zou, hem overwinnende. Die verrezen is uit het graf om eeuwig te triomferen aan de rechterhand Zijns Vaders, en in Wie Zijn kerk is meegenomen ten hemel en waar zij met Hem gezet is in heerlijkheid. Zó gewis is de triomf van Gods volk, dat met Paulus zeggen mag de goede strijd te strijden, waartoe het door genade alleen geroepen wordt; zó gewis, dat het al triomfeert in Christus in de hemel en alleen toet overwonnen vijanden te doen heeft. Indien dan ook het oog van Gods bestreden volk, in welke donkerheid het oog verkeren moge, op Hem

geslagen zijn mag, Die is ingegaan in heerlijkheid, worden zij als helden, die het slijk der straten treden, en stelden zij het hoofd omhoog uit de gebreken en wordt hun hart vervuld met geestelijke blijdschap, die de vrucht is van de hemelvaart van Christus.

Welnu, bij die blijdschap wens ik in deze ure een ogenblik stil te staan en uw aandacht te bepalen bij het getuigenis daarvan in Lukas 24:52-53:

"En zij aanbaden Hem, en keerden weder naar Jeruzalem met grote blijdschap. En zij waren allen tijd in de tempel, lovende en dankende God. Amen."

Ziedaar de blijdschap der discipelen, als vrucht van de hemelvaart van Christus. Ik ga u wijzen op:

- 1. Een schijnbare tegenstrijdigheid.***
- 2. De wederkerende discipelen.***
- 3. De Gode verheerlijkende vrucht, die uit die blijdschap vloeit.***

1. Een schijnbare tegenstrijdigheid.

Of schijnt het niet met elkaar te strijden, dat Christus opvaart naar de hemel, afscheid van Zijn jongeren neemt, en dat zij heengaan naar Jeruzalem met grote blijdschap? Waar ligt de blijdschap van het volk van God? Ligt die niet in de gemeenschap met Christus? Ga geheel het Woord des Heeren maar door en gij zult het bevestigd zien. Om maar een enkele greep te doen: Abraham heeft naar Zijn dag verlangd. Verlangd, waarom? Omdat Hij begeerde te zien wat de jongeren gegeven werd: Zich in de gemeenschap met Christus verheugen. Izak bad de Heere zeer in tegenwoordigheid van zijn huisvrouw twintig jaren lang om een zaad. Waarom? Hij bad om meer dan een natuurlijk vaderschap en natuurlijke vadervreugd, omdat zijn oog op Christus gericht was, Die als het Zaad beloofd was aan Abraham en in Wie alle geslachten des aardbodems zouden gezegend worden. Hij heeft naar Zijn dag verlangd. Jakob is twintig jaren lang verdrukt geweest bij Laban, levende nochtans op de beloften, die God hem gegeven had. En wanneer is Zijn blijdschap vervuld geworden? Toen hij in de worstelingen aan Pniël in de gemeenschap met Christus gezet en door Zijn kracht overwinnaar werd.

En neemt de discipelen zelf. Wat is hun blijdschap geweest anders dan dat Christus bij hen tegenwoordig was? Die grote schare, Jezus volgende, wandelt niet meer met Hem, en dan vraagt Hij het: "Wilt gijlieden ook niet weggaan?" Doch dan antwoorden zij: "Heere, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." Al onze blijdschap, al onze zielsverzadiging ligt daarin, dat wij bij U zijn en dat Gij bij ons zijt. De Heere vraagt: "Wie zeggen de mensen dat Ik ben?" En dan heeft de één dit gehoord en de ander dat, maar Petrus neemt voor allen het woord en zegt: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." En dan zet de Heere er het zegel op en zegt: "Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona, want vlees en bloed hebben u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is." En op deze petra, niet op Petrus, zoals de paus zegt, maar op deze petra, op deze belijdenis, dat Jezus de Zoon Gods is, wordt de kerk gebouwd. En opdat zij niet op Petrus zien zullen, en bemerken zullen, dat God er geen grote christenen op na houdt en geen pausen op aarde aanstelt (leest het maar in Matth. 16), daartoe wordt ons beschreven dat de Heere zegt: "Ga achter Mij, satanas."

Maar wat blinkt hier nu in uit? Het geloofsleven! En dat geloofsleven verheugt zich in de gemeenschap met Christus. Als de Heere Zijn jongeren meeneemt op de berg der

verheerlijking, zijn zij zo vervuld van Zijn hemelse glans en heerlijkheid, dat zij zeggen: "Heere, laat ons tabernakelen bouwen." En zingt niet de kerk: "Het is ons goed nabij God te wezen?"

En nu wordt hier in onze tekst gezegd: De Heere Jezus gaat naar de hemel, neemt voorgoed afscheid, en de discipelen worden vervuld met blijdschap. Zij zijn bedroefd geworden als de Heere Zich verborg. De kerk heeft zich over de verbergingen Gods bedroefd. Ik heb het u daarstraks aangehaald uit Psalm 42, als zij zeggen: "Waar is uw God?" Als de discipelen daar zaten, als de Heere begraven was, met gesloten deuren om de vreze der Joden, en als Maria zei: "Zij hebben onze Heere weggenomen; zeg mij, indien gij Hem weggenomen hebt, waar

gij Hem gelegd hebt", dan blijkt het toch dat het zo is bij die discipelen en zo blijkt het uit het Woord van God en zo is het voor al 's Heeren volk: Christus is het Alles voor hen wanneer zij een weinig door het geloof Hem mogen leren kennen. Dan ligt in Hem de rijkdom van verlossing, van heiligheid en zaligheid; dan vinden zij in Hem alles wat tot hun vrede en verzoening met God dient. En de uitlatingen van Zijn liefde in hun hart zijn hun blijdschap, en het gemis daarvan doet het volk menigwerf treuren. Zegt het eens aan die eerstelingen op de weg des levens, die dikwijls mogen zeggen: "Word ik wakker, zo ben ik nog bij U"; zegt het eens dat er een tijd komen zal, een donkere tijd, dat de Heere Zich verbergen zal; dan zeggen zij in oprechtheid in hun hart: "Heere, ik zou liever sterven; dat kom ik niet door, als ik U moet missen." En dat omdat in Hem al hun blijdschap en leven ligt en omdat hun hart naar Hem dorst om in Hem geborgen te worden. Want het is niet alleen in het standelijke leven en in het genieten van de vruchten zo, maar zij moeten Zijn eigendom worden en met Hem verenigd worden; en als Hij Zich terughoudt en wegen van ontdekking ingaat, dan is Christus missen voor dat volk alles missen. Zelfs de bruidskerk getuigde ervan; zij, die zeggen kon: "Hij is de Mijn en ik ben de Zijne." Daar staat Hij, kloppende aan de deur; en zij is gebleven op haar bed van zorgeloosheid. Zij liep haar Liefste na. De handhaven van het slot drupten nog van vloeiende mirre. Christus drukte in haar hart af, dat Hij haar gekocht had met de prijs van Zijn dierbaar bloed en dat Hij de bruidsschat had opgebracht. En nu had zij Hem laten gaan. En toen dat gereis! Was er toen blijdschap in haar hart? Integendeel! Zulk een droefheid, dat ze door de wijken der stad ging. En de wachters namen de sluier van haar, alsof zij zeggen wilden: "Gij zijt de bruid van Christus niet." En de bekommerde kerk zegt het haar na: "Indien gij Hem vindt, wat zult gij Hem dan aanzeggen? Dat ik krank ben van liefde.

Laat het volk van God spreken wat in de ervaring van hun hart ligt; waar het hun om te doen geworden is. Om in de gemeenschap met Christus te leven, om door het geloof met Hem te wandelen; om de tekenen van Zijn tegenwoordigheid en de blijken van Zijn liefde in hun hart gewaar te worden. En het kan dikwijls de klacht zijn, dat zij voorwaarts gaande Hem niet zien, en achterwaarts gaande Hem niet bemerken. Zo ligt het toch, nietwaar?

En nu staat hier in onze tekst: Deze discipelen zijn verblijd van de Olijfberg wedergekeerd naar Jeruzalem, nu de Heere voorgoed van hen is heengegaan en ten hemel gevaren is en daar blijven aal tot de dag des oordeels toe. Strijdt dat niet tegen elkaar? Nee, daarom zei ik; het is een schijnbare tegenstelling. Want was het vóór deze zo, dat de discipelen hingen aan de lichamelijke tegenwoordigheid van Christus, nu hebben zij iets anders geleerd. Was het vóór deze zo, dat zij zich verblijd hebben in hun omwandelingen met Hem, en dat Zijn verbergingen hun ziel smartten en donkerheid gaven; nu hebben zij

Hem leren kennen, zo Hij, de grond van hun zaligheid geworden is door Zijn dood en wederopstanding, en dat Hij daarom als die Middelaar, van Wie zij beleden hebben: "Gij zijt de Zoon des levenden Gods", nu verheerlijkt is in de hemel. En nu scheidt Hij wel van hen naar Zijn menselijke natuur, maar naar Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van hen. En daarom is dit gemis hun blijdschap geworden. Het is zo anders met die discipelen geworden dan vóór het lijden en vóór het sterven van Christus.

O, het is zo anders met hen geworden. De Heere heeft hen door Zijn lijdensgangen en door Zijn sterven geoeffend in het sterven aan zichzelf, opdat Hij alleen het leven zou worden en zij door het geloof zouden wandelen en niet door aanschouwen. Daar ligt de verklaring van dit feit; daar ligt de onderwijzing in om onszelf te verliezen, om in Christus alles te hebben; dat wij in onszelf en in de genade, die ons bewezen is, de bron van ons leven niet hebben zullen; maar dat onze wandelingen in de hemel zullen zijn, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten. Komt, vernemen wij dat nader als wij letten op:

2. De wederkerende discipelen.

"En het geschiedde als Hij hen zegende, dat Hij van hen scheidde en werd opgenomen in de hemel."

De Heere is dus naar de hemel opgevaren. O, het was zulk een ander heengaan dan toen Hij op de aarde was, als Hij Zich wel eens een korte tijd aan Zijn jongeren onttrok. Ik sprak daarstraks al van hetgeen in het Johannesevangelie vermeld staat, dat grote scharen Hem volgden en Hem Koning wilden maken. Dat was eigenlijk ook wel in het hart van die jongeren, nietwaar, dat hebt u altijd gezien in de omwandelingen van Christus op aarde; ook bij de discipelen was een verwachten, dat Hij het koninkrijk zou gaan oprichten, en de één van ons zal zitten aan Zijn rechterhand en de andere aan Zijn linkerhand. Als Hij van Zijn lijden en sterven sprak, dan was hun hart gesloten; daar wilden ze niet aan. Maar wat deed de Heere nu? Hij ging weg uit hun midden en uit het midden van die schare, die Hem Koning wilde maken, en Hij zond Zijn discipelen de zee in. En toen die storm daar op zee over hen kwam, was Hij niet bij hen. Maar ziet, daar wandelde Hij op de golven, en zij werden zo bevreesd; zij meenden een spooksel te zien, een verschijning uit de hel; totdat de Heere hen overreedde. En dan nemen ze Hem gewillig in het schip. Het wijst daarop, dat de Heere Zich een weinig soms onttrok voor Zijn jongeren en dan elke keer Zelf de plaats maakte voor Zijn openbaring in hun hart en Zelf de vrees wegnam en intrek bij hen nemen zou, zoals het bij het volk nog is. Wat vrezen zijn er niet; wat twijfelingen vervullen de harten.

O, ten aanzien van Christus kunnen er zulke verschrikkingen in de ziel zijn; en dan maakt Hij plaats voor Zichzelf en dan gaan de deuren van hun hart open. De Heere onttrok Zich soms een ogenblik van de jongeren, maar kwam dan weer bij vernieuwing bij hen. Maar het was zo anders nu dan vóór Zijn opstanding. Na Zijn opstanding wandelde de Heere niet meer geregeld, zoals Hij vóór Zijn opstanding gedaan had, in het midden van het volk van Israël. Hij openbaarde Zich niet meer aan de menigte der Joden. Slechts op enkele plaatsen verscheen Hij bij tussenpozen bij Zijn jongeren in die veertig dagen. Het was een tijd van overgang, waarin Hij van de Zijnen nader onderwees uit de Schrift. Maar als Hij dan van hen ging als Hij Zich geopenbaard had en Zijn onderwijs hun gegeven had, kwam Hij toch straks weer om op deze of gene wijze Zich te openbaren. Maar nu niet meer; want dit heengaan is heel anders. Hij scheidt van hen om lichamelijk

niet meer van hen gezien te worden. "Ten laatste van allen", zegt de apostel, "is Hij ook van mij, als van een ontijdig geborene, gezien."

De Heere leert Zijn volk onderscheiden gangen. Zij staan in het Woord beschreven als ze ogen hebben om te zien. Die eerste omgangen met Christus, die eerste zielsverkwikkingen, die ze uit Hem ontvangen, die kostelijke tijd, de tijd van hun jeugd, zou u zeggen, en de tijd van hun ondertrouw; en daarna die oefeningen, die ze krijgen in het sterven aan hun gestaltelijk leven en in het gelovig zich verlaten op de Heere; o, het wordt zo anders. Het wordt een zoeken van Christus en een zich in Hem verheugen, en ook het gemis van die zoete gestalte brengt hun ziel niet meer zo in beroering als weleer, toen zij zelden: Is het wel ooit waar geweest? En die twijfelingen hebben niet meer zo veel vat op hen. Maar nu, nu gaat de Heere heen.

In de Handelingen der Apostelen hebben wij het al gezien: Hij is opgevaren voor hun ogen totdat een wolk Hem wegnam. Er zijn twee engelen gekomen en hebben deze discipelen toegesproken: "Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar da hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal alsoz komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren." Alsof zij zeggen wilden: Wat verwacht gij nog? Hij zal op de wolken eenmaal terugkomen. Hij is van hen heengevaren om niet weer te keren, en de discipelen zijn teruggegaan naar Bethanië en van Bethanië naar Jeruzalem. Dat was zowat een kwartier lopen. En zij zijn wedergekeerd met blijdschap.

Want merkt nu dit op, de Heere Jezus is van hen heengegaan als Hij hen gezegend had. Zegenend is Hij van hen gegaan, Hij, Die het Zelf gezegd heeft: "Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet heenga, kan de Trooster niet komen."

Dit is het profijtelijke van Zijn heengaan. Moest Hij niet in het huis Zijns Vaders plaats bereiden voor Zijn kerk? Moest Hij daar niet zitten in Zijn heerlijkheid, Hij, een weinig minder dan de engelen geworden zijnde, Die daarna met eer en heerlijkheid is gekroond? Kon het anders? Al had Hij in de dood een volkomen voldoening gegeven voor de schuld van Zijn uitverkorenen en al hoefde aan die voldoening geen kwadrantpenning te worden toegevoegd, Zijn opvaring ten hemel was voor Zijn kerk onmisbaar; die gesloten hemelen moesten geopend worden voor verloren Adamskinderen, opdat zij ingang zouden verkrijgen in het binnenste heiligdom. Nu, daarvan sprak Hij als Hij zei: "Het is u nut, dat Ik wegga."

En nu gaat Hij heen in de glans en heerlijkheid van Zijn eeuwige triomf. Hij is de ware Middelaar Gods en der mensen, Die hier Zijn Goddelijke heerlijkheid toont. Wat staat er dan ook? Dat zij Hem aanbaden! "En zij aanbaden Hem en keerden weder naar Jeruzalem met grote blijdschap." Niet meer een aankleven van Zijn lichamelijke tegenwoordigheid, zoals de roomse kerk, die het heilig hart van Jezus nog eens apart gaat aanbidden. Nee, zij aanbaden Hem, Die waarachtig en eeuwig God is; zij aanbaden Hem, Die in Zijn Middelaarsbediening Zijn Godheid openbaarde, die Hij verborgen had achter het voorhangsel van Zijn menselijke natuur en die zij door het geloof hadden zien doorschemeren. En hier blinkt Hij uit als de waarachtige God, met Goddelijke eer en heerlijkheid gekroond; en in die erkenning van Hem ligt de grond van hun blijdschap. Hij is hun verzoening en hun rechtvaardiging en hun ingang in de hemel.

Voelt u het wat bij de discipelen gebeurd is? Vroeger was het zo anders. Als zij toen de Heere misten, misten zij alles, zoals bij het volk wanneer de Heere Zijn gevoelige genade terugtrekt, dan missen zij alles. Maar wat nu met die discipelen geschied is, dat Christus is dood geweest en Hij leeft, en dat Hij hen van Zijn opstanding heeft overreed en nu voor hun ogen ten hemel ingaat, die openende voor hen, hun tot profijt; daar is het

geschied dat zij door het geloof met Christus verenigd zijn en in Hem de grond van hun eeuwige behoudenis gevonden hebben. De hemel was voor hen geopend, en dat is hun blijdschap. Hun Heere en hun Koning is gezet aan de rechterhand van de Vader. En zo wil Hij Zijn volk onderwijzen en door het geloof die zaken in hun hart leggen, dat zij de grondslag buiten zichzelf in Christus vinden. Waar ligt nu de blijdschap van het volk? In de heilsfeiten. Nietwaar, dat is eenmaal geschied, dat Christus is gestorven daar is Hij opgestaan uit de dood, daar is Hij ten hemel ingegaan. Dat zijn heilsfeiten, de grond van de zaligheid. Die ligt dus niet in ons, ook niet in ons geloof of in onze bevinding. Waarin is de blijdschap van de kerk gegrond? In het alles buiten zichzelf in Christus door het geloof vinden. O, die overzetting in Christus, die uitzetting uit zichzelf, dat alleen in Hem alles te vinden en die volle zaligheid door het geloof te omhelzen. Toen zijn de discipelen vervuld met grote blijdschap.

En welke vrucht had die blijdschap? Niet alleen een vrucht voor zichzelf, maar:

3. Een Gode verheerlijkende vrucht.

Ziet wat in onze tekst geschreven staat: "En zij waren allen tijd in de tempel, lovende en dankende God."

Zij zijn naar Jeruzalem gegaan. De Heere had het hun gezegd: "Blijft gij in de stad Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte." De Heilige Geest zou worden uitgestort, opdat zij de volle gemeenschap zouden hebben met de derde Persoon in het Goddelijke Wezen. Straks worden wij geroepen erbij stil te staan. Die derde Persoon in het Goddelijk Wezen neemt plaats in het hart van Zijn volk; Zijn komst is een dadelijke gemeenschap tussen de ziel en de Heere. Zij gaan naar Jeruzalem en hun innerlijke vermaking is in hetgeen Christus voor hen verworven heeft, om dat door het geloof te omhelzen. Zij loven en danken God. Wat is dat een tijd voor die discipelen geweest. Zij zijn vol van hetgeen zij in Christus hebben. Als God een mens vrijmaakt en hem in de ruimte zet, dan zou hij hemel en aarde erbij roepen om God te prijzen; zij zouden het aan de bomen vertellen Wie God voor hen geworden is in Christus Jezus. Er staat geschreven in Psalm 36:

*Een volle beek van wellust maakt
Hier elk in liefde dronken.*

Dat volk wordt dronken van de liefde Gods. De discipelen waren God prijzende, omdat hun ziel vervuld was met die eeuwige liefde, die God in Christus in hun hart uitstortte; Hij slaakte hun banden en nam hen over. En ziedaar de vrucht, dat zij in God eindigen, uit Wie, door Wie en tot Wie alle dingen zijn; Die alle dingen wrocht om Zijns Zelfs wil, Zijn kerk verloor en Zijn Zoon zond; die God, Die, om al Zijn deugden te verheerlijken, Zijn volk de zaligheid deed aanbrengen in Christus en Die daarom van de Zijnen verheerlijkt zal worden. De kerk gaat hier God prijzen en Zijn Naam loven, bij alle gebrek dat in haar is. Eenmaal zullen zij het volmaakt in de hemel doen. Voorwaar, Gods volk heeft stof om de Naam des Heeren te loven.

Komt, zingen wij het de dichter na in Psalm 32:6:

*Rechtvaardig volk, verhef uw blijde klanken,
Verheugd in God, naar waarde nooit te danken.
Zingt vrolijk, roemt Zijn deugden t' allen tijd,*

Gij, die oprecht van hart en wandel zijt.

Toepassing.

Ik heb getracht u iets te zeggen van de vrucht uit de hemelvaart van Christus in het hart van Gods volk. Want nietwaar, daar komt het op aan, dat wij in het hart verstaan mogen en iets mogen proeven en smaken van de heilsfeiten, die de grondslag zijn van de zaligheid. Die heilsfeiten kunnen wij niet beleven. Die zijn eenmaal geschied; die zeggen wat Christus gedaan heeft om Zijn volk tot de zaligheid te brengen. Maar de vrucht daarvan wordt in het hart genoten; en nu zou ik met Smytegelt wel willen zeggen: "Legt daar uw hart nu eens bij." Als u zo in de kerk zit, dan moet u niet alleen maar luisteren, doch ook luisteren voor uzelf. En als u dan hoort dat die discipelen dat beleefden, dan is daar getekend de beleving van het volk van God. Die praten elkaar maar niet iets na, maar dat geeft de Heere Jezus door de Heilige Geest in hun hart te beleven. Dat leren zij niet van buiten op de Catechisatie, maar dat hebben zij in hun hart geleerd toen God hen overtuigde van hun schuld en zonde, dat er geen zaligheid buiten Christus is en dat wij in Hem alleen maar gered kunnen worden. Kent u daar nu wat van? Geen visioenen en lichamelijke tegenwoordigheid, neen, maar die gemeenzame wandelingen met Christus door het geloof.

Kent u voor uzelf daar iets van? Van nature niet. Laten wij eerlijk zijn met onszelf. En dan zal menigeen moeten zeggen: Neen, dat ken ik niet. Ik hoor Gods volk er over praten, maar ik weet niet wat het is. Want een mens heeft er van nature niets van, en toch is het zo nodig te kennen; toch is het zo nodig dat wij het zien: daar ligt het, dat Christus de enige Naam draagt, die onder de hemel gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden. En dat scheidt ons van ongeloof en bijgeloof. Welke theorieën men ook verkondige: daar leeft de kerk bij. Wat scheidt ons van de roomsen met de goede werken en de heiligendienst? Dat dat alleen de grondslag is, dat er onder de hemel geen andere Naam gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden, dan de Naam van Jezus.

En, mijn medereizigers naar de eeuwigheid, jongens en meisjes en ouderen van dagen, och, dat het ons toch eens aangrepe: die enige Naam kennen wij niet van nature. Straks gaan wij sterven, en als wij gaan sterven zonder Borg voor onze schuld, zonder Christus voor ons hart, zal het dan niet zijn: "Gewogen, gewogen en te licht bevonden"? Zet u uw hart er nooit eens op? Denkt u nooit eens: Hoe zal het met mij aflopen? En ik heb het toch zo goed geweten! Kunt u maar altijd zo gemakkelijk voortleven tot straks de slag vallen zal en dat u zeggen zult: het is te laat en voor eeuwig te laat! Buigt toch uw knieën en vraagt of God u bekeren wil. Staat naar de Waarheid en doet het biddende. Leest niet allerlei boeken over alles en nog wat; maar leest hetgeen tot uw ziele-heil dienen kan. "Onderzoekt de Schriften, want die zijn het, die van Mij getuigen." Dat zijn die middelen, die God verordineerd heeft en Hij wil ze gebruiken tot bekering van zondaren. Vraagt het aan Gods volk. God gebruikte Zijn Woord. Kwamen zij in de kerk op het onverwachtst - er zijn hier mensen in de kerk, die uit nieuwsgierigheid kwamen en er nooit meer uit weg konden blijven, want er viel een slag in hun ziel - zij kwamen bloot uit nieuwsgierigheid en op aandringen soms van anderen: dan hoef je niet zo ver te lopen. En God gebruikte Zijn Woord. Zij kregen hun ongeluk te zien, zij werden ongelukkig; maar zagen het geluk van Gods volk en het heil in de dienst van God; en toen werd de wereld hun geen omzien meer waard.

En als zij gaan sterven? Ik denk aan mijn laatste ziekte, toen ik ervoer, dat alles wegviel; de naaste betrekkingen, het allerliefste dat men in de wereld heeft; men staat in een

ogenblik in de poorten van de dood. En zo wordt het hier bij Gods volk. Zij zeggen: "Zo kan ik God niet ontmoeten en zo ik geleefd heb, kan ik niet sterven." Maar wat zijn daar dan de leidingen des Geestes in? Om hen naar Christus te voeren.

Overtuigde zielen, het mocht u om Jezus te doen zijn, Die gestorven is en leeft in de hemel; een volkomen Zaligmaker voor verloren zondaren. Zulk Eén hebt u nodig, Die alles alleen gedaan heeft en Die alles toepassen wil wat Hij verworven heeft. Hij mocht ons hart trekken om Hem lief te hebben, dat wij zouden zeggen: "Wees u mijn Borg; want ik kan niet buiten U." Ziet, daar moet het altijd in de preek naar toe. "Ziet het Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt."

Schuldigen, ellendigen, verlorenen, buitenstaanders, die de smaak van Gods Woord door genade in uw hart hebt leren kennen, dat u die Jezus toch mocht benodigen. Daarstraks heb ik gesproken van onderscheiden standen van dat volk, dat geen vreemdeling van Christus is. Nietwaar, de discipelen, die drie jaar met de Heere Jezus gewandeld hadden, zagen Zijn wonderen, zij zagen Zijn tekenen, zij verstonden Zijn gelijkenissen, want die legde Hij aan hen uit; wat was dat een gelukkige tijd. Hij heeft met hen gesproken van Zijn dood. Laat ik eens drie standen neerleggen voor degenen, die er iets van geleerd hebben. Wat u er voor vrucht van hebt, is dit, dat u zegt: "Heere, dat weet Gij, dat kan ik niet ontkennen; ik ben daar geen vreemdeling van, van die zoete omgangen met de Heere Jezus, dat Hij alles voor mij werd en dat ik liever wilde sterven dan Christus te missen." Daar komt een erkennen en zij zeggen: "Kijk maar in mijn hart; dat kan ik voor U wel getuigen, dat het zo is."

Een tweede vrucht is: "Dat mis ik. Daar ben ik gebracht, maar ik sta ervoor." En is die ontdekking aan hun gemis profijtelijk? Ja, want die geeft het volk gelovige werkzaamheden, om te zeggen: "Heere, dat mis ik, maar vervul het toch eens. Hoelang zal het nog duren?" En dan dat krijgen van die beloften, waar u op pleit. Want er komen andere tijden. Denkt maar aan de discipelen. Het ging in de dood. En dan komt het er voor het volk op aan! Aan de zijde Gods ligt het wel eeuwig vast, maar voor de kerk zal het eropaan komen. Het is er eenmaal voor de kerk op aan gekomen toen Christus aan het kruis hing en toen Hij heeft uitgeroepen: "Het is volbracht!" En de kerk is eeuwig overwinnaar in Hem. Maar nu in de bevinding van het volk.

Met die bevinding wordt door zo menig een gespot, maar door het volk van God niet. Zij worden eerlijk en durven niet verder te gaan dan God hen gebracht heeft, en als zij hun gemis leren kennen, dan geeft dat een strijd vanbinnen, een gaan in de dood om het leven in Christus te hebben. En dat Christus nu is opgestaan uit de dood en opgevaren ten hemel. Vraagt het eens aan het geoefende en bevestigde volk, wat dat geweest is, dat het nog zo anders werd dan die verheugingen in het begin van hun leven, maar hoe zij nu uitgenomen zijn uit zichzelf en in Christus ingeplant zijn door die verzegelingen des Geestes. O, dronken worden zij van blijdschap. Zij zeggen: "Ik zal God prijzen, ik zal God loven, Zijn Naam uitroepen en Zijn deugden verkondigen en verheerlijken; dat God in Christus verheerlijkt is tot zaligheid van Adams zonen en dochteren." Ik zou de kerk wel eens willen aanspreken en zeggen: "Waar blijven uw geloofsoefeningen, om God te prijzen?" Gij, die gekocht zijt met het bloed van Christus en verheerlijkt in de hemel? Er moet niet zo veel stilzwijgen in de kerk zijn. De discipelen vonden in Christus alles en nu is Hij ten hemel ingegaan.

Nu, de Heere geve een weinig onderzoek van onszelf. Ik hoop zo eenvoudig te spreken, dat het arme volk van God zegt: "Daar kan ik ook nog bij." Hij geve geloofsoefeningen, opdat Hij in plaats van het juichend christendom een praktikaal volk op aarde hebbe,

waarin het bewaarheid wordt: "Dat volk heb Ik Mij geformeerd en zij zullen Mijn lof vertellen." Amen.

11. De enige Levensbron

Vorbereidingspreek voor het Heilig Avondmaal over Johannes 4:10

Psalm 84:1

Lezen: Johannes 4:1-18

Psalm 42:1,4

Psalm 72:7

Psalm 74:15

In verband met het Heilig Avondmaal, dat zo de Heere wil zondagmorgen staat bediend te worden, vraag ik uw aandacht voor een korte behandeling van de u voorgelezen tekstwoorden, namelijk Johannes 4:10:

"Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de Gave Gods kendet, en Wie Hij is, Die tot u spreekt: Geef Mij te drinken, zo zou gij van Hem begeerd hebben en Hij zou u levend water gegeven hebben! "

In dit woord wordt ons van *Christus gesproken als de enige Levensbron*, Die

- 1. Het levend water heeft.**
- 2. Ons dat levend water doet begeren.**
- 3. Zijn heilbegerigen verzadigt.**

1. Christus heeft het levend water. Ik zal het u uit de tekst voorlezen: "Hij zeide: zo zou gij van Hem begeerd hebben en Hij zou u het levend water gegeven hebben."

2. De kennis van Hem doet ons dat levend water begeren: "Indien gij de Gave Gods kendet, en Wie Hij is, Die tot u spreekt, dan zou gij van Hem begeerd hebben."

3. Hij is de Levensbron, Die Zijn heilbegerigen verzadigt: "Hij zou u dat levend water gegeven hebben."

1. **Het levend water heeft.**

Johannes 4 is een hoofdstuk, waarin wel bijzonder de soevereine genade Gods uitblinkt. De evangelist deelt ons mede, dat Jezus van Judea ging naar Galilea, en dan staat er zo nadrukkelijk bij, in het vierde vers: "Hij moest door Samaria gaan." Dat zou een Jood nooit doen als hij van Judea naar het Noordelijk gelegen Galilea trok, door dat verachte vlek der Samaritanen gaan; die bleef aan de andere zijde van de Jordaan. Maar de Heere Jezus moest door Samaria gaan. Niet dat een mens Hem daartoe dwong. Wie zou Jezus dwingen om Zijn gangen te kiezen. Maar Hij moest door Samaria gaan krachtens het Goddelijk moeten van het soeverein welbehagen van de Vader, dat daar in Samaria volbracht moest worden allereerst in de Samaritaanse vrouw. Een hoofdstuk, dat ons de soevereiniteit Gods laat zien in het toebrengen van Zijn volk, voor wie de tijd aanbreken zal, van God bepaald, dat ze toegedaan zullen worden tot de gemeente, die zalig wordt. Er komt dan een Goddelijk moeten, waardoor wij gearresteerd worden op onze wegen en de genade Gods ons geschonken wordt in het bloed des Lams. En ziet nu de gangen, die de Heere daartoe houdt.

Als Hij gekomen is bij Sichar, zit Hij vermoeid neer op dat stuk land, dat Jacob zijn zoon Jozef gaf. En aldaar was de fontein Jacobs. Hij, de grote Middelaar, de Borg en Zaligmaker van de Zijnen, is vermoeid van de reis. Een vermoeide Jezus zit daar,

Borgtochtelijk vermoeid, opdat Hij Zijn vermoeide volk naar ziel en lichaam krachten geven zal en zij de jeugd vernieuwen zullen als eens arends. En terwijl Hij daar neerzit, en Zijn discipelen in de stad gegaan zijn om spijs te kopen, komt daar bij die Jacobsbron een Samaritaanse vrouw om water te putten. Die vrouw weet daar niets van. Gods volk weet ook niet van dat ogenblik, dat nadert, maar God bestiert de gangen en brengt hen op de plaats op dat tijdstip, waarin Hij Zijn genade in hen verheerlijken zal. Die vrouw komt om water te putten, en als zij put, vraagt de Heere haar: "Geef Mij te drinken."

Hij, een Jood, bij wie de Samaritanen zo veracht zijn, een Jood, die de Samaritaan uitstootte toen ook die Samaritanen wilden meewerken aan de bouw van de tweede tempel en de herstelling van de stad. Een Jood dus, tussen wie en de Samaritanen zulk een scherpe en diepe scheidslijn ligt, die vraagt aan haar, een Samaritaanse, te drinken. Want ze kent Jezus de Nazarener, de Zaligmaker, niet. Zij ziet Hem voor een Jood aan, en nu is het haar tijd om haar vijandschap te luchten en ze zegt: "Hoe? begeert gij, die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaanse vrouw ben?"

En daarop antwoordde de Heere Jezus wat in onze tekst geschreven staat: "Indien gij de Gave Gods kendet, en Wie Hij is, Die tot u spreekt: Geef Mij te drinken, zo zou gij van Hem begeerd hebben, en Hij zou u levend water gegeven hebben." Want Hij kan dat levend water geven, omdat Hij de Christus is. Hij is Gods eigen en natuurlijke Zoon, waarachtig en eeuwig God, uit Wie, door Wie en tot Wie alle dingen zijn. Maar dat niet alleen. Hij is de Middelaar, Hij is van de Vader verkoren. Hij is niet alleen de Logos, het Woord Gods, waarachtig God, de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen, eenswezens met de Vader en de Heilige Geest en van gelijke heerlijkheid, maar Hij is van de Vader Knecht geworden, opdat het welbehagen van de Vader, door de diepte van de val heen zondaren te brengen tot Zijn eeuwige gemeenschap, opdat dat welbehagen van de Vader door Zijn hand gelukkig zou voortgaan.

Hij is van des Vaders Knecht; Hij is met Zijn hart Borg geworden voor de uitverkorenen in de sluiting van dat verbond voor de grondlegging der wereld, om Zijn genade te schenken aan Zijn gunstgenoten. Hij heeft het levend water, opdat Hij dat Zijn volk geven zal. Want wij allen dorsten met een eeuwige dorst. In onze diepe val in Adam zijn wij God kwijt geraakt; is Zijn beeld uit onze ziel gerukt door de zonde; en wat wij ook zoeken en waar wij ons ook wenden, nooit is onze ziel meer te verzadigen. Hier jaagt een mens de wereld door en vliegt naar zijn einde. Want hij zoekt het hier en daar en ginds. De één heeft dit en de ander weer wat anders, en de grote wereld roept om brood en spelen, maar vindt geen verzadiging.

Nee, verzadigd wordt de ziel nooit, dan alleen waar zij wederom in Gods gemeenschap hersteld wordt. Ook nooit in hetgeen wij hebben in ons godsdienstig leven, hoe groot dat voorrecht ook zijn moge. Als u buiten die drommen ziet staan, die daar de bioscoop ingaan, dan is ons veel gegeven boven anderen, dat wij ons nog onder het Woord zetten met onze kinderen en onder de waarheid mogen verkeren. Misschien zijn er mensen onder ons, die weleer in de wereld hun vermaak hadden. Laat die het eens zeggen hoeveel vermaak er ligt in de uiterlijke dienst van God; en als u de waarheid overdenkt en uw hart er op zet, welk een voldoening geeft het boven al het ijdel geroep, dat in de wereld is. Alleen maar, onze ziele dorst kan niet verzadigd worden dan alleen door herstel in de gemeenschap Gods. En dat hersteld worden in Gods gemeenschap is alleen door Christus Jezus. Hij kan zeggen: "Indien gij Hem kendet, en Wie Hij is, gij zou van Hem dat levend water begeerd hebben."

Want Hij kan het geven. Hij heeft het verworven door Zijn lijden en sterven, door de volkomen voldoening welke Hij gegeven heeft aan de eis van Gods gerechtigheid. Hij verwierf gerechtigheid en heiligheid en volkomen verlossing. Hij herstelde Zijn volk in de gemeenschap Gods en als Hij in de tempel te Jeruzalem staat op het grote Loofhuttenfeest, terwijl het water geplengd wordt, zegt Hij: "Die dorst heeft kome en neme het water des levens om niet." Want er is een eeuwige volheid in Christus om de dorst van de ziel te lessen. Dat is het eerste, dat onze aandacht in dit tekstwoord vraagt, dat het alles in Christus is. Zo ook in het breken van het brood en in het vergieten van de wijn; dat het geloof zich op Christus richt, omdat alles buiten Hem ons ledig laat. Och, Mijn geliefden, wij kunnen ons hier wel op de been houden, maar straks, bij ons sterven, valt alles weg. Dan zal er niets overblijven dan een naakte zondaar, en als die bekleed is met de gerechtigheid van Christus, zal hij in de gemeenschap met Christus ingaan in eeuwige heerlijkheid. Christus heeft het levend water, dat wil zeggen: er is een volheid van genade en zaligheid alleen in Hem, opdat wij Hem zullen zoeken en wij dat levend water van Hem zullen begeren. Wat zegt Hij dan in de tweede plaats?

2. Dat Hij *ons dat levend water doet begeren.*

De kennis van Hem doet ons dat levend water begeren. "Indien gij de Gave Gods kent, en Wie Hij is, Die tot u zegt: Geef Mij te drinken; zo zou gij van Hem begeerd hebben, en Hij zou u het levend water gegeven hebben. Indien gij de Gave Gods kent." Wie is die Gave Gods? Dat is de Heere Jezus Christus. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. God heeft Zijn eniggeboren Zoon gegeven. Hij is de Gave Gods, gegeven van de Vader uit Zijn soeverein welbehagen en uit het onfeilbare van Zijn liefde. Indien gij de Gave Gods kent. De kennis van Christus doet dus dat levend water van Hem begeren.

Die vrouw denkt: Het is een Jood, die daar gekomen is om door dit land te trekken, en vandaar haar vijandschap, die zich uit, zoals ik daar reeds op gewezen heb. "Begeert gij, die een Jood zijt, van mij, die een Samaritaanse vrouw ben, te drinken?" Zij denkt: Het is nu eens tijd om het hem terug te meten, die scheiding, die er is tussen Jood en Samaritaan. Maar dat niet alleen; haar vijandschap uit zich in spot.

Want als de Heere wijst daarop, dat Hij levend water heeft, en dat een ieder, die uit deze fontein drinkt, wederom zal dorsten, maar dat hij, die gedronken zal hebben van dat water, dat Hij hem geven zal, nooit meer zal dorsten, want dat dat levend water, een fontein in hem zal worden, springend tot in het eeuwige leven, dan zegt zij: "Dat is gemakkelijk. Geef mij dan dat water, dan behoef ik niet meer hier te komen om te putten." Zij ging er dus mee spotten. Wat voor water moest dat wel zijn, dat Deze hier aanbiedt en waarop Deze haar wijst? Wat is haar nodig, opdat zij tot de kennis kome van Hem, Die de Gave Gods is, en dat Hij het is, Die hier tot haar spreekt? Haar is ontdekking nodig. De Heere grijpt innerlijk haar in het hart.

Hij grijpt in haar gehele leven in als Hij zegt: "Ga en roep uw man en kom hier." "Maar ik heb geen man." En dan openbaart de Heere diep in haar hart, dat Hij de Alwetende is, Die al haar gangen kent en voor Wie niets verborgen is: "Gij hebt vijf mannen gehad, en die gij nu hebt, is uw man niet." Bij dat woord paart de Heere de afdruk van Zijn Goddelijke alwetendheid. Haar hele leven, alles wat zij gedaan en gelaten heeft, ligt hier naakt en bloot voor Hem. Nietwaar, dat is het wat haar doet invallen, wat haar doet buigen. Zij heeft hier te doen met Eén, Die meer is dan een gewone Jood. Zij heeft te

doen met de levende God, Die haar hart doorziet, haar gangen bloot legt, Die haar als het ware voor haar schuld en zonde zet en haar dagvaardt voor Zijn aangezicht om rekenschap te geven. Wat is een mens nodig, zal hij ooit Christus leren kennen als de Gave Gods, Die het levend water heeft, en Die uit Zijn volheid schenkt genade voor genade? Een mens is ontdekking nodig, overtuiging van schuld.

Er moet in ons leven wat vallen, mijn hoorders. Gods werk is vrij. Gods leidingen zijn niet door ons te bepalen. Hij blijft soeverein in al Zijn handelingen en Hij heeft aan dat nieuwe Jeruzalem twaalf poorten gesteld; en de één komt van het Noorden, de ander van het Zuiden, de ander van het Westen en de ander van het Oosten. Maar toch gaan allen één en dezelfde weg, deze weg, dat nooit één zondaar tot Jezus komt, tenzij dat hij aan zichzelf wordt bekend gemaakt, dat hij zijn schuldbrief thuiskrijgt, dat zijn weg en leven, zijn zonde en ongerechtigheid bloot gelegd worden voor het aangezicht des Heeren, en dat hij voor de hoge God invalt.

Dat ziet u hier in dit woord, dat krachtadig werk des Heeren, waar anderen soms jaren in verkeren; maar er komt een tijd, dat dat volk voor God invalt en tot Christus komt als een zondaar. En dan dat waarden van Zijn dienst, dat zoeken van Zijn stellingen en dat vastkleven aan Zijn getuigenis. Die vrouw spreekt: "Onze vaders hebben op deze berg aanbeden, en gijlieden zegt, dat te Jeruzalem de plaats is, waar men moet aanbidden." Maar de Heere zegt: "De ure komt en is nu, wanneer de ware aanbidders de Vader aanbidden zullen in geest en waarheid." En dan dat heilbegerig naar Christus worden, wanneer die vrouw spreekt: "Ik weet, dat de Messias komt; wanneer Die zal gekomen zijn, zo zal Hij ons alle dingen verkondigen." En Jezus zeide: "Ik ben het, Die met u spreekt."

Zij begeerde kennis van Hem, zij zocht dat water, dat levend water van Hem. De Heere overtuigt Zijn volk. Hij voert hen uit zichzelf uit en brengt hen tot de volheden, die in Christus zijn, opdat zij Hem kennen zullen en erkennen. Niet dat zij daar neerzitten en een stoel maken, waar ze op rusten gaan, maar dat zij Christus zullen begeren. Er komt een begeerte in het hart van dat volk naar Christus en naar dat levend water, naar de gerechtigheid en heiligheid, die Hij verworven heeft.

Er zijn hier twee stukken, die onze aandacht hebben.

1e. Dat Christus plaats maakt voor Zichzelf in de overtuiging van onze zonden en de verlorenheid van onze ellenden; en 2e. Dat Hij Zich openbaart en er zo een heilbegerig verlangen naar Christus komt, zodat die ziel nu werkzaam wordt om Christus te gewinnen, opdat hun ziel verzadigd worden zal. Want heilbegerigen wil Hij dat levend water geven.

Staan wij daar in de derde plaats nog een ogenblik bij stil.

3. *Die heilbegerigen verzadigt*

Er staat geschreven: "Hij zou u levend water gegeven hebben." Want Christus zal Zijn heilbegerig volk niet eeuwig laten dorsten. Hij zou het u gegeven hebben. Leest het maar! Het staat er voor dat heilbegerig volk: "Hij zou het u gegeven hebben." Waar deze levensuitgangen naar Christus zijn, daar zal Hij Zijn volk niet laten dorsten en niet laten hongeren; maar zal Hij komen, springende op de bergen en huppelende op de heuvelen, om te zeggen: "Ziet, hier ben Ik! Ik ben uw heil." Waar ziet immers dat volk naar uit? Dat ze bekleed worden met de mantel der gerechtigheid, dat zij met heiligheid versierd worden, opdat zij de gemeenschap met God mogen smaken; want God kan geen gemeenschap hebben met de zonden, maar Christus stelt Zijn kerk volmaakt voor het

aangezicht van de Vader. Zij zijn in Hem gerekend en worden voor God gesteld in die volmaakte staat, dat de Vader Zijn eigen werk kent.

Begeren van dat levend water wil zeggen: ingaan in Christus, en dan zal Hij Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn verbond gedenken. Dat zal Hij doen opdat Hij het volk bevestige, opdat Hij die bedroefden vertrooste, opdat Hij Zichzelf plaats bereide in hen en zij door het geloof zich in Hem zullen verlustigen, ja, gedurig van uit dat water zullen ontvangen moed en kracht om de weg te gaan die zij te gaan hebben; en om met Asaf te zeggen, al is het dat het tegen vlees en bloed ingaat: "Ja waarlijk is God Israël goed, degenen die rein van harte zijn. Want Hij schenkt dat levend water." Laat Gods volk uit hun wegen spreken waarin de Heere hen leidde: "Hij is het Die ze met Zijn heil bedeelde en met Zijn gunst kroonde."

Laten we nu eerst zingen uit Psalm 72 en daarvan het 7e vers:

*Nooddriftigen zal hij verschonen,
Aan armen, uit genet;
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen gd.
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog:
Hun bloed, hun tranen en hun lijden,
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Toepassing.

Zie, dat wil Hij nu bevestigen aan het Avondmaal. Daar nodigt Hij Zijn hongerige en dorstige volk om tot Hem te komen opdat zij uit Hem verzadigd zullen worden. Mijn hoorders, het is alsof Hij daar staat en zegt: "Indien gij de Gave Gods kendet en Wie het is, Die tot u spreekt, dan zou gij van Hem begeerd hebben." Maar er moet ook een kennen van Christus zijn. En dat is er niet als wij niet aan onszelf ontdekt en bekend gemaakt zijn. Wie zijn nu de ware Avondmaalgangers die genodigd worden aan die tafel? Aan wier hart heb ik dat woord te leggen?

Ons formulier en onze catechismus zeggen het zo duidelijk:

Ten eerste. *Ontdekking aan de schuld.* Die vrouw kende Jezus niet. Zij staat vijandig tegenover Hem. Ook ons hart is vreemd van en vijandig tegen Christus. Wij willen uit genade niet zalig worden. Waarom niet? Omdat wij onszelf niet als schuldenaars kennen, tenzij God de Heilige Geest ons krachtdadig en onwederstandelijk daarvan overtuige. Zo is het met die vrouw gegaan. En zo gaat het met al Gods volk. De een kan het wel aanwijzen en zeggen "Dáár ben ik voor God in het stof gevallen, want daar heeft Hij mij uit de kroeg gehaald"; en een ander zegt: "Ik heb daar nog nooit ingezeten, maar er vloog een pijl in mijn hart en ik viel als een vogel uit een boom en ik ben voor God ingevallen." Kennen wij daarvan iets inwendig in ons hart? Het is wel onze belijdenis dat dit de waarheid is; maar de vraag is: kennen wij iets daarvan dat God ons overreedde, en het net werd als bij deze vrouw: "Vrouw, roep uw man en kom hier." Toen is er wat omgegaan bij die vrouw! Toen is die bliksemschicht van Gods alwetendheid door haar ziel heengegaan; toen is haar gehele leven, haar doen en laten, alles wat zij gedaan had, openbaar geworden, en zij kreeg met God te doen. En zo is het nog in de overreding van de schuld. Het is net of wij ons gehele leven krijgen te overzien van de prilste jeugd aan.

Als wij daar niet op letten dat God een werk doet in de harten van zondaren, dan gaan wij de algemene weg op van het naamchristendom van onze dagen en gaan wij Avondmaal vieren en zeggen wij: *geliefde broeders en zusters*; en wij gaan in de weg der gehoorzaamheid aan de tafel des Verbonds. Maar wie onwaardig eet en drinkt, die eet en drinkt zichzelf een oordeel. Ik hoop mijn ziel vrij te maken van mijn hoorders. Een mens moet tot God bekeerd worden, door schuldbesef getroffen en verslagen.

En mijn arme toehoorders, die dat niet kent, en wiens kennis van schuld niet naar Christus dreef, maar die in algemene overtuiging tot rust gekomen zijt, de Heere mocht u overreden en overtuigen van uw schuld en van het ontzettende van de staat, waarin een mens geboren wordt, opdat gij ook een Borg voor uw ziel mocht benodigen, en u niet zou scharen onder de naamchristenen. Want er komt een tijd dat de Heere scheiden zal *het koren van het kaf, en de schapen van de bokken af*.

"Indien gij de Gave Gods kendet, en Wie het is Die tot u spreekt, zo zou gij van Hem begeerd hebben." Want wat brengt de kennis van Christus mee? Een begeren van Hem. Daar loopt het met die vrouw op aan; zie maar de onderhandelingen die de Heere met haar heeft. Zij begint over de dienst van God en vraagt als zij getrokken is, net als dat overtuigde volk, naar de dienst van God. Daar krijgen zij een betrekking op. Het is zulk een voorrecht dat wij naar de kerk mogen gaan.

Ik kan er zeer blij, om zijn als ik de ouders met de kinderen zie opgaan naar Gods huis. En blijft het doen, opdat gij niet verstrooid wordt. Laat er een aankleven aan de waarheid zijn en een vermaak in Gods inzettingen, bij klein en groot. Er kan zulk een vrede zijn in onze woning als het over de waarheid Gods gaat. Maar als God ons overtuigt en aan onze ellendestaat bekend maakt dan komt het zo anders te staan. De Heere zegt: zij zullen Mij aanbidden in geest en waarheid. Dat volk nu krijgt een innerlijke vermaak in de inzettingen Gods. Dat is een van de eerste eigenschappen. Beproeft u er eens aan.

Zo ligt het in het hart van Gods volk. Denkt maar eens aan uw eerste tijd: o, dat schuldenaar voor God zijn, en dat zij soms als ze in de kerk zaten zo jaloers waren op dat volk aan dat Avondmaal. Vaak zijn er zoveel opmerkingen en aanmerkingen: gaat die er ook aan, en die? Maar dat zal een ieder voor zich te verantwoorden hebben. Maar zij zien dat niet; zij zeggen: "Dat is het volk van God, en wat ben ik ongelukkig; och Heere, mocht ik daar ook eens een plaats krijgen aan Uw tafel." Dat kan soms zo sterk in hun hart liggen dat zij zeggen: "Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen, naar de voorhoven en inzettingen des Heeren.

Een tweede eigenschap is, *dat Christus Zich openbaart*. Er zijn onderhandelingen die over Christus gaan. Hij zegt: "Ik ben het Die met u spreek." Ik heb daarstraks gezegd, dat wij hongerende en dorstende zijn, wij zijn leeg, omdat wij God kwijt zijn, en een mens kan buiten Christus nooit levend water verkrijgen voor zijn ziel; maar dat geldt in zekere zin ook van alle zoete gestalten die wij hebben, ook als het in waarheid is. Buiten de gelovige kennismeningen van Hem in hun hart kunnen die gestalten en die bevinding hun ziel niet verzadigen. Wij nodigen aan het Avondmaal met het liefdebevel van Christus dat volk, dat het leven in zijn eigen hand niet meer heeft kunnen houden; en dat niet op grond daarvan, dat zij dit gevoeld en dat ondervonden hebben, nee, maar op grond daarvan dat er een volheid in Christus is, dat zij met al hun schuld en zonde, met de koorden der veroordeling om de hals, al hun zaligheid in Christus zien. Hij zegt: "Ik heb het levend water; uw dorstende ziel zal Ik verzadigen. Indien gij het van Mij begeerd zou hebben, zou Ik het u gegeven hebben."

O, dorstende zielen, bekommerd volk van God, twijfelmoedigen, omdat gij in uw gestalte niet rusten kunt, dat uw oog op Christus geslagen zij om te begeren van Hem dat levend water, opdat Hij het u geven moge. In Hem is een eeuwige volheid van gerechtigheid om de schuld weg te nemen en een vlekkeloze heiligheid om al uw ongerechtigheden te bedekken. Gij mocht Hem eens omhelzen, Die zegt: "Waar zijn die vermoeiden van kracht? Ik zal u rust geven." Jezus zat vermoeid neer om de vermoeiden rust te 'geven. Als daarop ons oog gevestigd mag zijn, zou deze en gene nog eens doorbreken; dat Hij zou zeggen: "Ik ben het Die met u spreek, en Die het water des levens heb; Die dat verworven heeft voor Zijn kerk, maar Die het ook schenken zal opdat zij, drinken en verzadigd worden." O, dan wordt het zo vol in Hem en dan wordt het zo ruim, bestredenen in ons midden van wie de vijand zegt: „Gij hoort aan die tafel niet!" Gij mocht het eens buiten uzelf in Christus zoeken. Hij staat daar in Zijn volle Middelaarsbediening met dat gebroken brood en die vergoten wijn, nodigende wat verloren is, en Die zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven."

O, als Christus Zich ontdekt, wordt het zo anders en dan keert zich het hart naar Hem. De Heere Jezus zeide tot Simon: „Gij zijt zalig, want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader Die in de hemelen is." Maar gij moet niet menen dat zij het voor het grijpen hebben. Straks zeggen zij weer: "Zou het van de Heere zijn geweest?" Maar ik hoor anderen zeggen: "Daarover gaat het bij mij niet meer, maar o, dat ontzettende: nog buiten Christus te zijn, en die klove te zien, die er gaapt: doch Hij is het gepaste voorwerp, in Hem is alles; en zou ik aan dat Avondmaal kunnen?"

Het kan soms wezen dat zij zeggen: "Er zal niemand zwaarder oordeel ontvangen dan ik, zo nabij en er toch nog buiten." Want zij staan buiten Hem wat de toeëigening betreft; niet aan de zijde Gods. En als zij de slotsom moeten opmaken aan hun zijde, dan wordt het soms bang.

Maar er staat in onze tekst: "Ik zou het u gegeven hebben", volk van God, mocht uw honger en dorst u eens uitdrijven naar Jezus, uitdrijven naar het gelovig inzijn in Hem, dat Hij u geve dat levend water, en wij zo aan dat Avondmaal plaats mochten ontvangen. Nooddruftigen zal Hij verschonen, aan armen uit gentl Zijn hulpe ter verlossing tonen, Hij slaat hun zielen gá. Wat zou het toch ruim zijn aan het Avondmaal. Leg aan een kant al uw tekort, al uw schuld en zonde en aan de andere zijde de volheid van Christus. Is die niet genoeg voor u? Wij dood door de zonden en de misdaden en bekennde dat wij midden in de dood liggen, en Hij de Levensvorst, Die zegt: "Ik zal het levend water geven." En dan zal Hij Zijn Woord niet schenden en de belofte niet breken; maar dan komt welhaast de tijd, ik zou het de ganse kerk wel willen toeroepen: "Uw heilzon is aan het dagen." En dan zal Hij Zijn dorstende volk niet laten in het verdriet. Hij nodigt ze opdat ze drinken zullen van de fontein des heils het levend water. De Heere mocht Hem zetten als een zegel op uw hart en als een zegel op uw arm, herstellende in de Tweede Adam, wat we in de eerste Adam zijn kwijtgeraakt. Daar worden wij met God verzoend en in Zijn gemeenschap gebracht.

O, volk van God, u die zeggen kunt: "Ik weet in wie ik geloofd heb", de Heere geve ook u dat levend water. Want kunnen wij uit onze bekering leven? Of uit onze rechtvaardiging? Kunnen wij uit onze aanneming tot kinderen leven? Of is het leven alleen maar in Hem?

Dat nu klein en groot uit de volheid van Christus bediend werd. Er mochten nog eens gelovige verwachtingen van Christus zijn, een begeren van het leven dat in Hem is, opdat Hij onze hongrige zielen verzadige en onze dorstende zielen geve te drinken van dat

levend water, ook in alle zorgen en kammernissen. Mochten wij maar een weinig gelovig onze weg bewandelen in alles wat ons wedervaart. Want Hij kent het hart en proeft de nieren. Wij mochten maar op Hem zien en achter Hem aankomen.

Daartoe leide Hij onze wegen door dit leven heen, gedurig doende ons op Hem zien. Hij geve ons wandelingen boven het stof in de hemelen, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten. Want wij zullen straks eeuwig bij de Heere zijn. Dat Avondmaal is het onderpand daarvan. Volmaakt zullen wij daar gemeenschap hebben als Hij alle slingerstenen zal ten ondergebracht hebben. De Heere Zelf bereide Zijn lieve volk voor voor dat Avondmaal dat aanstaande is, en geve hun vrijmoedigheid des harten om Zijn dood te verkondigen, om Hem niet in het midden der gemeente te verloochenen, maar met blijdschap te komen tot Zijn dis. Want Hij wil dat volk daar verzadigen uit de fonteinen waarin Hijzelf is de Springader tot in het eeuwige leven. Amen.

12. De openbaring des Heeren aan de vreesachtige discipelen

Paaspreek over Johannes 20:19-21

Psalm 122:3

Lezen: Johannes 20:11-31

Psalm 72:2,4

Psalm 62:8

Psalm 84:6

De Heere Jezus sprak van Zichzelf in dienstknechtelijke gestalte, toen Hij in Joh. 10 zeide: Ik heb een gebod van de Vader ontvangen. In het Goddelijk Wezen zijn drie Personen: *de Vader, de Zoon en de Heilige Geest, en deze drie zijn Eén*. Er is onder hen geen meeste en geen minste, zomin als onder Hen eerste of laatste is. Waar nu de Vader niet meer is dan de Zoon of de Heilige Geest, daar kan het woord door Christus gesproken, zo even door ons aangehaald, niet zien op Hem als de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen. Toen Hij zeide: Ik heb een gebod van de Vader ontvangen, sprak Hij in die dienstknechtelijke gestalte waarin Hij voor het aangezicht Zijns Vaders kwam als het Hoofd van Zijn uitverkoren Kerk, als de Borg en Middelaar voor Zijn volk om hen tot de zaligheid te brengen. Dit gebod, dat Hij van de Vader ontvangen had, is Hem gegeven vóór de grondlegging der wereld, toen Hij voor de Zijnen intrad om alle eisen te volbrengen van het Verbond der Verlossing, dat ook wel genoemd wordt de Raad des Vredes of het Verbond der Genade van eeuwigheid.

Toen heeft de Vader, waar niemand was die hielp, Zijn eigen Zoon gesteld tot een Borg en Zaligmaker van de Zijnen. Het gebod aan Christus gegeven, is dus het gebod tot volbrenging van al hetgeen nodig was, om de schuld der uitverkorenen te voldoen en hen uit de heerschappij van satan en zonde te verlossen. Dat gebod hield dan ook niet minder in, dan gelijk de Heere Zelf zegt, dat Hij Zijn leven zal afleggen en het weder aannemen zou. Gods recht toch eist de dood van ons allen, ook van de uitverkorenen. Uit kracht van ons inzijn in Adam zijn al diens nakomelingen de dood en der verdoemenis onderworpen. Maar waar Christus nu intrad en als Middelaar voor de Zijnen door de Vader aanvaard werd, is de eis van Gods rechtvaardigheid op Hem gekomen en heeft de Vader Hem het gebod gegeven Zijn leven af te leggen. En Hij heeft het afgelegd. Hij is in de volheid des tijds gekomen in onze menselijke natuur; Hij is genageld aan het hout des kruises en het hoofd buigende gaf Hij de geest. Hij gaf Zich gewillig in de dood, opdat Hij Zijn volk kopen zou met de prijs van Zijn dierbaar bloed. Daartoe heeft Hij macht ontvangen van Zijn Vader. Niet één mens heeft de macht zijn leven af te leggen. Een zelfmoordenaar wordt buiten het Koninkrijk der hemelen gesloten. Maar Christus vermocht Zijn leven af te leggen; het gebod Zijns Vaders eiste dit zelfs.

Maar dat gebod eiste ook van Hem, dat Hij Zijn leven weder aannemen zou; en daarom heeft Hij als Middelaar ook macht verkregen van Zijn Vader om Zijn leven weder aan te nemen. Hij is opgewekt uit de doden. De Vader heeft Hem opgewekt, en daarmee uitspraak gedaan over de genoegdoening aan de gerechtigheid, die geschonden was door de zonde. En in Hem is de ganse uitverkoren Kerk gerechtvaardigd en verlost. Dat gebod van Zijn Vader heeft de Middelaar volbracht, en Hij is verrezen uit het graf en heeft het leven aangenomen. Hij is de leeuw uit Juda's stam. Hij stond op in de morgen van de derde dag. Gelijk Jona drie dagen en drie nachten was in de buik van de vis, alzo is Hij

drie dagen en drie nachten geweest in het hart der aarde. Het gebod van Zijn Vader is volbracht, en waar dat volbracht is, heeft Hij de zaligheid voor Zijn kerk aangebracht en is Hij voor Zijn volk de Fontein van leven geworden, opdat zij met Hem leven zullen. Waar nu dat leven alleen in Hem is, en uit Hem meegedeeld wordt aan degenen, die Hem van de Vader zijn gegeven en gedurig Zijn kerk wordt meegedeeld, tot haar onderhouding in haar geloofsgemeenschap met Hem wandelend, heeft Hij Zichzelf daartoe na Zijn opstanding in de veertig dagen, die Hij op aarde was, aan van de Zijnen willen openbaren.

Ik wens uw aandacht te bepalen bij Zijn openbaring aan de vreesachtige discipelen, waarvan Johannes spreekt in het twintigste hoofdstuk van Zijn Evangelie, de verzen 19 en 21:

"Als het dan avond was, op dezelfde eerst dag der week en als de deuren gesloten waren, waar de discipelen vergaderd waren om de vreze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden en zeide tot hen: "Vrede zij ulieden!" En dit gezegd hebbende, toonde Hij hun Zijn handen en Zijn zijde. De discipelen dan werden verblijd, als zij de Heere zagen. Jezus dan zeide wederom tot hen: "Vrede zij ulieden; gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zonde ik ook ulieden?"

Ziedaar u beschreven: *de openbaring des Heeren aan de vreesachtige discipelen.*

- 1. Op de omstandigheden waaronder**
- 2. op de kracht waarmee, en**
- 3. op het doel waartoe die openbaring geschiedde.**

1. Op de omstandigheden waaronder

De omstandigheden waaronder deze openbaring geschiedde, waren, dat de discipelen bij elkaar zaten met gesloten deuren. Gij merkt wel uit deze mededeling van Johannes, hoe groot de verslagenheid bij de jongeren geweest moet zijn, toen de Heere Zijn leven aan het kruis had afgelegd. De profeet heeft er van gesproken en die profetie is vervuld geworden: "Sla dien Herder en de schapen zullen verstrooid worden."

Hier ziet gij de verslagen discipelen, de getrouwe discipelen van de Heere Jezus; gij vindt ze bijeen, maar met gesloten deuren om de vreze der Joden. Zij zijn Christus kwijt. Hij was hun alles; met Hem leefden zij, door Hem werden zij onderricht; Hij sprak naar hun harte. En ze hebben de gehele wereld verloochend om Zijntwil. Petrus mocht in waarheid eenmaal zeggen - en dit was het grote onderscheid tussen hem en de rijke jongeling -: "Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd." Hun leven zouden ze voor Hem hebben willen geven. En zie, Hij is door de dood weggenomen; de vijanden hebben getriumfeerd en alles is donker in hun hart geworden. Want in de omgang, die zij met Christus hadden, was meer dan natuurlijke liefde. Zij hebben in Hem gezien de beloofde Messias.

Niet zoals de Joden een Messias verwacht hebben en nu nog verwachten, Die uiterlijke voorspoed brengen zal aan een uiterlijk Jodendom en dit weder tot glorie zal brengen; zij hebben in Hem gezien de beloofde Messias, de Zoon des levenden Gods, in Wie de zaligheid is en de verlossing voor hun onsterfelijke ziel. Maar alles is zo anders gegaan dan zij verwacht hadden, omdat ook zelfs de jongeren maar al te zeer bezet waren met aardse gedachten van het Koninkrijk der hemelen. Hebben zij zich niet verzet tegen het lijden en sterven van Christus? Streden zij niet onder elkaar wie van hen de meeste zijn

zou; verzocht de moeder van de zonen van Zebedeïls niet, dat de één zou zitten aan des Heeren rechter- en de ander aan Zijn linkerhand? En zie, nu is tegen al die verwachtingen in, de Heere aan het vloekhout gestorven. Is het wonder, dat de discipelen zitten met gesloten deuren? O, Gods weg is zo geheel anders dan des Heeren volk zich voorstelt. Hoe menigmaal zingen zij, bij de genieting van des Heeren zoete vertroosting: "Zij gaan van kracht tot kracht; een iegelijk van hen zal verschijnen voor God in Sion." Is dat dan niet waar?

Gewis! maar het gaan van kracht tot kracht is zo geheel anders dan het maar toenemen in steeds meer genietingen en groter en groter worden. Integendeel, om van kracht tot kracht te gaan is het verliezen van ons leven onmisbaar; het ontkracht worden in onszelf, opdat de kracht van Christus in onze zwakheid volbracht worde. Hoe weinig verstonden de discipelen nog van het Borgwerk des Heeren. Maar al te zeer was hun oog er voor gesloten, dat Hij het gebod van Zijn Vader ontvangen had, om Zijn leven af te leggen. Daarvan wilden zij zelfs niet horen. O, Gods kinderen moeten het allen wel ervaren, dat bij de troostvolle, zielsverheugende omgang met Christus, hun hart zo gesloten zijn kan voor de verheerlijking van hun plaatsbekledende Borg, door Wiens dood alleen hun schuld is betaald. En als dan de Heere Zich terugtrekt, als zij de gevoelige genade gaan missen, als Hij hen bereiden wil om in Hem alleen hun verzoening met God en hun verlossing uit de staat der ellende door het geloof te omhelzen, o, dan wordt het zo donker; hun hart zo gesloten; dan zitten zij met gesloten deuren; zij zijn de Heere kwijt.

Bovendien omringden de vijanden de discipelen. Die triumfeerden nu in hun ogen. Wat zullen deze vijanden nu hun doen? De deuren zijn gesloten "om de vreze der Joden." Zie, zo vreest Gods volk dan ook in die voor hen zo donkere wegen, waarin de Heere hen leidt, als de vijanden op de been zijn en hun wimpels doen wapperen; het is alles verloren; wat zal van hen nog geworden? De harpen hangen aan de wilgen en zij kunnen geen lied des Heeren zingen. O, hadden ze toch maar een weinig geloofslicht, doch dat ontbrak hen. Toch verliet de Heere hen niet. Zij hadden het voorrecht bijéén te zijn. Alleen Thomas ontbrak; hij had zich, door zich al te zeer over te geven aan het ongeloof, tot zijn grote schade, van het gezelschap der discipelen onttrokken. Maar de anderen waren bijéén. Hoe zullen zij gesproken hebben over al wat geschied was; elkaar hun zieleklachten en vrezes hebben geuit. Dat geeft de Heere Zijn volk en zij verstaan elkaar, wat hun nog enigszins lucht geeft in hun benauwdheid.

Bovendien waren de discipelen van de vrouwen bericht, dat de Heere was opgestaan. Maria Magdalena was de eerste, die de Heere gezien heeft; en zij heeft de jongeren meegedeeld, hoe ze Hem heeft ontmoet; en ook de andere vrouwen hebben naar het woord des engels en diens Heere aan de jongeren de boodschap gebracht en gezegd: "Hij leeft en wij hebben Hem ontmoet." Maar al die boodschappen konden het ongeloof van de discipelen niet wegnemen. Zij hechtten er geen geloof aan. Het staat ons beschreven in de Evangeliën van Markus en Lukas, "Zij geloofden niet." Het was ijdel geklap in hun ogen; vrouwenpraat zouden wij zeggen. Wat konden zij op die vrouwen aan? Zó sterk was de twijfel in hun hart en zo groot de donkerheid in hun ziel, dat het getuigenis van de vrouwen die spreken konden hoe zij de Heere ontmoet hadden, en hoe Hij Zich aan haar geopenbaard, en welke boodschap Hij haar gegeven had, op hen geen overtuigende indruk maakte. Evenwel verstootte de Heere hen om hun ongeloof niet.

Daar komt de boodschap, dat Hij Zich aan Petrus geopenbaard heeft, aan de discipel, die Hem had verloochend. Het wordt ons niet alleen in dit Evangelie meegedeeld, maar zelfs Paulus komt op de openbaring aan Petrus terug in 1 Kor. 15: "Hij is van Cefas gezien."

Zo groot was dit wonder van Christus' liefde. Toen twee van de discipelen op weg waren naar Emmalis, voegde zich de Heere bij hen; vestigde Hij hun aandacht op Hem alleen en bond Hij hun ziel aan Hem en openbaarde Hij Zich aan hen in de breking van het brood. De verslagen discipelen horen de tijding. "De Heere is waarlijk opgestaan en Hij is van Petrus gezien en van de Emmadsgangers." Er begint wat bij die jongeren te gloren. Wat zij van die vrouwen niet aannamen, moeten zij nu toch gaan geloven, nu behalve de vrouwen ook Petrus en de Eramailsgangers getuigenis geven. Er ligt zulk een bemoediging in, als het volk van God spreken mag uit de ontmoetingen des Heeren voor degenen, die in donkerheid hun weg wandelen. Dat merkt gij hier aan de discipelen, die de Emmatisgangers ontvangen met het getuigenis: "De Heere is waarlijk opgestaan en is van Petrus gezien."

Maar met al deze vertroosting, die zij hebben en de veraangenamingen, die er zijn als het volk van God over de wegen des Heeren met elkaar spreken mag, dit is het wat hun ontbreekt: "Zij kunnen in die opstanding van Christus maar niet inkomen." Zij kunnen in deze verrijzenis uit het graf het ontzaglijke feit, dat Christus de dood heeft overwonnen en satans kop heeft vertreden, maar niet zien. Dat Hij het leven in onsterfelijkheid heeft aan het licht gebracht, het dringt tot hun hart maar niet door; zij missen de oefeningen van het geloof er in. Nietwaar, dat is ons zo duidelijk dat de Heere soms verkwikkingen uit Zijn Woord geeft, vertroosting van het volk van God onder elkaar en dat die bemoedigingen voor een ogenblik enige blijdschap geven, maar dat er toch geen doorbreking is in het geloof, doch dat het ongeloof zulk een grote vat op hen heeft, dat niettegenstaande er enige blijdschap in de ziel van de jongeren zijn moge, zij toch zeer bevreesd zijn. Johannes is maar kort in deze mededeling.

Maar Lukas beschrijft het ons breder wat er geschied is, toen de Heere kwam, als zij van deze dingen spraken. Zij hadden het er dus druk over met elkaar - en hoe kan het ook anders; als Christus Zich aan Zijn volk openbaart: aan de stenen zouden zij het vertellen, hun mond wordt geopend, en zij zeggen: "Komt luistert toe gij Godegezinden, hoort wat de Heere aan mijn ziel gedaan heeft." Zomin Petrus en de Emmalisingangers er van konden zwijgen, kan Gods volk zich inhouden over het grote wonder, als de Heere Zich aan hen openbaart als de opstanding en het leven. Het volk spreekt er met elkaar over. En als zij van deze dingen met elkaar spraken, stond de Heere in hun midden en zeide tot hen: "Vrede zij ulieden!" Hiermee komen wij tot onze tweede hoofdgedachte, als wij letten:

2. Op de kracht, waarmee de openbaring des Heeren geschiedde.

U zou zeggen, het was genoeg, genoeg om hun ongeloof te breken, genoeg om hun ziel te doen geloven, dat Hij gestorven, maar ook opgestaan was zoals Hij gesproken had. Maar wat gebeurt? Zij verschrikten: "En zeer bevreesd geworden zijnde, meenden zij dat zij een geest zagen." De heilrijke openbaring van Christus brengt vrees en verschrikking bij de jongeren. Kunt u dat vatten? Het gaat toch zo wonderlijk in die leidingen Gods met Zijn volk. Wat weten zij er van die zeggen: Gij moet maar geloven en aannemen wat in de Bijbel staat. Wat weten die mensen hiervan af? Denk u maar eens in wat bij de discipelen gebeurde. Zij hebben met Jezus geleefd, hun blijdschap in Hem gevonden, Hem erkend als hun Zaligmaker. En Hij is weggegaan van hen in de dood, maar ook opgestaan en verrezen uit het graf. Maar zij kunnen maar niet geloven, dat Hij is opgestaan en hun enige en volkomen Zaligmaker is. Gij moet eens aan dat volk van God denken dat die wegen doorgemaakt heeft.

Laat het Woord toch eens spreken van het innerlijk leven dat de Heere in het hart van Zijn volk werkt. Lees maar in Lukas 24: "En Hij zeide: wat zijt gij ontroerd?" Alleen dat woord van Christus moest hen al ontroeren op andere wijze! Dat liefdedoedwoord, dat Hij daar spreekt, moest wel door hun ziel heengaan: Waarom pleegt ge overleg in uw harten? En dan neemt de Heere ze en zegt: *Zie Mijn handen en Mijn voeten, want Ik ben het. Ik ben geen geest; overtuigt u er van. Ziet Mijn handen en voeten, tast Mij aan, voelt het dan zelf, dat Ik geen geest ben, maar dat het Mijn lichaam is dat zich hier aan u vertoont. Een geest heeft geen vlees en geen been zoals Ik heb. En als Hij dit zeide, toonde Hij hun Zijn handen en Zijn zijde.* En wat is het gevolg? Zij konden het van blijdschap nog niet geloven. De zaak was te groot in hun ogen.

Het staat er met een enkel eenvoudig woord, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. En daar ligt een arm en verloren en ellendig volk dat aan zichzelf bekend gemaakt is; en het wordt ze te groot om het te kunnen geloven, dat dat woord voor hen wezen zou. Zo één, als ik ben, zeggen zij, dat is te groot om deze zaligheid te verkrijgen. Het wordt ze te groot en zij kunnen het van blijdschap niet geloven. En wat doet de Heere? Hij verstoot ze om hun ongelooft niet; dan was het met de ganse Kerk van God verloren. Maar Hij toont, dat Hij weet wat maaxsel wij zijn, gedachtig zijnde dat wij stof zijn.

Het wordt zo bevestigd, wat in Psalm 103 geschreven is, dat de Heere het niet alleen weet, maar er ook aan denkt dat wij stof zijn. Dat wil zeggen: Hij handelt in liefde met Zijn volk en niet naar hun zonden. Dat doet Hij ook hier. Hij zegt: "Geef Mij wat te eten. En zij brachten Hem een stuk van een gebraden vis en van honigraten." En Hij at voor hun ogen, bewijzende in alles, dat Hij Dezelfde was met Wien zij geleefd hadden, Dezelfde, Die alleen hun ziel troosten kon. Want aar kwam het op aan dat Hij geen geest was, maar dat Hij was verreezen uit het graf, dat Hij was hun eigen Immanuël en Zaligmaker, Jezus de Nazarener, Dien ze gevolgd waren. En dat wil hij hun openbaren; Hij wil hen trekken uit de kracht van het ongelooft. Zo dikwijls is er met het Woord van God de spot gedreven. Van alles is bedacht om de opstanding van Christus te loochenen. De discipelen zouden het maar gezegd hebben of het zich verbeeld hebben; maar lees het hier hoe het hun gegaan is. Zij hebben de klaarste getuigenissen nog niet kunnen geloven, dat Hij Dezelfde was, Die hen alleen maar redden en vertroosten kon.

Zo ook is het bij Gods volk. Zij zeggen: spreek toch tot mijn ziel: "Ik ben uw heil." Laat ze verblijd worden onder elkaar. Christus Zelf moet komen en zeggen waar het in de grond van hun hart om te doen is geworden: "Ik ben uw heil; de opstanding en het leven." Hun is het om Christus te doen. Want als zij Hem missen, zullen zij alles nog missen.

Waarom eet de Heere hier? Waarom toont Hij hun Zijn handen en voeten, en zegt: betast Mij maar? Om hen daarvan te overreden dat Hij het Zelf is. Onder die omstandigheden openbaart de Heere Zich. De deuren zijn gesloten; want wat zal er met hen gebeuren? Straks verwachten zij de vijand om hen ook te grijpen. Er is in hen geen kracht tegen die grote menigte. Zo kan het zo dikwijls zijn met Gods volk uitwendig en inwendig, als zij van binnen tot hen zeggen: "Gij hebt geen heil bij God." Het is toch verloren! Er is voor hen geen genade meer; en dat werk dat geweest is zal overgaan, en er komt nooit iets van terecht. Ik zal nog een der dagen in de hand van Saul omkomen. Het wordt een *Mahor Missabib*, een schrik van rondom. Daar zijn de gesloten deuren en geen doorbrekende uitgang om met die nood voor God te komen.

En zo is het uitwendig menigmaal in de vervolging en versmaadheid en benauwdheid van de kerk en de verdrukking die over het Sion Gods gaat. De tijden komen zegt de Heere,

dat zij in het openbaar niet meer zullen vergaderen; dan zullen zij de deuren sluiten. En die tijden komen weer. Maar nu het grote wonder, dat Christus zijn jongeren bijeen houdt en in het midden van hen komt. Want zie, in die druk en in die ellende zijn de jongeren bijeen; dat gehate en bestreden volk zoekt elkaar op; en al kunnen zij uit de ellende elkaar niet opheffen en verlossen, toch ligt daar in dat deelgenootschap, in datzelfde leed zulk een bemoediging. Want zij verstaan elkaar toch, en zij kunnen met elkaar spreken. De nood drijft hen samen. Laat Gods volk elkaar toch veel opzoeken, gelijk deze discipelen, die met elkaar vergaderd zijn. Het zijn de elven, behalve Thomas en er zijn nog anderen bij hen, elkaar zoekende. Onder die omstandigheden, in zulk een vrees en kommer, openbaart Zich de Heere Jezus aan hen en Hij komt in het midden van hen als de deuren gesloten zijn. Hoe kan dat nu? Hoe kan de Heere er in als de deuren gesloten zijn?

De roomsen en Luther zeggen, dat Hij door de openingen van de deur doorgedrongen is. Maar Hij had een wezenlijk lichaam, bestaande uit vlees en benen. Dat had Hij vóórdat Hij stierf, en met datzelfde lichaam is Hij opgestaan uit de doden, wel met een verheerlijkt lichaam, maar toch een wezenlijk lichaam. Hoe kon Hij dan binnen komen als de deuren gesloten waren? Omdat Hij die opent en omdat Hij Zich een toegang heeft bereid.

Zo doet Hij geestelijk: Hij opent de deuren van het hart van Zijn volk. Want wat doen wij met ons ongeloof? Daarvoor sluiten wij de deuren toe. Wij sluiten de deuren van ons hart voor Christus dicht. Maar Hij zal de koperen deuren verbreken en de ijzeren grendelen aan stukken slaan. En Hij komt in het midden van hen en zegt: "Vrede zij ulieden." Hier hebt gij diezelfde zegen, die Christus bij de ontmoeting van de vrouwen gesproken heeft. "Weest gegroet!" De gewone Oosterse begroeting, waarmee men elkaar ontmoette, maar die in de mond van Christus zulk een bijzondere betekenis krijgt. Want Hij wenst niet alleen vrede, maar Hij geeft aan die vredegroet ook inhoud. Hij is de Vrededorst voor de Zijnen; en in het bijzonder na Zijn opstanding heeft Hij die kracht, dewijl Hij de gerechtigheid voor Zijn volk verworven heeft, hun schuld verzoend en de vrede met God heeft aangebracht. Het is volbracht, het is alles volbracht; het gebod van Zijn Vader heeft Hij volbracht; Hij heeft Zijn leven afgelegd en heeft het weder aangenomen. Hij kan zeggen: "Mijn vrede geef Ik u", want Hij is de Overwinnaar van de dood; en Zijn volk overwint in Hem.

Vrede zij ulieden, want Hij is de Fontein des levens en in Zijn licht zien wij het licht. Hij heeft de straf gedragen, zegt Jesaja, die ons de vrede aanbrengt. O, daar komt de Vrededorst binnen, de deuren worden geopend voor Hem, en Hij komt in bij Zijn vreesachtige, twijfelmoedige discipelen en zegt: "Mijn broeders, Ik geef u vrede." Maar o, dat ontzettende ongeloof.

Ik heb het u zoëven uit Lukas voorgelezen, dat Hij tracht ze te overreden: *Zie dat Ik geen geest ben, betast Mij maar!* Maar ze kunnen het nog niet geloven. Nee, mijn hoorders, neemt het nooit, nooit op voor het gruwelijk ongeloof. Comrie zegt: Het geloof is de officier van alle genaden, die God Zijn volk geeft; maar ik zou wel willen zeggen: Het ongeloof is de officier van alle kwaad, dat in ons hart is. Er is geen zonde zo erg, of er is verzoening in het bloed van Christus; maar dat ongeloof houdt God verdacht in Zijn liefde, trouw en macht. Gods volk komt altijd beschaamd uit, als het ongeloof de overhand over hen heeft. Zij komen er schuldig uit. Zie, dat is het: Er is er niet één in wie het wezenlijk geloof gewrocht wordt, die in eigen kracht vermag uit zijn ongeloof uit te komen; integendeel, hoe harder zij werken, hoe dieper zij zich in de put werken.

Dat ziet u hier aan de discipelen. Het getuigenis van de vrouwen, het getuigenis van Petrus en de Emmalisgangers zal wel waar zijn, docht er blijft een "maar" over in hun ziel. Jezus is in het midden van hen, Die ze er van overreden wil dat Hij het is, en nog komen zij niet uit hun banden. O, dat ongeloof! Wat doet de Heere nu?

Ik zal weer Lukas 24 opslaan. "Hij zeide tot hen: dit zijn de woorden die Ik tot u sprak als Ik nog bij ulieden was, namelijk dat het alles moest vervuld worden wat van Mij geschreven is in de wet van Mozes en de Profeten en de Psalmen." Hij begon hen uit de Schrift te onderwijzen. Weet u, wat het volk zo nodig heeft? De onderwijzingen uit de Schrift. U moet nooit zeggen: Die Bijbel is maar een dode letter, want dat is niet waar. De Bijbel is het eeuwig blijvend Woord van God. De Heere Jezus zegt: *het staat geschreven bij Mozes en de Profeten*. Ik ga u onderwijzen in dat Woord. En wat volgde er toen op? Hij opende hun verstand opdat zij de Schriften kenden! Daar hebt gij de krachtige werking van Christus door de bediening van de Heilige Geest, zoals Hij die in de harten van Zijn volk geeft: "Alzo moest de Christus lijden en van de doden opstaan ten derde dage." Als de Heere Jezus in de woestijn was, begon de duivel te zeggen: "Er staat geschreven."

En waarmee versloeg Christus hem? Met de Schrift! Satan liegt altijd, óók als hij de Schrift aanhaalt, want dan geeft hij er een verkeerde verklaring aan. Maar Christus zeide: "Er staat wederom geschreven!" Het is het Woord van God, en wat denkt gij dat Gods volk haalt uit hun ongeloof en twijfel? Het eeuwig Woord van God. De Heere bevestigt het met Zijn eeuwig getuigenis, wat Hij in de harten doet. Gods volk moet er naar staan dat de Heere Zijn werk met Zijn Woord bevestigt en dat Hij hun verstand opent, dat Hij hun geve die goddelijke onderwijzingen, die Hij van stonde aan in de harten legt; waarom zij dan ook zeggen: "Heere, als ik Uw Woord gevonden heb, heb ik het opgegeten! Maar als zij zich gaan verlaten op allerlei gestalten en op hun aangename leven, dan maken zij soms maar wat van die Bijbel en redden ze zich met het Woord van God. Dat is het echter niet, als de Heilige Geest Zijn volk in alle waarheid leidt, als Hij het verstand opent zodat zij de Schriften verstaan. Dan krijgen zij houvast aan dat Woord en zeggen: "Heere, was het niet Uw eigen Woord? Dan breekt het ongeloof dat de ziel gevangen houdt en God verdacht houdt, dan werpt de Heere Zijn licht over de gehele weg, die Hij gegaan is, dan keert Hij de zaak in hun hart om, en dan krijgen zij Hem te zien in de grootheid van Zijn goddelijke ontferming met de vrucht, dat zij vrede in hun ziel ontvangen. Want wat zegt de Heere tot de discipelen? *En als Hij dit gezegd had blies Hij op hen en zeide: ontvangt de Heilige Geest.*

3. *Zie daar ten derde: Het doel, waartoe de openbaring des Heeren geschiedde.*

Wat moesten de discipelen doen, die discipelen gebonden in het ongeloof, die maar niet geloven konden dat Christus, Die Zich liet nagelen aan het vloekhout, nu verreezen was uit de dood? Wat moesten zij doen? Zij moesten op Jezus zien. *Zie en tast Mij maar*, zo luidde des Heeren woord. Zij zagen echter op de omstandigheden, op hetgeen geschied was tot het begraven van Christus toe en daarom misten zij de vrucht van de opstanding. Wat houdt het volk van God zo gebonden? Dat zij op de omstandigheden zien. Zeg maar hoe het van binnen zit. Zij zien op hun zonden en afmakingen en dan kunnen zij niet uit hun droefheid en vreze komen en zakken zij hoe langer hoe dieper weg. Maar de Heere zegt: "Komt tot Mij; al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol." Ziet eens op Mij. Ik heb een eeuwige gerechtigheid aangebracht. Ik ben de opstanding en het leven. O,

laat het volk eens uit mogen gaan! Voor de eerstbeginnenden en voor de verstgevorderden geldt de les, die Christus hier geeft, dat wij op Hem zullen zien, ook bij alles wat in de wereld tegen is, in druk en bittere vijandschap, waaraan Gods volk onderworpen is, zelfs in eigen huis. Maar nu zegt de Heere: "Ziet op Mij!" Ik ben de Leeuw uit de stam van Juda, Die overwonnen heeft.

Wat heeft de kerk nu meer nodig dan op de Heere te zien. Er is vreze en blijdschap beide in de harten der discipelen, beroering aan alle kanten, en toch straalt er wat van die blijdschap, die in Christus is; maar dat volle doorbreken, dat ontbreekt nog zoveel, totdat de Heere ze met kracht overreedt en Zijn werk bevestigt. Hoe komt toch dat onderscheid uit tussen de openbaringen van Christus en de vrucht daarvan.

Maria Magdalena, die de eerste was aan wie de Heere Zich openbaarde, riep in aanbidding uit: "Rabboni, Meester." De andere vrouwen kwamen en aanbaden Hem, en zij kwamen uit haar banden. Thomas zal straks zeggen: "Mijn Heere en mijn God." De grote band van zijn ongelooft is dan verbroken en hij is van de twijfel ontheven.

Mijn geliefden, ik kan het niet anders in de Schrift zien, ik kan het in de ervaring van Gods volk niet anders verklaren: als God ons van onze staat bevestigt in Christus, dan moet het ongelooft op de vlucht. Die openbaring laat wat na. Het is niet zo: het ene ogenblik bevestigt en het andere weer bekommerd. Maar als God Zijn werk bevestigt, dan blijft de grond onzer zaligheid in Christus, ook in de donkerste tijden.

Denk maar aan Job, als hij is in de poorten van de dood en in de donkerste Godsverlating, onder de vreselijke aanvechtingen des satans en de verdenking van zijn vrienden als ware hij een huichelaar. Maar door het geloof is hij zich de zaligheid in Christus bewust en roept hij uit: "Ik weet, mijn Verlosser leeft en Hij zal de laatste over het stof opstaan." Dan zal het uitkomen, wil Job zeggen, dat ik geen huichelaar ben en Christus mijn algenoegzaam deel is; ik zal met Hem eeuwig triumperen.

De staatsverzekering van Gods volk in Hem, Die de opstanding en het leven is, wankelt niet gelijk in het standelijk leven wel het geval is. Dat komt vooral in de donkerheid uit. Wel heeft het volk niet altijd de vrucht er van en de blijdschap, maar zij mogen wel zeggen: Het is in geen hoek geschied. De krachtadige openbaring des Heeren doet hen zeggen: "Mijn Heere en Mijn God!" Maar er zijn ook openbaringen van Christus, die de doorbrekende kracht en die bevestigende vrucht niet hebben. Daar krijgt gij hier wat van te zien en ook later, als de Heere op de berg van Galilea is; er staat dan zo bij: "Sommigen twijfelden." En nu kent het volk dat onderscheid wel, die openbaringen des Heeren die hun hart vervrolijken en die hen doen zeggen: *Heere, nu zal ik nooit meer twijfelen*. Maar als de Heere zich terugtrekt, zinkt de grond onder hun voeten weg. Zij bouwen meer op hun gevoelige en gestaltelijke genade dan op Christus. Maar het wordt zo anders als zij door het geloof mogen eigenen, als vrucht van de verzekering door de Heilige Geest, dat Christus hun Levensvorst is; in Wien zij voor God gerechtvaardigd zijn en Die de Fontein is van hun leven. O, dan kunnen zij wel zingen, wat wij nu doen met de dichter uit Psalm 118:14:

*Gij zijt mijn God, U zal ik loven,
Verhogen Uwe majesteit;
Mijn God, niets gaat Uw roem te boven;
U prijz' ik tot in eeuwigheid.
Laat ieder 's HEEREN goedheid loven,
Want goed is d' Oppermajesteit;*

*Zijn goedheid gaat het al te boven;
Zijn goedheid duurt in eeuwigheid.*

Het rijke Paasevangelie nu predikt ons Christus, de Opstanding en het Leven van de Zijnen. Ware Hij uit de dood niet verrezen, niet één zondaar zou ooit uit zijn doodstaat zijn opgewekt, maar in Hem is Zijn uitverkoren kerk opgestaan en door Hem worden al de gegebenen Zijns Vaders in de ure des welbehagens uit de dood geroepen tot het leven. Als grond van zaligheid telt onze bevinding niet mee; noch ons geloven; hier is het "Jezus alleen." Hij heeft voldaan aan Gods gerechtigheid; Hij heeft alle schuld betaald voor de Zijnen en in Zijn opwekking uit de dood heeft God de Vader Zijn gehele kerk gerechtvaardigd in Hem, Die is dood geweest en ziet Hij leeft en is levendig in alle eeuwigheid. Wat Hij in de nooit begonnen eeuwigheid on Zich heeft genomen, dat heeft Hij volbracht. Het gebod, dat Hij van Zijn Vader ontvangen heeft, heeft Hij gehoorzaamd; Hij heeft Zijn leven afgelegd en het weder aangenomen. De dood heeft Hij te niet gedaan; die heeft over Hem nimmermeer enige macht en Zijn volk zal met Hem leven, eeuwig en altijd.

Maar daarom is een ieder, die op een andere grondslag bouwt dan Jezus Christus en Die gekruist; ieder die zijn leven zoekt buiten de Levensvorst, aan de dwaze bouwmeester gelijk, die zijn huis grondde op de zandgrond. Hoe bedrogen zal het oppervlakkig Christendom eens uitkomen met allen, die op hun gemoedsbewegingen of op welke grond ook, in plaats van op Christus bouwen, als van hen zal gehoord worden: "En zijn val was groot."

Met ontroering moet ik denken aan u, die uzelf en anderen toeroept: "Vrede, vrede en geen gevaar." Een haastig verderf zal u overkomen. Zou ik u niet waarschuwen en mij vrij maken van uw bloed? Zal het wel met ons zijn, dan moeten wij tot God bekeerd, uit Adam in Christus overgezet worden, opdat wij in Hem door het geloof het leven vinden mogen. Wij zijn immers van nature in een staat van ongelooft. Wij zijn in Adam gevallen, omdat wij God niet geloofden, maar wel de duivel. God zeide: "Gij zult sterven." Maar de duivel sprak: "Gij zult niet sterven." Zo hebben wij de duivel geloofd en God niet. Wat is nog ons natuurlijk bestaan? God niet te geloven. Wij kunnen in de krant schrijven en op de preekstoel tot de mensen zeggen: Gij moet het geloven! Doch ons bestaan is dat wij God nooit geloven zullen. Dat is wel onze eigen schuld, en is tot verzwaring van ons oordeel; maar evenwel is het toch zo, dat het geloof een gave Gods is, behorende bij de belofte van het Verbond der Genade.

O, dat toch ons hart gericht werd op dat Woord, opdat wij iets van dat wonder zouden kennen tot ons eeuwig heil, en wij niet met een ingebeeld geloof verloren zouden gaan, maar dat wij door het geloof gemeenschap aan Christus zouden verkrijgen in de kracht van Zijn dood en wederopstanding. Zo wordt Hij aan ons gepredikt als de enige weg ter zaligheid in Wie alles is wat een verloren zondaar van node heeft. Dat Zijn Woord die overreding op ons verkrijge! Ga naar huis en zeg bij uzelf: zo is het nu, ik ben in een staat van ongelooft en ik kan noch wil uit mijzelf geloven.

Mijn geliefden, er is niet erger dan dat wij Gods nodiging tot onze zaligheid in ons hart verwerpen, en dat doen wij elke keer als het Woord op ons zijn kracht tot bekering niet doet. Daarvan ligt de schuld bij ons. Mocht het ons eens in de nood drijven, opdat God ons verstand verlichte en Christus ons hart opene en ons met Hem bekend make tot onze eeuwige zaligheid. Want Hij opende voor de Zijnen de Schriften! Hij geeft ze een

vermaking in Zijn getuigenis. Dat Woord kan tegen hen getuigen met donderende kracht en het oordeel Gods aanzeggen, zodat zij op elke bladzijde hun doodvonnis lezen.

Mijn geliefden, waar blijven wij toch met dat drijven op ons gemoed en gevoel waar Christus niet in verheerlijkt wordt? God leert Zijn volk het anders. Zelfs als ze de dierbaarheid en volheid zien, die in Christus is, kunnen ze er nog in hun eigen schatting zo buiten vallen; dan zeggen ze: was dat ook maar voor mij! Nietwaar, dat zijn de gesloten deuren. Want wij kunnen er maar niet uitkomen en zeggen: *O God, hoe moet het toch; wat komt er nog van mij terecht?* Maar nu dat grote wonder, dat Christus de Overwinnaar is, dat Hij dat ongeloof verbreken kan en wil. Ziet toch op Hem! Komt met uw harde hart, met uw schuld en met alles wat u drukt en beschuldigt tot Hem; laat het oog eens vallen op Hem, Die dood geweest is en leeft. Wat zoeken wij toch veel in onszelf. Wij zouden het goed willen maken en wij willen zo graag van de zonde afkomen, maar in eigen kracht. Och, dat Hij Zich nu openbaren mocht als de Levensvorst. Hij daalt zo laag af dat Hij zegt: *Komt en tast maar, ziet maar dat Ik geen geest ben. U hoeft voor Mij niet te schrikken. Ik zal eten voor uw ogen.* Hij doet alles om Zijn volk te overreden. Zouden wij Hem dan buiten laten staan?

O volk, wat zou het ruim van binnen worden, als wij het hart voor Christus openen mochten. Denk hoe menigmaal het geschied is dat Christus Zich openbaarde aan uw hart en uw banden braken. Dat nu ons oog op Hem zie en wij in de strikken van het ongeloof niet vallen. Zeg: Heere, bevestig het in mijn hart met Uw Woord. Zoek in dat getuigenis geoeffend te worden. Want o, de rijkdom van Gods getuigenis is onuitsprekelijk. Elke dominee zal het steeds weer ervaren: wij zijn zo blind voor de Schrift. Gods knechten moeten het elke keer weer vragen: Heere, open toch Uw Woord! Maar die openingen van de Schriften hebben ook al Gods kinderen nodig. Zij ontsluiten ons de rijkdom, die in Christus is. Die openbaringen geven bevestiging in hun hart; het ongeloof wordt verdreven en de Heere verheerlijkt Zich met kracht in de Zijnen, opdat zij in Hem alles vinden zullen.

En hoe het dan ook gaat, volk van God, al zijn de deuren dikwijls dicht om de vreze der Joden, en welke smaad de vervolging de kerk in de wereld te verduren krijgt, Hij zal inkomen en onze ziel vertroosten; en éénmaal zal Hij ons met Hem opnemen in de heerlijkheid, welke Hij verworven heeft als Hij de dood verslonden heeft tot overwinning en de deuren des hemels heeft geopend. Reeds nu geeft Hij door die geopende hemelen Zijn volk de vrijmoedige toegang tot de troon der genade, om door het geloof een levendig gebruik te maken van hun gezegende Immanuël en in de liefde van hun verzoende God en Vader zich te verheugen.

Wat zal het dan eens zijn als de deuren door ongeloof en vrees nooit meer gesloten zullen zijn. Dan zullen wij altijd bij de Heere zijn. De Heere verheffe over ons het licht van Zijn vriendelijk aangezicht; Hij werpe ons ongeloof ter neer en Hij verhoge Zijn Goddelijke kracht in ons, opdat openbaar worde, wat de apostel Paulus zegt, welke de uitnemende grootheid van Zijn kracht zij aan ons, die geloven naar de werking der sterkte van Zijn macht, die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt. Amen.

13. Pinksteren

Pinksterpreek over Handelingen 2:1

Psalm 36:3

Lezen: Handelingen 2:1-13

Psalm 98:1,3

Psalm 72:7

Psalm 133:1

Op de Pinksterdag herdenken wij, dat de derde Persoon in het Goddelijk Wezen te Jeruzalem is neergedaald om te wonen in Zijn volk. Het heeft God behaagd niet alleen in de Zoon Zijn uitverkorenen te verzoenen, en in Hem Zijn toorn tegen de zonde te stillen, doch daarenboven heeft Hij Zijn kerk in Zijn gemeenschap willen terugbrengen. Ziedaar het Pinksterfeest, waarop God Zelf neerdaalde, niet alleen om de vruchten van Zijn bediening te doen smaken, maar om in Persoon te wonen in de harten van Zijn volk. Daar ligt de vermaking van Gods kerk. Zullen wij gemeenschap hebben met de Vader, alleen door Zijn Zoon Jezus Christus; zullen wij toenadering vinden tot de Vader, Die de Handhaver is van de geschonden gerechtigheid Gods, alleen in Hem, Die aan Zijn rechterhand zit en Zijn eeuwig geldende offerande heeft aangebracht, die dag en nacht Zijn Vader voordragende, en eisende de zaligheid van Zijn volk, o, hoe zullen wij ooit Christus door het geloof kunnen omhelzen en Hem kennen en erkennen zo Hij is de eeuwige en waarachtige Zaligmaker, dan alleen door de Heilige Geest. Niemand kan zeggen de Heere te zijn, dan door de Heilige Geest. Het is de Geest, Die in ons wekt en in de harten van de uitverkorenen werkt de waarachtige kennis van Hem, Die de enige Naam onder de hemel draagt, door Welke wij moeten zalig worden. Het is de Geest, Die gevallenen in Adam in gemeenschap brengt met Christus en het geloof in oefeningen stelt, om in Hem alles te ontvangen, wat tot onze zaligheid van node is.

Die Geest wederbaart niet alleen, maar leidt in de waarheid, openende de verborgenheden van het eeuwig Evangelie, biddende voor Zijn volk met onuitsprekelijke verzuchtingen en gevende innerlijke gemeenschap met Hem, Die is een God van eeuwige zaligheid voor Zijn volk. Daarom, Gods kerk kan buiten Pinksteren niet. Zij kan niet buiten Kerstfeest, brengende de komst van Christus in het vlees. Hij moest komen in onze menselijke natuur om in ziel en lichaam de last van de eeuwige toorn Gods tegen de zonde te dragen, en daarom kan de kerk buiten dat Kerstfeest niet, buiten de komst van Immanuël; noch ook kan zij bestaan zonder Zijn opstanding uit de doden op de Paasdag. Als Hij niet opgewekt was, zo zouden verloren zijn degenen die in Christus ontslapen zijn, noch buiten Hem Die zit aan de rechterhand van de Vader en de Fontein des levens is, waarvan gij gezongen hebt: "In Uw licht zien wij het licht en bij U is de fontein des levens.

Maar die volheid van zaligheid in Christus kan de onze niet zijn dan alleen door de Heilige Geest. En zo is het Pinksterfeest de vervulling van de nood van Gods kerk; zo vervult God de harten van de Zijnen door Zijn intrek in hen te nemen en zo verzadigt Hij hen met Zijn goed en verblijdt hen met het licht van Zijn vriendelijk aangezicht.

Welnu, van dat vervullende Pinksterfeest wens ik een enkel woord te spreken naar het getuigenis van Lukas in Hand. 2:1:

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld was, waren zij allen eendrachtelijk bijeen."

Ik ga u nader wijzen op:

- 1. De dag, die vervuld werd.***
- 2. De plaats, die vervuld werd.***
- 3. De Persoon, Die vervuld werd.***

1. In de eerste plaats wijs ik u op de dag die vervuld werd, want er staat geschreven:

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd."

Pinksteren betekent de 50ste dag. En het was de 50ste dag na Pasen, dat Israël zijn Pinksterfeest vierde in de dienst der schaduwen, en dat de gemeente des Nieuwen Verbonds het Pinksterfeest bereid werd in de uitstorting van de Heilige Geest te Jeruzalem. Menigmaal heeft de Heere met het getal 50 zaken van grote betekenis in de Schrift voorgesteld. Het was de 50ste dag na de uittocht, dat Israël zich legerde aan de Sinaï en de wet des Heeren ontving; het jubeljaar was het 50ste jaar. Om de 50 jaren had Israël zijn jubeljaar, en het oogstfeest, dat met Pinksteren gevierd werd, was ook de 50ste dag nadat de eerstelingen in het begin de oogst gebracht werden. Deze zaken zijn vervuld geworden op de grote Pinksterdag. Laten wij een ogenblik daarbij stil staan.

Ten eerste. Israël legerde zich aan de Sinaï, 50 dagen nadat de Heere het volk uit het diensthuis van Egypte had uitgeleid, en daar aan de Sinaï heeft de Heere Zijn heilige wet aan het volk gegeven, die tien geboden waarvan Christus zei: "Ik ben niet gekomen om de wet te ontbinden maar die te vervullen." Evenwel legde de Heere die wet zo donderend op het volk niet neer, dat het volk verpletterd werd; maar God nam dat volk met Zich in een verbondsbetrekking. Hoe kan Hij een volk met Zich in een verbondsbetrekking stellen? Hij, de vlekkeloos Heilige en onkreukbaar Rechtvaardige, een verbondsgemeenschap aangaan met een volk, dat zich de vloek van de wet had onderworpen? Dat kon Hij en dat deed Hij in Christus. Mozes heeft de wet ontvangen uit de hand van Christus, uit de hand van Hem, Die de wet vervulde in lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid en hij spregde op het volk het bloed van het verbond ten teken dat het volk alleen in het bloed van Christus behouden werd. De 50ste dag was de dag der Verbondssluiting voor dat volk, dat zij in gemeenschap met God werden ingebracht naar het getal van Zijn uitverkorenen. Want het zijn de uitverkorenen toch alleen, die in Christus begrepen zijn en met Zijn bloed zijn gekocht en in die verbondsbetrekking met de Heere geraken. Maar dat drukt God in een uiterlijk zichtbare vorm uit, door namelijk dat volk in een uiterlijke betrekking des verbonds te zetten. Wat een dag van betekenis! Er kwam vreze onder het volk vanwege de donder en de bliksem op de Sinaï, en met verschrikking werden zij bevangen. Maar daar kwam genade! En door het geloof werden degenen, die daarmee begiftigd werden, verwaardigd aan die donder te ontkomen en aan het oordeel, dat zij zich hadden onderworpen.

De 50ste dag is ook de dag van het Pinksterfeest. De vervulling geeft hier geen donderende berg, hier geen bliksemen van Gods gramschap; doch hier is de uitstorting van de Geest, omdat Gods toorn is gestild in Hem, Die als de grote Wetsvervuller gekomen is en Zich tot een rantsoen voor Zijn volk gegeven heeft en Zijn werk heeft volbracht en is ingegaan in heerlijkheid. Hier de uitstorting van de Geest in genade en gaven voor Zijn kerk om Zijn volk te vervullen met een volheid van vrede die alle

verstand te boven gaat en harten en zinnen in Christus bewaart. Het kan voor Gods volk soms zo duister zijn. Met welk een vreze wordt Gods volk soms in het leven bezet. Schuldig aan alle geboden Gods; het oordeel des eeuwigen doods onderworpen. O, dat woord van de dichter is hun niet vreemd: "Ik lag gekneld in banden van de dood, daar de angst der hel mij alle troost deed missen." Wat kan dat volk lange tijd in angst en vreze zijn weg bewandelen, wat kan het gemis van Christus hun hart benauwen en wat kan hun ziel gebonden zijn. Maar dan een Pinksterfeest. De vreze en de angst voor de dood worden daar niet gevonden en God stelt Zijn volk vrij in Hem en omhelst ze in Zijn eeuwige liefde; Vader, Zoon en Heilige Geest, de God van hun eeuwige zaligheid. God neemt intrek in hun hart, komende in Persoon in hun hart, opdat zij met God in een verbondsbetrekking gebracht worden en in Zijn gemeenschap gesteld, in Hem, Die Zelf genoemd wordt het Verbond van Zijn volk, de grote Testamentmaker voor Zijn uitverkorenen.

Ik zei in de tweede plaats: het 50ste jaar was het jubeljaar, het jaar van de grote vrijlating in Israël. Want geen Israëliet mocht ooit tot slavernij gebracht worden en het goed, dat eenmaal uitgemeten was met liefelijke snoeren, dat goed mocht in de nalatenschap van de bezitter niet verloren gaan. Maar daar waren tijden, dat men in schuld gerakende, zijn goed verpanden ging en in de hand van een ander overgaf, die als bezitter er mee deed naar zijn welgevallen, ja dat men zichzelf als een knecht verkocht in dienstbaarheid door eigen schuld. Denk maar aan Naomi, die naar Moab gegaan is om een betere tijd te hebben, en zij is alles kwijt, haar man, haar zoons, haar goed, en als een naakte weduwe komt ze terug en zegt: "Noem mij Mara, want de Almachtige heeft mij bitterheid aangedaan." In het leven van het volk van God zijn ook tijden met verschillende betekenis. Er kunnen tijden zijn in hun leven dat de Heere Zich verbergt en dat door eigen schuld grote donkerheid in hun ziel komt, dat zij zeggen: "Het zal alles nog over gaan en ik zal nog eens tot de wereld terugkeren." De kerk zucht: "De Heere heeft mij vergeten en de Heere heeft mij verlaten." En dat op de verdere levensweg. Het is geen kleine zaak dat de bruidskerk zeggen moet: "De Heere heeft mij verlaten" Hij hoort niet meer naar mij en denkt niet meer aan mij. Ik kan geen opening krijgen in het gebed. De genadige tegenwoordigheid en de blijken van Zijn liefde heb ik in mijn hart niet meer. Dat zijn nu die toestanden die daar getekend worden. Dan komt het volk in dienstbaarheid, in geestelijke verarming.

Maar welke bepaling had God nu gegeven? Het 7e jaar was het jaar der vrijlating, en daarenboven het grote jubeljaar, het 50ste jaar der totale vrijlating van het volk, zodat ieder zijn goed terug kreeg en dat elk, die dienstbaar was, in vrijheid werd gesteld, zodat het volk jubelde en vrolijk en blij was; want de Heere had de dienstbare vrij gemaakt en de arme met goederen vervuld.

Nietwaar, dat was een jubeljaar voor het volk van Israël. En hier een jubeljaar voor de Kerk. In onze val zijn wij God kwijtgeraakt, ons goed verloren en een eeuwig verderf onderworpen. Nu heeft Christus de zaligheid aangebracht. Hij heeft die verdiend door dat Hijzelf in de dood ingegaan is; maar Hij is ook verrezen uit het graf en opgevaren ten hemel. En toen heeft Hij de ganse kerk medegenomen en gezet aan de rechterhand van de Vader. Gebonden worden vrijgemaakt en verlorenen worden behouden; geworpen op het vlakke des velds tot de zaligheid gebracht. En het volk, dat onder de dienstbaarheid van de wet was en bedrukt zijn weg wandelde, dat altijd onder diezelfde persingen als Israël stond, dat volk zal een vermaking krijgen in Christus, en al diegenen, die zeggen: "De Heere heeft mij vergeten en de Heere heeft mij verlaten", zullen horen: "Zo min een

moeder haar zuigeling vergeet, ja, al ware het dat zij die vergate, de Heere zegt. Ik zal u niet vergeten"; opdat die kerk in de liefde Gods wegzinke en in de gemeenschap Gods zich verheuge; dat zij uit de banden uitkome en uit de verlatingen. Pinksteren is het feest van het jubeljaar. De dag van het Pinksterfeest is vervuld, en het jubeljaar voor de kerk van God is gekomen.

Ten derde. Ik wees u op het oogstfeest. Pinksteren was een oogstfeest voor Israël. In het begin de oogst werden de eerstelingen gebracht voor het aangezicht des Heeren en in die eerstelingen werd de gehele oogst geheiligd. Maar aan het einde van de oogsttijd werden er twee beweegbroden voor het aangezicht van Jehovah gelegd, opdat men met al de weldaden in God zou eindigen en Zijn Naam zou worden verheerlijkt. De oogst was ingezameld. En waarop ziet het Pinksterfeest dan? Hoe is dit alles vervuld geworden? God voerde Zijn eeuwig welbehagen uit en er wordt een oogst geoogst, en dat niet alleen uit het natuurlijke zaad van Abraham, maar uit alle volken en geslachten van de aardbodem. Er wordt een grote oogst ingezameld. Drieduizend worden er toegedaan op die ene dag, tot de gemeente, die zalig wordt. En de dag van het Pinksterfeest wordt vervuld waar de Heere rijdt op het witte paard van Zijn overwinning, opdat Zijn pijlen zullen treffen in het hart van zondaren, opdat ze gewond zullen worden en aan Zijn voeten neervallen en in de gemeenschap met God teruggebracht worden. De dag van het Pinksterfeest is vervuld. Want de kerk brak uit tot aan het einde der aarde en straks zal die kerk staan, in eeuwige heerlijkheid, uit alle geslachten, volken en talen en natiën, dat ieder verwonderd zal staan. "Uw vader was een Amoriet en uw moeder een Iethietische; en Ik ging u voorbij op het vlakke des velds, vertreden in uw bloed, en Ik zeide tot u in uwen bloede: Leef!" Zo is de dag van het Pinksterfeest vervuld. En op die dag is ook de plaats vervuld, waar zij allen eendrachtelijk bijeen waren. Daar kom ik nu in de tweede plaats toe:

2. De plaats, die vervuld werd.

Die plaats nu was Jeruzalem. Het staat in het voorgaande hoofdstuk, vers 12 en 13, beschreven: "Toen keerden zij weder naar Jeruzalem van de berg, die genaamd wordt de Olijfberg, welke is nabij Jeruzalem, liggende van daar omtrent een sabbatereize." De plaats, die vervuld werd, was dus Jeruzalem, en wel in een opperzaal. De Heere heeft Zelf de discipelen dat bevolen. Hij beval hun, dat zij van Jeruzalem niet zouden scheiden, *maar verwachten de belofte van de Vader, die, zeide Hij, gij van Mij gehoord hebt.* Toen Christus ten hemel gevaren is, zijn zij wedergekeerd naar Jeruzalem met grote blijdschap, naar het bevel, dat Christus hun Zelf gegeven had; naar dat Jeruzalem, dat Christus Zelf uitgeworpen had; naar dat Jeruzalem, waar het volk gezegd heeft. "Wij hebben geen koning dan de keizer en Deze: kruis Hem! kruis Hem!" En naar dat Jeruzalem moeten de discipelen van de Olijfberg heengaan. Het bewijst, dat de Heere Zijn ordinantiën handhaaft en het woord vervult, dat Hij gesproken heeft in Jesaja 2:3: "Want uit Sion zal de wet uitgaan en des Heeren woord uit Jeruzalem."

Wat is de inzetting des Heeren geweest? Hij heeft Abraham geroepen uit Ur der Chaldeeën en gezegd: "Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar een land dat Ik u wijzen zal, opdat Ik u alleen neme en met Mij in een verbondsbetrekking stelle." Wat is Gods bedoeling daarmee geweest? Om uit de lendenen Abrahams de Messias, naar het vlees, voort te brengen, maar dan ook tot zaligheid van alle geslachten en talen en natiën. En zie, de Heere voert Zijn raad uit tot het laatste toe en zendt Zijn discipelen naar Jeruzalem om daar Zijn Heilige Geest neer te

zenden. Wat gaat God altijd met Zijn eigen werk door! En tegen alles in. Al roept die ganse stad uit: "Weg met Hem, weg met dat heil en die verlossing"

God voert Zijn raad uit. Wat weerstaan wij de Heere toch dikwijls en dan zet Hij ons vast. En dat valt dikwijls niet mee voor vlees en bloed, maar God gaat met Zijn werk door om het te volbrengen in Christus Jezus. Daar in Jeruzalem, in de opperzaal. Sommigen denken, dat het een opperzaal geweest is ergens in een huis daar in Jeruzalem, omdat Lukas van een huis spreekt, waar de discipelen en de vrouwen vergaderd waren. Anderen denken meer algemeen en zeggen, dat het een opperzaal geweest is in de tempel. Dat wordt nog groter wonder! In de tempel was het voorhangsel gescheurd. De tempeldienst had afgedaan; God Zelf had er een einde aan gemaakt in de vervulling van Christus Jezus. En zie, in één van de opperzalen van die tempel, waar weleer de Heere Zijn woning had, daar vergaderden die jongeren tezamen met die honderdtwintig anderen en daar stortte God Zijn Geest uit. Hij neemt het eerste weg om het tweede te stellen; want Hij laat nooit Zijn kerk aan zichzelf over, hoe diep het verval ook is. Anna, de profetes, was dag en nacht in de tempel. Maar wat doet de Heere? Hij neemt hen van die plaats weg en voert hen daar, waar zij het leven uit eigen hand verliezen. Hij neemt hen uit de schaduwen weg, en ziet, die plaats wordt nu vervuld met de Heilige Geest.

Hier is geen uiterlijke vormendienst meer.

O, als wij toch niet meer hebben dan uiterlijke kerkgang, wat zijn wij dan arm. Hier is meer gegeven dan een uiterlijke vorm, waar zo menigeen op roemt en zegt: "Wij christenen, wij dit en wij dat." Maar eenmaal zullen al die vormen wegvallen met de oordeelsdag. Niet dat wij die vormen hebben licht te achten. Het zijn de ordinantiën van Koning Jezus en daar zijn wij aan gebonden. Maar er ligt toch een leegte in. Gods volk leert het, dat Gods Geest in het midden woont en dat doet hen zingen:

*Hoe lieflijk, hoe vol heil genot,
O Heer', der legerscharen God!
Zijn mij Uw huis en tempelzangen.*

Eén dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders. Daar zien zij naar uit, klein en groot, als ze opkomen naar Gods huis: Dat God er in mee zal komen en de Heilige Geest dat woord aan hun hart zal brengen. En dan komt er een vervulling van de plaats, waar ze vergaderd zijn, zoals wij lezen: "Zij waren eendrachtig bijeen."

3. Wie waren dat?

O, dat waren de discipelen, Petrus en Johannes en Jacobus en Andréas, Thomas, en wie het verder waren. Verder nog enkele vrouwen, Maria de moeder van Jezus, en Zijn broeders, tezamen omtrent 120 man. Geen onbekenden, zijn dit allemaal. Want daar zijn er bij die God met kracht geroepen heeft, de een van het visnet, de andere uit zijn eigengerechtigheid. Met onderscheiden leidingen zijn ze de Heere gevolgd. Maar wat hebben zij nu? Zij zijn, het staat in onze tekst, zij zijn eendrachtig bijeen. Wat wil dat zeggen? Niet zoals het in de wereld is. Die is vol beroering, en het wordt niet beter, zo God gezegd heeft in Zijn Woord. Maar dat niet alleen. In de kerk is die zichtbare gemeenschap. En wat kan er zijn een schimpen en smaden, wat kan iemand de ondergang van een ander zoeken in plaats van elkaars lasten te dragen. Is het dan wonder dat er donkerheid over het volk van God komt? Maar wat hadden zij hier? Zij hadden een eendrachtig samenzijn met die band, die innerlijke gemeenschap der liefde. Zij hebben

God lief en Zijn dienst en zij krijgen ook het volk lief. Waarin heeft die liefde dan zijn grond? Daarin dat zij gemeenschap met Christus hebben. De Heere had Zijn belofte gegeven: "Het is u nut, dat Ik wegga; want indien Ik niet heenga, kan de Trooster niet komen; het was de belofte die de Heere gegeven had aan Zijn discipelen.

Nietwaar, zij, waren eendrachtelijk bijeen. Die eendracht was vroeger al daarin uitgekomen, dat zij samen gewandeld hadden. Zij hadden samen Christus leren kennen, zo Hij was de beloofde Messias: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods. Dat was immers niet het getuigenis alleen van deze en die, maar het getuigenis van allen. Zij hadden dus die gemeenschap aan Christus en uit kracht daarvan hebben zij gemeenschap aan elkaar. Daar komt het volk op één punt, namelijk dat zij een zijn in Christus, in de betrekking die zij op Hem hebben en in het verwonderen over de ruimte, die in Hem is om zalig te worden. Zij hebben het samen meegemaakt, dat Hij gestorven is en dat het voor hen een omkomen geworden is. Laat Gods volk eens spreken uit hun weg, dan krijgen zij aansluiting aan elkaar. Laat hen eens vertellen, dat het een afsnijding werd en dat zij toen het eeuwige leven verkregen hebben. Zij hebben Hem samen zien opvaren ten hemel. O, die geestelijke ineensmelting. Al komt het volk van verre landen, hun harten smelten toch ineen. Voorwerpelijke christenen zeggen: "Och, al dat geredeneer en al die bevinding; houd er toch mee op!" Zij schuwen ervan. Maar dat volk heeft een innerlijke overeenstemming. Er kunnen mensen zijn, die veel praten en grote dingen vertellen, en dat men zeggen moet: "Het is of mijn hart ervoor gesloten wordt." Maar o, als God die harten ineensmelt, dan komt er een band, die nooit meer verbreekt, ook al worden zij nog zo kwaad op elkaar. Zij waren eendrachtig bijeen. Als Gods volk nog eens op zijn plaats mocht komen en één in Christus mocht worden, wat zouden de zaken veranderen. Want waar zijn de geloofswerkzaamheden? Zij waren volhardende in het gebed en in smeking. Wat hadden zij te bidden? Zie, dat is het wonderlijke. Hoe groter de genade wordt, hoe afhankelijker het volk. Dat is de paradox van het zalig worden. Wij kunnen nooit begrijpen hoe de weg naar de hemel loopt. Waarom niet? Het gaat altijd anders dan ons eigen verstand het zegt. Da Costa, die bekende dichter, zong: "Wij maken onze kinderen groot. Ja, wij zijn altijd bezig om onszelf groot te maken en wat te worden, maar God maakt Zijn kinderen klein." Hoe groter de genade, hoe kleiner het volk wordt, en hoe meer het bevestigd wordt in Christus, hoe afhankelijker hun leven. Daar vindt u hen eendrachtig bijeen, in gebed en smeking; want God leidt Zijn volk door bidden en smeken. Er is een volk, dat zijn weg in bidden en smeken door de wereld gaat, en eenmaal zal het in de hemel de lofzang zingen. Hier verwachten zij de belofte. Verwachten is een geloofsoefening. Het geloof wordt in de Bijbel dikwijls een verwachten en hopen genoemd. Verwachten is een geloofsoefening! Waarin heeft die zijn grond? Want daar is een grond voor. Wij kunnen wel zeggen: "Ik hoop maar als ik sterf, dat het goed met mij aflopen zal en ik verwacht, dat God mij genade schenken zal"; maar dat heeft geen grond. Hadden die discipelen, die daar vergaderd waren, toen de Heilige Geest uitgestort

werd, grond om wat te verwachten? Ja zeker, zij hadden grond in de belofte van Christus. En God gaat wat aan Zijn volk beloven. Wat heeft Hij beloofd? De hele Bijbel is vol van beloften. Die zijn niet voor alle mensen. God belooft een verworpene de zaligheid niet, dat kan een kind begrijpen. Hij belooft echter de zaligheid voor Zijn volk. Er wordt zo gezongen: "God sprak tot mij eenmaal een woord; tot tweemaal toe heb ik het gehoord, dat 's Heeren zijn de sterkte en de krachten", en David zegt: "Heere, gedenk aan het woord, tot Uw knecht gesproken."

Zij zeggen: "Heere, daar is mijn verwachting op gegrond; ik heb het verwacht." En deze discipelen hebben de Heilige Geest verwacht, want Christus had hun die Geest beloofd. En daar zitten zij in die opperzaal, verblijd dat de Heere ten hemel opgevaren is en toch nog wachtende op hetgeen hun beloofd was om in de dadelijke gebruikmaking van de zaligheid gesteld te worden.

Daarin had hun verwachting de vaste grondslag, dat de Heere het werk volbrengen zou, en het geloof is gegrond op de Goddelijke belofte en zij zeggen: "Heere, gedenk aan dat woord; opdat zij zullen zingen, wat wij nu met elkaar doen, Ps. 72:7:

*Nooddruftigen zal Hij verschonen;
Aan armen, uit gena;
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen ga.
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog;
Hun bloed, hun tranen en hun lijden
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Toepassing.

Zo is dan het Pinksterfeest vervuld. De Heilige Geest kwam neer om te vervullen de harten van Zijn volk en om hun harten in de gemeenschap met God te doen delen.

Stel daar nu de wereld eens naast met alles wat zij geeft. Dat onze jongens en meisjes toch voor de strikken der wereld bewaard bleven. Laat Gods Woord toch zijn kracht op u hebben. Daarbuiten roepen zij: "Laat ons dansen en bioscopen!" En wat zit daar nu in? Daar ontbreekt wat aan; dat is niet goed; hier onvoldaanheid, en daar is het: "Neen, ik ben niet verzadigd." Ik heb ze gekend, die zeiden: "Ik ging soms naar 4 of 5 verschillende plaatsen; ik liep de ene uit en de andere in, want er was geen verzadiging." En welke vervulling ligt nu in alles wat gij op de wereld begeren kunt?

Want alles laat ons hart leeg. En als wij geld en goed krijgen, willen wij weer meer en het is nooit genoeg, en als wij de hele wereld hadden, zouden wij er nog een bij willen hebben. Want het kan ons nooit verzadigen. Van der Kemp zegt zo eenvoudig: "Een ronde wereld kan ons driekante hart nooit vervullen."

Laat ons maar eens eerlijk zijn, klein en groot, rijk en arm; de een zoekt het hier en de ander daar, en wat houdt gij over? Een beschuldigende consciëntie; en straks komt de dood. Maar zie hier de vervulling. De dag van het Pinksterfeest werd vervuld. Als een mens er iets van omdroeg, het zou hem zo zeer vervullen, dat hij de gehele wereld, geld, goed, goud en zilver en alles wat kostelijk is, prijs gaf, want het vervult zijn hart. O, gij mocht eens jaloers worden; was uw hart maar eens gezet op de dingen die de eeuwigheid betreffen, zeg eens: "Heere mocht het voor mij nog eens Pinksterfeest worden, wat zou ik dan gelukkig wezen." Dat Pinksterfeest is het oogstfeest, heb ik in het begin gezegd. En er mochten er onder ons nog eens bekeerd worden, die zeggen: "Ik heb het leven in mijn hand niet meer kunnen houden." Dat de Heere Zijn Naam verheerlijke; Hij doe het Pinksteren worden. Daar lag het vervuld worden van de Heilige Geest. Daar werd het vol! Gij moet erop letten, of gij wat kent van dat vol worden van de bediening van de Heilige Geest.

Ik zal eens een voorbeeld gebruiken: Een vingerhoed kunt u volgieten, en dan loopt hij over. Nu gaat er in een grote emmer meer, maar als hij vol is, loopt hij ook over. En het

kleine volk en het grote, de eerstbeginnende en de verst-gevorderde, als zij verzadigd worden uit de bediening van de Heilige Geest, dan worden zij vol.

Hier loopt een arm zondaar over de wereld en hij zegt: Het is voor eeuwig kwijt. Hij buigt in het verborgen zijn knieën, nu weer op deze plaats, dan weer op een andere, en het is soms of het pak van zonde en schuld wegvalt. Zij kunnen het niet verklaren, zij durven het anderen niet vertellen, maar o, die vervulling van de Heilige Geest! Die discipelen waren eendrachtig bijeen. Zij hadden gemeenschap aan Christus en aan elkaar. Hij is in Zijn leven en wandel, in Zijn sterven en hemelvaart van hen gezien door het geloof. Zij hebben het zo doorleefd. Zij waren erbij. De één had zulk een weg en de ander een andere en die van een derde was weer anders. Zij waren alle onderscheiden.

Want God maakt geen modelwerk. Dat doen wij. Wij meten het met een centimeter uit. Maar God is zo vrij in Zijn leidingen. Maar zij worden toch één in ervaring, en zij kennen wat van die innerlijke gemeenschap. Dat hebben zij hier, als zij met elkaar spreken over God en Zijn werk en over de wegen, waarlangs Hij Zijn volk leidt. Paulus zegt: "Zij zouden hun ogen voor mij uitgegraven hebben." Want die banden zijn sterker dan van aardse min. O, staat veel naar die gemeenschap van Christus, volk, om door de Heilige Geest te zeggen: "Hij is mijn enig alles." En dan dat alvervullend Pinksterfeest in plaats en persoon. Ontbrak er nog wat aan die mensen? Zij keerden weer van de Olijfberg met grote blijdschap. Wat ontbrak er dan nog aan? Zij waren biddende. Is ons leven ook een verwachtend leven, op grond van de belofte, dat wij zeggen: "Heere, Gij hebt het mij beloofd!" God komt soms diepe wegen met ons te houden, om ons weer eens te doen pleiten op de belofte.

Het geloof klemt zich aan God vast en zegt: "Heere, Gij kunt mij niet bedriegen." Het moet soms uit- en inwendig door de diepte heen met Gods kinderen, opdat de Heere, Die het beloofd heeft, het ook volbrengt en Zichzelf er in verhogt. De Heere mocht Zijn kerk in Zijn dadelijke gemeenschap inbrengen, opdat wij leren verstaan niet in onze rechtvaardigmaking te rusten, maar uit Christus te ontvangen, genade voor genade. De vrucht daarvan is een arm en ellendig volk; en dat zal op de Naam des Heeren vertrouwen. Dat is een eigenschap des geloofs. Vertrouwen op de genade des Heeren. De Heere vervulle ons met ledigheid in onszelf opdat Zijn volheid in ons ontsloten worde, opdat wij in God ons mochten vervrolijken en het loflied aanheffen om Hem te prijzen in het eendrachtig samenzijn, ten spijt van alles wat van ons en van de duivel is, opdat Gods Naam in ons verheerlijkt worde. Amen.

14. De uitstorting van de Heilige Geest

Pinksterpreek over Handelingen 2:1-4

Psalm 118:12

Lezen: Handelingen 2:1-21

Psalm 104:15,17

Psalm 118:14

Psalm 143:10

Wij mogen weer het Pinksterwonder herdenken. Och, dat het niet ware met een feestvreugde der wereld; niet in de oude zuurdesem der zonde. Zo wil geheel de wereld wel Pinksteren vieren. Zij legt meer en meer met sport en spel, waaraan ziel en lichaam worden opgeofferd, beslag op de kerkelijke hoogtijden. De dagen, aan de grote heilsfeiten gewijd, zijn voor duizenden en nog eens duizenden dagen van vleselijk vermaak. O, hoe klein is in vergelijking met de openlijke werelddienaars het getal der kerkgangers, die nog hun gedachten mogen bepalen bij de wonderen, die zijn geschied tot zaligheid van verloren Adamskinderen. En wederom, hoe weinigen zijn er onder al de kerkgangers, wie niet alleen het oor geopend, maar ook door genade het hart verlicht werd, om de wonderdaden des Heeren te kennen! En toch, het is ons allen onmisbaar ter zaligheid, dat God de Heilige Geest in ons hart woning maakt. Dat juist is de betekenis van het Pinksterfeest. De Heilige Geest, de derde Persoon in het aanbiddelijk, volzalig Wezen Gods, is neergekomen. Hij heeft Zijn volk gemaakt een tempel des levenden Gods, gelijkerwijs God gezegd heeft: "Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen, en Ik zal hun God zijn en zij zullen Mij een volk zijn." Gelijk de Zoon Gods neerkwam in onze menselijke natuur in Bethlehems stal, toen het klonk: "Immanuël, God met ons", zo is de Heilige Geest neergekomen op de Pinksterdag, om te werken het onbevattelijk wonder: "God in ons."

Wij hebben ons in Adams val door moedwillige ongehoorzaamheid van God losgescheurd. Zonder God leven wij in de wereld. Voorwerpen zijn wij van Gods toorn; een afgrijzen voor God. De zonde sloeg een eeuwige breuk tussen God en ons, door hemel en aarde samen niet te helen. En ziet nu hier het grote wonder van Gods eeuwig welbehagen volvoerd. God maakt Zich het hart van de gevallen mens tot Zijn woning; de uitverkoren zondaar in Gods gemeenschap hersteld! De grond is gelegd in Christus. Hij heeft de toorn Gods gedragen en weggenomen; Hij is zonde gemaakt en daarna verheerlijkt aan de rechterhand van de Vader. Hij moest ten hemel ingaan om de Trooster te zenden, Die bij Zijn volk blijven zal in der eeuwigheid.

Bepalen wij dan onze aandacht enkele ogenblikken bij vernieuwing bij het grote Pinksterwonder, zo ons dit beschreven is in: 1-4:

"En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtelijk bijeen. En er geschiedde haastelijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten. En van hen werden gezien verdeelde tongen, als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen. En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest, en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken."

In dit woord wordt ons beschreven: De uitstorting van de Heilige Geest.

Staan wij nu nader stil bij:

1. De Pinksterdag.

2. De Pinkstertekenen.

3. Het Pinksterwonder.

1. De Pinksterdag was groot, reeds onder Israël.

Hij vormde één van de drie grote feesten van de oude dag, waarop al wat manlijk was in Israël moest opgaan naar Jeruzalem, om de Naam des Heeren te prijzen. Pinksteren was het feest der eerstelingen van de tarweoogst, waarmede de oogst in Israël besloten werd. Ook werd het genaamd het feest der weken, omdat het gehouden werd zeven weken na de sabbat, volgende op de dag, waarop men de garf des beweegoffers had gebracht. Alzo was Pinksteren het oogstfeest en werd in Israël de geestelijke oogst schaduwachtig voorgesteld, die met de tijd des Nieuwen Verbonds zou worden ingezameld uit alle volken, geslachten, talen en natiën. Pinksteren betekent, "de vijftigste" en deze benaming deed velen denken aan het verbond, dat de Heere met Zijn volk gesloten heeft op de Sinaï, welk verbond bevestigd is met de uitstorting van de Heilige Geest, toen al de goederen des verbonds aan de uitverkoren kerk vermaakt en toegepast zijn, en zij van de dienstbaarheid der wet ontslagen werd.

Hoe groot zou deze dag ons worden, als in waarheid wij van de Heere geoogst mochten worden en ingebonden in het bundeltje der levenden. Veel mensen verwachten op ijdele inbeeldingen een nieuwe uitstorting van de Geest. Zij werken ervoor met al hun krachten; alsof de mens iets tot zijn zaligheid toebrengen kan. De uitstorting van de Heilige Geest is eenmaal geschied op de Pinksterdag, waarvan in Handelingen 2 gesproken wordt. Dit feit herhaalt zich niet, zo min als de geboorte van Christus uit Maria. Maar wel zijn de werkingen van de in Zijn gemeente inwonende Geest onderscheiden. Och, of het de Heere behaagde in onze donkere dagen Zijn kracht te bewijzen en Zijn kerk op te bouwen uit het stof, door dode zondaren levend te maken en Zijn volk van de dienstbaarheid der wet meer en meer vrij te maken, opdat het staan zal in de vrijheid, waarmede Christus hen heeft vrijgemaakt.

Hoe groot was de dag van het Pinksterfeest te Jeruzalem. Het was de dag der vervulling, van welke dag de profeten met grote lof gesproken hadden, en die door Christus Zelf aan Zijn discipelen was aangekondigd als de dag, waarop zij de belofte van de Vader zouden ontvangen.

Vervuld werd het woord, door Jesaja gesproken: "Ik zal water gieten op de dorstige, en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten, en Mijn zegen op uw nakomelingen; en zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als wilgen aan de waterbeken." Vervuld is Joëls profetie: "Ik zal Mijn Geest uitgieten over alle vlees, en uw zonen en uw dochteren zullen profeteren; uw ouden zullen dromen dromen; uw jongelingen zullen gezichten zien; ja ook over de dienstknechten en over de dienstmaagden zal Ik in die dagen Mijn Geest uitgieten."

Die dag is vervuld; de bestemde tijd is gekomen; de dag van het welbehagen des Heeren. Het was de bruiloftsdag van Christus. Hij ondertrouwde Zijn kerk in de uitstorting van de Geest.

In de stilte der eeuwigheid heeft Hij Zijn uitverkorenen ondertrouwd, toen Hij in de sluiting van het verbond der genade Zich bij de Vader voor hen ten Borg stelde en Zich verbond met een onherroepelijke verbintenis, om al hun schuld te betalen en hen

onberispelijk de Vader weder te geven. O, heft uw ogen op, volk van God; ziet naar boven heen. Uw grond ligt in het welbehagen van de Vader en uw ondertrouw is in het zoenen zoutverbond, dat Christus als uw Verbondshoofd voor u met de Vader sloot.

Op deze grond heeft de Heilige Geest de gelovigen van het Oude Verbond toebereid tot de heerlijkheid en zijn dezen opgenomen in de hemel. Ondertrouwd heeft Christus Zijn kerk in gerechtigheid en in gericht, toen de Zoon Gods in onze menselijke natuur de schuld van Zijn volk betaalde en uit het boek van Gods wraakvorderende gerechtigheid heeft weggedaan. Hij en Zijn kerk waren één. Hij de Schuldige voor haar, en zij in Hem gerekend. Hij voldeed, en zij in Hem. Hij vrijgesproken als Hij uit de dood is opgewekt, en zij in Hem gerechtvaardigd. Hij opgenomen in de hemel, en zij met Hem in de hemel gezet. Alles, alles is volbracht in het gezegende Hoofd der kerk. Gelijk wij allen in Adam de verdoemenis zijn onderworpen, en om de walgelijkheid onzer ziel geworpen op het vlakke des velds, met een eeuwige scheiding van God gescheiden, zo zijn de uitverkorenen in Christus met God verzoend en in de gemeenschap Gods teruggebracht.

Ja, in Hem bezit de uitverkoren schare de eeuwige heerlijkheid. De onwrikbare zekerheid der zaligheid ligt in Christus. Zo min Hij uit de hemel ooit kan getrokken of van Zijn heerlijkheid beroofd worden, zo min kan ook maar één der uitverkorenen van de zaligheid verstoten worden. Godvruchte schaar, houd moed! Hoe hoog de strijd ook gaan moge, de overwinning is alrede behaald door Hem, Die de strijd alleen gestreden heeft en van de Vader is verheerlijkt met de heerlijkheid, die Hij had eer de wereld was.

Maar dit volkomen volbrengen van het werk, dat de Middelaar was opgedragen, was noodzakelijk, eer de Heilige Geest zou worden uitgestort. Eerst moest het representerend Hoofd, in Wie al van de Zijnen gerekend werden, onze menselijke natuur, vrij van schuld en zonde, in de hemel inbrengen, eer de Heilige Geest uit de hemel kon neerdalen om in de verkorenen te wonen.

En ziet, die dag kwam. De dag van het Pinksterfeest is vervuld. Het is de dag, waarop Christus Zijn bruidskerk ondertrouwt. Het is de tijd der minne. O, die dag! De kerk is vrijgemaakt uit haar banden, verlost uit de vloek der wet, geheiligd van haar ongerechtigheden, gesteld in de gemeenschap Gods. God heeft Zijn toon afgelegd en Zijn uitverkorenen in Zijn Vaderhart herplaatst.

Al onder het Oude Verbond waren de bedieningen van de Heilige Geest. Zonder die bediening is niet één gevallen Adams-kind ten hemel toebereid; niet één vermocht in eigen kracht ten hemel op te klimmen. De Heilige Geest heeft allen, die in de schoot van Abraham gedragen zijn, Christus ingelijfd en al Zijn weldaden toegepast. De Borg des verbonds heeft Zijn voldoening geschonken, die door de Vader in de eeuwigheid aanvaard is, en de schenking geschiedde door de Heilige Geest en in het geloof, dat Hij in Zijn volk plantte. Maar zo lange tijd het Lam op Golgótha niet was geslacht, bleef toch het recht van de Vader de voldoening eisen. Sinai's donder predikte dit aan Israël. Het bloed der stieren en bokken, dag bij dag vergoten, stelde het volk de eis der wet voor ogen; de herhaalde ingang des hogepriesters in het heilige der heiligen riep met luider stem, dat Aärons geslacht moest vervangen door de Hogepriester naar de ordening van Melchisédek. O gewis, de Heilige Geest werkte ter zaligheid; maar de volle bloem der verlossing bleef toch omsloten in de kelkbladen der wet. Overvloedig hebben de gelovigen van de oude dag getuigenis gegeven van hun geloof in en van hun hoop op de gerechtigheid van Christus en het eeuwige leven. En toch, daar waren de eerste druppelen slechts van de volle regen des Geestes, die is uitgegoten op de Pinksterdag te Jeruzalem, na de hemelvaart van Christus vervuld.

Welk een dag! God woont in de harten der uitverkorenen in de derde Persoon in het Goddelijk Wezen. De tempel te Jeruzalem heeft afgedaan; het gescheurde voorhangsel is weggenomen; de middelmuur des afscheidse is verbroken. Die dag mogen wij thans gedenken. Maar de gedachtenis ervan, zonder de inwoning van de Geest in ons hart, laat ons van de grote betekenis vreemd. Met ons door de zonde verduisterd verstand kunnen wij in de verborgenheden Gods niet indringen. Maar de Heere verheerlijkt Zich in Zijn volk. Hij zet hen uit de staat des doods over in het leven en werkt bij de geloofsgemeenschap aan Christus de levende hoop op Zijn genade en op het woord van Zijn belofte.

Dat nu op deze dag, gelijk te Jeruzalem duizenden werden toegedaan tot de gemeente, die zalig wordt, onder ons het werk des Heeren moge gezien worden en ledige harten werden vervuld door de Heilige Geest. Hij neme intrek in ons. Hij overtuige van schuld en zonde, gelijk Hij Zijn volk doet, en make ons verloren zondaren voor God, opdat wij komen mogen tot de verlossing, die in Christus is. Ja, Hij vervulle Zijn volk, wat Hij beloofd heeft, opdat het door het geloof moge beleven het heil der vervulling, op deze dag gewrocht. Zo menigeen van Gods kinderen gaat gebogen nog onder de last der wet, en onder de ledigheid, die in de ziel is. De Heere echter vervult op Zijn tijd. De dag van het Pinksterfeest is vervuld, en de vervulling des geloofs doet het in zichzelf gans arme en ledige volk komen tot de volheid van verzoening en verlossing, en ingaan in de gemeenschap met de Drie-enige God, opdat zij water scheppen met vreugde uit de fonteynen des heila.

Deze grote vervulling op de Pinksterdag nu geschiedde in de opperzaal, waar de discipelen eendrachtig bijeen waren, met de vrouwen en Maria, de moeder van Jezus, en met Zijn broederen, omtrent honderdentwintig personen.

Welk een gezelschap van godvruchtige lieden. Zij waren begiftigd met het geloof in de verzoenende dood en de overwinnende wederopstanding van Christus; zij verwachtten met blijdschap de vervulling van de belofte van de Vader. Onder hen was geen moeite, geen krakeling, geen vleselijke na-ijver op elkaar; zij waren eendrachtig bijeen. Eén waren zij in geloof, één in gebed, één in verwachting des geloofs, één in de liefde.

O, welk een volheerlijk getuigenis wordt van deze samenvergaderden in de opperzaal gegeven; en welk een ons beschamend getuigenis. Of moet dit eendrachtig samenzijn ons niet beschamen? Gods kerk is naar baar zichtbare openbaring verdeeld en gescheurd, alsof iemand op de aarde iets gekloofd en gedeeld had; het is er verre van, dat in haar de eenheid van Gods lieve kerk openbaar wordt. Dikwijls heeft de vleselijke ijver voor de groep, waarvan wij maar al te zeer uitroepen: "Des Heeren tempel, des Heeren tempel, des Heeren tempel zijn deze i" zo zeer de overhand, dat er nauwelijks twee meer kunnen tezamen wandelen.

In plaats dat degenen, die de oude, beproefde waarheid nog mogen aanhangen, elkaar zoeken tot steun en sterkte te zijn, en eendrachtig samen te leven, verwijderen zij zich van elkaar, tot vreugde van allen, die de Waarheid gram zijn. Ja, onder Gods volk zijn breuken, wijder dan de zee. Gods kinderen leven maar al te zeer vreemd van elkaar, mijden elkaar, om van erger niet te spreken. En vanwaar dit alles? Omdat wij zo zeer missen de kracht van Christus in ons; omdat wij zo zeer leven zonder het levend gebed; omdat het verwachten van de beloften Gods nog ontbreekt; daarom is er zo weinig van het eendrachtig samenzijn. "Ik wil", zegt Christus, "dat zij één zijn", maar wij kunnen gedeeld leven. En wij menen er alle recht toe te hebben.

Och, dat het onze smart werd voor God, onze zielesmart en schuld. In de valleien van ootmoed zouden wij elkaar kunnen ontmoeten. "Bij Mij van de Libanon af", zegt Christus. Dáár brenge Hij ons. Er is niet zoeter dan in ootmoed voor de Heere te verkeren; in de gemeenschap met het Hoofd wordt ook de gemeenschap met Zijn leden betracht. Daar leeft Gods volk op. Het zijn zoete banden, die ons binden aan het lieve volk van God. Die banden, die wel nimmer geheel verbroken worden, maar dikwijls zeer gerekt zijn, make de Heere krachtig. Leef toch niet zo koud daarheen, volk. Zoek het eensgezind zijn, gelijk getuigd is van hen, die in de opperzaal vergaderd waren en op wie de Heilige Geest werd uitgestort onder de tekenen van een geweldige gedreven wind en van verdeelde tongen als van vuur.

In de tweede plaats staan wij nu stil bij:

2. De Pinkstertekenen.

Meermalen lezen wij, dat God Zich in tekenen der natuur openbaarde. De Heere ging Israël voor in een wolk- en vuurkolom; Hij kwam tot Mozes eerst in het brandende braambos, en daarna in een dikke wolk; op de Sinaï waren donderen en bliksemen en een zware wolk en het geluid van een zeer sterke bazuin. De Heere kwam tot Elia in het suizen van een zachte stilte; tot Saulus in een licht van de hemel, dat hem en zijn krijgsknechten snellijk omscheen. Te Jeruzalem werd de Heilige Geest uitgestort onder de tekenen van een geweldige gedreven wind en van verdeelde tongen als van vuur.

Die tekenen geschiedden haastelijk. De Heere is een verrassend God voor de Zijnen. Traagheid is bij Hem niet in de vervulling van Zijn beloften. Zijn liefdehart brandt tot Zijn verheerlijking in Zijn erfenis. Zijn lust is aan haar. Vanwege onze blindheid en ons ongelooft schijnt het zo menigmaal anders. De weg tot de vervulling gaat voor Gods volk door de diepte van onmogelijkheid heen. De Heere houdt uit een rotssteen en graaft uit een bornput, die verstorven is. Hij deed Izak 20 jaren lang biddend wachten op een zaad. En toch, Hij komt haastelijk en toeft niet, als de tijd des welbehagen, door Hemzelf bepaald, aanbreekt. "Eer Ik het wist, zette zich Mijn ziel op de wagens van Mijn vrijwillig volk." Het staat ons beschreven tot troost van allen, die op het Woord des Heeren mogen hopen.

Haastelijk geschiedde uit de hemel een geluid. Zo Hij dan vertoeft, verbeid Hem, want Hij zal gewis komen; Hij zal niet achterblijven. En snellijk zal Hij tot Zijn tempel komen. O wachtend volk van God, houd moed. De Heere zal als een verrassend God haastelijk komen, ook tot u. Hij Zal Zijn werk doen; een hemels werk. Want uit de hemel geschiedde het geluid.

Naar de hemel was Christus opgevaren. De gesloten hemelen heeft Hij geopend. Gesloten waren deze door de zonde; voor eeuwig gesloten. Maar Christus heeft ze voor Zijn uitverkorenen geopend; Hij is in onze menselijke natuur opgevaren en heeft ziel en lichaam in de hemel ingebracht en gesteld in de gemeenschap en gunst van de Vader. De wet is van haar vloek ontpand; de donder van Gods gramschap gestild; de kloof, door de zonde geslagen, is weder geheeld, en op grond van dit werk van Christus daalt de Heilige Geest uit de hemel neer, om volle gemeenschap met Zijn volk te houden en bij hen woningen te maken. Het is alles Gods werk. Van de mens is er niets bij. De verlossing der ziel is kostelijk. Gods werk is het bij aanvang en voortgang: "Druipt, gij hemelen, van boven af; dat de wolken vloeien van gerechtigheid."

Uit de hemel wordt het werk der zaligheid gewrocht. Gods werk Wordt in Zijn volk verheerlijkt. Steeds meer baart dat verwondering in 's Heeren volk! het is Gods werk

alleen, dat hen behoudt. Zie, o volk, naar boven heen. Van daar is uw behoudenis en uw hulp. Daar ook zij uw wandel, in de hemel, vanwaar wij onze Zaligmaker verwachten. Zoek de dingen, die boven zijn, waar Christus is, en niet de dingen, die op de aarde zijn. Uit de hemel geschiedde haastelijk een geluid, gelijk als van een geweldige gedreven wind. Dit teken is in overeenstemming met het grote werk, dat God wrocht. Het karakteriseert de absolute soevereiniteit en de onweerstaanbare kracht van het werk Gods. "De wind blaast waarheen hij wil", zegt de Heere Jezus. Welnu, zo is de Heilige Geest vrij. In absolute soevereiniteit werkt Hij de zaligheid van de Zijnen. Hij rukt hen als een vuurbrand uit het vuur en leidt hen naar Zijn eeuwige raad en neemt hen op in heerlijkheid. Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen. Hoe diep moeten allen wegzinken in aanbidding, die slechts een weinig van de soevereine bediening van de Heilige Geest mogen ervaren.

Daarenboven, het geluid was gelijk als van een geweldige gedreven wind, onweerstaanbaar in zijn kracht, door niets te keren. Ik heb in Amerika gezien, dat grote bomen ontworteld waren en in de lucht geslingerd en in wanorde waren neergesmet. Wat zal voor een geweldige gedreven wind bestaan? Huizen werden opgenomen, gekraakt, aan splinters neergesmeten. Voor de wind is niets bestand. Dit nu drukt de werking van de Heilige Geest uit. Hij werkt onwederstandelijk. De duivel met al zijn helse benden, de wereld met al haar geweld, de vijandschap van ons boos bestaan, niets kan God keren. Was de Heilige Geest te weerstaan, niet één der uitverkorenen kwam tot de zaligheid. Wij houden het tegen God vol, zo lang wij immer kunnen. Maar de Heere overwint. Het wordt de taal van Gods volk: "Heere! Gij hebt mij overreed en ik ben overreed geworden; Gij zijt mij te sterk geweest en hebt over-mocht." "Ik zal werken", zegt de Heere, "en wie zal het keren?" Neen, niemand zal het keren. Gelukkig volk, wie God te sterk geworden is. Satan moet zijn prooi loslaten als de Heilige Geest in de tijd des welbehagens de gekochten met Christus' bloed opeist; de bittere vijandschap van ons eigen hart breekt als de Heilige Geest krachtadig overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel; de zandgronden, waarop wij bouwen, vallen weg als de wind des Geestes er ontdekkend tegen blaast en ons bouwt op de Rotssteen, Wiens werk volkomen is. Alleen door de onwederstandelijke kracht van de Heilige Geest wordt Gods volk getrokken uit de wereld; door die kracht zal het wandelen op de weg der zaligheid, waar de dwaas niet dwalen zal; door die kracht zal het bewaard worden door het geloof tot de zaligheid, die het bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd. Alle tegenstand wordt in kracht verbroken; alle hoogten in ons hart worden hierdoor geveld.

*Ja, elk der vorsten zal zich buigen,
En vallen voor Hem neer.*

En de Geest vervult. "En vervulde het gehele huis, waar zij zaten."

Wij hebben van de vervullende Pinksterdag al gesproken. Nog eens worden wij bij het alvervullend wonder bepaald. Geheel het huis werd vervuld. Ziet het niet op de vervulling van het Woord van Christus: "Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijn nemen en zal het u verkondigen"? Het grote werk van de Heilige Geest is Christus te verheerlijken in de Zijnen. Uit Zijn volheid hun te doen ontvangen genade voor genade. Hij maakt hen eeuwig vol. De kleinen en de groten in de genade worden vol in de bediening des Geestes. Zo wordt de gemeente de vervulling Desgenen, Die alles in allen vervult. Ja alles vervult Hij. Hij bekleedt met gerechtigheid en met de mantel des

heils. Hij verzadigt met het vette van Gods huis en doet hier elk in liefde dronken worden. Eeuwig vol zijn de fonteynen des heils; de duizenden en tienduizenden, die in heerlijkheid zijn ingegaan, hebben er hun klederen in wit gewassen en hun dorst uit geleest, en ziet, deze wateren zijn er niet door bezoedeld, noch ook maar met één druppel verminderd. Met eeuwige volheid vervult de Heilige Geest. Hij nodigt de dorstigen te drinken uit de wateren des levens om niet. Hij roept de zwarten om hen bij Israël in te lijven en te schrijven op de rol der volkeren. Ja, Hij zal uitgaan tot de einden der aarde en van de Vader gegevenen aan de Zoon toebrengen, zo dat de aarde van Zijn heerlijkheid zal vol zijn. Hij zal de kerk vervolmaken, dat niet één zal achterblijven.

Drieduizend werden op de Pinksterdag toegedaan en trots alle woeden der hel, en niettegenstaande Rome's vingeren druipen van het vergoten bloed der heiligen, is de kerk gebouwd en werd het werk des Heeren steeds voller. Ja, in die toegebrachten zelf is het voortgaand en vervullend werk des Geestes, heiligend en louterend en onderwijzend en vertroostend, tot in aller eeuwen eeuwigheid, uit die volheid. De schare zal vervuld zijn, die voor de troon Gods baden zal in de zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal en voortkomende uit de troon Gods en des Lams; en eten van de boom des levens voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijn vrucht; en de bladeren des booms waren tot genezing der heidenen. En geen vervloeking zal er meer tegen iemand zijn; en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen; en zullen Zijn aangezicht zien, en Zijn Naam zal op hun voorhoofden zijn. En aldaar zal geen nacht zijn, en zij zullen geen kaars, noch licht der zon van node hebben; want de Heere God verlicht hen ... en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid.

Daar zal het eeuwig vol zijn, volk van God!

Nog een tweede Pinksterteken meldt ons de Heilige Schrift. Het wordt in het derde vers beschreven: *"En van hen werden gezien verdeelde tongen, als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen."*

Het vuur gaf uitdrukking aan de heiligende gloed des Geestes. Vuur brandt. Het brandt uit en reinigt dus; het verwarmt en verlicht. Ons eigen vuur brandt ten kwade; het vernietigt en doodt. Maar het vuur des Geestes brandt de zonde uit in Zijn volk. Het heiligt de gekochten met Christus' bloed. Ook deze zijn van nature in de zonde dood, gans verdorven; en na ontvangen genade blijven in hen de overblijfselen der zonde. Hoewel zij geheel vernieuwd zijn, gelijk zij nieuwe schepselen genaamd worden in Christus Jezus, evenwel is in geheel hun bestaan de nawerking der zonde, zo lang zij in dit leven zijn. Dit deed zelfs de hoogverlichte apostel Paulus uitroepen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?" Met dat lichaam des doods bedoelde Paulus niet zijn stoffelijk lichaam, maar de macht der zonde. Van die zondemacht, waartegen hij de strijd had te voeren, begeerde hij, verlost te worden. Welnu, die allengskens meerdere verlossing verkrijgt Gods volk door de heiligende bediening des Geestes. Die Geest is als een vuur, dat hen uit de heerschappij der zonde uitbrandt in de wedergeboorte, en dat meer en meer van de zonde reinigt. Gods volk wordt niet alleen gerechtvaardigd, maar ook geheiligd.

En die heiliging is evenmin hun werk als de rechtvaardigmaking. "Ik ben de Heere, Die u heiligt." O, hoe krachteloos leert het volk zich kennen in de strijd tegen de zonde. Hoe slecht, hoe goddeloos, hoe verdorven is hun hart. Alle zonden wonen in ons en zij wachten op een gelegen tijd om zich te openbaren en ons gevangen te nemen. Dikwijls

vraagt het bekommerde volk zich af, of het bij Gods volk wel zo slecht is als bij hen. Ja, menigmaal worden zij aangevallen, dat het met genade niet bestaan kan, wat in hun hart omgaat. En er is geen kracht in hen tegen die grote menigte. Vallen zij in een wettisch werken, zij geraken steeds verder van Christus af en in een dorre toestand, met een dode klacht. Hier zitten vele zielen vast. Ook wel van degenen, die vaster grondslag mochten verkrijgen. Hoe onmisbaar is toch het sterven aan eigen kracht en het verloochenen van onszelf.

Jakob ging hinkende van Pniël en wij moeten kreupelen en krachtelozen worden, om de Heilige Geest te benodigen, dat Hij de zonde uitbrandt en ons reinigt van de dode werken, om de levende God te dienen. En ook weer tot die benodiging is voortdurend de verwarming en verlichting des Heeren ons van node. Anders heerst een dodigheid en koude en donkerheid in onze harten, waarin wij bij al ons geheiligd weten voortgaan zonder levende zielsgestalten, zonder ware verzuchtingen. O, dat Gods volk eens werd opgewekt uit de winterslaap, en arm, doch rijk, zich in de Heere mocht verblijden. Dan zou gewis het wonder van de uitstorting van de Geest meer gezien worden. Daarover wensen wij nu nog een kort woord te spreken. Wij staan in de derde plaats stil bij:

3. *Het Pinksterwonder.*

Dit wonder wordt beschreven in vers 4: "En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken."

Dat spreken in vreemde talen stond in onafscheidelijk verband met de verdeelde tongen als van vuur, die zaten op een iegelijk van hen, die in de opperzaal vergaderd waren. De profeten van het Oude Verbond profeteerden niet langer dan hun verrukking duurde, maar de op hen zittende tongen gaven de altoos blijvende inwoning van de Geest te kennen over hen, die met kracht uit de hoogte werden aangedaan. De discipelen werden bekwaamd tot hun apostelschap, om alle volken te onderwijzen.

Met nieuwe tongen begonnen zij te spreken. De Heere verachtte hun geringe afkomst niet, noch hun gemis van geleerdheid der wereld. Deze eenvoudige Galileeërs spraken in vreemde talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken; nu eens in deze dan in een andere taal, naar gelegenheid van hun hoorders uit alle delen der wereld. Hun bekwaamheid daartoe was uit God, Die hen bekwaam gemaakt heeft om te zijn dienaars van het Nieuwe Testament. Gelijk in Ezechiëls profetie van de raderen gesproken wordt, die zich bewogen naar de bewegingen van de Geest, Die in de raderen was, zo spraken de discipelen door de Heilige Geest. Het staat er tot troost van al Gods oprechte knechten, De Heere zal hen bekwaamen tot de bediening, waartoe Hij hen geroepen heeft.

Maar ook bewijst dit talenwonder, dat de middelmuur des afscheidsels is verbroken en het oordeel der zonde is weggenomen door Christus' bloed. Om der zonde wil is bij Babels torenbouw de spraak verward. Hier is de heling van de breuk en vergadert de Heilige Geest alle volkeren tot één in Christus. En al komt het volk uit verre landen, hun harten smelten toch ineen. Zij allen worden door de Geest Gods geformeerd tot het volk, dat Zijn lof vertellen zal. Die in vreemde talen spraken, verkondigden dan ook de grote werken Gods.

Zij spraken niet van de dingen der wereld, waarover wij zo menigmaal vol zijn, maar zij verkondigden de grote werken Gods, namelijk het lijden en sterven en de opstanding, waardoor de zaligheid werd verworven; en van Zijn hemelvaart, dat grote werk Gods, waarin Christus onze menselijke natuur, ziel en lichaam, in de hemel, die wij door de zonde eeuwig hebben toegesloten, weder ingebracht en in de gemeenschap met de Drie-

enige God gesteld heeft. Zij spraken van Gods recht, dat de zondaar verdoemen moet, maar in Christus de zaligheid der uitverkorenen eist. Zij spraken van de eeuwige gelukzaligheid, Gods volk bereid in de stad, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. En zo nu werkt Gods Geest nog. Hij vernieuwt Zijn volk en doet het spreken met een taal, die geheel de wereld verbazen moet. Dat volk spreekt door hartvernieuwende genade van zijn eigen doodsstaat, waaruit het getrokken en verlost werd. Dat volk kan niet langer zwijgen, als de genade in de ziel doorbreekt. Dikwijls kan het niet uitkomen vanwege de veroordelingen des harten en doordat het ongeloof hun ziel gevangen houdt. Maar de Heere maakt hun zielen vrij en opent hun lippen door Zijn kracht. Dan prijzen zij God en zeggen met de dichter: "k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên."

Als wij meer vervuld werden met de Heilige Geest, wij zouden meer de lof des Heeren vermelden. Want de bron van hun kracht is de vervulling met de Heilige Geest, gelijk van hen staat geschreven, die op de Pinksterdag in vreemde talen spraken.

Die vervulling nu is de inwoning van de Geest in Zijn volk. Hij gaat de uitverkorene voorbij in de tijd van het welbehagen op het vlakke des velds, waar deze geworpen is. Hij ontfermt Zich en roept het hem toe: "Leef, in uwen bloede leef." Hij breidt Zijn vleugelen over hem uit en dekt hem met Christus en Diens gerechtigheid. Hij neemt hem op in Zijn verbond en kleedt hem met de klederen des heils en geeft hem vrede en blijdschap. En Hij blijft de Getrouwe, Die ook na alle afhoereren van Hem Zijn kerk nooit verlaat, maar haar toebereidt tot de grote bruiloft des Lams. O wonder, eeuwig wonder van genade, blijblijvende en voorkomende en achtervolgende genade is in dit Pinksterwonder. God is een God van volkomen zaligheid voor al van de Zijnen. Zij zijn Zijn volk en Hij is hun God. Laat ons er van zingen uit Psalm 118:14:

*Gij zijt mijn God, U zal ik loven,
Verhogen Uwe majesteit;
Mijn God, niets gaat Uw roem te boven;
U prijs ik tot in eeuwigheid.
Laat ieder 's Heeren goedheid loven,
Want goed is d' Oppermajesteit;
Zijn goedheid gaat het al te boven;
Zijn goedheid duurt in eeuwigheid.*

Toepassing.

En wat kennen wij nu van dit Pinksterwonder? Zelfs het kleinste kind onder ons weet het wel, dat op de Pinksterdag de Heilige Geest is uitgestort. Maar die wetenschap, hoe ook vermeerderd met toenemende kennis der Schriften, laat ons hart koud. Zij is te waarden. Duizenden in ons eigen land missen zelfs de historiële kennis van Gods Woord. Steeds breder wordende scharen keren tot het heidendom terug, of verzinken in Rome's blind bijgeloof. Is het wonder, dat de regeringen, die het heidense Rome weer uit het stof opgraven, zulk een grote macht verkrijgen? Zoekt dan met uw kinderen Gods Woord; leest het, overdenkt het, zet u naarstig onder de getrouwe bediening ervan. Maar bedenkt ook, dat ons allen meer nodig is dan die voorrechten alleen. Wij moeten wedergeboren worden. Gods Geest moet in onze harten intrek nemen, ons ontdekken aan onszelf en Christus door het geloof doen wonen in onze harten De genadewonderen gaan buiten ons niet om. De wind des Geestes werkt onwederstandelijk; het vuur brandt in allen, die levend gemaakt worden. O, beproeft toch uzelf. Is er een tijd in uw leven

aangebrosken, dat de Heere u te sterk geworden is? Heeft God u uit de staat der zonde getrokken? Zijt gij, vroom of goddeloos van leven als gij waart, voor de Heere ingevallen, om als een arm zondaar uw Rechter om genade te bidden? Kent gij ook iets van de grote werken Gods, waarvan zij spraken, die op de Pinksterdag met de Heilige Geest vervuld werden?

Ik weet, er zijn grote scharen dergenen, die zich Gereformeerd noemen, die met dit alles de spot drijven. Hun haat tegen het bevindelijke werk van de Heilige Geest gaat zeer ver. Zij smaden Gods volk voor ziekelijk en roemen in hun "gezond" geloof. Zij zeggen: "Wij hebben de Bijbel, en dat is genoeg." Maar, mijn medereiziger naar de eeuwigheid, gij zou het woord van Gomarus hier wel het uwe moeten maken, zeggende: "Met zulk een gevoelen zou ik voor Gods rechterstoel niet durven verschijnen." O, hoe velen zullen eens horen: "Ik heb u nooit gekend."

De Heere beware ons voor ijdele inbeeldingen en binde de noodzakelijkheid der waarachtige bekering op onze harten. Wie weet hoe spoedig wij voor de poorten des doods staan. Dan zal ons lot beslist worden voor een nimmer eindigende eeuwigheid. Dat de Heere de Pinksterprediking aan uw harten heilige. Gebruikt de dagen niet voor het vlees. Valt voor God in en zoekt Hem, terwijl Hij te vinden ia Hoe gelukkig zou gij zijn, zo het Pinksterwonder ook uw deel zijn mocht.

Dat wonder wordt verheerlijkt in Gods volk. De Heilige Geest trok hem met onweerstaanbare kracht. Zij hebben het tegen God volgehouden, zo lang zij immer konden. Maar er kwam een ogenblik in hun leven, dat de Heere hun toeriep: "Tot hiertoe en niet verder."

Betuig het maar, volk van God, voor Hem, Die uw hart kent. Toen was het voor u verloren; onmogelijk om zalig te worden; toen moest gij Gods recht toevallen en uw doodvonnis ondertekenen. Maar toen ook opende de Heere u Zijn Woord en wilde Hij uw ziel troosten, en Hij voerde u tot Christus, om in Hem gezaligd te worden.

Dat Hij nu Zijn werk in u bevestigte. Hij heeft het beloofd: "De Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen." Rust toch niet in uw bevindingen, maar zoekt de rust, die in Christus is. Er mochten meer gelovige werkzaamheden zijn om Christus te gewinnen. Het worde ook in uw ziel een Pinksteren der vrijmaking en der blijdschap in God.

Benauwen in dit leven de verdorvenheden van het vlees; blijft aan deze zijde van het graf de strijd tegen de zonde; o volk, dat de Heilige Geest u verwarme en verlichte, opdat gij niet ontmoedigd neerzit, noch in eigen kracht u zoekt te beteren. De ontmoediging voedt het ongeloof, en het vlieden tot eigen kracht miskent Christus. God geve ons door de ontdekkende, armmakende, ontledigende bediening van de Heilige Geest tot Hem te vluchten, Die het hart reinigt van de dode werken, om de levende God te dienen. Een ellendig en arm volk zal op de Naam des Heeren betrouwen.

Het diene tot uw sterkte in de strijd, dat de Heilige Geest eens alle zonden uitbranden zal en Gods uitverkorenen zal inbrengen in de volmaakte heerlijkheid, waar zij zonder zonde God dienen zullen dag en nacht, en waar geen inwoner meer zeggen zal: "Ik ben ziek." Amen.

15. Het grote voorrecht der geestelijke zuchters

Pinksterpreek over Romeinen 8:23

Psalm 119:83

Lezen: Romeinen 8

Psalm 103:7,9

Psalm 73:12

Psalm 25:2

Pinksteren ligt weer achter ons. Bij vernieuwing mochten wij in het midden der gemeente gedenken het onuitsprekelijk feit, dat op de eerste Pinksterdag, nadat de Heere Jezus was ten hemel gevaren, God de Heilige Geest, de Derde Persoon in het aanbiddelijk, volzalig Wezen, eens-Wezens met de Vader, en de Zoon, is uitgestort.

Die uitstorting van de Geest is eenmaal geschied, gelijk Christus eens geboren is en geleden heeft en is gestorven en ten hemel gevaren. De vrucht van die uitstorting blijft en heeft Gods kerk vrijgemaakt uit de banden der wet, waarin zij onder de oude bedeling gekluisterd was. Wel was ook onder de bediening van het Oude Verbond de werking van de Heilige Geest, zonder welke geen levendmaking is uit de dood, noch enige gemeenschap aan Christus, doch een betere bediening is des Heeren volk geschonken toen de Heilige Geest niet alleen Zijn werkingen in Zijn volk verheerlijkte, maar bovendien in Persoon in Zijn kerk wonen kwam. Jesaja's profetie heeft van die uitstorting van de Geest gesproken in het bekende, rijke woord: "Want Ik zal water gieten op het dorstige en stromen op het droge. Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen. En zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken. Deze zal zeggen: Ik ben des Heeren, en die zal zich noemen met de naam Jakobs, en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des Heeren, en zich toenoemen met de naam Israëls." O, mocht die belofte in ons worden vervuld, opdat wij in de waarheid mochten leren kiezen des Heeren dienst, waarvan Gods volk zingen mag: "Die liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten."

Doden zouden leven en het bekommerde en twijfelmoedige volk zou uit zijn banden worden verlost en het zou met zijn hand schrijven: "Ik ben des Heeren en zich toenoemen met de naam Israëls." Christus heeft die verlossing voor Zijn volk teweeggebracht, en de uitstorting van de Geest verworven. Het Lam, dat geslacht is van de grondlegging der wereld, moest komen en geslacht worden op Golgótha. En eerst nadat de volkomen voldoening gegeven was en in Hem, Die het Hoofd van Zijn gemeente is, Zijn volk in de hemel was ingebracht, toen Hij opvoer met gejuich en geklank der bazuinen, eerst toen kon de Heilige Geest wederkomen en woningen in Zijn uitverkoren volk maken. "Het is u nut, zo sprak de Heere Jezus Zelf, dat Ik wegga, want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden."

In Christus zijn de uitverkorenen Gode de Vader geheiligd voor de grondlegging der wereld. In het verbond der genade, van eeuwigheid gesloten, zijn in hun gezegend Hoofd al de verkorenen van de Vader, de zaligheid deelachtig. En in de volvoering van het eeuwig raadsbesluit zijn de verkorenen verheerlijkt in Christus. Maar ook toen is op grond van die volkomen volbrenging in de Heere Jezus de toepassing gewrocht in de slaking van alle banden en kwam de Heilige Geest wonen in Zijn uitverkorenen en door Christus gekochte en in Hem verheerlijkte kerk. "Ik zal u geen wezen laten; Ik kom

weder tot u." Die belofte is vervuld toen de andere Trooster van de Vader gegeven werd, Die bij Zijn volk blijft in der eeuwigheid. De eerstelingen werden gegeven onder het Oude Testament, de volle oogst onder de Nieuwe bedeling. Zo stonden beide bedelingen met elkaar in het aller-nauwst verbonden en waren zij ook van elkaar onderscheiden. Al blijft hier op aarde de wandeling door geloof en niet door aanschouwen en al is het hier aan deze zijde van het graf voor Gods volk slechts een ten dele kennen, desniettemin is die rust geschonken, die er overblijft voor het volk van God. Dat ligt in de uitstorting van de Heilige Geest. Nee, niet elk van Gods kinderen komt tot de volle en bewuste oefening van het geloof, waarin deze weldaden door de ziel met klaarheid worden toegeëigend. Maar al moet Gods volk dikwijls de geloofskracht en oefening missen, dat volk doet de bediening der vrijheid niet te niet, die gegeven is met de uitstorting van de Heilige Geest. Wel moest het onze ziel bedroeven, zo wij van de eerstelingen geen vreemdeling zijn, dat wij zo van verre blijven staan. Hinde God de vermaning van de apostel op het hart van Zijn volk: "Staat dan in de vrijheid, met welke Christus u vrijgemaakt heeft en wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen."

Van de eerstelingen des Geestes zouden wij dus kunnen spreken als ziende op de bediening van de Geest onder het Oude Verbond, in de dienst der schaduwen en bij de offeringen van het bloed van stieren en bokken, dat de consciëntie niet reinigen kon van de dode werken om de levende God te dienen. Toen de eerste druppelen vielen onder de bediening van Mozes waarop de plasregen des Geestes is gegeven, toen vervuld werd: "Drupt, gij hemelen, van boven af. Dat de wolken vloeien van gerechtigheid."

In het woord van de apostel, dat wij boven dit artikel plaatsens, heeft echter Paulus, sprekend van de eerstelingen, niet het oog op de bediening van het Oude Testament in onderscheiding van de Nieuwe dag. De apostel ziet in dit woord op de baten en vruchten van de Heilige Geest, die de uitverkorenen op aarde deelachtig worden, als de eerstelingen van de eeuwige heerlijkheid, die zij eenmaal zullen beërven, eerst naar de ziel en ook eens naar het lichaam. De apostel beschrijft in het achtste hoofdstuk van de Romeinenbrief de zekere staat van Gods volk. Er is geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest. De zonde is veroordeeld in het vlees, namelijk in de offerande van de Zone Gods. Gods Geest woont in Zijn volk, werkend de gemeenschap aan Christus, en de aanneming tot kinderen, van die onuitsprekelijke weldaad verzekering werkend, als hij getuigenis geeft met hun geest. Ja, Gods kinderen zijn erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus, zo wij anders met Hem lijden; opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden. In dit leven is het lijden; het zuchten. Maar een zuchten, dat zich aan gegronde verwachting paart van en eindigen zal in de volmaakte zaligheid.

"En niet alleen dit, maar ook wijze", die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve, zeg ik, zuchten in onszelve, verwachtende de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaams."

In vers 23 spreekt de apostel dan in het bijzonder van: Het grote voorrecht der geestelijke zuchters. Hij wijst op:

- 1. Wat zij hebben.***
- 2. Wat zij doen.***
- 3. Wat zij verwachten.***

Wat hebben zij? Zij hebben de eerstelingen des Geestes.

Wat doen zij? Zij zuchten.

Wat verwachten zij? Zij verwachten de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing huns lichaams.

1. Zij hebben de eerstelingen des Geestes.

De eerstelingen werden onder het Oude Verbond de Heere gebracht, zowel in de vrijwillige offeranden als in de offeranden door de wet geëist. Kain en Abel offerden de Heere een vrijwillig offer der dankbaarheid, in welk offeren Kains hart niet recht was voor God, en de Heere, naar Zijn vrijmachtig welbehagen, Abel en zijn offer aanzag. Van de vrijwillige offeranden spreekt Leviticus 2:14. Naar de wet waren de eerstgeborenen van mens en beest de Heere heilig. De eerstelingen moesten de Heere voorts gebracht van de wol der schapen en van de vrucht van boom en velden. Op de 16e van Nisan, na de Paastijd, [50 dagen na het Pascha dus niet na de opstanding] werden de garven der eerstelingen aan de Heere gebracht. Die garf der eerstelingen moest de Priester voor het aangezicht des Heeren bewegen, in welke handeling werd afgeschaduwd de opstanding van Christus. Hij zou Zich bewegen uit de dood ter eeuwige overwinning. Daarenboven werden onderscheiden offeranden de eerstelingen gebracht, door de *Joden bichkurins* genaamd. In een korf gelegd werden deze offeranden door de priester voor het altaar des Heeren neergezet, terwijl het volk betuigde: "Mijn vader was een bedorven Syriër en hij toog af naar Egypte en verkeerde aldaar als vreemdeling met weinig volks; maar hij werd aldaar tot een groot, machtig en menigvuldig volk."

Voorts moest het erkennen de verlossing des Heeren uit Egypte en Zijn daden, waardoor Hij het gebracht had in het land vloeiende van melk en honing. "En gij zult vrolijk zijn over al het goed, dat de Heere uw God u en uw huis gegeven heeft." In de offeren dezer eerstelingen werd dus klaar gezien op de gaven van de Heilige Geest.

Hij trekt Zijn volk uit de diepe staat der ellende, waarin het van nature verkeert. "Uw vader was een Amoriet en uw moeder een Hetietische." Maar door de Geest Gods worden zij getrokken uit die staat der zonde en des doods, en levend gemaakt en met God verzoend. Op die bediening des Geestes nu heeft de Apostel het oog in onze tekst, als hij zegt: "Wij die de eerstelingen des Geestes hebben." Welke dan die eerstelingen des Geestes zijn? Gods Woord spreekt overvloedig van de bediening van de Heilige Geest in Zijn uitverkorenen, Die hen overtuigt, Christus verheerlijkt; voor hen bidt; in de waarheid leidt; heiligt; verzekert; troost; vrede en blijdschap schenkt.

- a. De Heilige Geest overtuigt de doemwaardige zondaar van zijn diepe, gans ellendige staat. Hij overtuigt de wereld van zonde, gerechtigheid en oordeel. Deze overtuiging is krachtadig en onwederstandelijk. Menig zondaar heeft vanwege zijn zonden vele kloppingen in de consciëntie gehad, die echter voorbijgingen en de ware vernedering des harten voor God niet werkten. Maar de Heilige Geest overtuigt Zijn uitverkorenen krachtadig, dat geen ontkomen aan het oordeel Gods over de zonde mogelijk is. Gods rechtvaardigheid eist van de schuldige zondaar een volkomen voldoening, en deze heeft, hoe hard hij ook werkt, en welke beloften hij ook aflegt, geen kwadrantpenning om te betalen. Ja, zijn schuld wordt dagelijks groter. De wet achtervolgt hem en eist: "Betaal, wat gij schuldig zijt." O, hier komt de ziel onder de donder van Sinaï. Geen tranen geen gebeden kunnen baten. Gods kinderen, met wie zulk een ontdekte zondaar wenst te leven en te sterven, vermogen niets ter verlossing. In die overtuigingen moet Gods volk

wel zeggen: "Ik bracht de nachten door met klagen: *De dood jaagt op de hielen; het eeuwig oordeel hangt boven het hoofd.* En hij moet van ganser harte bekennen dat God rechtvaardig is, zo Hij hem eeuwig zou verdoemen. Merk daarop wel, de van God overtuigde zondaar, schrijft Gode niets ongerijmds toe. Wie nooit onder het recht Gods leerde bukken, is een vreemdeling van het leven. Zelfs als mijn plaats in de hel zijn zou, zo roept de ontdekte zondaar wel uit, zou ik God niet kunnen vloeken, maar eeuwig Zijn recht moeten uitroepen. De Heere laat echter van de Zijnen niet in de ellende. Hij overtuigt ze om hen tot Christus te leiden. Nooit zouden wij de enige en grote Medicijnmeester nodig hebben, zo wij van onze dodelijke ziekte niet werden overtuigd. Daartoe dient de overtuiging, opdat Christus de zondaar bekend worde als de enige Naam, die de mensen onder de hemel gegeven is, door Welke zij moeten zalig worden.

- b. Nu is het grote werk van de Heilige Geest Christus te verheerlijken. "Die zal Mij verheerlijken", sprak de Heere Jezus. Hij ontdekt aan de gans radeloze zondaar, die geen uitkomst weet ter verlossing uit zijn ellende, de volkomen, algenoegzame, dierbare Immanuël. Zijn Naam is een olie, die uitgestort wordt. Hier wordt zalig worden mogelijk voor de grootste zondaar. Is het aan 's mensen zijde gans verloren, hier is ruimte. En de ziel, elle iets daarvan door het geloof aanschouwen mag, zou het de wereld wel willen toeroepen, dat er ontkoming is, al waren onze zonden als scharlaken en karmozijn. Welk een zoete tijd is hier voor Gods kinderen. Het is de weldadigheid uwer jeugd en de liefde van uw ondertrouw. Christus wordt al beminnelijker en steeds meer onmisbaar. Naarmate alles ontvalt, waarop de zondaar buiten Christus bouwen wilde, wordt de Heere Jezus meer en meer noodzakelijk. Het wordt:

*Geef mij Jezus of ik sterf,
Buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf.*

- c. De Heilige Geest bidt voor Zijn uitverkorenen. "Die voor ons bidt met onuitspreklijke zuchtingen." Vele mensen denken, dat bidden wel aan te leren is met natuurlijke vermogens. Des Heeren Woord echter leert ons, dat wij niet weten te bidden zo het behoort. Paulus had nog nooit recht gebeden, dan toen hij door God gegrepen werd op de weg van Damascus. En Gods volk leert het verstaan, dat wij niet weten te bidden zo het betaamt. Ons hart; onze behoefteloosheid; ons ongeloof verhinderen ons de ziel tot God op te heffen. Het is echter de Heilige Geest, Die voor Zijn volk bidt en in hen bidt, hun ziel in behoefte drijvend en hen vervrijmoedigend in hun toegang tot God. Ontblote bidders van wie Psalm 102 spreekt, verkrijgen in die bediening de verheffing hunner ziel in Christus, Die hun Voorspraak is bij de Vader. Zij storten hun hart voor de Heere uit en dragen hun noden en ellenden Hem over, Die in alles is verzocht geweest, uitgenomen de zonde, opdat Hij van de Zijnen in alles zal te hulp komen. Zij, die de eerstelingen des Geestes hebben, oefenen in Zijn bediening de krachtige gebeden. Waarvan de apostel getuigt, dat zij veel vermogen. Och, of wij in die eerstelingen des Geestes deze bediening gedurig mochten oefenen.
- d. Voorts is het de grote belofte van de Heilige Geest, dat Hij in al de Waarheid zal leiden. Gods Woord, het eeuwig Evangelie, is dus van nature een gesloten boek.

Al waren wij professoren in de theologie en vermaard om onze rechtzinnigheid, zo wij de bediening des Geestes misten, wij zouden van de Waarheid vreemdelingen zijn. Het boek is voor ons gesloten met zeven zegelen. Ons verstand is verduisterd, zodat wij de heilgeheimen niet kennen. Maar nu is het een van de grote weldaden die de Heilige Geest schenkt, dat Hij in al de Waarheid leidt. Hij opent voor arme, schuldige zondaren de zoete, lieflijke, ruime nodiging van het Evangelie, waarin de Heere Jezus roept: "Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven voor uw zielen." Hij werkt door de prediking van Zijn Woord de opening des harten. O, welk een verkwikking ligt dan in Gods getuigenis. *Als ik Uw Woord gevonden heb, heb ik het opgegeten en het was zoeter dan honing en honingzeem.* In de opening der Waarheid wordt Christus ontdekt en in de beloften aan de ziel geëigend; ja, de Waarheid heeft een vrijmakende kracht uit alle banden. Daarvan sprak de Heere Jezus in Johannes 6: "De Waarheid zal u vrijmaken." Wie verwaardigd werd van de Heilige Geest te worden bediend, leert tot zijn sterkte in alle geestelijke en tijdelijke noden iets van de vervulling dezer grote belofte verstaan. Gods Woord is een rondas en beukelaar.

- e. De Heilige Geest heiligt Zijn volk." Gij zijt afgewassen en geheiligt in de Naam des Heeren Jezus en door de Geest onzes Gods Christus is zonde gemaakt voor Zijn uitverkorenen. In Hem zijn zij geheiligt en de Vader voorgesteld als een reine maagd zonder vlek of rimpel. Maar hun is van node ook onderwerpelijk geheiligt te worden, dewijl zij door hun val In Adam mismaakt en onrein zijn. O, wat moet Gods volk dikwijls klagen over de gruwelijkheid der zonde en van zichzelf walgen. "Ik weet", zegt Paulus, "dat in mijn vlees geen goed woont." Maar het is de Geest die door Zijn eerstelingen te schenken, het zwarte hart heiligt. Hij rukt uit de zonde en wereld en satans klauwen en vernieuwt Zijn volk tot een koninklijk priesterdom. De bruid is in die heiliging om haar inwendig schoon te roemen. De zonde wordt ten onder gebracht, en verliest haar heersende, ja bij tijden haar kwellende kracht. Och, of het zuchtend en treurend volk die bediening des Geestes meer mocht kennen door het geloof. Zijzelf vermogen zelfs niet één zondige gedachte ten onder te brengen. Maar de Heilige Geest brandt de zonde uit en versiert met heilige sieraden. Dat doet Gods volk zeggen: "Ik ben zwart doch lieflijk." Gelukzalig hij, die de eerstelingen des Geestes mocht ontvangen. De zonde zal over hem niet heersen.
- f. Het is ook geen kleine weldaad, dat de Heilige Geest Zijn volk verzekert. Ik zal over deze weldaad thans slechts enkele korte opmerkingen maken. Wie lust heeft leze daarover de kostelijke Predicatie van Comrie over Efeze 1:13. In deze plaats leert Paulus ons, dat de verzekering op het geloof volgt. Het geloof sluit in zijn wezen alle twijfel uit en geeft de verzekering als vrucht. Elke geloofsoefening verwekt een standelijke verzekering, die echter dikwijls zeer haast weder verloren wordt, in de aanvallen van ongeloof en satan en zonde. Mag Gods volk in deze standelijke verzekering bij tijden wel uitroepen: "Gij hebt mijn berg vastgezet, het verlies van het gevoel der genade doet het meermalen vrezen, dat het in de hand van de helse Saul nog een der dagen omkomen zal. Daarenboven wil de Heilige Geest de eerstelingen zeer vermenigvuldigen als Hij Zijn uitverkorenen verzekert van hun rechtvaardigmaking in Christus en van hun aanneming tot kinderen Gods. Deze krachtdadige verzekering bevestigt hen in Christus, de Tweede Adam, en

- doet hen vastelijk geloven, dat er geen verdoemenis is voor hen. Wij dan, gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede met God door onze Heere Jezus Christus. Zij hebben verkregen niet de Geest der dienstbaarheid, wederom tot vrede, maar de Geest der aanneming tot kinderen door welke zij roepen: "*Abba, Vader.*" Deze verzekering vallen niet al Gods kinderen ten deel, maar het betaamt wel dat zij er allen naar stonden, de rust zoekend, die er overblijft voor het volk van God, opdat zij zich in de Heere beroemen mogen, en de enige troost ontvangen die geldt beide in leven en in sterven, daarin bestaand dat zij het eigendom van Christus zijn.
- g. De Heilige Geest troost Zijn volk. Hij is beloofd als de Trooster, Die bij Zijn volk blijft in der eeuwigheid. Gods kinderen zijn vele droefheden in dit leven onderworpen, niet alleen inwendig, maar ook uitwendig. Zij klagen soms met 'Jakob: "Al deze dingen zijn tegen mij"; met Elia begeren zij soms te sterven. In het testament is hun vermaakt: "In de wereld zult gij verdrukking hebben." De vijandschap der wereld; de bittere tegenstand soms van hun huisgenoten; het verdriet over hun kinderen; zwakheden en smarten des lichaams; armoede en vele zaken meer, hebben zij te lijden. Niet altijd blijft hun ziel in die noden onderworpen en stil als een gespeend kind bij zijn moeder. Met Asaf murmureren zij soms over Gods wegen. En toch zal de Heere hen niet verlaten en de troost hun niet onthouden worden. Het behoort tot de eerstelingen des Geestes, dat zij de troost ontvangen, die hun in de nachten zal doen zingen Psalm 42; met Paulus en Silas zelfs in de binnenste kerker. O, de Heere sterke Zijn gunstgenoten, opdat zij de verdrukking mogen licht achten, en een behagen hebben in de zwakheden en in de krankheden en noden, opdat de kracht van Christus in hen verheerlijkt worde. In het bijzonder wil de Heere Zijn volk daarmee vertroosten, dat hun verdrukking niet altijd duren zal. De Heere Zelf heeft hen toegeroepen: "Uw hart worde niet ontroerd. Gijlieden gelooft in God; gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen" Daar zal de Heere eens de tranen van hun ogen afwissen.
- h. En om niet meer te noemen in de eerstelingen des Geestes is vrede en blijdschap. Christus zei: "Vrede geef Ik u, Mijn vrede laat Ik u, niet gelijk de wereld hem geeft, geef Ik hem u " Het is een vrede, die alle verstand te boven gaat. Ja, die vrede kent de wereld niet, noch ook de blijdschap, welke de vrucht des Geestes is. Van de kamerling staat geschreven, dat hij zijn weg met blijdschap wandelde. De wortel der blijdschap neemt God uit het hart van Zijn volk nimmer geheel weg. Het is het beginsel der eeuwige vreugd, die in de hemel volmaakt zijn zal. Want van het hemelleven wordt hier op aarde het waarachtig beginsel gekend en genoten. Welgelukzalig is het volk, dat van die eerstelingen des Geestes geen vreemdeling wezen mag. Dat wij ons er toch recht aan beproeven mochten.

Die de eerstelingen des Geestes hebben, zijn het rijkbevoorrechte volk van God; zij zijn Gods kinderen; erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus. Het bezit van duizend werelden is bij hun geluk niet te vergelijken. In dit leven al wordt van hen getuigd, dat zij zalig geworden zijn en van jaar tot jaar naderen zij de volmaakte heerlijkheid, die hun in de hemelen bereid is. O, hoe betaamt het hun de Naam des Heeren te prijzen en hun sierlijke klederen aan te trekken, zich verheffend uit het stof. Dit volk, zegt de Heere, heb Ik Mij geformeerd; en zij zullen Mijn lof vertellen. Mozes gebood dan ook het volk, bij het brengen der eerstelingen: "En gij zult vrolijk zijn over al

het goede, dat de Heere uw God u en uw huis gegeven heeft, gij en de Leviet en de vreemdeling, die in het midden van u is", Deuteronomium 26:11.

Maar hoe kan dan Paulus zeggen, dat zij, die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten?

Wij komen hiermee tot de bespreking van onze tweede hoofdgedachte, waarin wij beschouwen:

2. *Wat zij doen.*

Zij zuchten. Onbegrijpelijke taal voor hen, die in een aangenomen Jezus roemen; ergerlijke uitspraak voor hen, die in hun gewaand geloof van de kennis hunner ellendestaat vreemdeling zijn. Zij houden aan hun historieel geloof vast en smaden het arme volk van God, als dompers en ziekelijken; als het volk van och en ach. God mocht hun ogen openen eer zij met een ingebeelde hemel in de hel neerstorten.

De Heilige Geest getuigt door Paulus wat het werk is van hen, die de eerstelingen des Geestes hebben. Het zijn zuchters. En zij zuchten zo geheel anders dan de wereld doet. Nadrukkelijk onderscheidt de apostel hun zuchten van het zuchten van het ganse schepsel. In het voorafgaande vers heeft Paulus van het zuchten van dat ganse schepsel gesproken, zeggende: "Want wij weten, dat het ganse schepsel tezamen zucht en tezamen als in barensnood is tot nu toe." Op het ganse schepsel rust de vloek der zonde. "Het is der ijdelheid onderworpen, niet gewillig, maar om diens wil, die het der ijdelheid onderworpen heeft." Het ganse schepsel jaagt onder de last der zonde voort; het hijgt naar het einde. Dat einde heeft God bepaald. Eens zal van de zuchtende schepping de vloek en de last der zonde worden afgenomen, en het is of Paulus het ganse schepsel, hoewel onbewust, zich daarnaar ziet uitstrekken, op hoop dat ook het schepsel zelf zal vrijgemaakt worden van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods." Het ganse schepsel zucht dus. Het gaat gebogen onder de zondelast, waarvan het bevrijding zoekt.

Maar Gods volk zucht anders. De apostel spreekt van dat zuchten met onderscheiding: "En niet alleen dit, maar wij zelve, die de eerstelingen des Geestes hebben, wij ook zelve, zeg ik, zuchten in onszelve." Gods volk zucht met levende zuchtingen, die de wereld niet kent. Levenloze noch redeloze schepping vermag zo te zuchten; en ook de redelijke mens, die in zijn natuurstaat leeft, kent dit zuchten niet, hoe uiterlijk godsdienstig hij ook wezen moge. De eigengerechte Paulus, wie vele naamchristenen onzer dagen slechts zeer van verre volgen, had niet anders dan geloofd en gedankt; maar het ware erkennen Gods was in hem niet, totdat de Heere hem neervelde op de weg naar Damascus. Toen getuigde de Heilige Geest van hem: "Zie, hij bidt." Dit zuchten is een geestelijk, stil, inwendig zuchten. Die de eerstelingen des Geestes hebben zuchten anders dan de farizeeën, die een droevig gelaat tonen, en op de hoeken der straten bidden, om van de mensen gezien te worden. De ware zuchters zuchten in zichzelf. Zij dragen de nood hunner ziel; van hun schuld en zonden en banden; de nood van Gods kerk en van het land in het verborgene. Als God een zaak op hun ziel legt, drukt hun die neer en vluchten zij in het eenzame. O, hadden Gods kinderen meer van deze verborgen omgang met God, er zou meer kracht uitgaan van hun zuchten dan van lange openbare gebeden.

En waarover nu hebben zij, die de eerstelingen des Geestes hebben, te zuchten?

- a. Het levendgemaakte volk van God zucht in zichzelf over de zonde. "Wat klaagt een levend mens? Een iegelijk klage over de zonde", Klaagliederen 3. Hij draagt de loden last van de schuld der zonde en bovendien de smart van de inwoning der

- zonde. Toen God hem uit de dood in het leven overzette, toen is de zonde hem zonde geworden. Van nature kent een mens het Godonterend karakter van de zonde niet. Maar bij Geesteslicht wordt de gruwelijke, God-beledigende aard der zonde aan de ziel ontdekt. Nu leert Gods uitverkorene de zonde betreuren en verfoeien. O, hij zou ze met wortel en tak wel willen uitroeien. En al was er hemel noch hel, hij kan het in de zonde niet uithouden. Zou ik niet haten, zegt zulk een, die U haten? Ik haat ze met een volkomen haat. Maar de overblijfselen der zonde en de werkingen van het vlees blijven in dit leven. Deze doen Gods volk dikwijls zuchten. Hoe meer in de wanden der harten gegraven wordt bij Goddelijke ontdekking, hoe meer de bange zuchten opgaan. Ik ellendig mens, zegt Paulus, Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Het blijft een zuchtend, ellendig en arm volk, dat de Heere doet overblijven.
- b. Veeltijds moeten zij, die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten vanwege hun gemis. Ach, hoe was het te wensen, dat dit zuchten meer levendig ware onder het volk van God. Dan zou er zo geen rusten zijn buiten Christus. Velen schijnen zo voldaan te zijn met hun bekering, met hun zoete zielsgestalten, tranen en gebeden en ontvangen beloften, dat zij Christus wel missen kunnen. Zo al het ware werk van de Heilige Geest in hen zijn moge, is het niet een droevig gebrek, dat het zuchten naar Christus en het lopen om Hem te gewinnen zo ontbreekt? Het is een klaar bewijs ervan, dat de klare indrukken van het onkreukbare recht, dat volkomen voldoening eist, ontbreken. Ontwaak, Noorderwind! Die alleen kan de schadelijke dampen wegblazen en de valse rust Lijn volk opzeggen. Zal er waarlijk zuchten zijn, er moet een klare overtuiging in de ziel wezen, dat wij geen kwadrantpenning hebben om te betalen, en God van Zijn recht niet kan afstaan. Dan zucht het zich schuldig kennende volk: "Wees Gij mijn Borg, ik word onderdrukt." Het zucht om Christus. In Hem alleen is verlossing van schuld en zonde. Ja in Hem is eeuwige gerechtigheid en zo menigmaal de zondaar door het geloof op Hem zien mag, wordt het zalig-worden ruim en vallen alle zondepakken weg. Maar dit kan nu Gods volk zo zeer doen zuchten, dat het vreest geen deel aan Hem en Zijn gerechtigheid te hebben. Het staat nog voor eigen rekening. Zo kan het niet sterven en voor Gods rechterstoel verschijnen. O, dat gemis doet velen zuchten, al moeten zij dikwijls op zich toepassen de bestraffing: "Gij zijt vermoeid door uw grote reis, maar gij zegt niet: Het is buiten hoop; gij hebt het leven uwer hand gevonden, daarom wordt gij niet ziek." Nochtans dringt het gemis tot levende zuchtingen: "Spreek Gij tot mijn ziel: Ik ben uw heil."
- c. Ook zuchten Gods kinderen vanwege hun uitwonen van de Heere. Zij zijn hier in Mesech en wonen in Reders tenten. Hun burgerrechten zijn niet in de wereld, maar in de stad Sion, die fundamenten heeft, welks Bouwmeester en Kunstenaar God is. De Heilige Geest nu verwekt een zalige betrekking op de eeuwige heerlijkheid, waar de uitverkorenen God zullen volmaakt prijzen en dienen zonder zonde en waar zij de kroon dragen zullen, die onverderfelijk, en onbevlekkelijk en onverwelkelijk is. Zouden zij, wie de kroon bereid is, niet met levend verlangen zuchten om deze te mogen ontvangen? O, ons hart is te zeer vervuld met de dingen die van de wereld zijn, anders zouden wij, voorwaar, onze wandel meer in de hemel hebben, en met onderwerping aan Gods raad, verlangend zuchten om ontbonden en met Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste.

- d. De geestelijke zuchters zuchten vanwege de verdrukkingen, waaraan zij in dit leven onderworpen zijn. In het testament van de grote Testamentmaker zijn ook de verdrukkingen aan Gods volk vermaakt. In de wereld zult gij verdrukking hebben, sprak de Heere Jezus. En die verdrukkingen zijn dikwijls zwaar voor vlees en bloed. De algemene oordelen Gods gaan ook over des Heeren volk. Ook zij delen met de hunnen in de verarming, werkloosheid, achteruitgang van zaken, ellenden van oorlog en allerlei weeën die over de wereld komen vanwege de zonde. Bovendien zendt de Heere hen persoonlijke verdrukkingen toe, als krankheden; droeve bevindingen met hun kinderen; verdeeldheid tussen man en vrouw; vijandschap en onderdrukking van de lieden, die van de wereld zijn en wat dies meer zij. Soms klaagt het volk: "Al deze dingen zijn tegen mij." Het schijnt soms of het onder de druk zal bezwijken. Hier zijn de verzuchtingen. Zullen deze echter levende zuchtingen zijn, dan moet de Geest in de raderen komen en de ziel onder God buigen, om Zijn recht en vrijmacht te erkennen. Uit de diepte gaat dan de ziel roepen, haar hoop op God stellend. Dat verlicht de druk. Het verwekt een hoop, dat de Heere, Die zo menigmaal verlost heeft, ook nu verlossen zal. Uit zes benauwdheden redde Hij uit; in de zevende zal Hij niet doen omkomen. In de donkere nacht begint het zuchtend volk de lof des Heeren te zingen. Welgelukzalig is het volk, welks God de Heere is. Onder deze zuchtingen wordt ook de hoop levendig, dat de verdrukking niet altijd duren zal. Eens zal de Heere Zijn volk van alle druk bevrijden en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd zijn. Dan zullen zuchtingen wegvlieden en zal de bazuin aan de mond gezet worden om God eeuwig te loven, ook over de drukwegen, waardoor Hij Zijn volk geleid heeft. Gelukkig volk, dat hier leert zuchten tot God en dat zijn noden de Heere mag bekend maken, hopen op Zijn goedertierenheid.
- e. Eindelijk, de ware zuchten moeten zuchten over de zonde der wereld. Lot kwelde zijn rechtvaardige ziel in Sodom dag op dag door het zien en horen van de ongerechtigheid der gruwelijke mensen, waaruit hij verlost is. De wereld ligt in het boze en hoe meer zij zich losmaakt van God en Zijn Woord, hoe gruwelijker haar openbaring wordt. Onze donkere dagen zijn er het bewijs van. De zonde wordt steeds driester bedreven. Schuld op schuld wordt opgestapeld en maakt rijp voor Gods vreselijke oordelen. Zou de ontering van Gods deugden; de schending van Zijn geboden Gods volk niet smarten? De dagen komen, dat des Heeren lieve volk tot God moet zuchten over de overheid des lands en haar maatregelen, die de oprechten benauwen en de zonde vrij spel laten; en over de gruwelen, die bedreven worden in het midden der stad. De Heere zal Zijn zuchtend volk niet eeuwig laten in het verdriet. Zucht volk met sterke zuchtingen. Gij zult u, gelijk Juda's dochteren, verheugen vanwege Gods oordelen. De Heere zal Zijn uitverkorenen recht doen, die dag en nacht tot Hem roepen. Het rechte zuchten, als vrucht van de bediening van de Heilige Geest, is dus niet een bloot klagen over allerlei in- en uitwendige ellenden, doch een vluchten tot God in Christus. Het gaat ook gepaard met een levende hoop en zalige verwachting van een volkomen verlossing. Van die verwachting mi hebben wij tenslotte nog te spreken.

3. *Wat verwachten zij, die de eerstelingen des Geestes hebben?*

In onze tekst staat de verwachting van Gods strijdende en zuchtende kerk aldus beschreven: "Verwachten de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes lichaam." Welk een verwachting! Het is een verwachten van de eeuwige en volmaakte heerlijkheid, beide naar ziel en lichaam; van de zaligheid, die Gods uitverkorenen bereid is voor de grondlegging der wereld. Al hier, in de tijd, is er een aanneming tot kinderen. Het is de aanneming in de volvoering van het welbehagen Gods in Zijn volk, als Hij het trekt uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht en naar Zijn evenbeeld vernieuwt.

Een aanneming tot kinderen door het geloof. Van deze aanneming handelt de apostel ook in Romeinen 8, zeggende o.m.: "Want gij hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid, wederom tot vreeze, maar gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door welke wij roepen: Abba, Vader! Die Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn." Niemand kan die aanneming tot kinderen missen zal het wel met hem zijn; en ieder van Gods uitverkorenen ontvangt deze aanneming, al hebben alle uit God geborenen niet de verzekerdheid des geloofs, dat zij kinderen Gods zijn. Deze aanneming tot kinderen in de tijd maakt tot erfgenamen, erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus; zo wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden. Deze aanneming, die in dit leven plaats heeft, zal eerst dan in volmaaktheid zijn, als Gods volk naar ziel en lichaam zal verheerlijkt worden. Eenmaal zal de Heere Jezus Zijn volk openlijk op de wolken aannemen en doen ingaan in de heerlijkheid, die het bereid is. En op die aanneming nu met de komst van Christus om te oordelen de levenden en de doden ziet Paulus in de tekst.

Die dag des oordeels komt gewis. Niemand weet wanneer; niemand, zo heeft de Heere Jezus Zelf gezegd, dan de Vader alleen. Zo menigeen is al beschaamd, die van het aanbreken van die dag op een door hem berekende of zo-hij "voorgaf geopenbaarde tijd gesproken heeft. Blinde zelfverheffing, die zich stelt boven wat God heeft behaagd te openbaren, kan alleen de dwaze mens tot een berekening van die dag zich doen zetten. Niemand weet wanneer die dag komt. Die komt als een dief in de nacht. Als de mensen, gelijk in de dagen van Noach, zullen eten en drinken en vrolijk zijn en ten huwelijk geven en ten huwelijk nemen. Dan zal de oordeelsdag de mens overvallen, en de Heere hen stellen voor Zijn gericht.

Al weet echter niemand wanneer die dag komt, hij komt zeker. De Zoon des mensen is op de wolken ten hemel gevaren en Hij zal alzo wederkomen, namelijk op wolken en zichtbaar. Alle ogen zullen Hem eens zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben. O, welk een dag zal dat zijn! Niet eer; niet in een duizendjarig rijk, zal Christus op aarde komen. Eenmaal slechts komt Hij weder, dan namelijk als de bazuin zal blazen en de stem des archangels roepen zal: "Gij doden staat op en komt ten oordeel." Dan zullen de vijanden des Heeren en van Zijn volk hun eeuwig oordeel ten volle ontvangen en naar ziel en lichaam beide geworpen worden in de poel des vuurs, waar hun ziel al verkeerde van het ogenblik van hun sterven af, of waarheen zij die op die dag van Christus nog op aarde leven, zullen verwezen worden als zij in een punt des tijds zullen veranderd zijn en onsterfelijk en onverderfelijk geworden.

O, beeft en siddert, onbekeerden van hart, als gij aan die dag gedenkt. Hier willen wij de knie voor Koning Jezus niet buigen; dar zal alle knie gebogen worden. Hier wenden wij het aangezicht van Hem af; dáár zullen wij Hem zien, omringd van Zijn duizendmaal duizenden engelen, bekleed met eeuwige heerlijkheid. Hier op aarde kunnen wij Hem smaden, in het aangezicht spuwen; roepen: "Weg met Hem"; Hem aan het kruis nagelen; dáár zal Hij triomferen en zeggen: „Brenge ze hier en slaat ze voor Mijn voeten dood, die

niet gewild hebben, dat Ik Koning over hen ben." O, die dag! Dat de Heere ons door genade doe vinden de verzoening in Zijn bloed, terwijl het heden voor ons genaamd wordt.

Hoe blinkt hier de grootheid van de verwachting van Gods uitverkorenen! Zij, die de eerstelingen des Geestes hebben, verwachten die dag. Hun geroep paart zich met dat van de Geest en de bruid; die zeggen: Kom. Die dag zal zijn de dag van volkomen zaligheid. Van stonde aan wordt de ziel van Gods volk bij het sterven tot Christus opgenomen in de heerlijkheid van de Vader. Gods kinderen leggen in het sterven alle zonden, alle gebreken volkomen af. Geen vagevuur behoeven zij. Het Woord des Heeren tot de moordenaar aan het kruis geldt ook voor hen: "Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn." Het is hun grote vertroosting, dat de Heere hen leiden zal naar Zijn raad en daarna in heerlijkheid opnemen.

Nog een klein aantal jaren slechts, volk van God en uw strijd zal volstreden zijn; uw verdrukking is slechts een verdrukking van tien dagen, zij duurt kort. Johannes zag de gezaligden voor de troon en hem werd bekend gemaakt: "Deze zijn het, die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen en zij hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams."

O, grijp toch moed, bestreden volk, die door het geloof in Christus' bloed uw zielsklederen wassen mocht van schuld en zonde; grijp toch moed! Nog een weinig en wij hebben de strijd volstreden en de verdrukking door Gods raad bepaald voldragen; en de smaad en de vijandschap der wereld voldragen; en wij zullen ingaan in de vreugde des Heeren.

Maar de Heere Jezus kocht niet alleen de ziel van Zijn volk. Naar de eeuwige raad en wil Zijns Vaders kocht Hij ziel en lichaam beide. En eens zal Hij ook dat door de zonde vernederde, maar met Zijn dierbaar bloed gekochte lichaam veranderen, opdat het gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam, naar de werking waardoor Hij ook alle dingen Zichzelve kan onderwerpen, (Filippenzen 3). En die verheerlijking van het lichaam zal geschieden in de dag van Zijn komst. Ziel en lichaam zullen dan beide in volmaakte heerlijkheid eeuwig zijn voor de troon. Die Man zal niet rusten voor Hij het ganse werk zal voleindigd hebben. Hij zal niet alleen de goddelozen tot hun eeuwige verdoemenis, maar ook Zijn volk opwekken uit de dood. Ook Zijn uitverkorenen zullen Hem zien; met hun ogen zullen ze Hem zien. Welk een onuitsprekelijk wonder zal dat zijn. In dit leven is een aanschouwen des geloofs dat in aanbidding wegzinken doet, en de ziel dronken maakt van vreugde. Maar wat zal dan eens zijn het zien van de verheerlijkte Immanuël op de wolken, Die Zijn en Zijn volks vijanden onder Zijn en hun voeten verpletteren zal, en Zijn volk met Hem zal doen ingaan in de volmaakte zaligheid, die geen oog heeft gezien en geen oor gehoord en die in het hart des mensen niet is opgekomen. Dan zal de dood niet meer zijn; dan zal geen zonde meer zijn; dan zal beide, naar ziel en lichaam, de schare, die niemand tellen kan, Hem, Die op de troon zit en het Lam, eeuwig loven en prijzen. Dit is de aanneming tot kinderen, waarvan Paulus spreekt, namelijk *de verlossing onzes lichaams, die, zegt de apostel, zij verwachten, die de eerstelingen des Geestes hebben*. Zij allen, maar ook zij alleen, zullen deze zaligheid verkrijgen en zij alleen mogen haar op de vaste gronden van de Vader eeuwig welbehagen en de volkomen koping met Christus' bloed en de onberouwelijke bediening van de Heilige Geest verwachten.

Die verwachting is niet gegrond op iets, dat in de mens gevonden wordt; ook niet op iets, dat in Gods volk is. Noch onze doop, noch onze belijdenis; noch ons bidden; noch onze

tranen; noch onze goede bedoelingen geven enige grond om de zaligheid te verwachten, die God in Christus Zijn uitverkorenen bereidde. Zij voeden zich met een hoop der spinnenkoppen, die de zaligheid verwachten zonder in Christus geborgen te zijn. Door de poort des doods zal alleen ter zaligheid doorgaan de naakte zondaar, bekleed met de gerechtigheid van Christus. Maar de geestelijke zuchters zijn van Christus geen vreemdelingen. Hun ziel zucht naar Hem, hun hart dorst naar de eeuwige gemeenschap met Hem. Hun verwachting strekt zich uit naar de volmaakte zaligheid. En hoewel dikwijls Gods volk klagen moet over de dorheid en dodigheid des harten, evenwel ligt op de bodem der ziel de levende hoop en de innerlijke trek naar de volmaakte zaligheid die eens dan vol zal zijn als de verlossing des lichaams zal worden gewrocht, uit het stof des doods en de vernedering waaraan het lichaam onderworpen werd om der zonde wil. Dit is de volle aanneming tot kinderen. Openlijk zal het van God gekende volk op de wolken des hemels verklaard worden Zijn volk en Zijn kinderen te zijn. Ongeloof en bestrijding zullen niet meer zijn; en geloof zal verwisseld worden in aanschouwen. Zou het hart des volks niet uitgaan naar die zaligheid? Zou die verwachting de ziel niet sterken? Komt, zingen wij er van met de dichter van Psalm 73:12:

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woedt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn heil, mijn toeverlaat;
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.*

Toepassing.

En nu komt tot ons de vraag, of wij van het geestelijk zuchten iets geleerd hebben. Van nature kennen wij dat zuchten niet. Er is een geslacht, dat zichzelf troost met de wellingen uit zijn eigen gemoed. O, laat toch Gods Woord ons verlichten, opdat wij ons niet verlaten op zandgronden, die eens bezwijken zullen. De Heere zegt ons, dat wij dood zijn door de zonden en de misdaden; verduisterd in het verstand en vervreemd van het leven Gods. Er is niet één, die God zoekt; ook niet tot een toe. Dat is de staat onzer ellende. In onze diepe val hebben wij ons van God gescheiden en wij hollen voort tot het eeuwig verderf; met open ogen de hel tegemoet.

Onze wil is verdorven en het bedenken des vleses is vijandschap tegen God. Hoe ook de Heere roept, wij weigeren tot Hem te komen. Zendt Hij Zijn getrouwe knechten, die ons bidden, alsof God door hen bade: *laat u met God verzoenen*, niet één mens op geheel de wereld zal ooit in waarheid het oor lenen aan de roepstem van het Evangelie. Onze eigengerechtigheid; onze hoogmoed; onze vijandschap tegen vrije genade verhinderen ons het oor te neigen. De Heere betuigt met ede: "Ik heb geen lust in de dood des zondaars, maar daarin heb Ik lust, dat de zondaar leve en zich tot Mij bekere." En toch, zonder de hartvernieuwende bediening van de Heilige Geest, wenden wij ons af van de God aller genade. Dat is de grondslag, waarop wij ons hebben te stellen. Laten wij deze grondslag los, dan verzinken wij in de modder van des mensen goede bedoelingen; bidden; zuchten; verlangen en kweken wij een christendom zonder Christus; een kerk vol bekeerde mensen, van wier bekering God niet weet.

Ik herinner mij in de eerste jaren van mijn bediening meermalen een zieke vrouw bezocht te hebben, die steeds verklaarde zo graag bekeerd te willen zijn; en gedurig er ernstig om te bidden, dat God haar bekeren mocht. Enige heilige ernst was echter niet in haar te bespeuren. Op zekere keer vroeg ik haar, waarom zij toch bekering nodig had; er waren toch veel ergere zondaren dan zij. "Ja", zei ze, "die zijn er, ik heb nooit de wereld gediend; ik ben getrouw ter kerke gegaan, zo lang ik kan; ik lees en bid, enz."

Juist, daar zat het vast. Nooit de voornaamste der zondaren voor God geworden! Nooit verloren! Bidden, zonder in de nood voor God te zijn gebracht. Begerend zalig gesproken te worden op goede bedoelingen en niet beseffend, dat God de zondaars niet horen kan, krachtens Zijn aller-volmaaktste deugden. Het is te vrezen, dat duizenden mensen hier vast zitten. Nooit hebben zij de kracht van het Evangelie gesmaakt, dat voor verloren zondaren de zaligheid opent in het bloed des Lams, omdat zij aan hun doemstaat in Adam nimmer zijn bekend gemaakt. De Heere beware ons voor het neerzitten op droggronden. Velen zeggen: "Wij bidden en God heeft beloofd het gebed niet alleen te horen maar ook te verhoren. En tal van leraren werpen de beloften Gods aan hun hoorders toe, dat God hen, als ze maar bidden, niet alleen horen doch ook verhoren zal, makende alzo de beloften algemeen, die de uitverkorenen Gods alleen gegeven zijn. Maar hoe zullen deze leraren vrij zijn van het bloed hunner hoorders, zo zij hen er niet op wijzen, dat niet één mens bidden kan of zelfs bidden wil. Al ons vormelijk bidden, al zouden wij het met tranen mengen, is een stank in Gods neusgaten. Alleen in Christus, de grote Hogepriester, zullen de gebeden van arme zondaren opgaan tot voor de troon Gods. Maar dat zijn de gebeden van hen, die door wederbarende genade Christus zijn ingelijfd, toen God hen riep uit de dood tot het leven.

Wil dat nu zeggen, dat een onbekeerd mens niet bidden moet? Dit te zeggen was onbetamelijk. Het komt de Heere toe, dat alle knie zich voor Hem buige en dat alle tong Zijn Naam belijde. Daarenboven betaamde het ons onder het gewicht onzer onsterfelijke ziel wel dag en nacht gebogen te gaan. De verzaking zelfs van de uiterlijke plicht der Godserkenning zal ons oordeel te zwaarder doen zijn. In verregaande onverschilligheid in onze eeuwige belangen, ja in geheel de godsdienst, stellen vele mensen zich aan op een aller-gruwzaamste wijze. Zij stellen God

niet voor ogen. Hun verdoemenis zal des te rechtvaardiger zijn. Ook heft des mensen doodsstaat zijn verantwoordelijkheid voor God niet op. De Heere zal Zijn beeld eisen, waarnaar Hij de mens eens schiep. En al de weldaden, die God schonk, dat Hij ons geboren worden deed binnen de grenzen van Zijn kerk; dat Hij het teken en zegel van de doop bedienen deed aan ons voorhoofd; dat Hij ons van kinds afleidde door Zijn Woord, dat Hij aan de deur van ons hart kloppen wilde. Hoe ontzettend zwaar zal het oordeel zijn over hen, over wie de Heere Jezus weende, zeggende: "Hoe menigmaal heb Ik uw kinderen bijeen willen vergaderen, gelijk een hen haar kiekens, maar gij hebt niet gewild", Lukas 13: 34. Gewis, het zal eens van onze hand geëist worden. Nee, de leer van de vrije genade maakt geen zorgeloze en goddeloze mensen, als zij de mens in een totale staat des doods stelt. Maar deze leer is wars van een nieuw werkverbond, dat als eis stellen zou het zoeken en bidden en zuchten van een mens die in de zonde dood is. Die God zoekt, die is van Hem gevonden.

Och, of de Heere ons leerde zuchten. Of Hij het gewicht der eeuwigheid op onze ziel bond. Of Hij ons deed ontwaken uit de slaap des doods, eer het te laat zijn zal. Niemand weet, hoe nabij de dood is. En met ons sterven valt de boom waar hij eeuwig zijn zal. Mijn medereiziger naar de eeuwigheid, dat gij u haasten mocht om uws levens wil. Ik

weet, dat God alleen de vermaningen aan uw hart heiligen kan, maar ik mag niet nalaten te trachten u door de schrik des Heeren te bewegen tot het geloof.

De dag der eeuwigheid nadert. Slaat uw ogen op en ziet de wolken des hemels. Daar zal eens Christus staan en wij met alle mensen voor Zijn rechterstoel. Welk een dag zal dat zijn! Bepaal u bij uzelf! bij de vergaderingen in het bedehuis.

Zo Christus hier scheiding maken ging, zouden er tien rechtvaardigen gevonden worden, die Hij vroeger in vijf gehele steden niet vinden kon? Trek van de gedoopten en belijders af allen, die hun leven en vermaak in de wereld hebben; de gerusten te Sion en de zekeren op de berg van Samaria; al de Orpa's die meegaan zullen tot aan de grenzen van Moab; allen, die tot tranen toe bewogen kunnen worden, doch wier navel niet werd afgesneden; al de Sauls, die een ander hart slechts hebben en geen nieuw hart; allen, die zich onder het volk van God scharen; ten Avondmaal gaan; zonder Borg voor hun ziel te benodigen; trek ze van het getal der kerkgangers af, want God zal ze eens afscheiden van degenen, die ingaan in de zaligheid. O, wie zullen er overblijven!

De dag komt; die grote en doorluchtige dag van de opstanding der doden. O, beeft, allen, die Christus nog mist. De Heere opene uw ogen en werke in u het willen en het werken naar Zijn welbehagen, opdat gij uw eigen zaligheid werken moogt met vrezen en beven.

En die dag, waarop Christus, de Heere, alle goddelozen zal verdoen, die dag zal zijn de dag der eeuwige gelukzaligheid van Gods uitverkorenen. Komt, beproeft u, voor het aangezicht des Heeren. Hij kent hart en nieren. Betuigt het voor Hem, of gij vreemdeling zijt van dat oprecht zuchten en vluchten tot Hem met al uw schuld en zonden, waarvan wij gesproken hebben. Is het de oprechten niet om Christus te doen? Hun ziel kan niet rusten buiten Hem. Och, dat Hij ons van alle rustplaatsen afdrijve, opdat wij in de ware vereniging door het geloof met Hem van schuld en zonden vrijgesproken en gaan mogen in de gemeenschap met de Vader. En deze onze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus.

Bent u aan velerhande strijd en moeite in- en uitwendig onderworpen, volk van God, u overkomt niets buiten de raad van Hem, Die alle dingen u zal doen medewerken ten goede. Het mocht ons gegeven worden meer van de verdrukkingen af en tot de Heere op te zien. Hij beproeft niet boven vermogen, en Hij hoort uw zuchtingen, en legt uw tranen in Zijn fles; zijn ze niet in Zijn register? Hij zal uw onderdrukkers eens verdoen en ti wreken van uw wederpartijders. O, zie ze met medelijden aan, die des Heeren volk haten en benauwen. Beveel uw zaken de Heere. Hem komt de wrake toe; Hij zal het vergelden.

Moet gij hier menigmaal zuchten onder de zonde, die in u woont en soms zulk een groot geweld maakt, dat zij u dreigt te onderdrukken, zucht o ellendig en arm volk, tot Hem, Die de zonde van haar heerschappij beroofde. Zoekt toch schuiling onder Zijn vleugelen en kracht van Zijn kruis tot uw doding gedurig te ervaren.

In alle leed en smart en strijd en gemis moge de Heere ons sterken met de hoop der eeuwige heerlijkheid. Uw uitwonen van de Heere zal welhaast ten einde zijn; uw dagen zijn bepaald. Nog een weinig en gij zult eeuwig en volmaakt bij de Heere zijn. Och, dat ons hart meer hemelsgezind was en overlegde de grote erfenis, die de geestelijke zuchters is bereid. Een erfenis waarbij duizend werelden in het niet zouden wegzinken. Al van stonde aan zal de ziel volmaakte vreugde genieten en eens ook het lichaam, weder met de ziel verenigd, in eeuwige heerlijkheid ingaan. Ja, zo grote zaligheid is Gods volk bereid, dat het Christus zal gelijk zijn, en zij Hem zien zullen gelijk Hij is. Zijn heerlijkheid naar ziel en lichaam zal eens de heerlijkheid van Zijn volk wezen. Zou dan onze ziel Hem niet verwachten? en met Zijn komst de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing onzes

lichaams? Hier hebben wij slechts de eerstelingen van die heerlijkheid en die zijn al zo groot, dat ons broos lichaam de uitlatingen van Gods liefde nauwelijks dragen kan. Hoe groot zal dan eens zijn de volle genieting van Gods gunst, en het delen in Zijn eeuwige zalige gemeenschap en tegenwoordigheid. Zij zullen altoos bij de Heere zijn.

De dag komt, volk! de dag van uw verlossing. Het eindgericht is aan Hem, Die u met Zijn bloed heeft gekocht. Zo dan verwacht Hem. Laat het rumoer der volkeren; de weeën, die over de aarde gaan; de uitstorting van de fiolen van Gods gramschap u slechts predikers zijn van de naderende komst des Heeren. Wacht, o zuchtende Sionieten, wacht op de Heere. God zal alle tranen van uw ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn; noch rouw; noch gekrijt; noch moeite zal meer zijn: In die stad, die door de heerlijkheid Gods is verlicht, en welks kaars het Lam is, zal niet inkomen iets dat ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt, maar die geschreven zijn in het Boek des Levens des Lams. Dat onze ziel verwachte!

Ja, kom Heere Jezus! De genade onzes Heeren Jezus Christus zij met u allen. Amen.

16. De rechtvaardigmaking van het volk Gods

Preek over Romeinen 8:33-34

Psalm 69:3

Lezen: Romeinen 8

Psalm 103:1,2

Psalm 32:1

Psalm 145:4

In Psalm 103, dat "lied der liederen" onder de Psalmen Davids, verheft de koninklijke zanger de genade des Heeren, hem bewezen. Hij spreekt zijn eigen ziel aan en wekt haar op om de Heere te loven en "vergeet geen van Zijn weldaden." Onder die weldaden erkent de dichter dan allereerst: "Die al uw ongerechtigheid vergeeft, Die al uw krankheden geneest, Die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden."

De zonde is ongerechtigheid; zij krenkt het recht des Heeren en stelt schuldig tot het oordeel des doods; daarenboven verontreinigt zij de ziel. Alle mensen zijn in Adam de drievoudige dood onderworpen en gans verdorven, zodat zij geen vrucht voor God voortbrengen kunnen in der eeuwigheid. Aan die staat van ellende ontdekt de Heere Zijn volk. Door de krachtadige overtuiging des Heiligen Geestes leren de uitverkorenen zich schuldig kennen voor God; zij doen de koorden der veroordeling om hun hals en bekennen, dat God recht zou zijn indien Hij hen eeuwig verdoemde. Welke krachten zij ook inspannen, zij vermogen niet ook maar één kwadrantpenning van hun schuld af te doen, doch maken deze nog dagelijks groter.

Hoe onuitsprekelijk groot is het voorrecht dan toch, waarvan David getuigt, dat de Heere de ongerechtigheid vergeeft; ze uitdelgt uit Zijn boek en de zielekrankheden geneest door de reiniging van de zonde. Want rechtvaardigmaking en heiligmaking zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden. Ja de rechtvaardigmaking, waarbij de zonde vergeven wordt, is niet alleen een vrijspreken van schuld en straf, maar ook een rechtgeven ten eeuwigen leven. De zondaar wordt op grond van Christus' gerechtigheid in Gods gunst en gemeenschap hersteld naar het welbehagen van de Vader, dat door de hand van Christus gelukkig zal voortgaan. De Heere kroont Zijn volk met goedertierenheid en barmhartigheden.

Bij de vergeving der zonden in de eeuwige vrijspraak van het volk Gods, wens ik thans uw aandacht nader te bepalen, uit het woord des apostels in Romeinen 8:33-34:

"Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt. Wie is het, die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is; ja wat meer is, Die ook opgewekt is; Die ook ter rechterhand Gods is; Die ook voor ons bidt."

Welk een helder getuigenis geeft dit woord des Heeren van: *De volkomen rechtvaardigmaking van Gods volk.* Die rechtvaardigmaking:

- 1. Geldt de uitverkorenen Gods.***
- 2. Rust op de vaste grond van Christus voldoening.***
- 3. Is de vrijspraak Gods van de Vader.***

1. *Geldt de uitverkorenen Gods.*

Reeds te voren heeft Paulus de rechtvaardiging aan de uitverkorenen toegekend, zeggende: "Die Hij te voren verordineerd heeft, deze heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, deze heeft Hij ook gerechtvaardigd." En wederom legt de apostel in onze tekst het verband tussen verkiezing en rechtvaardigmaking. Het zijn de uitverkorenen Gods, die Hij rechtvaardigt en tegen wie geen beschuldiging kan worden ingebracht. Verkoren zijn zij tot de zaligheid, uit het vrijmachtig welbehagen van de Vader gelijk de anderen uit datzelfde welbehagen zijn verworpen. De Heere Jezus betuigt het als Hij Zijn Vader dankzegt beide over de verkiezing en de verwerping: "Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt dezelve de kinderkens geopenbaard. Ja, Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U."

De verkiezing is niet geschied om voorgezien geloof en goede werken, gelijk de verderfelijke Remonstrant beweert. Vóór de grondlegging der wereld heeft God uit louter welbehagen besloten Zich in schepselen te verheerlijken en in de deugd van Zijn barmhartigheid en in de deugd van Zijn rechtvaardigheid. Daartoe besloot Hij hen te scheppen en daartoe besloot Hij alle mensen in de val, om door de diepte van de val heen de uitverkorenen tot de eeuwige gelukzaligheid te brengen en de verworpenen naar Zijn rechtvaardig oordeel te verdoemen in het helse vuur.

Noch enige deugd, noch de zonde des mensen geldt in het soeverein welbehagen Gods, waaruit Hij Jacob heeft liefgehad en Ezaü gehaat. In de verwerping der engelen is het wel zeer klaar, dat de verkiezing niet geschiedde uit gevallen; want de uitverkoren engelen zijn nimmer gevallen, doch verkoren om in de volmaakte staat, waarin zij geschapen zijn, eeuwig bevestigd te worden. Welnu, uit dezelfde soevereiniteit is de verkiezing en verwerping van mensen, Gode tot eeuwige heerlijkheid. En die verkiezing van mensen geschiedde in Christus, niet om doch in Hem, naar Ef. 1:4: "Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld." Hij Zelf is van de Vader verkorene. "Ziet, Mijn knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft." Die, volgens 1 Petrus 1:20, voorgekend is geweest voor de grondlegging der wereld. En in Hem is Gods volk uitverkoren. Daarom zal het de zaligheid beërven. Want het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: "De Heere kent degenen, die van de Zijnen zijn."

O, Gods volk mocht meer door het geloof op deze vaste grond der zaligheid zijn hoop bouwen en van zichzelf afziend, uit het welbehagen van de Vader de vertroosting en blijdschap ontvangen, gelijk Christus hen opwekt, zich daarover te verblijden, dat hun namen geschreven zijn in de hemelen. Boven het bereik van satan en wereld en zonde ligt het onwrikbaar fundament der zaligheid van de kerke Gods. Op het werk Gods in de harten der uitverkorenen gewrocht, vermag de duivel zijn helse pijlen af te schieten; Job kon hij onder Gods toelating tempteren; Paulus met vuisten slaan; maar de fonteinen der zaligheid in het welbehagen van de Vader vermag satan niet te vertroebelen, noch de fundamenten van Gods welbehagen te doen wankelen. Het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, blijft vast (Romeinen 9:11).

Van deze verkiezing spreekt Paulus en hij wendt ze in ons teksthofdstuk aan tot troost van het volk van God. De apostel doet zo geheel anders dan zij, die onder een schijn van de waarheid niet te willen verloochenen, luide prediken dat men van de verkiezing maar zwijgen moet en dan voorwenden, dat met dit leerstuk de "kleinen" onder Gods volk worden verstoten. Al, zeg, welke troost blijft er voor klein en groot van 's Heeren

kinderen over, zo de absolute soevereiniteit Gods, waaruit de zaligheid is, verzwegen wordt? Welke troost moet er geboden worden aan de oprechten in Sion, dan uit de vrijmachtige verheerlijking van Gods volmaaktheden naar Zijn eeuwig welbehagen? Het is te vrezen dat men op de droggronden van gevoeligheden en gemoedsbewegingen zich liever verlaat, dan op de hechte fundamenten, waarop God de zaligheid van de Zijnen in de eeuwigheid heeft gegrond.

Die eeuwige verkiezing volvoert God Zelf in de tijd. Het welbehagen des Heeren zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan. De verkiezing is van eeuwigheid, maar in de tijd, nu het gehele geslacht van Adam door de zonde der eerste mensen in verderfenis en ondergang is, bewijst God Zichzelf barmhartigheid te zijn, doordien Hij uit deze verderfenis trekt en verlost degenen, die Hij in Zijn eeuwige en onveranderlijke raad, uit enkel goedertierenheid uitverkoren heeft in Jezus Christus onze Heere, zonder enige aanmerking hunner werken (Art. 16, Ned. Gel. Bel.).

In de tijd van de Vader bepaald, worden de uitverkorenen als een vuurbrand uit het vuur gerukt. Ook zij zijn kinderen des toorns van nature; ook zij wandelen op de brede weg tot het verderf. Maar God rukt hen uit satans klauw en trekt hen met koorden van Zijn goedertierenheid; met mensenzelen en touwen der liefde. Zij zijn de Heere een uitverkoren vat. Het meetsnoer van Zijn soevereine liefde valt in hun harten.

Jacob en niet Ezau wordt erfgenaam der belofte. Ruth en niet Orpa wordt Israël ingelijfd en met Thamar geschreven in het geslachtsregister van Christus. Manasse, Paulus, de moordenaar, ze zijn onder de roede van Gods welbehagen doorgedaan, naar het gemaakt bestek van voor de grondlegging der wereld, zijn zij als levende stenen gelegd op het fundament Jezus Christus. En voor elk van Gods uitverkorenen breekt de tijd der minne aan. Eigen schuld, ja eigen schuld doet ons verloren gaan; maar vrije genade maakt de zaligheid deelachtig.

O wonder van Goddelijke soevereiniteit! Zo maar het geloof een weinig houvast verkrijgen mag, moet elke toegebrachte met grote verwondering en aanbidding wel uitroepen:

*"Waarom was het op mij gemunt,
daar zovelen gaan verloren,
wien Gij geen ontferming gunt."*

Neen, om hun goeddoen zijn Gods kinderen tot de zaligheid niet gekomen; niet omdat zij het wilden zijn zij zalig geworden, maar omdat God het heeft gewild. *Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen.*

Daarom zullen zij de zaligheid beërven. Christus heeft Zichzelf voor hen gegeven, opdat Hij hen trekken zou uit deze tegenwoordige boze wereld, naar de wil van onze God en Vader, Dewelke zij de heerlijkheid in alle eeuwigheid. O, dat het volk Hem lof en eer geve, Wiens wil in hen volbracht werd, toen Hij hen trok uit hun goddeloos gezelschap of uit het midden van hun vrome vrienden nam, en de pijl van Zijn Woord deed treffen in hun harten Want God werkt wel vrijmachtig in de volvoering van Zijn verkiezing, maar in die vrijmacht bepaalde Hij ook de middelen, die Hij ter zaligheid gebruiken wil. Aan die middelen zijn alle mensen gebonden. Het is volstrekt niet om het even hoe een mens leeft. Spotters zijn het met hun eigen zaligheid; vijanden van Gods eeuwige soevereiniteit, die hun zondig leven willen dekken met de uitverkiezing en spreken:

"Als ik uitverkoren ben, zal ik wel tot de zaligheid komen." Niemand spreekt op zulk een wijze over natuurlijke zaken. Wat baat het een landman of hij zijn akker mest en ploegt en bezaait, zo God de wasdom niet geeft? En anderzijds, God kan het graan wel uit de aarde brengen zonder ons werken. Maar niemand zal toch bij die erkenning van zijn arbeid afzien. Hoeveel te meer betaamt het ons dan met ernst de van God beschikte genademiddelen te gebruiken. Eenmaal staande voor Gods rechterstoel, zal niemand kunnen zeggen: "Ik was niet uitverkoren." De zonde zal hem in het aangezicht vliegen en zijn consciëntie branden in de plaats der pijniging, waartoe Gods eeuwig recht hem vonnissen zal. Een ieder zal wegdragen naar hetgeen hij gedaan heeft.

O, nee, het is niet om het even hoe een mens leeft. En toch het is alleen de soevereine wil Gods, waardoor een verloren zondaar tot de zaligheid gebracht en met God verzoend wordt, en anderen verloren gaan. Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit dezelfde klomp te maken het ene vat ter ere en het andere ter onere? En of God, willende Zijn toorn bewijzen en Zijn macht bekend maken, met vele lankmoedigheid verdragen heeft de vaten des toorns tot het verderf toebereid; en opdat Hij zou bekend maken de rijkdom van Zijn heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid, die Hij te voren bereid heeft tot heerlijkheid?

Ja, het volk is te voren bereid tot heerlijkheid, opdat God in de tijd zou bekend maken de rijkdom van Zijn heerlijkheid. Zij zijn bereid naar het welbehagen van de Vader in Christus van de grondlegging der wereld en zij zullen komen door het Goddelijk licht geleid, al was het van de einden der aarde en ging hun pad ook door de zee. Zij zijn in de handpalmen Gods gegraveerd. Niemand zal ze uit de hand van de Vader rukken, waarin zij zijn krachtens hun verkiezing van God. Daarom, daarom alleen zullen zij de zaligheid beërven.

Zie, volk, uw verkiezing van God; laat uw ziel zinken in het soeverein welbehagen van de Vader, waaruit u toekomt alles wat tot uw zaligheid dient. Daaruit ook is uw rechtvaardigheid voor God, die rust op de vaste grond van Christus' voldoening.

2. **Op de vaste grond van Christus voldoening** letten wij nu in de tweede plaats.

Van die voldoening spreken de woorden: "Christus is het, Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is; Die ook ter rechterhand Gods is; Die ook voor ons bidt."

Van de twee staten van Christus wordt in deze tekst gesproken: van de staat van Zijn vernedering en van de staat van Zijn verhoging. Door de staten van Christus verstaan wij de verhouding, waarin Hij stond tot het recht Gods. In de staat van Zijn vernedering was Hij om de zonden Zijns volks een schuldenaar; in de staat van Zijn verhoging de door het recht vrijgesproken. Schuldig is Hij verklaard, omdat Zijn volk schuldig was; schuldig tot het oordeel van de dood. Door al de krommingen van het Romeinse recht door Pilatus, liep het onkreukbaar recht des Heeren Heeren. Dat recht eiste van de Borg des Verbonds de volkomen betaling, tot de laatste kwadrantpenning toe, opdat de schuld Zijns volks werd uit Gods boek gedaan. Zonder de volkomen voldoening is er geen verzoening. God kan de zonden niet vergeven, tenzij Zijn recht heeft voldoening gevonden van de bedreigde straf. Beide de gerechtigheid en de waarheid Gods eisten daarom van Christus de dood.

Daarenboven moest de dood verslonden worden tot overwinning. De dood was de laatste fortificatie, waarin satan zich genesteld had in de strijd, die hij tegen Sions Koning met de moed der wanhoop kampte. En in die laatste sterkte heeft de gezegende Immanuel satans kop voor eeuwig vertreden. Hij heeft te niet gedaan degene, die het geweld des

doods had, dat is de duivel. Als de Leeuw uit Juda's stam is Hij de dood ingegaan, Wiens overwinning van de grondlegging der eeuwen onwrikbaar vast stond, nademaal de Vader het Lam heeft waardig geacht het boek te nemen en de zegelen te verbreken. Niet als een martelaar, die te bewenen was, als geschiedde door de van Christus bestrafte vrouwen, die Zijn kruis volgden, maar als de Held, bij Wien hulp was besteld, is de Heere Jezus de dood ingegaan.

In Zijn dood ligt alzo de grond der verzoening van de uitverkorenen met God en van hun overwinning van satan en al diens helse machten. In die dood was oneindig meer dan het lijden, dat aanschouwd werd, toen Hij het kruis droeg op de door geselslagen geploegde rug en toen Hem handen en voeten zijn doorboord. Zulk een dood stierven (zij het om eigen schuld) ook de moordenaren. Het sterven van Christus hield echter meer in. Hij droeg de eeuwige last van de toorn Gods tegen de zonde van het menselijke geslacht. De oneindige, ondeelbare toorn Gods is op Hem uitgestort. Wat in de hel geleden worden zal door al de verdoemden, dat heeft Christus geleden, toen Hij de smadelijke, smartelijke en vervloekte dood is gestorven.

Hij is neergedaald ter helle, dat wil zeggen, Hij heeft de helse pijn geleden vóór Zijn sterven; niet na Zijn dood, zo Rome bazelt, als zou Christus na de dood tot een voorborg ter helle zijn neergedaald. Er is geen helle-voorborg en toen de Heere Jezus stierf ging Zijn ziel ten hemel en Zijn lichaam werd in het graf gelegd. Maar Hij is neergedaald ter helle zó, dat Hij vóór Zijn sterven geleden heeft, wat Zijn volk eeuwig in de hel had moeten lijden. O, de dood van Christus is zulk een verschrikkelijke dood geweest. Niemand kan die diepte peilen. Het volk van God is duur gekocht. God heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hem overgegeven tot de dood, ja tot de dood des kruises. Dat lijden had Hij niet kunnen doorstaan, ware Hij niet de eeuwige en waarachtige God geweest. De mens zal onsterfelijkheid aandoen om in de hel de eeuwige brandende toorn Gods te dragen; doch de Heere Jezus heeft het helle-lijden Zich onderworpen in Zijn vernedering. Toen heeft de Goddelijke natuur de aangenomen mensheid ondersteund. Daardoor alleen vermocht Hij deze zoendood te sterven en de strijd met satan te doorworstelen. In die dood is alles volbracht, wat God de Vader eiste van Christus, om de uitverkorenen uit hun diepe val weder te verlossen en in Zijn gunst en gemeenschap te herstellen.

Het woord van de stervende Zaligmaker heeft geklonken tot in de hemelen en het zal weerklinken door de rol der eeuwen heen tot de uitersten der aarde: "Het is volbracht!"

Ja, in aller eeuwen eeuwigheid zal Gods uitverkoren schare van dit volbrachte borgwerk zingen voor de troon: "Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed." En reeds in dit leven wordt het de lofzang des geloofs van het volk van God. Hier is betaling voor de schuld van de schuldige; hier is verlossing uit de banden van dood en hel. De Geest des Heeren Heeren is op Christus, om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen; Hij is gezonden om te verbinden de gebrokenen van harte, om de gevangenen vrijheid uit te roepen en de gebondenen opening der gevangenis; *om uit te roepen het jaar van, het welbehagen des Heeren, en de dag der wrake onzes Gods; om alle treurigen te troosten.* In die dood heeft Hij Zijn eeuwige liefde uitgestort, opdat vijanden worden met God verzoend. Die dood van Christus is het onwrikbaar fundament van de rechtvaardigmaking dergenen, die zalig worden. Zij die voor de troon zijn hebben overwonnen door het bloed des Lams. Er is geen grondslag daarbuiten.

Daarom heeft elk mens nodig, dat hij door die ontdekkende genade des Heiligen Geestes van al zijn druggronden wordt afgestoten, waarop hij van nature rust en waarmee hij eens

verzinken zal in het eeuwig verderf. Wij moeten ontgrond worden om op de Steenrots gebouwd te worden. Ja, Gods volk moet door de ontdekking des Geestes van alles worden afgebracht, opdat het door het geloof alleen en geheel zijn zaligheid op Christus bouwen zal. Zo wordt Christus dierbaar een iegelijk, die gelooft. Zij zullen Zijn uitnemende liefde vermelden meer dan de wijn. Hun zonden eisten Zijn dood. De wonden zijn Hem geslagen in het huis van Zijn liefhebbers. O, wat wordt het dan een dolen in Zijn liefde; een dronken worden! Hij stierf om hen als vijanden met God te verzoenen.

Maar wat meer is, zegt de apostel: **Hij is opgewekt.** Hij kan van de dood niet gehouden worden. God de Vader heeft Hem opgewekt. Zijn recht eiste de opstanding, nu volkomen genoegdoening gegeven was. En door Zijn eigen kracht is Christus opgestaan, dewijl Hij macht had, Zijn leven weder aan te nemen, terwijl de Heilige Geest de opstanding werkte naar Romeinen 1:4. Nee Christus kon in de dood niet blijven. God drieënig eiste Zijn opstanding. En die opwekking is meer dan het sterven. Want toch de dood van Christus zou de toepassende kracht op Zijn leden missen, indien Hij daarin gebleven ware. Niet één zondaar zou uit het graf der zonde en des doods immer hebben kunnen opstaan, ware Christus niet opgewekt; niet één van Adams nakomelingen ware ten eeuwigen leven gekomen, zo niet Christus het leven had ontvangen en aangenomen. Gods volk leeft niet bij een dode Zaligmaker.

Hij Zelf zeide: "Ik leef, en gij zult leven." Hij is dood geweest en Hij leeft in alle eeuwigheid; Hij heeft de sleutelen der hel en des doods. In Zijn opstanding is Hij gerechtvaardigd. Daarin viel de uitspraak van de Vader, gelijk wij in ons derde punt nader overwegen zullen; in die opwekking is de ganse kerk gerechtvaardigd van de zonde en verwinnaar geworden van satan en dood. Zodra de Heere Zich als de Verrezen Levensvorst openbaarde aan de vrouwen en de discipelen, braken hun banden en week hun droefheid en hebben zij uitgeroepen: "Mijn Heere en mijn God." En zo gaat het Gods volk nog. Als de Levende, over Wien de dood geen macht meer heeft, past Christus de door Zijn dood verworven zaligheid van de Zijnen toe. Hij maakt hen vrij van de vloek der wet en zet hen in een staat van verzoening met God; Hij rukt hen uit de macht van de sterk gewapende en verlost hen uit de zonde. Hij wordt hen te sterk en verwint hun vijandschap, zodat zij de wapenen hunner vijandschap aan Zijn voeten neerleggen en Hem erkennen zullen als hun Heere en Koning. Wat meer is, Die ook opgewekt is. Hij leeft, opdat Hij het leven geve en onderhoude. In Hem is de Fontein des levens en in Zijn licht zien wij het licht. In zichzelf draagt Gods volk de dood. Ook bij al de weldaden, die in hen verheerlijkt werden, kan toch de kerke Gods niet leven.

Zij leren het wel verstaan, dat zij zijn als een lederen zak in de rook; gans uitgedroogd, hoe rijk en levensvol zij voor dien ook mogen geweest zijn. Maar in de Levensvorst is hun leven. Met Zijn volheid ontvangen zij genade voor genade. En Hij is ter rechterhand Gods, verheven tot de hoogste macht en heerlijkheid. Om die heerlijkheid heeft Hij gebeden, toen Hij in Zijn vernedering op aarde was. Toen bad Hij: "En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Ualven met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was." Dat was Zijn heerlijkheid en als de Zone Gods, eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. Die Goddelijke heerlijkheid heeft Hij verborgen achter het voorhangsel van Zijn menselijke natuur. Hij was en bleef God. Naar Zijn Godheid is Hij nimmer verminderd, noch in macht, noch in heerlijkheid.

Maar Hij heeft in Zijn Middelaarsbediening Zich-zelven vernietigd, dat wil zeggen, Hij heeft Zijn Godheid verborgen en het gebruik van Zijn Goddelijke deugden in de staat van

Zijn vernedering afgelegd, opdat Hij Zich vernederen zou tot in de kruisdood. Maar nu het werk, dat de Vader Hem gegeven heeft, is volbracht, nu begeert Hij de uitblinking van al de heerlijkheid van Zijn Godheid en Zijn Middelaarsbediening. En Hij is met die heerlijkheid verhoogd en is aan de rechterhand Gods. Op aarde was Zijn Godheid verborgen achter de menselijke natuur, maar in de hemel blinkt boven Zijn mensheid de Goddelijke natuur in volmaakte eeuwige heerlijkheid in de troon. Daar aanbidden Hem de heilige troongeesten; daar zingen de uitverkorenen eeuwiglijk Zijn lof, Hem erend met de ere, die Hem als waarachtig God toekomt, gelijk zij de Vader eren. Zie, dat is de ere, die Christus toekomt en waarmee Zijn volk Hem reeds in dit leven in de zalige verwondering van hun ziel leert aanbidden. De mens van nature kent Hem niet en weet van geen buigen in het stof. Eenmaal zal echter alle knie voor Hem gebogen worden, ja eens zullen alle ogen Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben. Met welk een verschrikking zullen zij dan bevangen worden, die Hem versmaad hebben en veracht. Schrik en beving zal hen aangrijpen en zij zullen de dood zoeken, maar niet vinden. Daarentegen wordt Christus verhoogd in de Zijnen, Die de Zoon kussen mogen en naar Zijn beide naturen Hem kennen en Zijn heerlijkheid aanschouwen door het geloof. In de aller-diepste vernedering van zichzelf en in hun niets worden voor God, gelijk Paulus zegt, "hoewel ik niets ben", roept hun ziel uit: "Gij zijt mijn God, daarom zal ik U loven; o, mijn God, ik zal U verhogen." Want reeds in dit leven vangen de jubelzangen van Gods kinderen aan, om hun Heere en Zaligmaker, naar de keuze van hun hart, lof en prijs te geven, boven alle schepselen, dewijl Hij hun God is.

Die heerlijkheid van hun Hoofd is hun ten goede. Daarvan spreekt de tekst als hij zegt: "Die ook voor ons bidt." Christus bidt niet voor de wereld, maar voor de gegebenen Zijns Vaders. Hen draagt Hij op Zijn Middelaarshart. Hij bidt om hun zaligheid; en om alles wat tot hun behoudenis dient. Zonder ophouden gedenkt Hij aan de gekochten met Zijn bloed, alzo Hij altijd leeft, om voor hen te bidden. Ook als zij niet kunnen bidden en door de opstandigheid van hun hart niet willen bidden. Gods volk leert zulke droeve toestanden veel kennen, ook dan bidt Hij voor de Zijnen. Zij hebben een biddende Hogepriester in de hemel. Daarom zal het water niet over de lippen komen, al dragen zij de doding des Heeren in hun lichaam en al moeten zij alle dagen sterven. In hun benauwdheid was Hij benauwd en Hij komt hen in alles tegemoet. Ja, Zijn bidden is eisen op grond van Zijn volbrachte Middelaarsbediening; een bidden, dat de Vader altijd hoort. Daarom zal geen verdervende plaag de tent van Gods kinderen naderen. Hij zal hun voet niet laten wankelen; uw Bewaarder, o volk van God, zal niet sluimeren. De zon zal u des daags niet steken, noch de maan des nachts. De Heere zal u bewaren van alle kwaad; uw ziel zal Hij bewaren. De Heere zal uw uitgang en uw ingang bewaren, van nu aan tot in der eeuwigheid. Want Hij bidt voor hen, dag en nacht.

O, sla toch uw oog, in al uw droeve toestanden en verdrukkingen, op Hem, van Wie Paulus zegt, *dat Hij is gestorven en wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.* Op de vaste grond nu van Christus zoen- en kruisverdiensten, wordt Gods volk gerechtvaardigd in de vrijspraak van de Vader.

3. **Die vrijspraak is de derde zaak, die in de tekst onze aandacht vraagt.**

Er zijn drie Personen in het Wezen Gods, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en aan elk dezer Personen wordt een werk in het bijzonder toegeschreven, dat onze oude Godgeleerden het huishoudelijk werk der Goddelijke Personen noemden. In de rechtvaardigmaking is God de Vader Rechter, handhavende de geschonden gerechtigheid

van het Wezen Gods. Hij eiste van Christus de voldoening; Hij wekte Hem op uit de dood; Hij rechtvaardigde Zijn uitverkorenen in Hem, zo volkomen, dat niemand meer beschuldiging kan inbrengen tegen de uitverkorenen Gods. God de Vader spreekt Zijn volk vrij in Christus. Want de rechtvaardigmaking is een vrijspreken van schuld en straf en een recht geven op het eeuwig leven. Ten spijt van Rome, dat de rechtvaardigmaking uit de heiligmaking laat opkomen, stelt geheel de Schrift rechtvaardigmaking tegenover verdoemen. En die vrijspraak van doemwaardige zondaren is aan te merken als het geloof voorafgaand en ook als geschiedend door het geloof.

De rechtvaardigmaking vóór het geloof is de vrijspraak van de Vader in Christus. Deze is van eeuwigheid in de raad en het Verbond Gods, waarin God de Vader de voldoening aanvaardde die Christus op Zich nam, om in de tijd te geven. Op grond daarvan, dat Christus van eeuwigheid is Borg geworden, zijn de uitverkorenen Hem gegeven en in Hem gerechtvaardigd. Ook is de rechtvaardigmaking «p& het geloof aan te merken in de opstanding van Christus, toen Hij is gerechtvaardigd in de Geest en Zijn uitverkorenen in Hem, die op grond van deze rechtvaardigmaking met Hem gezet zijn in de hemel. God de Vader handhaafde èn in de eeuwigheid èn in het lijden en sterven van Christus de gestrengde eis van het recht Gods. Want het is er toch verre van, dat God van de stiptheid van Zijn recht zou afstaan en op de troon der genade zou gaan zitten, om zonder genoegdoening van Christus als de wezenlijke grond van vrijspraak, de zondaars te rechtvaardigen. Dat leerde Arminius.

Maar Gomarus antwoordde hem, *dat hij met zulk een gevoelen voor Gods rechterstoel niet zou durven verschijnen*. Ten rechte. Met zulk een gevoelen kan een mens voor Gods rechterstoel niet verschijnen. God staat van de stiptheid van Zijn recht niet af. Hij rechtvaardigt de doemwaardige doch uitverkoren zondaar alleen met de volle handhaving van Zijn recht, dat door Christus is voldaan. Die rechtvaardigmaking vóór het geloof in Christus, waarvan o.a. Voetius zo duidelijk schrijft in zijn Catechisatiën, hebben onze Vaders dan ook vooral volgehouden tegen de Remonstranten. En deze verklaarden in hun vergadering te Rotterdam, de 5e maart 1619 gehouden, dat zij tot de Gereformeerden en hun gemeenten niet konden wederkeren, voor en aler o.m. werd gecondemneerd en gebeterd de leer: „Dat de mens gerechtvaardigd wordt als hij nog goddeloos is en dat alzo de vergeving der zonden gaat vóór de bekering.” Die leer moest verworpen worden, dat de rechtvaardigmaking geschiedt vóór het geloof, anders wilden de Remonstranten niet wederkeren. Maar de Dordtse Vaders wensten hen niet te ontvangen en hielden vast, dat de zondaar gerechtvaardigd wordt eer hij gelooft. Er is alzo een rechtvaardigmaking in Christus, èn in de eeuwige raad Gods èn in de opwekking van Hem uit de dood. Zo is de genade gegeven voor de tijden der eeuwen (2 Timotheüs 8: 29, 30). Daarom zal niemand bestaan in de vierschaar Gods, die enige beschuldiging wil inbrengen tegen de uitverkorenen. God is het, Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt?

Hier ligt de vaste grond der verzoening der uitverkorenen met God. Die vrijspraak zal niet kunnen gewroken worden; zij ligt boven het bereik van elke beschuldiging. Satans kop is vertreden; deze beschuldiger en lasteraar is alle macht ontnomen; en de wet is van haar vloek ontwapend. In de éne offerande van Christus heeft God de Vader Zijn kerk volkomen vrij verklaard van schuld en straf, zodat nimmer enige beschuldiging bij Hem kan worden ingebracht, niettegenstaande de uitverkorenen in zichzelf doemwaardig zijn en ook na ontvangen genade blijven, zolang zij in het vlees zijn. Op deze grond zullen de gekochten met het bloed des Lams eens op de wolken des hemels gerechtvaardigd worden in aller eeuwen eeuwigheid.

O, dat toch Gods volk in deze enige grond al zijn troost en vrede door het geloof vinden moge en de rust verkrijgen, die er voor hen overblijft. Want die vrijspraak moet in de tijd in de harten worden gegeven, opdat de uitverkorenen een dadelijke rechtvaardigmaking verkrijgen door het geloof. Brakel merkt ten rechte op, dat de rechtvaardigmaking vóór het geloof niet is de dodelijke rechtvaardigmaking. Door die dadelijke rechtvaardigmaking wordt de in Adam verloren zondaar uit de staat van Zijn doemschuld overgezet in de staat der verzoening met God. Zolang de uitverkorenen de rechtvaardigmaking door het geloof missen, zijn ook deze kinderen des toorns gelijk de anderen. De Antinomianen willen zich zonder dadelijke rechtvaardigmaking beroemen in de rechtvaardigmaking van eeuwigheid, doch niemand, die Gods Woord gelooft, zal dit gruwelijk gebroed volgen. Dat Woord spreekt zeer klaar van de rechtvaardigmaking door en uit het geloof, waardoor de zondaar vrede met God verkrijgt, door onze Heere Jezus Christus.

Deze rechtvaardigmaking door het geloof is mitsdien meer dan een bloot zich bewust worden der van God gekenden, dat zij reeds in Christus rechtvaardig zijn. Het is een dadelijke overzetting uit hun doemstaat in de staat der verzoening met God, gelijk ons Doopformulier zegt, dat de Heilige Geest hun toe-eigent, wat zij in Christus hebben. In Hem hebben zij allen reeds de volmaakte gerechtigheid, die voor God alleen bestaan kan, doch deze moet hun toegeëigend worden. Zij zijn schapen, doch moeten worden toegebracht; zij zijn naakt en moeten bekleed worden met de mantel der gerechtigheid.

Voor de in Christus gerekende en mitsdien in Hem gerechtvaardigde breekt de tijd des welbehagens aan, waarin God de Vader hen dadelijk aanziet in Christus, Hem in Zijn gerechtigheid hun toerekent en op grond daarvan vrij spreekt van het oordeel, dat krachtens hun inzijn in Adam op hen rust. Die toerekening van Christus nu geschiedt door het geloof, dat God de Heilige Geest in de ziel plant en dat Christus en al Zijn weldaden deelachtig maakt. Zo wordt in de wedergeboorte de uitverkoren zondaar dadelijk gerechtvaardigd door het geloof, nademaal Christus en Diens gerechtigheid hem van God volkomen wordt toegerekend. Zij worden overgezet uit de dood in het leven; uit de staat der verdoemenis in de staat der verzoening met God. In die toerekening ligt de vaste grond hunner behoudenis. Voor hen is geschreven: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods. God is het, Die rechtvaardig maakt, wie is het die verdoemt."

Evenwel ontbreekt velen van Gods kinderen de oefening des geloofs, om zich de geschonken vrijverklaring toe te eigenen. De duivel, de wet en hun eigen consciëntie beschuldigen hen, dat zij tegen al de geboden Gods zwaarlijk gezondigd en geen van dezelve gehouden hebben. En nademaal het recht Gods volkomen voldoening vordert, zien zij zich eeuwig verloren. O, dat legt hun ziel in banden des doods en doet velen soms lange tijd in de angsten der hel verkeren, al onthoudt de Heere hun de zoete uitlatingen van Zijn gunst en verzoening in Christus niet. Ja zelfs werkt de Heilige Geest, Die Christus verheerlijkt in de harten van zondaren, in hen een klare kennis van Christus, de Advocaat des hemels. Maar zomin in wereldse zaken een advocaat de vrijspraak geven kan, zomin kan Gods volk de volkomen vrijspraak van Zijn ziel bekomen, tenzij het vonnis Gods door de Vader hun wordt toegeëigend en door het geloof omhelsd. Daartoe spant God de vierschaar in de consciëntie en dagvaart Hij de uitverkorene voor Zijn rechterstoel. Daar staat deze als een zondaar, beladen met erf- en dadelijke zonden. Noch zijn werken, noch de ontvangen genade tellen hier. Hij kan niet anders dan het eeuwig

vloekvonnis inwachten en dat vonnis moet hij gans rechtvaardig achten. Ja Gods recht wordt hem lief boven eigen zaligheid.

Maar, o wonder van genade, Christus wordt hem toegeëigend en God de Vader spreekt hem volkomen vrij met een vrijspraak, die de Heilige Geest verzegelt in zijn hart, door het Woord, dat hem vrijmaakt, nu het geloof gesterkt wordt, om de gegeven Borg toe te eigenen, want het geloof is in de rechtvaardigmaking als een hand, die Christus aanneemt; niet als een hand, die werkt, maar als een, die ontvangt. Een werkende hand verdient; doch in het geloof is niet de minste verdienste; het is geenszins ook maar in het allerminste de grond, waarop de zondaar gerechtvaardigd wordt. Het omhelst alleen en eigent toe, de van God gegeven Borg en Zaligmaker met Diens volkomen gerechtigheid en de vrijspraak, die de Vader in Hem gegeven heeft. O, hoe vrij komt hier Gods volk te staan; zo vrij als hadden zij nooit zonden gehad noch gedaan, ja als hadden zij al de gehoorzaamheid volbracht, die Christus voor hen volbracht heeft.

Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn. Met ede bevestigt God het hun, dat Hij niet meer op hen toornen noch schelden zal. Ja zij verkrijgen recht ten eeuwigen leven. De liefde Gods daalt in hun ziel in zulke stromen, dat zij dronken worden van liefde, zich verblijdend met onuitsprekelijke vreugde in God. Zij hebben de eeuwige dood verdiend en zij krijgen het eeuwige leven. Nu zwijgt de donderende wet en kunnen zij satan wel tarten. Al hun beschuldigers zijn weggevaagd, terwijl hun consciëntie met die vrede vervuld is, die alle verstand te boven gaat. Wij dan gerechtvaardigd zijnde door het geloof, hebben vrede met God door onze Heere Jezus Christus. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt; wie is het die verdoemt? O, welgelukzalig is de mens, wien God de ongerechtigheden niet toerekent.

Komt zingen wij er van uit Psalm 32:1:

*Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven;
Die van de straf voor eeuwig is ontheven;
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevestigd,
Voor 't heilig oog des Heeren is bedekt.
Welzalig is de mens, dien 't mag gebeuren,
Dat God naar recht hem niet wil schuldig keuren,
En die, in 't vroom en ongeveinsd gemoed,
Geen snoed bedrog, maar blank' oprechtheid voedt.*

Toepassing.

In onze tekst is het onuitsprekelijk voorrecht van Gods volk beschreven; zij zijn gerechtvaardigd in Christus van al hun zonden. Daarentegen rust de toorn Gods op u die nog leeft, zo gij geboren zijt. Welhaast zal het vonnis des doods voltrokken worden, dat geveld is in het paradijs. Hoe vreselijk zal het u zijn, te vallen in de handen van de levende God. De schrik des Heeren bewege u tot het geloof en doe u Christus zoeken, in Wie alleen een doemwaardig zondaar van schuld en straf ontheven worden kan, eer gij in de hel zult neergestoten worden. De verdoemende kracht der wet is voor al dat volk weggenomen, dat in de levendmaking Christus werd ingelijfd, maar de vrucht der rechtvaardigmaking heeft Gods volk "voor zover het zulk een weldaad met een gelovig hart mag aannemen."

Geeft dan uw ziel geen rust voor u door het geloof in Gods vierschaar de vrijspraak moogt ontvangen. Hoe dierbaar u Christus geworden is, gij hebt tot uw rust de vrijverklaring van de Vader van node. De Heilige Geest verzekerde uw harten. En werd u die grote genade geschonken, de Heere verwaardige u Christus gedurig door het geloof te eigenen, als uw enig fundament, waarop gij voor God bestaan kunt. Bedroeft de Heilige Geest niet. De biddende Hogepriester doe u gedurig de kracht van Zijn voorbede ervaren. Het zij tot uw vertroosting, dat de Heere op Zijn volk nimmer toornen zal.

Treffen Zijn tuchtigingen u, het zijn Vaderlijke handelingen, om u meer en meer de zonde te doen haten en vlieden, tot Hij Zijn in Christus met Hem verzoende kerk opnemen zal in heerlijkheid, en eens naar lichaam en ziel beide rechtvaardig stellen zal op de wolken des hemels. Dan zal volkomen openbaar worden, dat alle beschuldigen, die zich in dit leven nog tegen u stellen, verstommen moeten. *Want wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het, Die rechtvaardig maakt; wie is het die verdoemt? Christus is het, Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is; Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt.* Hem, de enige en waarachtige God, zij de lof en de aanbidding en de dankzegging in der eeuwigheid. Amen.

17. De geheiligde wetenschap der begunstigen in Christus

Adventspreek over 2 Korinthe 8:9

Psalm 42:5

Lofzang van Maria: 6

Lezen: 2 Korinthe 8

Psalm 89:9,10

Psalm 68:3

Er is een volk, dat in de nachten zingt, in de donkere nachten van druk en ellende; een volk, dat door genade met de koninklijke zanger David zeggen mag: "Des nachts zal Zijn lied bij mij zijn."

David verkeert in grote nood. Van de troon verdreven door zijn eigen zoon, door Absalom, zwerft de vernederde koning in het Overjordaanse rond en zoekt hij eerbewering voor zijn verraders op het gebergte van Gilead. Daarbij is hij verstoken van het opgaan naar Gods huis. Zijn ziel schreeuwt naar God. Als een onweder de bergbewoners beroert, wanneer de afgrond tot de afgrond roept en de bliksemschichten, boven het hoofd en beneden de voet, van alle zijden vrees en ontroering brengen, zo is het in Davids ziel. En zo kan het dikwijls vanwege de in- en uitwendige bestrijden en door de diepe verdrukking bij Gods volk zijn. En toch verlaat de Heere van de Zijnen nimmer geheel. Hij neemt Zijn goedertierenheid niet van hen. Hij zal des daags zijn Zijne goedertierenheid gebieden en des nachts zal Zijn lied bij zijn. Zijn lied. Want de liederen, die Gods uitverkorenen zingen, zijn van de Heere gegeven. In Hem is de oorzaak hunner blijdschap en verheuging. Hij verkoor hen ten eeuwigen leven; Hij kocht hen met Zijn bloed; Hij betaalde hun schuld; Hij droeg hun ongerechtigheden; Hij trok hen met de touwen van Zijn liefde. Hij is de God hunner zaligheid. Zijn lied zal Zijn verlost volk zingen, Hem gevend de eer Zijns Naams, die Hem toekomt in aller eeuwen eeuwigheid.

Nachten zijn er in het leven van Gods kinderen; nachten van zonden; nachten van druk en versmading. Vrienden en vijanden spannen soms samen. Maar dat alles komt slechts tot een bepaalde hoogte. De Heere stelt de benauwing paal en perk. Hij verwekt een levende hoop op Hem en in die hoop zingt het bedrukte volk, hoe donker de nacht ook wezen moge. De Heere zal hen niet begeven, noch verlaten. Hun ziel stort zich uit voor God, de God hans levens; hun gebed is tot Hem en Zijn beloften bemoedigen zó zeer, dat in de diepste verdrukking en benauwing de ziel verruimd wordt, om van de Heere te zingen. Hoe bang de omstandigheden ook zijn, God staat erboven. En zo maar iets daarvan mag worden aanschouwd, zal het volk van de Heere zingen. Zo is er een lied niet alleen in dagen van voorspoed, maar zelfs in de nachten van tegenheden, gelijk Paulus sprak van een roemen in de verdrukking. Door de tranen der benauwdheid heen klinkt het lied der verheuging. Och, dat Gods volk ook te midden van de bange wereldweeën van dit lied des Heeren zingen mocht. Het wereldgebeuren ligt toch in de hand van het Lam, Dat het boek met zeven zegelen nam uit de rechterhand Desgenen, Die op de troon zit. De volvoering van Gods raad is aan Hem toebetrouwd, Die het grote werk der verlossing van verloren zondaren volbracht en Die alles richten zal tot de zaligheid van de Zijnen. Om hunnentwil kwam Hij in de aller-diepste vernedering, werd Hij arm, opdat zij rijk zouden worden in Hem.

Welhaast hopen wij weder de geboorte van Christus te gedenken in Bethlehems stal. Het mocht de Heere behagen onze harten voor Zijn komst te bereiden, opdat wij in waarheid Kerstfeest mogen vieren, in de geheiligde kennis, die de Heere werkt in de Zijnen.

Daartoe heilige de Heere Zelf de overdenking van het woord des apostels in 2 Korinthe 8:9:

"Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zou rijk worden."

In deze woorden spreekt de apostel van:

De geheiligde wetenschap der begenadigden in Christus.

Laat ons die wetenschap naspeuren:

- 1. In haar verheven aard.***
- 2. In haar uitnemend Voorwerp.***
- 3. In haar onuitsprekelijke inhoud.***

1. De verheven aard van deze wetenschap ligt in haar geheiligd karakter.

Paulus spreekt in onze tekst niet van een wetenschap, die ons van nature eigen is. Hoe hoge vlucht van 's mensen wetenschap ook nemen moge, hetzij op natuurlijk, hetzij op geestelijk gebied, het Woord des Heeren zegt ons, dat de mens verduisterd is in het verstand; hij is blind, van verre niet ziend. Nooit zal enig mens, zonder wedergeboorte, ook maar iets verstaan van de grote verborgenheid der zaligheid. Wij kennen Christus niet, ook niet al hoorden wij van kindse dagen af van Hem spreken en al lazen wij van Hem in Zijn Woord. De wetenschap, waarvan onze tekst spreekt, is een bovennatuurlijke, door de Heilige Geest gewrochte; een wetenschap, die niet een bloot weten is, doch één, die heerschappij verkrijgt in onze harten en ons leven richt.

Paulus beroept zich daarop. Hij toch handelt in het achtste en negende hoofdstuk van deze brief van de inzameling voor de arme gelovigen in Jeruzalem. De verwoesting der stad door de Romeinen had nameloze ellende en verdrukking over hen gebracht. In de verschillende gemeenten werden dan ook collecten voor deze armen gehouden. Vooral de gemeenten in Macedonië hadden hun liefde en gemeenschap der heiligen bewezen. "Gods genade had die van Macedonië verwaardigd, dat in vele beproevingen der verdrukking de overvloed van hun blijdschap en hun zeer diepe armoede overvloedig geweest is tot de rijkdom hunner goeddadigheid. Want zij zijn naar vermogen, (ik betuig het), ja boven vermogen gewillig geweest."

En deze Macedoniërs worden degenen, die te Korinthe zijn, tot voorbeeld gesteld; ja Titus is opgedragen hun gaven in te zamelen. "Ik zeg dit niet als gebiedende, maar als door de naarstigheid van anderen ook de oprechtheid uwer liefde beproevende." Zo zal de oefening der weldadigheid blijven. De Heere Jezus heeft de armen nagelaten, opdat aan hen de liefde bewezen worde tot leniging van hun nood. Ook deze dagen roepen om vervulling van veler nooddrift. Gods Woord geldt ook in dit opzicht ons, opdat de liefde niet verkoele, en wij gedenken allermeeft de huisgenoten des geloofs. De druk der tijden treft velen zeer zwaar. Ja, wonden zijn geslagen, die niet door de mens te helen zijn; het gemis van hen, die door de dood werden ontrukkt, kan niemand vergoeden. Maar de betoning der oprechte liefde kan de droefheid en smart verzachten; en de liefde hebben in het bijzonder Gods volk te betonen.

En om daartoe te bewegen, gebruikt Paulus nu een krachtige drangrede; de drangrede: "Gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was."

Neen, die drangrede heeft geen kracht als de geheiligde wetenschap wordt gemist. Dan verstaan wij niet wat in dat arm worden na de Heere Jezus ligt; dan is er geen erkenning des harten van dit grote wonder der eeuwige liefde Gods, dat Hij alzo lief de wereld gehad heeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; dan zijn en blijven wij vreemdelingen van Christus en zal Hij eenmaal openlijk ons aanzeggen: "Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij, die de ongerechtigheid werkt."

De wetenschap der begenadigden in Christus is het gewrochte van de Heilige Geest. Velen hebben door de kennis van hun verdorven verstand getracht de weg des levens te bewandelen; doch zij zijn tekort geschoten. Terecht heeft de kerk de dwaalgeesten uitgeworpen, die de mens het vermogen toekenden om met eigen verstand God te kennen. De openbaring des Heeren in Zijn Woord is volkomen, te weten (zo zegt onze belijdenis) zoveel als ons van node is tot Zijn eer en tot zaligheid van de Zijnen. Aan die openbaring behoeft niets te worden toegevoegd; dat kan ook niet. Maar hoe genoegzaam deze bijzondere openbaring Gods ook zij, niet één mens vermag die te verstaan buiten de verlichting van de Heilige Geest. Men moge het voor "gezond-gereformeerd" uitkramen, dat wij behalve de Bijbel niets meer nodig hebben, doch eenieder bedenke wel, dat de verborgenheden van Gods Woord ons moeten ontdekt door de krachtdadige, verlichtende bediening van de Heilige Geest. Dan verkrijgen wij de wetenschap, waarvan Paulus in onze tekst handelt.

Die wetenschap, met haar verheven aard, werkt de Heere dan ook in Zijn volk. Ook dat volk is blind van nature, gelijk de anderen. Maar de Heere opent de ogen en doet de verloren staat kennen, waarin geheel de wereld verdoemelijk ligt voor God. O, dan wordt het zo anders dan het is bij het bloot weten alleen dat dit in de Bijbel staat geschreven. Het wordt zo gans verloren. Bij het licht van Gods alwetendheid wordt geheel het leven voor ogen gesteld, van kindse dagen af; een leven vol van zonden en ongerechtigheden, ook al weet de wereld niets van ons gedrag te zeggen. Schuldig wordt dat volk aan al Gods geboden; schuldig voor God. Want dat volk krijgt met God te doen. Er zijn vele overtuigingen van bedreven zonden, die niet zaligmakend zijn. Deze alle zijn van tijdelijke aard, en zodra de consciëntie maar zwijgt, wordt de valse, dodelijke rust weder verkregen, waarin de mens van nature zich vleit, tot het verderf hem overkomt. Maar die rust wordt in de ware kennis Gods opgezegd. Gods recht wordt op de ziel gebonden. Dat recht eist voldoening tot de laatste kwadrantpenning toe. De wet wordt een tuchtmeester tot Christus en jaagt de ziel voort. Het is gewogen, gewogen en te licht bevonden. O, zulken roepen het in de weedom hunner ziel uit: "Mijn ingewand, mijn ingewand, ik heb barenswée, o wanden mijns harten!" Het wil wat zeggen, voor de eeuwigheid geschapen te zijn en God niet te kunnen ontmoeten.

Ziet, hier wordt een wetenschap gewrocht, die de wereld niet heeft. Hier is geboren een ware kennis van Gods volmaakte deugden en een ware zelfkennis. Hoe meer de één wast, hoe groter ook de andere wordt. Hier is een verlichting des harten gewrocht, die eindigt in het eeuwig omkomen van de mens met al zijn zonden en deugden, en in het volkomen zalig worden in Christus. Deze wetenschap baart beide smart en blijdschap; vernedering en aanbidding. God geeft Zichzelf aan Zijn volk te kennen, zo Hij een God der zaligheid in Christus is. Hij werkt een wetenschap, van Zijn eeuwig welbehagen, om Zich niet

alleen in gerechtigheid te verheerlijken in de verworpenen, maar ook in barmhartigheid in de uitverkorenen. Dit geeft zulk een zoete smaak in de ziel, dat zij van het welbehagen Gods met onuitsprekelijke verwondering getuigen moet. En niet anders is de wetenschap in het kennen van Christus in de beide staten van vernedering en verhoging. Deze wetenschap doet van Hem uitroepen: "Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend." Ja, de verheven aard dezer wetenschap is hemels en geeft de voorsmaken van de hemel al op aarde te genieten. De dichter roept er van uit in Psalm 139: "De kennis is mij te wonderbaar." Hoewel het kennen op aarde ten dele blijft, evenwel is er in deze wetenschap zulk een zekerheid en zulk een geestelijk genot, dat zij zó zeer de wetenschap der wereld overtreft, als het leven de dood. Zij is de van God gegeven wetenschap, waarin het kennen is ten eeuwigen leven. Ziedaar haar verheven aard. Gelijk de aard van de wetenschap, waarvan de tekst spreekt, verheven is, zo ook is haar Voorwerp uitnemend. Beschouwen wij dan nu die wetenschap:

2. In haar uitnemend Voorwerp.

Dit voorwerp is de genade van onze Heere Jezus Christus. Zowel de Persoon als de genade is uitnemend, boven alle schepsel in hemel en op aarde. Hij is veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Zijn lippen; Hij is blank en rood; Hij draagt de banier boven tienduizend. Zijn hoofd is van het fijnste goud, van het lichtste goud; Zijn haarlokken zijn gekruld, zwart als een raaf. Zijn ogen zijn als der duiven in de waterstromen, met melk gewassen, staande als in kasjes der ringen. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Deze gans bijzondere uitnemendheid blijkt ook uit de namen, waarmee de apostel Hem in de tekst noemt.

Hij is de Heere, omdat Hij de volkomen heerschappij heeft over Zijn kerk, die Hij regeert in gerechtigheid. "Hij zal de armen met gerechtigheid richten en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen. Ja, Hij heeft alle macht in hemel en op aarde, en is gezet in de hemel, ver boven alle overheid en macht en kracht en heerschappij en alle naam, die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomstige. Zijn heerschappij beheerst mitsdien ook alle vijanden van Sion, zodat dezen Zijn arme kerk niet meer benauwen zullen dan Hij tot haar profijt toelaat. En Hij zal van de Zijnen zekerlijk verlossen. Hij zal de aarde slaan met de roede Zijnsmonds, en met de adem van Zijn lippen zal Hij de goddelozen doden. O, hoe veilig ligt Gods volk onder Zijn hoede. Hij is de Koning der koningen, Die blinkende verschijnen zal. En uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid.

Bovendien ligt in die benaming Heere de betekenis van eigenaar, bezitter. Christus is de Eigenaar, Die Zijn uitverkoren kerk volkomen bezit. Deze is Hem gegeven van de Vader suft de grondlegging der eeuwen, toen Hij met Zijn hart voor haar is Borg geworden en in het verbond voor haar intrad, nemend op Zich om aan al de eisen van het verbond te voldoen. Toen heeft de Vader de uitverkoren kerk Hem gegeven, daar de volbrenging van de verbondsvoorwaarden door Christus niet falen kon. Hij heeft dan ook Zijn gemeente verkregen door Zijn bloed. Zij is de Zijne. Hij kon zeggen: "Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn", hoewel zij nog moesten worden toegebracht. Maar hij bezit hen al. En Hij maakt hen dadelijk Zijn eigendom, als Hij hen door de Heilige Geest opeist uit de slavernij van satan en zonde en uit de dienstbaarheid der wet, en al hun vijandschap, waarmee zij van nature tegen Hem vervuld zijn, in hen verbreekt. Hij neemt hen in bezit en bewaakt hen in Zijn kracht, opdat de zonde, hoewel deze hen bestrijdt zo lang zij in dit leven zijn, in hen niet heerse.

Ja, Hij bereidt hen tot Zijn eeuwige bezitting, hen eenmaal opnemend in Zijn heerlijkheid. Welke machten zich ook opmaken om Christus van de Zijnen te ontroven, niemand zal hen uit Zijn hand rukken. Toen de draak de vrouw, dat is Gods kerk, vervolgde en water als een rivier achter haar wierp, kwam de aarde de vrouw te hulp en verzwoeg de rivier. De Heere zal over Zijn bezitting waken.

*Gewis, hoe hoog de nood mag gaan,
God zal Zijns vijands kop verslaan;
Dien haar'gen schedel vellen.*

Niet minder troostvol voor des Heeren volk blinkt de uitnemendheid des Heeren uit in de tweede benaming, die de apostel van Hem geeft. Zijn Naam is Jezus, dat is Zaligmaker, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden. Jezus is de eigen Naam van de beloofde Messias. Hij is zo genaamd op last van de Vader van de engel, die Zijn komst in het vlees aankondigde aan Maria. Die naam heeft Hij gedragen in Zijn omwandeling op aarde; die naam was boven Zijn hoofd geschreven op het vloekhout; in die naam hebben de apostelen gepredikt.

Stefanus zag Jezus staande aan de rechterhand Gods; aan Saulus heeft Hij Zich met die naam geopenbaard als de door hem Vervolgde, en openbaart Hij Zich in al degenen, die in Hem geloven zullen. Hij alleen draagt die naam terecht. Niemand is het geoorloofd zich met die naam te noemen; dit is de gruwel der Jezuïeten, die Hem naar kroon en heerlijkheid steken. Hij alleen is Zaligmaker. Hij verlost van het grootste kwaad en brengt tot het hoogste goed. Zijn uitverkorenen zijn van nature de drievoudige dood onderworpen en gans onmachtig, ja onwillig zichzelf te verlossen. Maar Hij rukt hen als een brandhout uit het vuur en verzoent hun schuld en reinigt hen van de zonde. Ja, Hij brengt hen tot het hoogste goed, dewijl Hij hen herstelt in de gunst en gemeenschap Gods, hier door het geloof, en eenmaal in volmaakte, eeuwige heerlijkheid. Zalig maken is Zijn werk. Niets, ook niet het allerminste, is daarin de mens. Hij verwierf de zaligheid en past ze Zelf ook toe.

O, hoe uitnemend is Deze, Die Zijn bloed gestort heeft om vijanden met God te verzoenen. Voor de grootste der zondaren is in Hem behoudenis. Hij is het grote Voorwerp van de geheiligde wetenschap van de Zijnen, die door het geloof alles in Hem vinden, wat tot hun zaligheid van node is. De valse, dodelijke gerustheid, waarin zij leefden, wordt hun opgezegd en al hun gronden ondermijnd, opdat zij Hem alleen als hun Zaligmaker roemen zullen.

Hij is de Christus, de Gezalfde. Hij is van eeuwigheid af gezalfd geweest; van de aanvang, van de oudheden der aarde aan. De Vader verordineerde Zijn eniggeboren Zoon tot Zaligmaker. Hij was Zijn lust en vermaking, te allen tijde voor Zijn aangezicht spelende. Spelend in de wereld Zijns aardrijks en Zijn vermakingen zijn met de mensenkinderen. Hij is gezalfd met de Heilige Geest, zonder mate, en vermocht mitsdien al de ambten te vervullen, die tot behoudenis van Zijn kerk onmisbaar zijn. Hij is gezalfd tot Profeet en tot Priester en tot Koning. Hij leert de weg der zaligheid; Hij verzoent de schuld en bidt; Hij verlost en regeert. O, welk een onbeschrijfelijke uitnemendheid bezit dit grote Voorwerp des geloofs. Meer dan Salomo is hier. De scepter Zijns Koninkrijks is een rechte scepter. "Gij hebt gerechtigheid liefgehad en ongerechtigheid gehaat; daarom heeft U, o God, Uw God gezalfd met olie der vreugde boven Uw medegenoten." Hij geeft

Zich aan Zijn volk in al Zijn schoonheid te kennen, zo de wereld Hem niet kent, opdat dat volk Zijn uitnemende liefde vermeldde, meer dan de wijn.

En gelijk nu Zijn Persoon gans uitnemend is, alzo ook Zijn genade. Vrijwillig heeft Hij Zijn volk liefgehad en Zichzelf voor hen overgegeven. Hij huwde Zijn zwarte bruid, in het welbehagen van de Vader Hem verkozen. Zijn liefde is niet door haar opgewekt. Hij heeft van de Zijnen liefgehad toen zij nog vijanden waren. In hen was niets, dat Hem bekoren kon. Hijzelf betuigt het: "Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren." Nooit zouden zij naar Hem hebben omgezien, als Hij niet naar hen eerst omzag. Vervuld met eeuwige liefde, is Hij vol van genade en waarheid. Zo openbaart Hij Zich aan van de Zijnen en verkrijgen dezen de wetenschap van de genade van de Heere Jezus Christus. Het is de genade tot rechtvaardiging en heiligmaking en verlossing; die is alleen in Hem. Daarom wordt Hij Zijn volk lief; daarom kunnen zij niet buiten Hem. Hoe meer zij hun eigen ledigheid, schuld en onreinheid door de ontdekking van de Heilige Geest mogen kennen, hoe dierbaarder de genade van Christus hun wordt. Uit Zijn volheid ontvangen zij genade voor genade.

Deze genade is voor de doodschuldigen. Ook de uitverkorenen zijn geworpenen op het vlakke des velds; gans schuldig en onrein; kinderen des toorns van nature, als al de anderen. En zij leren zichzelf kennen zo zij zijn: verdoemelijk voor God. O, dan wordt de genade hun dierbaar en uitnemend. Met de tollenaar roepen zij uit: "O God, wees mij zondaar genadig." Het wordt een smeken om de genade, die in Christus Jezus is, opdat zij uit genade zalig worden. En die genade sluit alle werk uit. Anderszins is de genade geen genade, of het werk geen werk meer. Er is niets schadelijker dan ons werk door de genade te willen mengen. En toch, Gods volk gaat hieraan zo kreupel. Zij behoeven niet alleen de overtuiging, waardoor hun blinde zielsogen geopend worden, als zij op de weg der zonde worden staande gehouden, maar ook de voortgaande ontdekking van de Heilige Geest, waardoor zij van alle gronden, waarop zij willen steunen, worden afgestoten, opdat zij de rechte wetenschap verkrijgen van de uitnemende genade van de Heere Jezus Christus, als hun Zaligmaker.

Het is wel een droevig teken onzer dagen, dat over het algemeen die ontdekkende genade zo zeer wordt gemist. Bij de ontvangen weldaden leeft het volk van God maar al te zeer voort, doch de ware blijdschap des geloofs in de vrijmaking der ziel wordt gemist. Hoe groot zijn ook de gevaren, dat satan zijn helse aanvallen op het volk richt en bij het gemis hunner levende gestalten hun ziel schudt als de bomen des wouds bewogen worden door de wind. Noch een krachtige omkeer, die de bekering zichtbaar maakte voor geheel de Wereld, gelijk sommigen van Gods volk uit een gruwelijk zondeleven zijn getrokken; noch de zoetste gestalten, waarin wij korter of langer tijd mochten leven; noch een bewustzijn van onze rechtvaardigmaking, kan ons uit satans strikken redden; alleen de genade behoudt Gods kinderen. Ik heb meermalen Gods kinderen in zeer droeve en moedeloze gestalten gezien, tot aan de grenzen van de wanhoop toe - hoewel God hen daaraan niet gans overgeven zal - omdat zij meer op de gestalten van hun gemoed bouwden en op de ontvangen weldaden, dan dat zij in de genade hun grondslag en leven hadden. Het spore ons te meer aan om de ontdekkende, armmakende genade te begeren, opdat wij er iets van leren verstaan: "Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof; het is niet uit u; het is Gods gave."

In die wetenschap der uitnemende genade wordt alle roem van het schepsel uitgesloten. "Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? En zo gij het ontvangen hebt, wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen halt?" De ontvangen genade is

een getuigenis van onze algehele armoede en verdoemelijke schuld. Waar is dan de roem? Zij is uitgesloten. Uitgesloten ook als het geldt het roemen in de weldaden. De Heere klaagt over Zijn volk, dat het vertrouwd heeft op zijn schoonheid, toen er een naam van uitgang onder de heidenen vanwege de rijkdom der genade, waarmee God het had versierd. De verheffingen op de genade zijn de miskeningen ervan en doen onze ziel in het dorre wonen. "Zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend gelijk men behoort te kennen." Paulus' roem in de genade vloeit uit de levende erkenning: "Hoewel ik niets ben."

Om tot die roem te komen, is onmisbaar wat de apostel op een andere plaats zegt: "Ik sterf alle dagen." Stervende aan zichzelf, zal Gods volk leven in Christus en de wetenschap van de genade vermeerderen. In die genade ligt het leven en de overwinning van de dood; beide genade om te leven en genade om te sterven. De zware drukwegen, waardoor de Heere soms Zijn volk leiden wil, noch de bange wereldweeën, waaronder ook Gods kerk doorgaat, zouden minder drukken, als de genade in hen meer uitblonk. Hoe klaar getuigt hiervan de apostel, als hij van zijn verdrukking melding maakt en dan schrijft: "Als die in alles verdrukt worden, doch niet benauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig; vervolgd, doch niet daarin verlaten; neergeworpen, doch niet verdorven; altijd de doding van de Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden."

Zie hier de geheiligde wetenschap van de genade van de Heere Jezus Christus, krachtig vertroostend in al het leed, dat Gods volk in deze wereld overkomen kan. O, welk een uitnemende genade. Zij verlaat zelfs in de dood Gods kinderen niet, maar doet hen betuigen: "Het sterven is mij gewin." O volk van God, sta er naar die genade te kennen en in levende oefeningen te hebben.

Ja, de genade, die Paulus als het uitnemend voorwerp van de wetenschap der heiligen stelt, geeft een vrijmoedige toegang tot God. De zonde heeft een verdoemde kracht. Zij maakt scheiding tussen de Heere en Zijn volk. Echter is er geen verlossing van de zonde, dan alleen in de genade van Christus. Daarom heeft Gods volk die genade van node, waarin de ziel vervrijmoedigd wordt om toe te gaan tot de troon van God. Dit is de wetenschap, waarvan in onze tekst gesproken wordt. Daarin verkrijgt de genade heerschappij, opdat gelijk de zonde geheerst heeft tot de dood, alsook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere. Deze heerschappij der genade breekt de kracht der zonde in ons en vervrijmoedigt ons in Christus in te gaan in het binnenste heiligdom. En zij bewaart, nademaal zij is voorkomende, bijblijvende en achtervolgende genade.

O, welk een uitnemend voorwerp heeft de geheiligde wetenschap der vromen, namelijk de genade van onze Heere Jezus Christus.

3. In de derde plaats spreekt Paulus in onze tekst van *de onuitsprekelijke inhoud der geheiligde wetenschap van de begenadigden in Christus*

"Dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zou rijk worden." Hij was rijk. Hij was en is en blijft waarachtig en eeuwig God, door Wie alle dingen zijn gemaakt. Hem is het goud en het zilver en het vee op duizend bergen. Zo Hem hongerde, Hij zou het ons niet zeggen. Hij kan zeggen: "Al wat de Vader heeft, is Mijne." Hij is de Volheerlijke in Zichzelf; zelfs de engelen bedekken het aangezicht voor Hem. Zijn uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid. Deze

is de waarachtige God. Wie zal de rijkdom uitspreken van Zijn majesteit en macht en eeuwige heerlijkheid?

Maar Hij is arm geworden. Hij, Die in de gesteltenis Gods zijnde, het geen roof geacht heeft Gode evengelijk te zijn, heeft Zichzelf vernietigd, de gesteltenis eens dienstknechts aangenomen hebbende, en is de mensen gelijk geworden. Zijn Godheid is niet tenietgedaan. Dat kan niet. Van eeuwigheid tot eeuwigheid is Hij God. Hij bleef Die Hij was; onverminderd in heerlijkheid en macht en majesteit. De vernietiging, waarvan de apostel spreekt, betekent dan ook niet, dat Hij ophield God te zijn, maar dat de eeuwige Zoon Gods Zijn Godheid verborg achter het voorhangsel van Zijn menselijke natuur, en dat Hij in de staat van Zijn vernedering het gebruik van Zijn Goddelijke deugden aflegde. Daardoor alleen was het mogelijk, dat Hij gebonden werd en weggeleid en genageld aan het vloekhout Zelfs op de helse uitdaging der oversten des volks, om Zich te bewijzen de Zoon Gods te zijn en af te komen van het kruis, antwoordde Hij niet. Als een Lam is Hij ter slachting geleid en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht van Zijn scheerders.

Arm is Hij geworden. Door een arme Jozef opgevoed; arm ging Hij over de wereld, Zelf betuigende, dat de vossen holen hebben en de vogelen nesten, maar dat de Zoon des mensen niets had, waarop Hij het hoofd neerlegde. Hij was de onwaardigste der mensen; Hij was veracht en wij hebben Hem niet geacht. Ja, arm is Hij in de wereld gekomen; geboren uit een arme maagd. Voor Hem was geen plaats in de herberg; een beestenstal was de plaats, waar Hij uit Maria voortkwam; haar eigen vlees en bloed, gedragen onder haar hart tot haar dagen vervuld werden. Mens is Hij geworden uit de mensen; in de diepste armoede voortgebracht.

In Maria boog Hij onder het gebod van keizer Augustus, dat de gehele wereld beschreven zou worden. Aan welke bezwaren de tocht van Nazareth naar Bethlehem ook onderworpen was, het keizerlijk bevel moest gehoorzaamd, juist omdat het Hem gold, de Koning der koningen. Hij moest geboren worden in de stad Davids en ingeschreven in de registers van Isaï. Onwetend van de bepaalde raad en van de beloften Gods, heeft het keizerlijk gebod tot de vervulling ervan moeten dienen. Welke tegenstand Israël ook bood, hoe het tegen die beschrijving ook murmureerde, zodat zelfs de volle beschrijving niet doorgaan kon, op de bepaalde tijd moest het gebod Maria noodzaken naar Bethlehem te gaan. Zie, zo moeten de machthebbers der wereld, zo moeten de vijanden van Gods volk, zo moet de duivel met al zijn geweld en listen zelfs dienen tot de voltoering van het heil van Gods uitverkorenen. Want dit geldt van het gebod des keizers niet alleen, doch het blijft waar van eeuw tot eeuw ook in degenen, die Christus' leden zijn. Alle dingen zullen medewerken ten goede degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.

O, dit moest Gods volk wel meer bemoedigen en sterken in de strijd, die het te voeren heeft; in de bange wereldweeën, waardoor het voortgaat; ook in de verwoede oorlogen, die gevoerd worden tussen de machtigste volkeren, en in de benauwdheid der tijden, die daarvan het gevolg is. Zij komen naar de raad des Heeren en dienen de kerk Gods tot heil. De opmerkingen daarvan zouden ons geduldig maken in de verdrukking en doen wachten op het heil des Heeren. In hetgeen over Christus kwam bij Zijn inkomst in de wereld, is niet alleen de weg bepaald, waardoor God de belofte vervulde, aangaande Bethlehem-Efratha gegeven, maar in Immanuël is ook de weg voor al Gods volk afgepaald. Zelfs de keizerlijke bevelen en de smartelijkste overheersingen zijn middelen, die dienen tot de kennelijke vervulling van Gods beloften, die in Christus ja en amen zijn. Hier is de lijdzaamheid der heiligen. Zij doet de Heere verwachten en van alle schepselen

afzien. Door alles heen zal Christus komen tot eeuwige verlossing van de Zijnen. Daarvan is ons een onderpand gegeven in de komst des Heeren in ons vlees.

Arm is Christus geworden; veracht door geheel de wereld. De herberg, die voor Hem gesloten bleef, is een type ervan, dat Jood en heiden Hem uitwierpen, Hem nagelend aan het vloek-hout. Ja, als die herberg is het in ons aller harten; voor Christus is er geen plaats. Heel de wereld kan erin; maar geen plaats voor Sions eeuwige Koning. Wij willen Hem niet ontvangen. Zondelust zowel als eigengerechtigheid beletten ons in de vijandschap van ons hart om Christus te ontvangen. Maar Hij is arm geworden; geboren in een beestenstal, opdat Hij Zich bereidde in Zijn volk. In doeken gewonden, werd Hij neergelegd in de kribbe; armer kon het niet.

Arm in de aflegging van Zijn heerlijkheid; arm in de verlating van Zijn Vader; arm als een schuldenaar om de zonden van Zijn uitverkorenen, die Hij volkomen moest voldoen, tot de laatste kwadrantpenning. Arm in het dragen van de last van Gods eeuwige toorn, opdat Hij van de Zijnen de eeuwige gunst en gemeenschap Gods verwierf. O, wie zal de diepe vernedering van Christus peilen? Zijn liefde omvatten? En dat om uwentwil; om van Zijn uitverkorenen wil; om vijanden te behouden van het verderf. De onuitsprekelijke liefde, eeuwige volle barmhartigheid, onbevattelijk wonder, waarin Gods volk wordt ingeleid. Hij arm in onze plaats; om mijnentwil. Mijn schuld, mijn zonden eisten Zijn armoede, Hij kwam.

De hemelklokken zullen luiden, zo schreef Bunyan, als ik binnenkom; ja in aller eeuwen eeuwigheid zal Gods volk van Hem zingen, Die om hunnentwil is arm geworden. Zij waren arm. Verdoemelijk voor God, beladen met erf- en dadelijke zonden, vol van vijandschap van hun eigen zaligheid. Zo zijn wij van nature met alle mensen Maar Christus maakt hen rijk. Hij ontdekt hen aan hun geestelijke armoede. Schuldig leren zij zich kennen tot de eeuwige dood. Wat zij ook aanwenden, zij hebben geen kwadrantpenning om te betalen. Armer, steeds armer worden zij in zichzelf. Maar die ontdekking dient slechts om hen rijk te maken in Christus. In Hem is gerechtigheid tot voldoening van hun schuld; in Hem is heiligheid tot afwassing van al hun zonden; in Hem is verzadiging van vreugde, tot verlossing uit al hun droefenis. Ja, in Hem zijn zij erfgenamen Gods en mede-erfgenamen van Christus. Door de toepassing van de Heilige Geest ontvangen zij Hem door het geloof in hun harten. En de geringste geloofstoeëiging van deze arm geworden Immanuël vervult het hart met een onuitsprekelijke rijkdom van eeuwige gelukzaligheid. Alles is uwe, zegt de apostel, en gij zijt Christus en Christus is Gods. Hoe arm Gods kinderen naar de wereld ook zijn mogen, zij zijn rijk in God.

Christus is arm geworden, opdat Hij hen rijk maken zou. Dat is de genade, waarvan Paulus de wetenschap verkregen had; waarin hij door genade gegrond was en waaruit Hij leefde. O, het leven van Gods volk is zo arm als het Christus mist. Arm wie leeft op zijn gestalten; arm wie leeft op zijn rechtvaardigmaking; maar rijk is het volk van God in de geloofsvereniging met Hem, Die alleen rijk maakt.

Zijn komst wrocht een ontzaglijke omwenteling in hemel en op aarde. Voordien zocht satan als de verklager der broeders dag en nacht hen te beschuldigen voor God. Voor hem was het verborgen, dat het Lam van eeuwigheid geslacht was. Hij stelde zich voor God, als de engelen samenkwamen, om Job van valsheid en huichelarij te beschuldigen. Hij weerstond Jozua, toen deze in vuile klederen voor God stond. Op Gods rechtvaardigheid beriep satan zich, opdat het vloekvonnis geveld zou worden over de uitverkorenen. Maar toen de vrouw de mannelijke zoon gebaarde had en deze weggerukt

werd voor de troon, toen is de verklager der broederen neergeworpen; voor God is hij weggeworpen van voor Gods aangezicht en de eeuwige lofzang heeft de hemelen vervuld.

Al in de velden van Bethlehem zongen de engelen van de volmaakte heerlijkheid van Hem, Die arm geworden was. Hoeveel te meer hebben zij hun lofzangen doen klinken, toen satan voorgoed was neergeworpen. De kerk is uit zijn klauwen volmaakt verlost. Er zal geen beschuldiging meer worden ingebracht tegen de uitverkorenen Gods. Satans aanklachten zijn voor eeuwig afgesneden. Het is uit met uw verklager, volk!

Ook op aarde heeft de komst van Christus een geweldige omkeer teweeggebracht. De schaduwen zijn in Hem vervuld; de dag is gekomen, dat de schaduwen vlieden. Een betere bedeling is de kerk Gods bereid. Zij is tot vrijheid geroepen; niet langer onder voogden en verzorgers gesteld. De dag der grote blijdschap is gekomen. Dat dan Gods arme volk zich in God verheuge: Psalm 68:3:

*Springt op van vreugd, verheft Zijn lof,
Die, daar Hij woont in 't hemelhof,
Een Vader is der wezen;
Die weduwen haar recht verschaft,
Die streng haar onderdrukkers straft,
En voor Zijn wraak doet vrezén;
Een God, Die zet, uit mensenmin,
D' onvrucht'b'ren in een huisgezin,
En, om Zijn macht te tonen,
Gevang'nen uit de boeien redt;
Maar die verlaters van Zijn wet
Doet in het dorre wonen.*

Toepassing.

Arm is Christus geworden, daar Hij rijk was. Armen wil Hij met goederen vervullen, maar rijken heeft Hij ledig weggezonden. Zijt gij ooit arm geworden? Wij zijn rijk en verrijkt van onszelf en menen geen dings gebrek te hebben; wij weten niet, dat wij arm zijn, jammerlijk, blind en naakt. De Heere ontdekke ons aan onze armoede. Nooit zal een arme Jezus in een beestenstal ons kunnen bekoren, zo wij onszelf niet kennen als schuldenaren aan Gods wet, onderworpen aan de eeuwige dood. Hoe menigmaal vierden wij al Kerstfeest, maar welke vrucht verkreeg nu onze ziel van de nederige geboorte van Christus? Onze harten zijn gesloten voor Hem, gelijk in de herberg geen plaats was om Hem te ontvangen; en zo is het bij ons.

O arme mens! Eenmaal zal deze Jezus staan op de wolken en in volle glans verschijnen, om al Zijn vijanden onder Zijn voeten te verpletteren. Gij mocht in het stof buigen. In de arm geworden Zoon Gods is verlossing voor doodarmen.

Welk een hoop mag dan toch het arme volk van God scheppen uit Zijn arm-woorden. Arm zijt gij vanwege uw schuld, en wat gij u ook voorneemt en waar gij het ook zoekt, er is geen kwadrant-penning om te betalen. Ja dagelijks wordt de schuld meerder. Arm zijt gij vanwege uw zonden; onrein en gans melaats. O alle gij dorstigen, komt tot de wateren en koopt om niet. Ziet de arme Zaligmaker in uw plaats, opdat gij rijk worden zou. Hij heeft verlossing teweeggebracht.

Welk een blijde boodschap werd de herders gegeven: hun is de Zaligmaker geboren. Zo mocht uw Kerstfeest worden, heil-begerige zielen naar Jezus. In Hem alleen is de vervulling van al uw armoede. En daartoe is Hij arm geworden, opdat gij rijk worden zou in Hem. Hij gaf een betere bedeling. Hij schenke u het geloof, opdat zij u in de vrijheid stelle, waarmee Christus Zijn kerk heeft vrijgemaakt.

O, wordt dan toch niet weder met het juk der dienstbaarheid bevangen. Alle beschuldigen zijn verdreven uit het gericht Gods; satan is neergeworpen. Laat ons dan vrijmoedig toegaan om als armen in gerechtigheid en heiligheid uit de rijkdom van Christus te mogen leven. Uw oog zij ook in uw tijdelijke armoede en verdrukking en in de benauwdheid der tijden op Hem. Hij was arm, om u ook in deze armoede te verrijken met Zijn gunst, die meer sterkt dan de uitgezochte spijzen. De God nu aller genade, Die ons geroepen heeft tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus, nadat wij een weinig tijds zullen geleden hebben, Dezelve volmake, bevestig en fundere ulieden. Hem zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

18. Christus' komst in de wereld tot zaligheid van zondaren

Kerstpreek over 1 Timotheüs 1:15

Psalm 119:53

Lezen: 1 Timotheüs

1 Psalm 25:3,7

Psalm 138:2

Psalm 105:24

Het wonder, dat wij deze dag herdenken mogen, wordt door de apostel Paulus genoemd *de grote verborgenheid der godzaligheid*: "God is geopenbaard in het vlees, is gerechtvaardigd in de Geest, is gezien van de engelen, is gepredikt onder de heidenen, is geloofd in de wereld, is opgenomen in heerlijkheid."

De godzaligheid is een verborgenheid, zowel wat haar inhoud, als haar verwerving en als haar beoefening betreft. Ja, die verborgenheid is groot, dewijl zij alle menselijke vernuft verre overtreft. Zij kon niet worden bedacht door de menselijke rede, noch in het Evangelie geopenbaard zijnde, kan zij door die rede worden bevat. Het kruis van Christus, door Wie alleen de gevallen zondaar zalig wordt, is de Jood een ergernis en de Griek een dwaasheid. En toch is Christus de verborgenheid der godzaligheid. Hij, Die waarachtig en eeuwig God is, eens-wezens met de Vader en de Heilige Geest, van Wie geschreven is: "In den beginne was het Woord (dat is de Tweede Persoon in het Goddelijk Wezen) en het Woord was bij God en het Woord was God." En Hij is onveranderd en onverminderd gebleven Die Hij was, ook toen Hij geopenbaard is in het vlees, en het Woord vlees geworden is. Wie zal deze verborgenheid ooit verstaan? God uit God; Licht uit Licht; waarachtig God uit waarachtig God nam onze menselijke natuur aan uit een maagd, die bevrucht was door de Heilige Geest en Hem als haar voldragen vrucht baarde in een beestenstal en in doeken wond en neerlegde in de kribbe. "Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij desgelijks derzelve deelachtig geworden." Wie zal het heilgeheim doorgronden: *God is geopenbaard in het vlees?* De herders kwamen om het Kindeke te aanbidden, maar doorgronden de verborgenheid niet; Simeon en Anna, de profetes, loofden God en verstonden deze verborgenheid door het geloof, dat Hij was de beloofde Immanuël: "God met ons." En met hen wordt deze verborgenheid geopenbaard aan allen, die het niet met verstand kunnen bevatten, maar verlicht door God de Heilige Geest, in aanbidding neerbuigen. *Want de verborgenheid des Heren ia voor degenen, die Hem vrezen, en Zijn verbond om hun die bekend te maken.*

Een verborgenheid is en blijft de godzaligheid ook in haar verwerving: Zalig zijn in God! Hoe kan het? Rampzalig zijn alle mensen in Adam. God is een verterend vuur en een eeuwige gloed, bij Wie de zondaar niet wonen kan, Ai zeg dan hoe van godzaligheid sprake kan zijn? Moet hier niet ieder zwijgen? In het hart des mensen is het niet opgekomen hoe de uitverkorenen door de diepte van de val heen de zaligheid beërven zullen. Maar de grote verborgenheid Gods is geopenbaard, dewijl Christus is gerechtvaardigd in de Geest.

Gerechtvaardigd is Hij, Die al de zonden van Zijn uitverkorenen op Zich genomen en als een schuldenaar Zich voor het recht Gods gesteld heeft. Ziet Hem in de kribbe; ziet Hem in Zijn leven op aarde; ziet Hem voor de rechterstoel van Pilatus; ziet Hem aan het hout

der vervloeking, een vloek geworden om Zijn volks wil. Maar Hij is gerechtvaardigd. Zijn offer heeft Gods recht voldaan en de Geest heeft daarvan getuigenis gegeven als Hij is opgewekt uit de doden en Jezus krachtig bewezen is te zijn de Zoon Gods naar de Geest der heiligmaking. De Schuldige vrij! Dood en verdoemenis onderworpen en het eeuwige leven verkregen om niet door de verlossing, die in Christus Jezus is. O zeg, is de verborgenheid der godzaligheid niet groot? In aller eeuwen eeuwigheid zal de schare der verlostten ervan zingen.

De engelen zijn aanschouwers geweest; zij waren tegenwoordig bij de vleeswording, bij de verzoeking in de woestijn, bij Christus' bange strijd in de hof van Gethsémané, bij Zijn lijden en sterven aan het kruis, zowel als bij Zijn opstanding en hemelvaart. Zij hebben Hem te loven en te prijzen. Maar zij behoefden Zijn verlossing niet, dewijl zij nimmer gevallen waren. Hoeveel te hoger zal dan de jubelzang stijgen van hen, aan wie de verborgenheid der godzaligheid gepredikt en door wie de prediking geloofd wordt. Want toch het geloof ontdekt de grote verborgenheid der godzaligheid en maakt ze ons deelachtig, opdat wij als verlorenen met God verzoend, krachtens het welbehagen van de Vader in Zijn gemeenschap hersteld en de hemelen ons ontsloten worden, gelijk Christus alrede opgenomen is in heerlijkheid.

De kloof, door de zonde geslagen, is geheeld; ziedaar de grote verborgenheid der godzaligheid. God met de zondaar, de zondaar met God verzoend. Ja, niet alleen is Gods gramschap afgelegd, doch het liefdeshart van de Vader geopend om de door Christus gekochten in Zijn eeuwige gunst en gemeenschap te ontvangen. Hij zal niet meer op hen toornen, noch schelden, en Zijn Geest zal met hun geest getuigen, dat zij kinderen Gods zijn. Hij zal maken, dat zij, de godzaligheid beoefenend, in de wet des Heeren zullen wandelen.

De verborgenheid der godzaligheid is groot; zij omvat alles wat tot verheerlijking Gods en de zaligheid van Zijn volk van node is. En zij is ontsloten en van de bolster der schaduwen ontdaan, toen God is geopenbaard in het vlees. Zouden wij dan het oor niet neigen tot de verkondiging van het getrouwe Woord, dat ons de komst van Christus tot zaligheid van zondaren predikt, gelijk Paulus daarvan spreekt in 1 Timotheüs 1:15:

"Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben."

Beluisteren wij in dit woord Christus' komst in de wereld tot zaligheid van zondaren, en staan wij nader stil:

- 1. Bij het wondervolle feit.***
- 2. Bij het volheerlijk doel.***
- 3. Bij de geloofwaardige prediking van de komst van Christus in de wereld.***

1. Bij het wondervolle feit.

Het wondervolle feit van de komst van Christus beschrijft Paulus in de woorden: "Dat Christus Jezus in de wereld gekomen is." Hij is gekomen, dewijl Hij was, want Zijn uitgangen zijn van ouds, van de dagen der eeuwigheid. Hij was de Zoon Gods, waarachtig God en het eeuwige Leven, en Hij bleef God. De Vader heeft het van Hem getuigd èn bij de doop door Johannes, èn op de berg der verheerlijking: "Deze is Mijn geliefde Zoon."

Zelf heeft de Middelaar meermalen tot de Joden op zulk een duidelijke wijze gezegd, dat Hij de Zoon Gods is, dat zij Hem wilden stenigen, omdat, zo spraken zij ronduit: "Gij, een mens zijnde, Uzelf God maakt", Joh. 8 en 10. Ja, onder ede heeft de gezegende Middelaar het bevestigd, dat Hij de Christus, de Zoon Gods is. Bovendien heeft de Heilige Geest, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament, het bij herhaling doen beschrijven, dat Hij de sterke God is; de Immanuël, God met ons; Deze is de waarachtige God en het eeuwige Leven. En de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest, de drie Personen in het Goddelijk

Wezen, hebben het ons verklaard, dat de Middelaar, Die in de gedaante gevonden is als een mens, waarachtig, eeuwig God is, met de Vader en de Heilige Geest één in waarheid en mogendheid, in goedheid en barmhartigheid. De Vader is nooit zonder Zijn Zoon, noch zonder Zijn Heilige Geest geweest. En nu is dit het wondervolle feit, met onze Kersttijd herdacht, dat niet de Vader het vlees heeft aangenomen, noch ook de Heilige Geest, maar alleen de Zoon. Hij, de tweede Persoon in het Drie-enig, aanbiddelijk, Goddelijk Wezen, heeft uit de maagd Maria de ware menselijke natuur aangenomen en die verenigd tot de eenheid des Persoons. Zo zijn er dan niet twee Middelaars, één die God en één die mens zijn zou, doch slechts één Middelaar Gods en der mensen, de mens Christus Jezus.

Die menselijke natuur heeft de Zoon niet meegebracht uit de hemel; zij is ook niet afzonderlijk geschapen, maar door de Heilige Geest gewrocht in Maria.

"Daarom belijden wij (tegen de ketterij der wederdopers, die loochenen, dat Christus menselijk vlees van Zijn moeder aangenomen heeft), dat Christus is deelachtig geworden des vleses en bloeds der kinderen; dat Hij een vrucht der lendenen Davids is naar het vlees; geworden uit het zaad Davids naar het vlees; een vrucht des buiks van Maria; geworden uit een vrouw; een Spruit Davids; een Scheut uit de wortel van Jesse; gesproten uit het geslacht van Juda; afkomstig van de Joden naar het vlees; uit het zaad Abrahams, aangezien Hij aangenomen heeft het zaad Abrahams en is Zijn broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde, alzo dat Hij in waarheid onze Immanuël is, dat is "God met ons". Dát is het wondervolle feit, waarvan Paulus in onze tekst schrijft: "Dat Christus Jezus in de wereld gekomen is."

Hij, God bovenal te prijzen in der eeuwigheid, heeft uit Maria onze menselijke natuur aangenomen, Zich ermee verenigd tot de eenheid des Persoons. Geen menselijke persoon dus nam Hij aan, maar wat alle mensen gemeen hebben, dat wil zeggen ziel en lichaam. En dat lichaam is gedragen onder Maria's hart; voldragen vrucht van Maria. Haar dagen werden vervuld, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en legde Hem neer in de kribbe. Als een hulpbehoevend kindeke is Hij, de eeuwige God, in de wereld gekomen, in alles ons gelijk, uitgenomen de zonde. Want toch aan Zijn ziel was het beeld Gods niet onttrokken, de zonde valt Adam was Zijn zonde niet; die werd Hem toegerekend als Borg en Middelaar om Zijn volks wil, doch was Hem niet eigen. Hij was "onnozel, afgescheiden van de zondaren", maar overigens ons in alles gelijk. O wonder aller wonderen.

Wonder niet alleen vanwege de werking van de Heilige Geest, zonder 's mans toedoen, maar ook wonder van de Vader welbehagen. Vóór de grondlegging der wereld heeft het God behaagd Zich in Christus een volk te verkiezen en anderen te verwerpen, bewogen noch door der eersten geloof of goede werken, noch door der anderen zonden, maar in Zichzelf. De Heere Jezus dankte Zijn Vader voor de verkiezing en de verwerping,

zeggende: "Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt en hebt dezelve de kinderkens geopenbaard." En op die de Vader verheerlijkende dankzegging wijst Christus dadelijk de bron van deze vrijmachtige handeling van de Vader aan, uitroepende: "Ja Vader! want alzo is geweest het welbehagen voor U."

Noch als alrede geschapen, noch als alreeds gevallen, kwamen uitverkorenen en verworpenen in deze predestinatie voor; zij was noch uit barmhartigheid, noch uit rechtvaardigheid, doch uit soeverein welbehagen. Maar de soevereiniteit strijdt niet met de gerechtigheid Gods. En als dan ook in Gods enig en eeuwig besluit bepaald wordt, dat de verkorenen zullen geschapen worden en allen besloten worden in Adams val, dan eist Gods recht voldoening, volkomen voldoening, tot de laatste penning toe, welke voldoening door alle schepselen samen niet is op te brengen: "Er was niemand, die hielp." Gods arm heeft zich heil beschikt. Gods eigen Zoon is met Zijn hart Borg geworden, Borg *in de sluiting van het verbond der genade* van eeuwigheid, in welk verbond de uitverkorenen als besloten in de val wèl voorkomen. Door de hand van Christus zal het welbehagen des Heeren gelukkig voortgaan. En zie de volvoering van dat welbehagen nu in het wondervolle feit, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is.

Spreek toch, zo roepen velen in onze dagen, spreek toch niet telkens weer van die predestinatie; zeg toch de mensen, dat zij geloven en zich bekeren moeten. Maar, hoe zou er geloof en bekering zijn, dan alleen uit het soeverein welbehagen van de Vader? Is er één stuk van onze Gereformeerde religie, dat de mens, met behoud van diens volle verantwoordelijkheid voor zijn daden, scherper afsnijdt van al zijn droggronden, dan juist het welbehagen Gods, om Zich soeverein te verheerlijken in Zijn redelijke schepselen, beide in rechtvaardigheid en in barmhartigheid? Is er één zaak in Gods Woord geopenbaard, die Gods volk tot dieper wateren der zwemming wordt dan juist dat welbehagen Gods? Christus vermaande Zijn discipelen zich meer dan daarover, dat de duivelen hun onderworpen waren, te verheugen hierin, dat hun namen geschreven waren in de hemelen. En zo het Gods volk gegeven wordt door de werking van de Heilige Geest van alle andere gronden afgebracht in het geloof zich te verliezen in dat welbehagen, dat de diepe wortel ervan is, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, heft het de lofzang aan: "Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen."

Daarvan getuigt het Kerstwonder: "God geopenbaard in het vlees." Dat wondervolle feit was het wonder van Gods liefde. Onze ogen mochten ervoor geopend worden, dat God alzo lief de wereld gehad heeft, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Jezus Christus is in de wereld gekomen als de Gegevene van de Vader, Die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft. En ziet hoe groot de liefde van de Zoon is, Die uit een arme, verachte maagd ons vlees en bloed heeft aangenomen. Hij bevestigt Zijn liefde jegens ons (zegt Paulus), als Hij voor ons gestorven is toen wij nog vijanden waren. Wie peilt dan de liefde van Christus? De Geborene in Bethlehem opent voor wie Hem door het geloof omhelzen mag, de fonteynen der eeuwige liefde, waarmee Hij van de Zijnen heeft liefgehad tot het einde toe.

Zijn komst is de vrucht van de liefde van de Heilige Geest, Die Zijn werk in Maria wrocht, waardoor zij de beloofde Immanuël voortgebracht heeft. Dit wondervolle feit, het Kerstwonder, opent de fontein des beits, waaruit Gods kinderen water zullen scheppen met vreugde. Ja, wie met Simeon het Kindeke in de armen des geloofs omhelzen mag, moet wel uitroepen: *Een volle beek van wellust maakt hier elk in liefde dronken.*

Om niet meer te noemen, dit wondervolle feit is het wonder van Gods onwankelbare trouw. De beloften Gods, die van den beginne aan Gods uitverkoren kerk gegeven zijn, hebben hier haar vervulling verkregen. Het Zaad der vrouw is voortgebracht, Dat satans kop zal vermorzelen; een maagd heeft een Zoon gebaard, Zijn Naam is Immanuël; uit de afgehouden tronk van Isaï is een Rijsje voortgekomen. O, hoe menigmaal scheen het voor het oog des mensen, alsof van die vervulling nimmer iets komen zou. Maar hoort de verkondiging, door een hemelbode gebracht in Bethlehems velden: "Dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heere, in de stad Davids." Leest de beschrijving van het onbevattelijk wonder: "Zij baarde haar eerstgeboren Zoon." Stal en kribbe getuigen van de onveranderlijke trouw des Heeren. Hij vervult wat Hij beloofd heeft.

In Christus zijn de beloften Gods ja en amen. Welk een rijke vertroosting ligt er dan in het grote wonder, in Bethleem gewrocht, voor degenen, die op de beloften Gods in waarheid hun hoop stellen mogen. Velen hebben een ijdele hoop. Nooit zijn Gods beloften hun door de Heilige Geest toegeëigend; zij grijpen ze aan alsof de beloften Gods voor alle mensen waren; zij roemen erin alsof die beloften in de doop hun allen verzegeld waren; ze twijfelen niet, want ze geloven immers! Maar van de kenmerken van het genadeleven zijn zij vreemdelingen. en hun vijandschap komt ras openbaar zo u ervan spreekt. Maar er is een volk, dat Gods beloften in het hart ontving. En dat volk nu zal de Heere, hoe onmogelijk de vervulling ook schijnt, het beloofde heil in Christus doen verkrijgen. Was er ooit iets onmogelijker dan de vervulling der beloften aangaande de komst van Christus in de wereld, uit den zede Davids? En ziet, Hij is gekomen, Hij, Die gelegd werd in de kribbe, in doeken gewonden. O, hier mag Gods volk moed grijpen en zingen:

*'t Is trouw, al wat Hij ooit beval;
Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren.
Hij is het, Die verlossing zond
Aan al Zijn volk; Hij zal 't verbond
Met hen in eeuwigheid bewaren.*

De komst van Christus in de wereld is, zo schrijft de apostel: "Om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben."

Dit leidt ons nu tot onze tweede hoofdgedachte, waarin wij stilstaan:

2. Bij het volheerlijk doel van Christus' komst.

Zondaren zijn gij en ik en alle mensen. Zondaren, die geschapen zijn naar Gods beeld en gelijkenis, om God eeuwig te loven en te prijzen, maar die hun doel hebben gemist door eigen schuld, door moedwillige ongehoorzaamheid.

Zondaren zijn schuldenaren aan Gods recht, gevonnisten met het oordeel van de eeuwige dood, en bovendien zó gans verdorven, dat zij onbekwaam zijn tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. In plaats van ook maar één kwadrantpenning van hun hemelhoge schuld af te doen, maken zij die dagelijks meer. Krachtens hun gemeenschap aan Adam worden zij als zondaren geboren, en zonder hartvernieuwende genade rennen zij op het hellend vlak der zonde voort, hun eeuwig verderf tegemoet.

Maar, o wonder van de genade Gods, ook met dit Kerstfeest ons weer gepredikt, Christus Jezus is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken. Ziedaar het volheerlijk doel

van Zijn komst. Hij kwam om aan Gods recht te voldoen. Hoewel voorwerp van de Vader onveranderlijke liefde, droeg Hij Gods eeuwige en ondeelbare toorn tegen de zonde van het ganse menselijk geslacht. Niet voor alle mensen, maar voor diegenen, die Hem van de Vader gegeven zijn. Maar voor hen moest Hij de volle toorn Gods dragen, die niet te splitsen was in een deel voor de uitverkorenen en een deel voor de verworpenen. Op Hem daalde die ondeelbare toorn Gods neer en Hij nam die weg voor de Zijnen en heeft zondaren met God verzoend. Ja, Hij nam niet alleen de toorn Gods weg, maar herstelde Zijn volk in de gunst en gemeenschap Gods. Hij verlostte hen van de zonde en stelde hen de Vader voor als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. De engelen zongen dan ook in Bethlehems velden niet alleen van het welbehagen, dat God in Zichzelf heeft van de grondlegging der eeuwen, maar zo zongen zij: "In de mensen een welbehagen."

In Christus heeft de Vader Zijn welbehagen; in de Geborene uit Maria, in die Enige, Die in de kribbe neerlag zonder zonde; en in Hem is het welbehagen Gods in al degenen, die in Hem, als representerend Hoofd van het genadeverbond, begrepen zijn. Zalig maken wil zeggen: verlossen van het grootste kwaad en brengen tot het hoogste goed; verlossen van de zonde en herstellen in Gods gemeenschap.

Daartoe ook moest satans kop vertreden, en de Geborene in Bethlehem is dan ook Slons Koning, Die van Edom komt met besprenkelde klederen van Bozra; Die versierd is aan Zijn gewaad, Die voorttrekt in Zijn grote kracht, Die in gerechtigheid spreekt en machtig is te verlossen. Hij is in de wereld gekomen om zondaren zalig te maken. Hij gaf Zich in de aller-diepste vernedering, al in Zijn geboorte en in geheel Zijn leven en in Zijn dood. Hij volbracht het werk, Hem van de Vader toebetrouwd; Hij ontwapende de wet van haar vloek en vertrad satans kop. Zijn uitverkorenen zijn zalig in Hem; zij zijn in Hem verheerlijkt en in Hem meer dan overwinnaars. En wat zij in Hem hebben, dat past de Heilige Geest hun toe.

Zo is Jezus Zaligmaker, niet alleen door verwerving, maar ook door toepassing van de zaligheid. Hij is van de Vader Gezalfde tot Profeet en Priester en Koning, de Christus, alles en in allen. Ook de uitverkorenen zijn zondaren van nature, vijanden van God en Christus, overtreders van al Gods geboden, kinderen des toorns van nature. Dat zegt ons Gods Woord. Men moge voor gedoopten en kerkgangers in deze dagen schone benamingen bedenken, hen bondelingen noemen en rechthebbenden op de zaligheid, Gods Woord leert ons, dat zij dood zijn door de misdaden en zonden; geworpen op het vlakke des velds. Maar de Heere Jezus kwam in de wereld voor hen. Wie ze zijn, die in Christus zullen zalig worden, is ons verborgen; wij kennen noch de verworpenen, noch de uitverkorenen vóór hun bekering. Maar hoe zij zijn, wier namen zijn geschreven in het boek des levens, is ons niet verborgen. Zij zijn als alle andere mensen: zondaren; hetzij, uiterlijk ijverende voor de wet, of alle rechten Gods verzakende, levende in de uitspattingen der zonde; allen zijn zij de ongerechtigheid onderworpen.

Niemand is er, die naar God vraagt; ook niet tot één toe. Maar Christus Jezus Is gekomen om hen zalig te maken. Hij rukt hen uit satans klauwen, Hij wekt hen op uit de staat des doods; Hij ontdekt hen aan hun ellendestaat, waarvoor zij blind waren, en doet hen zichzelf als zondaren kennen, arme zondaren, gelijk de catechismus zegt, verdoemelijk voor God, de eeuwige dood onderworpen. Zij zullen bevindelijk leren wat het betekent, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Gods wegen zijn onderscheiden, en toch, op één punt komen allen, die behouden worden, samen, namelijk

dat zij zich als zondaren voor God leren kennen, die noch hun schuld betalen, noch hun hart zuiveren kunnen van de ongerechtigheid.

Maar hoe groot wordt voor hen dan het Kerstwonder, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Buiten Hem is geen zaligheid. Als onze gebeden en tranen, indien Gods kinderen, die ons lief geworden zijn, ons behouden konden, Gods Zoon had niet behoeven neer te dalen in Bethlehems stal. Maar dan ook ontvalt onze ziel alles buiten het wonder van Jezus' komst in de wereld. Er is Gods volk niets schadelijker dan rust te zoeken buiten Hem. Het opbouwen van elkaar in de gestalten en zoete bevindingen trekt de zielen van Christus af en getuigt maar al te zeer van het gemis aan de ontdekkende bediening van de Heilige Geest, die ons onszelf als verloren zondaren voor God doet kennen. Zou niet de liefde van Christus, als zij levendig ware in onze harten, ons dringen om in Hem alleen rust te zoeken en ons te verliezen in het wonder, dat Hij in de wereld gekomen is om sonderen zalig te maken? Zo wij ons maar als zondaren mogen kennen, zal het Kerstwonder ons niet verborgen blijven. Geen christenen met vele ervaringen en rijke beloften, maar zondaren worden gerechtvaardigd; geen worstelaars met de zonde, die de heiligheid in zichzelf zoeken, doch zondaren worden gewassen in Christus' bloed. Wat zijn Gods kinderen in zichzelf aangemerkt anders dan verloren zondaren? Doch in Hem, Die van de Vader gegeven is tot wijsheid en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing, is dat volk Goeie welbehaaglijk.

Hoe gelukkig zijn dan zij, die door het geloof de verborgenheid mogen omhelzen en gedurig door het geloof beoefenen, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Ook na ontvangen genade toch dragen wij het leven niet in onszelf, maar in Christus is de fontein des levens en in Zijn licht zien wij het licht. De ware Gods- en zelfkennis zal ons niet alleen onze geestelijke armoede doen kennen, maar ook de gelovige gemeenschap met de geboren Immanuël doen beoefenen en die overslag geven, waarvan de bruid sprak: "Ik ben zwart, doch lieflijk", en die Paulus niet alleen deed uitroepen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit (niet van, maar uit) het lichaam dezes doods?" doch hem ook deed roemen: "Ik dank God door Jezus Christus, onze Hoera." Die geloofsoefening zou in ons werken een steeds diepere vernedering voor en ook een vrijmoedige toegang tot God, opdat onze gemeenschap zij met de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus.

Wij vernemen dat ook uit het woord des apostels in onze tekst, als hij met toepassing op zichzelf zegt: "Van welke ik de voornaamste ben." Paulus de voornaamste der sonderen? Wie van Gods kinderen zal hem dat gewonnen geven? "Neen, niet Paulus, maar ik!", zo roepen zij uit. En toch geeft de apostel de redenen op; waarom hij dit getuigenis van zichzelf geeft. "Tevoren was ik een godslasteraar", zo schrijft hij in vers 13, "en een vervolger en een verdrukker." Te vuur en te zwaard heeft hij de gemeente Gods vervolgd; wie haatte de Nazarener en Diens volgelingen als hij? Maar hem is barmhartigheid geschied, "opdat Jezus Christus in mij, die de voornaamste ben, al Zijn lankmoedigheid zou betonen, tot een voorbeeld dergenen, die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven." Weer dus die roem, dat rusten in Christus alleen. De voornaamste der zondaren een voorbeeld voor allen, die geloven.

Zo draagt de ontdekking aan onszelf rijke vrucht; de zelfverfoeiing voor God, het buigen tot in de diepten der hel voert tot de volheid in Christus en ontdekt de grote verborgenheid van de komst des Heeren in de wereld, geopenbaard in Zijn Woord, waarvan wij nu zingen uit Psalm 138:2:

*Door al Uw deugden aangespoord,
Hebt Gij Uw woord
En trouw verheven;
Gij hebt mijn ziel, op haar gebed,
Verhoord, gered,
Haar kracht gegeven.
Al 's aardrijks vorsten zullen, Heer',
Uw lof en eer
Alom doen horen;
Wanneer de rede van Uw mond,
Op 't wereldraad,
Hun klinkt in d' oren.*

Nu staat ons nog te letten op:

3. De geloofwaardige prediking van de komst van Christus in de wereld.

"Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig", zo schrijft Paulus in onze tekst van de wonderbare komst van Christus in de wereld tot zaligheid van zondaren. Timotheüs had te Efeze de strijd te voeren tegen fabelen en oneindelijke geslachtsrekeningen met sommigen, die van het ongeveinsde geloof waren afgeweken en zich gewend hadden tot ijdel spreking, die de wet niet verstonden en in een zondig leven vervielen, zoals blijkt uit de verzen 3 tot 11. En de eeuwen door is Gods kerk de strijd tegen dezulken gezet, om "geen andere leer te leren" dan die in dit getrouwe woord is vervat, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Alle leer en theorie, die daarvan afwijkt, is vals. En toch, die valse en ijdele voorstellingen doen grote opgang in de wereld, zelfs in de kerk. De wereld vraagt om wat nieuws; om een andere leer wordt zelfs in de kerk geroepen.

O, hoort dan toch naar des apostels vermaning; klemt u vast aan het getrouwe woord, u in deze Kersttijd opnieuw gepredikt. Vooral onze jeugd vermaan ik zich van het nieuwe af te wenden. Verwerpt wat u in zo menige school, tot in de academie toe, geboden wordt. Alleen de zuivere leer is beproefd en getrouw bevonden, en met alle daarvan afwijkende voorstellingen komt gij om. Leest onze goede oude schrijvers. Zijn ze in uw bezit, of bekoort u alleen het nieuwe, dat zo menigeen heeft weggesleept? Dat toch de gemeente worde gebouwd op het vaste fundament der apostelen en profeten. Hun woord is aller aanneming waardig. Neemt het aan, zo het u de komst van Christus verkondigt om zondaren zalig te maken; neemt het voorwerpelijk aan. Overlegt het, bindt het op uw hart; hangt het als een snoer om uw hals en verlaat de zuivere leer nimmer. Maar verstaat dan ook, dat het geheiligd moet worden aan uw hart.

Een zuivere belijdenis, hoe prijzenswaardig ook, kan u niet de verborgenheid van het Kerstwonder ontdekken. Wij moeten wederomgeboren worden, om in waarheid het "getrouwe woord" aan te nemen. Waardig is het om geloofd te worden, en toch, dat geloof is niet vrucht van onze akker. Het is een gave Gods, gave uit Zijn soeverein welbehagen. Ik kan niet sterk genoeg daarop de nadruk leggen. Velen willen de soevereiniteit Gods en de verantwoordelijkheid van de mens samenbinden door de gevallen zondaar aan het werk te zetten als voorwaarde voor de vervulling van Gods beloften. Om één voorbeeld te noemen, men beroept zich erop, dat er geschreven staat: "Klopt, en u zal opengedaan worden." God heeft Zijn belofte dus gegeven, zo roept men nu, en als gij nu maar klopt, dan zal u zeker worden opengedaan.

Men zet de mens aan het werk en belooft hem dan de opening des hemels. Maar, wie zal ooit aan de poort van vrije genade aankloppen. Al zeg, wie? Er is niemand, die naar God vraagt of die Hem zoekt; ook niet tot één toe. *Gij wilt*, spreekt Christus, *tot Mij niet komen, opdat gij het leven hebt In Mijn Naam.*

Zondaar zijn betekent niet alleen zonden te hebben, doch niet anders te kunnen en niet anders te willen dan tegen God zondigen. Zij bedriegen u, die u de hemel openen als gij maar ernstig leeft en op zijn tijd bidt, en dat houden voor "kloppen" als door Christus bedoeld, waarop God krachtens Zijn belofte u opendoen zal; het zijn leugenleraars, aan wie gij uw ziel niet kunt toebetrouwen, die het u zo voorstellen. Of dan de mens maar onverschillig voortleven moet? rusten in valse lijdelijkheid? zeggen: "God moet een mens bekeren; ik kan er zelf immers niets aan doen?" Och, de dag zal komen, dat wij die taal ons beklagen zullen en uitroepen: "Had ik, had ik toch gehoord terwijl het nog de dag der zaligheid was." Ik heb gestaan aan de sterfbedden van hen, wier naar geklaag mij nog in de oren klinkt, toen de spranken der hel alrede hun consciëntie troffen, omdat zij de tijd hunner behoudenis verzaakt en de vermaningen en nodigheden van het Evangelie in de wind geslagen hadden.

Daarom vermanen wij u, jong en oud, de dienst der wereld te verzaken, Gods Woord aanhoudend te onderzoeken en te overleggen. Maar slechts als middel, dat God tot ontdekking van uw zondestaat gebruiken mocht.

Dan eerst, als u u als zondaar voor God leert kennen, zult gij leren kloppen en uitroepen met de tollenaar: "O God, wees mij zondaar genadig!" Doch als die ontdekking ontbreekt, verwerpen wij in het diepst van onze ziel het woord, dat alle aanneming waardig is, ook al belijden wij het. God overrede ons ervan, dat wij zondaren zijn. Hij neme alle vijgenblad van ons weg en doe ons de leer van Gods soeverein welbehagen niet misbruiken. Eens toch zullen wij geoordeeld worden voor Gods rechterstoel, niet naar de predestinatie, maar naar onze werken.

O, hoe zwaar zal het ons dan zijn, als ons zal worden toegeroepen: "Die niet gewild hebben, dat Ik Koning over hen ben; brengt ze hier en slaat ze voor Mijn voeten dood." Nog is het voor u de dag der zaligheid; nog klinkt het getrouwe woord, dat Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Het mocht ook voor u eens Kerstfeest worden; Kerstfeest, waarop het grote wonder u werd ontdekt, dat zondaren zullen zalig worden door Hem, Die in de wereld gekomen is in de diepste armoede en vernedering, opdat niemand de toegang tot Hem belet worde.

Dat is de vertroosting voor degenen, die zich als zondaren voor God leerden kennen. Ach, weleer liet hun het Kerstwonder koud. Men dringt, nog wel met een beroep op onze vaders, elk mens een pleiten op de beloften Gods op, omdat men niet onderscheidt tussen leven en dood. Pleiten is een werk des geloofs, en het geloof is niet aller, maar alleen der wedergeborenen.

Maar die uit God geboren is, is zondaar geworden voor God; een verlorene. Zijn er onder ons, die zich leerden kennen als overtreders van al de geboden Gods? Wie de Heere gezegd heeft alles wat zij gedaan hebben? O, de Kerstprediking mocht u door het geloof Hem doen zien, Die in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken; zondaren als gij zijt, die moet uitroepen: "Van welke ik de voornaamste ben!" De Heere doe u tot Christus de toevlucht nemen, Die in aller-diepste vernedering kwam om Adams zonen en dochteren zalig te maken. Verlaat u toch niet op uw gestalten, hoe zoet ze ook zijn, maar zoek Christus tot uw deel en eigendom te verkrijgen. Hoe ruim wordt zalig worden in Hem, en welke hoop wrocht de Heere in u door Zijn beloften u toe te passen. Ai zeg! zou

er groter Kerstfeest voor u kunnen zijn dan in de bewuste vereniging met Hem? Hij zal Zijn Woord bevestigen. Dat dan de lauwheid van ons wijke en wij gedurig werkzaam mogen worden met de belofte van Jezus' komst. Zo de Heere het werken moest om onzentwil, was het verloren, maar Hij gedenkt in der eeuwigheid aan Zijn verbond.

O, grijp moed, Godvruchte schaar, houd moed. De dag der vervulling kome, opdat gij in vrijheid gezet worden moogt, zwemmend in de wateren van de liefde van de Vader welbehagen, van Christus' Middelaarsbediening en van de verzegeling van de Heilige Geest. Water zult gij scheppen uit de fonteinen door Vader, Zoon en Heilige Geest geopend.

Werd u ooit de soevereine leer der predestinatie liever, dan toen u, volk van God, het hemelwonder voor uzelf door het geloof mocht omhelzen? Het getrouwe woord, dat alle aanneming waardig is, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben. De liefde Gods gaat de liefde der vrouwen te boven. Zij die liefde gedurig een banier over u. Uw rust en blijdschap is in God. Zijt dan een voorbeeld voor degenen, die in Hem geloven zullen ten eeuwigen leven. Zijt niet hoog; verheft u niet op de ontvangen genade, maar zij uw leven in de gemeenschap met Christus. Roemt Hem, uw Borg en Zaligmaker, laat der vromen tent op deze Kersttijd weergalmen van vreugd. De God des vredes zij met u allen. Amen.

19. De barmhartige Hogepriester

Preek over Hebreëën 2:16-17

Psalm 19:5

Lezen: Hebreëën 2

Psalm 89:9,10

Psalm 72:7

Psalm 25:7

De apostel Paulus getuigt: "God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende." In dat woord opent ons des Heeren dienstknecht Gods eeuwige raad, waarin gesloten is het verbond der genade vóór de grondlegging der wereld met al de uitverkorenen, gerekend in hun Hoofd Jezus Christus. De apostel Paulus getuigt: "God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende." In dat woord opent ons des Heeren dienstknecht Gods eeuwige raad, waarin gesloten is het verbond der genade vóór de grondlegging der wereld met al de uitverkorenen, gerekend in hun Hoofd Jezus Christus.

Wat? Is dan het verbond der genade niet eerst opgericht (gelijk Hellenbroek zegt) terstond na de val?

Ja gewis. Terstond na de val heeft God de mens geopenbaard dat verbond, waarin hij Adam heeft opgenomen, toen hij zichzelf, door het verbond der werken te breken, onderwierp het oordeel van de eeuwige dood. Maar om te kunnen zeggen: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, en tussen uw zaad en tussen haar zaad; datzelve zal u de kop vermorzelen, en gij zult het de verzenen vermorzelen." Om Adam in de verbroken gemeenschap met God terug te brengen, was het toch nodig, dat de grondslagen waren gelegd vóór de grondlegging der wereld. Daar, in de eeuwigheid, werd het verbond gesloten tussen de twee Goddelijke partijen, God de Vader en Zijn Zoon Jezus Christus, en in Hem met al de uitverkorenen. Daar zijn al de eisen aan Christus gesteld, opdat het verbond vervulling zou verkrijgen; en daar zijn al de beloften aan Christus gegeven en in Hem aan al Zijn volk.

Mijn geliefden, wie dat loochenen wil, moet loochenen dat het verbond der genade, waarin alles door toerekening is, niets anders is dan alleen verbondsbetrekking. Niettegenstaande ons Paulus klaarlijk onderwijst in Rom. 5: "Gelijk door één mens (namelijk Adam) de zonde de wereld ingekomen is, alzo ook de genade Gods door één mens (namelijk Christus Jezus) komt over allen, die in Hem begrepen zijn, tot rechtvaardigmaking den levens."

God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, dewijl God de Vader in dat Offer Zijn volk aangenomen heeft. Hoe zouden de uitverkorenen van het Oude Verbond in de hemel hebben kunnen ingaan, indien niet Christus van eeuwigheid Borg geworden was? Bij de roomsen worden de mensen naar het vagevuur gestuurd, waar ze moeten wachten tot Christus hen komt verlossen. De Bijbel spreekt van geen vagevuur, maar van de zaligheid dergenen, die een beter vaderland gezocht hebben. Waar gingen zij dus heen bij het verlaten dezer wereld? Zij zijn de heerlijkheid ingegaan, omdat Jezus Christus van eeuwigheid Borg voor hen geworden is. En de beloften Gods, die zij niet kunnen vasthouden, zijn in Hem ja en zijn in Hem amen, Gode tot heerlijkheid.

"God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende." God Zelf heeft het Offer gebracht, dat nodig was voor verzoening van de schuld, voor het stillen van Zijn toorn; dat nodig was voor het bevredigen van Zijn Goddelijk recht, waarvan Hij geen afstand

kon doen. God heeft Zelf verzoening aangebracht, zodat, met uitsluiting van alles wat van de mens is, Gods volk zalig wordt. Door God met God verzoend. Dit is hun roem en blijdschap des geloofs, dat zij door het geloof in Jezus Christus alles hebben, wat tot hun eeuwige zaligheid dienende is. In en door Hem ontvangen zij genade voor genade. Thans moge ik uw aandacht vragen voor de barmhartige Hogepriester, van wie gesproken wordt in Hebréeën 2:16-17:

"Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan. Waarom Hij in alles de broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen."

Van die barmhartige Hogepriester zegt onze tekst:

- 1. Hij neemt het zaad Abrahams aan.***
- 2. Hij werd de broederen in alles gelijk.***
- 3. Hij is barmhartig en getrouw.***

Laat ik het nog één keer uit de tekst voorlezen.

- Ten eerste: Hij neemt het zaad Abrahams aan: "Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan." Zo staat het letterlijk in onze tekst.
- Ten tweede staat ons van die Hogepriester beschreven: "Waarom Hij in alles de broederen moest gelijk worden."
- Ten derde: "Opdat Hij een barmhartig en getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen."

1. Hij neemt het zaad Abrahams aan.

Wat is het grote hoofddoel, dat de apostel Paulus zich gesteld heeft in zijn brief aan de Hebréeën? Het grote hoofddoel is de gelovigen uit de Joden Christus in Zijn volle heerlijkheid en algenoegzaamheid als Zaligmaker voor te stellen, Die alle eisen der wet heeft vervuld. Wat merkt gij nu op in de brieven aan de Hebréeën, aan de Filippenzen en aan de Galaten? Dat zij nog steeds vasthielden aan de tempeldienst te Jeruzalem; dat zij maar dachten: Die heerlijke tempel zal straks nog groter worden, ja de bediening van het priesterschap van Aäron zal nog meerder worden. Die offers zullen in veel en veel grotere mate toegebracht worden. En straks zal het heidendom tot hen toevloeien en zullen zij (de Joden) in volle heerlijkheid geopenbaard warden als Gods natie. Zo dachten zelfs degenen, die geloofden. Zelfs de discipelen des Heeren dachten indertijd, dat het Jodendom groot zou worden in het Koninkrijk van Jezus Christus. Ja, zij strenden wel onder elkaar, wie onder hen de meeste zou zijn in het Koninkrijk der hemelen.

Die gedachte of voorstelling breekt Paulus bij de grond af, ook in zijn Hebréeënbrief. Maar hebben wij dan geen heiligdom? Heeft de kerk van het Nieuwe Testament dan geen heiligdom?

Jawel, maar niet als in de tijd der schaduwen, maar daar boven in de hemelen; een heiligdom, niet met handen gemaakt.

Heeft de kerk van het Nieuwe Testament geen priester meer? Ja, zegt Paulus, ouder dan Aäron was met al zijn zonen; de Priester naar de ordening van Melchizédek zit in het hemels heiligdom om altijd voor Zijn volk te bidden. Hij heeft een offer gebracht, zoals

bij alle bloedvergieten onder het Oude Verbond nimmer gebracht kon worden. Hij heeft gebracht dat enige, dat Gode behagen kan. Christus is alles en in allen. Ziedaar wat Paulus in de Hebreënbrief de Joden voorhoudt, opdat hij hen trekken zou uit de dienstbaarheid der wet. Als bij de Galaten vijandschap tegen Christus komt, zegt hij: "Wie heeft u betoverd?" Als bij de Filippenzen leraars optreden, die Christus verloochenen, noemt hij hen "honden", "kwade arbeiders", die de gemeenschap Gods versnijden. Sterker dan Paulus het zegt, kan het niet gezegd worden Hij noemt degenen, die Christus' eer te na komen, bij hun ware naam.

Hier schrijft hij aan de Hebreëen, die door de wettische bediening al te zeer de ogen voor Christus gesloten hebben. Met Hebreëen bedoelt hij de geroepenen uit Abrahams zaad. God had Abraham geroepen uit Ur der Chaldeeën, hem afzonderende uit zijn land en zijn maagschap, opdat Zich God aan hem en zijn zaad verbinden zou.

Wat was nu der Hebreëen dwaling, blindheid en gebrek in het geloof? Dat zij aan de bediening der wet zich vasthielden. Daarin ligt een grote les voor Gods volk, dat bij aanvang uit de wereld getrokken is, aanvankelijk overtuigd van schuld en zonde, maar te zeer verstrikt zit in de wet, om, ware het mogelijk, aan Gods recht te voldoen. Die het beter maken willen, en slechter worden. Het gaat op hun ondergang aan, opdat zij van zichzelf zouden mogen afzien en op Christus zouden zien, die enige Hogepriester, Die de offerande gebracht heeft, die Gode behagen kan. "Toen zeide Ik: Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands." Daarom moet dat volk de dood in, de afsnijding in; het moet van eigen werkheiligheid af, wil Christus ooit als die grote, barmhartige Hogepriester plaats in hun harten hebben en door het geloof worden omhelsd.

Welnu, opdat Hij dat enig offer brengen zou, is Hij gekomen en heeft het zaad Abrahams aangenomen. Niet de engelen; zij stonden niet schuldig voor God. Voor de gevallen engelen was geen borgstelling mogelijk; zij zondigden elk voor zichzelf. De verlossing voor de duivelen is afgesneden. Gods recht eist, wat de verlossing des mensen betreft, dat de mens, die gezondigd heeft, ook voor de zonde betaalt. Daarom is gekomen Gods eniggeboren Zoon, nemende niet de engelen, maar het zaad Abrahams aan. Die waarachtig en eeuwig God was en is, Die waarachtig God blijft; Die naar Zijn Godheid niet kan vermeerderd of verminderd worden, maar Die neergekomen is, Hij, de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen, om Zich te verenigen met onze menselijke natuur, met het zaad van Abraham; van Wie de Vader gesproken heeft: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb." Die Zelf zo klaar tot de Joden getuigd heeft, dat ze stenen hebben opgenomen om Hem te doden vanwege de godslastering, omdat Hij Zichzelf Gods Zoon genoemd heeft.

Hij heeft het onder ede betuigd voor Kajafas, dat Hij is Gods Zoon. Hij is de Zoon Gods naar het getuigenis van de drie Goddelijke Personen. De Zoon Gods heeft de menselijke natuur uit het zaad Abrahams aangenomen en als zodanig wordt Hij door het geloof omhelsd. Ziet gij niet de scheidslijn in Zijn omwandeling op aarde? Aan de ene zijde de Joden, die Hem stenigen wilden, en aan de andere zijde degenen, die in Hem geloofden. Getuigt Petrus niet: "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods?" En de bekommerde Martha: "Ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zoon Gods, Die in de wereld komen zou." Als Christus Zich openbaart in de harten van Zijn volk, en zij door het geloof op Hem mogen zien, dan zien zij Hem in Zijn beide naturen. Hij is waarachtig mens, maar ook waarachtig en eeuwig God. Hem zal eer en heerlijkheid gegeven worden,

niet als mens, maar als waarachtig God. De roomsen bedrijven afgoderij met de menselijke natuur van Christus, maar Gods Woord zegt ons: "Dat zij de Zoon eren gelijk zij de Vader eren." En Hij, Die waarachtig en eeuwig God was en blijft, nam het zaad Abrahams aan.

O, welk een diepe vernedering, geboren in een beestenstal, uit een geringe, arme maagd. In Zijn omwandeling op aarde heeft Hij Zelf getuigd: "Vossen hebben holen, de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd op neerlegge."

In die diepe vernedering, gehaat van alle vijanden, die Hem wilden ombrengen, droeg Hij de last van de eeuwige toorn Gods tegen de zonde der mensen. En daar alle mensen ziel en lichaam hebben, heeft Hij de menselijke natuur aangenomen uit het geslacht Abrahams.

Lukas en Mattheüs geven een verschillend geslachtsregister. Dat van Lukas gaat terug tot Adam, de zoon van God. Mattheüs telt driemaal veertien geslachten tot Abraham, daarmee bewijzende, dat Hij uit het zaad Abrahams is. Steeds heeft men getracht dat volk uit te roeien, maar de Heere waakt er over. Hij heeft hen gespaard en gedragen, niettegenstaande hun zonden, opdat de Messias uit hen geboren zou worden, maar ook omdat zij in het bijzonder Zijn uitverkoren volk zijn.

Mijn geliefden, wat denkt u van de Joden? ***Tot op de huidige dag liggen er beloften voor de Joden.*** Voor allemaal? Zo min als alle andere mensen bekeerd zullen worden, zo min zullen alle Joden bekeerd worden; maar er zal een overblijfsel van het zaad Abrahams zijn, naar de beloften Gods. Al sloegen alle machten der wereld de hand aan de Joden, God zal voor Zijn zaak instaan. Zij hebben het oordeel over zich ingeroepen: "Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen." Die vloek ziet gij voor uw ogen. Zij verhardden zich tot de dag toe, dat God Zijn beloften vervullen zal en bekering onder hen zal werken. Als mens heeft Christus gewandeld op aarde, dat grote wonder, waarvan Paulus spreekt, als hij zegt: "De verborgenheid der godzaligheid is groot: God geopenbaard in het vlees." Waarachtig en eeuwig God en waarachtig en rechtvaardig mens, daar Hij, waarachtig God zijnde, één Persoon werd in die Middelaar, opdat Hij in de menselijke natuur het offer zou brengen, dat God alleen behagen kon en de schuld zou wegnemen. Anders was er geen Middelaar nodig. Indien er slechts een middelaar gekomen was, die waarachtig en rechtvaardig mens was, hoe lang zou hij dan wel hebben moeten lijden? Eeuwig. Want de straf is een eeuwige straf. Zulk een middelaar had nooit kunnen zeggen: "Het is volbracht", en de zaligheid zou nimmer aangebracht zijn. Maar omdat de eeuwige God in onze menselijke natuur het offer bracht, daarom kon Hij in Zijn kortstondig lijden een eeuwige verzoening teweeg brengen.

Daarom kon Hij zeggen: "Vader, zie daar Ik en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt." Daarom kon Hij zeggen: "En nu, verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelf, met de heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was."

Zulk een Middelaar wordt ons hier voor ogen gesteld. Bij niemand anders is de zaligheid te vinden, maar in Hem is een volkomen verlossing voor verloren Adamskinderen, opdat zij eeuwig behouden zouden worden. Johannes 3:16: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Zo lief had Christus de deugden Gods en Zijn uitverkoren kerk, dat Hij Zichzelf tot in de dood gegeven heeft, want Hij heeft hen liefgehad tot het einde. Toen het er op aan kwam om de volle toorn Gods te dragen, is Hij niet teruggegaan, maar Hij heeft Zichzelf vrijwillig gegeven. Hij ging naar

de hof van Gethsémané, de plaats die Judas wist. Hij zeide tot hem: "Wat gij doet, doe het haas-telijk." Op Zijn Woord viel de vijand machteloos ter aarde, maar Hij gaf Zich uit eeuwige liefde voor Zijn volk om voor hen de schuld te betalen.

Hij is een barmhartig Hogepriester, Die behouden kan; Die in alle zaken intreedt, die bij de Vader te doen zijn om de zonde te verzoenen. Met minder kan niemand zalig worden, maar meer hebben wij niet nodig. Hij is die Hogepriester, Die behouden kan, Die het zaad Abrahams aangenomen heeft.

2. Maar nu kom ik tot mijn tweede hoofdgedachte. ***Dan was het ook nodig, dat Hij Zich geheel stelde in de plaats van Zijn uitverkoren kerk.*** Daarom staat er in onze tekst geschreven: "Waarom Hij in alles de broederen moest gelijk worden."

Wij hebben reeds gezegd: Gelijk worden daarin, dat Hij ziel en lichaam aannam, zoals zij hadden, maar dat Hij die menselijke natuur niet meebracht uit de hemel. Hij werd geboren uit de maagd Maria, zijnde een voldragen vrucht van die maagd, waarin Hij ontvangen was van de Heilige Geest. Haar dagen zijn vervuld geworden - lees maar het bekende Evangelie - dat zij baren zou. Het staat zo duidelijk in de Bijbel beschreven: "De broederen in alles gelijk", onze menselijke natuur aangenomen, maar dan: "Uitgenomen de zonde." Wij worden in zonden ontvangen en geboren; reeds van het ogenblik onzer ontvangenis zijn wij het voorwerp van Gods toorn en gramschap. Jezus Christus niet, want Hij werd ontvangen van de Heilige Geest. Hij stond buiten de bondsbreuk van Adam, Hij was zonder erf- en zonder dadelijke zonden. Hij kon zeggen: "Wie van u overtuigt Mij van zonde?" Indien Hij Zelf zonde gehad had, had Hij niet voor anderen kunnen betalen. Hij is de broederen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonde.

Maar als gij dan erf- en dadelijke zonde uitschakelt, dat Hij van de Heilige Geest ontvangen is, geboren uit de maagd Maria, dan staat voor u Christus, Die onze menselijke natuur aannam, zoals die was in de staat der rechtheid; maar Hij heeft smarten en krankheden geleden, omdat Hij de broederen in alles gelijk werd, uitgenomen de zonde. Hij was vatbaar voor aards genot, maar voorts heeft Hij Zelf gezegd, dat Hem hongerde, en aan het vloekhout des kruises heeft Hij uitgeroepen: "Mij dorst." Van Hem staat geschreven, toen Hij aan het graf van Lazarus stond: "Jezus weende", die droefenis dragende, welke onze is krachtens de zonde. Hij onderwierp Zich het lijden, dat over Hem komen zou in heel Zijn leven, uitwendig en inwendig. Van Lot staat geschreven, dat hij zijn rechtvaardige ziel dag en nacht kwelde vanwege de zonde in Sodom. Wat moet het dan voor die ware en barmhartige Hogepriester geweest zijn, Die geen zonde heeft gekend, noch gedaan, dat Hij over een wereld ging, die in het boze ligt.

Geliefden, er is hier op aarde een volk, dat uit God geboren werd; dat volk krijgt zijn wegen te betreuren. Konden zij op hun knieën terug, zij gingen terug, zo zij daarmee hun zonden ongedaan konden maken. O, die smart over de zonde, die zij in hun binnenste met zich omdragen, al hebben zij van buiten genade. Zij roepen wel uit:

*'k Heb mijn tranen onder 't klagen
Tot mijn spijze, dag en nacht.*

O, dat treuren en wenen over de zonde, maar daarbij de zoetigheid van Jezus, Die de smarten van onze zonden gedragen heeft, en de last van de eeuwige toorn Gods tegen de zonde op Zich nam. Hij worstelde met de machten van de hel Denkt aan de verzoeking in de woestijn. Wij lezen er zo gemakkelijk overheen. O, die verzoeking in de woestijn!

Veertig dagen lang, waar de duivel eiste, dat Hij hem aanbidden zou. Wilt gij wat zien van het ontzettende van die worsteling? Denkt er aan, dat nadien de duivel niet anders dan met beving en verschrikking vervuld is voor Jezus. Als Hij in het land der Gergesenen is en Hem twee van de duivel bezetenen ontmoeten, zeggen zij tot Hem: "Jezus, Gij Zoon Gods, wat hebben wij met U te doen? Zijt Gij hier gekomen om ons te pijnigen vóór de tijd? Indien Gij ons uitwerpt, laat ons toe, dat wij in die kudde zwijnen varen." Met beving en siddering was de satan voor Jezus vervuld. Hij is nimmer tot Hem wedergekeerd dan toen Jezus gereed stond Zich in de dood te begeven. Aan het kruishout heeft de Heere met grote stem geroepen. Waarom? Omdat Hij gewikkeld werd in de bange strijd met de machten der hel, die gereed stonden om Zijn ziel te grijpen. Daarom riep Hij uit: "Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest." Na de worsteling in de woestijn is de satan met beving geslagen en Jezus Christus is als Overwinnaar te voorschijn gekomen.

Hij werd gedaagd voor de rechterstoel, voor de Joodse rechtbank, veroordeeld als een godslasteraar, verraden door Zijn eigen discipel Judas, die uit baatzuchtigheid Hem volgde. Hij verwachtte er wat van; hij wilde wellicht minister in Zijn Koninkrijk worden, evenals de andere discipelen dat wilden. Hij had de beurs en was een dief, maar toch ze, bedekt, dat niet één van de oprechte discipelen erg had in zijn gruwelijke veinzerij. De slag is gevallen toen Maria Jezus zalfde; toen kwam hij openbaar. Hij zeide: "Deze zalf had duur verkocht kunnen worden en de penningen de armen gegeven." Toen is de slag gevallen. Gij moet er op letten, dat bij hen, die medeleven met Gods volk, toch een tijd komt, dat de scheiding valt. Judas veroordeelde hetgeen Maria had gedaan en ging zelf weg om Jezus voor dertig zilveren penningen te verkopen. Het staat ons ten voorbeeld in de Schrift beschreven.

Gods volk krijgt ook met verraders te doen. De Heere Jezus heeft hem verdragen; zo moest het naar de bepaalde raad en voorkennis Gods geschieden, dat hij zich tenslotte openbaarde als een goddeloze.

Pilatus, Jezus onderzocht hebbende, moest bekennen: "Ik vind geen schuld in deze mens." Maar hij heeft het recht verkracht en heeft, om de gunst der Joden te verwerven, Jezus ter kruisiging overgegeven. Maar door het onrecht van Pilatus loopt het onkreukbaar recht van God, dat genoeg gedaan moest worden voor diegenen, voor Wie Hij als Borg is ingetreden. Over Hem werd uitgestort de volle gramschap, die ondeelbaar is; over Hem werd uitgestort die oneindige toorn, waardoor God de zonde haat en straft. Daarom moest die dierbare Borg uitroepen: "Mijn God! Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?" Eeuwig wonder! Luther sloot zich drie dagen in zijn cel op en at of dronk niet, want toen hij voor dat wonder geplaatst werd, riep hij uit: "*God van God verlaten, wie kan dat vatten?*" Daar komt Jezus in de verlatingen Gods, in de worstelingen met de hel voor Zijn uitverkoren kerk, opdat zij door Hem in de gemeenschap Gods zullen worden teruggebracht. O, de broederen in alles gelijk! Waarachtig mens met ziel en lichaam, doch zonder zonde; in hun plaats Zichzelf opofferende aan Zijn Vader, opdat Zijn kerk in Hem de eeuwige zaligheid zou vinden. Hij heeft Zichzelf gegeven om de zonde des volks te verzoenen en heeft hun ongerechtigheid weggenomen. Begrepen te zijn onder Gods lieve volk, daar zal het voor de kerk Gods op aankomen.

Toen Jezus aan het kruis hing, tartte Hem de duivel, sarde Hem het Sanhedrin: "Indien Gij Gods Zoon zijt, zo kom af van het kruis." Toen is het er op aangekomen, dat Hij Zich uit eeuwige liefde in de dood stortte voor Zijn kerk. Maar het is volbracht; de laatste penning is betaald. De wet kan nooit meer eisen. Gods recht is voldaan voor al degenen,

die in Christus begrepen zijn. Het doopsformulier leert ons, dat de Heilige Geest verzekert, dat Hij ons toeëigenen wil wat wij in Christus hebben. Werkelijk, de uitverkorenen hebben alles in Christus, hun Hoofd. Het wordt hier in hun ziel toegepast en geëigend door het geloof.

Hij is in de dagen Zijns vleses de broederen in alles gelijk geworden. O diepe vernedering. De verzoening is aangebracht voor Zijn volk. Christus ging in de dood, opdat Zijn volk eeuwig met Hem leven zou. Maar dat alles moeten wij bevindelijk in onze ziel leren kennen. Het is een les, die niet van buiten te leren is. Dat de hemel ook niet voor geld te koop is, moet hier bevindelijk geleerd worden door Gods lieve volk. Doch in onze dagen is een christendom opgestaan, dat zich meer en meer reformeert, maar dat spot met de waarachtige bevinding. Nochtans, Gods Heilige Geest brengt Zijn volk aan het einde. En als zij dan geen weg meer weten, opent Hij hun ogen voor Christus. Dan wordt zalig worden zo ruim; dat zalig worden in Hem, Die Zichzelf in de dood gegeven heeft.

Maar dan is er vooraf een verwachtend en begerig uitzien. Dan pleiten zij op de ontvangen beloften, want wij kunnen niet pleiten op een belofte, die wij nooit gekregen hebben. Maar als God een belofte geeft, zal de mens de zaligheid ook krijgen. Hebt u een belofte gekregen? Pleit er op.

Als Gods volk aan een eind 'komt en zegt: "Heere, ik kan niet meer zonder U", dan geeft de Heere hun de belofte. Daarop pleiten zij, want God is geen man, dat Hij liegen zou, noch een 's mensen kind, dat het Hem ooit berouwen zou. Dat volk worstelt om de vervulling van de belofte, om in Christus geborgen te worden en de vrijspraak te bekomen in Hem, want Sion zal door recht verlost worden. Verloren zondaars worden met God verzoend, opdat Adams zonen en dochteren kinderen Gods genaamd zouden worden door die Geest, Welke roept in hun harten: "*Abba, Vader.*"

Nu nog een enkel woord over dat gedeelte van onze tekst, dat ons er op wijst, dat Hij een barmhartig en getrouw Hoge priester is in de dingen, die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen. Zien wij dus:

3. *Hij is barmhartig en getrouw.*

Daar zit Hij aan de rechterhand van de Vader in dat heiligdom, niet met handen gemaakt. Daar staan de gezaligden voor de troon en prijzen Hem reeds dag en nacht, en de engelen zingen hun engelenzangen. De Heere is opgevaren met gejuich, met geklank der bazuin. Wat hebben de hemelingen gezongen toen Jezus inkwam. Hoe zal de triomferende kerk met der engelen zang ingestemd hebben.

Hier op aarde is het een strijdende kerk. En was de strijd nu alleen maar met de vijanden van buiten, het zou zo erg niet zijn. Het kan wel erg zijn, maar het is het ergste niet. De strijd met de vijanden van binnen is veel erger. O, die strijd tegen de zonde en ongerechtigheid in hun eigen hart is veel erger. Die strijd tegen begeerlijkheden des vleses kan zo zwaar zijn. En dan die verkoeling in hun gebed, die verslapping, die zich openbaart in het volgen van de wereld. De werkzaamheden verminderen, zodat ze met de bruid op het bed van zorgeloosheid terecht komen. Klopt hun Liefste aan de deur, dan zeggen zij: "Ik heb mijn rok uitgetogen, hoe zal ik hem weder aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, hoe zal ik ze weder bezoedelen?" Dan doen ze met de bruid niet open, maar daarna, als Hij heengegaan is, kunnen zij het toch niet langer zonder Hem stellen en staan zij op om Hem te zoeken in de straten en wijken der stad. Dan zuchten zij: "Zal Hij

nooit meer naar mij omzien? Zal Hij Zich nooit meer met mij bemoeien? Zal ik nooit meer Zijn aangezicht aanschouwen? Zal ik altijd in het donker moeten wandelen?"

Zo kan het zijn in het hart van Gods volk. Maar tegenover hun ontrouw staat, dat Hij een getrouw Hogepriester is en ook barmhartig. Barmhartig zijn betekent: Een brandend hart hebben. Zijn hart brandt van liefde. In een goed huwelijk is het zo, dat beider harten branden van liefde. Zo is het ook in het huwelijk tussen Christus en Zijn bruid. Zijn hart brandt van liefde; Hij zal Zijn bruid nooit begeven, noch verlaten. Hij is een barmhartig en getrouw Hogepriester, Die altijd leeft om voor Zijn volk te bidden. Die gelukkigen zullen in Hem verlossing krijgen, zo wij zingen uit Psalm 72:7:

*Nooddruftigen zal Hij verschonen,
Aan armen, uit gena,
Zijn hulpe ter verlossing tonen;
Hij slaat hun zielen ga.
Als hen geweld en list bestrijden,
Al gaat het nog zo hoog:
Hun bloed, hun tranen en hun lijden
Zijn dierbaar in Zijn oog.*

Toepassing.

Ziedaar, mijn geliefden, een rijke Christus voorgesteld voor arme zondaren, opdat zij zalig worden door Hem alleen. Niet voor alle mensen is Christus gestorven. Houdt dat vast. Alle mensen zijn in Adam verdoemelijk voor God, maar niet allen worden in Christus zalig. Hij is alleen voor Zijn uitverkorenen, de gegevenen van de Vader, gestorven.

Wie zijn dat? Dat is ons verborgen, maar toch kunnen wij er wel iets van zeggen. Wij kunnen u zeggen hoe ze zijn. Dat zijn mensen als gij en ik. Het zijn mensen zoals wij allen zijn, dood door zonden en misdaden, voorwerpen van Gods toorn. "Kinderen des toorns gelijk ook de anderen", zegt de apostel.

Daarom kan niet één zeggen: "Het is voor mij niet." Wij allen zijn in de mogelijkheid van zalig worden, want wij mogen nog verkeren onder de prediking des Woords. Zet uw hart er op; versmaadt de vermaningen niet, die tot u komen. Jongens en meisjes, oude mensen kunnen bekeerd worden, maar de meesten van Gods volk worden bekeerd in hun jonge dagen; daarom: "Gedenkt aan uw Schepper in de dagen uwer jeugd." De Heere mocht uw hart van de wereld aftrekken, opdat op Zijn liefdedienst uw hart gezet werd. Zegt toch tot de Heere: "Heere, bekeer mij!"

Ik herinner mij, dat ik als kleine jongen menigmaal, eer ik naar de kerk ging, het verborgene opzocht en zeide: "Heere, bekeer mij toch! Als ik naar de kerk ga, laat Uw Woord toch niet tegen mij getuigen."

Denkt u daar ook wel eens aan? Of praten wij alleen maar over het donkere of mooie weer, als wij weer buiten de kerk staan? Is de prediking voor u dan helemaal tevergeefs? Maar die prediking zal eenmaal terugkomen. In de dag des oordeels zult u van elk woord rekenschap geven; ook van alle bemoeienissen, die God met ons gemaakt heeft van onze kindse dagen aan. U hebt een Borg voor uw ziel nodig; u hebt nodig een barmhartig en getrouw Hogepriester, de broederen in alles gelijk, uitgenomen de zonde. Hem zult gij door het geloof moeten kennen. Rust toch niet in de algemene genade. Er kan zo veel aan een mens gebeuren, wat hem buiten Christus laat.

Drie geloven laten de mens buiten de zaligheid, maar het zaligmakend geloof verenigt met Christus. Beproeft uzelf, opdat gij niet bedrogen uitkomt. Bedenkt: "Wie de weg geweten zal hebben, maar niet bewandeld, die zal met vele slagen geslagen worden."

Christus is gekomen in de staat der vernedering; Hij, de waarachtige God, werd mens, nam onze menselijke natuur aan in enigheid des Persoons, opdat God in die menselijke natuur Zich tot in de dood vernederen zou en alzo de schuld Zijns volks volkomen wegnemen zou.

O verslagenen van hart, die voor Gods Woord beeft, bedrukte zielen, die het leven in eigen hand niet hebt kunnen houden, gij mocht op Christus zien; op die Hogepriester, Die barmhartig en getrouw is. Zijn hart brandt van liefde, van eeuwige liefde ten opzichte van Zijn volk. Zou Hij Zijn ellendigen vergeten? O nee! Hij trekke u, opdat gij niet rust voordat gij Hem gevonden hebt. De apostel zegt: "U dan, die gelooft, is Hij dierbaar." Beproeft u daaraan.

Als u iets van Christus kent, dan moet Hij u dierbaar zijn als God en mens; dan moet Hij u dierbaar zijn als waarachtig Middelaar, opdat Gij Hem als God verheerlijke. Dan is Hij u dierbaar in de staat van Zijn vernedering en in de staat van Zijn verhoging. Als wij in de lijdensweken overdenken het lijden en sterven van Christus, dan zegt Gods volk: "Voor mijn schuld heeft Hij geboet." Dan komt beide in hun hart, smart over de zonde en liefde tot Christus. Zouden zij dan rusten vóór zij geborgen waren? Zouden zij, geen vluchtelingen zijn naar de vrijstad? Zouden zij stil kunnen zitten met de gedachte: "Ik geloof, dat ik op de goede weg ben?" Wat baatte het een vluchteling of hij op de goede weg was? De bloedwreker zat hem achterna, hij moest in de vrijstad zijn. Gods volk moet kunnen zeggen: "Mijn Borg en Zaligmaker."

De Heere verlosse Zijn volk uit de banden en strikken door die Hogepriester, Die barmhartig en getrouw is; Die in alles de broederen gelijk is geworden, uitgenomen de zonde. Maar voor de zonde heeft Hij geleden, opdat Hij in alles Zijn volk te hulp zou kunnen komen. "Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij degenen, die verzocht worden, te hulp komen."

Volk van God, klaagt uw noden aan Christus, Die enige, eeuwige Hogepriester, Die in alles verzocht is geweest. Hij alleen kan u verstaan en te hulp komen. Ik zal een voorbeeld nemen uit het gewone leven. Als u hier in moeite en verdriet zit, aan wie kunt gij dan uw klachten kwijt? Aan diegenen, die er in geweest zijn. Die zeggen: "Dat versta ik, dat heb ik ook meegemaakt!"

Nu staat hier, dat die Hogepriester in alles verzocht is geweest, opdat Hij Zijn volk in alles te hulp zou kunnen komen. Er kan niets zijn, of Hij verstaat de smarten en het verdriet van Zijn volk. Hadden wij maar meer geloofsoefening om onze noden aan Jezus te klagen in zwakheid en ellende; want zodra ons oog op Hem geslagen is, dan zijn wij er uit. Hij spreekt tot Zijn volk: "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten, totdat Ik gedaan zal hebben al hetgeen Ik tot u gesproken heb."

Volk van God, bemoedigt elkaar, kleeft elkaar aan, spreekt van God en Zijn daden. Staat in de nood aan elkaars zijde; pleegt geen verraad; zoekt elkaar niet te benadelen, maar hebt elkaar oprecht lief. De Heere wijze ons de weg, die wij te wandelen hebben. Die Hogepriester, Die in het heiligdom, dat niet met handen gemaakt is, ingegaan is, verheerlijke Zich in de harten van Zijn volk, dat straks eeuwig met Hem zal zijn in het huis van de Vader met zijn vele woningen. Amen.

20. De offerande van de Hogepriester des Nieuwen Testaments

Lijdenspreek over Hebreëen 5:7-9

Psalm 69:2

Lezen: Hebreëen 5

Psalm 89:9,10

Psalm 89:7

Psalm 32:1

De lijdensweken zijn weer aangevangen; dat zijn de zeven weken vóór Pasen. In die weken bepalen wij ons bijzonder bij het lijden en sterven van Christus. Dat lijden kondigde Hij Zelf aan. Mattheüs 16 deelt ons dienaangaande mede: "Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen, dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden en ten derde dage opgewekt worden."

Dit zei de Heere tot Zijn discipelen; tot hen alleen. Hij zonderde hen in deze af van de grote schare, die Hem volgde. Ja, Hij gebod hun, volgens Lukas, dat zij dit niemand zeggen zouden. Zijn jongeren onthulde Hij de weg, die Hij gaan moest om Zijn uitverkorenen te verlossen. Welk een voorrecht werd hun daarmee gegeven boven duizenden; een voorrecht, dat de Heere Zijn volk schenken wil. Aan hen vertoont Hij Zijn lijden en sterven en Zijn heerlijkheid. Hoe groot zou de weldaad zijn, indien in de overdenkingen van het lijden van Christus ons oog geopend worden mocht voor het heil, dat in Hem ligt, Die blank en rood is en de banier draagt boven tienduizend.

Dat lijden van Christus was noodzakelijk. Hij moest henengaan. In het verbond der genade had Hij Zichzelf daartoe van eeuwigheid verplicht, spelende voor het aangezicht Zijns Vaders; spelend in de wereld Zijns aardrijks; "en Mijn vermaking was met de mensenkinderen." Hij moest heengaan en veel lijden, omdat Gods gerechtigheid van Hem, als Borg voor de uitverkorenen, de volkomen voldoening eiste. Hij moest lijden en sterven, omdat de profetie daarvan gesproken had, van welke profetie niet één woord onvervuld blijven kon. Telkens en telkens weer worden wij er door de Evangelisten op gewezen. In Christus zijn de beloften Gods ja en amen. De gehele profetie is in Hem vervuld en de Heere geve ons er licht in, dat Hij de ware Messias der Schriften is, door God Zelf aangekondigd als het Vrouwenzaad, en door Zijn knechten, de profeten, steeds klaarder aangewezen in al Zijn Middelaarsgangen. In Zijn lijden is God verzoend met de uitverkorenen.

Maar daartoe is dan ook alle lijden op Hem gekomen, dat Zijn volk om der zonde wil was onderworpen. Oudsten en overpriesters en schriftgeleerden waren de instrumenten om het lijden Hem aan te doen. Hun haat, gevoegd bij hun macht, dreef hen. Spot en hoon hebben zij over Hem uitgegoten; geseling en kruisdood over Hem doen komen. En in al dat lijden droeg Hij de last van Gods eeuwige toorn, om Zijn volk van die rechtvaardige toorn te bevrijden. O, Hij heeft Zijn gemeente duur gekocht met de prijs van Zijn bloed. Maar toen Hij dit lijden had volbracht, kon Hij dan ook van de dood niet gehouden worden. Hij moest opgewekt worden ten derde dage. Het recht Zijns Vaders eiste de opwekking van Christus. In die opwekking ligt de rechtvaardigmaking van de Zijnen en hun verlossing uit de dood.

Zo vertoonde de Heere Jezus aan Zijn discipelen Zijn volle Middelaarsbediening. Hij sprak tot hen van het offer, dat Hij brengen zou als de Hogepriester van het Nieuwe Testament. Ik wens met u van dat offer wat breder te handelen, tot tekst kiezend het woord des apostels in Hebréeën 5:7-9:

"Die, in de dagen Zijns vleses gebeden en smekingen tot Degene, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze, hoewel Hii de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hii heeft geleden. En geheiligd zijnde, is Hii allen, die Hem gehoorzaam zijn, een Oorzaak der eeuwige zaligheid geworden."

Dit woord des apostels spreekt ons van:

De offerande van de Hogepriester des Nieuwen Testaments. En zegt ons:

- 1. Wanneer Hij dat offer heeft gebracht.***
- 2. Waarin Hij dat offer heeft gebracht.***
- 3. Met welke gehoorzaamheid Hij dat offer heeft gebracht.***
- 4. Waartoe Hij dat offer heeft gebracht.***

1. Wanneer Hij dat offer heeft gebracht.

Vragen wij in de eerste plaats wanneer Christus dit offer heeft gebracht, dan antwoordt de tekst: "In de dagen Zijns vleses." Hierdoor verstaat de apostel de staat der vernedering van Christus. Hij is met de menselijke natuur, die Hij aangenomen heeft, nog verenigd, ook nu Hij in de hemel is, en zal daarmee verenigd blijven in alle eeuwigheid, ontvangende van Zijn uitverkorenen lof, aanbedding en dankzegging, eeuwig en altijd. Maar Paulus ziet in de tekst op de vernedering van Christus, toen Hij in de dagen Zijns vleses Zijn Goddelijke heerlijkheid verbergde achter het voorhangsel Zijner menselijke natuur. Hij was en bleef God, de Zoon, eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. Zijn Goddelijke heerlijkheid kan niet vermeerderd, noch verminderd worden. Maar Hij verborg die, ons vlees en bloed aannemende, en Hij werd Zijn volk in alles gelijk, uitgenomen de zonde. In de dagen Zijns vleses hongerde en dorstte Hem. Hij was vermoeid. Hij weende aan het graf van Lazarus. De wereld haatte Hem. Satan viel met alle helse machten op Hem aan. Hij droeg de last der zonde, en, hoewel Hij ook in die vernedering was en bleef de geliefde Zoon, in Dewelke van de Vader welbehagen was, Hij droeg in de dagen Zijns vleses de volle toorn Gods.

In dat alles was Hij Borg voor de Zijnen, om hen te verlossen uit de staat hunner ellende, en om hen te vertroosten in al hun droefnissen. Gods volk kan in geen leed geraken, of Christus is er voor hen in geweest. In hun armoede, droefheid, rouw, smaad der wereld, aanvechtingen des satans, was Hij, opdat Hij met hen in al deze omstandigheden en noden medelijden hebben kon. Zo slechts het oog des geloofs op Christus mag geslagen zijn, zal een volle beek van vertroosting worden geopend in al het lijden, dat Gods volk in dit leven is onderworpen. In al hun benauwdheden was Hij benauwd en de Engel Zijns aangezichts heeft hen behouden; door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost, en Hij nam hen op en Hij droeg hen, als de dagen van ouds. Gods volk gaat niet alleen door dit leven. Hoewel de dagen der benauwdheden vele kunnen zijn, de Heere is met hen en Hij kent hun klachten en vrezen, want eenmaal was Hij er in. Dat was in de dagen Zijns vleses, in de staat van Zijn vernedering.

Wanneer wij van de staten van Christus spreken, bedoelen wij de verhouding, waarin Hij stond tot het recht Gods. Zo zijn er maar twee staten mogelijk: een staat van de schuldenaar aan dat recht, en de staat van de vrijgesprokene. Een derde is niet mogelijk. En zo moeten wij twee staten onderscheiden, namelijk een staat der vernedering, waarin Christus schuldenaar was om de zonden Zijns volks; en een staat van verhoging, waarin Hij was de vrijverklaarde voor Zijn uitverkorenen. "In de dagen Zijns vleses" nu was Hij de Schuldenaar, van Wie het geschonden recht, door Zijn Vader gehandhaafd, volkomen voldoening vorderde; een voldoening tot de laatste kwadrantpenning toe. En die voldoening moest gegeven in dadelijke en lijdelijke gehoorzaamheid. Hij moest de wet gehoorzamen, gelijk wij straks nader zullen vernemen. Daarenboven moest Hij de straf dragen, die Zijn volk zich had onderworpen, de vloek der wet, de drievoudige dood. Het volle lijden der hel was op Christus. Hij was in de dagen Zijns levens de Man van smarte, voor Wie een iegelijk het aangezicht verbergde.

Zo stelt de Heilige Geest ons Christus voor in de dagen Zijns vleses als de Borg en Middelaar van de Zijnen, in Diens diepe vernedering. Daarin begaf Hij Zich vrijwillig, uit eeuwige liefde tot het welbehagen van Zijn Vader en tot degenen, die Hem van de Vader gegeven zijn. O, wie zal Zijn liefde peilen? Nauwelijks zal bestaan een vriend voor een vriend te sterven, maar Christus bevestigt Zijn liefde tot ons, daar Hij voor ons gestorven is, toen wij nog zondaars waren. Voor vijanden gaf Hij Zich in deze allerdiepste vernedering, opdat Hij hen met God verzoenen zou. De zonden Zijns volks eisten van Hem deze vernedering. De wonden zijn Hem geslagen in het huis Zijner liefhebbers. Het waren uw zonden, volk van God, uw erf- en dadelijke zonden, die Hem deden zijn in de dagen Zijns vleses. Hij moest betalen wat Hij niet geroofd had. Hij is om onze overtredingen verwond, en om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden. Geen andere weg was mogelijk om Adams zonen en dochteren uit de staat hunner ellende te verlossen, dan deze, dat de Zoon Gods kwam in de dagen Zijns vleses. Wie de zaligheid zoekt buiten Hem, zal eeuwig omkomen. Maar in Hem is de volkomen verlossing.

En wie verwaardigd wordt, omdat Christus hem vertoont, dat Hij veel moest lijden, iets van de vernedering van Immanuël door het geloof te zien, moet wegzinken in de liefde, waarmee Hij Zijn volk heeft liefgehad. Hier zijn de Middelaarsgraveerselen, van de Vader gegraveerd, die Christus dierbaar en heerlijk maken in de allerdiepste versmading. Hier openen zich de armen van de liefde van Christus als wateren der zwemming. Het zwaard is ontwaakt tegen de Herder en heeft Hem geslagen, opdat wij voor eeuwig zullen ontheven worden van schuld en straf, en met God verzoend. Van die dagen Zijns vleses zal Gods volk zingen, zo menigmaal zij door het geloof Hem mogen aanmehouwen, als staande in hun plaats Hun Borg was Hij, hun Zaligmaker.

O, komt schuldigen, onreinen, verlorenen, in Hem is behoudenis, Die in de dagen Zijns vleses was. Zingt van Hem, laat uw ziel op Hem rusten, en verloochent wat buiten Hem is, volk van God. Zó groot is het wonder, dat Hij Zich voor u vernederd heeft tot in de dood, dat een schare, die niemand tellen kan, van Hem in aller eeuwen eeuwigheid zal zingen: "Het Lam heeft ons Gode gekocht met Zijn bloed."

En nu opent de apostel ons het mysterie van de offerande van de Hogepriester des Nieuwen Testaments nog dieper, als hij ons er bij bepaalt

2. Waarin Hij dat offer heeft gebracht.

Paulus schrijft in de tekst, dat Hij "gebeden en smekingen tot Degene, Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd heeft."

Dikwijls wordt ons in de Schrift gemeld, dat Christus gebeden heeft. Hij bad voor Zijn vrienden, zeggende tot Petrus: "Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude", Lukas 22:32. Hij bad voor Zijn vijanden: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet, wat zij doen", Lukas 23:34. Hij bad in Zijn lijden: "Vader verlos Mij uit deze ure. Maar hierom ben Ik in deze ure gekomen", Johannes 12:37.

In Johannes 17 wordt ons het Hoge priesterlijk gebed van Christus beschreven, waarin Hij bad om de volkomen verheerlijking als Middelaar, opdat niet langer Zijn Godheid verborgen zijn zou achter het voorhangsel Zijns vleses, maar Hij ontvangen zou de heerlijkheid, die Hij had eer de wereld was. En dat ten goede van de Zijnen, wier eeuwige heerlijkheid Hij eiste, zeggende: "Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt." Christus bad tot drie malen toe in de hof van Gethsémané, toen Hij omtrent een steenworp Zich van de drie vertrouwelingen onder de discipelen had afgescheiden, zeggende, met verlangen naar de ure Zijner opoffering aan het kruis: "Mijn Vader, indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbij gaan! doch niet gelijk Ik wil, maar gelijk Gij wilt." En aan het kruis bad de Heere Jezus uit Zijn onbeschrijfelijk lijden van de eeuwige toorn Gods: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" En wederom met een grote stem roepende, gaf Hij de geest.

In de dagen Zijns vleses heeft Hij gebeden en smekingen geofferd. Het waren de offeringen in Zijn lijden en sterven. Het waren de offeringen van Zijn eeuwige liefde, waarmee Hij Zijn volk heeft liefgehad tot het einde. Die liefde verminderde niet toen de volle toorn Gods losbrak tegen het grote Voorwerp van de Vader welbehagen. Het werd Christus niet te veel, de helse pijnen en angsten voor Zijn volk te dragen. Nee, het werd Hem niet te zwaar, alle straf te lijden, die Zijn volk naar het rechtvaardig oordeel was onderworpen. Hij heeft de Zijnen liefgehad tot het einde.

"Met sterke roeping en tranen", zegt de apoetel, heeft Hij gebeden en smekingen geofferd. Daarmee wijst Paulus op het zware lijden van Christus. Met sterke roeping en tranen heeft de Heere in de hof van Gethsémané gebeden, en eveneens aan het kruishout, toen het zwaard de Metgezel sloeg tot de dood. Het volle hellelijden kwam op de dierbare Borg. Hij droeg het, beide in ziel en lichaam, om Zijn volk naar ziel en lichaam er van te verlossen. En van dat lijden wil God Zijn volk iets doen verstaan door het geloof. Hij overtuigt hen van hun zonden, waardoor zij zich de eeuwige dood waardig keuren.

O, dat doet hen zijn in een ruisende kuil, in modderig slijk. Het wordt een mahormissabib, een schrik van rondom. Hier wordt een weinig ervaren van het eeuwig oordeel Gods, dat in de hel branden zal op alle goddelozen. Maar dan ook wil de Heere uit die ruisende kuil en uit dat modderig slijk verlossen en voert Hij Zijn volk tot Christus; en Hij doet hen Hem volgen in Zijn lijden, waarin Hij de volle toorn Gods gedragen heeft. Hij in hun plaats, toen Hij met sterke roeping en tranen gebeden en smekingen geofferd heeft. Zijn onuitsprekelijke liefde, waarmee Hij Zich geofferd heeft, giet Hij in hun harten uit, en in aanbidding en verwondering moeten zij uitroepen: "De Koning heeft mij gebracht in Zijn hinnenkamers; wij zullen ons verheugen en in U verblijden; wij zullen Uw uitnemende liefde vermelden, meer dan de wijn; de oprechten hebben U lief."

O, gezegend offer van Christus' liefde. Nauwelijks zal bestaan een vriend voor een vriend te sterven, maar Hij bevestigt Zijn liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is als wij nog zondaars waren. Vijanden zijn door Hem met God verzoend. Dat wordt Gods

volk zulk een onuitsprekelijk wonder. Zij zijn vijanden, en ontdekkende genade heeft hen zich als vijanden doen kennen. Geheel hun leven hebben zij, hoe onberispelijk zij ook voor het oog der mensen gewandeld hebben, niet anders geroepen dan: "Ik wil niet, dat Deze Koning over ons is!" Met al wat in hen is, hebben zij Hem tegengestaan. En wie zal nu Zijn liefde peilen, dat Hij zulke vijanden met God verzoent? Ja, het is door Hem en door Hem alleen. Hij is het Lam, dat hen Gode gekocht heeft met Zijn bloed.

En deze offerande bracht Christus aan Hem, "Die Hem uit de dood kon verlossen." Aan Zijn Vader. Naar het huishoudelijk werk der drie Personen in het Goddelijk Wezen toch, handhaafde de Vader de geschonden gerechtigheid Gods. God de Vader stond als Rechter tegenover de Borg des verbonds. Hij eiste volkomen voldoening. Hij velde over Christus het vonnis des doods. Maar ook Hij gaf de vrijspraak, toen de straf gedragen en de voldoening gegeven was. Hij kon Jezus uit de dood verlossen. En Hij heeft uit de dood verlost en opgewekt tot onze rechtvaardigmaking. In het bewustzijn van Zijn opstanding heeft de Heere Jezus in de dagen Zijns vleses gebeden en smeking tot Degene, Die Hem uit de dood verlossen kon, met sterke roeping en tranen geofferd. Hij gaf Zich Zijn Vader. Hij voldeed aan Hem de schuld Zijns volks. Hij offerde Zich tot de rechtvaardiging van al de Zijnen, hun verwervend een recht ten eeuwigen leven. Want beide deze stukken liggen in de ene rechtvaardigmaking, namelijk een kwijtschelden van schuld en straf en een recht geven ten eeuwigen leven. Deze weldaden kunnen niet van elkaar gescheiden worden. De offerande van Christus schonk de volkomen voldoening, en deze is door de Vader aanvaard.

Toen volgde de uitspraak, en die uitspraak viel in de verlossing van de dood; toen werd Christus opgewekt, toen Hij levend werd. In de opstanding is de kwijtschelding van straf, en tegelijk is het recht geschonken aan al Gods uitverkorenen in hun gezegend Hoofd, het recht ten eeuwigen leven.

Dat is door de Vader geschied. Gelijk geen advocaat een beschuldigde kan vrijspreken, zo ook is de vrijspraak van de verloren zondaar niet het werk van Christus, doch dat van de Vader. Wij hebben tegen God gezondigd; tegen de drieënige God. Maar de Vader handhaaft de geschonden gerechtigheid, handelend voor de drie Personen, gelijk de Zoon (in de dagen Zijns vleses) de voldoening bracht. En wie nu door het geloof van zijn zonden gerechtvaardigd wordt, die ontvangt van de Vader de vrijspraak; de witte keursteen, op grond van de offerande van Christus, met Wie die verloren, doch uitverkoren zondaar zó nauw verenigd wordt, dat al zijn erf- en dadelijke zonden op Hem worden overgedragen, en Zijn gerechtigheid de zijne wordt door de Goddelijke toerekening en de daarop steunende en volgende oefening des geloofs.

En God de Heilige Geest verzegelt die vrijspraak van de Vader in het hart, bevestigend deze met het Woord Gods, dat de Heere niet meer toornen of schelden zal. Gelijk al de uitverkorenen in Christus van eeuwigheid zijn gerechtvaardigd, en in de tijd, toen hun Hoofd en Borg is opgewekt uit de dood, en zoals in de levendmaking, als God de zondaar voorbijgaat op het vlakke des velds, God aan die uitverkorene Christus toerekent en in Hem dadelijk aanschouwt en door het geloof inlijft, zo wordt nu in de bewuste rechtvaardigmaking Gods volk van schuld en straf voor eeuwig ontslagen en verkrijgt het een recht ten eeuwigen leven. O, onuitsprekelijk wonder! Een hellewicht erfgenaam gesteld ten eeuwigen leven! De wet van haar vloek ontwapend en de zondaar met God verzoend.

En hoe Wordt hier het huishoudelijk werk der drie Personen in de ziel verheerlijkt. God de Vader sprak hem eeuwig vrij. God de Zoon kocht hem tot de zaligheid met Zijn

offerande. God de Heilige Geest stelde hem in de vrijheid, waarmee Christus hem vrijgemaakt heeft. O, gelukkig volk, dat door het geloof Christus' offerande mag toeëigenen, hun van de Vader geschonken. Velen van Gods kinderen moeten die geloofsverzekering missen. Hun schuld staat nog open, hoewel zij een oog op die Hemel-advocaat slaan mochten. En het kan hen zeer benauwen en hun ziel in veel bekommring brengen, als zij aan het onkreukbaar recht Gods denken. Zij hebben geen rust. Maar de Heere zal Zijn werk in hen volbrengen, dewijl Hij voor al Zijn volk gebeden en smekingen geofferd heeft aan Hem, Die Hem uit de dood verlost heeft. Hij, Die het goede werk in hen begonnen heeft, zal het voleindigen tot op de dag van Jezus Christus. Want de Heere liegt aan David niet en Zijn Woord misleidt hem niet. De gehoorzaamheid van Christus is hun gehoorzaamheid voor God.

3. Wij vernemen dit nu, als wij uit de tekst vernemen, ***met welke gehoorzaamheid de Hogepriester des Nieuwen Testaments die offerande heeft gebracht.***

"Die, verhoord zijnde uit de vreze, hoewel Hij de Zoon was, nochtans gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden", zegt de apostel.

Hij was de Zoon, de tweede Persoon in het aanbeddelyk, drie-enig Wezen Gods. Vader, Zoon en Heilige Geest hebben het van Hem in de dagen Zijns vleses getuigd. Hoe vreselyk was de vijandschap der Joden juist ten opzichte van deze waarheid. Men wilde nog wel erkennen, dat Jezus van Nazareth wat groots was onder de mensen, maar het getuigenis, dat Hij de Zoon Gods was, deed hen in zulk een vijandschap ontbranden, dat zij stenen opnamen om Hem te doden; ja, de hogepriester ontleende aan het getuigenis van Christus, dat Hij Gods Zoon was, met voorgewende verontwaardiging de grond voor het doodvonnis des kruises.

En in diezelfde verwerping van de Messias als Gods Zoon gaan de Joden voort tot op de huidige dag, en met hen zovelen als de goddeloze Arius volgen. En toch, het getuigenis der drie Goddelijke Personen zegt ons onwedersprekelyk, dat Hij was de Zoon. Daarom alleen kon Hij ook de Zaligmaker zijn, want geen bloot creatuur kon de last des toorns Gods tegen de zonde dragen en anderen daarvan verlossen. Als de Zoon Gods zal Zijn volk Hem dan ook eeuwig aanbedding en dankzegging toebrengen en de Zoon eren gelijk zij de Vader eren. Voor Hem leert dat volk door genade buigen in het stof. Hij was mens, maar ook, Hij was en is en blijft waarachtig God. Zó groot was het werk der verlossing van verloren zondaren, dat alleen door God de uitverkorenen met God verzoend konden worden. O eeuwig, eeuwig wonder!

*Die God is onze zaligheid;
Wie zou die hoogste Majesteit
Dan niet met eerbied prijzen*

Van de Zoon nu zegt de tekst, dat Hij "verhoord is uit de vreze." Want Hij is in vreze geweest; niet naar Zijn Godheid, doch in Zijn menselijke natuur, in ziel en lichaam. Daarin heeft Hij gedragen de last van de eeuwige toorn Gods tegen de zonde van het ganse menselijke geslacht. Niet voor alle mensen, want Christus heeft alleen voor Zijn uitverkorenen geleden. Maar de toorn Gods is niet te delen of in stukken af te wegen. En die volle, ondeelbare toorn Gods heeft Christus in Zijn menselijke natuur, als plaatsbekledende Borg voor de Zijnen gedragen, gelijk zij deze allen hadden moeten

dragen in aller eeuwen eeuwigheid. In welk een vreze is Christus geweest, toen die toorn Gods op Hem werd uitgestort.

Daarenboven heeft satan Hem met alle machten der hel bestreden en is de last der zonde, waarvan Zijn heilige natuur een eeuwige afkeer had, op Hem gelegd en is Hij zonde gemaakt voor de Zijnen. In die vreze is Zijn zweet geworden gelijk grote droppels bloed, die op de aarde afliepen; in die vreze heeft Hij Zijn Vader driemaal gebeden, dat deze drinkbeker van Hem zou voorbijgaan, en moest de Zoon Gods in Zijn menselijke natuur van een engel worden gesterkt. In vreze was Hij aan het kruis, in het bijzonder toen de zon zich verbergde, drie uren lang op het midden van de dag, en Hij uitriep: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten " Geen mens kan die vreze peilen. Gods volk leert een weinig kennen van de toorn Gods. Dat weinige reeds doet hen uitroepen:

*Ik lag gekneld in banden van de dood,
Daar d'angst der hel mij alle troost deed missen.*

Maar wat is deze 'kleine afdruk van de toorn Gods tegen de zonde, die in zaligmakende overtuiging wordt gewrocht, en van de benauwdheid in de aanvechting des satans en van de smart der zonde, vergeleken bij het lijden van Christus? nee, er is geen vergelijking hier toe te passen. Christus kwam in het volle hellelijden, en in dat lijden was Hij in vreze. Hij heeft Zijn volk duur gekocht, niet met vergankelijke dingen, zilver of goud, maar met Zijn bloed. O dierbaar Lam! Hij is blank en rood en draagt de banier boven tienduizend.

En toch, Hij was in Zijn lijden en sterven geen martelaar. Als een lam is Hij ter slachting geleid, maar ook als de Leeuw uit Juda's stam ging Hij de dood in. Voor klagende vrouwen is hier geen plaats. Wie met medelijden de lijdende Jezus beschouwen wil, bedénke, dat Hij gezegd heeft: "Weent niet over Mij, maar over uzelf." Het oordeel komt over u. O, weent over uzelf en vliedt de toekomstige toorn. Christus leed als Borg, en Zijn lijden is alleen te kennen door het geloof. Wij zijn de eeuwige toorn Gods onderworpen, en Hij kwam In Zijns volks plaats.

O, als Gods kinderen zo het oog op Christus mogen slaan, toen Hij in de vreze was, dat het was om hun schuld, om hun zonden te verzoenen en weg te nemen, dan blinkt in Zijn diepste smarten Zijn eeuwige heerlijkheid. Want hij is "verhoord". Verhoord als Hij van de Vader bad om de heerlijkheid, die Hij had eer de wereld was. Hij is in de vreze niet omgekomen. Door de dood heen trad Hij welbewust de eeuwige heerlijkheid tegemoet. In Zijn Middelaarsbediening zou uitblinken, dat Hij eeuwig, onveranderlijk God is. Die heerlijkheid heeft Hij als de Zoon Gods nimmer verloren.

Maar als Middelaar heeft Hij "gehoorzaamheid geleerd". Hij is als de Knecht van de Vader gehoorzaam geworden tot de dood des kruises. Hij heeft geleerd, ervaren, zegt de kanttekenaar, wat het is zulke benauwdheden Zichzelf de wil Zijns Vaders in alles gehoorzaamelijk te onderwerpen. Hij gehoorzaamde zonder tegenspreken, want Zijn vermaking was met de mensenkinderen. Eeuwige liefde Gods drong Hem, opdat de volmaaktheden Gods zouden met volkomen heerlijkheid blinken in de zaligheid der uitverkorenen. En door Zijn gehoorzaamheid heeft Hij het eeuwig leven verworven, dat wij verloren hebben door de ongehoorzaamheid onzer voorouders Adam en Eva in het Paradijs, opdat gelijk allen (die in Adam zijn) gestorven zijn, allen (die in Christus zijn) leven zullen. Zijn gehoorzaamheid is hun gehoorzaamheid voor God. Buiten Hem is geen volbrenging van Gods geboden. Wij moeten aan onze wettische werken sterven. Dat is de

grote les, die Paulus in de Hebreënbrief geeft. Nog steeds bleven de gelovigen aan de wet van Mozes hangen. Zij moesten er af; alles, alles prijsgeven voor Hem, Die, hoewel Hij de Zoon was, gehoorzaamheid geleerd heeft.

En zo is het met ieder mens. Als er geen sterven aan de wet komt, zullen wij Christus nimmer kunnen ontvangen in onze harten en komen wij eeuwig om. Maar zo is het ook met Gods volk. Het zal aan de wet moeten sterven, om in de gehoorzaamheid van Christus gefundeerd te worden door het geloof, gelijk Paulus schreef: "Ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou." De gezegende Borg en Middelaar heeft gehoorzaamheid geleerd, om Zijns volks gehoorzaamheid te zijn en hen door Zijn kracht in gehoorzaamheid te doen wandelen.

4. Overdenken wij dat nu nog uit het laatste gedeelte van onze tekst: "En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden."

In die woorden beschrijft de apostel ons, waartoe Christus dat offer heeft gebracht. "Geheiligd" is de Hogepriester van het Nieuwe Testament en volmaakt in Zijn offerande. Hij heeft volbracht; de laatste kwadrantpenning van de schuld van de uitverkorenen is voldaan. En Hij is geheiligd van de Vader in Zijn opwekking uit de dood. Toen is Hij volkomen vrijverklaard van de schuld en zonden, die Hij vrijwillig op Zich genomen had. En Hij is verheerlijkt. De gesloten hemelen zijn Hem geopend en Hij zit aan de rechterhand der majesteit Gods in de hoogste hemelen. Zulk een Zaligmaker heeft Gods volk. Hij is dood geweest en Hij leeft. Met een dode Jezus kan Gods volk niet leven. Maar wat meer is dan dat Hij gestorven is, Hij is opgewekt en is ter rechterhand Gods. Hij leeft in alle eeuwigheid. De kerk Gods heeft een levende Zaligmaker en zij zal eeuwig leven door en met Hem. Hij is allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden.

Maar wie is Hem gehoorzaam? Niemand van nature. Wij willen niet tot Hem komen om het leven te hebben in Zijn Naam. Maar Hij onderwerpt Zijn volk aan Hem. *Hem gehoorzamen*, wil zeggen door het geloof Hem erkennen; zich aan Hem overgeven en in Hem de zaligheid te vinden. Hij is de Eén uit duizend, om de mens zijn rechte plicht te verkondigen. Door Zijn Geest ontdekt, komt een arm en verslagen zondaar tot Hem, om in Hem alleen behouden te worden. Blind in 's hemels wegen, zoekt de overtuigde ziel rust en vrede in hetgeen niet behouden kan. Maar als zij nu bevindt, dat alles te kort is om voor God te dekken, wil de eeuwige Immanuël Zijn overwinnende kracht verheerlijken en die ellendige zondaar, die het gedierte des velds gelukkiger acht boven zichzelf, aan Zijn voeten neerwerpen.

Nu ziet het geloof Hem als de Weg, de Waarheid en het Leven, en werkt gehoorzaamheid aan Zijn nodigende stem: "Komt allen tot Mij, die vermoeid en belast zijt." O, dat gelovig komen tot Jezus, dat hongeren en dorsten naar Hem. Het wordt een steeds minder worden in zichzelf, opdat Christus meer worden zal. Ja, die geheiligde Middelaar wordt steeds meer onmisbaar. Buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf. Het gehoorzamen van Hem wil zeggen, in Hem door het geloof gerechtvaardigd te worden om niet en Hem als de fontein onzer heiligmaking te benodigen. Want Hij doet Zich overblijven een ellendig en arm volk, dat in zichzelf het leven niet vinden kan, noch bij zijn zuchten en klagen kan leven, maar uitgaat om zijn vrucht in Christus te vinden, opdat Hij in hen verheerlijkt worde en in hun heilige wandel. Hem gehoorzamen betekent in één woord, Hem te eigenen en gedurig te benodigen, zo Hij van de Vader gegeven is tot

wijsheid, tot rechtvaardiging, tot heiligmaking en tot verlossing. Dat gehoorzaam zijn maakt ons niets in onszelf, maar alles in Hem, gelijk de bruid zeide: "Ik ben zwart, doch lieflijk." En hoe diep Gods wegen ook mogen zijn met dezulken, zij zullen niet omkomen, want Hij is hun een "Oorzaak der eeuwige zaligheid geworden."

Hij de Oorzaak. Het is alleen door Hem, dat zij de zaligheid verkrijgen. Al het hunne valt volkomen weg. Niet een zucht, niet een traan, niets van hen komt in aanmerking. Hij maakt hun de zaligheid deelachtig. Dat doet Hij in dit leven door het geloof, want Gods volk hééft de zaligheid alrede verkregen, gelijk Paulus zegt: "Uit genade zijt gij zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave."

En zo de dichter zingt: "Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent." Hoe veracht ook bij de wereld, is het volk van God alrede de eeuwige zaligheid deelachtig. En welhaast zal het tot de volmaakte heerlijkheid ingaan, om eerst naar de ziel, en eenmaal met de grote dag der dagen beide naar ziel en lichaam, de drieënige God en het Lam eeuwig te loven en te prijzen. Zij zullen niet verloren gaan, want Christus is hun een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden. Van het geluk van Gods volk zingen wij nu Psalm 89: 7:

*Hoe zalig is het volk, dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, Heer!' in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort.
Zij zullen in Uw Naam zich al de dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe, Uw macht schraagt hen in 't lijden.
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw Woord verhogen.*

Toepassing.

En nu, mijn geliefden, moge een ieder met het Woord, dat ons op de offerande van de Hogepriester van het Nieuwe Testament wijst, tot zichzelf inkeren.

O onbekeerden van hart, hoe vreselijk zal het u eens zijn als uw knie in het eeuwig verderf zal moeten buigen voor Hem. Hij zal zeggen: "Sla hen voor Mijn voeten dood, die niet gewild hebben, dat Ik Koning over hen ben." Nimmer zijt gij Hem gehoorzaam geworden; nimmer nog wildet gij uw leven verliezen. O, de Heere worde u te sterk, eer uw lamp voor eeuwig worde uitgeblust. En volk van God, zie eens wie de Heere Jezus geworden is voor vijanden van Hem. Hij heeft gehoorzaamheid geleerd, hoewel Hij de Zoon was; Hij offerde gebeden en smekingen en was in vreze, om de zonden Zijner uitverkorenen te voldoen.

Bekommerde zielen, zoekt toch Hem als de enige grond uwer zaligheid. In Hem is gerechtigheid en heiligheid en verlossing. O, dat Zijn liefde u trekke en lere Hem te gehoorzamen. Waarom weegt gij geld uit voor hetgeen geen brood is, en uw arbeid voor hetgeen niet verzadigen kan? Hoort aandachtig naar Hem en eet het goede en laat uw ziel zich in vettigheid verlustigen. O, wat weerhoudt u toch Zijn stem te gehoorzamen? Benaarstig u om uw roeping en verkiezing vast te maken.

En gij, bevestigden in uw staat, leeft niet op uw rechtvaardig-making, rijk in uw bevinding en arm in uw klachten; doch make de Heere u arm, opdat gij rijk moogt zijn in Hem, Die uit de vreze verhoord is. Strijdt de goede strijd des geloofs. De Heere doe u blijmoedig wandelen door strijd en druk en smaad der wereld. Christus was in de dagen van Zijn vlees in uw benauwdheden benauwd. Hij heeft gebeden en smekingen geofferd met sterke roeping en tranen. Hij zij uw sterkte in al uw druk en tegenspoed. "Hij zal uw

kruis eindigen hier" en u met eeuwige lofzang Hem doen prijzen, Die u met de dure prijs
Zijns bloeds gekocht heeft.

De God des vredes Zelf heilige u geheel en al, en uw geheel oprechte geest en ziel en
lichaam worden onberispelijk bewaard in de toekomst onzes Heeren Jezus Christus.
Amen.

(HET WARE PRIESTERSCHAP)

21. De offerande van de Hogepriester des Nieuwen Testaments

Lijdenspreek over Hebreëen 7:24-25

Psalm 40:4

Lezen: Hebreëen 7:1-19

Psalm 45:1,4

Psalm 25:10

Psalm 89:15

Drie zaken zijn elk mens nodig ter zaligheid. Ten eerste moet hij verlost worden uit alle geweld des duivels. Ten tweede is het nodig, dat hij onderwezen wordt van de weg des levens. Ten derde moet zijn schuld betaald worden tot de laatste kwadrant-penning toe, die hij voor God gemaakt heeft.

In onze val zijn we niet alleen schuldenaar aan het recht Gods geworden, maar hebben wij ons bovendien in de macht des duivels begeven, gelijk de Heere Jezus Zelf zegt: "Gij zijt uit de vader de duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen; die was een mensenmoorder van den beginne." Hoe onderscheiden ook onze levensopenbaring moge zijn, het is de diepe staat van onze ellende, dat wij in de macht zijn van hem, die ons sleurt naar het eeuwig verderf.

Wat is nu iemand nodig, zal hij van zijn diepe ellendestaat worden verlost? In de eerste plaats dit: Dat hij gegrepen wordt uit het huis van de sterk gewapende, waarin Christus intreedt om hem zijn vaten te ontroven.

Maar bovendien, ons verstand is verduisterd geworden door de zonde, gelijk de apostel zegt. De rechte kennis van de weg der zaligheid ontbreekt ons, ook al zijn wij van jongsaf dienaangaande in de Schriften onderwezen. Want indien dat onderwijs ons de verborgenheden der zaligheid kon openbaren, zouden de verstandigen gelukkig zijn, want die zouden er meer van begrijpen. Maar de Heere Jezus heeft de Vader gedankt, zeggende: "Ik dank U, Vader, Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, en hebt dezelve de kinderkens geopenbaard; ja, Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U." Hier wordt dus bedoeld op het onderwijs, dat wij elkaar niet kunnen geven. De weg des levens kan die grote Leraar der gerechtigheid ons alleen leren, Die als Machthebbende leert en niet als de schriftgeleerden, en Die ons alleen de verborgen raad Gods aangaande onze zaligheid ontdekken kan.

In de derde plaats (en dat is niet het minste), ons is van node om zalig te worden, dat onze schuld betaald wordt, want God kan van Zijn recht geen afstand doen. Hij eist volmaakte voldoening voor de schuld, die wij Hem gemaakt hebben. Een voldoening, die wij nooit geven kunnen, waarvan wij geen penning kunnen afdoen, maar die Christus betaald heeft voor al diegenen, die Hem van de Vader gegeven zijn.

Welnu, de Heere Jezus heeft het Zelf gesproken door de mond van Jesaja, dat Hij het is, Die alles aanbrengt wat nodig is om ons van het verderf te verlossen: "De Geest des Heeren Heeren is op Mij, omdat de Heere Mij gezalft heeft, om een blijde boodschap te brengen de zachtmoedigen; Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om de gevangenen vrijheid uit te roepen, en de gebondenen opening der

gevangenis." Hij is die grote Koning, die de gevangenen verlost, hen trekt door Zijn kracht, omdat Hij is de Leeuw uit Juda's stam, Die voor eeuwig Overwinnaar is, en Die de weg des levens aan hun ziel openbaart. Hij komt hun een blijde boodschap brengen. Het Evangelie eist niet, maar geeft. De wet eist betaling in volmaakte gehoorzaamheid, de wet eist volkomen voldoening, maar het Evangelie geeft. Het openbaart de Weg des levens. Het is daarom de blijde boodschap, die Christus predikt voor verloren zondaren. Het Evangelie wijst ons op die grote Hogepriester, Die Zichzelf tot een offer gegeven heeft, opdat in Zijn offerande al Zijn volk de betaling vinden zou voor al hun schuld, en verzoening in Christus zou ontmoeten.

Wij zijn thans in de lijdensweken en daarom wens ik u te bepalen bij het ware Priesterschap van Christus, naar het getuigenis van de apostel Paulus in Hebrëeën 7:24-25, waar des Heeren Woord aldus luidt:

"Maar Deze, omdat Hij in der eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap; Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden."

In deze tekstwoorden wordt gesproken van: *Het ware Priesterschap.*

Wij beziën:

- 1. Hoe het een onvergankelijk Priesterschap is.***
- 2. Hoe het Christus stelt tot volkomen Zaligmaker.***
- 3. Hoe het toegang schenkt tot God.***

Laat ik u de tekst nog eens voorlezen: "Maar deze, omdat Hij in der eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap." In de tweede plaats stelt het Christus tot volkomen Zaligmaker, want zo lezen wij: "Waarom Hij ook volkomenlijk kan zaligmaken degenen, die door Hem tot God gaan." In de derde plaats, dat Priesterschap schenkt toegang tot God: "Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden." Zodat wij hier dus drie zaken hebben, waarvan wij een kort woord wensen te spreken.

1. Hoe het een onvergankelijk Priesterschap is.

Het is u niet onbekend, dat de strekking van Paulus' brieven vooral in de brief aan de Hebrëeën, dit is: Het oog der gelovigen te openen voor Christus en hen af te trekken van alle werken der wet. Dat geldt in het bijzonder het Priesterschap van Christus. Hij toch is de ware Hogepriester en Zijn offerande is het enige offer, waardoor de zondaar met God verzoend kan worden. Om dat te doen uitkomen, spreekt Paulus van twee priesterordeningen. De priesterordering van Aäron, en die van Melchizédek. In de priesterordering was het oudtijds zo, dat de zoon de vader steeds in het priesterschap opvolgde, of hij vroom of goddeloos was. Denkt maar aan de zonen van Eli, die goddeloze jongens. Indien zij maar uit het geslacht van Aëron waren, werden zij priester. De vader stierf, de zoon kwam voor hem in de plaats. Maar bij de ordening van Melchizédek was dat niet zo. Daar was maar één enige priester, die priester bleef in der eeuwigheid en diens priesterschap was onvergankelijk.

Nu wordt van Melchizédek eenmaal in het Oude en eenmaal in het Nieuwe Testament breedvoerig gehandeld. Meermalen wordt hij wel genoemd, maar zijn historie wordt in Genesis 14 ons in den brede beschreven. Wat staat er dan geschreven? Dat Abraham wederkeerde van het slaan der koningen, die Modem en Gomorra met al wat er in was

weggevoerd hadden, waaronder ook Lot. Abraham jaagde hen met zijn knechten achterna, overviel de rovers en keerde met een ontzaggelijke hult van het slaan der koningen terug. En daar in Salem (het latere Jeruzalem), was een koning, Melchizédek genaamd, die tevens priester was des allerhoogsten Gods. Wat gebeurde er nu? Abraham gaf aan die koning en priester tienden uit de hult, en Abraham werd van die koning-priester Melchizédek gezegend. Die koning is hem tegemoet getreden en heeft aan de soldaten, die vermoeid waren van de oorlog, brood en wijn gegeven.

O, te zeggen, dat hij toen brood en wijn geofferd heeft, dat is fout, want dat staat in heel de Bijbel niet. Dat zou een vervloekte afgoderij geweest zijn. Hij heeft brood en wijn gegeven om Abraham te vereren en zijn vermoeid leger te verversen, en niet om God daarmee offerande te doen.

Maar waar het op aan komt, dat is dit, dat door Abraham tienden werden gegeven aan Melchizédek, en dat hij van hen gezegend werd. Daarop komt Paulus in Hebréeën 7, u voorgelezen, terug, want daar lag een diepe betekenis in. Hij zegt: Hier worden, o Joden, tienden gegeven door het gewone volk aan de priester, die meerder is dan zij. En hier onder ons wordt ook het gewone volk gezegend van de priester, die meerder is dan zij. En als Abraham nu tienden geeft aan Melchizédek, en van hem de zegen ontvangt, dan is tweemaal het bewijs geleverd, dat Melchizédek meerder was dan Abraham. En dat niet alleen, maar nu grijpt de apostel dieper in en zegt: Wie was in de lendenen van Abraham? In Abrahams lendenen was Aäron, die later uit hem voortgesproten is.

In Melchizédek is het priesterschap enerzijds, in Abraham is het priesterschap Aärons anderzijds. En als Abraham tweemaal het bewijs levert, dat hij minder is dan Melchizédek, dan komt het priesterschap van Aäron tegenover het priesterschap van Melchizédek te staan. Dan wordt twee keer het bewijs gegeven, dat Melchizédek staat boven Aäron. Waarom?

Omdat Melchizédek heeft een eeuwig, onvergankelijk priesterschap, en alleen priester is. Want in Hebréeën 7 wordt ons meegedeeld, dat Melchizédek was zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening. Dan begrijpt ieder, dat dit niet op hem ziet als mens. Melchizédek is niet uit de hemel komen vallen. Hij is geboren als elk mens en had vader en moeder en een geslachtsrekening. Maar dit ziet op hem als priester. Hij was in dat ambt slechts alleen. Noch in 's vaders lijn, noch in de linie zijner moeder, was ooit iemand priester geweest. Melchizédek was het alleen daar in Salem, gesteld bij de eeuwige soevereiniteit Gods, geroepen om het priesterschap te bedienen. Daarom had hij ook geen opvolger. Hij was eeuwig priester en alleen priester.

Gans anders dan het priesterschap van Aäron, dat van geslacht tot geslacht gaat, is het priesterschap van Melchizédek; een opmerking, die Paulus geeft als hij eerst bewezen heeft, dat Melchizédek meerder is dan Abraham. Hij brengt het op Christus over en zegt, dat Hij Priester is, maar niet naar de ordening van Aäron.

Gaat naar de tempel van Jeruzalem, en ziedaar, de wet der schaduwen is voorbij, vervuld in die Ene, Die Priester is naar de ordening Melchizédeks. Want de Heere Jezus kan geen priester zijn naar de ordening van Aäron. Hij is niet uit de stam of het geslacht van Aäron; Hij is voortgesproten uit Juda's koninklijke stam, waaruit nog nooit een priester is voortgekomen. Hij is geen priester naar de ordening van Aäron, dat kan niet, evenwel is Hij Priester naar de eeuwige soevereiniteit Gods, omdat God de Vader van vóór de grondlegging der wereld Hem daartoe heeft verordineerd, en Hij van eeuwigheid Zich gegeven heeft, om met Zijn hart borg te worden voor de uitverkorenen.

Maar is Hij Priester bij de soevereiniteit Gods, Hij is het ook maar alleen, Die het offer brengt en Die tegelijk Priester en het Offer Zelf is. Christus, Wiens Priesterschap tot in der eeuwigheid blijft, is de verzoening voor de schuld van al Zijn volk door het wegnemen van de ongerechtigheid van al de Zijnen. Voorwaar, er is onder de mensen geen andere naam gegeven, door welke wij moeten zalig worden, dan de Naam Christus Jezus. Er is geen andere priester voor Hem in de plaats te stellen; er is geen opvolger, in hemel, noch op aarde. Zijn Priesterschap blijft in der eeuwigheid, want het is onvergankelijk. Zo stelt Paulus ons Christus in Zijn volle Priesterlijke waardigheid voor. Zo stelt hij Hem de Hebreëen voor, opdat zij van de werken der wet zouden worden afgebracht en in Christus voldoening zouden zoeken. Zij trachtten nog te werken met het verbroken werkverbond. In dat verbroken werkverbond zijn wij allen krachtens onze verwantschap aan Adam. De nieuwe leer van deze dagen leert, dat wij allen zijn in het genadeverbond. U hebt maar te geloven en aan te nemen en u gaat zo naar de hemel. Gods volk leert het anders, en de Bijbel leert het ons ook anders.

Wij zijn in Adam de eeuwige verdoemenis onderworpen. Daarin eist God volkomen genoegdoening aan de wet. En die kunnen wij van en uit onszelf nooit voldoen. Maar waar alles van de mens te kort schoot, is Christus met Zijn Hogepriesterlijke bediening tussenbeide gekomen om de oneindige straf te dragen en een volkomen voldoening te geven.

Wij zijn midden in de lijdensweken, waarin wij onze aandacht bijzonder bepalen bij het lijden en sterven van Christus. Die wonden zijn Hem geslagen in het huis Zijner liefhebbers. Daar kwam Hij tot voldoening van de schuld, die zij gemaakt hebben. Daar kwam Hij om hen door Zijn offer te kopen en hun een eeuwige gerechtigheid te schenken, opdat verloren zondaren met God verzoend worden. Niet uit de werken der wet ani de mens gerechtvaardigd worden, maar uit genade alleen, door die Hogepriester naar de ordening Melchizédeks, Die met Zijn ene en eeuwige offerande in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.

Al die offeranden van stieren en bokken konden God in de eis van Zijn gerechtigheid niet voldoen; zij konden de schuld niet wegnemen, noch de zonden van het volk voldoen. Maar één Offer is er, waarin in eeuwigheid volmaakt worden degenen, die door Hem geheiligd worden. Zien wij daarop in onze tweede hoofdgedachte:

2. Christus als volkomen Zaligmaker.

Er staat geschreven in vers 25: "Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan."

Omdat Hij een onvergankelijk Priesterschap heeft, het Priesterschap naar de ordening Melchizédeks, daarom kan Hij volkomenlijk zalig maken. Dat kon die priester van het Oude Testament niet. Daar kon dat offer nooit plaats vinden, waardoor de mens zalig wordt. Dat kan alleen Christus, omdat Hij een Priesterschap heeft, dat eeuwig geldt voor het aangezicht van Zijn Vader. Daarom kan Hij zalig maken. Zijn Naam is op last van de Vader door de engel genoemd: *Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden.* De Heere heeft Jozef geopenbaard, dat uit Maria de Zaligmaker geboren zou worden. Hij is de enige Zaligmaker, Die nu verheerlijkt is daar boven bij Zijn Vader. Toen Stefanus gestenigd werd, zag hij Jezus, staande ter rechterhand Gods. Hij is Paulus verschenen op de weg naar Damascus, zeggende: "Ik ben Jezus, Die gij vervolgt." Die Zaligmaker wordt gepredikt tot het einde der wereld toe. Want wat is zalig maken?

Onze catechisanten kunnen het antwoord wel geven, want zij hebben geleerd uit Hellenbroek, dat zalig maken is: *Verlossen van het hoogste kwaad, en brengen tot het hoogste goed*. Verlossen van het grootste kwaad, dat is de zonde; en brengen tot het hoogste goed, dat is herstellen in Gods gemeenschap.

Als de Catechismus ons in een viertal Zondagen bepaald heeft bij de diepe staat van onze ellende, en alle verwachting heeft afgesneden, komt hij in Zondag 5 te vragen: "Aangezien wij dan, naar het rechtvaardig oordeel Gods, tijdelijke en eeuwige straffen verdiend hebben, is er nog enig middel, waardoor wij deze straffen ontgaan mochten en wederom tot genade komen?"

Dat wil zeggen, hersteld worden in de gemeenschap en gunst Gods, waarin wij eenmaal stonden in het Paradijs in de staat der rechtheid. Die band hebben wij doorgesneden en nu zijn wij zonder God in de wereld. En wij zijn steeds maar bezig om vervulling te zoeken voor een lege mensenziel. We vliegen naar bioscopen en theaters, en wij rennen ons eeuwig verderf tegemoet, want vervulling voor die leegte in onze ziel is in de hele wereld niet te vinden. Er is maar één zaak, die onze ziel vervulling kan schenken, en dat is, gebracht te worden in de gunst en gemeenschap Gods, want ook met onze gemoedelijkheden, gestalten en godsdienstige gangen blijft onze ziel leeg en eenzaam. Er is maar één weg ter behoudenis in Hem, Die volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan. Er is maar één Naam onder de hemel gegeven, door Welke wij moeten zalig worden; de Naam Christus Jezus, Die een onvergankelijk Priesterschap heeft naar de ordening Melchizédeks. Ziet, dat is iets, wat Gods volk hier op aarde leert.

Jong en oud, laat ons toch vasthouden aan die leer. Er wordt zo vaak lichtvaardig mee omgesprongen, vooral in deze dagen. Blijft toch bij de oude, beproefde waarheid, die u in deze predikatie wordt voorgesteld. Maar, mijn toehoorders, onze belijdenis, hoe noodzakelijk, hoe rechtzinnig ook, gaat niet verder mee dan tot de poorten van de dood. Daar valt alles weg.

Wilt u een voorbeeld? Een bekend voorbeeld? Welnu, denkt aan de gelijkenis, die de Heere Jezus gegeven heeft van de vijf wijze en vijf dwaze maagden. Denkt er om, dat die dwaze maagden geen mensen waren, die midden in de wereld leefden; zij werden niet gevonden in de kroeg of op de kermis. Nee, zij waren maagden; zij leefden onberispelijk en zij hadden brandende lampen in hun handen, dat wil zeggen, lampen van zuivere belijdenis. En zij gingen uit, de bruidegom tegemoet Met blijdschap en verwachting spraken zij van met hem in te gaan in de bruiloftszaal.

In onze dagen zegt men: "Ik ben gedoopt, dus ben ik in het verbond; ik heb een goede belijdenis en ik geloof, dus ga ik naar de hemel." Maar juist toen het er op aan kwam, juist op het ogenblik, toen het geroep weerklonk: "Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet!" toen gingen hun lampen uit. Daar stonden zij. Te laat!

Eerst hadden die anderen het in hun ogen veel te zwaar opgenomen en ze zeiden tot hen: "Je moet het zo zwart niet bekijken; het valt wel mee; we kunnen dansend en springend naar de hemel gaan. Maar die dwaze maagden hadden geen olie in hun vaten. En nadat zij heengegaan waren om zich van olie te voorzien, kwamen zij te laat. De deur was gesloten voor maagden met brandende lampen; gesloten voor mensen met een zuivere belijdenis en een onberispelijke levenswandel. Te licht bevonden! Want zij hadden niet waarlijk deel aan Christus en aan al Zijn weldaden en beloften.

Mijn toehoorders, wij moeten Christus worden ingelijfd. Er moet een werk van Gods genade in ons verheerlijkt worden, zal het wel met ons zijn en zal die Hogepriester onze Zaligmaker zijn. Wij moeten tot God bekeerd worden. Daar is een volk op aarde, dat in

de levenservaring van hun ziel meer en meer leert verstaan, wat die Zaligmaker in Zijn kerk doet.

Er zijn twee dingen, waarop wij acht moeten geven:

Ten eerste zijn er onderscheidene standen in het genadeleven van Gods volk; zij zijn niet alle even ver gekomen.

Ten tweede letten wij daarop, dat elke stand zijn eigen eigenschappen bezit, die zijn kenmerken moet vertonen. Als een kind geboren wordt, schreit het; als een mens uit God geboren wordt, weent hij. Als iemand vertelt, dat hij bekeerd is, en geen eigenschappen heeft, dan zeg ik: Dat geloof ik niet, want dan zou u eigenschappen vertonen.

Christus is de enige Zaligmaker, omdat Hij alleen de zaligheid volkomen verworven heeft; maar dat niet alleen, Hij past de zaligheid aan de Zijnen ook toe. Dat doet Hij hier, als Hij hen van dood levend maakt; als de vogel uit de boom geschoten wordt en zij ontdekt worden aan de bron van eigengerechtigheid, of als Hij hen haalt uit het midden der goddeloosheid. Dan roept Hij niet alleen: "Ontwaak", maar: "Sta op uit de doden." Dan wordt Gods volk aan hun verloren staat ontdekt, aan hun vloeken doemwaardigheid voor God. Dan komen zij met de koorden der veroordeling om hun hals voor Zijn aangezicht. Maar dan komt de Zaligmaker, Die Zich aan hen ontdekt en hun de weg des levens bekend maakt. Die ontsluit hun die eeuwige heilgeheimen.

Er is geen kind onder ons, dat niet weet, dat wij door Christus moeten zalig worden, maar er is geen sterveling, die er achter komt, dan door God, als Hij zegt: "Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven, Die volkomen kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan." Dat leert Gods volk Christus achteraan te kleven. Zij kunnen Hem niet meer missen, want zij zien, dat zij voor eigen rekening staan. Zij hebben een breuk in hun hart, zij kunnen God niet ontmoeten. Daarom roepen zij uit:

*Geef mij Jezus, of ik sterf!
Buiten Jezus is geen leven,
Maar een eeuwig zielsverderf.*

"Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan." Hij zal hun Gods heil doen zien. Want God is in Christus een God van heil O volk, dat wij toch niet rusten op de aandoeningen van ons hart, maar het mocht ons te doen zijn om in Gods gemeenschap hersteld te worden. In Christus kan een verloren zondaar weer met God verzoend worden; zijn schuld voor eeuwig weggenomen.

*Welzalig is de mens, wie 't mag gebeuren,
Dat God, naar recht, hem niet wil schuldig keuren.*

"Zo ver het Oosten is van het Westen, zo ver doet Hij onze overtredingen van ons." God is in Christus met Zijn volk tevreden. Maar dat toegepaste heil, die toegekende zaligheid, eerst door Christus verworven en door Hem de ziel toegeëigend, zou al Gods kinderen wel op die plaats doen blijven, ware het niet, dat Christus Zelf hen bij de hand hield.

3. Dit zien wij als wij in de derde plaats overdenken: ***Het Priesterschap van Christus schenkt toegang tot God.***

In onze tekst staat geschreven: "Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden." Hij leeft; Hij kon van de dood niet gehouden worden. Christus moest de dood, bedreigd op de zonde, sterven in de plaats van de Zijnen. Hij heeft door Zijn dood Gods wet voldoening gegeven, maar Hij kon in de dood niet blijven. Het recht van de Vader was voldaan.

Dit getuigt *de opstanding uit de doden* van de Leeuw uit Juda's stam, Die leeft in alle eeuwigheid. Gods volk heeft een levende Jezus. Wat zouden wij met een dode Jezus doen? Hij leeft, en Zijn leven is het leven van Gods kerk.

Ten tweede, *Hij leeft om altijd voor Zijn volk te bidden*. De hogepriester van het Oude Testament ging eenmaal 's jaars in het binnenste heiligdom; hier is Jezus Christus in het Heiligdom gegaan, niet met handen gemaakt, om altijd voor de Zijnen te bidden.

Van Saulus staat geschreven, toen hij op weg naar Damascus voor God neergevallen was: "Zie, hij bidt." Welk een wonderlijk getuigenis wordt van hem gegeven, want die man zal toch zijn leven lang wel niet anders gedaan hebben dan bidden en danken. Hij leefde onberispelijk. Maar toen zeide de Heere van hem voor de eerste maal in zijn leven: "Zie, hij bidt." Gods volk wordt een biddend volk; zij komen met smeking en geweent voor Zijn aangezicht. Maar er zijn ook tijden, dat zij niet bidden kunnen, omdat zij hun hart niet mee kunnen krijgen. Maar er zijn ook tijden, dat zij niet bidden willen.

O, als die grote Hogepriester er niet was, Die altijd voor Zijn volk bidt, ook als zij niet bidden willen, dan was het voor hen verloren. Hij bidt voor al hun noden. "Ik heb voor u gebeden", zegt de Heere Jezus, "dat uw geloof niet ophoude." Dat geloof dreigt op te houden, dat geloof dreigt te bezwijken in de verzoeking, maar de Heere Jezus zegt: "Als de satan komt, heb Ik gebeden, dat uw geloof niet ophoude."

O, een biddende Jezus voor Zijn kerk, opdat hun geloof niet ophoude in druk- en kruiswegen, onder de vele wederwaardigheden en omstandigheden des levens. Wat er ook gebeurt, Hij leeft altijd om voor Zijn volk te bidden, en Hij krijgt toegang. Wij hebben de hemel gesloten door de zonde, maar Christus heeft de hemel geopend voor Zijn volk.

"Die door Hem tot God gaan." Men kan Christus niet aangrijpen. Die door Hem tot God gaan, krijgen in Hem toegang Dit doet hen zeggen: "*Abba, Vader*", en zich in God verblijden, Die in het Hogepriesterlijk werk van Christus bevredigd is. Hij heeft de zaligheid aangebracht, dat heil voor Zijn kerk verworven, en nu leeft Hij om altijd voor hen te bidden. Opdat Zijn arme en ellendige volk door Hem tot God zou gaan. Dat volk wordt in zichzelf steeds ellendiger en armer, maar die zullen op de Naam des Heeren vertrouwen.

Voor wij verder gaan, zingen wij Psalm 25:10:

*Hoed mijn ziel en red z'uit noden;
Maak mij niet beschaamd, o Heer'!
Want ik kom tot U gevloeden;
Laat 'd oprechtheid, meer en meer,
Met de vroomheid mij behoên.
'k Wacht op U in mijn ellenden;
Laat Uw hand in tegenspan
Israël verlossing zenden.*

Toepassing.

En nu, mijn geliefden, maakt het besluit maar op. Wij kunnen nooit te ruim van Christus prediken, maar de rijkst begaafde leraar van de hele wereld kan Christus niet rijker voorstellen dan in de woorden van onze tekst van Hem gezegd wordt.

Hij is de Hogepriester, Die een onvergankelijk Priesterschap bezit en Die daar boven altijd leeft om voor Zijn volk te bidden, opdat zondaren zullen zalig worden, verloren Adamskinderen behouden warden. Niemand is er te slecht, niemand te goddeloos. Niet één kan zeggen: Voor mij is het niet, ik heb het er te slecht afgebracht in de wereld. Hij is gekomen opdat zondaren zullen zalig worden om niet. Opdat zij enkel en alleen zullen zalig worden door de genade, die in Christus Jezus is.

Maar die Hogepriester naar de ordening Melchizédeks, Die een onvergankelijk Priesterschap bezit, moet dan ook onze Hogepriester worden. Wat baat het ons, of wij al meelopen en er tenslotte buitenvallen? Wij gaan naar de eeuwigheid, wij gaan straks sterven. Denkt eens wat dat inhoudt! O, als de dood nabij komt, als hij zijn intrek begint te nemen, dan valt de hele wereld weg. Dan is de mens alleen met God. En ik zou willen zeggen: Onderzoek de waarheid, komt trouw ter kerk; verlaat de wereld, dient de zonde niet; laat Gods Woord op uw consciëntiën gebonden worden; maar denkt aan de dwaze maagden. Wij moeten niet alleen brandende lampen, maar ook olie in onze vaten hebben, dat is het werk Gods in onze harten. Ontbreekt dat, dan ontbreekt alles. Dan zal eenmaal in het oordeel dat Woord, dat ons gebracht werd, tegen ons getuigen, en ons zijn een reuk des doods ten dode.

O jongens en meisjes, gij zijt nog jong, leeft niet zo verder, maar buigt uw knieën en zegt: "O God, bekeer mij." En gij, die in de middelbare leeftijd zijt, weest toch niet zo gesteld op alles wat van de wereld is.

Ouden van dagen, de Heere geve u te haasten en te spoeden om uws levens wil, opdat gij Christus leerde kennen als die Hogepriester naar de ordening Melchizédeks. Zegt niet: "Ik heb wel eens wat gevoeld en ik heb wel eens geschreid." Dat alles baat ons niet (we zijn geen heilsoldaat); we moeten hebben een Borg voor onze schuld. Met al het andere zullen wij gewogen en te licht bevonden worden. Het nabijkomend werk kan zo ver gaan, maar toch is het onderscheiden van het zaligmakend werk.

Zijn er hier overtuigde zielen onder ons, voor wie Christus zo verborgen is, die maar geen rust voor hun hart kunnen vinden en zeggen moeten: "Heere, alles is te kort, ik kan zo niet sterven?" Houdt aan aan Gods genadetroon, opdat de gerechtigheid van Christus de uwe zij; opdat uw schuld worde verzoend en gij door het geloof in Christus mocht roemen.

O, zou de plaats ooit vergeten worden, waar het oog voor Christus ontsloten werd? Als de Heere Zijn discipelen vraagt: "Wie zeggen de mensen, dat Ik, de Zoon des mensen, ben?", dan worden verschillende antwoorden gegeven, maar als de Heere vraagt: "Wie zegt gijlieden, dat Ik ben?" dan antwoordt Petrus (wat de Joden met vijandschap vervulde): "Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods." Zou nu dat volk het vergeten, dat de Heere hun hart uithaalde, hun ogen opende, en hun de Weg der verlossing ontsloten werd? Immers neen! Twijfelen zij er aan, dat Hij volkomen zalig kan maken? Ook niet. Maar dan vragen zij zich af of het wel voor hen zal zijn. O, dat bekommerd zijn: Ik zal er nog buiten vallen. De Heere mocht Zijn werk bevestigen. Gij mocht geweld leren doen op het Koninkrijk der hemelen; de geweldigers nemen het met geweld. Maar dat gaat met afsnijding van ons leven.

Eindelijk, welk een rijke vertroosting ligt er toch in het Priesterschap van Christus. Hij heeft een volkomen offer gebracht. Hij heeft de schuld verzoend. Maar Hij is ook de

Toepasser, nademaal wij door Hem tot God gaan. Hij leeft altijd om voor Zijn kerk te bidden. Is het soms zo, dat zij niet kunnen bidden, Die enige en eeuwige Hogepriester bidt voor hen. Gods volk kan dikwijls het hart niet meekrijgen, maar welk een voorrecht had David, toen hij mocht zeggen niet alleen: "Ik hef mijn handen op tot U", maar: "Ik hef mijn ziel tot U op."

Volk, de Heere geve ons, dat wij onze ziel tot Hem mochten opheffen. Hij schenke ons die Geest der genade en der gebeden. Maar in de tweede plaats is Gods volk wel eens boos op God, zodat zij niet bidden willen. Zij kunnen het heft maar niet uit handen geven, en willen niet zoals God wil. En ook dan bidt die Hogepriester voor de Zijnen. Welk een onuitsprekelijk voorrecht, dat die gezegende Heere Jezus Zijn Sion gedenkt tot aan de einden der aarde, ook die nog moeten worden toegebracht. O, dat ons hart meer bemoedigd werd, opdat wij de Heere mochten overgeven alles, wat ons in dit leven overkomt, en de ware Priesterlijke bediening van Christus vruchten mocht dragen, doordat Hij ons de kracht van Zijn voorbede doet ervaren in de wegneming van onze zonden, en Zich verheerlijkt door Zijn Geest, opdat Zijn volk Zijn lof vertelle tot in eeuwigheid. Amen.

22. Het triomferend Lam

Paaspreek over Openbaring 6:1-2

Psalm 78:33

Lezen: Openbaring 6

Psalm 45:2,3

Psalm 72:8

Psalm 20:4,5

In de opstanding, die wij met ons Paasfeest weer herdenken, is Christus krachtig bewezen te zijn de Zoon Gods. Daarom alleen toch vermocht de gezegende Borg, Die Zich om van Zijn uitverkorenen wil vernederd had tot in de gevloekte kruisdood, weder uit de dood te verrijzen, omdat Hij de Zoon Gods was; de waarachtige God en het eeuwige leven. Indien Hij toch niet Gods Zoon geweest was, noch alleen mens, zij het ook zonder zonde, Hij had nimmer uit de dood kunnen opstaan. De straf der zonde is toch een eeuwige. En een middelaar, die alleen mens was geweest, had moeten lijden in aller eeuwen eeuwigheid, en was mitsdien door de dood nimmer heengekomen. Hij was in de eeuwige dood, die Adam met al zijn nakomelingen zich heeft onderworpen, weggezonden. Maar toen de eeuwige God Zelf in onze menselijke natuur Zich in de dood vernederd heeft, heeft Hij een eeuwige waardij aan Zijn offerande gegeven en in een kortstondig lijden en sterven Gods eeuwige toorn gestild.

Daarvan nu is het bewijs gegeven in Zijn opstanding. God de Vader heeft de Borg en Plaatsbekleder van Zijn uitverkorenen opgewekt uit de dood, roepende van de hemel uit, dat het geschonden Gods-recht volkomen is voldaan door de dood van de Zoon Gods. Daarom zullen allen, die hun lange witte klederen hebben gewassen in het bloed des Lams, eeuwig zijn voor Zijn troon. Want niet alleen de schuld der uitverkorenen is voldaan, maar ook de zonde zelf weggenomen in Hem, Die wel ter helle neerdaalde, dat is: de helse angsten en pijnen geleden heeft in de hof van Gethsémané en aan het kruis, maar Hij is van de hel zelf niet besmet geweest. Door de Geest der heiligmaking, Die op Hem was en Hem nooit verlaten heeft, omdat Hij de Zoon Gods was, is Hij van hel en dood afgezonderd en verrees Hij uit het graf, vrij van de schuld, die Hem is toegerekend, en vrij van de zonden der uitverkorenen, waarmee Hij beladen was.

O, die opstanding van Christus! Hij wandelde in Zijn vernedering op aarde, als was Hij gewoon een mens, verbergend achter het voorhangsel der menselijke natuur Zijn Godheid. Maar in de opstanding is Hij krachtelijk bewezen de Zoon Gods te zijn, Die de dood verslonden, de gevangenis gevangen genomen, satans kop vermorzeld en de wet van haar vloek ontwapend heeft. Ziet, zó groot is het Paaswonder der opstanding van Christus. De Leeuw uit Juda's stam is verrezen uit het graf. Triomf erend rijdt Hij op het witte paard der overwinning, opdat Zijn volk in Hem eeuwig overwinnen zal.

Hij is het Lam, Dat geslacht is, maar van de dood niet kon gehouden worden. De Heere opene onze ogen voor dit Paaswonder, opdat doden uit de graven der zonden mogen worden opgewekt en met Gods duur gekochte volk aan de voeten van Christus neervallen om Hem als Gods Zoon te aanbidden, nu wij enkele ogenblikken stilstaan bij het triomferend Lam, zo wij op dat Lam gewezen worden in Openbaring 6:1- 2:

"En ik zag, toen het Lam één van de zegelen geopend had, en ik hoorde één uit de vier dieren zeggen, als een stem van een donderslag: Kom en zie En ik zag, en ziet, een wit paard, en Die daarop zat, had een boog; en Hem is een kroon gegeven, en Hij ging uit overwinnende, en opdat Hij overwonne."

Van het triomferend Lam spreken deze tekstwoorden.

- 1. Dat de zegels van Gods raad verbreekt;***
- 2. Dat rijdt op het witte paard van Zijn overwinning;***
- 3. Dat in Koninklijke majesteit voorttrekt.***

1. Dat de zegels van Gods raad verbreekt

Het eerste zegel is door het Lam geopend. Dat is het eerste van de zeven zegelen, waarmee het boe'k verzegeld was, dat in de hand was Desgene, Die op de troon zit. Het boek van Gods eeuwige raad. In dat boek zijn alle dingen geschreven, die geschieden zullen in de hemel en op de aarde; alle dingen, goed en kwaad, groot en klein. Daarin staat geschreven Adams val, maar ook de verlossing dergenen, die zalig zullen worden. In dat boek zijn de oorlogen bepaald, die geschieden zullen onder de zon, en de verdrukkingen en vervolgingen, die komen zullen. Dat boek beschrijft rode en zwarte en vale paarden van oorlog en honger en dood, en het wee dergenen, die op aarde wonen. Maar als dit alles geschieden zal in verband met en dienstbaar aan Gods soevereine verheerlijking in de zaligheid van de Zijnen. Tot hun zaligheid moeten al deze dingen geschieden. Hun zullen alle dingen medewerken ten goede. Op hun eeuwige verlossing en volkomen overwinning zal alles uitlopen. Dit is het grote oogmerk van Gods soevereine wil, geschreven in het boek, dat met zeven zegels gesloten is. Welk een vertroosting voor hen, die de goede strijd mogen strijden! Zelfs het allervreselijkste wereldgebeuren dient tot hun verlossing; door bloed en tranen heen loopt hun weg uit op het van God bepaalde einde hunner volmaakte zaligheid. Niets kan Gods besluit ooit keren. Zó zeker is de behoudenis der van God gekenden, als Gods raad zal bestaan. Zij behoeven slechts van alle schepsel af te zien en van alle woeden der hel, om de krachtige vertroosting er van te ervaren.

Maar opdat dit einde bereikt worden zal, was nodig, dat één dit boek nam en de zegels verbrak; een, die Gods recht voldeed, dat geschonden was door de zonde; één, die machtig was de wet van haar vloek te ontwapenen en satans kop te vertreden. Niemand echter in de hemel, noch op de aarde, noch onder de aarde was daartoe in staat. Geen schepsel kon het boek openen en hetzelfde inzien; de verlossing der ziel is te kostelijk. Alleen de Leeuw uit de stam van Juda is waardig geacht het boek te openen en zijn zegelen te verbreken. Het Lam, staande als geslacht, heeft het boek genomen uit de rechterhand Desgene, Die op de troon zat. Dat Lam is tot dit grote werk waardig gekeurd. Aan dat Lam heeft God de Vader de volvoering van Zijn soevereine raad toebetrouwd tot verheerlijking van de Drieënige God in de zaligheid der uitverkorenen door de diepte van Adams val henen.

Nu geen nood voor Sions kinderen. De volvoering van alle dingen is gelegd in de hand van Hem, Die geslacht is en Zijn gemeente Zich verkregen heeft met Zijn dierbaar bloed. Hij geeft de ziel van Zijn tortelduif niet over. Kostelijk is in de ogen des Heeren de dood van Zijn gunstgenoten. Laat de hel vrij woeden. De Heere houdt Zijn kerk in stand. Geen hond kan de tong verroeren zonder Zijn wil. Waarom woeden de heidenen en bedenken de volken ijdelheid? Die in de hemel woont, zal lachen; de Heere zal hen bespotten.

Gewis, bange wereldweeën zullen komen, maar door die bange wereldweeën heen gaat Gods duurgekochte kerk de heerlijkheid met Christus, haar Hoofd, tegemoet. Dat wordt ons nu nader getoond als het eerste zegel geopend is, van welke opening onze tekstwoorden spreken. Gods volk behoeft niet te vrezen. Ook niet bij het woeden van de oorlog en onder het vallen van de steden en dorpen verwoestende bommen, noch voor de smartelijke honger. De Heere Jezus Zelf heeft het hun toegeroepen: "Uw hart worde niet ontroerd." Och, of toch hun hart en oren meer open stonden voor Zijn Woord dan voor het geweld, dat de wereld in beroering brengt.

De vier dieren wekken met een stem als een donderslag hen op: "Kom en zie!"

Van die vier dieren is in het vierde hoofdstuk reeds gesproken. Zij zijn de representanten der ganse schepping. Het eerste dier was een leeuw gelijk, en het tweede dier een kalf gelijk, het derde dier had het aangezicht als een mens, en het vierde dier was een vliegende arend gelijk. Moed en kracht en scherpe blik verenigen zich in deze vier dieren, die de Heere prijzen met de eeuwige lof, welke Hij eenmaal uit Zijn ganse schepping zal ontvangen. Deze dieren zijn de herauten, die de overwinning van het Lam aankondigen en Johannes, en in hem al Gods lieve volk, uit de slaap en uit de verschrikking opwekken, zeggende met een stem als van een donderslag: "Kom en zie!" Zulk een opwekking heeft Gods volk van node, telkens en telkens weer. O, dat volk kan zo blind nog zijn voor het grote oogmerk Gods in de volvoering van Zijn raad tot hun zaligheid; dat volk kan zo bezet zijn met de dingen, die beneden zijn; zo gebukt gaan onder de zorgvuldigheden der wereld; zo vreesachtig zijn onder het woeden der volkeren. Dan staart het op de roeden, die God in Zijn hand gebruikt, en het is schier van de blinde wereldling niet te onderscheiden.

Zie slechts op de tijd, waarin wij leven. Een stem van een donderslag roept Gods volk op om te komen en te zien wat de Heere werkt, wat Hij beoogt, wat uit Zijn onveranderlijke raad voortkomt, als het welbehagen des Heeren door de hand van Christus gelukkiglijk zal voortgaan. Want de oorlogswagen komt van tussen de twee bergen van koper; van tussen de onverzettelijke bergen van Gods eeuwig raadsbesluit. En dat besluit baart de ondergang der wereld, maar ook de eeuwige zaligheid der uitverkorenen. Hoe blind is elk mens van nature om hier te zien. De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen, die des Geestes Gods zijn, want zij zijn hem dwaasheid. Hij bijt slechts op de steen en murmureert en staat op en voert de strijd tegen God en Zijn wil. Maar ook hoe ver was Job er van af om te zien dat Gods raad met hem was toen hij zijn geboortedag vervloekte. Ja, een donderslag uit de hemel moet de mens eens wakker schudden uit diens doodslaap, of hij zal als een blinde zijn verderf steeds meer uitwerken en zijn oordeel zelfs nog verzwaren.

Een stem van een donderslag roept Gods volk te ontwaken, op dat het kome en zie, dat Christus is het geslachte Lam en ook de Leeuw uit de stam van Juda, Die overwonnen heeft. Het ganse schepsel zucht en is als in barensnood tot nu toe. Maar het zal worden vrijgemaakt van de dienstbaarheid der verderfenis, tot de vrijheid der heerlijkheid der kinderen Gods. Daartoe opent het Lam de zegelen van het boek, opdat in vervolging en benauwdheid en gevaar degenen, die de Heere vrezen, hun geloof en hoop op Hem stellen zullen, Die hen leidt naar Zijn raad en daarna opnemen zal in heerlijkheid. Opdat zij met Paulus mogen zeggen: "Als die in alles verdrukt worden, doch niet benauwd; twijfelmoedig, doch niet mismoedig; vervolgd, doch niet daarin verlaten; neergeworpen, doch niet verdorven; altijd de doding van de Heere Jezus in het lichaam omdragende, opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam zou geopenbaard worden."

Paulus wil zeggen: de verdrukking, hoe zwaar ook naar het vlees, was slechts uitwendig, doch onze ziel deerde zij niet. Daarom waren wij niet benauwd, niet mismoedig, niet verlaten, niet verdorven. Dat voorrecht is Gods volk niet vreemd. Geen verdrukking in het vlees kan hun deren. In de kracht van het Lam, Dat het boek in Zijn hand heeft, zijn zij overwinnaars, en al werden zij, gelijk Stefanus, gestenigd, ziende de hemelen geopend en Jezus staan aan de rechterhand Gods, mogen zij alle lijden aanmerken, gelijk het inderdaad is, als slechts dienende tot hun eeuwige zaligheid. O volk van God, hadden wij meer zulk een zielsgestalte.

Het Lam heeft het eerste zegel geopend en het zal de andere zegelen verbreken, omdat Gods uitverkoren kerk Zijn lijden, maar ook Zijn heerlijkheid deelachtig worde. Hij schikt van de Zijnen niet meer toe dan zij onder Goddelijke bekrachtiging dragen kunnen, en zelfs zullen zij in de dood overwinnaars zijn, als degenen, welke de wereld niet waardig was.

"Kom en zie", riepen de vier dieren, opdat Gods volk versterkt worde en van over alle gewelddadigheden in de wereld heen zien op Hem, in Wiens hand alle dingen zijn gesteld.

"Kom en zie", dat noch de één, noch de andere van de machtigste volkeren iets vermag tegen de wil van Hem, Die alle dingen bestuurt tot het van Hem bepaalde einde.

"Kom en zie", zo roepen de vier dieren, zie omhoog, zie op het Lam. Zie op Hem met al de schuld en zonden, want in Zijn bloed is verzoening. Zie op Hem in al de verdrukking en schrikanjagende gebeurtenissen, want Hij zal nooit beschamen degenen, die op Hem betrouwen. Hij is Overwinnaar. Hij rijdt op het witte paard en zal Zijn volk gewis doen overwinnen. De innerlijke verlichting van Gods Geest zal ons de banden verscheuren, die onze ziel zo menigmaal benauwen, en in onderscheiding van de blinde wereldlingen ons doen roemen met de apostel: "Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere.

Worden alzo Gods kinderen opgewekt om te komen en het triomferend Lam te zien, Dat de zegels van Gods raad verbreekt, onze aandacht wordt thans bepaald bij

2. Het Lam, Dat rijdt op het witte paard van Zijn overwinning.

Johannes beschrijft ons zijn gezicht in de woorden: "En ik zag, en ziet, een wit paard, en Die daarop zat, had een boog."

Geheel deze beschrijving is die van de oorlog. Het Lam voert ten strijd, want Hij, Die als een Lam ter slachting geleid werd, is tevens Sions eeuwige Koning, Die satans kop vermorzeld heeft. Daarom wordt Hij gezien, zittend op een wit paard. Het paard toch diende in oude tijden in het bijzonder voor het voeren van oorlogen. De heidense vorsten hadden in menigte hun strijdswagenen met paarden bespannen. Zij waren hun sterkten; daarop was hun betrouwen; daarvan de verwachting hunner overwinning. Hierin lag de reden, dat de Heere in Israël de paarden verbood. Het vertrouwen van dat volk moest niet zijn op wagenen en paarden, maar op de Heere, Die de strijd voor hen voeren wilde en in Wie hun overwinning was. Toen Salomo's hart van de Heere werd afgetrokken, voerde hij de paarden uit Egypte in, maar Mozes had het volk vermaand, dat de koning "voor zich de paarden niet zal vermenigvuldigen en het volk niet doen wederkeren naar Egypte om de paarden te vermenigvuldigen", Deut. 17:16. Alles moest verzaakt, wat het hart van

de Heere zou kunnen aftrekken, en daartoe behoorde ook het strijdros, waarvan Job zulk een uitnemende beschrijving gegeven heeft. Genoeg.

Het paard was oorlogswapen, zoals thans het kanon. En waar de Heere gezien wordt, zittend op een paard, daar openbaart Hij Zich als de Held, Die de strijd van Zijn kerk voert. Die strijd heeft Hij gestreden. Hij heeft de wet van haar vloek ontwapend, satans kop vermorzeld, de machten der wereld uit-getogen, de zonde ontkracht. Tot het wezen van de strijd was alleen het Lam bekwaam. In Zijn dood heeft Hij Gods recht volkomen voldaan en door lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid de wet ontwapend, dat zij zwijgen moet onder het verzoendeksel van Christus' volmaakte voldoening. Mozes vermag Gods uitverkorenen niet meer te verklagen. De volkomen vrijspraak is van de hemel uitgeroepen voor Adams zonen en dochteren, die begrepen zijn in de eeuwiggeldende offerande, door het Lam eens gebracht. Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? Er is geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest. In de strijd, voor de verlossing van Zijn uitverkorenen gevoerd, heeft Christus Zich de vloek der wet onderworpen en is Hij in het worstelperk van de dood ingegaan, een eeuwige verzoening teweeggebracht hebbende.

O, welk een bange strijd heeft Christus gevoerd, toen Hij geperst werd en Zijn zweet werd als grote droppels bloed, die op de aarde afliepen; en toen Hij in de verlating van Zijn Vader de helse angsten geleden heeft, want de wet is met haar verdoemende kracht op Hem gekomen. Maar in die strijd heeft Hij overwonnen. Het paard, waarop Hij rijdt, is wit, en de kleur wijst op de triomf, die Hij behaald heeft op de vloek der wet, toen Hij arme, doemwaardige zondaren een volkomen voldoening heeft verworven, opdat zij uit genade alleen, zonder enige hunner verdiensten en niettegenstaande hun grote schuld, met God verzoend werden. Daarom alleen heeft de wet hen moeten vrijlaten en is de vloek der zonde opgeheven.

Ook heeft satan zijn prooi moeten loslaten. De uitverkorenen waren met al Adams nakomelingen in zijn helse klauwen gevallen en niemand zal zich zijn macht kunnen ontworstelen. Maar Hij, Die gezeten is op het witte paard van Zijn overwinning, heeft satans kop vertreden. Hij versloeg hem in de verzoeking in de woestijn. Hij zag Hem als een bliksem uit de hemel vallen. Hij vertrad Hem in de dood, zijnde deze de laatste fortificatie, die deze vijand van God en van de zaligheid der uitverkorenen had.

Toen Christus in de dood is ingegaan, heeft Hij teniet gedaan degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel. En Hij heeft hem zijn prooi ontrukkt. Tegen Hem vermag satan niets. De mannelijke Zoon, Die de vrouw gebaard heeft, is weggerukt voor de troon, en satan is met al zijn duivelse engelen neergeworpen op de aarde. Voor eeuwig triomfeert Christus aan de rechterhand Zijns Vaders, en in Hem, als hun Hoofd, zijn al van de Zijnen meer dan overwinnaars. Hoe zeer zij ook gebonden liggen in de machten der hel, al waren zij van zeven duivelen bezet, in Christus is hun overwinning alrede verkregen en zij zullen overwinnen in het bloed des Lams. Gods volk heeft met overwonnen vijanden te doen. Zo zij slechts een oog slaan mogen op Hem, Die op het witte paard rijdt, zullen zij satan tarten. Hun Koning heeft overwonnen en nooit zullen de helse machten iets meer vermogen tegen Hem te ondernemen.

Michaël en zijn engelen hebben, als de getrouwe wachters aan de poorten des hemels, nadat het Lam het witte paard van Zijn overwinning heeft bestegen, de grote draak, namelijk de oude slang, welke genaamd wordt duivel en satanas, die de gehele wereld verleidt, geworpen op de aarde, en zijn engelen zijn met hem geworpen. Toen hoorde

Johannes een grote stem, zeggende in de hemel: "Nu is de zaligheid en de kracht en het Koninkrijk geworden onzes Gods en de macht van Zijn Christus; want de verklager onzer broeders, die hen verklaagde voor onze God dag en nacht, is neergeworpen."

O, dat het volk van God in de strijd, die het op aarde te voeren heeft met al de helse machten, die hen beroeren kunnen tot het bange zweet hun uitgeperst wordt, toch zien moge op het Lam, dat gezeten is op het witte paard; want Hij heeft overwonnen en Hij heeft satan slechts een korte tijd gegeven, waarna deze eeuwig zal verdelgd worden, opdat de vrijgekochten des Heeren met gejuich tot Sion komen.

In de derde plaats heeft Christus de wereld overwonnen. In onverzoenlijke vijandschap haat de wereld degenen, die de Heere vrezen. Daarom haat u de wereld, zo sprak Christus, omdat gij van de wereld niet zijt. Haar vijandschap heeft tegen het Lam gewoed. Jood en heiden hebben zich, als de representanten van al de vijandige machten der wereld, op Christus geworpen en Hem aan het kruis genageld en willen besluiten in het graf. Maar de Leeuw uit Juda's stam heeft overwonnen en de machten der wereld uitgetogen. Al trekken zich de machten van eeuw tot eeuw samen, culminerend in degenen, die de wereld gebieden, zij hebben trots de heetste vervolgingen de neerlaag geleden. Brandstapels noch schavotten vermochten iets meer tegen hen, die door het Lam uit deze tegenwoordige boze wereld zijn gekocht en door Zijn Geest er uit getrokken zijn. Het Lam overwint in hen en geeft kracht om getrouw te blijven tot de dood, zodat zij het woeden der wereld mogen aanmerken niet naar het uiterlijk geweld, dat ontroert, doch als machteloos en nietig vanwege de overwinning des Lams.

Eindelijk, de zonde is overwonnen. Zij heeft een verdoemende en heersende kracht over alle Adamskinderen krachtens hun diepe val. Maar het Lam is zonde gemaakt voor degenen, die Hem gegeven zijn van de Vader Christus heeft geen zonde gehad, noch gedaan, maar Hij is met de zonden van Zijn uitverkorenen beladen en als een onheilige heeft Hij buiten de poort geleden. En Hij is opgewekt van de Vader uit de staat van Zijn diepe vernedering en met eer en heerlijkheid gekroond, hebbende de verdoemende en de heersende kracht der zonde teniet gedaan en Zijn gemeente de Vader voorgesteld als een reine maagd, zonder vlek of rimpel. En al vecht de zonde, die in hen woont, Zijn kinderen onophoudelijk aan, tot in de ure des stervens toe, ja al brengt zij hen somwijlen tot zeer droeve toestanden, nochtans zal zij niet over hen heersen. Zelfs is haar bezoldiging, namelijk de dood, teniet gedaan, opdat gelijk het Lam door de dood ter overwinning gegaan is, zij eenmaal door de dood tot de eeuwige en volkomen triomf komen zullen om God te dienen zonder zonde.

Zo ligt in het gezicht van het witte paard de volkomen overwinning niet alleen van Christus, maar ook van al van de Zijnen. En die overwinning is voor hen zet gewis, dat het witte paard aan Johannes te zien gegeven wordt bij de opening van het eerste zegel. Het witte paard gaat voorop. In Gods eeuwige raad is de overwinning bepaald. Alle dingen zullen daartoe medewerken en daarop uitlopen. Hierom mag Zacharia het witte paard volgen op de rode en bruine paarden. Het begin en het einde is overwinnend; niets is in staat hierin enige wankeling te brengen. Het gaat met Gods kerk op de eeuwige overwinning aan. Hoe krachteloos zij ook in zichzelf is, maar sterkte en triomf ligt in Hem, Die op het witte paard gezeten is, en Hij zal haar ter overwinning voeren. Godvruchte schaar, bestreden zielen, houdt moed! Onze Koning is van Israëls God gegeven en Hij overwint in al degenen, die Hij toebrenge tot de gemeente, die zalig wordt.

Die op het witte paard zat, had een boog. Hij schiet de pijlen in het hart van de Zijnen. Zijn pijlen zijn scherp; volken zullen onder Hem vallen; zij treffen in het hart van des Konings vijanden. Want vijanden zijn zij van nature. Maar Hij overwint hen en Hij doodt hun vijandschap, Zijn liefde in hen uitgietende. Voor al de uitverkorenen komt de tijd, dat zij tot hun zaligheid overwonnen worden en de wapens hunner vijandschap aan de voeten van Christus neerleggen. Uit de staat hunner verdoemenis worden zij overgezet in de staat der verzoening met God; uit satans klauwen worden zij verlost, de vang des machtigen wordt hem ontnomen. En hoe diep zij ook in de dienst der zonde waren weggezonden, het Lam trekt hen uit de poel der ongerechtigheid en uit de staat des doods. Zij mogen en moeten getuigen: "De Heere is mij te sterk geworden." Over alle belemmeringen in hun zondeweg kwamen zij heen; zij holden voort, zelfs niettegenstaande hun plechtige beloften van beterschap, voor God afgelegd. Maar zodra Hij, Die op het witte paard gezeten is, de pijl schiet, vallen zij, om voor eeuwig Zijn eigendom te zijn. Satan, wereld en ongeloof moeten hen loslaten, die kiezen liever met het volk Gods kwalijk gehandeld te worden, dan de genietingen der zonde te hebben.

3. Tenslotte spreken onze tekstwoorden van *het triomferend Lam, Dat in Koninklijke majesteit voorttrekt.*

"Hem is een kroon gegeven, en Hij ging uit, overwinnende en opdat Hij overwonne."

De kroon is Hem reeds gegeven, de kroon van Zijn overwinning want het Lam heeft overwonnen. Als een lam werd Christus ter slachting geleid, doch Hij kon van de dood niet gehouden worden. Hij is verrezen uit het graf. Zijn opstanding was Zijn overwinning van al Zijn vijanden. Niet één hunner zal ooit meer vermogen zich tegen Hem te verheffen. Overwinnend is het Lam ten hemel gevaren, de kerker werd Zijn buit; Hij heeft de gevangenis gevangen genomen en Zijn troon beklommen. Aan de rechterhand Zijns Vaders is Hij verheven tot de allerhoogste heerlijkheid. En toen satan met die helse horden het bestond in allerlaatste wanhoopspoging ten hemel te stuiven, om Hem Zijn troon te betwisten, is de duivel neergeworpen door Michaël en zijn engelen. Met satan en diens rijk is het afgedaan; voor eeuwig afgedaan. Zijn lot is in het eeuwige vuur, waarin hij straks besloten worden zal met al zijn onderdanen uit engelen en mensen, om gepijnigd te worden in de branding van Gods toorn, eeuwig en altijd.

Maar die eindbeslissing toeft nog. Zij komt met de jongste dag. Dit doet echter aan de verkregen overwinning niets af en kan haar nimmer teniet doen, doch slechts te heerlijker maken. Want het Lam gaat uit "overwinnende en opdat Hij overwon."

Johannes zag de duivelen in een put, waaruit zij naar Gods wil worden uitgelaten voor een tijd en tot dat oogmerk, dat de Heere Zelf bepaald heeft. In de tijd, die ligt tussen de overwinning van het Lam in Zijn verheerlijking en de grote oordeelsdag, in die tijd wordt het de duivelen toegelaten op de aarde te verschijnen en hun hels werk te doen ter bestrijding van degenen, die de Heere vrezen. Vermogen zij niet meer het Lam te naderen, nu de gebaarde Zoon weggerukt is voor de troon van God, vervolgen zij de vrouw. dat is de kerk Gods. En die vervolging is allerverschrikkelijkst. Leest slechts wat in de Openbaring van Johannes dienaangaande wordt meegedeeld. Satan neemt de machten der wereld in bezit, om door dezen te benauwen die de Heere vrezen.

In deze strijd is alzo tweeërlei aan te merken.

- (1) Ten eerste zijn hier de aanvallen des satans op Gods volk zelf. Hij houdt hen in zijn klauwen zo lang hij immer kan ja het schijnt wel of hij Gods uitverkorenen tot bijzondere wapenen van zijn hels werk gebruikt. Soms breken dezen onder

zijn macht op een gruwelijke wijze in de zonde door, als Manasse en de moordenaar aan het kruis. Soms bezet hij hen, gelijk in Maria zeven duivelen woonden. Soms port hij hen tot buitengewone vijandschap tegen de kerk Gods aan, als Saulus van Tarsen. Nog werkt hij op die wijze, tot Christus hem zijn vaten ontroofd en, door Zijn overwinning in hen te verheerlijken. deze gruwelijke zondaren, spotters en vijanden tot toonbeelden van Zijn genade stelt. En eenmaal tot onderdanen van Sions grote Koning gemaakt, valt de duivel op hen aan en kan hij onder Gods toelating zoveel geweld on hun ziel doen, dat al wat in hen is beeft. Helse pijnen, vreselijke lasteringen, vloeken en wat dies meer zij, werpt hij in hun zielen. Met schrikbaarjagende openbaringen beroert hij hen en trekt hen met hem in een worsteling, waaraan zij hun leven lang niet anders dan met schrik terug denken. Zij zouden gewis ziin omgebracht, ware het niet dat het triomferend Lam overwonnen had en voortgaande overwint. In de kracht van Christus. Wie alle macht gegeven is in de hemel en op aarde. overwinnen zij. Hun Koning is van Israël. God gegeven. Welk geweld satan ook maakt, hij vermag niets tegen de leden van Christus. Zo maar het Lam overwinnend voortgaat, zal het bevestigd worden:

*Dan moog g' in zegepraal uw voet,
 Ja uwer honden tong in 't bloed
 Van elke vijand steken.
 O grote God, geduchte Heer',
 Uw gangen, zo vol roem vol eer,
 Zijn aan Uw volk gebleken.
 De gangen van mijn God en Vorst,
 Wie, schoon Hij 's werelds rijkskroon torst,
 Deez' woningen behaagden.
 De zangrei trad de speelrei voor;
 In 't midden ging het vrolijk koor
 Der trommelende maagden.*

- (2) Het tweede, dat wij in de strijd der duivelen opmerken, is de overheersing, die zij hebben over de machtigen der wereld. Gaat geheel de geschiedenis door en gij zult bemerken, dat onder de heersers der aarde slechts zeer enkelen de kerk Gods gezind waren. De Assyrische zowel als de Babylonische heerschappij heeft het op de ondergang van Gods volk toegelegd. De Romeinse keizers, zowel als de pausen, die zelfs over koningen en keizers heersten, zij allen hebben het bloed der heiligen gedronken. Gods Woord wordt ook in deze vervuld: "In de wereld zult gij verdrukking hebben." De toekomst laat geen andere verwachting, al behaagt het de Heere tijden van verademing te geven voor de Zijnen. Maar ook in dit opzicht gaat het Lam overwinnend voort. Hij sterkt van de Zijnen en maakt hen getrouw tot de dood. Hij troost hen met hemelse blijdschap, waardoor zij niets op de wereld tellen en zelfs met blijdschap de beroving hunner goederen hebben aangezien. Hij verenigt hen met de wil Gods omtrent hen, zodat van hen wordt uitgeroepen: "Hier is de lijdzaamheid der heiligen."
 In dat alles zijn zij meer dan overwinnaars door Hem, Die overwinnende voortgaat, opdat Hij overwon. Want het einde van al de gevoerde strijd zal Zijn

overwinning zijn. Niet door kracht, noch door geweld, maar door Zijn Geest zal het geschieden. De volkomen overwinning komt; de eindoverwinning. Dan zullen al Zijn en Zijns volks vijanden geworpen worden in de poel, die brandt van vuur en sulfer, en de schare, die niemand tellen kan, zijn voor de troon, om het triomferend Lam te prijzen eeuwiglijk, dag en nacht. O, Gods volk heeft slechts met overwonnen vijanden te doen. Hun oordeel is geveld, hun kracht is gebroken, en eenmaal zullen de oprechten over hen heersen in die morgenstond. Reeds hebben zij de kracht van het overwinnend Lam in de ervaring van hun hart. Reeds zingt Gods volk op aarde van de triomf van hun Koning: "Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des Heeren vertellen." Ja reeds hebben zij op aarde de eerstelingen van de hemelse triomf in hun harten en de op-trekkingen boven het stof, smakende zoveel van de eeuwige heerlijkheid, dat alle mensentongen te arm zijn van woorden om het genoten heil te vermelden. Wat zal dan toch eenmaal de volkomen volbrenging der overwinning van het Lam voor Gods uitverkorenen zijn.

Komt, zingen wij van Hem, Die overwonnen heeft en overwinnend voortgaat, Psalm 72:8:

*Zo moet de Koning eeuwig leven
Bidt elk met diep ontzag.
Men zal Hem 't goud van Scheba geven,
Hem zeeg'nen, dag bij dag.
Is op het land een handvol koren,
Gekoesterd door de zon,
't Zal op 't gebergt' geruis doen horen,
Gelijk de Libanon.*

Toepassing.

Maar wat moet elk zondaar dan toch verschrikt worden, zo hij aan de triomf van Christus denkt. O beeft, gij onbekeerden, de dag der eindbeslissing nadert. Aanmerkt toch de tekenen der tijden. Ziet het ontzaggelijk wereldgebeuren, als vrucht van het woeden des satans, waarin slechts wordt volbracht wat God in Zijn onveranderlijke raad besloten en in Zijn Woord geopenbaard heeft. Door al het geweld op de wereld gaat het Lam overwinnend voort. En Zijn overwinningen zijn tot bekering van zondaren. Nog leeft gij in de tijd, waarin Christus Zijn triomf behalen zal, zowel in vijanden, spotters en vervolgen, als in de gerusten te Sion, hen verzoenend, aan Zijn voeten neerwerpend, met een pijl van Zijn boog het hart doorwondend.

O, dat zulk een pijn u treffen mocht. Gods Woord komt nog tot u. Christus roept door dat Woord u tot uw zaligheid. Het Lam wil nog overwinningen maken op satan en diens rijk. Er liggen nog zondaren onder het zegel der verkiezing, die moeten zalig worden. Gij mocht er één van zijn. Verzaakt de wereld, haar vermaak, haar grootheid en vleselijke bekeringen. Overlegt veel wat tot uw vrede dienen kan. De Heere mocht het aan uw hart heiligen, opdat gij als een overwonnene van Koning Jezus door Hem en met Hem ter eeuwige overwinning zou geleid worden. Ziet veel op het grote voorrecht van Gods volk. Door welke verdrukkingen hun weg ook loopt, zij zijn alrede overwinnaars en zullen eeuwig triomferen.

Weest daarom niet al te ontroerd, volk van God, als satan u bestrijdt en de wereld zich tegen u stelt. Hebt u door de kracht van het triomferend Lam de wapenen van vijandschap aan Zijn voeten moeten neerleggen, Zijn voortgaande overwinningen zullen steeds meer uw ziel in vrijheid zetten. Weet, dat satan slechts een kleine tijd heeft, waarin hij al zijn krachten beproeven zal op de volgelingen van Jezus. Acht zijn geweld niet te licht; het gaat alle inspanning van menselijke krachten te boven.

Maar stelt satans machten ook niet te hoog. Een wenk van het Lam, Dat overwon, zal u bevrijden en alle helle machten doen vluchten. De Heere geve u in deze vreselijke tijden over het geweld heen te zien op het grote doel, dat Hij er in heeft, Zijn overwinningen te heerlijker makend. Dat wij gedurig schuilen onder Zijn vleugelen en onze weg met blijdschap wandelen. Zijn de voorsmaken des hemels reeds onuitsprekelijk, o, hoe groot zal het zijn straks in te gaan in de stad, die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwmeester en Kunstenaar is. Vertrouwt elkaar dan gedurig in de tijden der benauwdheid met de overwinningen van het Lam, Dat alrede de kroon gegeven is, en Dat overwinnend uitgaat en opdat Hij overwon. Amen.

23. De engel met het eeuwig Evangelie aankondigend de komst van Christus ten oordeel

Biddagpreek ná de 2^e wereldoorlog over Openbaring 14:6-7

Psalm 119:13

Lezen: Openbaring 14

Psalm 68:1,11

Psalm 99:8

Psalm 98:4

Als de wereld ons hart heeft, zullen wij Christus verzaken. De Gadarenen zijn ons een bewijs. Toen de duivelen, die Christus uit twee van de duivel bezetenen uitgeworpen had, onder Zijn toelating in de zwijnen gevaren waren, bad Hem de gehele stad, dat Hij uit haar landpalen wilde vertrekken. Het verlies van hun zwijnen viel de Gadarenen zo zwaar, dat zij, wellicht erger verlies vrezend, Christus uit hun midden wegbaden.

Dit ontzettend gedrag der Gadarenen vindt in onze geesteloze dagen grote navolging. Het goed van de wereld heeft zozeer de harten ingenomen, dat het ene volk na het andere Christus heeft weggebeden. De machtigen der aarde zijn hun volken voorgedaan en deze zijn hen gaarne gevolgd, om "de banden te verscheuren en de touwen van zich te werpen." Ja zelfs Gods kinderen hebben maar al te zeer het hart op de wereld gezet. De kostelijke kinderen Sions, tegen fijn goud geschat, hoe zijn zij nu gelijk gerekend aan de aarden flessen, het werk van de handen eens pottenbakkers! Het is veeltijds, of de hemel hen niet meer verkwikken kan. De klacht des dichters moet het wel tot de hunne maken:

*Hoe kleeft mijn ziel aan 't stof! ai zie mijn nood;
Herstel mij; doe mij naar Uw Woord herleven.*

Tegen de bittere klacht der wereldlingen over verlies van land en geld en goed, verneemt u dan ook nauwelijks iets van de troost, die in de gemeenschap met Christus ligt voor degenen, die Hem vrezen, noch enige vermelding van de gerechtigheid Gods, nu de Heere Zich een grimmig Wreker van de zonde betoont. Hoe zeer verkrijgt de opwekking des apostels bij zulk een droeve levensstand de kracht van een ernstige vermaning: "Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn." Als in ons leven ooit een tijd geweest is om elkaar te vermanen onder Gods slaande hand te buigen en het hart te zetten op de dingen der eeuwigheid en op de komst van Christus ten oordeel, dan is het gewis deze tijd. Het mocht de Heere behagen, Zijn Woord op deze dag dienstbaar te stellen tot onze vernedering voor Hem. Hij wekke in Neérlands volk een levendig schuldbesef; Hij brenge Zijn vervallen kerk tot Hem weder.

Hij verlevendige Zijn volk, om Zijn gerechtigheid te prijzen en op Zijn heil te hopen, nu wij onze aandacht bepalen gaan bij de engel met het eeuwig Evangelie, van wie gesproken wordt in Openbaring 14:6-7:

"En ik zag een andere engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwig Evangelie, om te verkondigen degenen, die op de aarde wonen, en aan alle natie, en geslacht, en taal, en volk, zeggende met een grote stem: Vreest God, en geeft

Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen, en aanbidt Hem, Die de hemel, en de aarde, en de zee, en de fonteynen der wateren gemaakt heeft."

In deze tekst ziet Johannes:

De engel met het eeuwig Evangelie, aankondigend de komst van Christus ten oordeel.

Overdenken wij dan:

- 1. Waar hij gezien wordt.***
- 2. Wat hij heeft.***
- 3. Waartoe hij gezonden wordt.***

1. Waar hij gezien wordt.

De engel wordt gezien in het midden des hemels, dat is tussen hemel en aarde. Hij komt uit de hemel, waar God Zijn troon heeft en waar de heilige engelen Hem dienen dag en nacht.

In het dertiende hoofdstuk heeft de apostel beschreven het beest, dat uit de zee en het beest, dat uit de aarde opkomt. Beide beesten zijn in dienst van de draak, de oude slang namelijk satan. Zij maken dat hij wordt aanbeden en steunen in hun hels werk elkaar. Het beest, dat uit de zee opkomt betekent de wereldmachten. Op die machten wijzen de koninklijke hoeden, die op de hoornen van het beest zijn. Deze hebben zich gesteld in de dienst van satan tot bestrijding van Gods heerlijkheid en van Zijn volk. Zo deden de zes opeenvolgende wereldrijken der oudheid, namelijk het Egyptische, het Assyrische, het Babylonische, het Medisch-Perzische, het Grieks-Macedonisch en het Romeinse wereldrijk. Die alle hebben de hand geslagen aan het Israël Gods en ware het mogelijk geweest, zij hadden Gods volk van de aardbodem uitgeroeid.

Ja Sions eeuwige Koning is door de Romeinse rechter, Pontius Pilatus veroordeeld en door de handen der Romeinse krijgsknechten aan het kruishout genageld. Toen is één van de zeven hoofden van het beest gewond. Het Lam uit de stam van Juda heeft overwonnen en Zijn Woord triomfeerde. De Romeinse kracht is gebroken; het wereldrijk ineen gestort. Maar het beest, dat uit de aarde is opgekomen kwam het eerste beest te hulp. Dit beest uit de aarde is de valselijk genaamde wetenschap, die de zinnen der mensen verblindt; die van Gods Woord aftrekt en tegen hetzelfde met vijandschap vervult; die wetenschap der wereld, met al haar valse theorieën, belovend vrede en ongekende bloei, maar die van alle troost berooft en tot zulk een wanhoop voert, dat de mensen de dood zullen zoeken en niet zullen vinden.

Beide beesten steunen elkaar en zij doen hun werk voor satan. Al is ons verborgen wanneer die machten opnieuw zullen verschijnen en al hebben wij ons er voor te hoeden dit woord op bepaalde personen toe te passen, gewis zullen die machten komen, om de strijd tegen God en Zijn kerk aan te binden. O, laat toch opmerken, wat de Heere in Zijn Woord ons heeft gezegd, dat geschieden zal. Het spore Gods volk aan te zoeken de dingen, die boven zijn, waar Christus is en niet die op de aarde zijn. Want in de wereld zal het verdrukking hebben. De kerk gaat de bange strijd tegemoet. Satan zal door de machtigen der aarde de kerk Gods uitbannen, gevend een merkteken aan degenen, die hem volgen. Van de wereld heeft Gods volk niet anders te wachten en naarmate het in de wereld leeft, verre van God, zal de verdrukking te zwaarder vallen.

Daarom trok de Heere Jezus het hart Zijner discipelen omhoog, in de nacht, toen Hij verraden werd en overgeleverd in de hand Zijner vijanden, zeggende: "In het huis Mijns

Vaders zijn vele woningen." Daar heeft Hij voor Zijn uitverkorenen plaats bereid en Hij wil hen met de hemelse blijdschap sterken en troosten, opdat zij de verdrukking van de wereld zullen licht achten. Want toch indien maar enige indrukken van de eeuwige zaligheid, die in de hemelen voor Gods volk is bereid, ons hart vervullen moge, deert noch druk, noch benauwdheid, ja zelfs de dood niet meer. O, dat Gods volk meer hemels gesteld ware, vooral ook in deze geesteloze en drukkende tijden.

De twee beesten, waarvan wij zoëven spraken, komen van beneden; uit de zee der volkeren en van de aarde, die verdorven is door de zonde. Zij zijn aards en duivels.

Welk een gans ander gezicht wordt Johannes gegeven in onze tekst. Hij ziet een engel, vliegende in het midden des hemels. Die engel komt niet op uit de aarde, noch uit de zee; maar uit de hemel. Thans gaat de Heere openbaren, wat Hij werkt tot Zijn heerlijkheid en tot zaligheid van de Zijnen. De dag van Christus' eeuwige overwinning wordt aangekondigd en beschreven; de dag, op welke de gesmade, verloochende, vertrapte Nazarener staan zal op de wolken des hemels, omringd van Zijn duizendmaal duizenden engelen, om te oordelen de levenden en de doden; de ontzettende dag, waarop de aarde en de zee hare doden geven zullen en alle mensen zullen staan voor Gods rechterstoel.

O, die dag! Satan zal voor eeuwig geworpen worden in de poel des vuurs; en allen, die het beest hebben aanbeden zullen met hem naar ziel en lichaam tot in aller eeuwen eeuwigheid besloten worden in de plaats, waar de worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt. Op die dag loopt het wereldgebeuren uit. De tekenen wijzen er heen. Niet satan; niet de wereldrijken; niet het beest uit de zee of uit de aarde zullen de heerschappij hebben, maar God zal verheerlijkt worden in de volmaakte en eeuwige triomf van Hem, door Wie God de wereld oordelen zal.

De engel, die Johannes ziet, vliegt in het midden van de hemel, en bepaalt ons bij het einde aller dingen, opdat wij de Heere te voet vallen en bedenken, wat tot onze vrede dient, eer die vreselijke en doorluchte dag des Heeren komt. Die engel roept ons reeds door Zijn komst uit de hemel op, om naar boven op te zien en het wereldgebeuren aan te merken onder Gods besturing. Zelfs het allervreselijkst woeden des satans in de wereldmachten is in de hand des Heeren. Zou dat dan ook niet gelden van de verschrikkelijke oorlogen, die worden gevoerd? Vermag de duivel in het aanhitsen der volkeren; in het inblazen van de haat; in het voeren van een politiek, die noodwendig tot de schrikkelijkste uitbarsting leiden moest, die wij thans beleven; vermag de duivel iets buiten Gods wil en raad?

En al zou de dag nabij zijn, dat geheel de wereld hem aanbidden en zich in volle vijandschap met alle macht op Gods uitverkorenen werpen zou, dat alles ligt onder Gods besturing. De Heere roept ons, om tot Hem op te zien. Hij bepaalt en bestuurt alle dingen tot het einde, dat door Hem is gesteld. En dat einde zal zijn de eeuwige verheerlijking Zijner deugden in de verdoemenis der goddelozen zowel als in de eeuwige zaligheid der uitverkorenen. Dat einde zal vreselijk zijn voor degenen die de knie voor Koning Jezus niet hebben leren buigen. Daarentegen zal het heil onbeschrijfelijk zijn van hen, die gekocht zijn uit de mensen met het bloed des Lams. Deze zullen met een eeuwig *Hallelujah* zingen voor God en Zijn troon, gekroond in volmaakte overwinning, hebbende de palmtakken in hun hand. O, dat wij toch door genade op dat einde merken mochten en de Heere zoeken en door het geloof verwachten.

Wij zijn echter uit de aarde aards. Van nature zoeken wij allen, wat van de wereld is; oordelen wij met een verduisterd verstand over de dingen, die geschieden. Dat is allerwege openbaar. Vandaar de bitterheid, die de harten vervult; dat bijten op de steen;

dat morren en mokken, waardoor wij ons lot slechts verzwaren kunnen en waarin niets is van het opzien naar boven. Ja, zelfs velen van Gods kinderen, erger nog, van Gods knechten, betonen er verre van te zijn, om naar boven op te zien en uit te roepen: "Gij hebt het gedaan."

Een engel, vliegende in het midden van de hemel. Gods rechtvaardigheid blinkt uit, ook als Hij verwoestingen op aarde aanricht. Of heeft Nederland de schuld niet opgestapeld ten hemel toe? Van oude tijden af, heeft de Heere vermaand in Zijn wegen te wandelen; en in de jongste tijden heeft Hij niet gezwegen. Hij sprak in de verschoning van ons land tijdens de vorige oorlog; Hij zegende met rijkdom en voorspoed, opdat Zijn goedertierenheid ons tot bekering leiden mocht. En toen ons volk weigerde te horen, deed de Heere eerst van verre, maar allengskens meer van naderbij gevoelen, dat Hij een twist met Nederland had. Werkloosheid, verarming, nieuwe oorlog rondom ons, die onze zonen en mannen en vaders weder onder de wapenen riep; dat alles en zoveel meer waren de vermaningen, om tot de God onzer vaders weder te keren. Maar wij hebben de nek verhard.

En toen is Nederland gevallen; en zijn val was groot. De glorie van weleer is vergaan. Ai, beken toch, dat God geen onrecht doet. Ik heb, zegt de Heere, op de fluit gespeeld en gij hebt niet gedanst; Ik heb 'klaagliederen gezongen en gij hebt niet geweend. Zonde en verharding getuigen tegen ons. Ja, de verharding. Onder al de slagen zelfs weigert ons volk zich te verootmoedigen. Het land is wel vernederd (zo hoorde ik een oud leraar zeggen) maar het volk niet vernederd voor God. Vreze moet ons vervullen voor de toekomst, als wij op de zonde zien. Een engel, vliegende in het midden des hemels, roept ons, om tot God op te zien. Die roepstem geldt Gods volk in het bijzonder. In liefde verflauwd; in verre afstand van God verwereldlijkt, leeft dat volk ver beneden zijn hoge stand, waarin het behoorde te leven. Nauwelijks is zijn openbaring van die der wereld onderscheiden. De ware vaderlandsliefde zou zich openbaren in een bestraffen van de zonde; in een uitroepen van Gods gerechtigheid, maar velen zijn vergramd en sommigen durven zelfs beweren, alsof bidden een kunst was, die in veelheid van woorden beoefend wordt, dat zij wel een uur lang 'kunnen bidden voor het vaderland. Wie heeft ooit zulk een taal gehoord? Is droever verblinding denkbaar? Is dat taal van de vreze Gods? Het is er verre van. Het ware gebed komt op uit de diepte; uit de vereniging met Gods recht; uit een verbroken hart; wordt de ware vernedering gemist, dan ontbreekt Gods volk ook de troost, die de Heere Zijn Kerk in de bangste tijden schenken wil en waardoor zij gesterkt wordt, om de verdrukkingen te verdragen, haar opgelegd ja waardoor zij met lijdzaamheid de loopbaan lopen mag, die haar is voorgesteld, ziende op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus Christus, de Rechtvaardige. Want toch door de levende geloofsgemeenschap met Hem wordt de lijdzaamheid geoefend, gelijk in ons teksthoofdstuk geschreven is: "Hier is de lijdzaamheid der heiligen; hier zijn zij, die de geboden Gods bewaren en het gelove Jezus." Dat geloof verwacht Hem, Die komen zal tot verlossing van de hoop Zijner ellendigen.

De engel in het midden des hemels wijst naar de komst van Christus. Bij het rijp worden der tijden zal er verdrukking zijn en rook en vuurdamp. Maar er blijft voor degenen, die de Heere vrezen een krachtige vertroosting. Hun benauwdheid zal niet altijd duren. Hun strijd zal eindigen in eeuwige triomf. Oorlog, hongersnood en pestilentie, ziedaar het trio van de oordelen Gods. Zij dreigen nu! Maar al zou, in erger mate dan thans geschiedt, het nodige gaan ontbreken, de Heere zal Zijn volk niet verlaten. Hij zal het gedurende de tijd, die Hij hen op de aarde houden wil, bewijzen dat hun brood zeker is en hun water gewis.

En zo dit ontbreken gaat, zal Hij hen opnemen in heerlijkheid. Waarom toch vervult zoveel kommer hun harten? Zij gaan de mussen der aarde en de leliën des velds verre te boven.

Uit de vreselijke worsteling der wereld, in de dienst des satans, zullen zij eens zegevierend uitkomen. De tijden zullen eenmaal vol worden en Sions Koning zal verschijnen op de wolken des hemels, om hun toe te roepen: "Komt in, gij gezegenden van de Vader; en beërft het Koninkrijk, dat u is weggelegd vóór de grondlegging der wereld." Zij zullen eeuwig bij de Heere zijn, om Hem te loven en te prijzen dag en nacht. De honderd vier en veertig duizend zag Johannes met het Lam op de berg Sions, hebbende de Naam Zijns Vaders geschreven aan hun voorhoofden. En zij zongen een nieuw gezang voor de troon en voor de vier dieren en de ouderlingen; en niemand kon dat gezang leren, dan de honderd vier en veertig duizend, die van de aarde gekocht waren. Zie, die overwinning kondigt de engel aan. En zijn komst is geschreven tot bemoediging van degenen, die de goede strijd mogen strijden, opdat zij hun harten hemelwaarts verheffen en in de bange wereldweeën hun Koning verwachten. Hij laat Zijn kerk niet eeuwig in het verdriet. Hoort slechts, wat ons verder in de tekst beschreven wordt.

2. Die engel had het eeuwig Evangelie.

Evangelie wil zeggen: "blijde boodschap". Het bevat de blijde boodschap van de hemel afgekondigd tot zaligheid van gans verloren zondaren. Het maakt de verborgenheden van Gods eeuwige raad bekend; het welbehagen van de Vader, dat Hij in in Zichzelf heeft van de stilte der eeuwigheid, om Zich te verheerlijken in de volmaakte zaligheid Zijner uitverkorenen in Christus, door de diepte van de val heen. Ja het eeuwig Evangelie is de boodschap Gods, openbarende Hem "Die dagelijks de vermaking Zijns Vaders was, te allen tijd voor Zijn aangezicht spelende; spelende in de wereld Zijns aardrijks en Zijne vermakingen zijn met de mensenkinderen."

Van Hem spreekt het eeuwig Evangelie, als van het zaad der vrouw, dat satans kop zou vermorzelen; van Hem, Die geworden is uit een vrouw, geworden onder de wet; van Hem, Die Zich doodgeliefd heeft aan het hout des kruises en de toorn Zijns Vaders heeft gestild; van Hem, Die met eeuwige eer en heerlijkheid is gekroond; Die zit aan de rechterhand van de Vader, totdat Hij komen zal, om te oordelen de levenden en de doden. Dat Evangelie verkondigt de weg der zaligheid voor Adams zonen en dochteren. Het is het eeuwig Evangelie Gods, bevattend alles, wat ter zaligheid van node is.

De engel had dit eeuwig Evangelie, om te verkondigen degenen, die op de aarde wonen en aan alle natie en geslacht en taal en volk, hun roepende tot aanbidding van Hem, Die hemel en aarde gemaakt heeft. En de engel heeft geroepen met een grote stem, die over geheel de aarde weerklonk. Want alle volken zullen het Evangelie horen. Zij zullen het horen met de tweeërlei uitwerking, waarvan Paulus spreekt, zeggende dat het Evangelie zijn zal een reuk des doods ten dode of een reuk des levens ten leven. Dat toch zal de tweevoudige uitwerking van de verkondiging van het Evangelie zijn. Zo het, vanwege de verharding van ons hart, niet ter zaligheid dient, zal ons oordeel er door worden verzaard. Met dubbele slagen zullen zij geslagen worden, die de weg geweten en niet bewandeld hebben.

Gods Woord komt nimmer zonder betekenis tot ons. Het zal zijn kracht doen, ook al leggen wij het naast ons neer, en al trachten wij de indrukken, die het verwekt, met haast van de consciëntie weg te wissen. Het komt terug, maar om Gods oordeel over ons te meer te rechtvaardigen. Het eeuwig Evangelie kan niet worden weggewist; noch door de

enkele hoorder, noch door een geheel volk. Gods roepstemmen tot ons volk kwamen door Zijn Woord. Hij nodigde in Zijn Evangelie, om Hem ere te geven en in Zijn wegen te wandelen. Dat Evangelie veroordeelt ons. Tyrus en Sidon zullen tegen ons opstaan in het gericht, juist omdat het Evangelie tot ons kwam.

Eenmaal heeft het de Heere behaagd deze gewesten vrij te maken uit de slavernij van Spanje en van Rome. En dat geschiedde door de kracht van het Evangelie. Ja daardoor. De tachtig-jarige oorlog is geboren uit de kracht van Gods Woord. God deed de bazuin van het eeuwig Evangelie in ons land blazen en Hij zegende Zijn Woord en ons volk werd gerukt uit de duisternis van Rome dat, met de geest van het beest bezielde, het bloed der heiligen bij stromen heeft gedronken en tegen wie de zielen onder het altaar om de dag der wrake roepen.

Nederland is uit de waarheid geboren en op de rots van het eeuwig Evangelie gegrond. Maar de onwrikbare fundamenten zijn verlaten; omgewoeld; nieuwe zijn er voor in de plaats gelegd en het land is weggezonden in allerdiepste ellende. Terug; Nederland moet terug tot God en Zijn Woord en dienst. Daarin ligt het heil voor land en volk. Daarin ligt ook het heil der kerk, nu zo diep gezonken en zo hopeloos verdeeld. Een stormvloed van leugenen heeft haar zozeer overstroomd, dat de zuivere leer nauwelijks meer te vinden is. Zij waggelt op haar fundamenten. Gods Woord eist van haar volle erkenning en volkomen onderwerping. Dat Woord, waardoor God wonderen van genade werken wil en waarbij Zijn kerk alleen leven kan en onwrikbaar staan zal in de strijd, zodat naar des Heeren eigen toezegging de poorten der hel haar niet zullen overweldigen.

Dat doet God Zijn volk verstaan. Ook hun hart was voor het Evangelie gesloten; ook zij leefden weleer zonder dat Woord of zij lazen en hoorden het, maar in sleurdienst, zonder het op hun hart te binden. Ja, in dodelijke gerustheid leefden ook zij voort. Maar het uur des welbehagens sloeg voor hen. God riep met onweerstaanbare kracht. Verloren zagen zij zich, eeuwig verloren. Gods wet vloeide hen. Gods recht eiste voldoening. O, hoe bang werd het hun! En toen opende God Zijn Woord en Hij bracht de nodigingen van het Evangelie aan hun harten. Honderdmaal mochten zij het gelezen hebben, doch nu verkreeg, door de bediening des Heiligen Geestes, het Woord kracht voor hen en betekenis. Toen hebben zij dat Woord met hun tranen nat gemaakt en zij hebben het opgegeten en het was hun zoeter dan honig en honigzeem. De blijde boodschap is hun bekend gemaakt; de boodschap van verlossing en zaligheid in Christus. Ja het Evangelie heeft een verzegelende kracht.

Met Zijn Woord bevestigt de Heere de verzoening en gemeenschap met God, Die Zijn volk in Christus verkrijgt. En zo menigmaal Gods kinderen in lijden zijn en verdrukking, geeft het Evangelie, aan de harten toegepast, hoop en moed en redding. Dat Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid, een iegelijk die gelooft.

En het is eeuwig. Van eeuwigheid en tot in eeuwigheid; altijd hetzelfde; het onveranderlijk Woord van God, Die niet liegen kan en Wiens Woord Hem nooit berouwen zal. In de eeuwigheid is het geboren. In het liefdehart van de Vader; in de sluiting des verbonds met Christus, als het representerend Hoofd Zijner uitverkorenen; in de slachting van het Lam van de grondlegging der wereld. Daarom is het genaamd het *eeuwig* Evangelie; het Evangelie van Gods welbehagen. De blijmare van zaligheid is in de eeuwigheid gefundeerd. Satan woedt tegen de volvoering er van; doch hij zal met al zijn helse en wereldlijke machten de fundamenten van het Evangelie niet kunnen aanraken. Ja, zelfs zal hij de volvoering er van dienen.

O, dat toch Gods kinderen op die vaste grondslag zinken en met verwondering gedurig zich er in verheugen. Dan ook zal de rijkdom van dat Evangelie meer en meer ontsloten worden en Gods Woord zal een gedurige maaltijd zijn voor hun zielen. In de strijd zal het zijn onwrikbare zekerheid tot sterkte doen zijn van degenen, die de Heere vrezen.

Het Evangelie in de hand van de engel is het eeuwig Evangelie, dat niet kan gebroken worden, ook niet in de donkerste tijden van satans woeden, noch ook onder de oordelen, die God zendt. Daarom zullen zij niet beschaamd worden, die zich er op verlaten mogen. Ziet het is de grote betekenis van het gezicht van deze engel, dat des Heeren kerk niet kan omkomen. De vrouw, die de manlijke Zoon gebaar had, is gevluht in de woestijn. En in de woestijn van deze wereld heeft God haar een plaats bereid. Hoe vreselijk de verwoestingen op aarde ook worden zullen, de Heere heeft de plaats der woning van Zijn volk gekocht. De dagen zullen komen, waarin zij niet meer zullen mogen kopen of verkopen, dan die het merkteken van het beest hebben; dagen, waarin degenen, die de Heere vrezen en het beeld van het beest niet aanbidden, van de samenleving zullen worden uitgestoten, zonder enig menselijk mededogen.

Maar de Heere zal Zich hunner ontfermen. In het eeuwig Evangelie heeft Hij dit niet alleen betuigd en verzekerd, maar Hij zal met dat Evangelie ook Zijn volk sterken. Gelijk zo menigmaal in tijden van druk en benauwdheid het Evangelie Gods de troost voor Zijn volk is geweest, zo zal het dit in toenemende mate zijn, als vervuld wordt, wat naar Gods onveranderlijke raad door satan en diens machten met hels geweld op de wereld zal worden gewerkt. En door dat Evangelie gesterkt, zullen zij in lijdzaamheid het onrecht dragen en overwinnen, zelfs in de dood.

Hoe groot is dan de betekenis van de engel, die Johannes zag met het eeuwig Evangelie, vliegend in het midden des hemels, aankondigend de komst van Christus ten oordeel. Het doel van Zijn zending vraagt nu onze aandacht, als wij overdenken waartoe Hij gezonden werd.

Een engel vloog, zeggende met een grote stem: "Vreest God, en geeft Hem heerlijkheid, want de ure Zijns oordeels is gekomen; en aanbidt Hem, Die de hemel en de aarde en de zee en de fonteynen der wateren gemaakt heeft."

God is waardig eeuwig heerlijkheid te ontvangen en aanbidding van al Zijn schepselen. Hij heeft de hemel en de aarde en de zee en de fonteynen der wateren gemaakt, om Zijns Zelfs wil, dat is tot Zijn heerlijkheid. Hij, de Volzalige in Zichzelf, de enige en drieënige God, had de schepping niet van node, als zou Hem iets ontbreken. Maar het behaagde Hem, Zich te verheerlijken in schepselen, die Hij voortbracht uit niet. Door Zijn wil zijn ze geschapen. Al wat is, dankt aan Hem zijn bestaan. Wie zou dan Hem niet vrezen, de Schepper der einden der aarde. Het komt Hem toe. Hij maakte hemel en aarde en al wat Hij gemaakt had, was zeer goed; alles, wat Hij wrocht, juichte tot Zijn heerlijkheid. Die heerlijkheid is gekrenkt door de zonde; doch slechts een wijle; slechts zolang de tijd zijn zal.

Eenmaal zal in alle schepsel God eeuwig verheerlijkt worden. Niet echter in allen op dezelfde wijze. In de duivelen en goddelozen zal de gerechtigheid Gods volmaakt uitblinken, als zij in hun allervreselijkst gezelschap, hun Maker zullen lasteren dag en nacht vanwege de pijn. God zal lachen, als hun vreze komt. De mens moge in dit leven God negeren, uitsluiten, vloeken, de dag komt echter, dat hij zal moeten bukken en dat God in Zijn eeuwig vonnis verheerlijkt zal worden, als de Rechter van hemel en aarde. Hoe vreselijk zal het zijn te vallen in de handen van de levende God. Maar er is nog tijd van ontkoming.

Drie engelen kondigen het oordeel aan, eer het komt. De eerste engel heeft het eeuwig Evangelie, de tweede kondigt de val van Babyion aan, de derde roept met een grote stem uit, dat de aanbidders van het beeld de drinkbeker van Gods toon zullen drinken. De nodiging van het Evangelie en de schrik des Heeren roepen om bekering. Om God heerlijkheid en aanbidding te geven.

Die roepstemmen gelden ook ons. Nog is het de welaangename tijd, de dag der zaligheid, nog is het heden der genade, nog roept Gods door Zijn Woord en door Zijn oordelen, zowel elk persoonlijk als een volk in het gemeen. Heden dan zo gij Zijn stem hoort, verhardt uw hart niet.

O, land, land, land, hoort des Heeren Woord. Vreest God en geeft Hem heerlijkheid en aanbidt Hem. Vreest Hem, met kinderlijke vreze, die uit de liefde en niet uit de slaafse vreze vloeit. De duivelen geloven, dat God is en zij sidderen. Er is een slaafse vrees, maar deze verzaakt de zonde niet, noch zoekt zij Gods eer. Hoe zou dan deze God behagen? Hij wil met kinderlijke vreze gediend, met een oprecht verlaten van de zonde, gelijk Hij Zijn volk door Zijn liefde dringt, om Hem lief te hebben en in Zijn wegen te wandelen. Tot die vreze maant de engel, die in het midden des hemels vliegt. Met grote snelheid beweegt hij zich voort, want de tijd is kort, de komst des Heeren ten oordeel is nabij. Een laatste vermaning wordt van de hemel afgeroepen. Welhaast zal geen tijd meer zijn. Zo vermaant de Heere tot het laatste toe, dewijl Hij traag tot toorn is en groot van goedertierenheid.

Dat wij dan de Heere te voet vallen en tot Hem wederkeren, Hem de ere gevend, gelijk de dichter daartoe opwekt in Psalm 99:8, welk vers wij nu zingen:

*Geef dan eeuwig eer
Onzen God en Heer!
Klimt op Sion, toont
Eerbied waar Hij woont,
Daar Zijn heiligheid
Hare glans verspreidt;
Heilig toch en 't eren
Is de Heer' der heren.*

Toepassing.

En nu, geliefden, er is een boodschap van de hemel gekomen tot de volkeren der aarde; in het bijzonder tot de naties, waarover God eens het licht der Reformatie deed opgaan, doch die verzonken in ongelooft en bijgeloof. De Godverzakende theorieën van de Volkenbond werden als de ware wijsheid aangebeden, terwijl zij in de grond het teken droegen van het beest. De landen, die eens de bolwerken der Reformatie waren, zo toch Duitsland en Engeland ten rechte mogen genoemd, werden door listige, zelfzoekende politiek tegen elkaar opgestookt, tot de oorlog uitbrak, die de ondergang van een dier machten beoogt. En nu deed God niet naar onze zonden. De engel, die met het eeuwig Evangelie in het midden des hemels vliegt, roept nog, eer het eindoordeel komt: "Vreest God en geeft Hem heerlijkheid."

Hij roept nog ons land, ons volk, om weder te keren tot de God der vaderen. Maar zo ook deze tijd wordt verwaarloosd en wij voortgaan op onze zondeweg, zal gewis zwaarder oordeel ons treffen. Vernedert u dan onder de krachtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te Zijner tijd. Geeft de valse godsdienst van de wereld prijs en hoort, wat God in Zijn

eeuwig Evangelie tot ons spreekt. O, ik vrees, ziende dat velen zich verhardden; merkend op het gedrag van hen, die zelfs, zij het heimelijk, het volk tot verzet prikkelen; lettend op het algemeen gemis van ware vernedering, ik vrees, dat ons land zwaarder tijden nog wacht. Ik mag het u niet verbergen, dat de verharding voert tot algehele ondergang.

Ziet toch niet op die Duitser. Hij is slechts een roede in Gods hand. Ziet naar boven op. God regeert. Val voor de hoge God in. Dat Nederlands volk het verbond met Hem vernieuwe, terwijl de tijd der genade nog is. Ziet op de verwoeste steden; gedenkt de honderden gevallen in de strijd van enkele dagen en degenen, die onder de ineensstortende huizen tijdens het vreselijk bombardement zijn omgekomen, en de schrik des Heeren bewege ons, om Hem met verootmoediging te zoeken. Regering en volk hebben de zonden opgestapeld, die om het oordeel riepen. Het schijnt velen de voornaamste zaak te zijn, zo slechts Nederland weer een vrij land werd; zo terugkwam, wat geweest is. Helaas! Gods eer en recht is hun een zaak van de tweede rang. Maar zal het wel zijn, dan moet het worden omgekeerd. God eist Zijn eer boven alles van ons. Och, of Nederlands volk de boodschap des engels horen mocht en God heerlijkheid geven, Die zo menigmaal dit land uit de allerdiepste vernederingen heeft verhoogd en Die nog de Machtige is. Hij doe ons met ootmoed voor Hem buigen. Mijn vrienden, ik gevoel mij gedrongen, zoekend uw en des lands welzijn u met ernst te vermanen tot een ootmoedige wandel en af te staan van de zonde en van verzet tegen de slaande hand Gods. Geeft u in de hand des Heeren. Hij doe wat goed is in Zijn ogen.

De dag der bezoeking is gekomen. Wat zal het einde zijn? Gods Woord zegt ons, dat er zware tijden zullen komen; zwaarder naarmate de grote dag des oordeels nadert. De engel met het eeuwige Evangelie verschijnt echter, om tot bekering te nodigen. Dat Evangelie roept ook nog tot ons: "Wendt u naar Mij toe en wordt behouden."

Wij mogen deze biddag nog met elkaar vergaderen, om Gods Woord te horen. Velen in ons land in smart en rouw; sommigen in voortdurende pijnlijke onzekerheid van hun naaste betrekkingen, of zij leven dan wel zijn omgekomen; anderen bekommerd over het lot van hen die in gevangenschap verkeren, van wie sommigen door eigen onvoorzichtigheid; allen getroffen door de smadelijke vernedering van ons land. Ons brood en vlees, in dagen van overvloed versmaad en moedwillig verdorven en afgeslacht, zijn gerantsoeneerd en weinig; een harde winter werd verzaard door gebrek aan brandstof. Velen gaat het nodige ontbreken. En wat zal de toekomst baren? Zullen wij een volgende dank- en bededag weder samenzijn? Zal de verharding van ons volk tot verdere oproerigheid voortgaan en nieuw geweld over ons inroepen? Och, of de nood ons tot God dreef. Ziet toch in al die ellende de vrucht der zonde. Opene wat ons wedervoer, het oog van Neêrlands volk voor de gerechtigheid des Heeren. Blijft, hoe hard de vernedering van ons land u ook vallen moge, bij de landsellende niet staan. Gedenkt te sterven. Zo menigmaal reeds waren wij nabij de dood; in uiterste gevaren. Kogels floten rond om ons; bommen vielen in onze nabijheid; nauwelijks ontkwamen wij. En ook afgezien daarvan, er is slechts één schrede tussen ons en de dood. Of wij jong zijn of oud, de dood wenkt ieder uur. Straks zullen wij staan voor Gods rechterstoel. De dood wacht ons. En dan? O, dan het oordeel van de eeuwige dood. Ja, de tekenen der tijden wijzen naar de oordeelsdag. Wij allen zullen eenmaal staan voor de Rechter van hemel en aarde; klein en groot. Titels noch waardigheden zullen daar gelden. Elk mens zal wegdragen, wat hij gezaaid heeft. Ik bid u, zoekt de Heere terwijl Hij te vinden is Nog vliegt de engel met het eeuwige Evangelie. Nog nodigt de Heere door Zijn Woord. Nog is het de welaangename tijd; de dag der zaligheid. Deze dag worde u mijn

onbekeerde toehoorder, een bededag; een dag van schuldertekenis; een dag der benauwdheid, opdat gij vrede zoeken en vinden mocht in het bloed des Lams en Gode heerlijkheid geven.

God wordt verheerlijkt in recht, maar ook in barmhartigheid, tot zaligheid van Zijn volk. Dat volk mocht door genade onder Gods recht buigen en zich de eeuwige dood waardig keuren. Laat de kleinste in de genade slechts betuigen. O, toen is het zulk een onuitsprekelijk wonder geworden, dat de tijd der genade nog niet was afgesloten. Een engel met het eeuwig Evangelie predikt de tijd der behoudenis. En was het niet uw ervaring, volk van God, dat gij steeds dieper onder Gods recht buigen mocht en dat gij het steeds meer liefgekregeen hebt, naarmate de Heere u ontdekte en uw eigen leven verliezen deed?

En nu uw praktijk onder de oordelen, die op aarde zijn. Zult gij, de wereld gelijkvormig, mede vloeken op degenen die God gebruikte om te tonen dat Hij God is? Zal Gods volk zo verre van de Heere leven, dat het van de wereldlingen niet is te onderscheiden? Verhoogt toch de gerechtigheid, die de zonde bezoekt. Roept het uit, dat de Heere geen onrecht deed aan Nederland. Zoekt Zijn aangezicht, opdat Hij vernedering werke in ons volk! Laat uw stem horen. Gij zijt het licht der wereld. Helaas! hoezeer is dat licht onder een korenmaat gezet. De grauwigheid is verspreid over Gods volk. Waar zijn de verheffingen Godes in hun keel? O, dat de Noordenwind door de hof van 's Heeren kerk waaie. Haar oog worde geopend voor de tekenen der tijden. Er geschiedt niets buiten Gods eeuwige raad. Wat is en wat worden zal, is geschreven in het Woord des Heeren. Het beest uit de zee en dat uit de aarde zullen komen. Nimmer heeft de Heere gesproken, dat gij van alle verdrukking zult verschoond blijven. Integendeel; Hij sprak: "In de wereld zult gij verdrukking hebben. En die verdrukking komt niet alleen in persoonlijke tegenheden, doch in het bijzonder in het woeden des satans, dat voorzegd is.

O volk, gewen u aan de verdrukking. Leeft meer los van de wereld en het hare. Uw hart worde hemelwaarts gericht. Ook deze veelbetekenende dagen bevatten een heenwijzing in zich naar de komst van Christus tot uw verlossing. Dat toch onze hoop herleve. Want Gods goedheid zal uw druk eens verwiss'len in geluk. Zijt niet al te zeer bedroefd over de verdrukkingen in het vlees. Hoe diep Gods wegen ook mogen zijn, Hij zal Zijn volk niet verlaten. Hij heeft het beloofd: "Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten." Dat zal Hij aan u betonen, ook al dreigen gevaren en gebrek. Hij zal u leiden naar Zijn raad en daarna in heerlijkheid opnemen. Ja naar ziel en lichaam zal Hij u eenmaal eeuwig doen triomferen. Uw verdrukking is er slechts een van tien dagen. God Zelf heeft de mate en de duur er van bepaald en Hij beproeft niet boven vermogen. Door de bange wereldweeën heen, zal Hij u ter eeuwige overwinning leiden. Vreest dan de Heere en geeft Hem heerlijkheid. Roept Zijn grootheid uit en verwekt de wereldling tot jaloersheid. De Heere opene u Zijn Woord; het eeuwig Evangelie, waaruit Hij u zo menigmaal troost en sterkte schonk. Hij geve u Hem te verwachten. Het geroep geschiedt reeds: "Ziet, de Bruidegom komt, gaat uit Hem tegemoet."

O, staat dan op, volk van God! staat op uit uw slaap en bereidt uw lampen, opdat gij met de wijze maagden gereed moogt zijn en met Hem ingaan tot de bruiloft. Want de bruiloft des Lams is u bereid, met al Gods uitkorenen. De tijd snelt heen en met de tijd uw moeite en verdriet. De engel met het eeuwig Evangelie is gevolgd door twee andere engelen en deze hebben gewezen op de val van Babylon en op het eeuwig oordeel, dat komt over hen, die het beest aanbidden. De rook hunner pijniging zal opgaan in alle eeuwigheid. Daarentegen hoorde Johannes een stem uit de hemel, zeggende: "Schrijf, zalig zijn de

doden, die in de Heere sterven van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid en hun werken volgen met hen."

Johannes moest het schrijven en het is geschreven tot uw bemoediging, opdat uw hart niet ontroerd worde door de beroeringen der wereld. Ziet toch over al de verwoestingen en verdrukkingen heen en moge uw ziel de blijde boodschap horen, door de engel gebracht, die vliegt in het midden des hemels, om in de bangste tijden u te wijzen op de komst van Hem, Die te komen staat met Zijn vele duizenden engelen, opdat gij Hem eeuwig en volmaakt zult prijzen, als degenen, die gekomen zijn uit de grote verdrukking en hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams. Amen.

24. De zegevierende kracht van Koning Jezus

Preek voor Hemelvaartsdag over Openbaring 19:16

Psalm 21:5

Lezen: Openbaring 19:11-21

Psalm 47:1,3

Psalm 99:8

Psalm 17:8

De Heere Jezus heeft Zijn discipelen, en in hen Zijn ganse uitverkoren kerk, gewezen niet alleen op de noodzakelijkheid, doch ook op het zalig profijt van Zijn heengaan van deze aarde, zeggende: "Doch Ik zeg u de waarheid: Het is u nut, dat Ik weg ga." In die woorden sprak Christus van Zijn heengaan tot de Vader. Hij, Die in Zijn menselijke natuur Zich vernederde, dragend de last van Gods eeuwige toorn tegen de zonde, moest uitermate verhoogd worden, opdat Hij als Middelaar de heerlijkheid verkreeg, die Hij had eer de wereld was.

Deze heerlijkheid was die van Zijn Godheid. Naar Zijn Goddelijke natuur kon Hij niet vernederd worden; de heerlijkheid, die Hij had als de Zoon Gods, was onverminderd gebleven. Maar in Zijn Middelaarsbediening had Hij die heerlijkheid verborgen achter het voorhangsel van Zijn menselijke natuur. Niemand kon aan Hem, Die ons in alles gelijk geworden was, uitgenomen de zonde, met natuurlijke ogen zien dat Hij de Zoon Gods was. De Joden veroordeelden Hem dan ook als ware Hij een godslasteraar wanneer Hij hun ervan sprak, dat Hij Gods Zoon was. Maar uit die staat der vernedering moest Hij verhoogd. Als Middelaar zou Hij, in eeuwige glorie, openbaren de Zoon Gods te zijn. In Zijn opstanding uit de dood al is Hij krachtig bewezen de Zoon Gods te zijn. Volmaakter verhoging wachtte Hem. In de hemel, op de troon, aan de rechterhand Gods, was de plaats, Hem bereid. Dáár blinkt Zijn Godheid eeuwig uit. Voordat Hij die plaats had ingenomen, was ook Zijn werk voor Zijn uitverkorenen niet volbracht. Daarom zei Hij: "Het is u nut, dat Ik weg ga." In Zijn verheerlijking in de hemel werd Zijn volk met Hem in de hemel gezet; de kloof, door de zonde geslagen tussen God en ons, weder volkomen geheeld en de uitstorting van de Heilige Geest verkregen, welke Geest niet kon komen, zolang Christus niet was ten hemel opgevaren.

Voor het oog der discipelen was dit alles echter maar al te zeer verborgen. Zij hingen zo zeer aan de lichamelijke tegenwoordigheid des Heeren, dat zij niets meer begeerden dan dat Hij bij hen blijven zou. Gods volk is zulk een toestand niet vreemd. En toch, het nut lag in het weggaan des Heeren. Van aardse verwachtingen en vleselijke gedachten moesten de jongeren en moeten al Gods kinderen worden afgebracht, om door het geloof Christus in Zijn volheid te kennen en de zaligheid in Hem te vinden. Och, of het ons gegeven werd, nu wij de hemelvaart des Heeren weder gedenken mogen, iets van Zijn majesteit en luister te aanschouwen, opdat wij recht vernederd werden en in Hem alleen alles vinden, wat ons in Gods gunst en gemeenschap herstellen kan.

Christus is ten hemel opgevaren en triomfeert aan de rechterhand Zijns Vaders, betuigend Zijn strijdende kerk op aarde Zijn zegevierende kracht in het Woord, dat wij nu gaan overdenken en dat opgetekend staat in Openbaring 19:16:

"En Hij heeft op Zijn kleed en op Zijn dij deze Naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren."

De woorden spreken van:

De zegevierende kracht van Koning Jezus. Hem beschrijvend in:

1. De Naam die Hij draagt.

2. De heerschappij, die Hij oefent.

1. De Naam, die de verheerlijkte Middelaar draagt is: "Koning der koningen en Heere der heren."

Toen Pilatus boven het kruis het opschrift geplaatst had: "Jezus, de Nazarener, de Koning der Joden", poogden de overpriesters de eretitel van de Gekruisigde van boven Zijn hoofd weg te rukken; deze was hun een ergernis. Hun poging is mislukt. De ter kruisdood Verwezene was in waarheid de Koning, aan Zijn volk van oude tijden af beloofd. Hij werd niet alleen als een lam ter slachting geleid, om Gods gerechtigheid te voldoen, maar trad ook als Sions Koning de dood in, om teniet te doen degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel. En Hij heeft overwonnen.

Als de eeuwige Koning zit Hij op Zijn troon, hebbend op Zijn kleed en op Zijn dij deze Naam geschreven: "Koning der koningen en Heere der heren." Hij heerst als Slons Koning. Geen helse machten kunnen eer en titels Hem ontnemen. Hij heerst ten oordeel van allen, die zich ergeren aan Hem en weigeren de knie voor Hem te buigen, maar ook ter eeuwige verlossing al degenen, die Hem van de Vader gegeven en met Zijn bloed gekocht zijn. Want deze Naam draagt Hij als Middelaar. Hij is waarachtig God, Eenswezens met de Vader en de Heilige Geest. Als Gods Zoon draagt Hij een Naam, die niemand wist dan Hij Zelf; zo ons in vers 13 wordt gemeld; een Naam, die nooit te bevatten is. Zijn Naam is Sterke God; Vader der eeuwigheid. Zijn Naam wordt genoemd: *het Woord Gods* (vers 16).

Maar hiermee is geenszins in strijd, dat op Zijn kleed en op Zijn dij de Naam geschreven is: Koning der koningen en Heere der heren. Integendeel. Hij kan de Koning der koningen niet zijn, als Hij niet was het Woord Gods; Gods eengeboren en natuurlijke Zoon, Die van eeuwigheid tot eeuwigheid van de Vader gegenereerd wordt. Alleen door God kan de zondaar met God verzoend, en God alleen vermocht de eeuwige overwinning te behalen op satan en zonde en dood tot verlossing der uitverkorenen. Zó groot was het werk, dat vereist werd om het welbehagen van de Vader te volbrengen, dat dit aan geen bloot schepsel kon worden toebetrouwd; ja, alle engelen en mensen tezamen waren niet in staat de heerschappij te voeren, die tot de volmaakte overwinning leiden kon. Alleen Gods eigen Zoon kon de troon beklimmen, om in gerechtigheid te heersen. Hem alleen komt de eretitel toe: "Koning der koningen en Heere der heren." Van Hem heeft de kerk gezongen en zingt zij telkens weer: "Onze Koning is van de Heilige Israëls." Hij vertrad satans kop; Hij heeft alle machten uitgetogen. In Hem alleen, maar ook in Hem is volkomen de verlossing uit alle geweld, dat Zijn ellendig en arm volk gebonden houdt. Al waren zij van zeven duivelen bezet en in de gruwelijkste zonden verzonken, Hij rukt hen als een vuurbrand uit het vuur en Hij bewaart hen bij de verworven verlossing tot zij met Hem in eeuwigheid zullen regeren.

Als Koning was Hij Zijn volk beloofd. Tegen het woeden der heidenen, toen de volken ijdelheid bedachten; de koningen der aarde zich opstelden en de vorsten tezamen

beraadslaagden tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde, sprak Hij, Die in de hemel woont: "Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg van Mijn heiligheid." Dit was genoeg om het woeden aller vijanden te belachen en met hen te spotten. Er is hulp besteld hij een Held, Die verlossen zal. Een Koning zal in gerechtigheid heersen. Het is deze Koning, Die staande voor de rechterstoel van Pilatus, Zijn Koningschap niet alleen bevestigde, maar ook In Zijn geestelijke en hemelse aard omschreef, zeggende: "Mijn Koninkrijk Is niet van deze wereld." Rome's paus toont metterdaad geenszins een stedehouder van Christus te zijn, waar hij zich niet alleen geestelijke, maar zelfs ook wereldlijke heerschappij toe-eigenen wil over geheel de aarde. Dit is in zo algehele strijd met de aard van Christus' Koningschap, dat onze geloofshelden in de paus de Antichrist herkenden.

Het Koningschap van Sions Koning is geestelijk en niet van deze wereld. Zijn heerschappij onderwerpt op geestelijke wijze en is van zulk een kracht, dat alle koningen en heren eraan onderworpen zijn. Hij is de Koning der koningen en de Heere der heren. Wat de machtigen op aarde ook bedenken, zij allen vermogen niets tegen Zijn heerschappij. Integendeel, met al hun woeden moeten zij deze zelfs dienen. Augustus gebood, dat de gehele wereld beschreven zou worden, en beroerde met dit bevel alle volken der aarde; doch deze wereldmonarch diende daardoor Sions Koning, gevend zijn bevel op zulk een tijd, dat Maria optrok naar Bethlehem, opdat de geboorte uit het vlees van deze Koning aldaar naar de profetie geschieden zou. Zelfs de duivel moet deze Koning dienen. Hij kon in de bestrijding van Job niet verder gaan dan hem werd toegelaten, doch moest geheel het onderspit delven, en dienen, om Job op de plaats te brengen waar hij uitriep: "Met het gehoor der oren heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij en heb berouw in stof en as." Twee zaken worden tot grote troost voor Gods kinderen in het boek van Job alzo geleerd, namelijk, dat satan het nooit van de genade winnen zal, hoe fel hij ook op Gods volk aanvalt. Alle bestreden zielen mogen moed grijpen; hun Koning zal hen behouden. En ten andere doet ons Jobs weg zien, dat Gods volk niet bij de ontvangen genade leven kan, maar in oprechte zelfverfoeiing hun leven alleen heeft in Hem, Die leeft in alle eeuwigheid.

De heerschappij van Sions Koning nu is in gerechtigheid. Sion zal door recht verlost worden. Op de onwrikbare grondslagen van het onkreukbaar recht Gods is de verlossing der uitverkorenen vastelijk gegrond. Zo gewis als Gods rechtvaardigheid de eeuwige dood eist van Adam en al diens nakomelingen, krachtens hun val, zo gewis eist zij ook de eeuwige zaligheid degenen, die door de Koning der koningen zijn gekocht. Hun verlossing geschiedt niet langs slinkse wegen.

De pilaren, waarop de tempel van Gods gemeente rust, zijn gerechtigheid en sterkte. Naar Zijn eeuwig recht eist Sions Koning van de Zijnen op en gaat Hij in het huis van de sterk gewapende in, om deze zijn vaten te ontroven. De duivel houdt Gods uitverkorenen wederrechtelijke gevangen, doch slechts tot de tijd des welbehagens, waarin de Koning Zijn recht op hen laat gelden. Hij rukt hen met Zijn alles-overwinnende kracht uit satans klauwen, hetzij in de zonden zich wentelende als een zeug in het slijt, of dat zij sliepen in de top van de mast hunner eigen gerechtigheid, niets kan het recht van Sions Koning op hen weerstaan. Hij eigent hen en doet hen opstaan ten eeuwigen leven. Ja, Hij regeert over hen in gerechtigheid, doende hen de weg des levens bewandelen en in Zijn geboden hun vermaking vinden.

Gelijk Zijn regering op onkreukbaar recht gebouwd is, zo ook zijn Zijn wetten gerechtigheid. De ordinantiën van deze Koning der koningen en Heere der heren zijn

volmaakt, bekerende de ziel; de getuigenis des Heeren is gewis, de slechte wijsheid gevende." De inzettingen van deze Koning zijn de dood voor de natuurlijke mens, die niet begrijpt de dingen, die des Geestes Gods zijn, maar Gods kinderen hebben er hun innerlijke zielsvermakingen in. Psalm 119 is één doorlopend getuigenis daarvan en met David mag, hoe donker de tijden ook zijn, 's Heeren volk meermalen zingen: "Ik verblijd mij in degenen, die tot mij zeggen: Wij zullen in het huis des Heeren gaan. Onze voeten zijn staande in uw poorten, o Jeruzalem! Want daar zijn de stoelen des gerichtts gezet, de stoelen van het huis Davids." Hier heeft het Woord des Konings heerschappij, tot neerwerping aan Zijn voeten van gans ellendigen; hier openbaart Hij Zich in Zijn eeuwige volheid van genade en gerechtigheid en heiligheid en verlossing; hier verkwikt Hij de amechtigen en sterkt Hij de krachtelozen. Hout en steen; balk en ijzer; hoorden en predikers; allen en alles valt hier voor het oog des volks weg, als het de Heere behaagt Zichzelf in Zijn majesteit te openbaren en Zijn Woord te bekrachtigen.

Daarbij heeft Christus de wet volkomen vervuld en doet Hij Zijn volk in Gods geboden met vermaking wandelen. Het is toch Zijn grote belofte, aan van de Zijnen geschonken: "Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal die in hun hart schrijven." Zo verkrijgt de wet des Heeren kracht en heerschappij tot neerwerping niet alleen van alle vijandschap van het vlees, dat zich de wet Gods niet onderwerpt, maar ook van alle eigengerechtigte waan, waarin wij, gelijk Paulus betuigde, zonder de wet leven. Ontdekkende genade doet ons geringe gedachten van onszelf hebben, gelijk Gideon had toen hij zich de kleinste in zijns vaders huis noemde; en David als hij uitroept: "Wie ben ik en mijns vaders huis?"

De kracht, waarmede de Koning Zijn wet in het hart inschrijft, doet het licht meer en meer opgaan over ons verdorven bestaan, en de Heere vervult in Zijn volk: "En zij zullen een walging aan zichzelf hebben." Maar deze doding van hun natuurlijk bestaan gaat gepaard met een klimmende vermaking in de wetten des Konings en met een toenemende vrijmoedigheid om Hem door het geloof te benutten in Zijn alles overheersende kracht, die in zwakheid volbracht wordt. Zo wordt de strijd des Konings geoefend in nederlaag en overwinning, in zwak en machtig zijn; in teleurstelling en hopen; in banden en verlossing; in duister en licht; en in dat alles tot de erkenning van de genade des Konings, Die in Zijn wegen doet wandelen, zodat de dwaas niet dwalen zal. "Mijn ziel onderhoudt Uw getuigenissen en ik heb ze zeer lief."

Ook in de privilegiën van het geestelijk Koninkrijk blinkt de rechtvaardige heerschappij van Sions Koning. De voorrechten door deze Koning Zijn onderdanen beschikt, zijn zó groot, dat geen aardse weldaden onder de meest voorspoedige heerschappij van wereldgroten er bij zijn te vergelijken. De Koning der koningen en de Heere der heren beschikt Zijn schuldig volk gerechtigheid; Zijn zwarte onderdanen heiligheid; Zijn gebondenen vrijheid. Hij nam de gevangenis gevangen en in welke banden Zijn ellendig volk ook is geslagen, Hij maakt hen vrij. Zijn beloften zijn getrouw en waarachtig. Hij is geen menskind, dat Hij liegen kan, of dat Zijn Woord Hem ooit berouwen zal. Gisteren en heden is Hij Dezelfde en in der eeuwigheid. Het ontbreekt Hem niet aan macht om Zijn beloften te vervullen, gelijk Hij gewis doen zal op Zijn tijd. Daarom zal de verwachting van Gods lieve volk niet beschaamd worden, noch in het leven, noch in het sterven. De Koning heeft hen verlost en zal hen steeds verlossen en eens in Zijn eeuwig Koninkrijk hen opnemen, opdat zij Hem volmaakt dienen dag en nacht.

Niet minder behoren de tuchtigingen tot de weldaden van deze Koning. "Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten en in Mijn rechten niet wandelen; indien zij Mijn inzettingen ontheiligen en Mijn geboden niet houden; zo zal Ik hun overtredingen met de roede

bezoeken en hun ongerechtigheid met plagen." Hoe smartelijk deze bezoeken ook zijn voor het vlees, zij werpen voor de ziel groot profijt af en bewaren haar voor het gans afwijken en hollen tot het verderf. Daarom zal de kerk niet alleen de rechtvaardigheid erkennen, maar ook het nut ervan; ja, zij krijgt de Heere lief vanwege de roede waarmee Hij slaat, erkennende met David: "Eer ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu onderhoud ik Uw Woord."

Ook van deze handelingen des Konings zou Gods volk niets willen missen, al schijnt de kastijding, als die tegenwoordig is, geen zaak van vreugde, maar van droefheid; zij geeft daarna van zich een vreedzame vrucht der gerechtigheid degenen, die door dezelve geoefend zijn. Bovendien doet de verdrukking iets verstaan van de grote verlossing, de uitverkorenen door Slons Koning verworven, als zij komen zullen uit de grote verdrukking die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams. De verdrukking en kastijding zal niet altijd duren, doch eenmaal eindigen, als de ziel ingaan zal in de eeuwige heerlijkheid, om de Koning volmaakt te prijzen, eeuwig en altoos.

Deze Koning onderwerpt Zijn onderdanen aan Zich, hen weder-barend door Zijn Woord en Geest. Hij voert de strijd met geestelijke wapenen en betuigt: "Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden." En eenmaal hen tot van de Zijnen gemaakt hebbend, voert Hij hen in de strijd tegen de driehoofdige vijand tot de overwinning volkomen zal zijn. Deze Koning is van Israëls God gegeven.

Ziet, de majesteit en heerlijkheid van de Koning der koningen en de Heere der heren. Hem zijn alle dingen onderworpen en niets en niemand zal bestaan tegen Hem. Hem is alle macht gegeven in de hemel en op aarde. Zegevierend trekt Hij voort; overwinnend en opdat Hij overwinne. Rijdend op het witte paard, terwijl de boog in Zijn hand is, waarmee Hij de pijlen schiet, die treffen in het hart van des Konings vijanden. Dat dan Zijn volk uitga en de Koning Salomo aanschouwe; want dat volk zal door dat aanschouwen worden versterkt en verzekerd van de overwinning met Hem, roepende: "Mijn ogen hebben de Koning, de Heere der heirscharen gezien." Het is toch beloofd: "Uw ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid", en de vervulling van dit woord doet elke ziel zingen: "Ik zal niet sterven, maar leven; en ik zal de werken des Heeren vertellen." Deze Koning der koningen en Heere der heren heeft het vermogen om te verlossen, en Hij oefent dat vermogen opdat niet één van degenen verloren ga, die Hem van de Vader gegeven zijn.

Laat ons dan een weinig handelen van:

2. De heerschappij, die Hij oefent.

Van deze oefening spreekt de tekst, in de vermelding dat de naam: Koning der koningen en Heere der heren geschreven is op Zijn kleed en op Zijn dij.

Het kleed toch ziet op Zijn openbaring in de wereld. In het purper vertonen zich de aardse vorsten. Deze Koning openbaart Zich in het kleed, waarop Zijn Naam geschreven is. Hij zal betonen dat Hij de Koning der koningen en de Heere der heren is. Want Die is Hij. Zijn Naam drukt Zijn Wezen uit. Die Naam is ook geschreven op Zijn dij, waar de kracht schuilt van de worstelaar. Hij is die Koning en Hij openbaart Zich als zodanig. Al in de staat van Zijn vernedering betoonde Hij Zijn Koninklijke, alles overheersende macht. Als de duivel Hem veertig dagen in de woestijn verzoekt, moet deze van Hem aflaten, dewijl hij met Zijn Woord verslagen wordt. In de zekerheid van Zijn overwinning gaat Hij de dood in, om de morgen van de derde dag triomferend te verrijzen uit het graf. De opstanding van Christus toch is ten opzichte van Gods recht de vrijspraak van de Vader,

Die Hem opwekt; maar ten opzichte van satan is de opstanding de volkomen overwinning van Slons Koning. Hij triomfeert en geen vijand vermag iets meer tegen Hem. Ja meer. Hij voer ten hemel op en beklom Zijn troon, zittend aan de rechterhand van de Vader, in de hoogste majesteit. Die hemelvaart volbracht Hij voor het oog van Zijn jongeren; zichtbaar dus voer Hij ten hemel op. De discipelen hebben Hem nagestaard, zolang zij immer konden. Zij zagen, dat Hij ten hemel voer. Een wolk nam Hem weg van hun ogen. Zo werd het woord vervuld, dat Hij tot hen gesproken had: "Het is u nut, dat Ik wegga." Door het geloof mochten zij Hem zien opvaren om straks met blijdschap weder te keren naar Jeruzalem. En met die jongeren wil de Koning al Zijn volk Zijn overwinnend opvaren doen aanschouwen door het geloof, dat Christus kennen leert in de staat van Zijn vernedering, maar ook in de staat van Zijn verhoging. Zo gaat kracht van de Koning uit; Hij openbaart Zich aan van de Zijnen zo Hij niet doet aan de wereld, en elke openbaring is zó overweldigend, dat degenen, die er mede begiftigd worden, iets verstaan van Johannes' getuigenis: "Ik viel als dood aan Zijn voeten." Zichtbaar voer de Heere Jezus also voor de ogen van Zijn jongeren ten hemel. Het was een waarlijk opvaren. Toen vóór Zijn komst in het vlees de Zoon Gods, als bij Abraham, Zich met Zijn engelen in mannengedaante openbaarde; toen meermalen de engelen in die openbaring weder opvoeren ten hemel, was dit geen waarlijke hemelvaart. De uit stof gevormde, niet geboren lichamen, zonder ziel, keerden tot stof weder, nadat zij tot volbrenging van de boodschap hadden gediend.

Maar van de Olijfberg vaart de Zoon des mensen waarlijk ten hemel op. Hij heeft een ware menselijke natuur; ziel en lichaam; Hij is geboren uit de maagd Maria; Hij, is ons in alles gelijk geworden; onzer één. En zie Hij vaart ten hemel op. Onze menselijke natuur brengt Hij door de gesloten hemelen heen in de heerlijkheid Zijns Vaders. Want de opvaart van Christus is plaatselijk; van de Olijfberg naar de derde hemel, die God geschapen heeft tot Zijn troon en tot de verblijfplaats der heilige engelen en van de uitverkorenen der mensenkinderen. Nee, de menselijke natuur van Christus is niet alomtegenwoordig geworden, gelijk Luther leerde. God is alomtegenwoordig; de mens niet. En God bleef God en mens bleef mens, ook na de opstanding en ook bij en na de hemelvaart. Hoe ongerijmd is dan toch wat Luther leerde! Maar bovendien neemt Luther daardoor de betekenis en troost van de hemelvaart geheel en al weg. Waar het op aan kwam, was juist, dat onze menselijke natuur, onze ziel en ons lichaam, in de hemel werden ingebracht. Wij hebben ons aan de hemel onttrokken in onze val in Adam. Boven ons zijn de hemelen gesloten. Voor niet enig Adamskind bestaat meer de mogelijkheid ten hemel op te klimmen. Eeuwig, eeuwig is de hemel gesloten; de hel is ons deel geworden. Gods toorn brandt neerwerping.

En zie nu dit eeuwig wonder door God gewrocht, die gesloten hemelen heeft Christus geopend. Hij is er door gegaan. Hij bracht onze ziel en ons lichaam ten hemel in, aan de rechterhand Zijns Vaders, als een onderpand voor al Zijn uitverkorenen. Gods gramschap is gestild in Christus' dood. Gods recht sprak Hem eeuwig vrij in de opwekking uit de dood. Gods welbehagen werd volbracht, toen de gezegende Immanuël werd opgenomen in heerlijkheid. In Hem daalt de liefde en de gunst Gods tot Zijn ellendig en arm volk neer; in Hem zijn de hemelen open, opdat zij met al hun noden ingaan in het binnenste heiligdom; in Hem wordt de strijdende kerk door het geloof in de hemel opgetrokken, om onuitsprekelijke zaligheid te smaken, en de eerstelingen te ontvangen van hetgeen eenmaal hun deel volmaakt en eeuwig zal zijn.

O, die hemelvaart van Hem, Die op Zijn kleed en op Zijn dij deze Naam geschreven heeft: "Koning der koningen en Heere der heren." Zijn hemelvaart is Zijn volkomen triomf geweest. De dichter, van die hemelvaart sprekend, roept uit: "God vaart op met gejuich; met geklank der bazuin." De duivelen zijn weggevlucht; al de geweldhebbers in de lucht, ze zijn heengevloten; hun legerscharen vermogen niets tegen de ten troon klimmende Koning van Sion, Die verheerlijkt wordt met de heerlijkheid, die Hij had eer de wereld was. Met satans rijk is het afgedaan; zijn kop is vermorzeld. Hij vermag niet de ingang in de hemel door Sions Koning te verhinderen, noch ook van één der gekochten met Zijn bloed. Hier benauwt de duivel dikwijls het strijdende volk van God; hier blaast hij hun verdorven natuur menigmaal aan, zodat de hemel soms ver uit het hart is; maar het zal hem nimmer gelukken Gods volk uit de hemel te houden. Die slag heeft hij verloren. De Koning der koningen is ingegaan en Zijn ingang zal gevolgd worden door allen, die Hij uit deze wereld trekt met de touwen van Zijn eeuwige liefde. O, wat zal die ingang eenmaal voor Gods volk zijn! Met gejuich en geklank der bazuin hebben al de hemelingen Sions Koning ontvangen. De heilige engelen hebben gejuicht en de bazuinen doen schallen toen de Koning der ere inkwam. De engelen hebben met verwondering gestaard op het verzoendeksel, om het geheim te mogen verstaan van het zaligen van verloren zondaren. Want zalig maken is een Godsgeheim, verborgen in Zijn eeuwige raad; geopenbaard in het hart dergenen, die met het zaligmakend geloof begiftigd werden, maar verborgen voor engelen en duivelen. Tot het laatst toe heeft satan met de kracht der wanhoop gestreden, om het werk Gods in Christus te vernietigen en Hem te besluiten in het graf. De engelen hebben zich echter verheugd in de openbaring van Hem, in Wie het welbehagen van de Vader is en thans, nu zij de vernederde Koning zien inkomen in Zijn eeuwige heerlijkheid, thans vervullen zij de hemelen met gejuich. God is in Christus verheerlijkt, eeuwig en volmaakt; de duivelen zijn uitgeworpen; Michaël en zijn engelen voerden krijg tegen de draak en zijn engelen, nu de Koning Slons ten hemel is ingegaan en op Zijn kleed en dij geschreven heeft de naam: "Koning der koningen en Heere der heren"; en zij hebben satan overwonnen en op de aarde geworpen.

Maar hoeveel te meer dan zullen de hemelingen uit de mensenkinderen hun stemmen hebben verheven en de bazuinen doen schallen, toen zij hun Koning zagen inkomen, om te zitten in het midden van de troon! Met eeuwige aanbidding zullen zij Hem eren en met hen al degenen, die van de aarde zijn gekocht. Al hier vervult de aanschouwing des geloofs van Christus in Zijn Middelaarsglorie hun zielen met onuitsprekelijke verwondering. Ja, in dit leven ontdekt hun Immanuël Zich aan hen, met de allesbeheersende en overwinnende Naam op Zijn kleed en dij geschreven. Hij trok hen uit de macht van satan en wereld en zonde; Hij overwon in hen alle vijandschap en tegenstand; Hij triomfeert in hen, leggend hen aan Zijn voeten, om van Hem gezaligd en verlost te worden. Hij breekt hun banden; Hij doet hen in de geest zien en smaken, wat hen dronken maakt van liefde. Hij zal hun zielen voeren door de dood opdat zij overwinnen met Hem. Zij zullen de kroon aan Zijn voeten leggen en eeuwig juichen voor Zijn troon. Hier vermogen zij slechts te stamelen; eens zullen zij, naar de keuze van hun hart, volmaakt en eeuwig zingen, met gejuich en geklank der bazuin, Psalm 99:8:

*Geef dan eeuwig eer,
Onze God en Heer'
Klimt op Sion; toont
Eerbied waar Hij woont.*

*Waar Zijn heiligheid,
Hare glans verspreidt;
Heilig toch en 't eren,
Is de Heer' der heren.*

Toepassing.

Koning der koningen en Heere der heren is de Naam van Hem, van de in de wereld verachte Nazarener, tegen Wie satan en de machthebbers op aarde de strijd voeren; ja tegen Wie elk mens van nature de wapenen wet, zichzelf tot het verderf. O, dat onze knie zich voor Hem buigen mocht eer wij op de weg vergaan, als zijn toorn maar een weinig zou ontbranden. De wereld lokt; zij trekt van Christus af met al haar begeerlijkheden voor het vlees, zij heeft het gericht vooral op het opkomend geslacht. En haar aanlokselen vinden maar al te gretig gehoor. Koelheid voor het Woord Gods; onverschilligheid in geestelijke en eeuwige

belangen, vervullen de harten van duizenden, die onder vermaningen, gebeden en tranen zijn grootgebracht. Nog een enkele stap en velen zijn van kerk en waarheid vervreemd; om voort te hollen op de weg der zonde, hun eeuwig oordeel tegemoet.

O, ouders! waakt over uw kinderen; spreek toch met hen, zonder ophouden, over hetgeen tot hun vrede dienen kan; prent hun eerbied in voor God en Zijn Woord en Kerk. Laat hen niet los, als zij groter worden; houdt aan met vermanen en waarschuwt tegen de dienst der wereld en tegen vele zaken, die men onder de geoorloofde vermaken telt. Want God zal ons om al deze dingen doen komen in het gericht.

O, jongens en meisjes, ik bid u, verhardt uw hart niet; bindt Gods Woord als een keten aan uw hals; leest het biddend, of de Heers het heilige aan uw hart; of de Koning der koningen door Zijn Woord u aan Hem onderwerpe. Want dat is ons allen onmisbaar ter zaligheid. Wij moeten allen, jong en oud, in ons leven geveld worden door deze Koning, zullen wij niet eenmaal het ontzettend woord vernemen: "Die niet gewild hebben, dat Ik Koning over hen ben, brengt ze hier en slaat ze voor Mijn voeten dood."

Och, of gij bekende, ook nog in deze uwe dag, wat tot uw vrede dient. Nog is het de welaangename tijd; nog is het de dag der zaligheid; nog zullen er worden toegedaan tot de gemeente die zalig wordt. O, zet uw hart op het Woord van deze Koning. Voor dat volk, Hem van de Vader gegeven en met Zijn bloed gekocht, ging de Koning der koningen ten hemel in. Werd Hij u niet te sterk, toen u de wereld diende, of in dodelijke gerustheid bij eigengerechtigheid en vormdienst uw weg bewandelde? U moest de wapenen van vijandschap neerleggen en uitroepen: "Wat moet ik doen om zalig te worden?" Over vele indrukken in uw consciëntie was u heengegaan, tot de onverwinlijke kracht des Konings u velde, en in uw verloren staat aan Zijn voeten bracht, om u het eeuwig heil van Zijn verlossing deelachtig te maken.

O, gebonden Sionieten, gebonden onder de wet en onder de macht der zonde, die menigmaal u afvragen moet: "Zou voor zó één nog behoudenis zijn?" Hoort wat Johannes op Patmos werd te kennen gegeven: "Op Zijn kleed en op Zijn dij is geschreven: Koning der koningen en Heere der heren." Bij Hem is de verlossing. Hij zal u vrijmaken van de vloek der wet en van de heerschappij der zonde. Hij, Die Zijn volk een eeuwige verzoening en verlossing heeft teweeggebracht. Och, of onze ziel onrustig gehouden werd tot zij rusten mocht in God, verzoend en verlost; vrijgemaakt door Hem en in Gods gemeenschap hersteld. De hemelen zijn door Hem geopend, Die triomferend ten hemel is opgevaren; en deze zullen nimmer geheel gesloten worden.

En toch sluiten wij zo dikwijls en zo lang soms de hemelen boven ons. Welk een donkerheid kan toch Gods volk bedekken; welk een gemis van Gods liefde en tegenwoordigheid. Och of wij met de kerk van de oude dag mochten uitroepen: "Ik zal opstaan en wederkeren tot mijn vorige Man; want toen was mij beter dan nu." Moge dat volk meer ervan getuigen, dat hun Koning is opgevaren ten hemel en als hun Overwinnaar is gezeten aan Gods rechterhand. In welke nood het volk ook mag komen, al worden ter rechter- en ter linkerhand ook alle wegen afgesneden, er blijft toch één weg open, de weg naar boven. Maar die weg opene de Heere dan ook in de oefeningen des geloofs; in de doding van de zonde; in de kruisiging van onze leden, die op aarde zijn. Stervende zal Gods volk leven. En eenmaal zal het komen uit de grote verdrukking, zij, die hun klederen hebben wit gewassen in het bloed des Lams.

Zijn uw ziel de optrekkingen in de hemel niet vreemd, die u verzadigden met hemelvreugde, en deden blikken in de heerlijkheid en horen de lofzangen der gezaligden, wat zal het straks zijn, als gij uw loop zult geëindigd hebben!

O, volk van God, houdt moed. Met eeuwig gejuich en geklank der bazuin zult gij uw Koning tegemoet gaan. Vele verdrukte en door onweder-voortgedreven zielen zelfs zijn juichende de heerlijkheid ingegaan, want de Koning der koningen en de Heere der heren brak al hun banden. Hij regeert over al het wereldgebeuren. Hij verwon de dood. Hij doe ons schuilen onder Zijn vleugelen en de dag verwachten, wanneer Hij zeggen zal: "Komt in, gij gezegenden des Vader en beërft het Koninkrijk, dat u is weggelegd van de grondlegging der wereld. Amen.